Boris Druță

O FEMEIE ÎŞI CAUTĂ ... PANTALONII

ODĂ MEMORIEI NOASTRE

Azi, după ce-au rămas în urmă bătăliile scrutinului, inimile noastre bat mai aprig decât pompele de pompat vinul în butoaie la Cricova. Suntem siguri pe ziua de mâine, ştiind că ne-am pricopsit cu un nou voievod în tronul Cetății de scaun. Nu ne-a mai rămas decât să aducem urbea şi localitățile noastre în ordine, spălând stâlpii de pe marginile drumurilor de afişurile ex-candidaților, ale căror zdrențe mai fâlfâie în bătaia vântului, hăulind a sărăcie. Până mai ieri, ei ne priveau, zâmbăreți, de pe toți stâlpii şi mai toate gardurile, în ipostaze de bunei şi bunicuțe care-şi țin pe brațe nepoțeii ori stând de vorbă cu mama lor la un burlui de vin şi un clit de plăcinte terfoase. Iar la Ineasca un candidat la preşedinție a expus pe un stâlp un placat mare, unde era fotografiat el cu soția lui în pat, convingând țăranii de-aici cât de fidel este în viața conjugală. Şi deşi candidatul cu pricina n-a învins, stâlpul a rămas curat, deoarece, chiar a doua zi după alegeri, moş lon Croitorul şi-a înfrumusețat cotețul cu acea istorică imagine.

Oricum, am ajuns cu toții la limanul hotărârilor decisive. Având spirit inventativ, considerând că societatea de azi are un viitor care constituie o revoluție a reformelor, întru susținerea elanului dictat de noul voievod, vin şi eu cu o propunere concretă.

Sunteți martori oculari cum prin oraşe şi sate mai stau şi azi cățărate pe postamente monumente ale unor persoane care ne onorează... cu rămăşițele trecutului. Pe unele dintre ele, este adevărat, cu otgoane şi tancuri, le-am dat jos şi îngropat în râpa de la Budăi, iar o parte am decis să le lăsăm locului, pentru a nu strica arhitectura oraşului, deşi locatarii mai simt unele dificultăți din cauza lor. Ce bine-ar fi, bunăoară, ca în loc de cal, lui Grigore Kotovski să i se pună o iapă. De ce? Fiindcă lucrătorii poliției rutiere nu o dată mi s-au plâns că un răufăcător (descendent al marelui tâlhar) a nichelat "sferele" cabalinului şi atunci când bate soarele dinspre amiază, scânteierile reflectate de elementele respective ale monumentului ecvestru stânjenează circulația, orbind şoferii. Ca monumentul cu pricina sâ mai corespundă cerințelor zilelor de azi, ar fi nimerit ca în jurul lui să fie amplasate busturile tuturor hoților în lege, drept simbol că

trăim o viață fericită, despre care nu o dată au visat bărboşii revoluționari de la începutul secolului, meditând mereu în cafenelele din Londra şi Geneva.

Apropo, de acei revoluționari, monumentele cărora au fost duse noaptea la Expoziția realizărilor revoluționare. Oare n-ar fi mai potrivit ca pe Volodea Lenin, pentru a da un colorit moldovenesc geniului proletariatului, să-1 îmbrăcăm într-o putoaica, sa-i punem pe cap o uşanca, lar m spate sa-i mai punem şi o maşină de stropit vița de vie?

Monumentul lui Puşkin aşijderi are nevoie de o concretizare artistică. Gândesc că ar fi să amplasăm în jurul bustului din Grâdina Publică o exotică şatră țigănească, cu un bulibaşă altoit în preajmă. Ceea ce ar confirma geniul lui de lăieş, care cu atâta "dragoste" i-a ponegrit pe localnici în opera lui nemuritoare...

0 radicală modificare necesită monumentul eroilor comsomolişti, ce şi-au jertfit viața prin parcuri şi boschete, cu sindrofii, garmoşte şi cântece revoluționare la instaurarea Puterii Sovietice în ținut, dar mai ales la urgentarea sosirii tancurilor ruseşti să ne elibereze mănosul nostru meleag.

Tinerei, care parca stnga ceva, sa i se mlocuiasca mana in care ține făclia cu una întinsă către cei care trec prin piață. Atunci monumentul cu pricina ar simboliza armata actuală de cerşetori, care ne invadează tot mai mult străzile şi bulevardele urbei. Doar anume acest contingent constituie strategia existenței noastre de azi şi de mâine, iar noi avem marea mismne ca sa-i imortalizam in acest gen al artei.

La Ciocana Nouă m-am gândit c-ar fi minunat să amplasăm, pe cel mai înalt pisc, un monument al răpitorilor de automo-bile, care să înfățişeze, în stilul lui Grig Kotovski, un june bandițel călare pe un "Mercedes^ Pentru ca toți proprietarii de mijloace auto care au pătimit să-1 privească cu admirație şi veşnică speranță că brava noastră poliție va contribui după somnul ei letargic, la restituirea pagubei de cândva.

Este ştiut că bieții noştri cotaşi au rămas fără de tehnică agricolă, aceasta fiind furată de actualii boieri ai satelor. N-ar fi bine dar ca toate tancurile, care mai stau astăzi cocoțate pe vârfuri de dealuri, la rascruci de drumuri, unde tinerii însurăței mai depun flori, să fie date jos şi înhămate la pluguri pentru aratul ogoarelor?

Consider că propunerile mele vor fi câtuşi de puțin luate în considerație de voievodul nostru, de noua conducere, care, aburcatâ în fotolii, s-a apucat să-i mai jupoaie, pe toți pe un cap, de câte-un rând de piele, că poate vânzând-o la un preț mai bun, să achite pensii, salarii şi să-i rămână şi ei ceva comision. Asta-i, cu noile reforme, cu noul progres.

...Incep să văd clar imaginea unui nou monument, amplasat poate chiar în locul celor doi bărboşi din fața actualului parlament: un țăran înhămat la un plug de lemn, despuiat de şapte piei, rămas numai în oase şi carne vie... Unicul loc nedespuiat — punguța cu doi bani. Ca să nu pierdem sămânța progresului nostru agrarian.

TRASEUL NUMĂRUL ŞAPTESPREZECE

Zilnic mă deplasez la serviciu cu troleibuzul nr. 17, pe linia ce leagă două puncte strategice ale urbei noastre: piața cen-trală agroalimentară şi bişnițăria republicană. Am plăcuta ocazie să fiu martorul multor întâmplări curioase din viața cotidiană. Traseul trece prin vecinătatea menajeriei, de unde răzbate urletul animalelor exotice. In dreptul puşcăriei, poți prinde câte un răcnet de-al condamnaților, care cer demâncare şi libertate, iar în vecinătatea căminelor pentru holtei şi holteițe troleibuzul este potopit de un arsenal întreg de muniții ale sexului frumos. Lumea care circulă pe această linie e toată în grijile zilei de a câştiga un ban şi fiecare duce cu sine câte ceva de vândut. Şiraguri de lenjerie, brânză, motoare, sprayuri şi mecanisme de nimicit tânțari, iz de tizic, câte-un animal do-mestic prins în căpăstru... lar în toată îmbulzeala asta cu larmă şi forfotă — veşnicele conflicte ale lumii. In văpaia verii înghesuiala creşte c'u fiece stație şi când de-acum majoritatea călătorilor stau în picioare ca tărâțele m țuhal, urc şi eu.

Stația unde urc se numeşte "Buhâlăuca", aşa au botezat-o orăşenii pentru că aici, la Botanica de Sus, toți locatarii au mici craşmulițe cu muşterin lor de cu zon şi pana seara. Incepând cu acest punct cardinal al oraşului, viața din troleibuz devine mai altfel. Chiar azi-dimineață urcă doi tipi cuprinşi,cantand in gura mare:

"Mama lui cu rusul lui,
Zice rnere la gutui
Şi-a făcut din cai cârnaț,
lar din țigani — deputați!..

Când şi-au încheiat cântecul, unul din ei, josuț şi gros, holbat la privire, cu gâță de fan şi nasul mare, roşu ca o gulie, face un apel nestingherit către călători:

— Fraților, nu mă pot însura! Am fost tumănit. Mi s-a luat mana... Apoi, după o atât de stranie constatare, întreabă bunghit: Este aici vreo băbuşoarâ, ca să-mi dezlege însurătoarea?

— închide-ți fleanca, curvar hultuit ce ești! îi reproșează alt bârbat, care, probabil, îl cunoaște. E plinâ capitala de bastarzii tăi...

— Ș' apu, zice obijduit cel cu nasul roșu. Acum vreau să mă astâmpăr și... dacă văd o fată frumoasă, privesc la ea ca la televizor.

— Sunt aici băbuțe care să ne însoare? repetă întrebarea companionul acestuia, un lungan smolit cu fața bălțată.

— Lepădături, strecoară înspăimântată o femeie voinică ce stă alături, lipindu-și sânii enormi de obrazul meu, de parcă ar fi vrut să mă alăpteze ca pe un sugaci. Toți b^ărbații din orașul ăsta știu una — cum să înșele bietele femei...

— Dar cu cine-și înșală ei soțiile? aruncă un bărbat de vis-a-vis și surâde în pumn. Care-i atunci procentajul curvărițelor?

Se stârni tărăboi, fiecare operând în căutarea răspunsului cu propria statistică pribluitoare. Dar cel cu întrebarea se pierdu îndată, căci ușa se deschise scârțâind, unii dintre călători coboară, ca și mai mulți să urce și astfel torentul de lume îl înghite și-1 duce hăt spre cabina șoferului. Cobor totdeauna la stația terminus, căci sunt inspector fiscal la talcioc și sunt nevoit a vedea și asculta multe.

In vecinătatea pușcăriei îmi atrage atenția un bărbat so-lemn, care, purtat de înghesuială, cade dintr-odată pe scaunul ce se eliberează lângă mine. Bărbatul e bine, în costum negru, cămașă albă, cravată "Pierre Cardin". Primul lucru care-1 face după "aterizare", scoate oglinda și își piaptănă părul învâlvoiat, apoi desface vraiște proaspătul număr al ziarului de erotică "Țâțe" și, nepăsător la toate, se adâncește m lectură. Alături, spânzurând de bară, călătorește o femeie tânără, cu un negruț în brațe. Copilul scâncește, face caprich. Cineva încearcă să-i facă observație solemnului să cedeze locul femeh cu copilul în brațe, dar acela nici să audă. Așa e în troleibuz. Fiecare cu bisericuța lui. Tânăra femeie blondă se dovedește a fi dârză, continuând să ignoreze mofturile copilașului. Deodată negru-țul, ce-și bălăbănește sândăluțele chiar lângă nasul pasionatului cititor al "Țâtelor", începe a pârâi o rafala râsunătoare asemeni zgomotului produs la schimbarea roților de tren. In jur se răspândește un miros de dihore. Bărbatul, solemn pânâ acum, se cutremurâ, holbează ochii de unde vine mitraliera necontenită și, profitând de momentul că troleibuzul staționează, abia nimerește ușa, ieșind glonț printre lume di-rect în strada asfaltată. Petrecut de privirile acuzatoarc ale celor rămași a se chinui în plină înghesuială, bărbatul solemn descoperă, prostit, că-i iară ciorapi și-i încălțat în pantofi de damă cu tocuri înalte. Se mai uită o dată buimăcit în jur, apoi o tulește ca o ghiulea, topindu-se în torentul din stradă.

— Se vede de la o poştă că-i agrarian, din Parlament, aprecie o femeie pistruiată, cu voce cuminte, ținându-se cu amândouă mâinile de bară.

— Şi când te gândeşti că ei acum ne conduc, se răspunde la cuvintele condrumeței un careva.

În stația de la căminele muncitoreşti urcă iarăşi multă lume nouă, şi mai gălăgioasă. Pe uşa din față — un grup de domnişoare în haine decoltate, cu fustele scurte; pe cea din spate — patru carabinieri în uniformă kaki şi berete cafenii, imul din ei înarmat cu binoclu. Pe uşa din mijloc saltă în ultimul moment un vagabond şi-şi face loc pe un scaun, iar în fața lui aterizează pe bancă renumita mătuşa Nastea, cea care poartă până la talcioc grija ordinii în troleibuz:

— laca eu mă duc la talcioc, dar ce-i cu nărodul ista, unde se duce ştie el oare? oftează dânsa, ştergându-şi şiroaiele de sudoare de pe gâtul înmărgelat şi fața rumănă.

Matuşa Nastea merge la bâlci cu un coşuleț de agude şi cu toate noutățile de moment ale urbei. Informeazâ, fără a fi întrebată de cineva, ce comportare avu seara trecutâ bunul ei ginere, care a fugărit-o pe sub balcon pentru ca să-i cânte, împreună cu fiică-sa, cântecul preferat "Creşti, pâdure, şi te-ndeasă".

Apoi de la noutâțile familiei trece la cele ce vin din buricul oraşului, unde-i Cetatea de Scaun, cu bunul Impărat al țârii, ales de supusul popor:

— E om bun preşedintele ista al nostru, afirmă mătuşa, dar tare-i încet. Până ridicâ de pe tron o bucâ, se face întuneric afară...

— Țîsst... face deodată vagabondul din fața ei, îmbrăcat într-o manta cu insigne ruginite în piept şi încins cu un brâu roşu. In sân i se foia ceva, căutând ieşire. Securitatea noastră e numai ochi şi urechi, când vine vorba de babacul... Dacă n-a fi el, cine-o să ne deie medalii?

Cum se stinse şoapta vagabondului, unul din carabinierii din spate duce binoclul la ochi, studiind coapsele domnişoarelor elegante, apoi scrutează bănuitor pieptul vagabondului, până, vigilent, face o descoperire demnă de a fi recompensatâ printr-o distincție guvernamentală. Când acesta începe să moțăie, visând la Julieta lui de la poarta pieței, prin tăietura prohabului său îşi ițeşte capul un rățoi mut, care prinde a ciuguli lacom agude din coşul mătuşii Nastea. Omul legii tot atunci ordonă şoferului să oprească troleibuzul, înotând printre lume până la locul infracțiunii şi surprinzând rățoiul în flagrant delict. Şi cum pasarn nu-i poate cere socoteala, someaza stapanul lui vagabond. Explică apoi cu voce tare că acesta a furat odinioară rața din cotețul Mitropolitului, fapt pentru care câțiva călători devin pe loc martori, iar mătuşa

Nastea — parte vătămată. Printr-un soi de salto mortale îi suceşte mâinile şi călătorii admiră măiestria carabinierilor, chemați să apere liniştea şi pacea. Numai mătuşa, zăpăcită că pierduse jumătate din marfă, gâfâie din urma alaiului ce se îndreaptă spre secția de poliție, tot fâcându-şi semnul crucii:

— Doamne fereşte şi apără! Are parcă şi bărbatul meu aşa ceva, dar n-am văzut să mănânce agude...

— Fii cuminte! îl struneşte carabinierul pe "hoț", că de nu — îți dau una la moacă c-o să descaleci chiloții...

Numai câte nebunii nu auzi călătorind cu troleibuzul şaptesprezece. Spre sfârşitul călătoriei, lumea e toată în discuție, analize şi exterminată de nervozitate.

Lângă Televiziunea ex-Națională urcă un intelectual îngândurat, obsedat de programul emisiunilor de mâine şi, fără să vrea, aşa cum ades se întâmplă, calcă un vlăjgan pe picior. Lungoarea se oțărăşte şi tună cu voce răstită:

— Mai atent, cireadă! Că te pălesc acuşi la carburator...

— Calmează-te, maiestre! zâmbi dulceag angajatul televiziunii. Mai privim diseară o emisiune TV şi ne pomenim cu toții în sicriu...

Călătorii încep să râdă cu poftă, iar eu mă pregătesc să cobor. Inaintea mea e un munte de om de o vârstă respectabilă, pe care, atingându-1 uşurel cu mâna peste umăr, îl întreb pre dulcele grai românesc:

— Coborâți la prima, stimabile?

Bărbatul se întoarce greoi, îşi fixează ochelarii pe nasul învelit cu păr cărunt abia vizibil şi, cu mutra lui tremurând, mă sperie cu un răcnet de comandant de oşti:

— Şto-o? Govorite na normalinom celoveceskom iazâke-e! Ultima silabă o lungeşte, vocea asemănându-i-se cu un behăit de capră înfometată.

— Cobori, omule? cearcă să-1 mai întrebe o femeie de-alături.

— Nicevo, continuă el să amenințe. Za nami Moscva! Mî vam pokajem obiedinenie s rumânami.

— Lăsați-1 în pace, că nu ştie ce-i cu el, se amestecă intelectualul de la Televiziune. Ştie să vorbească doar ruseşte. Bărbatul cu decorații zângănitoare m piept făcu un efort eroic şi muți, ca cineva dintre cei cu spint umonstic sa zica:

— Ce lume, doamne. S-au făcut cu toții deştepți, încât nici n-ai pe cine trimite la origini...

Rumoarea din salon se întețeşte. în zare se vede bâlciul în spectrul lui multicolor. Călătorii pregătesc sacii cu marfă pentru a-i tabarci spre leşire şi se imbulzesc la uşiie ce scarțaie nervos.

In scurta porțiune de cale ce-a rămas mai fac o descoperire. In troleibuzul şaptesprezece călătoresc reprezentanți ai multor etnii care ne populează republica, iar când înghesuiala intră în apogeu, evident, se ajunge şi la unele chestiuni de ordin poli-tic.

Un bărbat uscătiv, cu sculele şi bulzii obrajilor traşi, ține subțioară un vrafde pielicele cu miros de dughează proaspătă. îri bondiță comrăteană, păru să-1 susțină pe cel care ştia numai ruseşte şi prinse a bombăni, solicitând morțiş autonomie de la moldoveni:

— Că de nu, vine JDemirel Turcălău de la Ankara! amenință el. Firul gândului îl preia unul cu motor de tăiat pădure în brațe:

— Dacă la toamnă Chişinăul nu dă Transnistria, armata a 14-a stă de-a gata. România nu va trece!

— Deşteaptă-te, române! le strigă unul din salon. Noi suntem acasă!

Ca din pod încep discuția doi moldoveni:

— A fi român e o profesie, afirmă unul cu tristețe. Noi suntem moldoveni!

— Cea mai grea profesie e aceea de-a fi om!

— Kievul va sta totdeauna la munte şi la mare, se amestecă în vorba lor un ucrainean burduhos, ce duce la bişniță două şiraguri de usturoi şi un vraf de slăninâ, învelit în ziarul "Samostiina Batikivşcina".

— Dar nouă ni-i totuna, sare cu vorba un țigan, fie neamțul, fie rusul sau haholul la putere. Principalu-i să fie piață şi talcioc...

— 0 ciucă cu degetele de la picioare! îi reproşează o femeie în halat înflorat, cu bigudiuri pe cap. Moldova e a tuturora, țiganule!

— Nu-mi leza cinstea şi onoarea. Eu sunt rom! Dacă vrei

sa ştii, pentru zece lei, la piața, maimesc once martor, ca sa câştig procesu-n judecată.

— Mucles, cioroiule! Fermez la buche! se stropşeşte la el o batrana.

— Cum se vede, mata, babă, încă ai nevoie de ...bărbat, i-o trânti țiganul.

— Aşa mi-au spus şi doctorii, cochetă cu o umbră de mândrie bătrâna.

Dar nu termină dânsa vorba că şoferul frânează brusc şi izbeşte toți călătorii, aşezându-i ca chibriturile în cutie. 0 doamnă din cele care preferă să tacă mereu şi să intervină doar în cazuri excepționale razbate înfuriata pana la cabma, pune mâinile în şolduri şi ia la rost şoferul tinerel:

— Ce frânezi, tâmpitule, de parcă duci butoaie cu rahat, şi nu oameni?

— laca n-am putut pricepe pân' acuma de ce pute atât de tare, zâmbi vesel şoferul. Şi lăsând doamna dezarmată fără şanse să mai continue sfada, trase elegant microfonul şi anunță:

"Stimați călători, prezentați tichetele la control!"

Cu legitimația de serviciu mă simt totdeauna liniştit câ sunt chit cu statul. Dând să ies, văd în jurul meu o pădure de mâini cu legitimațiile desfăcute pentru prezentare. Se dovedeşte că

mai fiecare dintre călători circulă pe gratis în cea mai solicitată rută a urbei. Văd un evreu bătrân că-i tremură capul — îşi uitase documentul acasă şi, dus de subsuori de două duduițe tinerele, specialiste în tot felul de masaj, cearcă să-1 convingă pe şofer:

— La anii tăi eu am luptat contra basmacilor în Turkestan şi am dreptul să călătoresc pe gratis.

Tot atunci îi sare țandăra unei țațe ce nu poate trece de ovreiul proțăpit în uşă. Bătându-se cu pumnul în piept şi balansând fundul de contabilicească, prinde să-i convingă pe cei dinjur că dânsa a participat la desțelenirea Kazahstanului şi are şi ea voie fără de plată...

Bietul şofer pierde controlul şi răbdarea. Deschise uşile vraişte, lăsând troleibuzul... să nască furnicarul de lume. Când în salon nu mai rămâne nimeni, el le strigă din urmă:

— Dacă mâine primăria nu se convoacă în şedință extraordinară să anuleze înlesnirile, intru în grevă...

Pentru călătorii ajunşi de-acum la destinație, amenințarea nu mai are nici o însemnătate. In adâncul sufletului compătimesc şoferul şi rămân încântat de ordinara impresie de pe urma călătoriei matinale. Ud leoarcă, de parcă fusesem lăut, ascund legitimația la fundul buzunarului şi mă gândesc câte prejudicii ar aduce planurilor mele de creație o eventuală grevă pe linia de troleibuz cu numărul şaptesprezece...

JUDELE DIN ZODIA BERBECULUI

Masiv şi gras, judecătorul, scufundat în fotoliul cu speteaza înaltă, lovca mereu cu degetele-i scurte în biroul lucitor, urmărind cu ochii sticloşi junele cu fața tuciurie şi dorind să verifice adevărul despre delictul în care era implicat acesta — un act de huliganism în fața gării. Judele purta lănțişor de aur la gât din cele ce poartă gurmanzh locali; pe mâna păroasă, abia observându-se de sub mantie, se ițeau două brățări prețioase şi ele. Pletele-i lungi ca de preot i se revărsau peste umeri, iar bărbia în două rânduri juca atunci când prindea să vocifereze în direcția băncii acuzaților:

— De ce ai muşcat duduița de țâțe în plină lume, la gară,

stimabile?

— Mi-i dragă şi nu vrea să ibovnicească, mârâie înfundat inculpatul. Dar acuma... e totul hotărât. Ea doreşte să se mărite cu mine, iar eu să mă însor cu ea. Zău...

Vorba celui de pe banca acuzaţilor fu întreruptă de gestul judecătorului, care tocmai ridică receptorul. Cineva îl suna la

telefon.

— Da, da... helo, şi se lumină la faţă. Aseară? Mersi, bine. La Lilica s-a băut cumplit, încât cineva a început să facă gâlceavă şi să încerce a-şi dezgoli o parte ruşinoasă a corpului. lar anchetatorul Gică... hi-hi... S-a ciupit până-ntr-atâta că a debordat în coteţul găinilor. In fine, am petrecutbine... Despre Lilica? Ce pot spune... Era veselă ca niciodată, de parcă devenise câştigătoarc în concursul celor mai multe orgasme pe noapte. Dar a fost bine... bine...

Cei din sală — garda şi inculpatul — ascultă pe nevrute crâmpeiele de convorbire, cum se vede, o petrecere a judelui din ajun. Cu urmele impresiilor de-aseară, omul legii pune receptorul în furcă, se uită îndelung la inculpatul cu faţa tuciurie şi continuă:

— Cum de ai îndrăznit în plină gară să muşti domnişoara de un loc atât de sensibil, cum este considerat ţâţa?

— Păi, la noi, lăieşii, asta se cheamă logodnă.

— Atunci de ce dânsa a ţipat de durere?

— Plăcerile la femeie vin mai apoi, domnule judecător... Când voi duce-o pe cuptor la mine, într-un car cu patru boi...

Şi din nousună telefonul, sustrăgândjudele de la depoziţiile inculpatului. li telefonează soţia, şi pe faţa lui se conturează un zâmbet sarcastic:

— Cu soacra trebuie să mtreţii relaţii bune, pur economice, scăpă judele către procuror, o femeie bătrână, m uniformă cazonă. Apoi din nou în receptor: Sunt niţel ocupat cu un nesocotit care a muşcat o domnişoară de ţâţă în gară... în rest, bune toate... Socrul a cumpărat purcei ruseşti? Pe cel mare din gogineaţa lui Cotârlă o să-1 înjunghiem la Crăciun... Ei, hai, sănătate, băutură şi kalâm...

Deodată, dincolo de geamul larg deschis, chiar în curtea judecătoriei, răbufni o veselie spontană, cu orchestră, chiote ca de nuntă. Grefiera, o fată coşuroasă şi bălaie, împreună cu judele dau buzna spre pervaz — ca să vadă ce se face acolo. Jos, sub ramurile nucilor, vornicei şi druşte, cu nunii mari înfăşuraţi cruciş în prosoape, dansează veseli, făcând cerc m jurul miresei. Nuntaşii lăieşi chiuie de asurzesc pereţii, împroşcându-se din vreme m vreme cu şampanie şi rachiu unul pe altul...

— Ce-o mai fi şi asta? bâiguie judele. Şi adresându-se gărzii: la zi-le să se cărăbănească de-aici... Să nu mă facă rău că sunt din zodia berbecului. Pot să împung. Ce-i asta, curtea judecătoriei sau mihoteica satului?

— Nuntă, domnulejiudecător, abia îndrăzneşte inculpatul. Nunta mea. A venit vremea să mă dau la lege.

Se lăsă o pauză confuză, care-1 puse pe omul în mantie neagră pe gânduri. Uşa sălii se deschise vraişte şi în prag apare un bărbat bine, înalt, înfăşurat în prosoape şi escortat pe din părţi de doi flăcăi cu colaci mari în mâini, mfrumusetaţi cu cordeluţe şi stible de busuioc. în curte orchestra mereu îi zice marşul lui Petru Rareş.

— Bine v-am găsit la treabă, cinstiţi gospodari, începe'a conocări bărbatul înalt şi bine făcut, care, după legăturile pe care le purta, trebui să fie nun mare la nunta din curte. Am

venit să ne onoraţi ca pe nişte creştini cu prezenţa la bucuria care ne-a năvălit seara trecută pe nepusă masă:

— leşi afară, frumosule, de-ţi vezi bucuria! strigă deodată, de după spatele acestuia, o femeie joasă şi lată în şale.

— Nu e voie, mămucă, sunt un mire arestat, răspunde fără răgaz inculpatul, după care continuă cu o avalanşă de vorbe ţigăneşti, încât cel din prag se cutremură.

— Ce fel de nuntă fară de mire, dom'le jiudecător? face nunul mare, în vreme ce omul legii îşi ţinteşte privirile spre miresuica simpatică, dar smolită ca o muscă-n lapte acru, care se ivi şi ea în prag-ul sălii de judecată. Ţi-om da un cal cu potcoave smălţuite...

— Just cugeţi, frăţâne, aprobă judele, îndreptându-şi insigna cât o roată de căruţâ, ce strălucea pe pieptul lui înfoiet.

Nunul mare făcu un semn să se astâmpere cei din escorta lui şi zise printr-un gest neobişnuit de mână:

— Se vede după ochii dumitale că eşti om bine crescut, de le înţelegi pe toate. Ce fel de nuntă cu mirele-n cătuşe? Mireasa, sărmana, căreia i se mişcă pruncul în pântece, moare de dorul lui. Noi am fost cu totii martori atunci, la gară. Altfel nu se putea. Necuratul ista de mireasă, doamne iartă-mă, pentru ca să se dea sărutată, trebuie să fii campion la greco-romane. De aia a şi ţăncuşăt-o niţel de sân, că tare se mai zvârcolea în braţele logodnicului...

— Ba nu, aşa nu merge chestia! tunâ deodatăjudele, sunt în funcţie de stat.

Şi, adresându-se procurorului, ce-i tremura bărbia de bătrâneţe, decise:

— Facem întrerupere până mâine, iar pe inculpat — la penitenciar.

— Opriți-vă! so prefăcu nemulțumit nunul, şi la încă un semn al mâinii, pe din spatele lui ieşi mireasa cu poalele în mâini şi, desprinzându-se din alai şi aterizând drept în brațele junelui inculpat, strigă ascuțit: “Tu mancea liosma!" ("Te iubesc" în țigăneşte). Tot atunci lăutarii, care reuşiră să aburce alămurile lângă uşă, tunară ca din cer dulcele marş al florilor, încât şi judele simți că inima lui nu e de fier. Reclamantul îşi strânse mireasa cu gingăşie la piept, iar nuntaşii chiuiră lung de mama focului deja în sala judecății. Nunul şi conocarii se

apropiară de masa judelui şi cu plecăciuni pronunțate îi oferirâ un colac mare pe un prosop. Apoi nuna, femeiuşcă vioaie, jucând întruna m ritmul melodiei săltărețe, îi întinse un pahar cu vin, adăugând la toate:

— Te cunoşti pe ochi şi frunte câ eşti un creştin bun şi dulce la inimă... Şi noi avem un băiat pe care 1-am dat la juridică. Ca să intre la Universitate am plătit lectorilor de-acolo o mie de dolari examenul... Va fi şi eljudecător. Aşa ne-au spus profesorii pe care i-am făcut cu lanțujele de aur şi limuzine în curte... '

Judele ezită o clipă, dar nu rezistă să nu primească colacul, pitacul şi, împreună cu ceilalți, după ce făcu semn escortei sâ-1 elibereze pe mire din cătuşe, se înşiră într-o tananică de mai mare dragul. Inculpatul strânse mireasa de mijloc şi tropăia din picioare ca un câluț nărăvaş. Fetei, se vede cale de-o poştă, îi trecuse de mult supărarea pe flăcăul care o muşcase de piept.

Grefiera şi gardienii, mai cu sfială, mai înadins, dansau şi ei, care cum putea. Şi numai bătrâna procuror privea la toate cu fața împietrită, stupefiată de acest balamuc vesel, cercând să înțeleagă esența celor ce se petrec înjur şi ferindu-se speriată când judele, rotindu-se ca un zăpăcit în iureşul dansului țigănesc, amenință să o năvălească cu poalele lungi ca o rasă.

— L-au tumănit boalele, zise un gardian, gata să scoată pistolul din toc şi să cheme publicul la calm. Dar judele, după un sfert de oră, ud ghioalcă, se răsturnă în fotoliul mare şi înalt, recăpătă mina serioasă şi se adresâ cu toata severitatea către inculpat:

— Dânsa... este... partea vătămată...

— Păi, aşa ar fi pe-a matale, răspunde deja coconul mire îmbujorat de veselie, strângând mireasa la braț.

— Şi ea te iartă?

— Cu trup şi suflet, domnule jiudecător, precum ai ierta mata soacra matale, sclipirâ ochii flăcăului. Fata, ruşinată, dădu afirmativ din cap.

— Să vă fie calea bună în viață, să vă împăcați cum se împacă pâinea cu sarea, începu judele, ca la Ineasca.

în cele din urmă el, de parcă funcționase douăzeci de ani la Starea Civilă, citi decizia de-ai aplica o amendă pentru comportare nechibzuită în public şi-1 puse în libertate pe coconul mire.

— Să nu mai muşti niciodată codanele de țâțe, fcricitule!

—N-am să le muşc, dom'lejiudecător. Numai am să le pup...

Tot atunci în sală se aprinseră luminile şi nunta porni cale întoarsă, cu tot cu veselia ei. Judele, escorta, grefiera, toți afişând zâmbete dulci, ca la comandă, o petrecură din urmă cu privirile, bucuroşi că au contribuit într-o oarecare măsură şi ei la constituirea unei tinere familii. "lată unde curge viața, iată unde e adevărata veselie, îşi zise judele. Doar suntem cu toții oameni, înțelegem..."

De cum alaiul dispăru după colțul clădirii judecătoriei, nunul îşi smulse prosoapele şi le aruncă în brațele nunei. După care scoase de sub brâul roşu o pungă țigănească din piele, bucşită burduf cu parale, şi o aruncă mai-marelui cetei de lăutari: "Ține-o, mo.' Aferim, cioarelor, cărați-vă pe la casele cui vă areF

Apoi înşfăcă pe conul mire de guler şi după ce-i aplică vreo trei ciubote late în fundul pirpiriu, îi făcu vânt în poalele în şapte rânduri ale unei țigănci între două vârste, cu trei copleşi ținându-se de fustele mamei!

— Trei săptămâni ai să speli tălpile bulibaşei şi ai să bei lăutoarea.

Mai aruncând o privire suspectă spre clădirea monumen-tală a judecătoriei, strecură prin coltul buzelor grase:

— Bucură-te că nevastă-ta şi copilaşii nu te-au dat de gol... lar judelui, Dumnezeu să-i deie zile multe, că-i din zodia berbecului...

ARMATA A 14-A

Soarele de primăvară timpurie bătea nemilos în fereastra biroului cu pereții înalți, unde trei albinoşi, trecuți de vârsta primei tinereți, contabili la depozitul de achiziționare a pieilor de dihore, erau antrenați în discuții politice. Defaimau grafia latină, limba română, "Deşteaptă-te, române!" şi tricolorul, morsocau în zeflemele linia Parlamentului de la Chişinău, dezaprobând-o. Tot trăgând cu urechea la postul de radio transnistrean, ridicau degetul mare în semn de susținere şi aprobare. Pe soba de teracotă albastră atârna portretul generalului lor — încruntat, bine hrănit, omul Transnistriei.

Albinoşii păreau născuți de o mamă: deopotrivâ înalți, severi, cu frunțile încrețite a şiretenie. In preajma lor— numai discuții deştepte; se chicoteau după fiecare convorbire avută cu vreun țăran picat de la Teleneşti să le vândă piei de dihore, iar cu doamnele rusoaice, venite în inspecția de control, vorbeau amabil, cu politețe, creând impresia că biroul lor merită şi are toate şansele să fie transformat într-un muzeu al serviciilor sociale din oraş. Deşi, care privea

mai atent, putea observa unele deosebiri. Unul era puţin durduliu, altul mai pirpiriu, iar al treilea purta ochelari. Cel mai plinuț avea m masă o revistă "Pleyboy", variantă rusă, iar sub sticla biroului său poza unei domnițe, despuiate până la buric.

În orele de prânz toți trei, gânditori, fereau la o parte documentele de contabilitate şi citeau din revistâ tainele sexului. Din stradă, de la clubul unde făceau zilnic repetiție dansatoarele de la filarmonică, străbătea o adiere de gălăgie veselă, intercalată cu muzică. Tot în fiecare zi, pe lângă geam, fredonau duduițe tinerele, pasionate de dans. Cel durduliu, sprijinit de pervaz, admirându-le costumele naționale, arunca arareori câte-o frază cu accent stâlcit moldovenesc, ademenindu-le în fel şi chip ca să intre pe la el.

Intr-o după-amiază durduliul avu succes. Uşa biroului se deschise, încăperea fiind potopită de prospețimea unei câmpii de viorele şi toporaşi. 0 domnişoară în rochiță transparentă, roşie aproape ca steagul proletarilor, cu mânecuțe scurte, le dădu binețe pre dulcele grai românesc. Şovăind, durduliul mătăhăi mulțumit din cap. Ceilalți o priviră sever, mârâind în limba lor răspunsul la binețe.

— M-ar interesa o şubă din blană de dihore, zâmbi plin domnişoara. Vreau să ştiu dacă animalele cu pricina, înainte de-a fi jupuite, năpârlesc au ba?

Copleşiți de vocea îngerească şi chipul diafan al zgâtiei, cei trei îşi revizuiră pentru moment concepțiile politice.

— Blana acestui patruped împuțit? făcu mirat cel pirpiriu şi muți.

— Da, aprobă cel durduliu, pentru a face o şubă de calitate, e bine ca blana, înainte de jupoiere, să fie... tunsă.

— Curând vom concerta la Tiraspol şi vreau să mă prezint acolo, în fața cazacilor, ca o rusoaică sadea. In şubă de Siberia. Vă merge vestea că sunteți specialişti buni...

Mărturisirile domnişoarei păreau să fie sincere. Ea îl ținti cu privirile dulci ca mura pe cel pirpiriu, se aşeză pe masa lui, descoperindu-şi coapsele bronzate. Mutra celui de-al treilea se scofâlci şi el îşi puse la repezeală alți ochelari cu lentile mai bulbucate. Consideră că fata are un interes vădit față de pieile rechiziționate de biroul lor pentru export în Rusia.

— Dihorii, înainte de-a fi beliți, se bâlbâi acesta din urmă, trebuiesc frezați. Astfel blana lor capătă o nuanță poetică. De la o asemenea şubă adie a poezie puşkinistă, din epoca lui basarabeană.

Surprinsă de emoțiile celor trei, domnişoara îşi demonstră cu dezinvoltură şi ironie ascunsă cunoştințele din domeniul literaturii universale.

Le vorbi cu duioşie despre fidelitatea lui Ernest Hemingway, Naftali Ricardo Reies Basoalito, cunoscut în poezie ca Pablo Neruda, iar la despărțire le-a promis să revină a doua zi cu un adevârat discurs despre literatura avangardistă a optzeciştilor de la noi.

— Fraților, exclamă cel pirpiriu după ce fata ieşi. E o bombă de intelect domnişoara moldovancă!

— Multilateral dezvoltată, aprobă cel cu ochela] ştergându-şi bărbia transpirată. Păcat că-i naţmencă...

— Cu toate-acestea e voinică, cum e armata a 14-j concluzionă cu emoţii profunde în voce cel durduliu.

A doua zi, în cele din urmă, albinoşii au decis să ascul lecţia de literatură avangardistă propusă de domnişoai dansatoare. Făcând fiecare rost de câte o sticluță şi ceva salar şi-au preîntâmpinat soţiile că se vor reține la serviciu "cu darea de seama" .

Cu mult înainte de a sfârşi orele de program, atârnară i uşa oficiului o tăbliță cu inscripţia "Ceas sanitar", făcură niţk ordine şi lăsară jaluzele peste geam. Pe masa pentru hârt aşternurâ băuturica şi mâncărica...

Duduița, încheindu-şi repetițiile, apăru după chindie c un zâmbet fericit pe chip şi în bună dispoziţie. Le ţinu, făr introducere, o lecţie despre Kafka, postimpresionism, dadaisi şi despre dragostea ei pentru Mahmud Esambaiev, cu toi cecenii luați împreună. Albinoşii ascultau aiuriţi, cu urechil ciulite şi gândurile la cu totul altceva. Numai la sfârşitv discursului, cel durduliu propuse timid:

— Ca să ne fie bine până la urmă, după plăcerea ce ne-e făcut-o cu lecţia dumitale, propun... să cinăm niţeluş la no după culise...

Dommşoara, tara pic de jena, le martunsi sincer ca e intr adevăr flămândă, că n-a mâncat ziulica-ntreagă. Desfăci brațele-i gingaşe, cuprinzându-i, asemeni zeiţei Diana, pe ce trei berbecuți.

— E o idee formidabilă, tovarăşi! exclamă ea. Şi motiv avem — am făcut cunoştinţă. Eu v-am spus despre cultură, voi despn secretul dihorilor. Deci, să marcăm evenimentul! Doar mâin< va fi târziu! Până la concertul din Tiraspol plecăm în turnei în ţara Zanzibarului.

In biroul de protocol, cu miros de crâşmă, albinoşii şi micî dansatoare, cu faimoasa poreclă de "Armata a 14-a", s-au dai în sindrofie până noaptea târziu. S-a mai descoperit că albinoşi mai aveau şi sală pentru odihnă, cu divan, şampanie şi muzicâ erotică...

Pierduseră măsura timpului şi a sfiiciunii. Fata, ca toți trei, se ciupise de-a binelea şi se angajase în acele clipe să-i învețe pe albinoşi un cântec pre dulcele grai românesc:

“Huța, huța, patule!

Ce faci, blestematule ?

Cum fărămi tu oasele

Cu toate mucoasele?"

La despărțire zvăpăiata dansatoare, motivând că este aşteptată la aeroport să plece cu ansamblul de dansuri spre țara Zanzibarului, le ceru ceva dolari. Primindu-i pe loc, n sărută cu dulceață pe fiecare în parte, precum o nepoțică pe bunei, lăsându-i pe care moțăind, pe care în adânci extazuri erotice, amestecate cu perturbațiile sunetelor de pat. Când dommşoara disparu in strada invalurata de racoarea noptn adânci, unde o aştepta un taxi expres, cel durduliu, cu limba încâlcită de-a binelea, îi ură cale bună, ridică pocalul spre lu-mina lămpii, urlând ca să-i trezească din sforăit pe ceilalți doi:

— Sus paharul fericirii! Pentru invicibila armată a 14-a, care... bate în retragere!

După seara de pomină trecură doar patru zile. In oficiul achiziționarilor pieilor de dihore domina aceeaşi atmosferă de sobrietate monotonă. La geam se scuturau florile de măr în căutarea primăverii. Şi doar tăcerea stranie a bărbaților se prelungea ore în şir. Rareori se urmăreau unul pe altul cu priviri alarmate şi întrebătoare.

Primul îşi exprimă revolta cel durduliu, care, amintindu-şi a câta oară de dansatoarea plecată în Africa, spuse cu răutate:

— Zău, am să plătesc la biserică patruzeci de slujbe, ca să o pedepsească Cel de Sus...

Cel cu ochelari, politician înveterat, adept al separatismului transnistrean, se strădui să schimbe accentul, să imprime revoltei conținut politic:

— La sigur, e vorba de o diversiune a naționalismului român. Asemenea încălcare a drepturilor omului numai din partea localnicilor poți întâlni...

Cel durduliu, frânt de necazul situației, ațintise privirile sale animalice la peretele, m colful căruia atârna portretul

glonosului general — omul Transnistriei — şi gemu înfundat, fără ocolişuri:

— Fraților! Am fost trădați! De-aseară şi azi toată ziua, cum mă aşez pe latrină, am senzația că încep să mă piş un hlanțug...

Văicăreala a durat până seara. A doua zi bravii albinoşi rechizitoni pieilor de dihore, sfâşiafi de durere, au luat cu asalt dispensarul venerologic din preajma statuii lui Kotovski apeland la serviciile medicului Bucliş, cunoscut m oraş de către barbătuşii bolnavi de orgoliul fidelităţii...

CE GREU E SĂ DEVII TATĂ

In faţa judecăţn stătea un june bondoc, palid la faţă, nebărbierit de-o săptămână, cu ochii scăldaţi m nemulţumire şi tristeţe. Stătea în picioare, alături de o tânără femeie, suavă şi suplă, ce căuta mereu cu privirile la judecătorul bătrân cu cearcăne sub pleoape, care-1 cerceta cu insistenţă pe pârât:

— Reclamanta declară m acţiunea ei că Dumneavoastră sunteţi tatăl copilului, sfornăi judele.

— Nu mai sunt nici un tată,nimic! îşi încreţi mutra bondocul. Ceea ce declară ea sunt minciuni.

— Tu eşti tatăl băiatului nostru, Ciulică, tu! zise puţin înspăimântată tânăra femeie, îndreptându-şi frumoasa maramă de pe frunte. Ţi-ai făcut de cap şi-acuma te faci mort îo popuşoi... Nu ţii minte, cu patru ani în urmă, când am fost la mare? Dormeam amândoi în pat acolo şi tu ziceai: "lubire! lubire! lubire!.." Nici n-am numărat de câte ori...

— Taci, fă, păru să se îndârjească Ciulică la dânsa. Una e să dormi, iar alta e să faci copchii. Prea te-ai străduit atuncea să mă înhami, prea...

In vreme ce tinerii din sală căutau să se explice, uşa de la intrare mereu se tot închidea şi se deschidea, în prag iţindu-se un băieţel de vreo trei anişori, care striga arareori, cu glasul de clopoţel, ca un cuculeţ, smotrit de bunica:

—Tăticu! Tăticu !..

La auzul vorbelor celea lui Ciulică i se zguduiau urechile şi-i tremurau fălcile.

— Eu nu ştiu nică,declară în cele din urmă femeia. Insist ca Ciulică, marea mea iubire de ieri, să fie declarat tatăl copilului şi să fie impus prin lege să-mi plătească pensie alimentară de întreţinere a copilului.

Ciulică se gheboşă, emofionându-se şi mai tare. Mai ales că bătrânul judecător m mantie neagră, care-şi fixă ocheiarii pe nas, îl întrebă cu voce farnâită:

— De ce nu vă recunoaşteţi patem, de-aţi lăsat odrăslicioara în grija bietei femei ?

— Mai deunăzi m-am însurat în grabă, aşteptăm cu proaspăta mea femeie un copil şi nu pot fi tatăl copiilor care nu-s cu mine. Băieţelul ista obraznic nu e al meu.

—Tăticu! Tăticu!..

Femeia începu, plângând, a povesti cât îi este de greu, singură, să crească bastardul fără ajutor material, când toate prețurile la piață sunt astronomice, pe când Ciulică, deja a câta oară, cu buchetul în piept joacă nunți. Şi de pe buzele ei, fără să vrea, se strecură un cuvânt de acuzare:

— Curvăroiule!

— Nu-i drept asta! reproşă bărbatul. Eu, spre deosebire de alții, orice act sexual îl legiferez prin "ZAGS".

— Numai cu mine n-ai vrut.

— Copilul de la tine... nu e al meu...

în cele din urmă judecata ajunse la ferma convingere că tatăl copilului năzbâtios de la uşă nu este altul decât Ciulică. Până ca judecătorul să plece în camera de deliberare, bondocul, simțind pericolul, holbă ochii de parcă-1 aruncase cineva într-o ladă cu gunoi, ridică disperat brațele m sus şi tună cu vocea lui fierbinte:

— Eu vreu dreptate... Nu! Nu, eu nu pot fi tatăl copilului! Să se respecte legea! Eu am salariu mic, ba chiar nici nu lucrez...

— Tăticu! Tăticu! răsună iar clopoțelul din prag.

— De ce nu puteți fi tatăl băiețelului? întrebă liniştit judecătorul, predestinat să apere interesele omului muncii.

— Păi, se bâlbâi Ciulică, măcinând un gând ingenios. Şi după o pauză zise hotărât, surprinzând asistenfa: Eu nu sunt capabil să zămislesc copii!

— Mămicuțo, eu vreau la closet! se auzi vocea neastâmpăratului din uşă, până când bunica îl trase afară de mânuță.

— Dar mai concret? insistă judecătorul în ale lui.

— Sperma trupului meu nu e capabilă să zămislească. Sămânța din mine este inertă... Cer să se facă o expertiză medi-cală în această chestiune delicată. Apoi vom vedea noi.

Şi tot atunci pe fața reclamatului se profilă un zâmbet de mândrie profan a victorie.

— Cu-u-m? făcu nedumerită femeia. Să foiască viermii în tine cum a foit sămânța ta în mine!

Deodată uşa sălii se deschise şi iar apăru clopoțelul de băiețel care, m tăcerea frământătoare a maturilor, zise plin de semeție:

— Da eu m-am pişat singur!

— Taci, măi! strigă la el necăjit Ciulică. Merge judecata... Vom vedea noi de-amu înainte.

Judecătorul satisfăcu demersul pârâtului şi Ciulică fu trimis de urgenţă la medicul legist Bluvştein, pentru a determina dacă poate pacientul fî tată sau ba.

Bluvştein, un medic cu experienţă de mulţi ani în domeniu, îl întâmpină pe Ciulică cu mare amabilitate, chiar cu o dragoste deosebită, ascultâhdu-i răbdător păsul. Legistul numără broboanele de sudoare de pe fruntea pacientului, schimbă ochelarii cu lentilele groase pe alţii mai fini şi cu acelaşi zâmbet părintesc vorbi:

— Adică dumneata afirmi că nu eşti capabil să faci prunci ?

— Ştiut că!

— Nici curvar nu eşti ?

— Asta a rămas în trecut.

— Atunci, dragul meu, ca să se convingă şi medicina de afirmaţiile dumitale, va trebui să donezi probă de spermă pentru efectuarea expertizei de rigoare...

Şi Bluvştein îi întinse îndată lui Ciulică o sticlă goală de chefir.

— Ce-i asta?

— Răbdare, june! Acuşica va veni sora medicală şi, în cabinetul acesta, după ce te va gâdili un pic, ai să slobozi ceva din vâna strămeleagului domniei tale...

Pe Ciulică, nervos din fire cum era, îl năpădi un nou val de sudoare. Adică cum, chiar de faţă cu sora medicală, să sloboadă lichidul preţios?

— Nu! se proţăpi el în faţa medicului bătrân. N-am nevoie de nici un ajutor din afară. Eu singur...

Răbufnirea bondocului înduplecă legistul şi pe sora medi-cală, o femeie în vârstă, care intrase între timp şi-şi îmbrăca pe mâini nişte mănuşi subţiri, ce luceau a unsoare.

— Bine, făcu împăcat Bluvştein, care cunoştea de minune psihologia acestui contingent ce refuză să-şi recunoască copiii din flori. Luaţi sticla de chefir şi mergem...

Escortat de bătrânul ovrei, căruia îi tremura bărbia proaspăt rasă, Ciulică, cu sticla de chefir în mână, fu condus în veceul întunecos şi rece ca o chihniţă al spitalului.

— Măi băiete, iată cabinetul tău şi te rog, până la ora mesei, să ne dai voie să facem expertiza de laborator. Ai înţeles? Eşti băiat înţelegător, din gospodari, nu-i aşa? La start, atenţiune, marş!

Şi Ciulică rămase m veceu singur, în faţa sticlei de chefir. Bluvştein, aidoma unei santinele, se plimba pe coridor încolo şi-ncoace. Mereu se uita la

ceas şi, în timp ce eroul nostru se -străduia din răsputeri să-şi apere nevinovăția, îi striga de după uşă, de parcă-i fixa normative sportive:

— Mai repede, măi băiete, acuşica e ora mesei, iar sticla e goluță...

— Amuş, smiorcăi Ciulică din cabina veceului, transpirat, blestemând ora când s-a născut pe fața pământului. Asemenea ruşine nu pățise m viața lui. Mai avuse nu o singură aventură de dragoste, gâsise cu toate mândrele înțelegere, dar asta din judecata de azi...

Când ora mesei bătea la uşă, din veceul spitalului se auzi un muget de tulburare, amestecat cu un chiuit de durere. Nu zăbavă, în fața lui Bluvştein apăru Ciulică, uşurat ca o femeie după naştere, ținând în mână sticla de chefir pe jumătate cu lichidul albicios.

Bluvştein măsură mirat dintr-o privire proba pentru examinare, apoi, lăsându-1 în coridor, dispăru într-un cabi-net. La o vreme, după chinuitoare frământări, mâsurând cu paşii lungimea coridorului, Ciulică îl văzu reapărând cu bucuria iradiind pe fața-i bătrână, fluturând o foaie şi zicându-î dulceag, părinteşte:

— June, eşti bravo! Cu asemenea spermă se poate însâmânța o întreagă herghelie de iepe sterpe!

...Instanța judecătorească îl declară pe Ciulică tatăl zbânțuitului care sălta ca o minge pe lângă bunică-sa, tot arătând cu degetul 1-a părintele lui şi strigând cu voce ascuțită:

—Tăticu! Tăticu-buricu!

Ciulică era trist, descumpănit, ca dupâ o boală grea. Avea impresia că se bălăceşte într-o fântână cu clăbuci, din care nu se ştie dacâ va ieşi vreodată. Şi doar undeva prin amintiri, ca o tristâ dăinuire, îi răsuna ecoul unui marş funebru, amestecat cu romanța de jale a unui cor țigănesc.

CINE RÂDE, CINE PLÂNGE

Când îmi vine în gând câte o trăsnaie, o aştern pe hârtie şi povestioara cu alură umoristică e gata. Dar să vă mărturisesc cu toată sinceritatea: de la momentul finisării ei, încep chinurile Gheenei pentru a găsi un spațiu la una dintre publicațiile noastre, ce are, fiecare în parte, neapărat orientarea sa politică, în funcție de partidutul care o finanțează. Vreau şi eu să-mi fac un nume, să obțin un ban, luptând astfel cu mizeria timpului.

E o întreagă problemă să publici chiar şi o schiță umoristică, pentru că prestigioasele noastre ziare, cu eroicii redactori-şefi în frunte, sunt astăzi antrenate m marea mâncărime națională cu bârfe, ihsinuații şi scorneli de tot

felul, insulte şi acuzații reciproce, cu sumedenii de cauze judiciare, restabilindu-şi prin instanțe cinstea, demnitatea şi onoarea lezată. în de-acestea se complac bravele noastre publicații şi acesta e miezul activității lor, pe când umorul...

Bunăoară, revista albaştrilor (sau verzilor, nu mai țin minte). După ce-mi "murează" schița jumătate de an, mă răzbeşte răbdâul şi mă duc la redactorul-şef ca să-mi dea explicațiile de rigoare.

— Nu putem publica, suntem impotenți, zice omul presei cu cercel într-o ureche, buze vopsite, cu barbă, mustâți îngrijite şi coadă la ceafă. Trăim anul morții lui Kazanova şi Puşkin, icoana liricii ruse, declarat de UNESCO an comemorativ al acestui bard.

Hotărăsc să înaintez schița revistei istoricilor, care îl are ca redactor-şefpe amicul meu de studii. Atât doar că el a absolvit literele, această forjerie de poeți şi scriitori de la noi, iar eu, precum vă este bine cunoscut, dreptul.

— Bună bucată, dar la grea vreme ai scris-o, amice, face prietenul meu şef, punând un picior pe masă şi scărpinându-se în nas. (Zilele trecute s-a întors dintr-o călătorie de reciclare în America.) Tocmai în lunile acestea celebrăm. cu mare durere, jumâtate de mileniu de când Petru Rareş, fiul din flori al lui Ştefan cel Mare şi Sfânt, a pierdut turcilor cetatea Chilia. Nicidecum nu putem să ne antrenâm într-o horă a bucuriei, cum e umorul dumitale, maestre.

Hai atunci la ziarul comuniştilor, dar şi şeful de aici, fără a citi schița-mi, zice că nu este prilejul de a veseli cititorii cu un umor semnat de un adept înveterat al democraților.

— Acum o sută de ani, adaugă şeful bolşevic, făcând o mină de gravă importanță, de parcă în ajunul vizitei mele vaca îi fătase două vițele moarte, Vladimir Ilici a fost nevoit să se retragă în Finlanda, iar biata Nadejda Konstantinovna Krupskaia, consoarta lui, să rămână m supravegherea lui Feliks Edmundovici Dzerjinski, într-o colibă la Razliv... Iți închipui dumneata prin ce cumpene trecea liderul proletariatului mondial acum 80 de ani şi ce față poate avea ziarul nostru, publicând umorul ce ni-1 propui ?

Cu bolşevicii n-avui curajul să mă pun în poară, nu de alta, dar mâine-poimâine vin iarăşi la putere, iar în gara de la Revaca, vagoanele pentru vite mai stau pe linie moartâ şi aşteaptă călătorii cu oiştea spre Siberia...

Mă furişez la ziarul ocrotitorilor naturii, cel care se ocupă mai mult de datele meteo. Aceştia publică orice, numai să le plăteşti pentru spațiu. Redactorul-şef citeşte cele semnate de mine, se hlizeşte cât încape în el, ca o

muiere buiacă prinsă în flagrant delict de amantul ei la alt amant, apoi înghite un nod, se scarpină la ureche şi-mi face din deget.

— Dumneata faci politică, iată care-i buba! Pe noi ne-au preîntâmpinat de la partid şi de la securitate: "Scrieți, publicați orice nebunie, numai nu vă băgați în politică." Aşa că, ştiu eu...

— Care politicâ, omule? ! mai să sfârâie de obidă.

— Păi, dumneata scrii că nişte delicvenți, într-o noapte ploioasă, au făcut o glumă de prost gust la Tiraspol — au furat calul statuii lui Suvorov, de 1-au lăsat pe legendarul erou răscrăcănat pe soclu, cu sabia ridicată spre cer, gata ca toți ruşii totdeauna de luptă. lar cealaltă mânuță i-a căzut peste partea ruşinoasă a corpului... Ce fel de umor este acesta, dacă nu politică pură? Bătaie dejoc, nu alta... Inchipuie-ți să citească aşa ceva un englez, educat în stil puritan, ce-ar zice despre umorul nostru național. Nu-ți pare că o să ne facem de ruşine? Numai cu verzii să nu te pui în polemică. Fug acum la redacția literaților, însâ şi aceştia sunt în mare dificultate.

— Bucata e bună, dar... Luna curentă au decedat vreo patru membri de-ai noştri, alții vreo două duzini au devenit membri deplini, iar alții patru îşi celebrează centenarele. Nu avem spațiu pentru umorul dumitale. Toată atenția — scriitorilor de ieri...

— Cum, au încetat a mai fi scriitori la sfârşitul carierei lor? mă fac a mă mira...

— Nu-i chiar aşa. In suflet au rămas scriitori, dar nu şi la stomac. De când nu li se mai acordă privilegii pe la casele de creație şi trândăvie, unde huzureau ca în rai, de când nu li se mai oferă tribunele în prezidiurile congreselor, de când nu 11 se mai publică "operele" colhoznice şi nimeni nu-i mai citeşte, cum nici nu i-a citit, au inceput sa-şi duca veacul m buna pace şi resemnare. Acum, dacă au dat ortul popii, trebuie să-i omagiem, să-i scoatem din anonimat că au scris, totuşi, cândva ceva... Luna viitoare sărbătorim alți scriitori, care prin anii cincizeci au scris câte un foileton, două despre Fofo, Trică şi Ciupercă, care adorau comsomolul la fermele de vaci... Aşa au fost vremile! Apoi trebuie să fim atenți şi față de acei care au scris pe-atunci pentru parale. Sincer să-ți spun, cu aceste ocazii se mai delectează colectivul redacțional. Vezi dumitale, când avem asemenea jubilee, rudele lor vin în grădina redacției noastre cu mancare, bautura, facem cate-un guleai grandios pana dimineața. Aşa că spațiul nostru este limitat. Deci, lasă manuscrisul aici, acum e Sfântul Vasile, poate până în decembrie, m ajun de An Nou programăm ceva umor în paginile ziarului... Numai că umorul ne face mulți duşmani. Şi te rog, până atunci, poate mai revezi schița. Ai înşirat subiectul tocmai pe trei file.

E ştiut că cititorul memorizează primul pasaj, apoi la cel de-al doilea, din cauza volumului, începe a căsca, 1 se face somn, oboseşte lângă soţie şi poate adormi. lar dacă cititorul adoarme, lui nu-i mai arde de umor. Să cruţăm cititorii, nu uita, maestre...

N-am vrut să mă pun în poară cu redactorul, ştiindu-1 din cohorta celor supărăcioşi: supărarea lui ţine exact un an. La noi sunt redactori cu supărare de o lună, de o jumătate de an, iar acesta deţine întâietatea. Renumita rânză moldovenească!

Zbuciumul creaţiei, în sfârşit, mă aduce la pragul redacţiei "Closetistul", fondată şi susţinută de avangardişti, dadaişti, cubişti, suprarealişti, şaizecişti, şaptezecişti, optzecişti, nouăzecişti, douămiişti, treimiişti... Toţi de un talent dat dracului, geniali chiar, absolvenţi ai fabricilor de poeţi, artişti şi pictori. Aici redactor-şef este o femeie.

— Mai bine scrie satiră decât umor. De ea are nevoie mulţimea, strada, îmi zice doamna. Noi publicăm numai autori străini. In creierul acestora pulsează cu adevărat umorul, literatura modernă, de la care are ce învăţa generaţia noastră de azi şi de mâine. Umorul nostru e provincial, balcanic, şi pe americani, bunăoară, nu-i interesează temperamentul românului basarabean la mustuitul strugurilor. Ştii, stimabile, am fost zilele trecute la un schimb de experienţă în Indonezia, la un simpozion internaţional dedicat mişcării tulbure. S-a vorbit acolo cu pietate despre umorul negrilor, galbenilor, al cui vrei, numai nu despre cel românesc. El pur şi simplu nu există nicăieri. Poate nici nu este nevoie m actualele condiţii de piaţă. Oare nu ai ce scrie în afară de umor? Ştiu că frecventezi deseori penitenciarele şi ţii discursuri celor care odihnesc acolo. Ce-ţi trebuie să te bagi m politică? Iţi faci ţie rău. Nu-ţi dai seama că tocmai din această cauză nu te trimit nici la reciclare, nici pentru schimb de experienţă în lume. Te ţin conservat acasă. Ş-apoi de ce ai crede că eu trebuie să-mi asum răspunderea? Unde e umor, acolo e şi politică. Ce-ţi trebuie dureri de cap?

Şi după o pauză lungă, adăugă:

— Vrei să-ţi dau un sfat? Mai bine fii cuminte, nu umbla haihui pe drumuri, nu strica nervii şi reputaţia redactorilor. Şi-ai să trăieşti o sută de ani, ai să te convingi ce viaţă blândă şi tihnită ţi-ai ales, şi ai s-o duci ca nemţii. Doar e ştiut, de când lumea şi pământul: umorul nu duce la bine măcar şi din considerentul că atunci când mulţimea râde, cineva, inevitabil, plânge...

DELEGATA TUDOSIA PUTINĂ
(amintiri de odinioarâ)

După istovitoarele lor cursuri, studenții se îndreptau obosiți spre cantină, când în uşa aulei se proțăpi prodecanul Vasilică, stăvilindu-le calea. Din urma lui o femeie durdulie îşi făcea loc să pătrundă în sală:

— Dragii mei copilaşi! începu cu blândețe părintească prodecanul, astăzi am o surpriză pentru voi. Vă veți întâlni cu tovarăşa Tudosia Putină, proaspătă delegată la congresul partidului. Tocmai ceea de ce aveți nevoie la examenele ce bât la uşă.

Printre studenți se rostogoli un murmur de nemulțumire.

— Poate amânăm plăcerea aceasta pentru zile mai libere? propuse Nicolae Şoltoianu, şefde grupă. Polemica însă nu reuşi să se încingă, deoarece tovarăşa Putină, îmbrăcată în costum negru, cu guleraş alb dedesubt, se cocoță de-acum la tribună.

— Tovarăşa Putină ne-a reprezentat republica la congres din partea mulgătoarelor truditoare, anunță mândru tovarăşul Vasilică.

— Să povestească! porunci o voce din sală.

Ochii femeii jucau triumfător, începând domol discursul:

— La congres a fost o adevărată frumusață. Dar pân' la plecarea mea s-a întâmplat ceva anapoda. Taman mulgeam vacile, Gavriliță stătea alături şi, m loc să deie fânaț la vite, căuta să se hârjonească... Deodată vine Fănache Țapu, căruțaşul, şi-mi zice cu sufletul la gură: "Te cheamă la telefon Chişinăul, Ivan Ivanovici..." într-un minut am fost m depozitul cu urluială, unde-i la noi telefonul. 'Tudosie-hăi, îmi zice Ivan Ivanovici. laca am hotărât noi aice ca să te mai trimitem încă la un congres. Ce zici?" Mi-am tras răsufletul, după care am zis: "Dacă aşa s-a hotărât acolo sus, mă duc fără gălăgie...”

— Şi-ați plecat? constată careva.

— Cu trenul, zise mulțumită Tudosia Putină. Până la Moscova, neavând ce face, am jucat cărți cu Ivan Ivanovici. Era ghini... Eu am rămas numai de două ori, pe când el de vreo zece ori durak.

— Şi ce-ați mai văzut acolo? întreabă iarăşi aceeaşi voce, răzvrătită parcă de intestinele înfometate.

— Lume de pe lume. Oameni albi, negri, galbeni, tărcați. De toată strânsura. Covoare pe sus, covoare pe jos... Mulți din ei ieşeau la tribună şi cuvântau. Toată lumea vorghea ruseşte, englezeşte, m care limbă vroia. Numai bietul Ceauşescu a grăit moldoveneşte. Şi iaca, la urma urmelor, la înalta tribună, legănându-se ca un rățoi, a apărut scumpul nostru Leonid Ilici Brejnev. Nu mai țin minte ce spunea el, dar oamenii tare-1 mai aplaudau cu iubire. Strigam toți din sală "Bravo!)'', de parcă eram făcuți de-un tată... Cineva din prezidiu s-a apropiat, i-a prins la piept o medalie, apoi multă lume, rând pe

rând, se ducea să-1 pupe... Pentru o clipă, de fericire, am uitat unde mă aflu, am vrut să strig "Amar!", dar era Ivan Ivanovici alături, amintindu-mi că nu-s la nuntă.

— Şi mai departe? dori să afle Angelica Prisăcaru, o tânără gingaşă şi plăpândă, cu alunică pe obrăjor. în curând încep grelele examene şi va trebui s-avem ce povesti lectorilor despre lucrările congresului.

— Până la urmă toți am hotărât s-adoptăm, din îndemnul înțelept al lui Brejnev, un program pentru ca în ziua de mâine să trăim mai bine... Dar cel mai interesant a fost în pauză... Ne-au dus la nişte magazine bogate, cu mărfuri ieftine. Mi-am cumpărat un val de ghipiur şi două şalinci cu fir lucit. Mi-am pus dinți noi... Poate m-oi mărita la toamnă...

— Cu Ivan Ivanovici?

— Se-e-e-cret! zâmbi Tudosia şmecheroasă, coborând privirile-n pământ.

— Daruri ați primit? se interesâ iarăşi gingaşa studentă.

— Un ceas pentru fumei.

— De aur?

— Ei, ba! făcu nițel ofensată Tudosia. E de platină. Dar Ivan Ivanovici a spus că-i bun ş-aista. Calul dăruit nu se caută în gură.

— Şi cum s-au încheiat lucrările congresului? zbură încă o întrebare din cercul tineretului studios.

— Ne-au dus pe toți la Mauzoleu. L-am vâzut pe Lenin. Cine a spus că Lenin o murit să nu-i dați crezare, că-i prost. Lenin acolo, în zămnicul cela, parcă doarme şi seamănă viu-viuț. Cu mâinile pe piept. Numai că doarme...

— Ce planuri aveți pentru viitor, stimată tovarăşă? se interesă prodecanul.

— Planurile-s grele, răspunde ea. Din îndemnul lui Ivan Ivanovici am intrat la institut, prin corespondență, şi am acolo numai cozi... Dar mare este Dumnezeu, cu ajutorul lui Ivan Ivanovici mâine-poimâine voi ave şi eu o mică diplomă în

buzunar...

Studenții din aulă au început s-o aplaude frenetic, ca să încheie mai curând adunarea. Cineva din activul grupei izbutise sâ-i înmâneze un buchet mare de flori pentru că a gâsit timp sâ-i viziteze şi să le povestească despre lucrările istoricului congres de la Moscova. Prodecanul era mândru şi el pentru că îşi va putea face darea de seamă în fața rectora-tului — frontul ideologic de la facultate activează.

PROFESORUL DEZINFORMAT

La Ineasca Orest Arapu este considerat om onest şi foarte cumsecade. Aşezat la vorbă, curăţel la port, îngrijit la gospodărie. Viaţa toată şi-a dedicat-o copiilor, iar direcţia şcolii, unde este profesor la clasele primare, cu fiece ocazie îl dă drept exemplu. In ultima vreme, însă, bietul pedagog avu de pătimit din cauza noilor primeniri care au năboit o dată cu democraţia asta. La renumitul club sătesc, din milostenia şefului, serile erau proiectate pe ecran filme tot din astea... video. într-una din seri, cu toată sfiala, hotărî şi domnul profesor de la clasele primare să afle câte ceva din lumea erotică contemporană. Ce văzu el acolo îl năuci şi-i trezi totodată cea mai mare admiraţie. Dar nu şopti nimănui o vorbuliţă — ferit-a sfântul să afle soţia sau şeful direcţiei raionale de învăţământ. Video şi cele vizionate însă îi plăcu şi-1 fascină.

A doua zi intră în cancelarie tocmai când Anişoara Dodiţă, o profesoară tinerică şi simpatică, îşi aduna ca întotdeauna cele necesare pentru lecţia de muzică. Onoratului profesor, fiind bineînţeles încă sub impresia filmului video şi a cuvintelor noi auzite seara trecută, îi veni să ridice o mână în sus, salutându-şi colega în stilul gangsterilor-sexy:

— Noroc, lesbiano! Ce mai nou în viaţa ta juvenilă? Părinţii, animalele de-acasă sunt sănătoase?

— Dom-nu-le Arapu! se cutremură vocea gingaşă a domnişoarei profesoare,simţind cum un fior de gheaţă i se furişează prin toată fiinţa, iar obrajii se încinseră cu pară. Dumnevoastră... vâ daţi seama...

— Dar e un cuvânt frumos, nu? zise mândru Orest Arapu, nedumerit de privirile speriate ale profesoarei. L-am auzit aseară de-atâtea ori la club, iar şeful Toderică a zis că e un simbol nobil pentru femeile cinstite... laca mai trăiesc bine capitaliştii âia... Se zice că ei au fost totdeauna în putrefacţie, iar la noi totul se împuţea.

Tot vorbind cu sine însuşi, neglijând privirile speriate ale domnişoarei care-1 petrecea din urmă, bătrânul profesor plecă să-şi înceapă lecţia în faţa micuţilor. Lăsând amanet o situaţie

tampita in cancelana inca pustie, dar şi in cugetul domnişoarei Dodiţă, la lecţii Orest Arapu continua să se simtă comod şi distrat.

— Hulubaşilor, astăzi vom încerca să găsim explicaţia unui nou cuvânt din domeniul muzicii, se adresă el feţelor iscoditoare şi scrise pe tablă, cu răsuflarea întretăiată, cu litere de-o şchioapă, termenul însuşit seara trecută la club.

— E ceva legat cu si-bemol-diez, se grăbi să răspundă Antonel Târsână la întrebarea profesorului.

— Poate-i noua denumire a cheii sol? cercă să aducă altă argumentare Ilenuța Mandraburcă.

— E o nouă operă scrisă de Bethoven în anii adolescenței, se dădu cu părerea chipeşul Petrică Zaporojanu, zâmbind şi el către surâsul părintesc al profesorului, care se tot plimba alignind de un picior printre rândurile de bânci...

Găsind fantezia copiilor foarte agitată, după lecții, Orest Arapu, revenind în cancelaria plină de învățătoare oneste şi gospodine, majoritatea mai în vârstă şi mai atinse de brumele anilor, nu observă fața alarmată a tinerei profesoare Dodiță. Ridică iarăşi mâna, surâse satisfăcut şi trâmbiță vesel:

— Salut, lesbienelor!

— Noroc, cotonogule, i-o trânti ofensată doamna Pâdure, profesoara de matematică, mamă a trei fete, toate de măritat,şi gospodină a cincisprezece ol şi trei capre. In ultima vreme se număra în şcoală ca cea mai bună cunoscătoare a şefilor de vamă de la Giurgiuleşti şi până la Istanbul. Sparii şi găinile cu modestia dumitale. Dă-ți seama, omule!

Matematiciana nu prea era mearsă la biserică şi dacă simți că-i căde bucuria în scârbă, bătrânul învățător îşi netezi barba scurtă, scutură colbul de naftalină de pe cămaşa ponosită, achipui buzunarul, că nu avea nici un sfanț de câteva luni, şi se retrase la Arion Frezatu, profesor de muncă, pe care-1 întrebă aproape m şoaptă ce lighioană mai poate fi şi acest termen de novație, pătruns atât de fulgerător m lexicul lui. Profesorul de muncă, leatul lui, care mai suferea şi de un tremurici în

umeri, chibzui îndelung, privind în largul geamului şi îşi dădu cu părerea:

— Poate-i un termen din industria cailor de tracțiune? Nesatisfăcut nici de acest răspuns, profesorul Orest Arapu se gândi să consulte pe doamna Castraveț, profesoară de limbi şi mare îndrăgostită de litere. Dar în pragul cancelariei se ciocni de privirile înspăimântate şi ofensate ale onestelor femei, ce trecură pe lângă el cu indignare fățişă, ocolindu-1 şi îndreptându-se fiecare în drumul nevoilor lor.

In drum spre casă profesorul Orest Arapu îl întâlni pe agronomul Fănică Roşu care, la întrebarea cu bucluc, începu să-i explice cu lux de amănunte despre activitatea truditoare a amazoanelor care au locuit cândva pe antica insulă Lesbos...Fața bătrânului se gârbovi treptat, aproape de sfârşit ajungând să se cutremure cu toată ființa. îşi dădu seama pe dată de ce s-au scandalizat colegele. Ca să nu dea a doua zi ochii cu ele, îşi lua concediu de boală pentru o lună întreagă, mai ales că de la o vreme îl cam supâra într-adevăr piciorul

drept. Şi dc atunci cum vedea şeful de club zăbovind în fața porții sale, domnul profesor făcea ocolul curții cu privirile, cu gând cum să-i cadă vreo despicătură mai la îndemână. îl considera numai pe el vinovat de ruşinea ce avu a o păți în fața cuvioaselor profesoare.

NEBUNII AGRICOLE

Până la mulsul vacilor mai rămăseseră câteva ore, şi lucrătorii fermei au fost chemați la club să asculte o lecție despre perspectiva dezvoltării vităritului în gospodăria agricolă. Pereții lăcaşului cultural erau împodobiți cu felurite imagini ale cabalinelor, bovinelor de soi, iar pe masa prezidiului, în fața preşedintelui, pe un postament, triumfa parcă mulajul unei vaci, pântecele căreia era numai uger cât căldarea. Mulgătoarele, în halate albe, scrobite, îl priveau cu admirație pe tinerelul cu mustăcioare proaspăt crescute, cămaşă albă, cravată galbenă, proptit în tribună. Era un zootehnician sever de la raion.

— Ştiința a demonstrat că, vara, în perioada secerişului, vacile trebuiesc ținute în ocol, îşi începu discursul oratorul, îndreptându-şi cravata.

— Socotiți şi dumneavoastre, stimate mulgătoare (acuma se dă voie a gândi liber m toate cele), fiecare vacă are câte patru copite despicate. Adică opt unghii m total. Şi? Tăpşind miriştea, ele răpesc un amar de boboase...

— Până la mirişti doghitoacele au să piară de foame, bre! Noi avem nevoie de furaj, căci nu ştim cum să le scoatem din iarnă! strigă paznicul Arghiri din fundul sălii.

— Apoi, pentru a evita o eventuală epidemie la ferma dumneavoastrâ, stimate şi drăguțe mulgătoare, propun, precum au recomandat şi mvățații din Hantî-Mansi, să se taie cozile vițelelor înainte ca ele să devină vaci mature...

între timp o fetişcană îşi făcu loc din fundul sălii spre rândul din față şi-i zise prietenei^sale la ureche:

— Fa, da-i frumuşel hulerea!

— Noaptea vacile dorm, de, mă rog, ca animalele, şi aruncă neglijent cozile una sub trupul alteia fâră a bănui pericolul. Prin somn, ca fiece ființă dumnezeiască, au coşmaruri şi tresar.

Când vacile sar de spaimă în picioare, coada li se întinde strună, face cârț! şi ...se rupe. Rana se îmbibă cu baligă şi epidemia-i inevitabilă, stimate mulgătoare!

— D-apoi, fără de cozi! Cum o să se apere ele când vor fi încăierate în cireadă de tăuni, strechii şi alte goange? strigă nedumerit paznicul Arghiri.

Codanele din sală hohotiră oacheş la cel de la tribună. Specialistul din raion le prevăzuse pe toate. Işi încreți fruntea şi se "năpustr către oamenii din sală cu argumentele sale bine chibzuite.

— Păi, cozile nu vor fi tăiate precum vă este închipuirea, ci în mod ştiințific. Profesorul din Hantî-Mansi şi-a susținut teza de doctorand pe tema respectivă, tocmai la Ulan-Ude! Cozile cu pricina vor fi sărate, depozitate şi puse la păstrare. Fierarii din gospodăria agricolă au să meşterească fileuri pe cioturile cozilor rămase după tăiere pe trupul din dosul vacilor şi, atunci, când vor da buzna goangele..., pămătufurile se montează la locul cuvenit...

— Fa-a! căscă gura o mulgătoare smolită, impresionată. Zootehnicianul îşi prelungi discursul.

— Pentru ca bovinele să evite traiul sedentar, apelăm iarăşi la ultimul cuvânt al ştimței. S-a demonstrat, la Paris, că vacile de soiul Gersei, cum aud bâzâitul tăunilor, fug de crapă fierea în ele... în direcția acelor ceasornicului, iar dacă năpusteşte în cireadă un puhoi de strechii, ele bârligă cozile şi tuleo! împotriva acelor...

— Ah, cât e de priceput!..

— Dcci, continuă învățatul, ceea ce intenționăm sa aplicăm la ferma dumneavoastră e simplu ca bună ziua. Deja am imprimat la magnetofon bâzâitul zburătoarelor amintite, care va fi reprodus printr-un difuzor puternic. în ocol se va presura prundiş, pentru ca vacile tot timpul să se afle în mişcare, să țopăie iac-aşa...

Tinerelul deştept de la raion începu să imite nişte mişcări la tribună, conturând un zâmbet de toată mândrețea.

— Of, cât e de frumuşel, spurcăciunea! — Am auzit că are cuşmă de ondatră, maşină străină... E bogat, fa!

— Nu tropăi, bre! Aşa cum arăți neata, doghitoacele o să-şi julească picioarele! se indigna paznicul.

— Moşulică! sâltă din loc preşedintele iritat către paznic. Nu cumva ai venit "aghesmuit" de cauți ganci? Nu cerca răbdarea noastră, că raionul ştie ce face. Dumnealui — şi arătă către persoana de la tribună — a fost prin țări străine, a învățat de i-a trecut os prin os la academie, şi-a căpătat dreptul să steie la tribuna asta. Dacă eşti ahotnic la replici, trimite-le în scris la masa noastră.

Paznicul Arghiri, sfruntat de privirile focoase ale fetelor, clipi şi el şmechereşte din ochi, pe când specialistul de la tribună găsi de cuviință să continue:

— Conducerea satului va avea grijă să le bată vacilor un fel de gumă la copite, pentru a nu le răni.

— Mamă dragă, vaci încălțate! râse careva din rândul patru, după care preşedintele lovi supărat cu o furculiță fără dinți într-o sticlă în muchii.

— Sfătuiți-ne cum să scoatem vacile din iamă. Se termină nutrețul, aproape strigă paznicul. De-acum numai cu şişcă le hrănim...

— Asigurarea cu furaj este problema cârmuirii. Ea să-şi bată capul! făcu zootehnicianul. Săptămâna ce vine preşedintele dumneavoastră va fi chemat la covoraş. Avem o şedință principială, cu povârnişuri şi coborâşuri. Constructivă, adică!..

Astfel lecția luă sfârşit cu o notă apăsătoare. Numai tinerele mulgătoare nu-şi puteau rupe ochişorii de la zootehnicianul chipeş care, după încheierea prelegerii, urcă elegant ca un fante la volanul limuzinei şi plecă lâsând prin mijlocul Ineascăi un balaur de fum străveziu.

ȚUHALUL CU BÂRFE

In urbea noastră, mic şi mare s-a născut cu înclinația de a scărpina limba pe nemâncate. Adică să bârfească, fară a avea vreo frică de păcat. Plăcerea enormă o simt mai ales bărbații, care de mult au întrecut femeile în această întâietate. Noi, trăitorii municipiului,suntem chemați a fi prudenți, vigilenți, a păstra secretul de stat, sâ nu divulgăm, cu pălăvrăgeala noastră exagerată, ceea ce ne poate slăbi pe arena internațională. Deşi unii cred că la noi e sloboda şi cad pradă agoniei vorbelor neverificate, dar plăcute la auz. Numai securiştii şi câinii de la noi sunt atenți la acest capitol. Ei, în urbe, chiar dacă scot unele informații în auzul tuturor, o fac în afara limbii de stat. Adică în toate comunicările se exprimă numai în limba rusă. în rest — peste tot bârfe de tot felul.

Un procuror deunăzi fu lăut într-un gavanos cu untură de amanta judecătorului numai pentru faptul că a încurcat-o să divorțeze de bărbatu-său. După acest incident s-a zvonit cu desăvârşire că procurorul în cauză a nimerit la maternitate, dovedindu-se cu certitudine că e... gravid! Respectivul nu doreşte nici m ruptul capului să nimerească în cartea Guin-ness... De aici se poate concluziona că este puternic acel stat care îşi poate păstra secretele. lar în urbea noastră avem destule taine de acest fel. Bunăoară, cineva a constatat că la morga generală au bilet de favoare curvarii adulteri decedați. Patologul Sarcophagus Czernobâlski, polonez de obârşie, ia mită de la băştinaşii

basarabeni. Vorba e că rudele decedatului, dacă doresc să obțină mortul cât mai curând acasă, trebuie să-1 mituiască pe medic cu dolari. Nu orişice îndoliat poate s-o facă la vreme şi se mulțumeşte să lase răposatul să mai înnopteze acolo o seară-două. Şi-atunci pita curvarilor. Ştiind că vor da curând ortul cui trebuie, ascund de femeile dragi câțiva dolari prin buzunare şi, în timp ce rudele acestora îi deplâng la priveghi sfârşitul, morții îl mituiesc pe străjerul lor, Sarcophagus Czernobâlski, şi pleacă peste noapte să se mai arunce o dată în mrejele desfrâului cu femei străine. Pe escrocul patolog deja un an de zile îl urmăreşte poliția, dar nicidecum nu-1 poate găbji, deoarece Sarcophagus Czemobâlski este un mistificator iscusit. Secretul îl ştiu numai noțărițele urbei, care împart şpaga cu medicul şmecher, tergiversând eliberarea actelor de deces, astfel încurcând numărul real al morților rămaşi să înnopteze lamorgă...

Presupunerile şi bârfelele circulă aidoma ghiulelelor pe câmpul de luptă. Nimeni nu le ştie sfârşitul şi numărul. Un pretor holtei, amator de sindrofii cu frigărui, dar nefericit m dragoste, trăieşte, după afirmațiile lui, o tragedie.In vreme ce este asaltat de către femei neserioase la vârsta sa de peste 30 de ani, el preferă societatea unei dudui serioase, care abia a împlinit 16 primăveri. Ştie a aprecia frumusețea vieții lajusta ei valoare. La recepțiile oficiale sau când apare la TV, pe postul de radio, fără a bea ore întregi apă din vreun pahar, are măiestria de a spune multe şi a face puțin. Un talent remarcabil în beție de palavre frumoase! El ştie de ce artistele teatrelor de la noi nu au priză pe ecranele Europei. Fiindcă nu posedă talentul de a se dezbrăca iscusit în fața camerelor de luat vederi. Deşi deținem întâietatea pe continent în ceea ce priveşte numărul de crainice slute, nepieptănate, uneori nespălate şi bâlbâite. Cu ajutorul lor ni se duce faima că ne place zeama de găină, jumările şi brânza de oi...

Prin urbea în care locuim circulă zvonul că demnitarii de cel mai înalt rang râd de se tăvălesc atunci când află că în unele țări, în cele Baltice mai ales, este depistat vreun ministru, vreun prim-ministru care a colaborat cu K.G.B.- ul. La noi nu existâ aşa ceva. La noi miniştrii sunt fără de prihană, îngeraşi. La noi se cântă muzică, se leagă prosoape. Zadarnic se bârfeşte. Demnitarii râd de cele întâmplate peste graniță. Doar atât că ministrul de război s-a certat aprig cu omologul său din Transnistria la podul de la Tighina. Când au luat sfârşit negocierile cu privire la vinderea-cumpărarea unei partide de obiele pentru soldați, în schimbul câtorva avioane supersonice, distinsul nostru general 1-a îmbrățişat pe confratele sâu cazac şi, pe neprins de veste, nu ştiu cum ceasul transnistrianului s-a strecurat în buzunarul din vestonul basarabeanului... Nimeni n-a băgat de seamă ce se întâmplă. Chiar nici

mitropolitul, înveşmântat cu mitră de mosc, înconjurat de nişte flăcăuani albăstrei. Erau bucuroşi cu toţii că între cele douâ maluri s-a stabilit pacea şi buna înţelegere. Dar de bine ce delegaţia statului nostru începu să se îndepărteze de locul negocierilor, deodată bărbile transnistriemlor cazaci începură să se hârtoaie de nemulţumire. Vorba e că ceasul furat avea deşteptător şi acesta prinse a suna strident în buzunarul generalului. Ministrul de război s-a jurat şi se jurâ până azi că este cinstit şi nu poartă nici o vină că n-a ştiut că ceasul în cauzâ era cu ghinion. Vorbele lui au fost atât de convingătoare, încât mitropolitul tot atunci a aplanat conflictul prin blagoslovirea reîntoarcerii deşteptătorului şi astâmpărarea cazacilor care s-au întors la aerodromul lor cu chiote şi strigăte de victorie.

Bârfe, bârfe se primblă prin urbea noastră, devenită capitala unui stat din lume.

Avem avocaţii, judecătorii, mafioţii noştri iscusiţi ca să ne mândrim. Se spune că primarul este propus,după ce a depăşit barierele unui concurs special, să fie vândutjaponezilor, pentru a servi drept model de propagare a luptei naţionale SUMO. Fiindcă demnitarul nu este de acord cu decizia celor din ţara soarelui-răsare, a aderat la academia supărăcioşilor, instituţie ce şi-a deschis larg uşile lunile trecute. Demnitarii din capi-tală deţin locuri de frunte în cohorta supăraţilor. E de-ajuns sa zici o vorba cntica sau sa dai o apreciere pubhca şi te pomeneşti imediat dat în judecată.

Cu toate astea, în urbea noastră bârfele au devenit în ulti-ma vreme mai altfel, mai altoite şi mai aproape de adevăr. Ştim deja cu toţii că în societatea de azi s-a convenit deja asupra calităţilor obligatorii ale unei persoane pentru a deveni... ogo-tat. Şi le putem enumera pe degete: să fii neapărat moldovean şi nicidecum (doamne fereşte şi apără!) român basarabean, să fii prost, barfitor, cu înclinaţii din nascare spre mancanme şi zâzanie între confraţi; să cântăreşti nu mai puţin de o sută de kilograme, să preferi saunele, fetişoare studente,să ai talentul de a spune mincium fără a te ruşina, iar la televizor să spui întruna cuvinte trumoase, fiind oprit numai atunci când se stinge lumina. Aflându-te m post, să călătoreşti, tu şi toate neamurile tale, peste hotare, să te deprinzi a fura legitim şi, pe lângă toate astea, să urăşti românismul, să ai o nemărginită dragoste pentru tot ce e rusesc, trăind până la capătul zilelor tale cu speranţa vie că mâine-poimâine, dinspre Mosc, fraţii mai mari se vor reîntoarce călare pe tancuri, ca să ne elibereze de sub jugul mizeriei în care ne-am pomenit...

Uneori întâlneşti toate-aceste vorbe pe străzile aglomerate cu cerşetori şi te cruceşti auzindu-le. Oricât se străduieşte sărmana noastră securitate să le stăvilească, toate eforturile-s zadarnice. Vorbe de alea:

"Muncim ca şi albinele, dar miere nu avem…”
“Totul e într-un cuvânt, totul pare o poezie."
“— E adevărat ce spui, omule?
— Desigur că nu, sunt minciuni!
— Atunci de ce vorbeşti ?
— Păi, e plăcut în urbea noastrâ să bârfeşti!"

ISTORIOARE DE LA CLOCUŞNA

Ineasca şi Clocuşna multă vreme au fost sate înfrățite. S-au schimbat timpurile, tradiția înfrățirii s-a uscat, dar amintirile despre această minunată localitate din nordul Moldovei, unde mai dăinuie malanca la Anul Nou, cu tot cu peripețiile oamenilor^de treabă, au rămas ca o pulbere de diamante m memorie. îmi place şi mie, ca la toată lumea, că pe acolo s-a mai păstrat tradiția istorică a gospodarilor de a-şi zidi case frumoase şi de a-şi da copiii la învățătură, de a se îmbrăca la modă, căci ce fel de bărbat sau femeie de la Clocuşna fără căciulă de ondatră şi fără limuzină la poartă? Şi sunt harnici foc oamenii de prin părțile acestea. Uneori noaptea scot cartofii din grădină la becul electric, dacă nu reuşesc s-o facă ziua. Dar cel mai mult mi-a plăcut veşnica stare de ghiduşenie şi

prezența de spirit, caracteristice întru totul clocuşnenilor mei dragi.

Noaptea la Clocuşna lumea nu doarme ca pe la Ineasca. Bunăoară, vânzătorul de la bufetul lui Ilic, pentru a aduce documentele în ordine, a chemat-o în ajutor pe contabila tinerică… Ce au făcut nu prea se ştie, dar clocuşnenii care se întorceau de la casa de cultură după film, văzură în calea lor două nuduri catifelate, care, urmărite de soția magazionerului, cu o furcă de fier în mâini, alergau de le scăpărau călcâile şi

strigau cu gură de şarpe, să se audă după podul Morarului, peste Vălăgie:

— Sări-i-ți, oameni buni, să nu fie moarte de om… Fireşte, cei surprinşi în flagrant delict puseră mare nădejde în picioare şi nu avură de suferit de pe urma furiei soției magazionerului. în schimb aceasta, necăjită, se puse pe

văicărat, mărturisind celora care înlemniseră noaptea în drum şi nu ştiau ce să creadâ.

— M-a schimbat cu Sabina-a-a… Dar nu asta mă supără, că m-a mai schimbat — aşa-s toți bărbații. însă cu cine, oameni buni? Cu Sabina Buşinâ, care-şi dă trupul pentru o chilă de macră casapului Panas de la Secureni. De-i-ți în gând…

0 căina lumea ce venea de la film, o consola şi clubul mare, construit de un bun gospodar, Rusanovschi. Bocetul ei nătâng plutea pe vadul Racovățului până la izvoare, înspre moara lui Lotovschi, ca sâ coboare apoi pe şleau, spre moşia boierului Stamati, prin pădurea de stejari a lufChimacovschi...

Conflicte de felul ăsta au mai avut loc la Clocuşna. Dar se uitau repede. Chiar a doua zi clocuşnenii îşi căutau de treabă:

care cu comerțul, care cu construcția, care... cu vreo soție nouă. Bunăoară, Gheorghe Sâmburel, purtând pică pe Nicolae Leahu, arvoni nitam-nisam renumita orchestrâ de la Gvăzdăuți şi-i rugă pe lăutari să vină la treabă chiar în dricul amiezii... că acesta se însoară. Le spuse de unde să înceapă marşul şi cu tot alaiul să intre pe poarta gospodarilor cu veselia. Vă închipuiți asemenea tablou! ? Nicolae, băiat harnic, nu ştie nimica nici cu spatele, numai bine îngropa sfecla pentru basamac, pe la iarnă, în fundul grădmii. Când deodată, ca din cer, orchestra bine instruită prinde a rândui în poartă un marş după altul!..

La Clocuşna femeile sunt, ca peste tot, frumoase şi invidioase între ele. Mai ales la nunți, când prind a dansa una în fața alteia, fluturând mâinile mai abitir cea care are pe degete două inele cu piatră lucitoare, în ochii celei care are numai unul... în asemenea caz, ultima se simte cu demnitatea lezată, nu doarme dupâ aceea nopțile, adună ce se poate de adunat — nuci, pielicele şi le duce de urgență, pe dolari, la Moscova, ca până la urmâ să se pricopsească cu trei inele pe degete...

Şi desigur Clocuşna n-ar fi ea Clocuşna fără omul care se ține în postul de şef al clubului atâta timp cât la raion, în fruntea culturii e nănaşu-său. Dacă pică vreun control frontal, moş Ilarion adună tineretul să-şi prezinte darea de seamă. Se adresează către mulțime prin microfonul unit cu un amplificator masiv şi greu de pe acoperişul clubului, să-1 audă întreg satul:

— Stimafc popor şi... nănaşul Petrea!

Ultimul stă în prezidiu, după câteva sute de grame date peste cap, şi se închină sâlii respectuos. Mafia la ea acasă! Cineva mai limbut nu se poate stăpâni şi tună răspicat:

— Asta nu e decât mafia locală!

Iar în adunarea ceea apare vânzătorul de la bufetul lui Ilic, să-i facă din ochi celei cu care a fugit glorios, în pielea goală, pe şleahul satului.

— Sabino, copilul nostru încă nu se mişcă?..

— Curvar şi impotent ce eşti! sare către vânzător soția lui dreaptă, care din noaptea ceea nu-1 slăbeşte din ochi. Bărbatul se face vânăt, înghite în sec, apoi scoate din buzunar un şumuiag de pătrunjel şi începe să-1 morsoace.

... Şi aşa e de când lumea Clocuşna. Se frământă şi trăieşte cu grijile oamenilor, cu bucuriile şi năzbâtiile lor, aflându-se mereu când într-un raion, când în altul, între două vămi şi două hotare de țări. lar la toată situația în cauzâ, acelaşi vânzător de la bufet, dacă începe a număra banii pe care trebuie să-i plăteşti pentru achitarea celor procurate la tejghea, zice, țintindu-te cu privirea:

—Trebuie să plăteşti un leu şi cincizeci de bănuți ...cu tot cuamăgeală!

Cele mai mari şotii se fac iarna,când gospodarii pornesc cu toată amploarea funcționarea alambicurilor de făcut basamac. Borcane întregi cu băutură tare se îngroapă după aceea prin locuri ştiute numai de ei, ca după un an-doi să-1 descopere rachiu vechi, dur, când este turnat în păhăruțe să facă mergeluşe pe la margini. Chiar dacă eşti în străinătate, departe de satul drag, pe la frontiera cu Mongolia, vânzând pielicele, tragi peste cap o sută-două de grame şi îndată în fața ochilor vezi vâlcica na-tală cu Racovățul prin mijlocul ei...

Oamenii de la Clocuşna... Sunt amabili, prietenoşi, fideli pe planeta grijilor şi lencini lor. li mbesc, vreau oncand sa tiu cu ei alături la bine, la nevoie şi voi fi aşa totdeauna, chiar dacă astăzi Ineasca nu mai este, ca altă dată, înfrățită şi aproape de Clocuşna.

V A M P A

Când am în față o femeie grasă, cu şalele cât hambarele, totdeauna pic în panică. Mai mă apucă şi groaza gândindu-mă că în republica noastră fiecare a doua reprezentantă a sexului frumos se plânge că nu are ce mânca, dar nu încape pe uşa istoriei de voinică ce este. Trăim în țara femeilor lui Rubens. Alarmă, oameni buni! Ele papă bine, iar când stomacul Idr, echivalent cu volumul unui butoi, este plin, vă închipuiți câtă energie au. Şi-apoi unde credeți că o varsă ele atunci când, mai ales cele de la oraş, care locuiesc la bloc, n-au de scos cenuşă, de adus apă de la fântânâ, de legănat copiii sau de prăşit? Energia lor, la mică scânteie, începe să răbufnească şi se abate asupra bietului bărbat...

Viața îmi oferă mereu cele mai neaşteptate surprize atunci când în destinul meu se infiltrează, asemeni unei spioane, o astfel de femeie cum este Sabina Peatac, o madamă măşcată, cu ochelari bulbucați, îmbrăcată mereu într-un tricou dintre cele care poartă indivizii de la aeropurtate. Deşi nu are nici 40 de ani, Sabina posedă o voce tunătoare de general al armatelor de cavalerie, care încearcă totdeauna să te comande, să te povățuiască în ce fel şi cum trebuie să trăieşti şi care te străpunge mereu cu săgeți glaciale prin toată ființa.

Am fost atâția ani burlac, mi-am tot căutat cu telescopul o consoartă de viață şi, când colo, am dat peste ce-a tunat. M-am bucurat că noaptea am multe kilograme de cuprins în aşternut... La numai două luni de căsnicie cu Sabina, proaspăta mea soție, mai minoră cu aproape 20 de anişori, după ce făcu ordine în casă, îşi cuprinde în palmele ei cât lopata şoldurile, mă ținteşte cu ochii mirați (din cauza lentilelor mioape) şi unde mă întreabă foarte nedumerită:

— După cum am constatat, iubitule, fâcând ordine în garderoba ta, încă nu ți-ai cumpărat nimica de moarte...

Cele cinci femei pe care le-am avut până la ea m-au ținut ca în sânul lui Dumnezeu, şi revolta năboi imediat cu fierbințcli prin toate arterclo. Incerc să închei ccarta cu o amenințare că înaintez o acțiune de divorț, dacă nu-şi revizuieşte chiar acum atitudinoa i'ață de mine, la care ca izbucneşte într-un râs ce-mi scutură camaşa kaki de pe corp:

— Cu-u-cu! De-acu nu-i chiar atât de uşor s-o faci, stimabile! M-ai sedus, mi-ai l'urat inocența, m-ai dezbătut do la calea cea dreaptă, unde mişunau bărbați de treabă, şi-acuma intenționezi să mă faci de ruşine în fața onoratului public?

— Păi, ai fost parcă şi tu casătorită, ai fiică deja proaspăt măritată, bâiguicsc eu.

— Au fost greşeli ale tmereții, răspunde dânsa. Acuma altele-s vremile. Trăim într-un stat democratic, unde onoarea femeil e pe plan major, puiuțule!..

— Recurg şi la asemenea sacriricii, am spus-o răspicat, urmâiid, de fapt, obişnuința mea de a deturna femeilc neascultătoare.

— lu-bi-țe-lu-le! silabisi dânsa către mine, ciătinându-i-se şuncile în rochia-i roz., de mătase. Te dărâm în bu-că-țe-le! Te des-com-pun în mo-le-cu-le, a-tom cu a-tom!

Văzând-o că se îndreapta spre bietul de mine cu mâinile întinse şi degetcle larg desfacuto ca doua țâpoaic, g'ata să mă străpungă, țâşnil ca un cocoş spcriat dc dihori afara. Ma gândii să părăsesc tot atunci gospodăria cu tot ce aveam pe mine, ca la cutremur de pământ, numai să nu văd urâtenia asta de muiere, care şi-a permis să înfunde la borcan aşa lucru de bărbat. Adevarată vampă, oameni buni!

Dar Sabina nu-mi permite să mă duc mai departe, barân-du-mi calea în fața blocului.

— De la mine pentru tine, piulițo, deja toate drumurile pot duce numai la țântirim. Intră-n casă, farmazonule, suflecă-ți mânecile până la coate şi haida la trebi. Apoi, pe un ton cu vântuleț de primăvară îmi dă dc încles că mă iartă

de această datâ: Toată gospodăria asta, care ieri a tbst a fca, azi a devenit proprietate comună. Conform leg'ii în vigoare, cimbrişorLile!

Uitasem a vâ spune câ Sabina e notariță. Tocmeşto şi desface contracte matrimonialc de donație, sigilează averi şi le scoate la licitație. Când fixeazâ muşteriul cu lentilele bulbucate, acela îşi aminteşte şi de covata străbunicului, juruită din tată-n fiu. Anume aşa am cunoscut-o eu pe Sabina. Adică dânsa m-a vânat atunci când am vrut să-mi tocmesc la ea un testament față de copiii mei.

Mâ întorc deci înapoi, în casa mea, unde mi-am trăit toată viața. încep să spâl blidele, iar dânsa prinde a mă descoase asemenea unui anchetator de la poliția criminalâ:

— Care, vasâzică, dumneata ai opt copii în urbea asta?

— De la cinci femei, concretizez eu cu tremur în voce.

— înseamnă că eu azi le sunt mamă vitregă, iar bieții mei părinței, care îți vin socri, au opt nepoți deodată?

— Exact, târtănaşul meu !

Vampa mea face ochi mari şi lentilele bulbucate îi amplifică

însutit îngrozirea. Mă bucur că mințind-o atunci când i-am cerut mâna că nu am decât o fiică de la prima soție, am pus-o la punct într-un mod atât de subit şi nostim, dar mâ gândesc cu groază câ numai peste câteva clipe Sabina se va face auzită din nou cu vocea-i de comandant.

Din ziua ceea m-a luat parcă sub un control riguros, obligându-mă zilnic sâ-i raportez toate ce se întâmplă cu mine. lar în fiecare dimineață, cum numai fac ochişori, mai simțindu-i mirosul de subțioară,aud vocea ei dictatorială:

— Raportează-mi ce ai visat astă-noapte!

După numai două luni am cunoscut-o destul ca sâ rămân cu impresia că aşa soi de femei mişună pe tot globul pământesc ca o specie aparte. Impresia acum a devenit convingătoare şi nimeni nu poate sâ mi-o deturneze. Specia asta de femei se cuvine de adunat într-un enorm ocol, în care, slobozite din câpâstru, aidoma iepilor buiestre, să le lase pe acele imaşuri să păşunească! Nimeni să nu le stânjenească creşterea şi prosperarea.

Dar păcatul cel mare e că nu pot fără certuri, fără vocalize zilnice. Adevărate vampe mişună pe bătrâna noastrâ teră! Căsuța mea care multă vreme a fost veselă ca o veveriță. Aici se iubea din abundență, se convenea cu boema, se zămisleau copilaşii, urmaşi ai geților şi dacilor — adevărat cuibuşor de nebunii. Dar antihristul mi-a pus cu mâna lui invizibilă o perdea de ceață peste cuget, răpindu-mi dulceața vieții. Aceste vampe simt binele numai atunci când fac să le fie cuiva rău. Şi din ziua când am dus-o prin Oficiul stării civile

şi cu preot la legea găzduirii, fața mea s-a împodobit cu riduri, iar privirile cu tristețe şi frică. Sabina a mai devenit fără tăgadă şi bancherul meu personal: îmi ia banii agonisiți la serviciu, tara sa-mi dea nici o socoteala, tara sa-mi lase o cat de mica dobândă, bani de buzunar... decât de cheltuială la transportul obştesc prin oraş. Sunt tratat cu morala că nu trec şi eu cât mai repede la politica economiei de piață. Mânca-o-ar posoaca!

Şi mai e ceva. Până să ajungă notar, Sabina practicase avocatura,cum multe altele întâlneşti la noi în urbe: grase, cu fizionomia deşteaptă şi creieri oglindă care, deşi majoritatea sunt românce basarabene, dialoghează între ele numai ruseşte, şi le e m cot şi-n coastă de graiul matern.

Acuma, dacă comit vreo greşeală, Sabina scoate din dosul sutienului două legitimații — de notar şi avocat — şi, cum obişnuieşte dânsa, în plină stradă, strigă în auzul trecătorilor că are studii superioare de jurist terminate. Acuma vrei să loveşti un câine şi nimereşti peste un jurist. Ea este veterană în combatei^ea hoților, tâlharilor, bandiților!.. Şi, cum mi se pare, face prea puțin deosebire între hoți şi propriul ei soț. La orice culpă a mea stabileşte tribunal ad-hoc, m casă, cinstiți concetățeni! In această situație nu mi-a rămas decât un singur lucru: să mă bețivănesc! Cu atât mai mult, cu cât Sabina e şi prieten la cataramă cu Ministrul Apărării, care face zid în spatele ei, în caz de necesitate. Când sunt flămând, ea vorbeşte la nesfârşit cum se pregătesc puii cu stege. De răul ei în casa mea şi țânțarii zboară nervoşi: de ea se tem, iar pe mine mă înțeapă. Doamne, ce viață!

Sunt un prost de şuieră dracii în biserică! Atâta timp cât îi permit Sabinei, această vampă cu coasta lui Adam şi ochelari de broască, să îmbrace rochii largi, căpătând înfățişarea unei colibe mişcatoare,iar in piept sa-şi spanzure amuleta de cac-tus cu siluetă de crocodil, sunt un prost fără pereche! Insăşi dumneaei zice fără a se ruşina:

— Hărmâsăraşule, eşti prost, fiindcă părmții tâi te-au născut la un rămăşag...

Ieri însă vine acasă iradiind de bucurie, mai ceva ca soarele în luna lui cuptor. In primul rând, zice că ministrul justitiei i-a încredințat misiunea să fondeze la noi un țarat gen "LIGA BÂRBAȚILOR TRECUȚI DE PRIMA TINEREȚE" şi că nu e împotrivâ ca eu, "odoraşul meu", să fiu... preşedinte.

— Ce zici, hulubaşule? Apuci taurul de coarne? Nu zic nimica şi ascult noutatea numărul doi. Tot mai ieri

Kica ei a născut o nepoțică şi intenționeazâ s-o numească

"Sabina'.

— Fii solemn, puiuțule, simte-te ca acasă! De azi încolo, dormi deja... lângă bunică!

Sabina e în culmea fericirii. Râsul ei se rostogoleşte prin cele trei odăi ca un ropot de infanterie pe caldarâmul unui târg deşert.

AGACHE BELITEI ŞI UN SAC DE PAIE

Inalt, slăbănog, albicios, când râde îşi descoperă dantura toată, cu favoriții cârlionțați de husar şi alură de om aproape politic, Agache Belitei, aruncat pe vârful piramidei sociale de valurile turbulente ale timpului, deveni dintr-un simplu crescător de găini şeful fermei de curcani. Marea lui patimă e să se afle hojma în preajma personalităților marcante ale timpului. Şi trebuie să vă spun că-i izbuteşte. Vedeți dumneavoastră, la ferma de curcani, la incubator, din ouăle puse la clocit mai ies şi curcănițe ouătoare, care nu sunt ținute in evidența, tnndca ierma este destinata creşteni carnn. lar din acest punct de vedere Agache îşi poate permite să-şi împărtăşească o filozofie a sa, originală. Când orătăniile prind a se oua, ouăle devin perpetua lui slăbiciune. lubit şi stimat de toate persoanele puterii (deoarece e mereu cu mâna pe ouă), acestea dau târcoale la ferma de la Ineasca aproape zilnic să se mai înfrupte cu scrobuşor, barem,dacă nu şi cu vreo curcăniță. Cineva a încercat să-i ceară socoteală ce face cu ouăle, dar Agache Belitei a prezentat calm un act de trecere la pierderi, pe seama lui Giulbars, armăsarul gospodăriei agricole, cum că în timpul împerecherilor Giulbars ronțăie numai ouă cu urluială. Şi totul a devenit limpede, ca la fundul mării.

Agache are pile peste tot — începând cu polițistul de sec-tor şi încheind cu sus-puşii din Parlament. El îmbracă hainele de gală, îşi pune ghete albe şi, împreună cu soția, soacra, socrul şi copiii se prezintă la fiece manifestare, cu televiziunea poftită, ca să-1 prindă şi pe el cât de cât. Satul îl vede pe ecran alături de cele mai înalte persoane, deşi nimeni nu-i dă cuvântul şi nimeni nu-1 prezintă cine este, de parcă în acea clipă nimeni n-ar avea nevoie de ouăle lui. El are carne de curcan şi ouă de curcănițâ. în jurul lui mişună miniştrii, proxeneții, avocații, procurorii, judecătorii. Viața începe de la noi toți şi se terminâ la el...

Pentru Agache un om sus-pus în parte înseamnă ceva, iar mai mulți adunați de strânsură (cum e colectivul pe care-1 conduce) nu fac decât o gloată. Şi asta e tot o filozofie a lui. Unde-s sus-puşii, acolo-s prietenii şi ouăle. Şi invers, unde-s ouăle şi carnea de curcan, acolo-s pilele şi oamenii mari.

Are Agache şi o amantă cu burduhănel nici prea mare, nici prea slab, dar puhav şi rumeor. Mereu îi citeşte postul^te filozofice în incinta depozitelor cu

mărfuri "deficitare" unde aceasta se speteşte lucrând. lar ea visează ca amantul s-o ia la... Paris. Agache îi tot promite câ vrea sâ urce împreunâ (fără a şti soția lui) pe Tumul Eiffel, ca să scuipe de-acolo în capul parizienilor, să-i demonstreze ce înseamnă legea atracției universale, pentru care Newton a pătimit când 1-a pălit mărul peste scăfârlie; ce înseamnă căderea liberâ din înalturi. La orice discuție şi în orice situație, şeful curcanilor ține bine conovățul în mâini, îl manevrează cu dibăcie.

Şi mai are el, Agache, altă slăbiciune. Adoră mita, dar ferit-a sfântul să recunoascâ vreodată acest lucru. Ciubucuri ia de la toți cine are acces la ouâle lui. Adicâ cine se poartâ bine pe lângâ el, poate obține un serviciu bun la curcănârie şi lua seara câte-o bucățicâ de carne, fârâ ca să fie observat şi dat la socoteală. La urma urmei, suntem oameni cu toții. Din care cauză buzunâraşul lui de la câmaşâ e mereu umflat. Bancnote verzui se ițesc de-acolo înadins tocmai când începe sâ vorbească în public, câinându-se că a avut nenorocul să se nască într-o perioadă teribil de grea, când trebuie sâ trăiascâ numai din salariu. lar banii înseamnă totul. De la ei pornesc marile drumuri spre cultură, relații conjugale şi, desigur, filozofie. Pe ultima cale Agache Belitei se simte cel mai vârtos. La înmormântarea maică-si, Dumnezeu s-o ierte, rudele, prietenii familiei plângeau de jale, şi numai pe fața lui încremenise o linişte demnâ de invidiat. Bocetele atinseră apogeul şi el se stropşi patetic la cei din cortegiu:

— Aceasta nu e mama mea, ci un hoit... Maicâ-mea a ieşit din acest cadavru o datâ cu obştescul sfârşit şi acuma spiritul ei pluteşte pe alte fericite meleaguri. Cadavrul ăsta trebuie redat pământului fără nici o milă, acolo e locul lui...

Şi Agache avea dreptate. Pentru care lucru neamurile începură să-1 iubească şi să-1 vorbească numai de bine. El nu era blocat, el era informat şi activa în toate direcțiile. în funcție de cum se schimba mediul dinjurul lui, îşi schimba şi el hainele şi înfățişarea. Chiar şi pe foştii prieteni, în sufletul cărora s-a infiltrat cu sinceritate şi, chipurile, cu credință, când a fost nevoie, i-a trădat.

Mai deunăzi, la recepția unui curcănar din Oceania, s-a prezentat cu tot tacâmul pentru o vânătoare de rață de baltă şi cu părul brăzdat de bigudiuri. Numai să placă oficialităților şi celor care-i vizitează curcănăria. Poate de-aceea la un mo-ment dat, imaginându-şi cât e de priceput în toate, a întins mâinile în părți şi deodată în locul brațelor vânjoase văzu două aripi puternice de vultur...

Are Agache, precum am spus, şi duşmani, nu numai prieteni. Ca să scape de privirile haine ale unor cunoscuți sau foşti amici, îşi pune de cele mai

multe ori pe rădăcina nasului ochelari mtunecați. Ca să nu-i vadă pe invidioşi şi pizmătăreți,

anrmand ca are pncina pentru asta — mulți il invinuiesc ca e trufaş şi nu-şi recunoaşte prietenii de altădată. Urcând ochelarii pe nas, nu mai vede chiar pe necare şi ramane smgur, numai cu sine însuşi. In aceste clipe îi place să-şi declanşeze sentimentele, cântând solitar "Love stary". In celebra melodie el îşi pune tot talentul şi inspirația. Ajuns la culmea extazului şi nemaiobservând nimic înjuru-i, îngână şi se leagănă în tactul melodiei, imitând horcăit de porcine, cotcodăcit de cobăi, nechezat de cai... Toate nedumeririle celor dintr-o parte le explică cu o profundă mină filozofică: numai astfel poate concepe adevărata lui dragoste față de viață. lată care e frişca rațiunii m concepția lui Agache Belitei.

Aşa-i el, Agache Belitei, de toate zile. Acum este preocupat de o problemă aparte. Cândva, când în Republica Moldova veni Puterea Sovietică, cineva privatiza în mod abuziv salbele țiganilor de la Edineț. Fiind cunoscut ca filozof aparte, cu mâna pe ouă, lăieşii de-acolo l-au inițiat m această problemă socială şi obştească de mare importanfă... Deci, el pune acuma umărul să dovedească că Puterea Sovieticâ a comis atunci o greşeală

care trebuie să fie reparatâ, conform legilor internaționale de ocrotire a drepturilor omului. Salbele se cuvine a fi restituite adevăraților proprietari, aduse cu ei de pe timpul când Antonescu îi evacuase spre Bug. In caz de victorie, lăieşii îl asigură cu salariu şi pensie pe viață. Dar mai ales cu finanțarea curcănăriei, unde Agache Belitei stâ mereu cu mâna pe ouâ.

Acuma, în noua lui situație, este îngâduitor şi liniştit, nu se mai plânge mereu de nevoile timpului. Nu în zadar cineva, observând toate astea, menționă că la curcânărie bântuie spiritul economiei de piață. Apoi oftă uşurat, ca să mai zicâ:

— Avem un Agache, nu un sac cu paie!...

SINDROFIADA

0 mârțoagă încă bine îngrijită, cu canafuri roşii la hamuri şi clopoței în şliuri, trage de-a lungul unei râpe adânci un soi de trăsură deschisă, ce nu seamănă nici a căruță, nici a faeton de modâ veche. Pe caprâ — trei hojmălăi cu papioane urlă o melodie între o romanță şi un şlagăr de ultimă oră. In iarba de pe fundul şarabanului, două perechi de picioare, una în şosete albe, iar alta în ştrampi cu fir aurit în ozoare, încearcă a descâlci enigma unei plăceri de-un sfert de oră. La celălalt capăt al şarabanului, pe oişte, spânzură şi se bălăbănesc fără noimă o pereche de sandalete italiene, încălțate pe două

picioare păroase. Stăpânul lor îşi smiorcăie tânguios nasul într-o batistă scumpă, tivită cu ozor, de parcă cineva i-ar fi furat amanta şi-i face felul chiar de fața lui. S-ar răzbuna, dar picioarele nu-1 ascultă. Ş-apoi cel care-i fură dragostea pare să fie un gurmand prea influent ca să-şi permită a se răzvrăti asupra lui. Şi nu-i rămâne altceva decât să smiorcăie în batista luxoasă, tivită cu fire aurite pe margini.

Mârțoaga trage încet trăsura. Râpa e adâncă, potecuța de pe buza malului îngustă, iar muşterilor nici sâ le pese câ s-ar putea prăbuşi. Până la marginea râpei mai sunt câteva sute de paşi. Dacă ajunge cu bine până la capăt, mâine nu mai bea bere...

* * *

Timpul pe care-1 trăim ține de zodia sindrofiilor. Orice grijă am avea de soluționat, până la urmă ajungem să facem frigărui într-o poiană, şi ceea ce n-am putut obține în cutare sau cutare cabinet, hotărâm la ospăij^uri monstruoase şi beții crâncene. Scuzată să-mi fie sinceritatea, dar azi fericirea şi succesul le afli acolo unde ai favorul de a bea şi a mânca. Toată lumea se frământă cum să scutească alimentele, sâ ajungă pentru a hrăni poporul. Europa geme de state bogate, iar noi ne plângem că ne-am nâscut într-o țărişoară mizerabilă, că suntem săraci, deşi cetățenii ei dețin de mult întâietatea privind numârul de obezi pe cap de locuitor. Femeile din urbea noastră se confruntă mai ales cu două probleme primordiale: cum să facă rost de mâncare şi cum... sâ slâbeascâ. Nu, câ întâlneşti şi din cele miniaturale, cu fler gingaş şi tandrețe, ce posedâ şi cultura consumului, ca în Occident. Dar astea le afli doar pe la sindrofii sau în bârlogurile boşilor. Pe cele mai multe însă, le vezi abia purtându-şi kilogramele şi ieşind pe poarta pieței, muşcând pe rând din doi ştiuleți fierți şi astfel completându-şi intelectul.

Odatâ, o doamnă respectabilâ, cu afecțiuni nobile pentru mine, dupâ ce am fost suficient de gentil cu ea, mi-a declarat, fârâ a sta mult pe gânduri, câ mâ iubeşte cu trup şi suflet. Dar a trecut vreme berechet tot savurând frumusețea sufletului, până să ajungem atât de apropiați, încât să îndrâznesc a-i cunoaşte şi calitâțile trupului. Aici însâ respectabila doamnă nu mai semăna cu cele din Occident şi dădu înapoi, reproşân-du-mi cu toatâ inteligența-i pur provincială:

— Sunt gata să-ți dau orice, dar liuliuțu, mohurici cu pielea — nu-nu-nu...

De, sunt şefla abator, fac pastramă, salamuri şi de aia pot cuceri gurmanzii întâi şi-ntâi. Dar sâ nu credeți că profit care cumva de slăbiciunea doamnelor şi domnişoarelor. Pur şi simplu, fiind printre lume aleasâ, m-am

convins că un amant cu situație, isteț şi cu destui bani în buzunar, precum şi sunt, are priză la sexul frumos, iar între toate acestea, la mijloc e politica sindrofiilor. Adicâ să ştii când, cu cine şi în ce imprejuran sa orgamzezi o sindrotie. Once mvestigație mai importantâ se face cu efect pe calea gâtului şi a stomacului, iar finalul acestor fanfare ale plâcerilor duce ca toate drumurile... în aşternut.

Ador guleaiurile. Nu pentru ocazia a-mi burduşi stomacul, ci pentru cea de a-mi dichisi spiritul. Printre zecile de arome, una mai tare decât alta, pe care le poți savura fârâ masca de gaze, o glumâ spirituală este mai mult decât o operâ de artă. Am simțit totdeauna porniri de răzbunare contra tipilor serioşi în petreceri. Adoptă o mutră de beton armat şi discută istorie sau politică. Lâsați-le, domnilor, în pace! Regii să doarmă în tihnă, voievozii să riu sughițe!

— De ce televiziunea noastră ex-națională nu face nici o ceapă degerată şi rămâne de râsul găinilor? întreabă unul, clătinându-se într-un buceag de cătină.

— Păi, aşteaptă reformă, răspunde altul, sughițând caraghios. Când se va căra din post Burduhan Musteață şi-n locul lui vor veni doi evrei sponsori... lată-atunci vom reveni la televiziunea moldo-ruso-găgăuză...

De fapt, începutul oricărei sindrofii este mai totdeauna ornat cu mine serioase. Nu toți găsesc dintr-odată capăt de vorbă. Şi după câteva zeci de înghițituri, din burduf sau de pe jăratic, la puțină vreme încep a vorbi doi câte doi, apoi în grupuri, după care toți laolaltă. Şi nimeni nu mai ascultă...

La sindrofii se fac cele mai multe promisiuni şi cele mai grandioase planuri. Dacă aderi la o gaşcă de literați, prin anumite pile şi fel de fel de catacombe ale cunoscuților, peste noapte poți deveni laureat al premiilor literare de la Oradea sau Brăila. Aici poți obține un post sau o slujbă mai de soi, aici poți îngropa capra vecinului sau dezgropa un credit mai preferențial. Aici se bagă şi se scoate de la puşcărie, aici poți prinde o gagică mişto sau o fiică de general, aici...

Un ilustru poet de pe la noi se pasionă de sindrofii atât de mult, că îşi uită nevasta în troleibuz când trebui să ajungă la destinație. Toate frământările sufleteşti i le astâmpăra o sindrofie. Dânsul consideră că numai într-un atare anturaj simte cu adevărat BOEMA, şi nu BOIMEA... La sindrofii, muşterii începători se întâmplă să rezolve chestiuni din cele mai globale şi cu consecințe pentru toată viața — să zămislească copn din ilon, sa se inhame chiar şi cu cate-o casmcie.

...Pe Agache Pupălău l-au scos într-o petrecere parcă de vânzare. Amicii au zis că el poate fi pețit numai şi numai la ...kilogram. Era şef la magaziile

unui gurmand cu simbrie. Trecea de patruzeci, şi dacă până la aceşti ani nu-l îmbrobodi nici una, ce se gândi gurmandul-şef— ia să-l împerecheze el cu cine ştie... După câteva pocale, Agache privea tâmp lumea din jur, tot rânjind din când în când, cu priviri injectate, la un ciolan de bouț tânăr.

— Agache, păzeaiglumi unul ce se nimeri față-n față. 0 puicuță gingaşă, fostâ comsomolistâ, pomenitâ alâturi ca din întâmplare, contempla cu dispreț alaiul golânimii prezente în poiană — ce ştiți voi! — şi schiță un zâmbet evaziv, dar plin de farmec.Altuia atât îi trebui. Strigă tare:

—A-mar, za-sos! A-mar, za-sos!

Un sărut lung şi două pete vineții, ceva mai sus de andricâ, curmară burlăcia lui Agache Pupâlâu şi neliniştile bosului privitor la siguranța magaziilor.

Oricât de grele ar fi vremurile, viitorul civilizației umane se va ține doar pe sindrofii. Şi asta să fie clar pentru toată lumea! Chiar dacă la aceste petreceri se pot întâmpla de toate. Important e sâ nu fii beat tufâ. Aşa, doar un pic chefliu, să poți adulmeca toate secretele divulgate la beție şi încuiate cu şapte lacăte la trezie. lar a doua zi, dacă nu ți-ai băut mințile în ajun, vei şti din care ghem să-ți depeni interesul.

Mârțoaga trage greu trăsura pe buza râpei. Alaiul e în toi, hâul adânc... îi tremură toate ciolanele.

După ce păscu vreo câteva ore, i se fâcu sete şi necheză tocmai când guleaiul era în toi. "0 bere pentru calul meu!" strigă careva şi doi handralăi îi aduserâ în grabă un ciubâr cu lichid galben şi spumos. Sorbi lacom câteva înghițituri, dar gustul amar îi înțepă nările şi strânută avan. Handralăii o prinseră de câpăstru şi începură să-i cufunde botul în ciubâr. Chestia deveni amuzantă şi întreaga hoardă din poiană se nâpusti sâ-i ajute. 0 ținură cu nărîle în ciubăr pânâ termină băutura amară şi spumoasă.Mai strănută avan în câteva rânduri. Lichidul spurcat îi înmuie toate încheieturile, îi veni poftă de armăsar, dar numai pentru câteva clipe. Degrabâ poiana, stejarii din pădure, mutrele rânjind m hohote începură să se învârtească amețitor şi ea se prăbuşi în iarba înaltâ şi mustoasă.

Nu ținu cont cât dormise. Se trezi într-o larmă infernală — îi vuia capul şi-i tremurau toate patru picioarele. Un haidău o şfichiuia cu biciul peste şolduri şi striga cu voce sâlbatică:

"Scoală^ârfă! No,boală!"

Se ridică cu greu. Nu ține minte cine o înhâmâ şi cum urni trăsura. Acum îi vuia capul şi-i tremurau toate patru picioarele. De nu s-ar poticni încaltea. Măcar până trece de prăpastie.

Până la capătul ei mai sunt doar câteva zeci de metri. "Dacâ ajung cu bine acolo, mâine nu mai beau bere. Să ştiu că mor de sete!n

Mâine avea să fie din nou sindrofie...

POVESTEA BABEI

(auzitâ de la mama mea)

Erau odatâ doi tineri căsâtoriți şi trăiau într-o casă cu o babă. Baba era urâtă, capricioasâ şi rea la cuvânt, dar hamică foc. Toate grijile casei — sâ măture, sâ îngrijească de copii — erau pe seama ei...

Oricum, năravul ei, în cele din urmă, i-a scos din răbdări pe tineri că, într-o bunâ zi, au hotărât să scape de ea, ducând-o departe, în mijlocul pădurii. Au căutat o groapă adâncâ şi, potrivind momentul, au făcut babei un ghiont într-acolo. După care tinern s-au mtors acasa ogoiți.

Trece o zi, trec douâ. Toate ale casei, observâ tinerii, stau parcă de izbelişte: animalele însetate, flâmânde în ocol, casa nemăturată (stăpânei nu-i prea plăcea sâ gospodărească), copiii nepieptânați, neîngrijiți. Cei doi tineri au cugetat îndelung până au înțeles că-i rău cu râu, dar e mai rău fără de el. In cele din urmâ s-au hotărât sâ meargâ în codru,s-o aducă pe babâ acasă.

Au purces spre locul cu pricina, au slobozit o funie în groapâ, începând s-o tragă în sus. Dar în loc să vadâ baba, pe funie, unul câte unul, neostoiți, înfricoşați, începură să urce fm lui Michiduță. Soții s-au înspăimântat de moarte şi au dat drumul funiei, gândind că necurații vor rămâne la fundul gropii. Lor le trebuia baba. Insâ, tot atunci, mai-marele comoraților zise, cuprins de disperare:

— Nu ne lăsați aici, că ne-a venit în ospeție zilele trecute o babâ şi ne jupoaie deja al patrulea rând de piele. Scoateți-ne şi scăpați-ne de babă, vâ vom ajuta s-aveți ceea ce doriți de la viață.

— Vrem bogăție, multâ bogăție, au spus tinerii fără să chibzuiascâ mult.

— Numai scăpați-ne de băboi, au căzut de-acord necurații, dându-şi ghes la ieşirea din groapă şi ajutați de tineri.

După ce i-au scos pe toți din groapă, dracii s-au împrăştiat care încotro prin hățişurile codrului. In cele din urmă, tinerii au scos-o din groapă şi pe babă şi s-au dus cu ea acasă.

Peste o săptămână mai-marele pe draci, căci era o dihanie onestă, s-a ținut de cuvânt şi veni în mare taină, ca să nu-1 zăpsească baba, într-o vizită la tineri şi le spuse:

— In țara vecină s-a îmbolnăvit Impăratul. Unul dintre frații mei a intrat în el, încât bietul domnitor vinde țara în lung şi în lat, luându-se în cârdăşie cu

felurite lichele, şi-i gata- gata să-şi piardă cumpătul. Mergeţi la Impărat şi vestiţi-1 că-i cunoaşteţi leacul. Dacă vă dăjumătate de împărăţie şi vouă, îl scăpaţi de belea.

— Cum? au întrebat tinerii gâfâind de nerăbdare.

— Foarte simpJu. Dacă tocmiţi înţelegerea, îi spun lui Michiduţă al meu să-1 lase m pace pe suveran, iar voi vă alegeţi cu avere: vilă la mare, automobil, slugi cu automate la hotare...

După ce a plecat mai-marele pe încornoraţi, tinerii, împreună cu baba şi chinurile ei, s-au făcut numai aşteptare. In sfârşit, se întâmplă ceea ce a spus mai-marele pe draci. Nu zăbavă Michiduţă se vârî şi mai cumplit în trupul voievodului ţării vecine, aducându-1 degrabă m pragul morţii. Pomenindu-se pe patul de suferinţă, Impăratul a trimis vorbă peste tot că cine îl va salva de la pieire, primeşte drept răsplată tot ce doreşte. Tinerii atâta şi aşteptau. Dându-se drept tămăduitori, s-au arătat la cetatea de scaun hotărâţi să-1 lecuiască pe bolnav. I-au citit câteva descântece, având-o pe babă alături, şi, precum le-a fost înţelegerea, dracul, mai mult speriat şi de bătrână, a ieşit fulger din trupul suferindului, acesta revenind pe făgaşul sănătăţii. La cetatea de scaun s-a făcut mare ospăţ. Impăratul, fericit că a scăpat de moarte, a dăruit salvatorilor săi jumătate din glia strămoşească. Tinerii au devenit fericiţi şi bogaţi.

S-ar fi cuvenit ca povestea să se încheie aici, dacă în altă împărăţie nu se întâmpla ceva asemănător. Aici, Impăratul la fel căzu răpus de-o boală grea. Michiduţă iar se vârî în trupul acestuia, mistuindu-i sănătatea. Slugile, cu arma pe umăr, au venit în grabă la tinerii cu pricina, vestiţi deja, rugându-i să salveze iubitul conducător. Tinerii s-au împotrivit o vreme, dar n-au putut scăpa de hatârul babei — la fiece pas călăuză. In cele din urmă însă au căzut de-acord, promiţând că vor încerca să-1 ajute pe Impărat. Cu toate câ n-au avut înţelegere dinainte cu mai-marele cornoraţilor, au purces să aline durerile bietului om. Ajungând în vecinâtatea curţii împărăteşti, în calea tinerilor, valvârtej, ieşi Talpa-iadului.

— Incotro? întreabă el înspăimântat. Doar n-am avut de data asta nici o înţelegere. Inapoi! le ordona el autoritar.

Şovăind,tinerii s-au uitat unul la altul şi, cu dorinţa sâ curme vaietele împăratului, ce se auzeau peste dealurile îngemănate, ziseră:

— Păi, ne-am întoarce acuma din drum, dar din urma noastrâ vine baba... care vă doreşte foarte mult...

Auzind una ca asta, Nichipercea ieşi din trupul Impăratului, puse coada pe spinare şi începu a fugi de-i săreau scântei din copite.

In felul acesta, o babă, care le venea tuturora de hac, a salvat viețile a doi împărați, care şi astăzi guvernează împărățiile lor cu înțelepciune şi voie bună.

AVANTE, MORȚILOR!

Omul este singur doar în fața naşterii şi a morții. In rest — nu mai depinde de el nimica.

Când ne ivim pe lume, dolofani şi neprihăniți, Domnul ne sloboade în "ocoF şi — trăiți cum vă ajunge mintea şi capul. lar Nichipercea se strecoară chiar a doua sau a treia zi, cercând să ne umple de păcate, ca după ce vom da ortul celor de la Pompe Funebre, să ne convertească în lagărul de concentrare cu cerescul nume IAD. Şi aşa-i de când Adam şi Eva au fost izgoniți pe Pământ. Deşi de-a lungul veacurilor se schimbă mentalitatea oamenilor şi astăzi nu-i aşa de uşor ca să nimereşti în Infem. In ultima vreme toți năzuiesc să devină deplinii lui locatari. Insuşi Dracul s-a înspăimântat de această stranie tendință a pământenilor, trezindu-se câ la poarta Impărăției lui... mortii fac coadă. "Uite că s-a hâtrit lumea! S-a convins că aici, spre deosebire de Rai, sunt de toate: muzică, băutură, mâncare, femei vesele, cu pielea... Aici viața clocoteşte pururi şi în deplinele ei plăceri... Pe când Raiul s-a transformat într-un sălaş pentru bătrâni, copii, femei şi preoți cuminți. Pe pământ nu-i pensie, nu-s leacuri, cimitirele se măresc în lung şi-n lat. Cui trebuie aşa trai? Nu ar fi mai bine să ne luăm zborul spre iadul plăcerilor?"

Desigur că era aşa cum gândea Nichipercea. Multă lume a înțeles acest adevăr,iar unii dintre ei cântă melodia folclorului zilei de azi, numai ca să dea de ştire că ladul e în sfera lor de interes.

Din pridvor pânâ-n altari
Numai curue şi tâlhari!
lar din draci întunecați,
S-au fătat sfinți luminați...

Precum am spus, fiecare face tot felul de bazaconii, cât e în viață, pentru a nimeri apoi acolo. Cei mai mulți din aceste considerente fac barter, schimbând monumentele de granit de la mormintele strâmoşilor pentru patru scânduri şi o bârnă de cruce.

Şi eu sunt sigur că voi nimeri în iad. Măcar un simplu instalator, dar totuna am sâ fiu printre marii iubitori de cazinouri şi businessmeni contemporani. Nu-mi mai este frică nici de politica stătulețului nostru, care prin metode cunoscute mâ tot amenințâ câ voi fi asasinat. Ori la noi există o

instituție secretă: dacâ nu le convii, te pot radia, îți pot organiza un accident rutier, te pot schilodi într-o bătaie cu totul întâmplătoare (s-ar pârea la prima vedere), ca să nu te poți hrâni singur şi, astfel, chinuit de o viață obscură, să preferi cat mai curand s-ajungi la mtunecimea cereasca, cmar prm-tr-un final tragic de sine asasinare. Acest lucru se face atât de tainic şi iscusit, încât nici Talpa ladului, oricât s-ar strădui, nu poate să afle de ce aşa de mulți completeazâ neagra-i împârăție. Că doar cârmuitorii securişti nu-s nebuni sâ recunoascâ câ ei sunt acei care grăbesc deplasarea noastră spre lad sau spre Rai...

Alții caută pile — cum să nimerească în lad, ocolind judecata de-apoi. Chiar şi un poetastru de la noi, care se lăuda nestingherit că dânsul nu scrie poezii, ci... cârți. Slâbănog, pletos şi cu barba deasă, în care foiesc fârâmături şi... păduchi tocmai cum e în modâ un poet optzecist. Păi iată că şi acest distins poet, geniului căruia i se va închina posteritatea numai după moartea sa, visează în taină sâ-şi fluture pletele ilustre prin catacombele ladului... Mâ rog, şi acolo este nevoie de poeți talentați, care nu scriu poezii, ci de-a dreptul cârți.

Acum, pe pâmânt, lumea vorbeşte tot mai des despre moarte. Mergând pe stradă, în dricul zilei, numai ce auzi amicii salutându-se:

— Noroc, hoitule!

— Salut, cadavrule! zice o fostă amantâ a unui vânzâtor de cârnaț.

— Fii liniştită, muribundo! saltă din scaun un chiselițar. Chiar şi viața a devenit interesantă înainte de moarte. Mulți din cunoscuții mei se pregătesc în taină de ceasul morții, care nu cumva să le-o iau înainte, să ajung primul în lad. De la o vreme nici nu vorbesc cu mine, ca nu cumva să le ghicesc intenția. Unii şi-au procurat pe ascuns scândură pentru sicriu, lemn pentru cruce, iar unul dintre ei şi-a săpat groapa cu excavatorul, a zidit acolo bar, garaj şi saună, ca să huzurească în perioada cât va face coadă la lad. Şi dacă mai continuă aşa, stimată plebe, eu rămân fără de serviciu, fiindcă, avocat fiind, pentru păcătoşi m lad nu există Curte de Apel. Poate de aceea mâ prind şi eu cu gândul cum să nimeresc acolo unde morților le este bine. De fapt, totdeauna m-am considerat un om în pas cu moda timpului.

Acest lucru 1-au înțeles şi cei de la televiziune, pe ecranul căreia sunt tot mai frecvent intervievate persoane cu ştreangul de gât sau gata să se arunce de pe podul circului în apa bâhlită a bătrânului Bâc. lar cei care-şi curmă singuri viața, precum este ştiut, sunt peste rând catapultați drept m fundul ladului. Anume aici, între două biserici din urbea noastră — cea a Sfînților Impărați Constantin şi Elena şi biserica Sfintei Vineri — hoinăreşte zgribulit pe vreme de

iarnă bătrânul Nichipercea, cu părul vâlvoi, ca un pămătuf, speriind corbii şi lumea mai căscată, schelălăind m limba rusă, ca să-1 înţeleagă toţi:

— Cărăbăniţi-vă de-aici la preoţii voştri!

Scaraoţchi este necăjit şi plin de venin. De când lumea asta a prins firul că-i mai bine în lad decât în sânul Domnului, nu mai are nici o trecere la huralul Impieliţaţilor. Inainte, pentru orice ispravă — câ 1-a făcut pe un creştin să înjure, că a incurcat unei vecine caranle incat s-a trezit in via cumatru-lui — era lăudat şi dat drept exemplu pentru toată sătănimea, ba şi răsplătit cu un ceaun piin de "răsărită prăjită". Acuma, oamenii cum ţi le încurcă, nici Talpa ladului nu le descurcă; ce înjurături aude el aici, pe pământ — în troleibuz, la piaţă şi chiar în locurile publice — nu-i fusese dat să audă nici la străbunicul său, pustiul de Ucigă-1 Toaca. La o adică, se modernizează în epoca noastră şi dracii.

Şi la toate schimbările răului, dracii atât mai pot — sâ urle înveninat, deasupra pârâului creştinilor:

— Cărăbăniţi-vă de-aici la preoţii voştri!...

lar preoţii sunt de mult agenţii lui. Pentru o soldă bună şi cu gând ascuns sâ ajungă şi ei pe lumea ceea să ducă o viaţă mai vesela, 11 silesc pe lobagi sa creada m stanta cruce ca sa nimerească în Rai. Strâzile s-au umplut cu sectanţi, iehovişti, cu Mitropolia de Mosc, azuristâ, chemând necontenit, cu surlele, chitarele, să ne întoarcem cu faţa către Cel de Sus. Păzea, stimată plebe! Credeţi în Dumnezeul ce este în inima şi sufletul vostru... Chiar dacă staţi zi şi noapte cu fundul în sus, bătând mătănii — n-o să vă ajute. Cei care cearcâ a vă spune altele sunt cârdaşii Diavolului, şi nicidecum nu îngăduie sâ ajungeţi înaintea lor în Impărăţia unde nivelul economic şi industrial al petrecerilor sunt la înălţimea avioanelor supersonice.

Acum, înţeleg de ce tineretul, uitând de mama şi tata, părăsind memoria neamului, emigrează în ţările calde. Unde se vrea trupul, acolo se doreşte şi sufletul, deoarece acolo toate se filtrează prin...stomac...

Soarta noastră se zice că e hotărâtă în cancelariile cereşti. Mărturisesc: nu mă mai tem de schilodeli. Pot să spun sus şi tare celor de la Mosc: îmi sunt dragi strămoşii, nu mai vreau să fiu sub călcâi. Oricum, Diavolul mă ocroteşte şi nu doresc să vă completez armata de chiulangii şi ostrovari, pe care n-o mai poate nici Moscul întreţine. In privinţa schilodirilor suntem prolifici. Chiar dacă Luciferul a pierdut controlul asupra situaţiei.

Poate nu cunoaşteţi, stimaţi plebei, dar micul nostru stătuleţ a primit zilele trecute un cont cu socoteală rotundă, potrivit căruia trebuie să transfere băncii Tălpii ladului o sumă considerabilă, pentru că structurile noastre

tenebre trimit într-acolo inşi peste prevederile planului. lar acolo trebuie hrăniți, veseliți, asigurați cu defoc, smoală, apă fierbinte şi spectacole demăscărici...

Zilele trecute am auzit chiar că Michiduţâ a trecut pe linie moartă garnituri cu suflete păcătoase la gara de la Ineasca. Cică vrea să facă de urgență o adunare cu toată Michiduțimea lui. Cancelaria cerească nu mai are de unde sâ-1 finanțeze, iar conducerea propriu-zisă doreşte să facă o schimbare în documentele statutare. Poate dracii vor deschide vreo filială-două, unde ar putea să-i strămute pe toți doritorii. Nichipercea a fost rechemat de pe podul circului şi acuma candidează pentru Parlamentul Republicii (să aibă pondere la emiterea legilor!), iar deocamdată mai e şi agent secret la Porțile Raiului — acolo nu se prevede nici o schimbare de statut...

Şi totuşi cred că din toate astea am obținut o mare victorie. Morții noştri au devenit şi aici... eroici dacă după viața care a năboit acum peste noi s-au învățat să-1 învingă şi pe dracul. Mie nu-mi rămâne decât să exclam în extazul admirației:

— Dați ortul popii cât mai mulți! Acolo, ne clarificăm noi care şi cui aparține. Avem SRL. Avante, morților!

...PENTRU VIOL ŞI CAUZAREA PAGUBEI

Olenuța şi Sofiica locuiau într-o odaie de cămin. Amândouă erau de-o seamă şi lucrau chelnerițe la "Liner", un avion aterizat pentru totdeauna pe muchia dealului Botanica. Interiorul lui gâzduia acum o cafenea.

In zilele de odihnă fetele, cam întârziate, preferau să se plimbe prin parc, să râdă cu hohote de animalele de la mena-jerie ori să stea pur şi simplu pe băncile adumbrite de sâlcii, savurând liniştea din vâlcea. Dar mai ales în speranța că poate, mai ştii cum vine treaba, le acostează vreun flăcău, mai din cei şi ei tomnatici.

Viața se scurgea monoton, cu plăceri din cele mai obişnuite. Mult ar mai fi continuat această rustică idilă în inimă de capi-tală, dacâ în biografia lor nu ateriza, ca un paraşutist, Tudor Muşchilâ, un flăcău roşcat, cu alunea pe gât, înalt şi slăbănog, dar cu muşchi antrenați, purtând maiou de marinar. In copilârie dânsul prefera sâ se joace de-a capra, iar la oraş, precum mărturisi la prima întâlnire, devenise unul din liderii echipei de rugbi de la tăbăcărie.

Anume întâlmrea din parc cu cele două chelnerițe şi fuse motivul pentru care fetele dădură buzna pe uşa biroului de avocați. Aflai că Olenuța a fost

violată şi era în postura de parte vătămată, iar Sofiica, cu tot tacâmul de informație, o însoțea drept martor ocular la cele întâmplate...

— Domnişorule avocat, vreau să-1 dau pe Tudorel pe mâna legii, îmi zise Olenuța, răsuflând sufocată la pronunțarea acestui nume. Aducând un picior peste altul, căuta consolare în pereții cu tapete roz.

— Pe ce motiv? o întrebai sincer, pregâtindu-mâ sâ ascult un caz grav din soarta unor fete lipsite de câldura căminului familial...

— Pentru viol şi pricinuirea unei pagube materiale, preciză vătămata, făcându-i tot atunci un gest Sofiicăi, ca aceea să iasă în coridor, să aştepte la uşă. Ea va confirma spusele mele...

Şi fața Olenuței îmbrăcă o mantie de suferindă. Intuind că va fi vorba de o crimă monstruoasă asupra bietei femei, m-am înarmat cu hârtie şi stilou, gata să fixez cea mai mică informație care să mă ajute să-1 identific pe acest răufăcător Tudor Muşchilă. Eram deja pe punct să înaintez o reclamație procurorului, spre a-1 trage imediat la răspundere penală pe infractor. Potrivit legii, acest gen de crime se depistează mai repede, dacă este făcută o declarație cât mai urgentă de la data săvârşirii ei. Şi, dimpotrivă, cu cât se învecheşte evenimentul, cu atât adevărul amar stă mai adânc îngropat.

— Cum s-a întâmplat, când şi în ce împrejurări? îmi luai din scurt clienta ca să n-o scap cumva pradă lacrimilor.

— Păi, şovăi ea, parcă ruşinându-se, s-a întâmplat... anul trecut... Sau anțărț? laca nu mai țin minte... Nu, la sigur, anul trecut, pe la Paştele Blajinilor... Care, vasăzicâ, mă plimbam cu Sofiica prin parc, hrănind veverițele, pe malul iazului, când în calea noastră se înfățişează, ca Hristos în fața poporului, Tudorel Muşchilă. Era puțintel chilit, îmbrăcat în şort cusut dintr-o față de pernă înflorată, cu picioarele strâmbe şi păroase, of... Ahotnic de vorbă el, una-alta, şi din noi două, pe loc a şi pus ochii lui haini... pe mine. A rupt dintr-un răzor un trandafir, mi 1-a oferit galant şi 1-am crezut pe dată un băiat de treabă... A mai zis că i-am căzut tronc la inimă şi să-1 aşteptăm diseară la cămin. Şi ce credeți, domnule avocat? L-am aşteptat ca proastele. A venit cu tort şi şampanie. Tort însă el n-a mâncat, că nu-i place dulce. Preferă mai mult murăturile pitrocite la vreme. Torta am păpat-o eu cu Sofiica şi am nimicit tustrei şampania. Şi iată că vremea trece, da Tudor prinde a magâdila. A se băga la mine... Atunci i-am spus Sofiicăi să iasă pe coridor, şi cum era după miezul nopții, să fie numai ochi şi urechi... ce-o să facă Muşchilă mai departe, adică să fie martor activ la toate...

Şi Olenuța în acest moment o pofti pe Sofiica să descrie cu lux de amănunte misterioasele circumstanțe în virtutea cârora, trebui să-mi dau seama, a fost violată pătimita.

— Povesteşte, dă-i cărbuni! o îndemnâ în jargonul ei deocheat Olenuța. Spune aşa cum ştii că s-a primit.

— După ce-am ieşit pe coridor, începu Sofiica timidă, am ciulit urechile. Cum m-am evaporat din odaie, auzii în broasca uşii cheia "Cârț" şi am înțeles că hulubaşii s-au izolat cu totul de ochi străini... Am început să mâ plimb de-a lungul coridorului, încolo şi încoace, tot trăgând cu urechea. Se auzea dinăuntru mihoteală, Olenuța se gâdila întruna, tot zicând:

"Măi Tudorel, şezi..." Până când, în cele din urmă, se ogoiseră parcă şi nu se mai auzea nimica. Şi deodată Olenuța făcu un "A-a-ah-h!" îndelungat — că de durere, câ de plâcere... nu pot sâ zic. M-am zguduit şi eu auzindu-1 şi am aplecat urechea mai aproape de crăpătura uşii... Ce fermecător gemea Olenuța, domnule avoca-a-at... "A-a-a-h-h!.. A-a-a-h-h!.."

Aici tocul meu se opri şi simții cum roşisem fără să vreau, până în vârful urechilor. Vă închipuiți ce greutăți întâmpină uneori avocatul? Incercai să pun martora la respect, mai ales câ păru sâ se fi scrântit cu acel "A-ah!", tot repetându-1 şi savurând o imaginată plăcere din acea searâ de pomină.

— Domnişoară, vă rog... dați-mi voie sâ lucrez în linişte. Vâ rog, la subiect, la subiect...

— N-a mai fost nici o plăcere la mijloc, sâri Olenuța de pe scaun, amenințându-şi cu mimica colega de odaie, pe fața căreia se aşternuse... plăcerea. Spune-i domnului avocat că a doua zi m-o durut tot trupul şi-1 osândeam pe Muşchilică cu blesteme.

Considerând că e suficient pentru confirmare, Olenuța, ca şi cum conducea o defilare, îi făcu un gest prietenei să aştepte colea în coridor, continuând să-şi dezvăluie singură păsul:

— Tudore, tu-ți dai seama ce-ai făcut? 1-am întrebat atunci, buhăieşul dracului! M-ai violat... Te dau la lege, sâ stai la puşcărie... Ochii fetei prinseră a sticli în mârgele de lacrimi.

Mă simții obligat s-o consolez cumva. Dar nu gâsii nimic mai potrivit decât s-o întreb:

— Păi, de ce declari atât de târziu, peste un an? Violul este o crimă monstruoasâ, dar greu de descoperit la un atare interval de timp.

— Dacă lighioana de Tudor m-a amâgit. S-a dovedit a fi hâtru, de la Budeşti... "Olenuța, cucuşor, nu te plânge nicăieri,

că eu față de tine am mtenții serioase. La toamnă te iau, mă însor cu tine..." "De ce tocmai atunci?" 1-am întrebat cu răsuflarea întretăiată. "La toamnă tata umple butoaiele cu vin nou, iar juncanul de pe toloacă va fi numai bun de junghiet... Acuma riu vezi că e criză, lumea toată e în grijă şi nevoie..."

— Şi 1-am crezut, domnule avocat. L-am crezut cu trup şi suflet... Din ziua ceea tot ne întâlneam mereu şi el era clientul nelipsit la "Liner". Venea la fiecare prânz cu zâmbetul lui de lisusic Hristosic şi... mânca pe gratis. îmi spunea că n-are bani, iar eu, ca viitoare soție, îi puneam dinainte şi un şoldişor de găină, şi crevete, şi câte-o cinzeacă. Infuleca pe degeaba de i se cocoşea pieptul lui păros. Dar nici eu nu sunt proastă. Treceam la condică pe furiş la ce preț mânca el. Acuma am totul socotit pe hârtie. Şi Olenuța scoase din buzunar o condică micuță: a crăpat în total de 500 de lei-paralei...

— Unde este Tudor, dorii să aflu cât mai curând nu pentru câ ardeam de nerăbdare să pedepsesc infractorul, ci pentru că povestea se cam lungise.

— A dispărut din câmpul meu vizual de-acum de-o lună. A dat bir cu fugiții, fără să se achite cu "Liner^-ul. E drept, am mai avut eu băieți de-atunci, cu şampanie şi tort, dar să mă fraierească de 500 de lei... Cineva mi-a spus c-o plecat cu alta pentru câştig, în Kazahstan, să mulgă oile... Acuma vreau să-1 dau pe mâina legii pentru viol şi restituirea pagubei de 500 de lei... Nu ştiu nică. A păpat pe gratis averea statului, iar eu să rămân datoare "Lin.er^-ului? Spurcăciunea !.. Să nu creadă că m-a înşelat copilăreşte, ca pe-o proastă. 0 să-i fac farmece c-o să meargă afară patroane!..

Şi cum fruntea mea încordată se acoperi cu broboane de sudoare, iar mâna experimentată, demnă de cel mai bun avocat al rcpublicii, însăila procurorului o reclamație privind anunțarea în căutare a lui Tudor Muşchilă, plecat m stepele Kazahstanului, spre a-1 trage la răspundere şi a-i întrerupe plăcerea mulsului oilor străine, de a-1 deferi justiției pentru viol şi restituirea pagubei materiale, buna chelneriță de la "Liner" se opri deodată, mă privi galeş, plină de o falsă tandrețe.

Ca pana la urma sa ma intrebe :

— Nu cumva v-am plictisit, domnule avocat?

-- Ce vorbiti, domnişoarâ, aveti un necaz atât de grav, încercai s-o consolez

Pătimitei de Olenuța atîta-i trebui. Se umflă în piept , adună toată fermitatea femeiască în priviri , ca pînă la urmă sâ tutuie ca din trompeta :

-- Dreptatea totdeauna iese la mal... Pînâ la urmă totuna voi birui rugbistul... Eu sunt pentru dreptate! Nu-i aşa, domnule avocat?

— Dați-i pinteni, dommşoară!

PAZA DEPUTATULUI

Pe vremurile când un căluț costa o rublă, la Ineasca, Zinovia Chercheja, cea mai stătută fată din sat, secretarul organizației comsomoliste, deveni deputată de talie republicanâ. Fire disciplinată, serioasă, gospodină — nici să zici că avea un serviciu care-o ținea mereu pe roate — purta părul adunat în coc, rochie gofrată, frumos călcată. Mai în fiecare dimineață dânsa spâla cearşaful, ca seara să aştearnă altul curat. Despre acuratețea ei exagerată ştia tot satul. Avea ani destui deja, dar continua să rămână neînduplecată la intențiile meschine ale flăcăilor din sat, cărora, cum zicea ea, numai la o trebuşoară li-i gândul.

— Nici cu tancul nu te poți băga la ea, se căina Ghiță Chiponcă, paznicul de la sâsâiece. Jur pe toți sânii fragezi din satul ăsta, că dacâ vede un bărbat cu pielea, cade în leşin.

La vârsta ei, Zinovia era de o fidelitate exagerată, şi când conducerea a venit să o felicite că a obținut mandatul de depu-tat, îi aduse cadou o machetă în miniatură a soldatului care-şi sacrificase viața pentru patrie şi care stă şi azi la Mamaiev Kurgan. Jos, pe postament, era scris cu litere de sânge: "Stoiat' nasmert'..." Careva din delegație, mai tinerel probabil, ce se prea întrecuse cu aldămaşul, atârnă pe neobservate m spatele renumitei sculpturi, pe perete, o reproducție a unui basorelief dintr-un templu indian. De departe nu te prea pricepeai ce prezenta, dar dacă te uitai mai atent, desluşeai toate pozele de sex cunoscute omenirii încă din antichitate...

Chiar a doua zi Zinovia ridică un tămbălău, că mai să treacă hotarele raionului furia ei. Cineva-i lezase cinstea şi onoarea de femeie şi de om. Conducerea a deschis dosar, dar cum agenți secreți erau destui pe-atuncea, toți au fost de-acord să aplaneze până la urmă cazul, pentru a nu-i da un colorit politic. S-a mai purtat Zinovia pe la vreo câteva sesiuni, tot stând în prezidiuri şi devenind cunoscută hât departe de Ineasca. li veni pe gust deputăția. Fata, stătută cum era, umbla prin vizite şi delegații peste hotare, iar când revenea acasă, trufaşâ şi mândră de mamă-sa care-a născut-o, nu catadicsea să învrednicească cu cea mai umilitoare privire pe cel mai frumos flăcău din sat.

Dar lumea la Ineasca e ca peste tot, invidioasă şi pizmătareță, cum numai unul din consăteni întrece cu meritele moşia. Cineva a scris într-o noapte pe gardul ei de zăbrele

"Bordelul Preşedintelui. Ministrul Culturii". In altă seară, de Sfântul Andrei, nişte răufăcători i-au legat poarta atât de abitir, că a doua zi n-a putut-

o deschide cu toți gospodarii dinbătăturile vecine. Veniră la fața locului miliția, procuratura, securitatea, dar nu putură nicidecum depista vinovatul.

De la o vreme pomi să-şi usuce mințile chiar conducerea raionalâ: cum s-o ferească de rele pe Zinovia Chercheja, comsomolistă emerită şi deputat de talie republicană, fala împrejurimilor. Până la sfârşit s-a ajuns la singura concluzie justă: să-i numească pază de corp.

Cui i-o fi venit în cap şi cum s-o fi întâmplat că până la urmă paznic de fuste şi strajâ la onoarea Zinoviei Chercheja ajunse — cine credeți? — chiar Ghiță Chiponcă. Strajă cu ditamai ordin de stat şi simbrie de la raion. Holtei încovoiat deja, cu barbă lungâ şi sură de lipovan, când vorbea, părea câ-i tremură fâlcile. A fost o vreme cel mai de onoare haham la evreii din Puțuleuca, apoi cârlănar la stâna din Mihălaşa, obținând marea experiență de a supraveghea lucrurile nobile. 1 s-a explicat atuncea în ce fel trebuie să se comporte cu reprezentantul puterii de stat, cum să-1 apere de răufâcâtori, şi, de cum satul se ducea la culcare, pe prispa Zinoviei Chercheja îşi pornea slujba Ghiță Chiponcă... Imbrăca un cojoc mițos ca la păzitul oilor, lua la subțioară un toiag cu măciulie la vârf, se cocoloşea pe prispa deputatului şi, pe dupâ miezul nopții, prindea sâ sforăie zgomotos, de zguduia toată mahalaua... Zinovia adormea cu mult mai târziu. Ea se furişa spre geam şi, mândră, îl tot fura cu privirile pe Chiponcă. Inima i se umplea de bucurie că, în sfârşit, a devenit femeie cu pază la gospodărie...

Intr-o searâ cu lună plină, însă, ori că i se urî să tot privească pe geam la oşteanul mițos, ori câ i se făcu milâ de paznic, ori că luna iscodi ceva prin coasta lui Adam, dar Zinovia, voind puțin să se hârjonească, se strecură prin crăpâtura uşii, pe prispă, şi cum Ghiță sforăia cu o gură căscată cât măciulia toiagului, presură strajei tocmai în gâtlej o boaghe de sare, cât te-ai îndura să îndulceşti o oală cu găluşte puse la fiert. Bietul flăcău mai să vadă pe Maica precistâ în carne şi oase de tusea ce-1 apucase. Şi cum se dezmetici din somn, se nâpusti spre fântâna din fundul bătăturii să soarbă apă din puț, lăsând mândra deputată să se amuze. Dar... ori câ se îngrijoră să nu-i sece tantana, on ca se mmuie in siarşit şi imma omului de stat, că până la urmă Zinovia se milostivi să cheme paznicul în casă:

— Pătrunde, omule, în casa mea, că nu suntem chiar păgâni cu totul, zise dânsa, netezindu-şi părul despletit, ce se domolea peste sânii ei voluminoşi, ascunşi dupâ cămaşa de noapte...

Ghiță, cam stingherit cum era, îşi suflă nasul cu îndârjire, apoi, ştergându-şi picioarele pe rogojina din prag, intrâ. Lumina din cămara deputatului nu se stinse până la ziuâ. II lău, îi tăie unghiile, încercă chiar a-i

pâduchi pletele lungi şi de mult netunse, pânâ bărbatul simţi că-i împunge nările un miros enigmatic de sâni fragezi... Şi până ca luna să se rostogolească după dealul Cheptuşoaiei, vagonul fericirii stopă şi dincolo de ferestrele deputatului de la Ineasca.

SEZON ESTIVAL

1

Cinematograful se afla chiarpe litoral. Se auzeatălâzuirea valurilor din apropiere, prin ferestrele cu sticlele sparte pătrundeau aerul sărat, lumina slabă a lunii şi roiuri de ţânţari veniţi cu puhoaiele din ghiolul Sasâcului. Sala era semipustie. Numai primele rânduri le completarâ vilegiaturişti vârstnici. Şi filmul era vechi — o nostalgie de prin anii '60, când lumea, chipurile, avea de toate în magazine, peste tot feţe zâmbitoare, iar pe străzi oamenii doar cântau şi dansau. Tineretul venit şâ se odihnească pe litoral îşi avea pasiunea sa — dansurile. De pe terasa din parc râzbăteau muzică şi chiote.

Matei privea la ecran, amuzându-se împreună cu bătrânii. Nu-1 pasiona discoteca şi era unicul mai tânăr din rândul întâi. Razele uriaşe ale proiectorului de cinema smulgeau frânturi din cefele bâtrânilor, luminându-le orbitor. Alături de el stătea un bătrân slăbănog, înalt ca o nuia încovoiată, cu nasul lung, corovoiat. Avea ceva în nări, căci le scormonea mereu, îndârjit, când cu un deget, când cu altul. Puţin mai la o parte, în stânga lui, două doamne respectabile, care priveau nemişcate ca statuile la ecran, băteau la ochi prin veşmintele lor de modă veche. Una era în beretă albă, cealaltă purta panamă. Dinspre ele adia a miros de naftalinâ. Când filmul producea impresie, parcă aşteptând să se potolească hohotele din salâ, prindeau şi ele să se chicotească cu uşurele sughiţuri. In urma sălii, lângâ soba din teracotă neagră ca smoala, crăpatâ pe alocuri, o altă doamnă bondocă mânca întruna ciocolate, foşnind ambalajul de staniol. Din când în când Matei le fura cu privirile. Cele două doamne se bucurau în felul lor, pasionate întru totul de cadrele ce se perindau pe ecranul acoperit cu o puzderie de ţânţari.

Intr-un târziu, sala începu a se rări, rămânând sâ mai privească filmul doar cele două doamne, omul slăbănog, Matei şi amatoarea de ciocolată. Deodată uşa de la intrare se deschise vraişte, ca şi cum ar fi lovit-o un val de furtună, iar după o pauză mică, doi vlăjgani cheflii dădură buzna ca într-un grajd, spărgând zumzetul monoton al aparatului de proiecţie, secundat de cel al ţânţarilor. Laţi în spete, cu plete lungi, prinseră a urla o arătare de cântec în găgâuţeşte.

Apariția inşilor turbulenți nu sustrase nicidecum atenția doamnelor. Dânsele, probabil, aveau auzul slab, câci toatâ atenția continua să le fie îndreptată la ecran. Filmul cu Liubovi Orlova le trezea satisfacție în continuare. Vlăjganii, cântând pe două voci de Tuzla lor eroică, se prăbuşiră zgomotos pe scaunele din spatele celor douâ doamne respectabile. Duhnea de la ei a alcool şi piele de oaie dubită. Fâră nici o sinchiseală, unul din ei vârî mâinile lungi pe după speteaza scaunului şi prinse în palme sânii robuşti ai doamnei cu panamă. Femeia înțepeni, curmându-şi răsuflarea. Celălalt tip îşi aprinde o țigară, trage şi sloboade rotocoale chiar la urechile încerceiate ale celei cu beretă albă. Cu pieptu! încorsetat, doamna în panamă, zăpăcită, încercă să se încline spre speteazǎ, că poate se izbăveşte de strânsoarea obraznică a găgăuțului. In sfârşit, vlăjganul... desfăcu palmele, slobozindu-i sânii. Doamna, ca friptă, se sculă greoi în picioare, acompaniată de cealaltă, îşi puse alți ochelari pe nas şi o habă de vreme urmări nedumerită vlajganii rascracanați pe scaune. Gatul celeia cu panama i se alungi, gura-i descoperi câțiva dinți ştirbiți, câțiva de aur.

— Nătărăilor! țipă dânsa. Am venit la voi ca la frați, din Pridnestrovia, să ne hodinim, dar nu să ne puneți mâinile pe sâni.

-- Gura-a! strigă la ele cel cu mâinile obraznice, căznindu-se să-şi aprindă țigara Proiecționistul le aruncă vreo câteva cuvinte găgăuțeşte şi hohoti la ei înăbuşit. Cei rămaşi în sală se tulburară înspăimântați. Slăbănogul şopti cutremurat, dând din umeri: "Mafia la ea acasă!.."

Vocea tunătoare a vlăjganului se molcomi şi doamnele, şovăitor, se aşezară la locurile lor, prefăcându-se că privesc ecranul. Se lăsă o linişte stupidâ. Nu se mai auzea nici staniolul foşnitor al amatoarei de ciocolată. Celâlalt cotingan îşi umflă din nou boalfele cu fum, slobozindu-1 a batjocură peste capetele femeilor, şi strigă la urechea uneia: — Scoateți-vă beretele, că nu se vede ecranul! Aveți în voi cultură sau nu?

Bătrânelele îşi descoperiră ca la comandă capetele albe.

Incepu să le tremure bărbiile. Doamna cu ciocolată se grăbi să foşnească staniolul.

— Să se audă în sală numai țânțarii Sasâcului! se îndârji din ceafă către doamna cu ciocolata în gură cel cu mâinile obraznice, lăsând-o stană de piatră.

Şi din nou linişte şi iarăşi panică. Doar undeva, în fundul sălii cu păianjeni grei şi negri pe pereți, la lumina razelor jucăuşe, bâzâia aparatul de cinema. In rest frică şi iar frică... Bărbații din sală înțeleseserâ încă o dată că au de-a face cu nişte huligani din partea locului şi nimeni nu îndrăzni ca sâ-şi pună mintea cu ei. Tipii s-au cuprins din nou frăteşte şi, legânați în ritmul

cântecului răsunător, părăsiră sala, oprindu-se pe o bancă de pe aleea din preajmâ. Vocile lor stridente se auzeau de la o poştă. Toți au răsuflat uşurați. Filmul sfârşi, luminile se aprinseră.

Insultatele şi-au acoperit capetele albe, cu părul rar de tot. Cea mai înaltă mai purta o fundă roşie de catifea prinsâ de moțocul care-i ieşea de sub panamă. Doamna de lângâ soba rece mai dezveli o ciocolată şi se grăbi s-o mistuie în tâcere. Puținii spectatori ieşeau în parcul cu alei înguste, pavate încâ pe timpul "românilor", străjuite de felinare defectate. Cântecul celor doi nu se mai auzea nicăieri.

— Ce stârpituri, ce bestii! cercă să le compătimească Matei, apropiindu-se de doamnele în vârstă, ce zăboveau lângă o bancă.

— Sadici adevărați, mafie locală! zise cea mai în vârstâ în semn de aprobare.

— Sâ se ia măsuri urgente! se amestecă în discuție, iubitoarea de ciocolată, o doamnă în costum negru, elegant, pregătită pentru a fi prezentă la o recepție în restaurant, dar ochii ei coborau înjos a regrete de tristețe.

— Altfel pentru care cauză am stat pe şine o vară întreagă, apărând Pridnestrovia şi interesele Găgăuției. Să ne obrintim rârunchii? interveni cea cu beretă albă.

In jurul revoltatelor începurâ a se aduna gură-cască, de parcă izvorau de prin tufişurile învecinatelor alei. Slăbănogul cu nasul lung, o vreme unnârea încântat fața intactă a doamnei cu staniolul în mânâ, apoi se înclină spre una dintre femei pe obrazul căreia începu să se prelingă o lacrimă, neagră de vopseaua genelor rare, şi ca un căzut din lună, întrebă:

— Cine sunt bețivanii care fac ravagii în locurile de odihnă ale cetățenilor? Şi tot atunci Matei se pomeni tras de gulerul cămăşii de lungoarea slăbănoagă. Mâinile lui păroase îl reținură pe băiat ca pe un infractor depistat la moment. Ochii celui cu nasul mare îl priveau plin de bănuială.

— De ce eşti beat? întrebă el tare, să audă toți, urmărind trufaş în partea unde stătea, privind sufocată spre întunericul aleii, doamna iubitoare de ciocolată.

— Să fie chemată poliția! A fost reținut bețivanul! strigă o voce.

— S-o terminăm cu devastatorii?făcu un fârnâit dintre cei adunați. Se stârni învălmăşeală. Lungoarea cu nasul ascuțit înțepeni asupra lui Matei, ochii lui sclipeau a răutate. Doamna iubitoare de ciocolată nu se mai vedea nicăieri. Cu toate acestea, lungoarea, continuând s-o facă pe vajnicul m fața lumii adunate, tot îngâna aceeaşi întrebare:

— Cine vine beat la film în toi de seară?

— Bețivanii din Tuzla demult o caută pe dracul! Acuma sunt cu ucrainenii... Şi-au s-o pățească!

Matei dădu sâ scape de mâinile vânjoase ale slăbănogului, care-1 ținea strâns, ca într-o cangâ, de gulerul cămăşii.

— Priviți-1, i s-a urcat urina la creier, îl certa cel cu nasul mare. I-a venit ceasul răsplatei.

— Bețivanul! se indignară într-un glas bătrânele şi, cătinel, începură a se îndepărta pe alei spre sălaşurile lor.

— Cine-i beat aici? se proțăpi deodată înaintea la toți un bondoc albinos, în trening.

Mulțimea tăcu. Doar câțiva murmurară ceva neînțeles.

— El e bețivanul cel mare, arătă tot atunci Matei către slăbănogul ce-î ținea obraznic de guler. E beat criță şi a încercat să provoace odinioară o adevărată orgie sexuală...

Sportivul îl slobozi ca la comandă pe băiat din brațele celui cu nasul lung, tăbărând asupra lui.

— Pute-a hoit de la el! Eu am să-ți arăt în seara asta odihnă!..

— Am băut câteva sute de grame pentru curaj, afirmă lungoarea slăbănoagă în auzul tuturora. Aici, în pustietatea asta poți înnebuni, mai ales de urâtul serilor...

Lumea din jur îşi trecu privirea de la Matei şi-şi îndreptă indignarea asupra celui cu nasul ascuțit. Acesta se pomeni "arestat" de brațele vânjoase ale celui în trening. Cineva con-tinua agitat să explice incidentul din sala de cinema. Matei se strecură printre lume, dispărând curând în întunericul de pe aleile pavate ale parcului, tot căutând în beznă cale spre cortul sâu de pe malul mării.

Pe cer licăreau stelele, care păreau că încearcă a se lua la harță cu valurile mării ce fremătau uşor în apropiere. Se opri sub coroana unui tei bătrân şi văzu trecând pe-alături doi bărbați vânjoşi, ducându-1 pe un al treilea, o lungoare încovoiată, de subsuori. Păşeau tustrei spre căsuța cu luminiță roşie în prag, unde se afla sectorul de poliție. Lungoarea cu nasul ascuțit căuta să se rupă din brațele celor doi însoțitori, însa zadarnice îi erau siorțânle.

II

Pe aleea parcului Matei prefera să vină în dricul amiezii, când în jur nu era nici țipenie. Toată lumea stătea la ora ceea sub soarele dogoritor, pe malul mării. Ochii lui mângâiau un sentiment de bucurie. Era plăcut să priveşti marea azurie şi umbrelele colorate, împrâştiate pe nisipul auriu al litoralului

din vale. Mirosul de bahnă, care adia uneori dinspre lacul Sasâcului, acuma dispăruse undeva. 0 frumusețe de eden.

In ajun toate băncile parcului au fost vopsite şi acum, m amiază, păreau să se fi uscat. Atinse cu mâna suprafața uneia din ele şi, uitându-se în palmă, mirosi. Banca era uscată. Se aşeză, desfăcu ziarul şi se concentră asupra evenimentelor zilei.

— Totuşi ați îndrăznit, auzi el o voce veselă alături. 0 doamnă durdulie, în rochie lungă, albă îl urmărea cu ochii blânzi. La gât, în urechi purta podoabe de anticariat. Gura îi era plină cu dinți strălucitori. Mâinile-i brăzdate de riduri abia observate îi tremurau uşor.

—E uscat deja.

— îmi permiteți să mă aşez alături?

— Indrăzniți.

Doamna se aşeză, clătinând banca. Aduse un picior peste altul, scoase din gentuță o țigară, pe care o aprinse din două chibrituri.

— Ați urmărit aseară la TV filmul cela american? Aş crede, zise ea răsufîând uşurat, că a sosit timpul ca bărbații să se căsătorească cu femei mai în vârstă decât ei...

Făcea eforturi de a însăila o discuție. Vorbea cu întrerupere despre dauna anticoncepționalelor, fumatului, abuzului de ovăz la prânz, încât pe Matei îl apucă un tic: începu să-i tremure mus-tața. lar doamna continua să le înşire, de parcă le scotea pe toate dintr-o valiză cu lacătele stricate şi apoi le băga cu mare grijă înapoi.

— Când în Moldova s-a început mişcarea de eliberare națională, continuă dânsa pasionată, eram mereu lângă bunul nostru voievod. Aveam mare încredere în el, simbolizând bojica poporului. în ziua arborării tricolorului, îl țin minte vesel în fața mulțimii, cu mâna ridicată, cu două degete desfăcute m semn de victorie. Am spart cordonul de polițişti împrcună cu nişte femei îndrăznețe şi am ajims la el, ca să-1 dâm huța. Cineva 1-a apucat de-o mână, de un picior, de ceafa, iar eu am simțit că i-am prins în mână fuduliile, legănându-1 spre tăriile cerului, în semn de respect şi patimă... Aveam grijă să-i mângâi ceea ce țineam în mână, străduindu-mă ca nu cumva să le tulbur. Că în acea clipă era nebun de fericire, înfăşurat ca un nun mare, cu două prosoape. Şi cât îl dădeam huța înaintea poporului, nu se despărțea de cei doi colaci frumoşi şi rumeni... Dar au trecut numai un an-doi şi a uitat de cele promisiuni. Astăzi nu mai este bojica neamului şi, în toate cuvântările, în loc să ne îmbărbăteze, ne hrăncşte: "Spre marele nostru re-gret...", "Cu părere de rău..." Tare-mi pare rău şi regret acuma mult că nu i-am strâns atuncea

fuduliile aşa ca să-i ţâşnească tot gălbenuşul din ele... De ce n-am făcut-o atuncea, stimabile? Poate acum nu eram marginalizată, scoasă din serviciu, fără ca să mi se plătească luni la rând leafa, indemnizația de şomer. Dece?

"Am s-o sperir', gândi Matei deodată enervat. Şi îi spuse că vopseaua de pc scaun încă nu s-a uscat şi că şi-a murdărit rochia.

— Zău? se holbă doamna la el cu răsuflarea tăiată. Atâta rochie am. Dacă sunteți om serios, atunci de ce v-ați aşezat pe o bancă murdară? se cruci ea.

— Doream să fac o glumă pe seama dumitale, râse Matei şi mai adăugă: Vreau să culeg cât mai multe impresii despre acest superb sezon estival. Să am ce povesti prietenilor acasă.

— Glumă de prost gust !

Doamna prinse a se ridica în-ce-ti-şor de pe bancă, încercând să-şi vadă încruntată fesele enorme, de necuprins. Dar nu descoperi nici o pată de vopsea cât de cât... Matei hohotea mulțumit că a făcut-o pe doamnă să se sperie atât de grozav. Femeia se dovedi din neamul celor supărăcioşi. Se îmbufnă pe dată, declarându-1 un needucat, obraznic chiar. Deschise umbrela de soare şi porni fără grabă printre copacii umbroşi ai aleii, coborând pe poteca ce ducea spre cantina de lângă litoral.

Mulțumit de sine, Matei încheie lectura şi hotărî să plece şi dânsul la prânz. Curând el se amestecă în torentul de lume în slipuri, bikini şi felurite costume de baie. Răsuna muzica de la "Radiovacanță". Doar câțiva trecători mai atenți observară pe fundul pantalonilor lui Matei nişte dungi grase de vopsea albastră, unduind în ritmul paşilor lui leneşi.

III

Matei făcu coadă să ia prânzul o oră întreagă. Fiecare din vilegiaturişti trebuia să vină la tejghea cu tava şi să-şi primească tainul. El, cum stătea în aşteptare, o habă răsfoi "Literatura şi arta", îşi aținti privirea la "Beciul vechi”, însă foamea îl făcu să piardă orice interes față de satiră şi umor, fie şi de calitate. I se lungise gîtul, mațele i se făcuseră cîrlig de aroma bucatelor apetisante. In sfârşit! Luă pe tavă o strachină cu supă, o pârjoliță de porc, un pahar cu chisăliță şi puse toate pe masă, alături de revistă. Se repezi la cratița cu linguri şi furculițe spălate, şi când se întoarse, înțepeni. Nu-şi credea ochilor: la masa cu prânzul şi săptămânalul se aşeză o grăsană şi începu să-i înfulece bucatele cu o neasemuită plăcere... Matei se uită buimăcit în jur, dar fiecare vilegiaturist avea propria-i grijă: să ia mai repede prânzul şi după o oră-două de somn, să se vadă pe plajă. Să facă iarăşi coadă, până-i va veni rândul pentru o strachină de supă, o pârjoliță?.. Nu! Şi vorba ceea:

"Goliciunea înconjoară, iar foamea dă pe de-a dreptul." Se aşeză în fața grăsanei care molfăia cu bolfele pline, îşi trase dinainte parjoala şi incepu sa manance, mrand-o suparacios cu pnvirea pe femeia din față, care îl acuza şi ea cu priviri nedumerite.

Matei, făcându-i în ciudă, se grăbea să mănânce tot ce nu dovedise a ospăta cucoana impostoare. îi furase chiar de sub mână paharul cu chisăliță, îl bău pe dată, apoi simțindu-şi stomacul astâmpărat, surâse cu sarcasm. Femeia îl privi o vreme cu o mină tâmpă, apoi luă "Literatura şi arta", o puse subsuoară, se ridică, hodorogind cu scaunul, şi dispăru în grabâ, tot uitându-se în urmă la el. "Ce neghiobie! gândi Matei nemulțumit şi se ridică să plece. Deodatâ privirea i-o atrase masa vecină. Se cutremură, apoi deveni statuie.

Pe masa vecină îl aşteptau prânzul şi "Literatura şi arta" cu rubrica de satiră şi umor "Beciul vechi".

CAND FEMEIA IŞI CAUTA... PANTALONII

Ineasca e plinâ de miracol. Mai ales când locuitorii ei ating respectabila vârstâ de 30-40 de ani, surprinşi celibatari sau fete stătute. E adevârat că în această privință există o deosebire. Dumnezeu i-a înzestrat pe reprezentanții sexului tare să-şi asume ei inițiativa primului pas, când fac cunoştință cu o femeie. Deşi, cât ar fi de straniu, până la urmâ tot femeile îşi aleg bărbații pentru familie şi viața conjugală. Şi dacâ se întâmplâ ca bărbații sâ rămână neînsurați, ei o țin tot pe la băi, munte, la case de odihnă, simțindu-se aici în apele lor. Pe când femeile la Ineasca, în cea mai mare tainâ, sunt în căutarea ajutorului Unturei, țigancă de la Puțuleuca, meşteră la făcut de măritat. Untura ştie farmece; mai întâi desface, apoi tot ea face de mâritat. Pentru o taxâ fixă, indiferent de situația muşteriilor m societate.

Ca să dezlege măritatul, fetele stătute din Ineasca trebuie să respecte în primul rând conspirația. Apoi să aducă vrăjitoarei un sac cu făinâ de grâu, unul cu fâinâ de păpuşoi, un borcan cu oloi, 30 ouă de găină, unul de gâscă cu tot cu gânsacul viu. Apoi începe dezlegarea. Târziu, în puterea nopții, Untura stă față-n fațâ cu fata stătută, cuprinsă de patima măritatului. Țiganca aprinde o lumânare într-o farfurie cu apă, trage la tutun. La lumina opaițului, în ochii doldora de curiozitate ai unicului martor, ea apucâ gânsacul de gât şi, cu toată puterea, îi suflă prin cioc valuri de fum înecăcos. Pasărea cade pe dată, răşchirându-şi ghearele şi aripile. In care timp, Untura scoate dintre țâțele-i măroaie o coadă de guzgan, o alâturâ oului de gâscă şi ambele atribute le apropie îndată de urechile ei, în care atârnâ cercei mari, în formă de potcoave. Ascultând alarmată liniştea odăii, face către fata cu ochii bulbucați de spaimă:

— Aici e necuratul! şi paşte cu privirile cele 30 de ouă aranjate pe masă în formă de piramidă. "In treizeci de ouțe s-a cuibărit viață de aghiuță cu treizeci de țâțe ca la vaci şi coarne ca la draci". Pricepi cu ce se pot ucide diavolii iştia care-ți mănâncă norocul? Şi cum să facem să-şi revină din leşin gânsacul? Cu aurul tău din urechi şi de pe mână... Dă-i-i mătuşii c-o să vezi minune...

Descurajată, fata scoate din urechi şi de pe deget aurul care-1 are, lar daca şovaie sa-1 treaca in posesia țigancu, Untura o îngrozeşte cu voce înfundată, dar apăsată:

— Dacă nu te laş'i de aurul ista, să ştii că la noapte drăcuşorii ce zămislesc aicea vor ieşi din ouă şi-au să doarmă la tine acasă într-un aşternut. Şi-au să-ți fure căldura bărbătească pentru totdeauna...

In vreme ce fata dă aurul Unturei, gânsacului îi trec lumunle, prmde sa sasaie, lallaie leneş din anpi şi se scoala pe labe, minunând vizitatoarea.

— Ia-că-tă-lâ-i, a pornit ursitul spre inima ta, face triumfător Untura, adăugând plină de admirație: Amarnic duşman s-a cuibărit în viața dumitale, copilă hăi. Bine c-ai dat aurul, altfel nu aveai să vezi pantaloni de bărbat în casa ta niciodată...

De cum vrăjitoarea devine posesorul recompensei, îşi şterge cu un capăt al şalincei broboanele de sudoare ce-i năclăiesc părul din streaşina frunții şi cearcă sâ răsufle uşurată:

— Erau legate cărările tale spre ibovnic...Ți-am dezlegat cununia, copilă... Cineva ți-a făcut-o rău.

— Şi-acuma ce să fac?

— Să-ți aduci pantalonii acasă cu tot cu bărbatul pe care-1 vrei... Am să-ți fac de măritat de-o să ai o nuntă frumoasă, cu muzicanți şi conocari; copilaşii o să-ți ducă poala rochiei la biserică, la tancul de pe vârful dealului din Beşeni...

Peste o săptămană, fata stătută din Ineasca iar vine în mahalaua veche a Teleneştilor, plină de optimism şi speranță muierească, dar şi cu desagele pline — mărfuri deficitare de făcătură germană sau turcească — ca să-i dezlege farmecul de măritat cu... Ghiță Oțeteanu, flăcău întârziat din mahalaua

Bordocenilor. Lui Gmța nici sa-i pese ce inima intlacarata se zbuciumă în puterea nopții, învăluită de mister prin Puțuleuca.

Procesiunea vrăjii — pentru a asigura ursita cu pantalonii pe care şi-i doreşte m casa ei — e mai simpla, dar de mai mare răspundere. Ea prevede deplasarea amândurora, noaptea, spre poarta flăcăului stătut din Bordoceni. Țiganca, energică, adunâ într-o legăturică firicele de mac, măselariță, ciulini,

scrum de broascâ, rahat ars de soare, apoi face un descântec, o vrajă îndelungată, plină de bolmojeli neînțelese asupra ei. Dupâ această procedurâ, călăuzită de fata stătutâ, pleacă în vârful Lipăgăului, când luna ațipeşte şi m pântecele lui Ghiță Oțeteanu dorm şi mațele, ca să chiuie odată, precum zice dânsa că este de ritual. Apoi pornesc spre ursitul adorat. Ajungând la poarta înaltă, cu floricele şi câprioare desenate pe ea, din vale, Untura mai bolmojeşte câteva vrăji, apoi, cu toată puterea, lansează, ca o grenadă spre tanc, bocceluța magică tocmai în pragul casei, înlăuntrul căreia, fără a bănui ceva, odihneşte Ghiță Oțeteanu în dulceața somnului... Dacă pe la cântatul cocoşilor s-a trezi sa lasa pentru trebile lui atara, n expiica Untura convingător, şi a atinge cumva cu piciorul legăturica, să ştii că de mâine dimineață Ghiță e al tău şi-o să dea buzna fuior în ograda dumitale, ai să ai pantalonii lui pentru totdeauna. Şi vei avea o viață dulce ca plăcintele cu bostan sau turtele cu mac...

— Dar dacă Ghiță nu s-a scula? stâtu în cumpănă fata.

— Facem totul din nou, o linişti Untura. Dar nu fi preapuielnică! Oricum, pân' la toamnâ ai să te iei cu Ghiță...

Cam mătăhăind neîncrezătoare din cap, fata din Ineasca încearcă sâ se liniştească, urmărind acțiunile hotărâte ale Unturei, care, înainte de a bate în retragere de la "obiectul strategic nocturn", face neapărat două lucruri de importanță primordialâ, după cum afirmă dânsa: "Banii nimeni nu-i plăteşte m zadar." Altfel vraja nu se ține... Retrăgându-se, Untura face m poarta lui Ghiță şi treaba mică, şi treaba mare...

Pe la râsâritul soarelui, Ghiță se trezeşte zgâlțâit de pârinți. Sărmanii bătrâni erau albi ca varul, cu părul măciucâ şi limba uscată-n gură. Tatăl scapă din mâinile-i tremurânde o legăturicâ şi pe podele zuruiră nişte grâuncioare împuțite, se împrăştiarâ firicelele de mac, amestecate cu scrum, ciulini şi măselari...

Toate nebuniile Unturei se descoperă abia în instanța de judecată. Lui Ghiță Oțeteanu, ca parte vătămată, îi tremură spinarea, urmăreşte nervos cele trei fete stătute cu țiganca de la Puțuleuca, ce au atentat nopți în şir la libertatea lui timp de un an întreg.

Untura, escortată, încearcâ să o liniştească pe şefa clubului, profesoară de muzică din Teleneşti şi zvenovoaia de la vii din Ineasca:

— Să nu credeți judelui ista tărcat, că nu v-am mințit. Eu, dacă vreți sâ ştiți, la vremea mea am făcut de însurat şi lui "pervâi secretari" şi lui "vtoroi" de la raion... Veneau, mititeii, noaptea la mine, şupurându-se prin pârleazul gardului din fundul grădinii. Şi le-am făcut nişte lucruri de neveste: rumene-n obraji şi cu pielea netedă ca aluatul. Rusoaice toate! laca astăzi, cu toată

politica, au bietele femei la casă pantaloni de foşti secretari. Bârbații lor din căruța partiinicâ au trecut cu succes în cea parlamentară. Unul cu rusoaica lui a ajuns chiar voievod...

Şi până să se dezmeticească instanța de judecată, Untura le şopteşte la ureche.

— Nu vă faceți griji. Cum ies de la puşcărie, vă mărit pe toate dintr-o singurâ vrajâ, cu feciori de primari şi businessmeni. Şi n-o să mai căutați pantaloni prin ogrăzi sărace... 0 să-i aveți în casa voastră cu tot cu bogăția din pantaloni.

UN PIC DESPRE NIMIC ŞI TOTUL DESPRE... SEX

A venit o vreme când trebuie să ne consacrăm în orice sferă, de la mic la mare. Aşa ne dictează condițiile grele ale timpului, şi fiecare cetățean onest al statului nostru îşi află rostul în

domeniul sâu numai ca să-şi poată asigura cumva existența.

In urbe au răsărit o sumedenie de firme şi organizații respectabile, care presteazâ servicii la oricare oră de zi sau de noapte. Aci un club al masezelor, aci unul al scârpinătoarelor, gâdilâtoarelor... E adevârat câ instituțiile respective angajează cu preponderență femeiuşte celebre, care fac, dacă e să credem afirmațiilor Ministerului Finanțelor, completări serioase bugetului de stat. Şi altfel nici nu poate fi, căci noi avem cele mai frumoase dudui din estul Europei, iar activitatea lor ține de ...sex. Să mori de invidie, nu alta, când descoperi că nu eşti... femeie.

Dar las' că nici eu nu-s fâcut cu degetul. Las toate baltă într-o zi, vând ce s-a mai putut şi, fără a da zvon rudelor şi prietenilor, fac o deplasare de reciclare reuşită în Suedia. Chiar la o instituție ce-şi are sediul în curtea Academiei şi unde are loc decemarea premiilor Nobel, intenționând să mai găsesc şi prilejul de a-mi face pile printre cei de acolo. Poate câ voi obține cumva şi eu un mic premiu de prestigiu...

După antrenamente zilnice, cu zbuciume nupțiale, am aflat şi eu un secret care sper să-mi aducă baftă: punctul culminat al plăcerilor sexuale la diferite popoare de pe Mapamond.

Acum am să vă spun în mare taină: fie vorba între noi, intenționez să întocmesc un horoscop... sexual. Adică un fel de antologie de sexualitate, enciclopedie sexy. Aşadar:

Sex albanez, de temperament balcanic. De cu vreme se incinge o hora mare m largul campiei, in vecmatatea scartelor cu fân. Codana îşi aşteaptă partenerul în dosul uneia din ele şi la momentul oportun, când dansul încă nu

e istovit de tot, o rupe din horă de se scufundă în marile plăceri ale vieții pâ-nă-n zori, străjuiți de imperiul fânațelor.

Sex american (cu înclinații spre ultramodernism). Este preferat m avion, la înălțimi supersonice, dar cel mai bine m cosmos. Partenerii poartă pe cap pălării de cow-boy, iar partenerele — cu cizme de pescuit în picioare.

Sex bielorus (fără particularități proprii). înainte de-a se decide la primul pas, întru savurarea marilor plăceri, perechea mănâncă o strachină de cartofi fierți. Apoi se consultă cu un rus, dacă se pot obține câteva informații prețioase despre restabilirea Uniunii Sovietice, şi numai după aceea...

Sex ceh (cu pronunțate particularități proprii). De preferat ca în vecinătatea aşternutului scrobit... să necheze caii. Şi în această atmosferă cabalină, de herghelie, partenerii obțin marea dulceață de trai, impresionați parcă de vorbele lui Svejk, când mergea la război, sau o poezie cu-o romanță de parfum.

Sex englez (nelipsit de proverbiala sobrietate saxonă). In momentul suprem... iubita trebuie să pună pe spinarea iubitului, foarte serios, un peşte (e de dorit un morun) sau un boț de gheață importat din Ulster. In timpul ritualului e musai ca ambii să păstreze cea mai serioasă mină.

Una din principalele condiții ale sexului german este ca partenera sa nu tie virgina — se considera ca nu e tata întrebată. Să ştie bine a juca tenis. Pe peretele din preajma aşternutului să atârne un ceas mare, orologiu şi un grafic bine chibzuit din timp,iscălit prin acord reciproc avantajos. Nemții ştiu prețul timpului şi sunt foarte pedanți până şi în dragoste.

Sex italian. Este foarte apropiat de cel francez şi nu are nevoie de o separare conceptuală. Se produce în mijlocul unui imaş, prmtre ierburi şi flori. Locul acțiunii este ornat cu un paner-două, pline cu prezervative (în româneşte — antibebe), descărcate în ajun la o gară sau un port maritim cu furci de fier sau țăpoaie. Mai e de preferat ca iubiții să aibă alături mult chişleac,macaroane şi o piftie. Şi un sugaci să scâncească în preajmă.

Sex latino-american (care diferă, evident, de cel spaniol). In vecinătatea culcuşului amorezilor fericiți râsună din vreme-n vreme ecourile focurilor de pistoale. Postul de radio difuzează întruna ştiri despre lovitura de stat ce s-a produs în una din țările vecine.

Sex polonez (aproape incolor). In timpul momentului fericit, partenerii e de dorit sâ se sprijine de un mesteacăn tânăr, mladios, lar m vecmatate sa... latre un came.

Sex românesc (cu pronunțatâ alurâ pudicâ pur națională). Dezbrăcățeii pot simți cea mai mare plăcere după o intrigă plină de mâncărime şi bârfe

superficiale, pe fundalul unui poloboc cu muştuială, în plină toamnă tihnită şi romantică. lar la o poştă, înconjurat de oițe bârsane, un baci să doinească la fluier cântece de melancolie.

Sex rusesc (unul dintre cele mai originale). In încăperea unde urmează să aibă loc actul de dragoste să miroase a rachiu. Bărbatul buget la față, amenințând strămeleagul cu sabia sau pistolul, strigă în stilul "ceastuşte^-lor de pe Volga: "In numele revoluției — scoală!" Dacă strigătele acestuia nu au sorți de izbândă, atunci îi împrumută iubitei o pereche de palme peste obraji, după care... adoarme buştean. Şi în situația creată inițiativa sexului este preluată de Vasilisa-Krasa-Dlinaia-Kosa. Ea bagă două degete în cavitatea bucală şi sloboade un şuierat măiestrit, chemând în ajutor ...vecinul.

La spanioli şedința ideală de sex se produce dupâ o lungă şi încordată partidă de coridă, cu joc de castanete şi ritmuri de chitară havaneză. Tabloul taurului răpus îi insuflă partenerului vigoare şi temperament, partenerei — senzația unei dominații masculine majore.

Sex țigănesc, cunoscut în lumea întreagâ. Este pe cât de temperamental, pe atât de fidel. Duduia, totdeauna, spre deosebire de nemțoaică, trebuie sâ fie numaidecât virgină. Imperecherea tinerilor romantici trebuie să se întâmple la gară, în dricul zilei, în cântecul roților de tren. Deasupra tinerilor cântâ muzica, poate un cor țigănesc. Chirandele bătrâne, gospodine vrâjesc, puradeii buzunăresc călătorii, iar bărbații în cămăşi înflorate, cu cercei în urechi, danseazâ de le scapără călcâiele.

Sex ucrainean. Este anticipat de o trapezâ cu slânină şi usturoi. După care plăcerea este mai plină, dacă perechea se ştie în dosul unui gard de nuiele scârțâind, de e noapte, sau în podul unei case acoperite cu stuf, de e ziuâ, în cazul câ actul plâcerii se desfâşoarâ într-un sat ori cătun. Dacă chestiunea are loc la oraş, cel mai potrivit loc este balconul.

Şi tot aşa într-un cântec prin toată lumea civilizatâ... Dar sâ nu credeți care cumva că, aflând toate-acestea, am de gând să le folosesc în scopuri practice sau meschine. Nu mai divulg chiar secretele referitoare la felul cum unele popoare ale Terrei îşi reglementeazâ problemele demografice — prin dragoste, fârâ de dragoste în laboratoare şi eprubete, prin copaci sau stufării, locuri tihnite sau gâlăgioase, cu sau fără ardei iute. Fiecare cu sexul lui. N-am dorit sâ divulg marele secret că la Ineasca locuieşte Gheorghe Tarcațaua, june aprig la toate, care e de ajuns să vorbească de două ori cu duduia, ca aceasta sâ purceadă însârcmatâ. Toate femeile când îl văd, îl ocolesc, fârâ a uita sâ-i zâmbească. Acum sunt alte vremuri peste tot, alte moravuri. Erotica şi sexul au

ajuns a fi o mândrie a fiecărui neam. Evreii, bunăoarâ, curând vor scrie pe drapelul lor cu litere de aur: "Banii şi sexul guvernează universul!M

Deşi lucrurile acestea țin de intimitate, cum am aflat chiar aici, la Stockholm. Fiecare neam propune marfa pe care o are şi, ca să vezi, evreii înving mai în fiecare an, cucerind premiul Nobel. Au ei secretul sexului lor, pe care oricât mi-am dat străduința, n-am izbutit să-1 aflu, de aceea nici n-am prilejul sâ-1 descriu.

Marea mea descoperire constituie însă strategia cetâțenilor din țara noastră independentâ, angajați prin reprezentanțele şi ambasadele din străinătate. Consultând această enciclopedie de sexualitate, sper ca ea să devină cartea de căpătâi a fiecărui diplomat, astfel difuzându-mi descoperirea pe toate meridianele globului. Poate chiar în modul acesta să-mi recuperez cheltuielile pentru delegația de investigație. Şi-apoi sincer vorbind, ce fel de diplomație este aceea care nu cunoaşte tradițiile sexuale ale cutârui sau cutărui neam în mijlocul căruia va fi nevoită să-şi exercite funcțiile de serviciu...

P.S. Când eram gata să predau acest studiu, mai făcuşi o descoperire. Pe lângă sexul românesc, a mai apârut acuma unul nou: cel moldovenesc. Acesta, de regulă, are loc m ultimul timp în sânul naturii, iar în cazurile exotice — într-o barcă ce pluteşte lin pe gârlele gâgăuțeşti şi transnistrene, printre nuferi. Partenerul se întâmplă uneori să-şi moaie fuduliile m chiar douâ luntre, fapt care nu deranjează prea tare partenera. în liniştea ghiolului, sub acompaniamentul bâzâitului de țânțari şi al buhaiului de baltă, un tranzistor transmite nestingherit aprinse dezbateri ale Divanului m problemele lingvistice.

HAHAM ŞI CHICHIRIȚA

Copilăria mi-am petrecut-o lângă grajdul satului şi eram cel mai bun prieten cu moş Mihalache, rândaşul hergheliei, care avea o deosebitâ căldură pârintească pentru copiii mahalalei noastre. Cu timpul unii dintre noi îi câştigaserăm pe deplin încrederea şi grăjdarul accepta să fim alături de el chiar şi în cele mai importante clipe ale serviciului său. Insuşi grajdul era o clădire lungâ şi încăpătoare, cu pereții înalți, vopsiți cu chinovar. Geamurile erau iarna acoperite cu foi de cort, iar în plină vară descoperite, prin gurile lor căscate roind milioane de musculițe şi bondari. Un singur bec electric, un-de-şi avea loc armăsarul hergheliei, Haham, tremura să destrame pânza cenuşie a semiîntunericului dinăuntru.

In una din zile moş Mihalache ne adunâ pe cei mai răsăriți din ajutoarele sale de încredere şi, după felul cum ne spuse să venim la o vreme anumită, pricepurăm că vom fi martori la ceva prea important din viața grajdului şi a

hergheliei din Ineasca. Moşneagul îşi puse într-adevăr în gând să-1 împerecheze pe Haham cu Chichiriţa, o iapă tânără şi şargă, îndrăgită de noi şi moş Mihalache de cum apăru în herghelie. Noi, copiii, îi împleteam coama în gâţe, i le împodobeam cu busuioc şi cordeluţe colorate şi ne bucuram că, în sfârşit, i se poartă cinstea. Armăsarul îl apucaserâm de când ne ţineam minte, dar Chichiriţa crescu în ochii noştri până se fâcu o mândreţe de cal. Şi moş Mihalache o îngrijea cu multă pasiune şi chiar o pâzea când scoteam herghelia la pâscut, să nu se încurce cu vreun armăsar slăbânog din cei ce adulmecau hojma crupele iepelor.

Acum bătrânul socoti că Chichiriţa e numai bună de imperecheat şi, cme ştie, poate-şi pusese in gand sa mnoiasca herghelia cu o nouâ viţă, dacâ ţinu s-o dea numaidecât la Haham. Moşneagul era încâ în putere, dar îl cam dâdeau de sminteală vederile, iar smocurile de păr sur din urechi, ca şi cele din creştet, îl împiedicau să desluşească sunete importante la o afacere ca atare. Poate că şi acesta fu un motiv pentru care ne chemâ pe noi. Slobozind armăsarul, după ce o legă pe Chichiriţa la iesle, mai din lung, moşul stăpânea calul de un căpăstru, tot răcnind cât îl ţineau bojocii:

— Scoală, oropsitule, de atacă cu furtunul!..

Eram, precum v-am spus, martori activi, şi la solicitarea bătrânului confirmarăm momentul crucial de nuntie, pentru ca mai apoi, când Haham deveni trist, rândaşul să ducă iapa la locul ei, netezindu-i crupa a mulţumire... Fu o împerechere oarecum solemnă, de care moş Mihalache se simţea mândru şi ne asigură că la anul viitor Chichiriţa numaidecât are să fete un mânz de toatâ frumuseţea...

Aşteptam cu nerâbdare să treacă anul.

Toate ar fi fost bune dacă autorităţile de la Teleneşti nu s-ar fi apucat într-o zi de cap că oamenii muncii din satul ce stă în coastele raionului nu au un focar de cultură. La indicaţia diriguitorului principal al administraţiei locale s-a decis ca grajdul Chichiriţei şi al lui Haham, întru ridicarea nivelului ideologic al sătenilor, să fie de urgenţă reconstruit m club. 0 jumătate de vară cele mai harnice gospodine de la Ineasca au muruit pereţii cu trei luturi: cu paie, cu pleavă, cu balegă, după care au dat clădirea cu var alb ca neaua. Dulgherii din Băneşti au podit duşumeaua, iar în locul unde tocmai era tinut Haham ridicară o scenă. Apoi av fost zugrăviţi pereţii pe dinăuntru cu frunze de viţă de vie şi struguri copţi, au fost slobozite din tavan mai multe candelabre electrice, sticluite geamurile şi totul trebuia să parâ plăcut, atrăgător. Nici urmă de grajd, de herghelie. Numai moş Mihalache umbla trist m jurul noului

club, bolmojind supărat că i-au transferat herghelia din mijlocul satului într-o fermâ acoperită cu stuf, de pe celâlalt mal al Ciulucului.

La deschiderea noului lăcaş de cultură, au fost invitate colective artistice din Teleneşti, orchestra lui Maranța şi, în primul rând, brigada de agitație de la şcoala de muzică din raion, ce se bucura în anul cela de un succes enorm printre demnitarii frontului ideologic din partea locului. Corul era constituit din feciorii şi fiicele evreilor din târg, odrasle cu preponderență ale şefilor şi vânzâtorilor. In '40 părinții acestora întâmpinaserâ cu flori tancurile ruseşti pe Dealul Molnicului, primind, fârâ voia moldovenilor, cu brațele deschise, venirea Puterii Sovietice. Moş Mihalache cam în glumă, cam înadins, îi zicea "Putoarea Sovieticâ". Imbrăcați în fuste şi pantaloni negri, cămâşi şi bluzițe albe, cu panglici roşii ca focul în piept, cu țăpoaie şi furci în mâini (simbolizând poporul răzvrătit), aceşti copilaşi-minune interpretau numai cântece patriotice, revoluționare, majoritatea în limba rusă. lar dacă se mai nimerea în repertoriul lor vreun cântec în graiul localnicilor, apoi aveai impresia, din cauza greşelilor, câ pe scenâ se dezghioacă pâpuşoi. Despre acest cor şcolâresc se scria mult în ziarul din localitate şi se vorbea la nodul de radio. Noi, copiii, care nu înțelegeam o iotă ruseşte, eram curioşi, mai ales după ce învățâtoarea ne-a vorbit cu multâ încântare despre copiii-minune, despre dirijorul lor Mendel Mengherfus...

în seara ceea, la deschiderea solemnă a "clubului", Maranța silea orchestra să-i zică un marş după altul, era multă agitație, lumină şi aşteptare. Peste sala arhiplină răzbătea un fel de rumoare din zăpuşeala fierbinte, răspândindu-se afară prin geamurile sticluite şi asudate. Inaintea rândurilor cu scaune roşii stătea protipendada locală şi noi, copiii din Ineasca, iar ca un miracol, alături, moş Mihalache cu biciuşca în mâini. Cu urechea dreaptă ciulită înainte, se strâduia sâ audă şi să desluşeascâ ceea ce urma sâ se petreacâ pe scena, de unde, în sfârşit coborâseră discipolii lui Maranța. în cele din urmă, din colțul unde era cândva ieslea lui Haham şi unde petrecu clipe dulci cu şarga " Chichirița", slăvitul cor de importanță localâ îşi făcu apariția, acompaniat de aplauzele furtunoase ale publicului. Pentru prima oară în lumina rampei se aliniară în trei rânduri fețe dolofane, dar cu priviri grave sub ochelari. Pe scenă, în fața coriştilor, ieşiră dirijorul Mendel Mengherfus, acordeonistul Ițic Fux şi solista Ruhilea Şleiser, o domnişoară grăsulie, rumeoară, cu fălci cărnoase şi ochelari bulbucați. Lumea din salä înmârmuri, când talentatul dirijor, stând cu picioarele râşchirate, exact în locul unde cu un an în urmă Haham îşi demonstra cu atâta fudulie strâmeleagul, ridică bagheta magicä îndemnând solista să ia aer în plâmâni. După care o voce gravă

cutremură uşor pereții: "Cântecul revoluționarilor de la Grivița!n şi tot atunci continuă în ritmul acompaniamentului de acordeon: "Scula-a-ți voi, or-r-opsiți ai soartei!"

Apoi corul în trei voci armonioase secundă solista zguduind de emoții patriotice publicul din salâ. Clubul de la Ineasca aplauda primul concert şi noi eram foarte fericiți. lar m acel moment moş Mihalache, care nu slobozea codirişca din mâini decât la biserică, temându-se sâ nu i-o fure cineva, probabil, cu auzul încordat la scenă, ne spuse voios câ iapa a fâtat un mânz şi, aprobând în felul lui concertul, zise, să-1 audă toți în pauză:

— Asta e când totul se scoalâ la vreme! A ajuns departe şi Grivița, şi Chichirița...

De atunci s-a scurs multă apă pe Ciuluc. Toți acei care au concertat la deschiderea clubului din Ineasca, au zburat ca pâsările câlâtoare peste mări şi țâri şi te miri de-şi mai aminteşte vreunul cântecele revoluționare de adineaori. Numai lunca sărată a Ciulucului păstreazâ amintirea lor, mângâind, printre herghelia de cai ce zburdă vara liber, câte o coamâ şargâ ce seamănâ leit cu a Chichiriței, cea care începu frumoasa vițâ cabalină pe locul unde astăzi sub fosta scenă a focarului de cultură este ceea ce trebuia să fie — cuibarele moțatelor de soi ale incubatorului cultural ineştean.

S-a călătorit în lumea celor drepți şi moş Mihalache. Biciuşca lui flutură acum deasupra pălâriei de cow-boy, purtată de un tânăr ce face o dată, de douâ ori pe an cale lungă peste Dunăre, la bulgari, cu piei cabaline. Nu mai paşte demult iarbâ verde nici Haham, nici Chichirița — ciolanele lor au fost mâncate de valțurile unui abator nesățios. Şi numai în mijlocul acestor amintiri regretabile râsar ca din străfunduri vocile acelor copii de evrei bine educați şi bine hrăniți:

— Sculați, sculați şi atacați!..

FARMECUL MEDICINEI POPULARE

Pe mătuşa Vasilița o zgârâie într-o după-amiază mâța vecinului şi veni speriată la ambulator. Medicul de sector, un bărbăt josuț, lat în spete, grăsulean, cu ochii încețoşați, dar şireți, cercetâ îndelung degetul rănit, ca în cele din urmă sâ spună pe un ton neînduplecat:

— Rana este serioasă şi mata ai şansa să turbi degrabă puțintel. Şi netezindu-şi chica împărțitâ în două smocuri printr-o cărăruțâ dreaptă, fix prin mijlocul capului mare, vorbi mai departe: Dar ca sâ nu o dai cu sălbătăciții, să nu apuci câmpii, va trebui să-ti ampu... să-ți retezăm degetul din rădăcină...

Slabă şi uscâțivă ca o salcie cioturoasă, cu câteva fire sure ieşindu-i din nasu-i ascuțit, mătuşii prinse să-i tremure barba cât un sâmbure de zarzâre. Ochii i se umeziră şi i se umplură de o spaimâ îngrozitoare. Din tălpi până-n creier ca un trâsnet o străpunse un fior de gheață.

În lavaboul din cabinet, din cauza veşnicelor defecte, apa începu să bolboroseascâ zgomotos şi deocheat. In vecinătate, peste drum, se auzea mugind aprig un juncan, care petrecea cu priviri însetate o juncă, mândră şi tărcată, dusă de curmei de către stăpânul ei la buhai.

— Aoleo, maică, ce mă fac eu acuma? Bătrâna simți că trebuie să treacă îndată la water closet. Se strecură pe culoar, dar găsi uşa închisă. întoarse privirile necăjite spre doctor şi-1 văzu m pragul cabinetului său, zâmbind dulceag şi învârtind pe arătător cheița veceului:

— Sunt stăpân deplin aicea, rosti el cu subînțelesuri. lar după ce mâtuşa reveni în cabinet, îi ascultă păsul fâră să se clintească.

— Vinovat de toate e vecinul, osândi-1-ar Dumnezcu să-1 osândească! Are o mâță obraznicâ foc: mănâncă ouâ calde, iar eu am dat s-o prind la cuibar... Am sâ plătesc 40 de slujbe la biserică, să-1 pedepsească Domnul pentru cele rele câte mi le face-acum, labătrânețe...

— Nu apela la preoți, căci ei n-o să te trateze aşa ca mine. Eu îi ştiu, zice c-o voce imperturbabilă medicul, presurându-i rana cu-n prafalb şi bandajându-i cam neglijent degetul. Banii matale vor trebui pentru medicamente, scumpe, dacâ doreşti să nu-ți ampu... tăiem degetul...

Când auzi din gura medicului vorba de parale, începu s-o usture encefalul. Nu mai simțea durerea la deget. De unde să mai ia bani, dacă luni în şir statul reține achitarea pensiei?

—Mătuşică! Medicul face iar ochi dulci. La anii matale nu aborda astfel problema. De mult trebuia să ai îngropați gologani, cu preponderență valutâ forte, pe cărăruşa ceea îngustă, care duce spre uşița poliției pe care, în fiecare dimineață, pleacă la serviciu comisarul... Să fi făcut aşa, azi nu trăgeai nădejde la pomenile voievozilor noştri şi aveai toate şansele să eviți... turbarea, hm!.. rabia.

— Decât s-ajung în halul țâcnelii, mai bine îmi pun juvățul...

— Mata ... nu te indispune.

Văzând o întorsătură atât de gravă, doctorul îşi puse ochelarii, notâ ceva într-un registru, după care îi ceru bătrânei să întindă brațele şi să închidă ochii.

— Tremură ca strunele de havaiană, făcu medicul lung şi melodios. Sunt necesare nişte greutăți... Cu ochii închişi, bătrâna răspunse calm:

— Am pregătit eu ghirele trebuincioase, că nu-s prima oară pe uşile astea. Şi scoase din coşul din papură două sticle de ţuică şi, prinzându-le în palme, întinse iar mâinile care acum tremurau mai puţin.

— Păi asta-i pondere, mătuşâ?

Pacienta deschide ochii şi priveşte şi dânsa mirată sticlele de rachiu ieftin. Doctorul îi citeşte întrebarea:

— Cogneac, mătuşă. Cogneac franţuzesc, ai auzit? Ţi-am mai spus-o şi data precedentă, când ţi-am tratat scarlatina. Ce, nu înţelegi limba cea de stat până la capăt?

— Parcă pricep în ce limbă grâieşti... Ş-apu, cu limba... unul domnul ştie ce limbâ vorbim.

Tot atunci cele două sticle, pe neprins de veste, trecură din mâinile butucânoase ale mătuşii în noptiera medicului. Uşa cabinetului se deschise şi înăuntru dădură buzna buluc un grup de tineri în halate albe.

— Ce-aţi venit, mă? Doar astăzi nu aveţi cursuri.

— Clinica de-de sector-r e ca-ca alma mater — izvor de-de cunoştinţe şi de deprinder-r-ri pr-ractice, zise unul dintre studenţi, graseind şi bâlbâindu-se un pic. Nu aşa ne sfătuiaţi la fiece pr-releger-re? Cu-cur-rând intrăm în sesiune, ave-e-... avem examen cu Dumneavoastră.

— Iarăşi vă interesează verificarea?..

— Despre rolul urinei, se grăbi să-1 întrerupă un student, despre importanţa ei m procesul metabolismului în organism...

— E teza mea de doctorand... Tocmai am un exemplar interesant, zice medicul, arătând cu privirea la mătuşă. Pare că tema dată ar putea aduce puţină lumină asupra cazului.

— Numai să nu mâ tra-tor-turezi cu ud, doctore. Al dracului m-a durut când m-ai tra-tor-turat de scarlatină.

— Depinde ce fel de urinâ utilizăm la tratament. De cabalinâ, de bovină, de şoarece, de şobo... guzgan. In cazul matale vom folosi urină de felină. Adică, de mâţâ...

Studenţii scoaseră deja câte-un caiet dictando şi începură a conspecta spusele medicului. Privirile mâtuşii lăsau impresia unui prizonier din lagărele de concentrare supus experimentării diferitelor medicamente.

— Face bine chiar şi contra turbării?

— Contra, contra, mătuşă... In ultima vreme, dacă urmăreşti televizorul, apoi...

— Nu prăjesc nici un televizor, pentru că, poate ştii, se stinge luminaşi...

— De aia ascultă aici ce se spune... Medicina populară e la putere acum. Remedii prețioase conține balega de vacă proaspătă, alte excreții de animale domestice... Să nu ignorăm înțelepciunea adâncâ a poporului, mâcă... Dar sâ revenim la cazul domniei tale. Am spus: rabia se tratează cu urină de felină care s-a preumblat anul curent prin şopronul casei cu motanul. Mâța în cauză, mă rog, a realizat acest rit... această rută bio-logică prin şopron?..

— Voi întreba copchih din măhală, că numai ei pot şti, zise bătrâna, urmărită de ochii tineretului studios.

Vremea scăpăta spre chindie. La geamul larg deschis, de unde mai răzbătea mugetul juncănaşului, apărură doi juni de vârsta doctorandului, care-i făceau semn să vină cu ei. Unul mai pistruiat, cu frizură stil punk, îi şopti: "Avem frigărui! Le-a adus şeful abatorului... L-am scutit de amenda fiscală..."

— Ceva udătură e?

— Puțină, dar este. Țuică l Două sticloanțe... Am avut numai un pacient, cu o zgârâietură uşurică, şopti medicul înclinat peste pervazul alb. Dar cred că merge. Mai trecem pe la profu Panciu, care e la admitere... Precis că are ceva de păpat şi de băut. Sindrofia e gata...

în timp ce studenţh se pregăteau sâ plece împreună cu mâtuşa, cu multe sfaturi prețioase privind medicina populară, medicul mai făcu o declarație calmantă:

— Deja n-ai să mai turbi. Am vorbit cu studenții, aceşti reprezentanți ai medicinei de maine, şi ei te vor lua sub tutelă. Şi sâ ştii că urina felinelor e de leac dacă respecți condițiile sus-enumerate: să fie mâța tânărâ, preumblată, sau... pur şi simplu umblată cu motanul în şură, după prima seară de pierdere a castităţii... E un leac străvechi, depistat de către o expediție anglo-saxo-mongolâ pe basoreliefurile din piramidele egiptene. Şi încă una, cea mai importantă condiție: urina, când o vei aplica pe rană, să aibă culoarea... cogneacului franțuzesc.

— Dar pentru gâlci ai ceva din medicina popularâ? ținti mătuşa cu privirea medicul care era gata de ducâ la amicii ce aşteptau în curte, sub salcâm.

— Desigur. Excreție de cucuvea. Athene noctua i se mai spune păsării. Să-ți ungi gâtul de trei ori pe zi, înainte de mâncare.

— laca, să nu fii la noi medic duneta, nu ştiu ce-am face, zise bătrâna. Dumnezeu să te aibâ în paza lui şi să te ferească de oameni răi. în fiecare dimineață să te uiți în oglindă şi să mulțumeşti lui maică-ta că te-a adus pe lume: sâ fii hâtru şi de-ajutor. Am ştiut câte ceva din... remediile..., din leacurile babelor, dar chiar aşa ca dumneata!..

— Doar sunt medic, nu cartofor, mătuşă. Asta o ştiu şi studenţii, care dau buzna la mine sâ se adape... Ah, cunoştinţele!.. La mai mult şi la mai mare. Trăiască naţia !

— Sus cu ea ! au exlamat junii de după geam, fericiţi că veni momentul despărţirii.

MADE IN MOLDOVA

Unicele surse de venit ale Republicii noastre, de când ne credem independenţi pe toate tărâmurile, sunt piaţa centrală, bişniţele de toate nivelurile şi abia mai apoi roşiile, tutunul, vinurile şi femeile tinerele. Dar cea mai mare, desigur, contribuţie în vistieria valutară rămâne să o aducă... punctele de trecere de la hotar la hotar, îri frunte cu eroicii vameşi. Aceste pârleazuri s-au înmulţit datorită străduinţelor Moscovei şi Ankarei, precum şi ale berbecuţilor de importanţă locală, care s-au opintit destul ca "ţărişoara" noastră să mai 'Tete" încă două "surori gemene": Gâgăuzia şi Transnistria. Vameşii s-au plodit m sud, nord, est, vest, ca muştele deasupra bălegarului. După "husarii" poliţiei rutiere, care au pălării de America şi mutre de Durleşti (înmulţiţi şi ei că bâzoii pe toate drumurile naţionale şi mai puţin naţionale), vameşii sunt, desigur, cei mai perseverenţi, prudenţi şi băgâtori de seamă cu clienţii care se întorc din călătorii peste hotare, cu preponderenţâ din Europa putredă, care, auzind despre Republica Moldova, se uită chiorâş la hartă să se întrebe unde o mai fi şi asta?...

Toţi cetăţenii de pe glob ştiu că până la intrare sau ieşire dintr-o ţară trebuie să urmeze controlul vamal. Adevărat că m Europa sunt ţări aproape lipsite de vămi, încât nici nu simţi când le-ai păşit hotarul.La noi e altă poveste. Străduinţele guvernanţilor au umplut în grabă vămile cu legi şi cu instrucţiuni, pe care vameşii s-au grăbit să le însuşească. lar unde nu le-au avut, le-au împrumutat de prin vecini, laolaltă cu năravurile. Perseverenţa vameşilor e atât de aprigă, încât nu poţi nimeri nici la veceu până nu urmezi procedura de control de-a măruntelul. Am simţit-o pe propria-mi piele, întorcându-mă cu un grup de cetăţeni de neamuri felurite din Suedia, unde urmasem nişte cursuri de reciclare în probleme de sex la diferite popoare de pe glob... 0 englezoaică, ce nicidecum nu înţelegea de unde s-a luat în Rusia o ţară ca Republica Moldova, a creat vameşului impresia câ prin "niznaiul" ei camuflează ceva de ochii vigilenţi. 0 cisternă cu apă călduţâ, pe care era scris cu litere măşcate "Made in Moldova", este oricând la îndemâna vameşilor şi la dispoziţia străinilor. Respectabilei doamne i s-au administrat două clistire, ostenindu-se şi cei de la vamă, şi cei de la securitate să ghicească dacă nu cumva duce ascuns pe

undeva aur sau uraniu pentru arme atomice zămislite în Orientul Apropiat. Lady era în tranzit spre Irak şi a fost puţin revoltată. Dar când bravii noştri vameşi i-au solicitat impresia personală despre cum sunt ocrotite drepturile omului în ţara m care s-a pomenit întâiaşi oară, dânsa-şi descoperi dinţii albi şi îngrijiţi, ca să răspundă în auzul

tuturora:

— Goot! Bine, bine-forte bine... Au-u-u!!! tocmai chiui

sărmănica de plăcere amintindu-şi de Anglia ei natală.

Un neamţ bine spilcuit, cu telefoane electronice la şold — un târgoveţ de prestigiu cu anticoncepţionale, pe nume Buhgner — este întâmpinat cu zâmbet amabil de vameş. lar când îi găsesc în valiză un prezervativ pentru balenă, controalele de la hotar îl iau drept un contrabandist, care intrâ în ţarâ ca să-1 susţină clandestin pe unul dintre candidaţii la preşedinţie. Şi un grănicer unde nu strigă asurzitor:

— Hande hoch!!!

Nemţoiul scapă valizele, ridică ambele mâini în sus şi priveşte îndobitocit la vameşii care umflă din râsputeri enormul balon, ca să se convingă câ străinul a încercat să aducă în ţara noastră, pe lângă toate investiţiile, şi un atribut din domeniul experienţelor termonucleare... Nici n-a izbutit străinul să se dezmeticească, hm! că s-a pomenit faţă-n faţâ cu cisterna cu

apă călduţă...

Turiştii care ne vizitează ţara după primele clipe se dezmeticesc că au de-a face cu vameşi de soi, băgâtori de seamă peste tot. Chiar şi-acolo unde nu te-ai aştepta. Un maghiar, supărat pe propria-i viaţă, tuna şi fulgera, ameninţând că ungurii sunt stâpâni cum au şi fost pe Ardeal... Vameşul, un căzăcel cu chica înfloritâ sub cozorocul cartuzului, văzând cât de pornit pe jaf e maghiarul, începu a-1 buzunări, dar, negăsindu-i nicăieri Ardealul, îl apropie pe bănuitul contrabandist de butoiul cu zeamă călduţă de urzică, presură acolo câteva ace de patefon şi-i făcu meştereşte un clistir de mai mare dragul... Unguroiul, chiuind cât îl ţinea gura, părăsi perseverenta vamă, încântat de ospitalitatea acestui popor, care ştie sâ-şi păstreze demnitatea şi independenţa...

Unei bătrâne de la Ineasca, ce trecea şi ea Prutul la nepoţelul student cu un vraf de plăcinte cu cireşe şi cu varză, vameşul Chironel îi fărâmă bucăţele vărzarele, căutând apoi, la microscopul electronic, în conţinutul pizzei noastre naţionale dolari şi altă valută convertibilă. Faţă de cei ce ne vin sau se duc peste Prut, şchelarii din proaspăta Republică Moldova sunt din cale-afară de vigilenţi.

Afară de butoaiele cu apă călduță, guvernanții de la noi ştiu a te vâmui şi până a ajunge la vamâ. îți plasează în portbagaje nişte potcoave de cai pieriți în stepele calmâce, ca la frontierâ să te cotrobâiască prin toate ungherele sufletului, să te scuipe peste tot şi sâ te țină la perete cât se consultă cu edilii din cetate, gata să raporteze că au prins infractorul cu numele de... român. Şi chiar de nu duci nimic în România, vine de sus comanda: "Caută!" şi numai după aceea intri sau ieşi din Europa în Europa.

Acum ați înțeles cu ce ne slăvim pe continent? Drept dovadă e şi muzeul vămilor noastre naționale. Aici poți vedea cu ochii proprii prezervativul de balenă şi ochelarii de elefant, confiscați de la un african la graniță cu Găgăuzia... Şi, desigur, un film cu panoramele castelelor construite de eroicii vameşi, care ne reprezintâ cu atâta osârdie republica la hotare.

Cred eu că ați priceput de ce în vremea de astâzi majoritatea parlamentarilor îşi trimit de urgență odraslele la învățături... de vameş. Ei sunt cei care ne vor duce faima în lume. Nu în zadar la intrarea şi la ieşirea din "țară" stă scrisă lozinca, cunoscutâ în toată lumea: "Made in Moldova"

PIAȚA VÂNZĂRII NAȚIONALE

În vreme ce marcşii şi leninii noştri de la Mosc, dobă de un soi de carte ce turmentează mințile, molipseşte lumea de minciuni, nu-şi dau rând să ocupe tronul țării, eu m-am dezis de toate şi m-am aventurat în business. Azi mulțimea toată dă năvală la poarta pieței centrale, unde toți vând şi aproape nimeni nu cumpără.

Monopolul târguielii până una-alta a nimerit şi el pe mâinile unei mafii, dirijate din umbră de aceiaşi marcşi şi lenini, şi mă pomenii că nu mai am teren pentru afacerea mea comercială. Totul e blocat şi toți au "acoperiş". Dar când m-a strâns nevoia, mi-au încolțit şi mie mugurii înțelepciunii, descoperind pe lângă darul meu de palavragiu, şi spirit inventiv. Aşa-i când încep sâ-ți ghioräie mațele de foame, sâ-ți plângă puradeii din urmă — descoperi calitâți pe care nici nu le bănuieşti.

Mai întâi trebuie sâ-ți dai seama că pentru a concura pe piața noastrâ națională este necesar să oferi marfa pe care nu o are nimeni şi care este cea mai deficitară. Timp de câteva zile i-am studiat minuțios pe cei care vând medaliile buneilor, chiar şi pe cele proaspăt oferite cu vagoanele de Voievodul țaratului nostru. Alții vând cârțile lor, editate prin pile, fără a fi scriitori sau poeți. 0 parte îşi oferă servicii de propunere la decemarea vreunui premiu literar. Laureați...

în situația noucreată eu caut să vând ceea ce poate avea prizâ la cumpărâtor. M-am săturat să tot trăiesc cu centura pantalonilor strânsâ la ultima gaură. Şi iată că mi-a venit în minte sâ fac business cu "Herbalife"... moldovenesc. Rețeta pe care am descoperit-o e simplă de tot: o bucată de slăninâ crudă, ținută câteva zile la soare, o cană de apă de robinet... De două ori pe noapte: o dată înainte de culcare (de dorit îndată după miezul nopții) şi a doua oară în zori de ziuă. După care, ca să te simți mai liber şi suveran toată ziua, cât durează procesul de slăbire, te ații pe lângă un hectar de pădure mai deasă.

Ca să-mi fac reclamă tare, 1-am angajat pe lângă mine pe amicul Aron Ghildenstem, care are o experiență bogată de luptă cu basmacii în Turkestan, de activitate în ilegalitate (nimeni să-1 ştie şi să-1 vadă) la instaurarea Puterii Sovietice în Moldova. Cu atât mai mult cu cât Aron, după ce Ivan Ivanovici i-a înmânat medalia de Erou al Muncii Socialiste, nu şi-a mai spălat mâna. Şi acuma facem şi cu trebuşoara asta un ban de cheltuială. Bătrânul îmi face publică mvenția în gura mare, cât ține piața. Unde tună şi cine se adună! Cei care vin cu blestem asupra lui Aron — dupâ ce au folosit "Herbalife" moldovenesc, de-au stat câte-o lună prin pădure, acoperind un hectar-două cu îngrăşăminte naturale — îl găsesc cu zâmbetul până peste urechi. li felicită călduros pentru că au slăbit şi le strange mana. La cei incrancenați de mame — cu stanga, tara slinul istoric, ca să scape de ei mai repede. La cei căscați — cu dreapta, ca să adulmece o sâptămână parfumul de Ivan Ivanovici şi izul de distincție ilegalistă. Desigur, pentru plată. Căci ce miros poate fi cel pe gratis?

Cine nu consumă "Herbalife", dar vrea, pur şi simplu, să-i strângă mâna, o poate face pentru o taxă fixă. Cel care doreşte să i-o mai strângă o dată, la o săptămână, se bucură de o reduccre din preț. Şi aşa mai departe. lar cum el este angajatul meu, îmi aduce ghişeftul cuvenit. Nu asudă prea tare. Cu înfățişarea lui de beduin, trebuie doar să clipească enigmatic din pleoape, când vreun hăbâuc citeşte inscripția dinaintea lui ca să perceapă taxa stabilită zilnic de pe cel ce-i scutură mâna...

Dar stai să vezi, nene, că asta încă nu e tot. Puzderie de ziarişti din țară şi de peste hotarc mă asaltează, mtrigați de exponatul pe care 1-am adus în piață. Mă intervievează, cautâ să afle adevărata vârstă a amicului. Dar el se cocoşeşte către reprezentanții mass-media, spunându-le franc:

— N-am vârsta faraonilor egipteni... Cât exista-va piața, atâta fi-voi şi eu. Pe mine m-au alăptat mai multe mume şi voi fi oricând dat cu schimbarea idolilor. Chiar şi cu marcşii şi cu leninii de azi. lar dacă doriți să ştiți, patronul

meu nu în zadar m-a angajat în calitate de reclamă. Ştiu a scrie şi versuri, ştiu a compune şi muzică, a cânta, când trebuie s-o fac.

Şi amicul meu înfoaie armonica şi sloboade cât ține piața, căci aici se poate cânta foarte tare:

“De la uşă pân la pat
De trei ori m-a încâlecat!
De la pat pân' la cuptor
— Nu mai ştiu de câte ori,
Las' câ-i ghini, las' că-i ghini...”

La tejghea, smcer sa va spun, mai am la indemana şi un şir de rețete deficitare. Pentru cum să procedez cu vecinul care are o situație bună în societate şi se simte prea bine, mai ales dacă-i moldovean şi el (conform Constituției). Adică, dacă megieşul a pornit o afacere prosperâ şi îi merge bine, veniți la mine ca să vâ dau soluția ce şi cum sâ faceți sâ-i dați cu secera pe la fudulie. Am studiat minuțios tradițiile noastre milenare, la opaițul conştiinței neamului, şi am însuşit un lucru: m cuptorul demnitâții noastre se coc foarte multe stârpituri; şi dacă cineva încearcă să scoată nasul afară, îndată ori e cotonogit, ori castrat. Cozi de topor avem câți păduchi pe vremea foametei. Intreg țaratul doarme somnul conştiinței şi dacă vreunul tresare prin somn, înseamnâ că visează bani. Asta pentru un sfanț mai bun uită şi de mamă, şi de tată, ba chiar e gata să pună la bătaie... consoarta sau s-o uite în troleibuz. Arta moldovenilor de a se gâtui unul pe altul prin minciunele şi mâncărime este moştenită de la moşi-strămoşi... Că de la Râm ne tragem! Suntem gălăgioşi la piață. Piața ne adună şi ne împrăştie ca sâ ne hrănească.

Banii hotărăsc totul şi toatele. De aceea folosesc orice procedeu, numai să mă căpătuiesc. In Europa încă nu am intrat, ca nu dovedim sa ispravim mancanmea launtnca. La noi necare se mai gândeşte şi la celălalt. Cum să-i sape groapa. Stând aşa cu gura căscată, în mijlocul pieței de vânzare națională, am mai observat că pentru intelectualii autohtoni a nu citi un ziar, o carte, în ultima vreme constituie o mândrie personală. Am intrat cu toții în agonia banilor... Amicul Aron râde de se tăvăleşte de străduința mea de a-mi atrage compatrioții să pro-cure măcar un ziar, măcar o carte ce zace pe tarabă.

Ura, patrioți! Mă străduiesc şi eu să-mi fac loc cu coatele printre cei care pot vinde, dar mă pomenesc îndată printre consângenii care... se vând. Nu mai are nici o valoare nici glasul lui Aron, cu atât mai mult al meu. Fereşte-te la o parte, dacă nu vrei să râmâi cu capul spart atunci când încerci sâ-i dai la brazdă!

Doreşti să trăieşti bine? Nu "realiza" ziare, nu comercializa carte, ci vinde-i pe toți, în stânga şi în dreapta. Foştii securişti, turnători, cuțitari, puşcăriaşi, marxişti şi len.in.isti, m timp ce iobăgimea ieşea, ameţită de setea pentru dreptate, m pieţele Marilor Adunări Naţionale, se dălăceau prin vile şi saune, împărțind între ei banii partidului şi cei storşi din sudoarea proştilor de noi. Acuma, când vremile s-au schimbat, tot ei sunt acei care au luat hățurile m mâini şi ne conduc, înzăbălându-ne.

lar golănimea s-a bulucit în Piaţa centrală, adică tot mare, dar a ... adunăturii haționale, ca sâ se vândă unul pe altul. Ai-da, proştilor! Vorba ceea, cu Apostolul Paveh "Doamne, ce sâ facem, lumea se înmulțeşte?" La care Domnul ar fi zis: "Nu-i nimic, Pavele. S-or amăgi unul pe altul de-or trăi mâncându-se, ca moldovemi".

Şi eu, care mâ consideram cândva fiu al națiunii, cu stea în frunte, acum aplec docil scăfârlia către talentatul meu amic Aron, înghit noduri şi mâ acomodez la noul mod de viață — de mare patriot al Pieței centrale de vânzare națională. Mă bucur că am venit la poarta bişniței, ce-i drept, c-am târzior, dar sigur pe mine însumi. Şi fiindcă alături îl am pe amicul de la care face să deprind câte ceva în viața noastră națională, nouă, strig cu îndemnare, dar şi cu voce răguşită că marfa mea este de valoare, că-i de calitate şi numai ea poate fi cumpărată. în rest las pe marcşii şi leninii de la noi să rezolve toate pentru ziua de mâine, că totuna nu mai are nici o importanță părerea mea, a ta, a lui. Chiar dacă am încerca a ne aduna într-o piață , unde să punem pe cântar demnitatea noastră națională, am ajunge iar sâ ne tânguim, şi să ne autocondamnăm, vorba amicului meu cu miros de naftalină. Adică, acei care suntem condamnați să ne vindem unii pe alții în marele mezate comerciale. lar la urmă să ne alegem — cel mai cel mai cu stea în frunte Voievod, tot un "Lenin" sau un "Marx", dar un pic mai național, care să vorbească moldoveneşte...

Cumplita adunare... de nebuni! Cumplit meşteşug de pierdere de timp!

FALITUL DUMITRACHE

Cu ocazia celei de-a treia aniversâri a fondării Partidului Progresului Zootehnic, la Ineasca s-a produs un eveniment de nemaipomenită însemnătate localâ. Jubileul a fost precedat de nenumărate vizite ale lui Maxim Ganasulcă, care venea tocmai dm capitală, tot înduplecându-1 pe Dumitrache Târşilă să devină membru supliant al faimosului Partid, care astăzi constituie steaua de vineri a politicii statului nostru. Maxim Ganasulcă avea informația câ Dumitrache lucreazâ bine, hrăneşte vacile la vreme, iar când veterinarul-şef se-

ntâmpla să rătăcească pe la crâşma din centrul satului, îl înlocuia. 0 lume întreagă ştie că Dumitrache este capabil să le însămânţeze singur când este nevoie cu ajutorul seringilor.

Bovinele se deprinseseră cu acest comis-voiajor, îl simțeau pe Maxim intrând m grajd, să-1 caute pe Dumitrache. Aruncau de bucurie cozile în sus şi mugeau spre el, în semn de aprobare.

Intocmai cum o făceau la câteva luni după însămânțarea arti-ficială, când Dumitrache intra m ocol, le țâsela, le vorbea ruseşte, le hrănea, ele răsplătindu-1 cu o deosebită blândețe şi căldură în priviri, încât ar fi trebuit să fii numaidecât în pielea dobitoacelor, ca să înțelegi drept cine îl aveau — îngrijitorul lor harnic sau buhaiul fermei. lar întrucât liderul Partidului Progresului Zootehnic confirmase odată de la tribună că pe globul Moldovei toatâ politica începe de la buhaiul satului, vacile nu mai încăpeau acuma în piele de mândrie, iar Maxim Ganasulcă se alesese după acea cuvântare cu mari mulțumiri — un bilet de sanatoriu la Nissa. Drept că dobitoacele n-aveau cum să ştie că biletul îi mai fusese oferit lui Maxim şi pentru câ 1-a convins pe Dumitrache să depună cerere de intrare în partid ca membru deplin.

Mai înainte de trebuşoara asta, adică de conştiința partinică a lui Dumitrache Târşilă, se ocupase secretarul Avram Stuchilă, "conştiința" din localitate a faimosului partid. II sfătui ce documente să adune, şi când toate se făcură, la căminul cultural se anunță adunare cu mare solemnitate. Orchestra pentru îngropat morții (există pe la noi asemenea colectiv), "tuşul" şi în ziua cu pricina Afinogen Beltibei îşi adună ceata de lăutari ca la mobilizare totală — trebuia celebrată înmânarea carnetului de partid lui Dumitrache.

Intre timp la fermă se mai petrecu un eveniment. Dumitrache era holtei şi tocmai în ajun trebui să-i iasă înainte cu un pahar de vin văduvioara Agafia. Unul Dumnezeu ştie cum se făcu că se trezi într-un pătul de iarbă în găinăria părăsită de pe malul Ciulucului. S-au giugiulit o habă de vreme, apoi când veni ceasul să dea vacilor nutreț însilozat cu melasă, amanta îi aminti că trebuie să plece la ceremonie şi se oferi să dea mâncare ea însăşi dobitoacelor. Şi cum plăcerile şi le îmbăiau cu bâuturică, Dumitrache se făcu numai bun de solemnitate. Când o întrece nițel cu paharul, el e cuminte, blând ca un mieluşel şi doreşte pe loc să tragă la aghioase. Numai bine se găibuise într-un porcan de secară verde, când îl găsi Avram Stuchilâ cu maşina şi, aburind de sudoare, porni să-i explice alarmat că totul este gata şi ^trupuF lui trebuie să fie prezent acolo... Tot bâjbâind şoldurile lui Stuchilă, cu gând să le găsească pe cele ale Agafiei, până la urmă urcă cu cântec în maşină şi iată-1 pe Dumitrache, sărbătoritul, moțăind pe un scaun în rândul doi din sală.

Pe scenă, la o masă cu fața de pluş roşu, stătea onorata delegație de la Chişinău, toți membri adevărați ai Partidului Progresului Zootehnic, rotofei, de parcă odinioară îi umflase cineva cu țeava. Erau şi ei după un banchet cu frigărui şi vin la Budăi...

La tribună, Maxim Ganasulcă, cu un referat cât două zile de prăşit în dricul verii, informa publicul care este deosebirea dintre limba română, în care se zice "vite cornute mari", şi cea moldovenească, în care se spune "doghitoace cornorate". Ca mai apoi să declare cu profundă tristețe că un mare demnitar din vârful piramidei le-a părăsit rândurile partidului şi acum are mai abitir nevoie să fie completat cu oameni destoinici, cum este Dumitrache Târşilă. Oratorul fu susținut de Stuchilă cu un lung şir de afirmații pe tot parcursul cuvântării, şi cu priviri speriate, aruncate pe furiş spre Dumitrache. Acesta, de cum simți jilțul moale în locul pătulului de secară, nu mai auzea laudele la adresa lui, căci îşi culcă mâinile obosite pe speteaza rândului din față şi foarte curând prinse a miorlăi şi a imita un supt de țâță prin somn. Acest obicei — de a suge prin somn — îi rămăsese, cum s-ar zice, din faşă, după ce maică-sa, Dumnezeu s-o ierte, îl înțărcă. Cu câteva rânduri în urmă, cineva îşi cinstea ciracii dintr-un borcan de trei litri, femeile vorbeau de leafă şi de pensii, pe care nu le primiseră de vreun an, dar pe care promitea c-o să le plătească faimosul partid.

Nimeni nu-i acorda lui Dumitrache nici o atenție decât numai Stuchilă, care se înfurie la culme, văzându-1 m ce stare se aflâ. Cu toate acestea, Stuchilă anunțase următoarea chestiune de pe ordinea de zi — primirea lui Dumitrache Târşilă în rândurile partidului. Maxim Ganasulcă ieşi în fața scenei cu un talger de aramă, pe care era un carnet de partid. Ochii celor din prezidiu se luminară. Orchestra era gata să trâmbițeze "tuşul", când deodată Avram Stuchilă simți sub picioarele lui un mic bulhăcel, şirlâul căruia se strecura dinspre banca pe care dormea, miorlăind prin somn Dumitrache. Descumpănirea lui Avram se transmise prezidiului şi reprezentanții de vârf ai Partidului Progresului Zootehnic simțiră îndată şi ei un miros iute de urină. Maxim Ganasulcă încercă să le aplaneze pe toate cu o glumă: "Vorba ceea, pruncul s-a scăpat în scăldătoarea botezului../' Dar cum primirea m partid nu era botez, ceremonia sfârşi trist. Orchestra, "din motive tehnice", îşi încheie misiunea, lumea se împrăştie nedumerită şi când Stuchilă trebui să încuie uşa căminului cultural, se gândi să-1 lase pe Dumitrache până dimineață dormind pe scaune. Dar tot atunci îşi dădu seama că, deşi jerpelit, căminul cultural de la Ineasca nu cunoscu încă miros de water closet, şi dacă se îmbibă în pereți,

nu-1 mai scoţi cu anii. S-a întors înciudat şi privirile celea aprinse de odinioară se prefăcură într-o încruntare de viţel castrat.

— Canalie! Mi-ai doborât toată cariera în faţa Chişinăului! aproape ca strigă el printre dinţi. Apoi răcni spre dereticatoare, pasionată de ziarul partidului "Glia şi nârodul":

— Scoateţi animalul ista din căminul cultural al satului! Târziu de tot, Dumitrache Târşilă, trezit din somn, sprijinea buimatic un tei din faţa clubului. Răcoarea nopţii îl strânse în spate şi-1 trezi aproape de-a binelea. Capul îi vuia de o cuvântare neînţeleasă, iar de peste Ciuluc, de la fermă, venea muget de vaci flămânde.

După o clipă de remuşcări şi reculegeri adânci, o ascultă pe femeia dereticatoare despre marile promisiuni ale reprezentanţilor Partidului de la Chişinău, înţelese că o făcuse de oaie şi, meditând cum se va descurca pentru că a ignorat intrarea în Partid, o luă întins spre vacile flâmânde. Femeia de serviciu îl sfătui să treacă pe acasă, să se schimbe, dar el dâdu a lehamite din mânâ şi răcni să-1 audă liniştea satului:

— Ce vremi, ce năravuri, oameni buni!..

UN APARTAMENT MONDEN

Sunt un bărbat cu temperament, chiar şi atunci când mă aflu în musafirie. Mai ales de când nu mai fac politică. Nu v-aş mai spune şi asemenea intimităţi, dacâ la prietenul copilăriei mele, care este în posesia unui apartament modern, înzestrat cu fel de fel de aparatură audiovizualăjaponezâ, nu avui a păţi o curioasă întâmplare nupţială.

Avându-i comeseni pe soţia-sa, prieteni de idei şi de partid şi pe cunoscutul meu Richard Braghiş din Germania, care venise la mine cu amanta Viorica de la laloveni, i-am povestit istoria cu ameliorarea situaţiei demografice din ţara lui îndată după războiul trecut. Era o taină pe care Richard o afla pentru prima oară, căci până mai ieri era tabu în întreaga Europă şi Ţară Românească. Şi ţinea ea de securitate şi de problema temperamentului bărbaţilor… moldoveni. Cică atunci când Germania fu distrusă, europenii s-au luat de cap, văzând că nemţii, numeric, s-au împuţinat catastrofal. Şi atun.ci Comumtatea Europeană a chitit că România, m graniţele ei vechi, e la o margine de continent, puţin cunoscută, puţin ignorată de marile puteri, iarbărbaţii de-aici, cu preponderenţă bărbaţii de la Teleneşti, Străşeni şi Călâraşi, sunt temperamentali, numai vână, încă de pe timpurile când se considerau geţi şi daci. In mare taină, pe vreme de noapte, garnituri cu români se îndreptau clandestin spre malurile Rinului…

Nemțoaicele atâta aşteptau, primindu-i în calde îmbrățişări cu»punctualitatea lor recunoscută de toată lumea... S-au spetit atunci compatrioții mei din gros câteva luni de zile, semănând m stânga şi în dreapta, după care tot în mare taină au fost aduşi toți înapoi, târziu, în puterea nopții...

Acuma Germania prosperă, mai are unde şi unde câte-o femeie frumoasă la chip, fără să ştie câ poartă în vinele ei curat sânge românesc. Adică, o generație de proveniență românească. Te uiți la un nemțoi contemporan, vorbcşte numai germana, e punctual, lucid, disciplinat, îți vine pe dată să-i spui: "Bună ziua!", căci seamănă leit cu Gheorghe Anghiloaia de la Ineasca. Inima lui, zic cum mai ziceam, pompează sânge daco-roman.

— Păi, de unde, neică, ştii nebuniile astea? se miră Richard. Işi cercetează chiar atunci chipul în oglindă şi, cutremurându-se, vocea-i păleşte...

— Când 1-am detronat pe Ceauşescu, îi zic iradiind de bucurie că şi-a intuit singur originea, am obținut acces la arhive, unde au şi fost citite documentele care aruncă lumină asupra marilor taine ale nemților de azi...

Richard e un om educat şi mi-a promis că la prima ocazie, când se întoarce în patrie, are să capete acces la mass-media, să informeze lumea de-acolo, îndemnându-i să se uite cu toții în oglindă, astfel împreunându-se în vise şi cuget de neam comun. M-am bucurat şi eu de marea victorie dobândită în urma forței mele de convingere. E o victorie a românilor de ieri, care contribuie azi la dezvoltarea relațiilor noastre bilaterale cu cel mai puternic stat european, şi... iar am dus-o într-o veselie până după miez de noapte. La finele acelei sindrofii faine, deoarece ne aflam în ospeție la prieten, stăpânul ne-a condus să ne odihnim în salonul spațios, unde era o canapea cât un aerodrom.

— Toate-s bune la moldoveni, zise Richard, căscând şi clătinându-se, dar sunteți slab dezvoltați din punct de vedere tehnic...

N-am dat mare atenție replicii oaspetelui din Germania, căci amfitrionul casei ne-a spus că divanul acesta enorm este poreclit de amici "Sexodrom".

— Prefer paturile mari, căci pe ele se zămislesc copii frumoşi, i-am spus neamțului.

Richard a surâs şi, sprijinit de Viorica, s-a dus să se culce în camera vecină, unde-i aştepta un alt divan şi mai comod. Am uitat să vă spun că amicul meu are slăbiciunea paturilor comode.

Soția e şi ea, la fel, numai temperament. Aşa încât n-am prins bine a ațipi, că dânsa începe a mă bâjbâi. Era sub impresia celor auzite pentru prima oară despre faptele românilor scăpați clandestin atunci la nemțoaice, şi deveni leoaică... Ş-apoi consoarta mea, cum servi mai mult de două păhăruțe, căzu pradă influenței ideologice a amicului meu, mare propagan-dist al teoriilor

marxist-leniniste în perioada comuniştilor, pe care amfitrionul i-o inoculă insistent în acea seară. La sindrofii el recunoaşte doar băuturi tari ce poartă numele marilor revoluţionari: brandy "Karl Marx", votcă "Gorbaciov", ţuică "Ceauşescu". lar în loc de gustărică — vorbăraie, vorbăraie...

Ne-am culcat cu feţele îmbujorate şi inimile învăpăiate, fără a şti că fiul amfitrionului este student eminent în fizică şi-i place electronica paturilor... Nu am reuşit bine să-mi mângâi dulcea soţie şi cum numai patul prinse a scârţâi într-un ritm anume, de sub saltea, dintr-odată erupse, în toată amploarea sunetului, melodia Imnului Uniunii Sovietice!.. Şi de-ar fi numai asta. Nu zăbavă din odaia m care se odihnea Richard cu amanta din laloveni, sparse liniştea nopţii melodia Internaţionalei Comuniste, iar din iatac, unde cerca să se scalde în micile plăceri ale vieţii un activist al Frontului Popular, ce-şi are soţia rusoaică, iar la sindrofie veni cu o amantă româncă, se slobozi în libertate nemuritorul imn al românilor de pretutindeni... Mare şi spaţioasă este casa amicului nostru, încăpătoare pentru toţi musafirii care vin la el cu dormitul! Ce-i drept, muzica ideologică, căzută ca din cer peste tainele noastre nupţiale, ne cam băgă în sperieţi. Dar am găsit într-un sertar o sticluţă cu agheasmă şi, după ce ne-am stropit niţeluş cu toţii, noaptea îşi urmă rostul ei până spre dimineaţă...

Altceva nu mă lăsase în pace până în zorii zilei. Ca să vezi cum e cu democraţia asta nouă. Ne culcăm seara cu o sumedenie de prieteni, dar ne trezim cu zece duşmani. Cuiva nu i-au plăcut vorbele mele din ajun despre secretul cu nemţii şi peste o bucată de oră fusese deja informată toată Găgăuzia, securitatea din Transnistria, cea de la Moscova, Chişinău şi toate celelalte care mişună în mica noastră republică. Toţi participanţii la sindrofia din seara trecută, dimineaţa, se uitau chiorâş la mine, chibzuind că eu le-am jucat festa cu paturile. Deşi încercam a le explica că nu cunosc nici fizica, nici matematica şi nu sunt capabil să fac alte invenţii decât copii mulţi, până la urmă n-am fost crezut şi toţi s-au supărat... Chiar şi amicul amfitrion. Numai Richard, cu zâmbetul lui blajin, îmi mărturisi că după noaptea ceea se căsătoreşte cu Viorica de la laloveni, considerându-se şi el o mică aşchie din marele arbore geto-dac.

Asta e... Ne-am deideologizat teoretic, dar nu şi de factb. Altele mai treacă-meargă. Dar cum dai să bei o votcâ, numaidecât te năvălesc denumirile clasicilor de odinioară şi de azi, iar noaptea când doreşti să mângâi coapsele femeii, să uiţi de ideologie, te copleşesc melodii patriotice din toate timpurile.

Dar de ce s-au supărat amicii care-au fost cu mine la sindrofie? Vorba e câ în restul nopţii celeia toate perechile de musafiri au dormit smima în paturi,

iar dimineaţa ne-am sculat cu cearcăne sub ochi de insomnie şi, chipurile, plini de oboseală. Numai pe fiul amicului, precum vă spuneam, student la fizica modemă, nu-1 interesa nici ideologia, nici politica. De dimineaţă şi până seara el leagă şi "descântă" fire electrice, semiconductoare, lămpi jucâuşe. Şi nimeni nu pricepe de ce firele de telefon şerpuiesc pe după divanuri şi canapele...

La despărţire, după ce am stat la masă, mulţumirăm fiecare scrâşnind de ciudă gazdei pentru aşternut şi dejun, cu excepţia lui Richard Braghiş, care, probabil, o încheia definitiv cu relaţiile extraconjugale. Gazda, la rândul ei prefăcându-se că nu ştie nici cu spatele de cele întâmplate, îşi lăuda feciorul, care suda ceva în camera, unde dormiseJRichard şi Viorica:

— Are mult de lucru, mititelul, zise gazda arătând la fecior cu privirea. Zilele ce vin aşteptăm să ne viziteze businessmeni negri, dinMadagascar...

Ca să vezi, din nou politică... Ajung acasă, deschid aparatul de radio şi, întâmplător, aud vocea Patriarhului umorului de la noi, Vulpski, şi a colegului sâu ghiduş, Mârlea... Aşteptam sâ mă relaxez cu câteva minute de hlizeală. Poate că aşa ar fi fost, dacă în lungile lor dialoguri umoristice nu se bălegau cu atâtea rusisme pe care ei, probabil, le cred excepţional de eficiente la purificarea dulcelui nostru grai. Şi la mijloc iarăşi politică despre "separatistka dracului din Germama".Nu mâ pot împăca nicidecum cu politica asta de deideologizare care se infiltrează tot mai mult în apartamentele noastre mondene. Vorba ceea: "Să taci nu poţi, dar să vorbeşti n-ai cui...

EXTRASENZITIVA

A venit o vreme când pierzi orice speranţă de a mai înţelege în care veac şi pe ce lume te afli. Nu-ţi rămâne altceva decât sâ ignorezi toate serviciile şi prestările şi să apelezi la ajutorul magilor, extrasenzitivilor, care la ora actualâ s-au plodit ca tăunii şi ai impresia câ deţinem primul loc în Europa câţi.îi avem pe cap de locuitor. Şi avem nevoie de ei, căci prin magica putere, pogorâtâ peste noapte în fiinţele lor, a doua zi după restructurare, dânşii îşi hrănesc familiile, iar nouă ne pot prezice viitorul, ne pot trata, dar mai ales ne insuflă speranţă că drumul care duce la cimitir pentru fiecare în parte, dacă respectăm anumite condiţii, cu preponderenţă cele financiare, evident, poate face câtuşi de scurt ocoliş. Adică ei ne fac să avem contact cu alte planete, fârâ a cunoaşte dacă acele planete sunt locuite de tâlhari, escroci, cutre, curviştine, chiaburi sau oameni de treabă... Aflâm deja de la ei, câ Moldovioara noastră este, nici mai mult, nici mai puţin, ficatul Terrei (Rusia — gâtul, esofagul şi stomacul). Dar dacă ficatul rămâne sănâtos, vom putea bea la vreme câte-un pâhărel-douâ, până când vom ajunge neapârat să ne unim cu Patria-mamă. Transnistria, cum

ne mărturiseşte extrasenzitivul de la Moscova, constituie pârul de la finele organelor ascunse în pantalonii surorii sale de la Răsârit, adicâ se află în partea de jos a colonului, iar Găgăuzia, ca țarâ aparte, simbolizeazâ artera care alimentează o suprafață minusculâ a abdomenului, în regiunea buricului...Iatâ aşa stau lucrurile. Cluburi şi cămine culturale, pline cu lume din diferite colțuri ale micii noastre țări, se înghesuie la coadâ pentru a lua contact cu aceşti apostoli ai spiritualității senzoriale, veniți să ne amelioreze destinul din depârtările veacurilor, tocmai de la faraonii egipteni sau cei ai aborigenilor din Insula Paştelui kohau rongo-rongo. Adevărați câlugâri ai lui Tutanchamon. Atâta doar că nu poartâ rasă, ci îmbrăcăminte Pierre Cardin, nu fac serviciile pe gratis, nu călătoresc prin județele noastre călare pe măgari, asini, ci la volanul mercedes-urilor şi be-em-we-urilor... 0 extrasenzitivă de la noi, fatâ stătută şi plină de viață, mi se destăinui cu toată seriozitatea că dânsa scrie poiezii vorbind cu apostolii din ceruri. lar mai deunăzi, seara, coboară la ea din înălțimi astrale doi magi, ca numai într-o clipă să-i scoată toate borheiele şi să le tragă după ei înapoi spre stele.

— N-a fost dureros deloc şi nici nu m-am speriat, confirmă extrasenzitiva. Era atât de plăcut şi bine...

—Da-a? Hm, dardânşii... aveauprezervative? amîntrebat cu un ton pe măsura desfrânârii mele. Sper să fi fost extratereştri, cu mustăcioare, câci ale noastre se perforează ca un tichet de troleibuz, am adăugat, surclasând doamna într-o ințepeneală de priviri bâlbâite.

— Păi, nu, au venit să-mi adauge puteri şi speranțe în ziua de mâine, ca să pot astfel lecui şi eu pe alții, fără de nacoale. latâ cum vine povestea cu cei care au puterea magică de a prezice, de a trata. Nu ştii că ei împrumută energia din ceruri. Numai lor le-o dă Duhul Sfânt!..

Mai aflai de la un profesor de sport, care înainte idee n-avea ce putere 11 circula pnn vene, lar acuma carliga cu mare succes oamenii printr-o mişcare a mâinii stângi, că toate forțele lor nu sunt concentrate în spirit (ea, această mană, este prerogativa Domnului), ci... în intestine. Cei mai puternici extrasenzitivi de la noi se consideră cei care îşi concentrează şi acumulează curenții biologici în colon. Cei ce îi grămădesc în intestinele subțiri stabilesc o taxă mai mică, pentru o şedință de contact, iar cei cu magia în colon — una că trebuie să-ți vinzi dobitoacele de lângă casă, ca să te achiți cu emeriții noştri extrasenzitivi. Tratamentul costă parale, oameni buni! Aşa trâmbițează trimişii cerului.

Convingerea definitivă mă copleşi când la Ineasca poposi un asemenea extrasenzitiv, fost orchestrant într-o fanfară funerară, cunoaşte psihologie

multă, este bombă de cuminţenie la număratul banilor dobândiţi şi foarte inteligent la cuvânt. Nu în zadar e chel şi a produs în pitorescul nostru sat o avalanşă de surprize. Tot de la el am aflat că pentru a te descotorosi de hemoroizi trebuie să-ţi scalzi fundul o săptămână încheiată într-o cadă cu... muci de oaie căpiată. De fapt, cel mai mare merit al lui este că tratează sterilitatea fetelor mari. Doar întinde mâinile, le cârligă, le face nu se ştie ce descântece pe canapea, după care acestea află, mititelele, cu aplauze şi mare bucurie, că... au pornit într-adaos. Uneori, simţind că trăiesc, e întuneric în mintea mea, iar dacă mor, sunt sigur, va fi lumină, căci am avut fericita ocazie de a vedea pe scena căminului nostru cul-tural un adevărat mag, făcător de minuni...

Pe mătuşa Parascovia a aşezat-o înaintea lui, şi magul răcni la dânsa cât îl ţinură bojocii, cum strigă căruţaşii la caii nărăvaşi, care nu primesc hamurile pe grumaz:

— Hajime! Seiza! Mokuso! şi când mătuşa căzu buştean în văzul tuturor, extrasenziti^ul apelă la limbajul aborigenilor de pe insula Paştelui: Oho tonga-tonga uhi moa mau kau pu-pu panghi ko, hau toki uka haka titi-kaka...

După aceasta biata femeie horăi două ceasuri încheiate, trezindu-se apoi cu o "comoară" galbenă în lenjerie şi se jura în gura mare, puţin ruşinată, desigur, că junghiurile din coastă au dispărut de parcă i le luase cineva cu mâna... Pleca spre casă nespus de fericită, tot ocolind trecătorii ce-i veneau în întâmpinare — prea puternic era mirosul comorilor extraterestre ce se ţinea în urma ei ca un cheag bâhlit. Ajunsă acasâ, însănătoşita femeie coborî de câteva ori în beci cu ulciorul, apoi într-un târziu ridică mâinile în sus, mulţumind tuturor sfinţilor că în satul nostru a poposit extrasenzualul...

Parte din ei se specializează actualmente în detectivi particulari. Şi când în urbea noastră se comite câte-un asasinat sau vreun onest cetâţean este niţeluş cotonogit — că nu prea-şi stăpâneşte concepţiile politice în mass-media —, extrasenzitivii, pentru o plată frumuşică, tumănesc eroica noastră poliţie, încât aceasta caută răufăcătorii până... au dureri de cap sau obţin distincţii comemorative pentru răbdarea cu care... caută. Ori nu aţi văzut pe la chindii ascunşi pe după colţuri de străzi, prin tufe de boz, cu crengi pe cap cum stau mascaţi reprezentanţii poliţiei rutiere, ameliorându-şi într-o oarecare măsurâ personala situaţie materială.

Oare cine-i nebun în ziua de azi sâ mizeze pe remunerările "de la bujăt"!? Bagheta lor magicâ a fost blagoslovită de extrasenzitivi. E destul ca poliţistul să întindă m direcţia automobilului bastonul tărcat, câ din uşa maşinii zboară către el leii şi dolarii. Şi nimeni nu-i pune la respect, ei fiind sub aripa

ocrotitoare a extrasenzitivilor de la noi. Se spune chiar că poliția rutierâ a încheiat un contract de mai mulți ani — parcul de autoturisme creşte pe zi ce trece, iar securitatea la trafic devine o problemâ extraordinarâ. Şi numai apostolii medicinii de stat nu se au de bine cu extrasenzitivii. Or, creşterea numărului de cetățeni bolnavi de râie duce la scumpirea medicamentelor, dar şi la creşterea experienței clinice a persoanelor în halate albe. 'Trăiascâ bolile venerice!" strigau mai ieri doi medici juni, în compania unui extrasenzitiv, pe terasa unui restaurant, tustrei călduți şi rumeori la chip. Odinioară ei încheiase o tranzacție de împâcare. Extrasenzitivii deocamdată au anunțat moratoriu la tratarea bolilor venerice. Este prerogativa medicilor. De aceea era veselie. "Folosiți anticoncepționalele autohtone — cele mai gospodăreşte confecționate în lume! Confecționate din piele de arici tânăr..." Ah, viațâ, legată cu extra-ață!..

RODION SE ÎNSOARĂ

Astăzi, când toatâ lumea dinjur şi fiecare în parte trage la turta lui, ocupându-se cu bişnița, Rodion Căldare, un june, cu ținuta de baschetbalist şi priviri galante, simte nevoia de a-şi căuta de suflet. E student la ziaristică, are pretenții să devină poet sau scriitor avangardist şi cum se lasă amurgul, îşi pune pălăria, îmbracâ costumul negru, apoi, ca şi cum ar coborî de pe ecran, asaltează cu abilitate căminele studentelor din anii inferiori, care buchisesc-feeoria literaturii. Un viitor om de litere trebuie sâ aibă o biografie cât de cât.

Rodion cearcă a nu le sustrage de la studii. Atât doar că le transmite câte un pupic pe un obrăjor, apoi pe altul, ceea ce e în firea lui: sâ sărute la nesfârşit. Recunoaşte el însuşi că norma sa lunară este de a pupa cel puțin un hectar de obraji de domnişoară. Şi când zice aşa, nu se consideră deloc din tagma celor ce fac din țânțar armăsar. Ştie prea bine deosebirea dintre aceste două vietăți, convins fiind că diferența e mare: armăsarii totdeauna pot avea țânțari, pe când țânțarii nicicum n-au pe firul lor de trup... armăsari. E o logicâ de fier.

Vizavi de femei, Rodion are filozofia sa. 0 femeie ideală trebuie sâ fie grasâ, frumoasă, naivâ şi bogatâ. Mai deunăzi a ieşit instantaneu în mijlocul străzii din preajma câminelor şi a strigat cu sinceritate: "Vreau să mâ însor!" Aştepta cu gura căscată să se repeadâ în brațele-i un milion, dar, în loc de răspuns, urechile lui ciulite abia prinseră o şuviță de ecou posac... A înțeles că prin declarații nu poți să ai o biografie bogată, să-ți asiguri viitorul conjugal. La capitolul căsniciei el are teoria sa. Familia, în viziunea sa, este "spatele frontului" care trebuie ales cu chibzuință mare. Astfel a purces la metode cu

mult mai serioase. Să nu se plimbe, câutând fericirea vieții, aşa cum pluteşte un ou într-o căldare cu sălămură. Or, nu vrea să fie numit Hătălău, poreclă pe care o purta moşu-sâu. Şi-a dat repede seama că mai presus decât toate este dragostea, fie platonică, fie neplatonică. Adică trebuie mai întâi să se îndrăgostească, apoi să facă declarații. Oricum, precum se spune în popor, însurătoarea este leacul nebunilor... Poate de-aceea şi asaltează fără istov căminele în fiecare seară. Uneori trist, alteori cu cântecul pe buze.

Cântă şi se opreşte, tresărind uşor pricepând că domnişoarele îl consideră prea neserios, trufaş. Intr-un cuvânt, cavaler de plastelină, precum se exprimă fetele de la Ineasca. Adică, june care se plimbă prin viață, îşi trăieşte tinerețea şi nu ştie ce vrea de la ea. E adevărat că domnişoarele studente au diferite caractere. Una e veselă, alta nostalgică, cealaltă preocupată de învâțătură; una spune o vorbă blândă, alta pe neprins de veste îi face cu ochiul dintr-o rână... Rodion le admiră pe toate. Mai vede mutre gânditoare, pline de cuget, visătoare la o dragoste mare şi limpede...

Ar fi păcat să spună că nu-1 iubesc fetele. Le iubeşte şi el, dar se teme de un mare lucru: să nu ia calea unchiului care a devenit acuma exrasenzitiv. Şi-a trăit tinerețea în căutări pustii, fără rost. Şi mai avea moşu-său o slăbiciune: a colecționat în tinerețe... sutiene. Dacă avea de furcă cu o domnişoară sau o femeie gospodină, după prima întâlnire, îi confisca sutienul. Acuma este posesorul unicului muzeu de acest fel din lume. E o ruşine pentru Rodion, dar e o mândrie pentru actualul extrasenzitiv. Fiecare cu bisericuța lui, oameni buni.

Numai Rodion e în zbucium. A-ți asigura o biografie de scriitor, poet şi, totodată, a cerca să te însori, cufundându-te în sumedenia de domnişoare de la cămin, nu-i lucru deloc uşor... Caută mereu gospodina pentru viitoarea casă. lar când nu-i merge, se mcranceneaza şi urmareşte toata ziua temeile ce trec grâbite pe stradă, fiecare cu grijile şi nevoie cotidiene. Deşi se gândeşte la cu totul altceva. "Dracul să mă ia, îşi zice Rodion de la o vreme, tot ascultând cu urechea dezbaterile furtunoase din Parlament, nu mai înțeleg ce se petrece în jur: unde stăm şi unde mergem. Se vorbeşte despre capitalismul în putrefacție, dar mi se pare că, dacă la ei se descompune ceva, la noi deja... pute". De unde să fie el, Rodion Căldare, ferm şi statornic în viața asta? "Doamne, ce-ai făcut cu sufletul meu?" se câzneşte băiatul. Vrea sâ fie Cupidon, dar dragostea se şupureşte pe lângâ el fugară, capricioasă şi nestatornică.

Dar las' că-i bine, e bine... Cel ce caută întruna aventuri amoroase este, la sigur, în opoziție cu serviciile dispensarului venerologic. Chiar dacă ar fi pompier, nu şi-ar putea potoli focul câutârilor care-i pârjoleşte sufletul. A intrat

în pârpâra însuratului şi aici fiecare îşi are drumul său. Aşa e soarta unui pretins Cupidon al căminelor studențeşti, a unuî flăcâu galant ca Rodion: falnic prin felul de a se fi pus pe însurat. In ultima vreme pare a fi o pasăre falconiformă.

Până la urmă, Rodion întâlni o codană, fostâ activistă în comitetul municipal al comsomolului. Zdrobi o nuntă şi o rări cu vizitele la cămine. Acuma degeaba stau toate fetele pe balcoane cu gurile căscate, aşteptându-şi rândul la măritat. L-au scăpat pe Rodion, nu se mai plimbă, cântând, prin fața căminelor. Vorba ceea: "Pentru cine a cântat, dar cu cine s-a însurat?!"

O NIMICA TOATĂ

Pe uşa oficiului de avocați,într-o dimineață cețoasă, îşi făcu apariția o țigancă, cu un piept plin de insigne şi medalii. Se uită țintă prin toată încăperea, apoi întrebă serios de tot:

— Care este cel mai bun avocat din oraş?

Lică Cauciuc, un avocat plin de ghiduşii şi alte nebunii în capul lui, o privi curios şi tot atunci îi răspunse cu promptitudine:

— Cel mai bun avocat din Moldova vă ascultă! Țiganca făcu o pauză, chibzuind dacă omul nu glumeşte,

dar văzându-1 cum adună toate codurile de legi spre dânsul,

se aşază pe scaunul din fața acestuia.

— Pe soțul meu 1-au judecat la şase ani de puşcărie pentru o nimica toată. Pentru o nimica toată…, oftă foarte îndureratâ.

Ca să afle toate amănuntele, Lică o rugâ sâ-i spună totul cum s-a întâmplat de-a fir a păr.

— Păi, soțul meu s-a dus pe deal, la harbuzărie, să ia câțiva pepeni, ca să mă îndulcesc şi eu, şi copchiii mei. Dar când să intre în harbuzărie, s-a proțăpit înainte paznicul. "Nu intra în lanul colhozului, că fac moarte de om!" i-a zis paznicul, de altfel săteanul nostru. Ei şi, vorba ceea, s-au luat între ei la harță, ca bărbații. D-apoi pentru un fleac de bătaie să încaseze bărbatul meu şase ani de zile!? Unde s-a mai văzut? Nu-i dreptate pe fața pământului…

Vorbele curgeau gârlă din gura cioarei, încât avocatul, slab şi gălbior, nu izbutea să răsfoiască codurile de legi, pe care le trase mai aproape. In timp ce femeia vorbea nestăvilit, avocatul puse degetul pe o lege, ridică privirile la persoană şi o iscodi.

— Dar când s-a iscat conflictul de la harbuzârie, soțiorul dumitale n-avea cumva vreo armâ albâ în mânâ?..

In timp ce avocatul îşi duse parcă a regret degetul la gură, de parcă-i părea rău că a întrebat-o aşa ceva, ţiganca zângăni medaliile din piept, grăbindu-se să-i demonstreze cu ambele maîni:

— Avea un cuţitaş mititel, că abia a izbutit sâ-i dea paznicului cep la sânge, câ tare nebun se mai făcea. Din cale-afarâ de nebun! D-apoi pentru aceasta să i se înşire chiar şase ani de puşcârie?

— Ce-a fost mai departe? dori să clarifice avocatul, prefâcându-se că-şi compătimeşte clienta. A continuat bătaia?..

— D-apoi cum! afirmă plină de curaj femeia. Paznicul tare nebun se mai făcea, vă spuneam, după ce 1-a înţâncuşăt bărbatu-meu... Ei, şi dacă s-a pomenit în aşa încăierare... Alături de harbuzărie era un iaz. Şi 1-a dus bărbatu-meu pe paznic să mai beie şi oleacă de apâ, că tare sălbatic 1-a m'ai întâlnit la harbuzărie... lar pentru una ca asta sâ încaseze tocmai şase ani de zile? !

Nemulţumirea clientei nu avea margini, ochii i se duceau tot mai mult în fundul capului, ea repetând mereu:

— Şase ani de zile, oameni buni! Pentru o nimica toată! La o bătăiuţă acolo...

Avocatul se simţea oarecum incomodat, se foia uşurel în fotoliul mâncat de molii pe la colţuri, aprinse o ţigară, răsucită dintr-un ziar, trase câteva fumuri.

— Da, o nimica toată, zise el gânditor, apoi îi mai adresă o ultimă întrebare: Şi acuma ... paznicul... trăieşte?

— Trăieşte, bată-1 Dunmezeu, trâieşte! Numai iaca bărbatul meu, sărmanul, va sprijini şase ani pereţii puşcăriei! Pentru o nimica toată.

— Şi tot la harbuzărie lucrează paznicul?

— Ei ba, zise femeia, zângânindu-şi din nou medaliile. Şede acasă ca un trântor. Să-1 vedeţi cum umblă ţanţos în cârje prin sat, lins la păr, curat ca un mire. Ş'apoi statul încă are grijă de-i plăteşte pensie.

— Zău aşa?

— Păi, da! Doar statul ia sub aripâ pe toţi nebunii... După bătaia ceea a ştiut să se caute. Medicii i-au dat invaliditate, acuma el se odihneşte, iar al meu, sărmanul... M-a lăsat cu o casă de copchii şi un piept de medalii. Dar cine se uitâ azi la medaliile astea, au ele acum vreo trecere? L-au închis tocmai pe şase ani... Pentru o nimica toată!..

Lică Cauciuc încercă din răsputeri să-i dovedească că aşa este legea, că sentinţa a fostjustă. Dar până la urmă ţiganca, încâlcindu-şi mersul în numeroasele ei fuste colorate, ieşi nemulţumită pe uşa biroului, blestemând

toată avocatura republicii de incompetență şi mituire, tot bombănind la fiecare pas:

— Tocmai şase ani de zile, pentru o nimica toată? ! Ei, ce-i acolo un cuțit în burtă? Nu-i dreptate fața pământului. Nu-i!.. S-o ştiți de la mine că nu-i

SOCRIȚA

Din prima zi, când a venit să ceară mâna Dorinei, unica-i fiică, Nina Cozma simți că nu poate să-l privească cu sinceritate în ochi. Unde mai pui că viitorul ginere îi lipise o poreclă ca un chipăruş: socrița!.. Fiica i 1-a lăudat că-i băiat bun — eminent la învățătură, campionul institutului la haltere, elevul iubit al ilustrului profesor, dar vorbele Dorinei n-o încălzeau. II urmărea pe furiş: grăsan, păros pe mâini şi pe spate, pistruiat — adevărată huidumă din lumea interlopă! Surâdea îngâmfat, cu dinții albind din hățişul bărbii, repetând tărăgănat:

— Mă cheamă Tamadin din Hănăsenii de Pădure. Mama acasă îmi spune "puiuțu". Să-mi ziceți tot aşa!

0 lună de vacanță socrița le-a purtat de grijă ca la doi vilegiaturişti, făcându-le pe chef în toate celea. De, tinerii veniseră la odihnă şi trebuiau să se relaxeze după examene. "Puiuțu" stătea tolănit ziulica întreagă cu burtoiul la soare, răsfoind o revistă de sport, iar Dorina, ca de obicei, îi mângâia umerii, scoțându-i coşurile. Aproape de prânz, Tamadin arunca priviri lacome spre medeanul din preajmă, unde ciuguleau troscotul o mulțime de orătănii pestrițe:

— Hâlea! Mânca-v-ar ginerele! se stropşea la ele, apoi chibzuia, mângâindu-şi ramazanul: "Socrițo, căptuşim astăzi puica ceea cu gâtul gol?"

Socrița, valvârtej, taie găina, face tăieței, de la vecină cumpără smântână şi întinde masa lângă Tamadin.

— Polonic! exclama satisfăcut "puiuțu", ceea ce pre limba lui voia să spună "minunat" şi, apucând lingura ca pe un baros, adăuga: Bună sorbitură!

— Tamadin al meu, cerca să se fălească Dorina, are pofte apetisante! Măcar cu paie, dar pântecuțul trebuie să-i fie plin la vreme şi-atunci e cuminte ca un berbecuț...

Lui Tamadin nu-i ajungea castronul cu zeamă de găină şi atunci Dorina îi făcea mâncarea preferată — salată. Un lighean întreg! Culegea din grădină lobodă, pătrunjel, mărar, hrean, stege şi amesteca tot "silosul", cum îl numea el, hrănindu-l cu furculița ca pe un copil. "Puiuțu" înfuleca aşa de bucuros, încât, dacă se nimerea prin melanjul cela vreun fir de ştir, nici că bindisea.

Nina Cozma observa fața veselă a Dorinei, bolfele ginerelui, dar tare o mai chinuia că nu-l poate privi cu sinceritate în suflet. De-o viață lucra învățătoare şi avuse de unde studia sute, poate mii de caractere. Potrivea în sine că

ginerele, întrucât refuzase să consemneze căsătoria omeneşte, cu nuntă, nu-i altcineva decât o pasăre călătoare prin gospodărioara ei. Zâmbea forțat la gafele lui ce i se păreau naive, iar sufletul îi fierbea de necaz.

— Pare-a fi băiat cu scaun la cap, se apuca s-o consoleze socru-său, un moşneag mereu clătinându-se, cu ochi injectați. — Las' că-i bine măcar că nu are darul suptului! Eu, dacă m-ar tescui cineva, garantat că aş îneca satul cu vin şi rachiu. Se vede că-i cumincior. Mai mult tace decât vorbeşte. Capul lui e pentru ca să se gândească la ziua de mâine!

Nina Cozma nu ținea cont niciodată de părerea socrului, căci era guraliv, țâfnos uneori şi rău la cuvânt. Dar auzindu-l cât preț pune pe băiat, se mai potoli. Soțul îi murise pe când Dorina împlinise abia cinci anişori şi de atunci nu ştiuse bărbat în casă. S-a chinuit toți anii aceştia numai şi numai pentru binele fiicei. Intr-o vreme a vrut să plece cu traiul în satul na-tal, unde-i erau rudele, părinții, dar în cale i-a stat Dorina. Plângea cu lacrimi amare, regretând să-şi lase prietenii copilăriei. A rămas socrița.

Nici învățătorul de geografie, un invalid de război, nu şi-a putut găsi oploşirea sub acoperişul casei ei, căci Dorina nu putea dormi când un bărbat străin horăia noaptea în iatac... Vremea trecu nemiloasă, aducându-i mult argint în plete şi încrețituri subțiri pe obrajii rumeni şi voioşi de altădată. Dorina termină şcoala şi, fără a se sfătui cu mămica, plecă la învățătură. N-a mărturisit-o nicicând, dar atunci, m sinea ei, se ruga zile şi nopți ca Dorina să nu reuşească la examene. 0 dorea să vină acasă, să-i fie sprijin la bătrânețe: va lucra în brigada de tineret, apoi se va căsători, iar ea îi va creşte copiii. Dar visui vis a rămas. Fiica dorea să devină pediatru! Iar mamei îi spunea de la distanță că va naşte în viață mulți copii, băiețel şi fetițe, şi atunci când intervenea vreo schimbare în traiul Dorinei, i se spulbera somnul pentru multă vreme. Neamurile socriței nu aveau faima invicibilei frumuseți. Dorina, însă, cu fața tăbăcită, ornamentată abundent de coşuri, spre finele studenției deveni înfumurată, pretențioasă. Colegele, mai toate miruite cu marşul lui Mendelson, o sfidau cu ochi strălucitori, băgând în ea groaza că poate rămâne nemăritată, "fată bătrână".

— Băieții de azi, îi vorbea năzuroasa mămică-sa, nu iau în seamă de eşti gospodină sau ba... Ei cer sclipire de ochi albaştri, păr mătăsos, zâmbet ştrengar, siluetă...

Acum, când Dorinei i se părea că a năucit-o fericirea, socrița continua să mediteze alarmată față de Tamadin. "Un coşcogea "puiuț" a intrat în gospodărioara mea ca să-mi înstrăineze copilul, sprijinul pe care-l mai am". 11

venea să ţipe la cer, să se pună zid în calea lui, să nu-i ducă fiica de la casă, însă... Dorina alăturea de el, iradia copleşită:

— Mi-i drag de-l mănânc cu ochii, zicea ea mereu, cum se supără când îl gâdil, cum se bucură când îl ospătez, dar ce cap deştept are.

Socrița, răstimp de-o lună, se convingea pe sine însăşi că are stâlp la casă, că Dorina şi-a găsit în sfârşit norocul în viață. Dar ca să vezi, după vacanța tinerilor, când rămăsese singură, o doborî o tristețe sfâşietoare. Pe şesul unde vara trecută mişunau o mulțime de orătănii, acum hoinărea aiurea un gânsac singuratic, târându-şi a lehamite o aripă prin băltoacele murdare. In zori, Nina Cozma urca adesea pe dealul din preajma casei şi stătea acolo până răsărea soarele, să-şi mai risipească nostalgia din suflet.

De la un timp număra zilele până la pensie. în fiecare trimestru şcoala lor era inspectată de tot felul de comisii. Control peste control. Ca şefă de studii, trebuia să reziste observațiilor şi înțepăturilor, deşi, de obicei, controlorii cu cerințe majore dispuneau de o experiență practică minoră. Tinerii învățători cercau a se răzbuna pe comisiile "îndărătnice" printr-o singură soluție: scriau cereri şi se concediau. La ce le trebuie lor acest chin? Nina Cozma îi îndupleca, îi asigura că

totul se face spre binele şcolii şi în folosul lor comun, că vor deveni pedagogi valoroşi, de care va vorbi toată lumea. Iar gândurile o duceau mereu spre Chişinău, unde era Dorina, care până la terminarea internaturii locuia cu "puiuțu" la o gazdă.

Iarna Dorina născu un băiețel, pe Alunel. Dar nu trecură nici trei luni că într-o seară socrița se pomeni cu tustrei în prag:

Dorina se plângea de câte şi mai câte: că Tamadin nici nu vrea să audă de concediul ei academic, o impune să termine internatura o dată cu dânsul. Nina Cozma se întristă, dar parcă prea devreme. Când desfăşă pruncul, i se tăie răsuflarea:

picioarele strâmbe şi subțiri cât fusele erau acoperite cu puf, iar burticica — butie. "Doamne, aşa arată un copil a doi medici pediatri?" îşi zise dânsa îngrozită.

Fiica între timp încerca să-i explice că 1-a hrănit până atunci pe Alunel la ore exacte, după rețete culinare italiene. Tamadin şedea, ca niciodată, tăcut, ursuz într-o parte, constatând situația cu priviri grave. In zori îşi făcură bagajele şi se grăbiră la capi-tală; internatura cerea muncă nu glumă!

Dacă socrița n-ar fi avut mamă bună şi înțeleaptă, care înainte de a pleca în lumea celor drepți o învățase să țină piept greutăților, Alunel s-ar fi prăpădit

cu zile. Până şi credincioasa ei prietenă Eugenia Țapoc, sora medicală a satului, când îi văzu prima dată nepoțelul, plesni din palme:

— Ce să-i faci, nimeni din sat nu creşte toți puii aduşi de la incubator...

Biata socriță îşi dădea bine seama ce vrea să spună medicina, dar socoti că nu trebuie să cedeze în fața greutăților. 0 viață de om totdeauna se sprijină pe susținere şi bunătate.

Era în zilele babei Odochia, cu viscole şi nămeți. Tinerii la oraş nici nu bănuiau ceva. Erau încrezuți că Alunel e în oblăduirea mamei şi nu există nici un pericol la mijloc... Cât timp socrița era ocupată la şcoală, cu copilul rămânea Eugenia Țapoc, care îi făcea injecții. Iar socrița după terminarea lecțiilor ținea o fugă până la oprirea autobuzului din marginea satului, ca să transmită pe cineva dintre săteni sticluțele pentru "biolact"-ul de la lăptăria raională. Şi tot aşa zilnic. Când sora medicală n-avea chip să vină, socrița îl culca pe Alunel între plapume şi modițe, iar la fiecare recreație dădea o fugă să-l supravegheze şi să-l schimbe. Ajunse astfel până în toiul primăverii. Alunel se făcea parcă văzând cu ochii tot mai bine, mai grăsuț, mai hărnicuț la mâncare şi la gângurit. Socrița îi procurase cărucior violet, iar când se zvântă cărarea, îl aduse la şcoală. Voia să se bucure, să se laude în fața tuturora. Copilăraia se ținea alai din urma căruciorului. Cineva lansase un zmeu colorat pe înaltul cerului în cinstea noului venit şi totul era exclamație şi sărbătoare. Şi numai prin cancelarie trecu o şoaptă plină de invidie cum că şcoala nu e grădiniță de copii... Dar numai atât.

— Poate vă luați concediu pe cont propriu? îi propuse pe neaşteptate directorul, un bărbat cu părul cărunt şi creț, dat peste cap. Doar aveți dreptul la odihnă...

"Odihnă" pentru socrița era asemănător cu "pensie". Se înspăimântă în sinea ei, dar se ținu dârz. Daca ea nu va primi salariu, cine va putea îngriji de Dorina, "puiuțu", Alunel? Şi directorul se văzu nevoit să bată în retragere... Abia se potoliră conflictele de la şcoală, că într-o zi, cu totul neaşteptat, apăru acasă Dorina, singură:

— Mămico, plângea dânsa descumpănită, păcatele tinereților! Pe "puiuț" vor să-l judece... Are copil de la prima soție şi n-a plătit pensia alimentară doi ani la rând. I s-a spus că dacă nu achită datoria până mâine, s-a zis cu el. Mănâncă puşcărie!.. Şi izbucni într-un hohot de plâns amar.

Nina Cozma, cu ochii timizi, dar cu fruntea ridicată, o întrebă printre buze tremurânde:

— Şi ce ar trebui să fac eu?

— Să scoţi bani de pe contul ce-l ai şi să-i trimiţi pe adresa asta, îi întinse Dorina o hârtiuţă.

Ce nu face mama pentru binele copilului! Cu rezervele avute la casa de economii achită datoria ginerelui şi de atunci în fiecare lună trimitea unui copilaş necunoscut suma pe care i-o datora părintele. Şi când te gândeşti că Tamadin o pune să-i zică "puiuţu" !

După examenele de stat, soţii au fost repartizaţi la spitalul raional. Nina Cozma şi-a vânturat toate rudele şi cunoscuţii, voind să aducă tinerii mai aproape de dânsa. Le-a pregătit în casă două odăi separate, cu mobilă şi covoare moldoveneşti. Orăşelul e la o aruncătură de băţ, cursează sistematic autobuzul

şi ea, hrănindu-se cu iluzii, înflorea... Alunel începu să se întremeze de-a binelea, stătea copăcel, îi răsăriseră dinţişorii şi se dorea mereu în braţe. Insă toată bucuria imaginată a socriţei i-o stinse Tamadin.

— Vrem să trăim la oraş, la Tiraspol, declară el, s-avem apartament, maşină proprie. Şi, m genere, omul trebuie să se ducă acolo unde-i este bine. Aşa trăieşte lumea astăzi, socriţo...

— Am vorbit cu medicul-şef, încercă să-l înduplece pe ginere, e un fost elev de-al meu, m-a încredinţat că în răstimp de doi ani puteţi să primiţi apartament cu toate dependenţele. Şi atunci, dacă n-o să vă placă la mine...

— Să stăm atâta timp pe capul matale nu se poate. Consider că "puiuţu" are dreptate: să nu ne ducem acolo, unde-o să ne fie bine deodată.

— Polonic! încheie discuţia Tamadin. Dar se grăbi s-o consoleze pe socriţă: Vom veni la mata neapărat, degrabă Dorina îţi va naşte o nepoţică. Avem de gând să facem un cuptor întreg de puradei.. Polonic, Dorina?

— Aşa e, "puiuţu". Apoi către mamă-sa: Mai răruţ şi mai drăguţ. Alunelu, o să vii la vară la bunica?

— Da, răspunse bucuros copilaşul. Da ai s-o cumperi şi pe Ninuţa?

S-au dus tinerii împreună cu nepoţelul. Socriţa a rămas singură-singurea. In dimineţile senine o poţi zări pe vârful dealului, scrutând zarea răsăritului. Aşteaptă răbdătoare razele soarelui, care-i mângâie ridurile pe obraz. Parcă-i vede aievea la orizont pe Alunel, pe Dorina... Dar cine-i al treilea cu dânşii? Păi e "puiuţu", care altcineva!

Când grijile vieţii o surprind m uitare, socriţa tânjeşte după aceste raze ale soarelui de dimineaţă şi numai pentru ele a sădit pe deal trei stejărei. Simte adesea, în ultimul timp, că puterile nu vor s-o mai slujească. Dar coase mereu hăinuţe pentru păpuşi, să-şi bucure nepoţii, când vor veni în ospeţie. Dacă faci bine, nicidecum nu te poţi aştepta la rele, oricât de rău s-ar întoarce timpurile.

Din curtea casei parcă simte freamătul copacilor de pe deal. Şi ea, aşteptând în prag oameni dragi, speră, speră... Până şi să audă vorba deşănțată a lui Tamadin: "Socrițo, căptuşim astăzi puicuța ceea cu gâtul gol?"

CE GREU E SĂ DEVII TATĂ

In fața judecățn stătea un june bondoc, palid la față, nebărbierit de-o săptămână, cu ochii scăldați m nemulțumire şi tristețe. Stătea în picioare, alături de o tânără femeie, suavă şi suplă, ce căuta mereu cu privirile la judecătorul bătrân cu cearcăne sub pleoape, care-1 cerceta cu insistență pe pârât:

— Reclamanta declară m acțiunea ei că Dumneavoastră sunteți tatăl copilului, sfornăi judele.

— Nu mai sunt nici un tată,nimic! îşi încreți mutra bondocul. Ceea ce declară ea sunt minciuni.

— Tu eşti tatăl băiatului nostru, Ciulică, tu! zise puțin înspăimântată tânăra femeie, îndreptându-şi frumoasa maramă de pe frunte. Ți-ai făcut de cap şi-acuma te faci mort îo popuşoi... Nu ții minte, cu patru ani în urmă, când am fost la mare? Dormeam amândoi în pat acolo şi tu ziceai: "lubire! lubire! lubire!.." Nici n-am numărat de câte ori...

— Taci, fă, păru să se îndârjească Ciulică la dânsa. Una e să dormi, iar alta e să faci copchii. Prea te-ai străduit atuncea să mă înhami, prea...

In vreme ce tinerii din sală căutau să se explice, uşa de la intrare mereu se tot închidea şi se deschidea, în prag ițindu-se un băiețel de vreo trei anişori, care striga arareori, cu glasul de clopoțel, ca un cuculeț, smotrit de bunica:

—Tăticu! Tăticu !..

La auzul vorbelor celea lui Ciulică i se zguduiau urechile şi-i tremurau fălcile.

— Eu nu ştiu nică,declară în cele din urmă femeia. Insist ca Ciulică, marea mea iubire de ieri, să fie declarat tatăl copilului şi să fie impus prin lege să-mi plătească pensie alimentară de întreținere a copilului.

Ciulică se gheboşă, emofionându-se şi mai tare. Mai ales că bătrânul judecător m mantie neagră, care-şi fixă ocheiarii pe nas, îl întrebă cu voce farnâită:

— De ce nu vă recunoaşteți patem, de-ați lăsat odrăslicioara în grija bietei femei ?

— Mai deunăzi m-am însurat în grabă, aşteptăm cu proaspăta mea femeie un copil şi nu pot fi tatăl copiilor care nu-s cu mine. Băiețelul ista obraznic nu e al meu.

—Tăticu! Tăticu!..

Femeia începu, plângând, a povesti cât îi este de greu, singură, să crească bastardul fără ajutor material, când toate prețurile la piață sunt astronomice, pe când Ciulică, deja a câta oară, cu buchetul în piept joacă nunți. Şi de pe buzele ei, fără să vrea, se strecură un cuvânt de acuzare:

— Curvăroiule!

— Nu-i drept asta! reproşă bărbatul. Eu, spre deosebire de alții, orice act sexual îl legiferez prin "ZAGS".

— Numai cu mine n-ai vrut.

— Copilul de la tine... nu e al meu...

în cele din urmă judecata ajunse la ferma convingere că tatăl copilului năzbâtios de la uşă nu este altul decât Ciulică. Până ca judecătorul să plece în camera de deliberare, bondocul, simțind pericolul, holbă ochii de parcă-1 aruncase cineva într-o ladă cu gunoi, ridică disperat brațele m sus şi tună cu vocea lui fierbinte:

— Eu vreu dreptate... Nu! Nu, eu nu pot fi tatăl copilului! Să se respecte legea! Eu am salariu mic, ba chiar nici nu lucrez...

— Tăticu! Tăticu! răsună iar clopoțelul din prag.

— De ce nu puteți fî tatăl băiețelului? întrebă liniştit judecătorul, predestinat să apere interesele omului muncii.

— Păi, se bâlbâi Ciulică, măcinând un gând ingenios. Şi după o pauză zise hotărât, surprinzând asistenfa: Eu nu sunt capabil să zămislesc copii!

— Mămicuțo, eu vreau la closet! se auzi vocea neastâmpăratului din uşă, până când bunica îl trase afară de mânuță.

— Dar mai concret? insistă judecătorul în ale lui.

— Sperma trupului meu nu e capabilă să zămislească. Sămânța din mine este inertă... Cer să se facă o expertiză medi-cală în această chestiune delicată. Apoi vom vedea noi.

Şi tot atunci pe fața reclamatului se profilă un zâmbet de mândrie profan a victorie.

— Cu-u-m? făcu nedumerită femeia. Să foiască viermii în tine cum a foit sămânța ta în mine!

Deodată uşa sălii se deschise şi iar apăru clopoțelul de băiețel care, m tăcerea frământătoare a maturilor, zise plin de semeție:

— Da eu m-am pişat singur!

— Taci, măi! strigă la el necăjit Ciulică. Merge judecata... Vom vedea noi de-amu înainte.

Judecătorul satisfăcu demersul pârâtului şi Ciulică fu trimis de urgență la medicul legist Bluvştein, pentru a determina dacă poate pacientul fî tată sau ba.

Bluvştein, un medic cu experiență de mulți ani în domeniu, îl întâmpină pe Ciulică cu mare amabilitate, chiar cu o dragoste deosebită, ascultâhdu-i răbdător păsul. Legistul numără broboanele de sudoare de pe fruntea pacientului, schimbă ochelarii cu lentilele groase pe alții mai fini şi cu acelaşi zâmbet părintesc vorbi:

— Adică dumneata afirmi că nu eşti capabil să faci prunci ?

— Ştiut că!

— Nici curvar nu eşti ?

— Asta a rămas în trecut.

— Atunci, dragul meu, ca să se convingă şi medicina de afirmațiile dumitale, va trebui să donezi probă de spermă pentru efectuarea expertizei de rigoare...

Şi Bluvştein îi întinse îndată lui Ciulică o sticlă goală de chefir.

— Ce-i asta?

— Răbdare, june! Acuşica va veni sora medicală şi, în cabinetul acesta, după ce te va gâdili un pic, ai să slobozi ceva din vâna strămeleagului domniei tale...

Pe Ciulică, nervos din fire cum era, îl năpădi un nou val de sudoare. Adică cum, chiar de față cu sora medicală, să sloboadă lichidul prețios?

— Nu! se proțăpi el în fața medicului bătrân. N-am nevoie de nici un ajutor din afară. Eu singur...

Răbufnirea bondocului înduplecă legistul şi pe sora medi-cală, o femeie în vârstă, care intrase între timp şi-şi îmbrăca pe mâini nişte mănuşi subțiri, ce luceau a unsoare.

— Bine, făcu împăcat Bluvştein, care cunoştea de minune psihologia acestui contingent ce refuză să-şi recunoască copiii din flori. Luați sticla de chefir şi mergem...

Escortat de bătrânul ovrei, căruia îi tremura bărbia proaspăt rasă, Ciulică, cu sticla de chefir în mână, fu condus în veceul întunecos şi rece ca o chihniță al spitalului.

— Măi băiete, iată cabinetul tău şi te rog, până la ora mesei, să ne dai voie să facem expertiza de laborator. Ai înțeles? Eşti băiat înțelegător, din gospodari, nu-i aşa? La start, atențiune, marş!

Şi Ciulică rămase m veceu singur, în fața sticlei de chefir. Bluvştein, aidoma unei santinele, se plimba pe coridor încolo şi-ncoace. Mereu se uita la

ceas şi, în timp ce eroul nostru se -străduia din răsputeri să-şi apere nevinovăția, îi striga de după uşă, de parcă-i fixa normative sportive:

— Mai repede, măi băiete, acuşica e ora mesei, iar sticla e goluță...

— Amuş, smiorcăi Ciulică din cabina veceului, transpirat, blestemând ora când s-a născut pe fața pământului. Asemenea ruşine nu pățise m viața lui. Mai avuse nu o singură aventură de dragoste, gâsise cu toate mândrele înțelegere, dar asta din judecata de azi...

Când ora mesei bătea la uşă, din veceul spitalului se auzi un muget de tulburare, amestecat cu un chiuit de durere. Nu zăbavă, în fața lui Bluvştein apăru Ciulică, uşurat ca o femeie după naştere, ținând în mână sticla de chefir pe jumătate cu lichidul albicios.

Bluvştein măsură mirat dintr-o privire proba pentru examinare, apoi, lăsându-1 în coridor, dispăru într-un cabi-net. La o vreme, după chinuitoare frământări, mâsurând cu paşii lungimea coridorului, Ciulică îl văzu reapărând cu bucuria iradiind pe fața-i bătrână, fluturând o foaie şi zicându-î dulceag, părinteşte:

— June, eşti bravo! Cu asemenea spermă se poate însâmânța o întreagă herghelie de iepe sterpe!

...Instanța judecătorească îl declară pe Ciulică tatăl zbânțuitului care sălta ca o minge pe lângă bunică-sa, tot arătând cu degetul 1-a părintele lui şi strigând cu voce ascuțită:

—Tăticu! Tăticu-buricu!

Ciulică era trist, descumpănit, ca după o boală grea. Avea impresia că se bălăceşte într-o fântână cu clăbuci, din care nu se ştie dacâ va ieşi vreodată. Şi doar undeva prin amintiri, ca o tristâ dăinuire, îi răsuna ecoul unui marş funebru, amestecat cu romanța de jale a unui cor țigănesc

LUMINA UMBRELOR

Fiicei mele Veronica

Satul îi zicea Parapil, probabil de aceea că vorbea mult. Numai în casa noastră mama îi spunea pe nume — bădița Efrim. Era mic de statură, avea ochii înguşti şi o barbă albă, pe care o tundea scurt de tot. Avea un nas măroi, iar o cicatrice pe obrazul drept îl făcea să pară totdeauna mirat. Cu timpul îşi pierdu auzul, îi slăbirâ vederile, deveni hârțăgos şi prieten cu paharul, dar noi, copiii, îl iubeam, pentru că moşul avea darul de-a ne fermeca cu pătăraniile sale. Când îl vedeam venind la noi, îi ieşeam înainte, îl apucam de mâini şi-1 grăbeam să intre în ogradă. Fratele lon, mai îndrăzneț şi mai sprinten, i se urca în spate, şi moşul, cu toatâ povara după el, striga mamei:

— Veruță! Nicuțăii (aşa ne numea) vor să mă întinerească iar...

In ogradâ îl înconjuram şi aşteptam să ne povestească o intamplare noua, dm viața lui, pe care nu ne-o spusese pana atunci. Şi el povestea cu gesturi şi intonații hazlii, ca să râdem pe săturate. Insâ, uneori, dacâ nu ne luam de seamă, dupâ ce-i ascultam peripețiile lui biografice, puteam nimeri în situații dificile. li placea sa ne mcerce de mmte, sa ne amageasca. Năpasta totdeauna cădea asupra mea. Eram naiv din cale-afară. Nu doresc nimănui să aibă aşa necaz ca mine: să-1 creadă pe moş că zăpada încălzită pe sobă dimineața, pe nemâncate, se preface în zahăr...

In dimineața ceea sora şi fratele s-au trezit ca la alarmă pe cuptorul inundat de apă. Eu şedeam calm, liniştit la gura sobei punând pe foc, cuprins de speranța că cei doi țuhali de zăpadă, aduşi cu osârdie de-afară, sunt pe jumătate plini şi dulci. Mama şi tata s-au trezit şi ei buimăciți la țipetele de pe cuptor.

Se stârnise o hărmălaie din cele ce afli numai într-o droaie de copii. Fratele mâ înghesuise la un ungher, iar sora Ana mă ajungea câteodată cu un ciot de mătură pe la picioare... Scăpat din mâinile lor, am fugit la bunelul Nică ce trăia pe malul rapii. Îi iasasem sa se dezmeticeasca smgun ce puteau msemna toate cele. Acum, amintindu-mi, râd de fapta mea, însă atunci, întors acasă abia spre amurgite, tremuram nu de frig, ci de frică, când mama, cu o vărguță usturătoare, îmi dădu de înțeles

ca nu tace sa ln atat de naiv m viața.

Dar să vezi minune! Nu mă supărasem pe el, dimpotrivă, ne făcusem şi mai buni prieteni. Făceam ce făceam şi când căutai eram lângă moşu-meu, ascultând ce spune. Imi plăcea, când lua vorba despre viața din trecut. A fost argat la boieri, a făcut oaste la "primul rus", a bătut drumurile a două războaie mondiale, a învins greutățile foamei, apoi a trebuit să organizeze colhozul m sat, fiind până la pensie preşedinte. Se mândrea cu trecutul său şi se bucura de timpurile ce au sosit.

— Acum e de trăit, măi Victore! îi zicea tatei. In fiecare casă găseşti şi o capică, şi-un pahar, şi o bucățică bunişoară la sărbători. Şi o veselie o petreci omeneşte, ba şi moda s-a schimbat la Ineasca: fiecare se străruie să aibă casă frumoasă şi copii învățați. Să trăieşti aşa o mie de ani!

Avea un obicei al său. Ridica paharul spre becul electric, parcă apreciind limpezimea vinului, şi zicea: "Pace în țară — grâu la vară!" Spre sfârşitul vieții venea pe la noi numai vara.

Rămăsesem la mama şi tata aceeaşi copii. Ce-i drept, fratele lipsea mereu serile, rătăcind cărările pe la Musea dascălului, o fetiță pe cât de simpatică şi bălăioară, pe atât de mofturoasă. Sora se ducea şi ea cu fetele de seama ei la

şezâtori, şi numai eu rămâneam acasă. Casa nouă, ce începuse a se ridica în ogradă, nu prea le dădea astâmpăr părinților. Aveau grijile mari ale familiei, iar pe moş Parapil îl lăsau în seama mea. Mă bucuram de încrederea lor, însă tot mă temeam — nu cumva sa-i trasneasca moşului prm minte sa-mi spuna vreuna din cele cum se face din zăpadă... înghețată.

îmbătrânise cu totul şi i se năzărea de la o vreme că este urmărit mereu de un oarecare hoț. întruna mă privea cu luare-aminte, întrebându-mă:

— Ei, unde-i hoțul cela, măi Nicuțăl?

De obicei tăceam, n-aveam ce-i spune, însă moşul nu mă slâbea:

— Cum ți 1-aş întinde eu acum, cum s-ar sui el în pod fără de scară... Chiar n-ai vâzut un hoț în astă-seară, mâi Nicuțăl?

— N"am vâzut pe nimeni, răspundeam vinovat, căutând spre el cu priviri speriate şi cercând să înțeleg dacâ vorbele lui nu urzesc ceva împotriva mea.

Se nimeri odatâ ca moşul sâ se rețină la noi pânâ târziu. Se pârea, câ stelele au ațipit în vârful Lipâgâului. Gherghinele şi nucul adormiseră de-a binelea; numai moş Parapil nu-şi găsea astâmpăr. M-a rugat sâ-i aduc ceva de mâncare şi oleacă de vin. Supus ca întotdeauna dorinței lui, i-am adus o strachină cu ardei murați şi un ulcioraş de tulburel.

— Sănătate, chipăruşi! începu să mănânce hulpav moşul. Dar cine ştie a cui fusese vina, căci în seara ceea ardeii i-au venit de hac. După ce golise aproape toți chipăruşii, spre neliniştea mea, începu să sughițe, să fluture mâinile ca o găină speriată şi să ceară apâ.

— Oho-ho! Câ-s voinici, nătârăii!.. Măi Nicuțâl! Apă-â! Apă-ă!

Am încercat şi eu un ardei. Era pară şi foc, nu alta. Priveam înfricoşat la moş Parapil, ce fugea sprintenel prin ogradâ şi mâ gândeam că o pot lua la cap. Se apropia în dreptul meu şi aproape buimăcit îi întindeam o căniță cu vin. Moşul o dădea grăbit peste cap şi continua sâ sară iepureşte în jurul meu. Vroia sâ-mi spună o vorbă, dar hlțeala ardeilor îi secase graiul. Mama, ieşind afară şi văzând tabloul, îşi încreți fruntea întreb ându-mă:

— I-a mâncat pe toți?

— Da, am bombănit supârat. Nu am ştiut câ-s foc... Moşul se opri în dreptul nostru, țintind privirile asupra mea şi o întrebâ pe mama:

— Ei, unde-i tâlharul cela, fa Veruță? Cum 1-aş apuca eu, cum s-ar sui în pod fâră de scară el acuma...

Tare fricos mai eram! Mi se părea că moşul, furios, o să mâ facă una cu țărâna. Insâ mama, liniştită, ne privea pe amândoi şi, înțelegând câ moş Parapil, care s-a prea întrecut cu băutura, trebuie condus acasă. In ciuda

neliniştii mele, mâ rugă s-o fac eu. Simțind că moşul poate avea chef de bătaie, nu m-am dat măgulit de vorbele mamei:

— Nu, nu mă duc... Mă tem! zisei încăpățânat şi hotărât. Dar mama, scumpa mea mamă! La câte nu m-au îndemnat vorbele ei pline de suflet părintesc. Stăpânit de gânduri fel de fel, până la urmă hotărâsem să devin erou în seara ceea. Eram fricos, nu-i vorbă, dar pe atunci începea a se înfiripa în mine o falnică mândrie. Pentru toată lumea era o mare taină şi numai la şcoală mă lăsam vrăjit de o fetişoară pistruiețică, cu ochi albaştri şi o gâță frumoasă de lleană Cosânzeană...

Ploaia ce căzuse de cu zi răzmuiase pământul. Pe alocuri se făcuseră băltoace. Arareori moşul luneca, dar se stăpânea cu brațul lui încă vânjos de mine. Clătinându-mă, păşii alături de el spre geana pădurii, în întâmpinarea lunii, care se ridicase deasupra satului, dinspre Lipăgău. încercam să intru în vorbă cu el, 1-am rugat să-mi spună despre copilăria lui, despre istoria Ineascâi, dar moşul căpătase o expresie severă a feții, privea scurt în urmă, înainte, prin părți... Ducea degetul la buze şi mă privea apoi nedumerit:

— Ts-s! Măi Nicuțăl, taci! Nici nu ştii de unde sare acuma hoțul... Când te-a pocni, n-ai să ştii al cui eşti...

— Care hoț? încercam să aflu în şoaptă.

— Ts-s! Nicuțăl! Mărogel, puiul moşului! Acuma ochi nu-s, da urechi sunt. Noaptea pe sub garduri stau hoții şi pândesc... când te-a pocni.

Nu înțelegeam nimic. După ani, am aflat că într-o noapte mahalagiul nostru Nichita Țurluiac, vrând să glumească, a sărit asupra lui, acoperindu-1 cu un sac... Poate îl încurcase cu altul, ori poate aveau o socoteală ce n-au putut-o împărți şi megieşul a vrut să-i amintească? Nu ştiu. Martor însâ am fost, câ moşul a rămas speriat de "hoț" până la sfârşitul vieții sale.

In seara ceea mergeam înainte şi nu mai îndrăzneam să scot o vorbă. Din deal, la lumina lunii, satul se vedea ca în palmă. Tupilate printre copacii coroanelor înverzite, căsuțele albe semănau cu nişte găinuşe, cu căpşoarele sub aripi, îmbătate de farmecul somnului. Livada bătrână de cireşi, prăsazi, goldani şi nuci, care ne întâlnea în fața casei lui moş Parapil, îşi scuturase demult florile, dar mirosul umed al primăverii parcâ şi-1 mai păstra prin prospețimea răcoritoare a ei. Vroiam să rămân la clipa copilăriei, cu "tăcerea" moşului, care era "dulce ca mierea" şi cu toate dealurile satului care mă înconjurau, dar istoria avea să se prelungească şi vrând-nevrând a trebuit, împreună cu moş Parapil, să păşesc mai departe, pe drumul cela gloduros, dar care aduce atâta lumină în amintirile mele...

— Noroc, căpitane Efrim! râsări deodată lângă noi o voce apăsată.

Nici n-am dovedit să mă sperii. Era megieşul nostru lon al lui Manolache. Se întorcea de la o petrecere potrivit de chefliu. Ne salută cu pălăria, fluturând-o deasupra capului, şi cu un zâmbet larg pe față, ce 1-am descoperit la lumina slabă a serii. Moş Parapil tresări pe loc, ca un cal nărăvaş, şi nici nu dovedisem să-1 stăpânesc, că lunecase într-o mocirlă din care ieşi plin de noroi. Enervat la culme, înjurând de "duhări", "paralangheir, presurând cu "candeli" şi "tămâi", până se apropie de mine şi lon al lui Manolache. Luă o clipă apă în gură. Moş lon era şi el un bătrân ce părea că e numai burtă. Avea o față mare ca un bostan, ochi bulbucați, iar nasul mare şi lat mereu şi-1 netezea cu mâna într-o singură direcție. Inalt şi greoi cum era, purta o barbă rară, ca asiaticii, pe care cu aceeaşi mana şi-o mangaia ca pe un lucru stant.

Erau cam de-o seamă. Se numeau între ei "căpitane" şi atunci moş Parapil, convingându-se câ cel care 1-a speriat e lon, leatul lui, parcă revenise la tinerețile lui zbuciumate. Se puse gard în fața lui lon, ca să nu plece acasă, până nu va merge la el în musafirie, să-i guste vinul cel nou. lon al lui Manolache, ahotnic la cumpănii, nu prea stătu mult pe gânduri, chibzuind, probabil, că la vreo două pahare închinate odinioară, cu un om bun, n-ar strica şi al treilea.

Pornirâm prin mijlocul livezii de la Toba, spre fântâna de lângă poarta înverzită de vreme, unde locuia moşul. Bucuria veni la toți parcă pe neaşteptate. De pe fața moşului dispărură cătăturile ce le purta odinioară, când se răfuia cu hoțul, iar glasu-i subțirel, cam jalnic, slobozi un cântec, ce ne îndemnă să-i ținem hangul:

"Niciodatâ, niciodatâ,
Sâ nu-ți dai inima toată,
Câci aşa mi-am dat-o eu,
Şi-acum vai de capul meu!..”

Ion cu glasul său răguşit morăia rupturi de fraze din cântec, parca era un urs, iar eu, neştund cuvintele, înganam ceva nedesluşit. Când glasul moşului se părea că ajunse la înalta lui desăvârşire, lon, vrând să arate ce poate, o luă razna cu alt cântec al tmereții lui:

“Noi suntem floarea mândră a țării!.

Ajunşi la poarta veche din scânduri late, simțeam cum năvăleşte din ogradă miros îmbătător de matiolă. Ne-am rânduit şi am băut câte o ciuturiță de apă din fântâna cu colacul vopsit în culori, de sub un agud mare, rotat. Bătrânii mă urmăreau cu zâmbet şi dragoste când beam apă. Prins în privirile lor, roşisem. Timiditatea mea mă nelinişte a, şi lon al lui Manolache mă îndemnă... sâ le cânt. Moş Parapil insistă şi el să cânt. Ceea ce mă învață la

şcoală. Nu m-am lăsat mult rugat. Cântam olecuță şi puținul cela plăcea nu numai bătrânilor, dar şi fetelor. Mai ales celor doi ochi albaştri:

"Floricică, floare-albastrâ,
Ce frumoasâ-i uiața noastră!
Frumoasă-i din grija lui
— Mulțumim partidului!.."

Deodată ochii bătrânilor prinseră să lăcrimeze de bucurie. După ce am sfârşit cântecul, moş Parapil mă trase uşurel de chică, iar lon al lui Manolache mă scuipă pe obraz, zicându-mi să nu fie de deochi.

— Nicuțăl, Nicuțăl, iar oftă moş Parapil, de ce n-am avut şi noi parte de bucurie, linişte în tinerețile noastre?..

— Eu mâ uit, căpitane Efrim, cât de repede cresc acuma copiii şi se dezvoltă.

Au început să-şi mărturisească unul altuia amarul trecutului, cu deportări şi foamete, precum şi bucuria zilelor noastre. Vorbele lor, aduse acolo m livadă de pe un drum îndepărtat al unei copilării necunoscute mie, trezeau gânduri pline de retrăiri şi emoții. Stăteam nemişcat, ascultând istoria tinereții lor, care mirosea a sudoare, a colb, a huruit de vagoane pentru vaci, sudălmi ruseşti deocheate şi a praf de puşcă... lon îşi pierduse familia — nevasta şi trei copii, lângă Ural.

Pânâ la urmâ au jurat ca ceea ce a fost să nu se mai repete, iar moş Parapil, ca să uite de toate, îi aminti lui lon că vin ca al lui de bun nu-i în toatâ Ineasca.

— "Niciodată, niciodată..." încercă lon să cânte, îndemnân-du-ne, ca un dirijor, cu mâinile lui scurte şi grase sâ-i ținem isonul.

— Ts-s! se îngrijoră spre uimirea noastră moş Parapil. Baba mea! 0 să audă... Ea nu suferă veselia şi cântecele, doamne fereşte! Mai ales noaptea...

— Veşnic ți-i frică de Filonia, căpitane, zise descumpănit, oarecum iscoditor, lon al lui Manolache. N-ai vrut s-o ieie alții în căsnicie...

— Eh, măi oameni buni! Nu ştiți voi necazul meu. Taman ca vorba cea proastă: "Bou la bou rage şi nebun la nebun trage", se jeluia moş Parapil. îmi pare rău şi azi câ m-am potrivit la îndemnurile părinților şi am luat-o pe Filonia. Cap nebun. Vaca! laca cine a mâritat-o pe dânsa atunci. Pe timpurile celea era mare foamete. Ea, vidma, avea văcuşoară bună de frupt, casă moştenită de la bunei, iar eu eram flăcău la mama!

— Dar era frumoasă, căpitane!

— Ş-apoi asta e de-ajuns, măi oameni buni? Intr-o viață de om, nici tu copii de la dânsa, nici tu linişte în casă...

Cu orice ocazie moş Parapil hulea baba. Spunea că e guralivă şi întreg satul se ține pe bârfele ei. 0 făcea crudă, fără suflet şi necurată la socotelile ei casnice.

Când am intrat tustrei în ogradă, mâtuşa ne aştepta pe prispă, la deregul din pragul uşii. Duse o mână deasupra sprâncenelor, chipurile, să ne desluşeaseă şi detună cu glas amenințător:

— Care-i cole, măi?

— Regina-a-a! îi răspunse isteț stăpânul casei, ridicând mâinile în sus a bucurie, probabil cu gândul s-o îmbune.

însâ mătuşa nu-i dădu nici un pic de atenție. Işi mai încruntă o datâ privirile prin întuneric şi, zărindu-ne, ce i s-o fi năzărit, nu ştiu, dar glasul i se făcu ca un vârtej:

— îmi veniți, biribanților, iară?! Bețâjilor! Batâ-v-ar Dumnezeu, şiolticilor şi şalvirilor cu sunteți, afară!

Ne-am pironit locului, ca şi cum înaintea noastră era o prăpastie. Moş Parapil dădu mâinile necăjit în jos şi se uită la noi, cerând consolare. lon al lui Manolache zise:

— Ți-i cam iute cuconița, căpitane!..

— Ce umblați voi hoira, măi țurulnicilor şi prepelicarilor? Singuri, de-a handra. Unde vi-s fumeile? Ai?

Văzând-o pe mătuşa înarmată cu o cociorvă, coborând de pe prispâ, speriat de moarte, am țâşnit ca o furtună pe poartă şi tiva spre casă. Am prins nişte vorbe neînțelese din urmă, dar nu m-am oprit până la stâlpul cu becul aprins, care lumina măreția salcâmului rotat din preajma porții casei noastre. Am povestit cu sufletul la gură toată întâmplarea şi am jurat că n-o să mă potrivesc lui moş Parapil niciodată, cât voi mai avea de trăit în satul ista. Părmții surâseră de peripețiile mezinului, apoi m-au îndemnat să plec la culcare. Mama mă înveli cu oghealul, mă sărută pe obraz, mă lăudă pentru curaj, zicân-du-mi că totul e cum nu se mai poate de bine. Eu, însă, nu prea ma impacam cu vorbele ei in noaptea ceea şi nu credeam m binele făgăduit, până nu adormisem.

Peste vreo două seri, veni la noi mătuşa Filonia, într-o fustă lungă până la călcâie, de modă veche, cu un şal cafeniu aruncat peste umerele ei uscăţive şi înguste. Din urmă veni şi moş Parapil. Se simțea moşul cam vinovat în toate cele întâmplate. Mi-au adus un coşuleț cu nuci şi cireşe uscate pentru chisăliță. Mătuşa şi-a cerut iertare de la părinții mei, apoi de la mine, că m-au speriat. Nu m-au recunoscut. II mai ocări pe moşneag, zicând că la bătrânețe tot neamul lor îşi iese din minți şi n-ai cu cine te înțelege. Moşul le asculta pe

toate şi, deoarece baba îi dădu voie să bea numai jumătate de căniță, el nu avea îndrăzneala să-i răspundă şi tăcea molcom.

In seara mângâietoare de vară simțeam că am făcut o faptă îndrăzneață, iar drept mulțumire, aveam coşulețul cu nuci şi cireşe uscate. Incercai să mă laud fratelui şi sorei, căutând susținere eroismului meu, şi numai anii ce au trecut mi-au şoptit într-o zi că fapta săvârşită atunci a fost un simplu mo-ment fericit al copilăriei mele.

Şi astăzi câteodată venind la Ineasca, trecând pe lângă locul unde cândva fusese casa bătrânilor, privesc dus pe gânduri, rândurile de vie ce zâmbesc la soare şi pentru o clipă simt câ mi se taie răsuflarea. Mi-amintesc povestea ceea de demult, iar din pământul reavăn, m care sunt îngropate inimile celor bătrâni, răsună două voci scumpe vieții mele:

— Ei, unde-i acum hoțul cela, măi Nicuțăl?

— Afară, şalvirilor!

NELU GRAUR CIMPOIERUL

El este reprezentantul ministerului la toate adunările generale ale oamenilor muncii. E inspector adică. Nelu Graur are birou încăpător, magazin, limuzină la scară, livadă, spital şi țintirim aparte. De, aşa 1-au apucat vremile. Scutit de grijile personale, el are misiunea, prin contact direct, să cerceteze doleanțele şi ofertele poporului, a cărui slugă este. E rotofei, poartă ochelari, hrănit bine (zilnic are ocazia să înfulece câte-o găină la cantina guvernamentală); are costum din stofă "guşa hulubului", ultimul țipăt al modei, şi mereu surâde satisfăcut de situația m care 1-a pomenit Dumnezeu. Adevărat specialist în problemele zâmbetului!..

Şi pare că i-ar fi totdeauna viața unsă cu miere, dacă n-ar mai avea şi pasiunea muzicii. De mic copil Nelu cântă la cimpoi. Băşica magică i-a fost călăuză în armată, la institut, la şcoala superioară de partid şi nu exista vreun concert sau vreo altă festivitate ca profesorii să nu-1 scutească o vreme de lecții pentru ca discipolul lor să fie prezent la înălțimea scenei. Astfel, vertiginos, terminând câine-câineşte învățătura de toate nivelurile, s-a pomenit în compania cimpoiului inspector.

Nelu Graur nu e singur în birou. E în prezența permanentă a muzei. Mai stâ împreună cu un camarad de serviciu, dar cela nu-i încurcă, ci din contra... Amicul şuieră nespus de fermecător, mai ales stând cu mâinile în buzunar şi privind cum trece lumea pe stradă. Cu triluri de privighetoare! lar Nelu îl acompaniază la cimpoi. Instrumentul popular i-a adus slavâ şi i-a făcut carieră. Mai ales acuma, când are un şef loial, care iubeşte muzica.

Deunăzi, ca reprezentantul Susului, a inspectat adunarea generală a oamenilor muncii de la Ineasca. Inainte de a pleca "pe teren", a avut o întrevedere cu şeful. Acela, după multe indicații, a prins a şuiera o melodie săltăreață, un fel de hostropăț, şi...

Acuma, Nelu Graur, pomenit în prezidiu, se opintea sâ-şi amintească melodia fermecătoare a şefului, şuierată dimineață.

Îi zburase din cap' şi nu şi-o amintea şi pace... Adunarea oamenilor muncii era în toi. Tribuna era asaltată de oratori nemulțumiți. Un puhoi de critică vehementâ se năpustea peste conducerea locală. Sala gemea de nemulțumire. Oratorii, unul mai indignat decât altul, se rânduiau la tribună, iar şeful trăgea mereu cu coada ochiului la Nelu, cerând susținere. El surâdea sărman către cei din sală, făcea unele însemnări în cartea de notițe, deşi... tot zbuciumul lui sufletesc în aceea clipă era concentrat să-şi amintească melodia de dimineață a şefului...

— Preşedintele nostru este o brută! strigâ unul cu mustățile însurite, mari cât două caiere. Sâ fie trimis înapoi la educație, în grădiniță, să-1 învețe a vorbi cumsecade cu oamenii!...

— Apeductul din sat a ruginit demult şi nimănui nu-i pasă! strigă din adâncul sălii o nevăstuică simpatică, cu părul bogat şi negru.

— Vara asta s-au uscat nitam-nisam tocmai 15 hectare din livada cotaşilor!..

— Clubul se năruie, tineretul n-are unde se petrece... Reprezentantul de la minister priveşte țintă la oratori şi clatină uşurel capul, dând de înțeles câ le ia pe toate la evidență şi despre toate nelegiuirile va raporta mai sus... lar în mintea lui revine la melodia râvnită, degetele lui achipuie cimpoiul luat cu el într-o sacoşă de celofan, cu o fată semigoală desenată pe ea.

— Din neglijența veterinarului Goriță, multe vaci de la fermă au rămas neînsămânțate, se revolta amamic Dora Hulub şi arătă înfuriată spre flăcăul chipeş, care tocmai atunci se şuşotea lângă sobă cu o domnişoară gigea.

— S-a destrămat echipa de fotbal! îşi destăinuie cu voce tare păsul fostul portar. De când a venit instructor pentru sport tovarăşul Dlinoruki, au dispărut nu ştim unde chiloții şi maiourile fotbaliştilor...

— Le-a vândut la talciocul de la Puțuleuca, aruncă în plină adunare un fost mijlocaş. Sau poate credeți că putem juca la republică în chiloții nepoților mătuşii Vera Sajin, cea care vinde vin la borcan toată vara! ?

— In fiecare noapte în sat e întuneric. Nici un bec nu arde pe stâlpii de pe marginea drumului!

Revoltele, nemulțumirile curg gârlă dinspre sală la urechea sensibilă a reprezentantului de la minister. Oamenii îi urmăresc necontenit orice mişcare, cu speranță şi nerăbdare că el se va pronunța acuma, solicitând schimbarea conducerii locale, schimbări radicale ale condițiilor de activitate. Of, doamne, ce va fi acuşi! Adunarea e pe sfârşite şi ca totdeauna Nelu Graur trebuie sâ ia cuvântul, pentru a face bilanțul celor auzite. Sâ spunâ, ca un reprezentant de sus, ce se va întreprinde ca de azi înainte lucrurile să stea normal... "De pe şezute — pe pântece", cum se glumeşte la Ineasca.

— la mai tăceți, măi, să-1 ascultăm până la urmă! şopti cineva, văzându-1 pe Nelu cum se scoală greoi de pe scaun. Şi poate lucrurile demult aveau să se desfăşoare mai altfel, dacă Nelu Graur n-avea de necaz cu cimpoiul sâu. Dar cum numai ieşi la tribuna, pe care stâtea un pahar şi o sticlă cu apă, îi veni în memorie melodia săltâreață şi veselă pe care i-o fredonase dimineață şeful... Şi în loc să plictisească lumea cu un bilanț al controlului efectuat, el scoase pe neaşteptate din sacoşa de celofan cimpoiul, prinse a-1 umfla întărâtat, de frică sâ nu-i zboare din minte melodia reînviatâ..

leşind în avanscenă, privi cu surâsul pe buze lumea din sala arhiplină şi în tăcerea aşternută aduse subsuoară burduful, îl strânse puternic şi... degetele lui scurte, grâsuțe începură să culeagă, măiestrit, pe găurelele fluierului o melodie săltâreață, ce adia a miros de petrecere şi găluşte aburinde.

SPERANȚA LUI SCRIDON NĂDEJDE

In fața sătenilor, ieşi Scridon Nădejde cu un chipiu strâns în mână şi chemă adunarea la atenție.

— Cinstit popor! Se zvoneşte că la Chişinău s-a fondat o ligă a țăranilor. Mare bucurie pe capul nostru. Cineva a venit de-acolo din capitală şi ne-a spus că cel care la Ineasca n-are cal, îl va avea, cel care n-are vacă, are s-o primească, iar cel care n-a fost niciodată deputat, are să fie! Numai să vrea. Că până nu demult cum era? Care voia maşină, poftim: se ducea la primărie, se înscria în coadă, dar când o primea? La paştele calului! Anul acesta, care se scurge, însâ, e taman anul calului şi credem că toate s-or inversa în folosul țâranului. Aşa spune şi Preşedintele țării: 'Totul pentru țăran!M Să ne întoarcem cu fața lațăran!..

Pe când liga țăranilor promite, promite, chipurile, că ne va da forță dc tractiune, adică tractoare, pe gratis! Poate chiar şi câte-o iapă a fata şi nu va trebui atâta benzină şi garaj. Liga țăranilor, se zvoneşte, că va lua vitele de la cei bogați şi le va împărți celor nevoiaşi. Adică liga este creată de un fel de... Kotovski...

Cât priveşte ca fiecare țăran să aibă văcuşoara lui, bună de frupt, nu-i rău deloc. Numai că vacile poți să le ai, dar unde-s păşunile pe care să le paştem. latâ, liga țăranilor este foarte progresistă m vederile sale. Ea are de gând, acolo, la Chişinăul cela, să inventeze un soi de vaci deosebite, de rasă rusească. Una la tot satul! 0 vom paşte pe rând şi vom mulge-o toți odată! Se va face economie şi de paşune, şi de ocoale, şi de vreme. Teoria vacii amintite am studiat-o la cursurile de reciclare, anțărț, şi vă spun că de o aşa vacă avem nevoie noi, țăranii de la Ineasca. Tare nu ne mai ajunge ea tocmai acuma.

Şi ce ne mai spune liga țăranilor de la Chişinău? Să ne lămurim o dată şi o dată cu nacealnicii de tot felul. Că ce se întâmplă acuma? Nici nu dovedim să ne întoarcem de la deal, îndatâ nimerim, chiar în marginea satului, la adunare. Dimineața trebuie să ne sculăm devreme ca să stăm cu preşedintele la taifas: ce-i de făcut cu nacealnicii de la capi-tală, care ne tot dau buzna, cum o făceau înainte vreme comuniştii, ca să ne învețe cum să creştem porumbul şi pe unde trebuie sâ se urineze găina... Acum, chipurile, se discutâ în toatâ Moldova ce-i de făcut şi cum de trăit mai departe cu nacealnicii de acolo şi de-aici, care ne trebuiesc nouă, precum ar trebui schiurile în baie...

La noi pe ordinea de zi mai trebuie să fie şi schimbarea denumirii gospodâriei agricole, care la început, din mdicația unui tovarăş s-a chemat "Puşkin". Apoi un alt activist deştept de la Ghermăneşti a propus ca artelul agricol să se numească "Orjonikidze". Oamenii îşi scrânteau limba, pronunțândnumele ista. De aceea 1-au mai schimbat o dată. Acuma cooperativa poartă numele unui fost şofer care a murit de oftică la țelină — "Dimitrov". Vedeți ce oameni mari au fost pe vremuri în agricultura noastră! ? Acuma trebuie să-i găsim un nume de-al nostru, țărănesc. Aşa recomandă Liga Țăranilor de la Chişinău.

Azi țara aşteaptă schimbări radicale. Numai Liga Țăranilor ne va scoate satul din impas. La noi la Ineasca, după cum se zvoneşte, s-a schimbat spre bine şi situația social-politică. E ştiut că unde-s doi moldoveni, acolo-s neapărat trei partide. Dar eu nu asta vreau să spun. Altele am avut în vedere. Noi vom sta cu trup şi suflet pentru un singur partid: Liga Țăranilor! Trăiască anul calului!Dacă v-am convins, alegeți-mă pe mine deputat în Parlamentul țării. Votați pentru mine şi veți avea dreptate! lar mai departe... vom trăi şi vom vedea. Nu aduce anul cât aduce votul!

MINTE RĂSCOAPTĂ

Octogenarul profesor întârziase. Intră în aulă cu paşi mici, puțin grăbiți, silind pe studenți, cu o mătăhăială de mâini, să se aşeze la locurile lor.

— Bunâ ziua! salutâ el, "ancorând" la masă. Descoperind prin lentilele groase ale ochelarilor că studenții nu se grăbesc sâ se aşeze, strigă şi mai tare: La pământ, studențăraie! La pământ!..

După o mică zăbavă, profesorul luă locul la catedră, scoase băsmăluța mocoşitor din buzunarul adânc al pantalonilor galife, mai făcu un gest straniu prin aer, de parcă-1 năvăleau un roi de viespi, şi întărâtat... îşi izbăvi nasul de păcate. Deschise catalogul, urmări cele scrise, suflă nările şi iar strigă pițigăiat, făcându-i pe studenți să tresară:

— Mă numesc George Bordei! Profeseur ouat la "Sorbone" pe timpurile când voi, studențăraie, nici m proiect la părmții voştri nu erați măcar... Astâzi vremile-s altele. Câte cioare m agudul din prag, atâția studenți! Şi toți sunteți hapsâni de carte. Pe când eu, George Bordei, ca să mâ fac profeseur, a trebuit să zbor cu aeroplanul 240 de ore încolo şi şi-ncoace! lac-aşa se făcea înainte vreme carte la Moldova Sovietică, drăguşeii mei. De la Paris la Tiraşpolia şi-napoi numai cu aeroplanul se zbura...

Bătrânului îi venea greu şi răsuHă anevoie.

— Mda!.. Şi ziceam că eu, profeseur Bordei, am binevoit astăzi, la început de an şcolar, să dau târcoale pe la voi, pentru a vâ adâpa glagoriile cu ştiința care se numeşte "Istoria Moldovei"... Drăguşeii mei studențăraşi, în hramul ştiinței moldoveneşti, unde neam din neamurile voastre n-au avut posibilitate sâ învețe carte cuvenită... Vom lua-o, drăguşeii mei, cu binişorul, de la perioada oamenilor sălbatici, care mişunau cândva pe plaiul nostru, pe urmă — hăisa pe la maimuțe şi alte vietăți paricopitate din trecut, până vom ajunge să dăm cu oiştea în homo sapiens... Aşa istorie neam din neamul vostru n-a învâțat!

Studenții cu stilourile de-a gata nu se hotărau să conspecteze. Prea le păru nostim acest bătrânel de modă strâveche, cu pretenția de a se numi "George". Profesorul Bordei, observând pasivitatea lor, se irită. 0 vreme fixă auditoriul cu priviri împietrite peste rama ochelarilor, voind parcâ sâ ghicească ceva suspect în mijlocul studenților, după care brusc slobozi din pântecele mare, sprijinit de o centură din hățuri, vocea-i revoltătoare:

— Nu ştirbi demnitatea turturelei, hulubaşule drăguț! Retrage-ți mâna păroasâ de pe coapsa ei suavă, cât n-am fâcut spre dumneata un salto mortale!

Strigătul prea forțat îi provocâ un sughițat năstruşnic, încât unora din studenți li se pâru câ se va nârui moşneagul cu tot cu tribună. 0 pauză teribilă domină încăperea cu pereții împodobiți de portretele liderilor de partid cu regalii în piept. Bâtrânul, revenindu-şi la starea normală, se hotărî sâ-şi con-tinue gândurile:

— Istoria e o problemă dificilă, drăguşeii mei. Icre negre de nisetru! Noapte valpurgicâ! Să băgaţi în bostanul vostru vorbele ce le voi tocmi azi. Sâ rugumaţi şi să înghiţiţi orice cuvinţeluş în mod creator şi mulţumiţi decanului, prodecanului ca mi-au incredmţat sa va predau anul acesta, caci mame Dumnezeu şi sfântul Petrea ştie ce va fi... Mda!.. V-aţi născut în câmaşă de noapte cu toţii că v-a blestemat norocul. Să vă rugaţi şi sfintei născătoare că va ferit pâcatul de "păianjenul" în ştiinţe istorice, lectorul Smântână... Hm!...

Şi bătrânul pâru să cadă puţin pe gânduri, apoi se întrebă:

— Acela-i lector, mâi?

Aşeză comod coatele pe marginea catedrei, scoase iar batista, şterse fruntea cheală, apoi clipi şmechereşte din ochi, revenind la ce spunea anterior:

— leri 1-am văzut pe Smântână, mâncând împreună Cu docentul Chisâliţă pateuri la poarta pieţei. Acolo, lângă dugheana lui Iţic... Da-a, făcu el lung, pocnind a nedumerire din palme. Făt-Frumos din poarta pieţei! Cum a devenit Smântână doctor în ştiinţe? Dacă vă spun, vă tăvăliţi de râs. A prezentat teza cu un loitrar de gafe. Râbdare, drăguşeilor, răbdare! Am fost referentul lui, lăsă profesorul să se strecoare în liniştea sălii un şfichi de zeflemea. Smântână şi nu chişleag! Scrisese printre altele, negru pe alb, că Ştefăniţă Vodă, chipurile, s-a pornit la o vânătoare de zimbri însoţit de-o căteluşcă Molda. Căţeluşa, ca un animal firav la stomac cum era, a băut la Soroca apă din Nistru şi a pierit... Biata fiinţă! Vai de capul lui Smântână! Ştefan Vodă iubea foarte mult animalele, mai ales patrupedul care s-a înecat. Şi fiindcă era împărat, a dat poruncă şi zvon în toată lumea ca plaiul Domniei sale să se numească Moldova!.. Să mori de râs nu alta... Ha-ha!... Cum putea spune Smântână aceste prostii gogonate, drăguşeii mei? Doar cu Molda, la vânătoare, a fost Burebista! Despre acest lucru toată lumea ştiinţei ştie, dar el, Smântână, s-a pus cu noi în poară... Atunci mi-am dat concursul, drăguşeii mei, să-1 cârlig ca pe un gavanos cu huşte pe Smântânâ. Chiar am întins mâinile înaintea comisiei de am strig'at ca sfântul Petre la porţile raiului înaintea păcătoşilor: "No pasaran!" Dar el, Smântână, ce credeţi? îngenunche în faţa prestigioasei comisii, începu să scoată icnituri bizare, deocheate: "Fie-vă milă, strigă el, am copii!" Cerea îndurare...

Profesorului îi tremura necontenit mandibula. Trecu iar cu batista peste pleşul asudat, ca după aceea să apuce nasul puternic la rădăcină, de parcă avea intenţia să-1 smulgă şi-1 sufla cu îndarjire...

— Şi vă spuneam... Ne-am sfătuit noi, cei din comisie, apoi ne-am sfădit şi iar ne-am sfătuit... Era pe-atunci criză de cadre, drăguşeii mei. După o dezbatere pe muchie de cuţit, am ajuns la o împăcăciune să-1 facem pe

Smântână "buric" în ale ştiinţei... Acuma, însă, na-ţi-o bună, huştiuliuc! nici nu-mi dă bună ziua... Stă la poarta pieţei şi înfulecă la pateuri, de parcă n-are altă preocupaţie. Şi eu vă întreb, drăguşeii mei, are dreptul asemenea lector să vă adape cu cunoştinţe? "No pasaran!” Şi încă lector universitar se cheamă, dragă doamne! Ce fel de savant este el ?

Profesorul Bordei iarăşi tăcu o vreme. Medită îndelung, mustrându-se câ s-a abătut de la temă şi, încet-încet, prinse a trece ca un brici prin epocile istorice, până ajunse la tema lui preferată, ştiută de întreaga lume universitară.

— Rebeliunile! explică satisfăcut, cu scântei de bucurie în ochi, bătrânelul. Inainte vreme au bântuit revoluţii, amestecate cu tâlhării de drumul mare, a la Kotovski, nu şagă!.. Eu le ţin minte. In mine chiar au ochit şi au tras haiducii...

— Şi n-au nimerit? se miră un student din banca de lângă geam.

— Am rămas viu-viuţ... Erau revoluţii peste tot. Taţii voştri pe-atunci, dacă şi aveau izmene, apoi umblau cu pielea în ele. Mi-aduc aminte... ieşeam deseori desculţi, flămânzi, cu furci, ţăpoaie, bârghidăie să luptâm contra nelegiuirilor sociale, să cucerim sfânta dreptate... Am luptat, drâguşeii mei, am luptat — u-u-u-u-u!!! Profesorul duse mâinile uscăţive lângă tâmple, se înclină către sală, slobozi un urlet ca de lup flămând în asprimea gerului de iarnă, imitând, chipurile, un atac de baionete: U-u-u-u-u!!! Ecoul şi gălăgia se râsfrânseră peste liniştea coridorului, până când bătrânul profesor se înecă într-un sughiţ. Cineva din sală se prinse de mâini şi începu să se legene ca la cumetrii, dorind să-1 joace pe George Bordei:

"Hai, Bordei, he-he-hei!

Bordeiaş, bordei, bordei, mai.."

Cântecul îl reluară alţii şi sala părea să se fi înţeles ca veselia totală sâ-1 intrige pe bătrân şi să-1 ademenească pe alt făgaş de discuţie. El însă făcu un gest cu mâna, cerând linişte.

— Astăzi tineretul e lenos! E ca un burghiu care nu sfredeleşte bine, conchise el. Tineretul în fiece zi vrea să aibă cate-o gainuşa Inpta m pantece şi mcidecum sa munceasca, adică să producă bunuri materiale. Cu junii de azi nu poţi să faci nici o revoluţie, nică...

Brusc, profesorul se adresă studenţilor cu ton de poruncă:

— Scrieţi şi conspectaţi, drăguşeilor: "Compromise sunt de două feluri: drepte şi încâlcite..." Pe cele drepte o să le studiaţi în monografiile mele, iar cele încâlcite, ca firele de feştilâ, le vom studia adânc acuma... Ca să fie limpede cu ce se mănâncă ele, voi da lămurire printr-un caz real din viaţa mea. S-a întâmplat cu mine o aventură de aşa fel... Mda!.. Mă întorceam într-o seară de

la serviciu, drăguşeii mei, prin parcul pustiu şi de unde nu mă aşteptam, îmi ațin calea trei "haiduci, feciori ai neamului" — toți cu zâmbete fioroase la coada mustăților.

Unul dintre ei m-a străpuns cu privirile şi-mi zice: "Monseur Bordaux! Nu-ți încurcă ceasul de pe mână?" Pricepând ce-i cozul, mi-am dăvăsit "Raketa" în chimirul din dos, dar unul din cei trei "luceferi" îmi aduce sub nas o cărămidă de culoarea drapelului revoluției bolşevice şi glăsuieşte: "Moşulică, în oraş au început a se vinde cărămizi în mod clandestin. Trei ruble una şi am terminat târgul!.. Uite la dânsa, îny demonstră chirpicul purpuriu pe o parte şi pe alta, zare de zgârâietură n-are..."

Profesorul mai face o pauză, strănută, şi iar continuă sâ povestească printre gâfâieli:

— Alergam cu ochii dintr-o parte în alta, poate văd pe cineva care să mă rătuiască, să ies din această situație blestemată — nici țipenie! Numai eu, foşneala tufarilor în conflict direct cu "haiducii". Simțisem slăbiciune la lingurițâ şi m pulpele picioarelor. Nu era vreme de şuguit. Le-am aruncat ceasul anticasilit, într-o manieră elegantă. "Aşa te-au învățat la Paris, monseur Bordaux!" mi-a zis vlăjganul şi-şi retrase îndărăt cărămida de sub mandibula mea. In schimb îmi întinse o mână cerşetoare: "Bani!" "Gologani cu mine n-am, îmi veni inspirația să-i răspund, că am acasă, m colțunul Grăchinei". "Mergem la casa dumitale! au hotărât unanim "luceferii" haini şi mişei, dar ține minte, moşulică, — un pas în lături şi prima împuşcătură de ghioldum va fî în văzduh, apoi..." Deci, am pornit spre casă ca să le dau bani din colțunul Grăchinei. Eu mergeam înainte, ei din urmă, ca şi cum nişte camarazi se întorceau de la un consiliu ştiințific. Tot mergând eu aşa şi gândind cum să ies din situația creată, mi-am amintit de Volodea, un amic de-al meu rus, boxer din născare, care ştie a bate bine. Ştiam c-o să trecem pe la poarta lui, şi-apoi... In orele de răgaz amicul practica Giu-Gițu şi harachiri. Aşa am şi făcut. Ajunşi în preajma porții lui, 1-am văzut din fericire în curte. I-am făcut un semn, şi el a înțeles situația. "Haiducii", când 1-au văzut apropiindu-se, în chimonou alb, tras pe corp, au început a bate în retragere. M-au lăsat în pace, strigându-mi la despărțire cu patos revoluționar: "Aufiderzein, notre şioric! Ne întâlnim în eter altă dată!M Şi au luat-o în galop, nici cu motoțâcla să-i ajungi. Tare i-a mai părut rău lui Volodea câ nu i-am reținut pe vinderei, pânâ dânsul să-şi pună mănuşilc de box.

Profesorul, obosit, iar şterge spumele de pe la colțurile gurii şi prelungeşte să bâiguie:

— Ați priceput, hulubaşilor, care-a fost compromisul în acțiunile mele? Tanti, conspectați-mi discursul, nu vă parâ şagă. Nu mi-ți răspunde întocmai aşa la examene, o să primiți un "cinci" păcătos ori un "patru" sănătos, pentru gust de mâncare pe vreme fără bursă.

Satisfăcut, ca un elefant după baie, spânzură a câta oară degetul în aer:

— Alt exemplu de compromis încâlcit, drăguşeii mei. Am o soție cu concepții burgheze. Hojma mă sâcâie: vrea ciubote japoneze şi ceas elvețian. Săptămâna trecută, între noi fie spus, s-a repezit cu furie asupra mea. Am pus mâna pe cureaua de marinar, Petrea Marinescu, drăguşeii mei, şi i-am otânjit câteva catarame la şale! Credeam că violența va îndreptăți compromisul, dar numai cu Grăchina mea să nu ai de furcă. Ea se hlizea şi cuvânta: "Că poznaş mai eşti, Ghiță, la bâtrânețile tale!.." Ce s-a întâmplat mai apoi? Scumpa mea soțioară a aşternut pe hârtie o depeşâ la partcom, profcom şi rectorat — toate deodată, să mă distrugâ definitiv! Dar acolo tot sunt oameni înțelepți. M-am ales cu o mustrare în chestiunea personală, drăguşeii mei, că mă ustură şi-acuma, dar am scăpat de mofturile necuratului. Vorba ceea: "Câinele e prietenul omului, dar şi puricii de pe eV

George Bordei aşteptă până se potoli râsul studenților şi iar făcu un gest, demonstrându-le parcă tuturora palma deschisă:

— Purcedem mai departe pe drumul cătinos al istoriei plaiului, drăguşeii mei. Alt exemplu de compromis încâlcit. Călătoreşte un june la volanul automobilului, cu drojdiile-n cap şi mintea în pântece. La o cotitură, brusc, ca din cer, hop! şi zdrobeşte cu roțile o bârsană care traversa strada. Posesorul patrupedului — hai la judecată! Cere să i se restituie paguba. Junele, ştiind cu ce poate sfârşi conflictul, îi propune pe loc pâgubaşului o compensație băneascâ. De ce? Vă dau lumină, drâguşeii mei. Oaia, ca dobitoc înțelept ce este, îi foarte rentabilă la gospodărie. Lână dă? Numaidecât! Brânză,cârlani, pielicele, tizâc dă? Dă! Ş-apoi ceea ce poate fi cel mai important e că oaia, nu-i exclus, să aibă şi studii superioare... Studenții se agitară din nou, în plină satisfacție. Pe fața serioasă a profesorului sclipi un zâmbet autoritar, ca îndată să strige, trântind cu pumnul ca un dictator stalinist:

— La pământ, studențăraie! Lecția abia începe!

— A sunat la repaus! strigă şeful grupei.

— Ba să am iertare, drăguşeii mei. Pardons, reproşă el cu vehemență. Cer să facem un rezumat! Vreau să fac un sondaj de opinii: sunteți voi oare satisfăcuți de cunoştințele despre istoria plaiului natal, pe care vi le-am comunicat astăzi? Cred ca-i suficient sa ştiți ca trebuie sa trecem pnn toc şi

apa, dar să rămânem patrioţi până la capăt! Ş-apoi băgaţi de seamă, dacă vă prezentaţi nepregătiţi la examene — ferit-a sfântul! Doamne fereşte!

— Suntem bubă de mulţumire, domnule profeseur, răspunseră câţiva studenţi m cor, imitându-1.

Profesorul parcă ciuli urechile, savură cele auzite şi, simţindu-se încă stăpân pe situaţie... coborî de la tribună. Blajin, făcu oarecum un semn hotărât, asemeni arbitrului la sfârşitul meciului de fotbal: adică joaca s-a terminat, balonul la centrul terenului!

Câţiva studenţi, care toată lecţia jucaserâ preferans şi care erau încredinţaţi că profesorul poate să nu mai vină la lecţia a doua, încercară să-1 asalteze cu întrebări:

— Câte care cu peşte avea Moldova pe vremea lui Ivan Bodiul, când Moţoc era contabil la Puţuleuca? întrebă unul.

— Cu cine s-a încuscrit Brejnev, fiind împărat la noi? nu se dădea altul.

— Ce-au făcut proletarii cu trupul lui Kotovski, după ce 1-au vânat la mândre? se interesă al treilea.

Intrebările curgeau gârlă şi bătrânul, văzându-se încercuit de "urgia" setoasă de cunoştinţe, prin gesturi energice, de parcă se apara de viespi mraite, işi tacu loc prmtre lume, strabatand în coridor. 0 clipa respira in voie, inştaca geanta subsuoara şi, aplecându-se pe-o coastă, scoase chibriturile din buzunar, aprinzându-şi pe dată ţigara. Cu o coamă de fum în creştetul capului, profesorul George Bordei dispărea printre gălăgiosul tineret studios. Din urma lui, nestingherite şi obraznice, îl ajungeau nişte voci izbucnite din auditoriul mare, cu portretele liderilor puse pe pereţi:

"Bordeiaş, cu uşa-n vale,
Tu mâ faci să vin călare.
Bordeiaş, cu uşa-n dos, mâi,
Tu mâ faci sâ uin pejos...
Hai, bordei! Ehe-he-hei!
Bordeiaş, bordei, bordei..

CA LA LIZION

Cândva a fost clopotar, iar după închiderea lăcaşului sfânt se dădu întru totul activităţii obşteşti — educator la un cămin muncitoresc. Era unicul din sat care poseda cheile de la uşa bisericii, parasite de-ataţia ani, şi se considera amaratul ei stăpân. La sârbători, după ce făcea puţină curăţenie prin al-tar, aprindea lumânările policandrelor, sfeşnicele şi, ferit de ochii lumii, îmbrăca odăjdiile fostului preot şi multă vreme, îngenuncheat înaintea catapeteasmei, se pocăia şi se spovedea întru iertarea păcatelor.

Dacă se întâmpla vreun deces, el era cel care slobozea îndoliaților prapurul, podgheazul, heruvimii, năsălia, iar la priveghi, cu vocea lui fârnâită, buchisea cartea de rugăciuni în lumina sfeşnicului, prohodind răposatul.

Gheorghe Năsturel parcă trăia m propria-i plăcere. Nu-şi împărtăşea cu nimeni bucuriile şi frământările. Viețuia de unul singur. Avea acaret frumos, era harnic, însă traiul şi-1 ducea monoton: ajunsese la pensie, nu fusese căsatorit niciodată, iar ca să-şi mai aline singurătatea, uneori, pe cât putea să-1 rabde, îl lua la el pe nepoțelul Filipaş, elev de şcoală, care iubea toate disciplinele, cu excepția matematicii.

Anii treceau, nu se prevestea nimica deosebit în viața plictisitoare a lui Gheorghe Nâsturel, dacă n-ar fi avut loc o întâmplare... La vârsta de argint, pe neaşteptate pentru el însuşi, o încheie cu burlăcia... S-a dus într-o joi la iarmarocul din Căpreşti cu vaca de vândut şi s-a întors acasă cu Lili, o femeie de anii lui, înaltă, lată în talie, cu ochi inteligenți, în lumina cărora se ascundea un fel de "du-te încolo , vino încoace". Purta canotieră, rochie lungă cu falduri şi corsaj roşu; într-o mână flutura uşurel evantaiul japonez, iar în cealaltă ținea m pechinez de curmei, rareon mustrându-1, când cățeluşul bârliga codița şi sălta lăbuța din urmă.

Tânâra soție îi zdruncină singurâtatea şi-i râsturnă destinul. Vorbea cizelat, cu intonații, frapându-1 pe Gheorghe, iar el, simțind alături un suflet cu un intelect "multilateral dezvoltat", îl apucau tremurici uşurei în picioare. Soția îi mârturisea cu încântare că nu este altcineva decât o aşchie a "Luceafârului" de ieri, care, odată, îşi măcina sânâtatea pe scenâ, strigând în spectacole: "0, tempora! 0, mores!M Un şuvoi de noutăți îl făcea pe proaspătul ei soț sâ râmânâ multă vreme cu gura larg deschisă, când dânsa povestea despre viața Uniunii Scriitorilor, oamenilor de artâ, despre traiul care existâ pe alte planete, despre farfuriile zburâtoare; îl puse m cunoştințâ câ văcarii, deja se numesc operatori, că Academia de Ştiințe a determinat efectul muzicii de orgâ la creşterea vitelor mari cornute, iar cei de la circul din Chişinâu au început să dreseze o balenă albastrâ...

Gheorghe Năsturel, care toată viața a iubit munca la pământ şi nicidecum nu avu ocazia să facâ ştiințâ, ascultând-o, râmânea statuie. Lili, ca să-1 coboare pe pământ, ridica deodată mâinile lungi şi slabe spre bolta cerului şi prindea să recite cu un dramatism deosebit:

— 0, vin, odorul meu nespus!..

Luna de miere nâvâlise peste casa vechişoarâ, acoperitâ cu şindrilă, peticitâ pe alocuri cu foi de ardezie, ca o mană în uger de vacă pe vreme de foamete, schimbând viziunea lui Gheorghe asupra vieții. Lili avea grijă să-1

poarte curățel, cu oglindâ şi băsmăluță în buzunarul vestonului; îi parfuma percica însuritâ cu "pour les blondes" şi-1 convingea că viitorul lui va fi un cuib al fericirii. Printre alte noutăți, Lili îi mai spuse câ în ziua de azi legea permite fiecârui cetățean onest să deschidă afaceri economice, cum ar fi SRL-uri. Şi, întrucât el e posesorul cheilor de la biserică, de ce sâ nu se facă un ...preot cooperatist?! Astăzi, când în toate satele sunt biserici, iar preoți nu prea...

Era la începutul restructurării, lumea abia de intuia ce democrație o aşteaptă.

— Nevastă-hăi, bate în retragere Gheorghe cu vocea-i morQcârLoasâL. Nu-i de capul meu treaba asta...

— Jorj, prefera ea sâ-i zică, soțul care dâ ascultare

consoartei e norocos nu o dată, ci de o mie de ori!.. Şi tot atunci

cerca să-1 dea la socoteală: Ai obligațiuni marțiale şi fii fervent! Suntem o familie mondenă şi ca orice oameni normali avem nevoie de parale. lar popia a fost totdeauna cinste şi bani! Nici o discuție! De mâine începem ... repetițiile. SRL-ul nostru se va numi: "Crucea şi tâmâia"! Eu voi dirija pârghiile financiare ale firmei, iar tu, deoarece porți pantaloni, popia. Deci, rolurile sunt împărțite şi zarurile aruncate!

— Nevastă-hăi, se bâlbâia luat în duret Năsturel.

— Odoraşule! Nu uita că ne-am luat din dragoste, iar unde existâ dragoste, persistă armonia.

Dânsa vorbea hotărât, cu blândețe, iar ochii senini şi mari sclipeau a fericire. Până la el, Lili avuse căsnicie cu vreo trei regizori, dar cunoscuse adevăratul fior al dragostei când 1-a întâlnit pe Jorj la iarmarocul din Căpreşti, cu vaca de vândut.

— Eşti de aluat, iubitule, grăbea soția evenimentul. Insă din aluatul ista, dacă-1 voi frământa bine, am să coc turte dulci, plăcinte şi colaci.

Fără a mai aştepta acordul lui Năsturel, Lili îl puse la treabă. Seara, pe furiş, se strecurau în lăcaşul sfânt şi, feriți de ochii lumii, începură să facă un fel de antrenamente.

— 0 să te chemi de azi înainte "Părintele Amfilie". Aşa se cuvine după canoanele bisericeşti, corcodelule!

Oricât se împotrivea Gheorghe, o putere magică îl făcu într-o zi să devină supus şi sâ deschidă cufăraşul negru, acoperit de păianjeni, unde se pâstrau cădelnița şi rasa fostului preot. Lili începu a-1 învăța să citească "Trebnicul". Făcându-şi întruna vânt cu evantaiul, dirija în fața lui cu o mână, silindu-1 să rotunjească gura la fiecare întorsătură de frază din liturghie. Pentru Gheorghe învățătura deveni un chin şi nu rareori se oțăra cerând să fie lăsat în pace:

— Fumeie-hăi!..

— Curaj, Jorj! şoptea dânsa, înmuindu-i inima. 0 chestie dificilă era glasul lui. Nenicul avea o voce de cahlă, iar la începutul repetițiilor nu se dădea nici în ruptul capului să cânte lângă iconostasul altarului cu voce răspicată, clară, aşa, cum i se cuvine unui slujitor al cultului. Lili, aidoma unui dresor de circ ce biciuieşte leul, îndemnându-1 să sară peste cercul de foc, mereu comanda:

— Hai, Jorj, alle, puiuțule!

—Nevastă-hăi, mormâia soțul, până se hotâra să-şi sloboadă vocea înfundată.

— Ce voce teribilă, Jorj! se oțăra soția, mângâind cățeluşul care se smucea nebunatic în zgârdița legătoare. Soțul urmârea speriat toate mişcările soției şi, cugetând adânc, continua să se opună:

— Nu-i de mine popia, Lilică-hăi!.. Mai bine lasă-mă să stric bujda asta şi să-ți zidesc un castel al dragostei noastre...

— Bani de coşnițâ să fie, Jorj, îl linişte soția împăcatâ. Pe banii încă de la vinderea dobitocului la Câpreşti, Lili, în fiecare dimineață, pleca la piața din Teleneşti dupâ ouâ. Le cumpăra cu duzina şi din una-alta se zvoni printre băbuțele de-acolo că dânsa nu este altcineva decât preoteasă. Le explică ce înseamnă "Crucea şi tămâia. SRL" şi cu vorbe dulci, cine este preotul Amfilie, care după o pogrebenie şi-a stâlcit vocea şi numai ouale il vor ajuta sa lasa laraşi m popor...

Soția aducea de la piață ouă cu panerul şi-1 îndupleca să bea încontinuu numai albuşul. Gheorghe bâu într-o vreme scurtâ porția de ouă, pe care ar folosi-o armâsarul hergheliei m vremea împerecherii. Inima îi dorea şi alte bucate, dar Lili îl silea cu insistență să respecte regimul... Slăbise, burta se subțiase căpătând înfățişarea jalnică a unui câine ținut de stăpân la legătoare.

— Uncheşule! îl zădâra năzbâticul de Filipaş, care venea tot mai des la ei, ca s-o asculte pe Lili cum îl instruieşte. Ai sâ întinzi degrabâ opincile!

— Femeie-hăi, se ruga stingherit Gheorghe Nâsturel, dă-mi sâ mănânc...

— Un ouț sau două? cerca dânsa să-i stea la dispoziție.

— Vreau mămăligă cu borş! parcă se tânguia soțul cu fălcile tremurânde şi nodul gâtiței se ridica de câteva ori a sec.

— Fii râbdător, Jorj. la aminte! Lumea e plină de escroci, pungaşi, şperțari, pe când noi suntem o familie mondenă, cu misiunea nobilă de-a presura posteritatea împrejurimilor cu nițică fâină de cultură.

— Vreau mâncare, femeie-hâi!

— Păzea, Jorj! La noi în republică pânâ acuma toatâ cultura s-a făcut prin agricultură, argumenta Lili ca să evite orice con-flict cu soţiorul.

Flămând de un borş cu sfeclă roşie, sâ stea lingura copăcel în mijlocul castronului, Gheorghe mormâi ca un copil obijduit:

— Apoi în casa mea băutură şi mâncare nu-i prea găsi, dar culturâ — cu oborocul.

Insistenţa şi energia soţiei îl făceau sâ priceapă că unica lui salvare este stăruinţa şi supuşenia. Când se închideau amândoi înbiserică, dupâ iconostasul catapetesmei, Gheorghe slobozea tot mai îndrăzneţ vocea, speriind păianjenii ce coborau pe lanţul policandrului.

— Doamne, miluieşte-e-e!

— Ami-in, râspundea în unison soprana soţiei. Repetiţiile se înteţiserâ. Veneau obosiţi de la bisericâ. Năsturel înfuleca porţia de ouă, fâcea repaus şi seara melodiile celeste iar se armonizau cu florile de pe pereţii zugrăviţi din casa mare. Uneori căţeluşul, cutremurat, prindea să întindă gâtul spre lună şi să scheune ca lupul flâmând şi Lili avea răbdare să-1 ogoiască, îndopându-1 cu pârjoale.

— Lizion, nu alta! râdea Filipaş, singurul martor al acestor repetiţii stranii. Mai bine spuneţi-mi cum sâ fac să dau examenele la algebrâ. Poate vâ împrumut cartea asta să pricepeţi şi voi formulele cu una sau două necunoscute! ?

— Vai, generaţie pierdută! făcea Lili, bunghindu-se la nepot. Ce-ţi pasă ţie, chip de lut?! Mai bine urmează pilda

uncheşului şi munceşte ziua şi noaptea.

— Odihneşte, doamne, suHetul adormiţilor robilor tă-ă-i! aproba Gheorghe spusele soţiei printr-o rugăciune de la prohod.

— Odihneşte-e... răspunde în unison Lili.

— Mulţi nebuni mai sunt pe faţa pământului, doamne, îşi zicea Filipaş, urmârind nedumerit barba, mustâţile şi moţocul prins în fundiţă, pe care şi le crescuse deja uncheşul. Oricât erau de aprige vorbele nepotului, gândul şi năzuinţa tinerilor soţi nu puteau fi zdruncinate. Lili creionase "Trebnicul", chibzuise un fel de scenariu pentru deprinderile soţului la rânduiala ecteniei. Pe unde nu avea ţinere de minte, ea îl îndemna sâ aprindă vocea, astfel făcându-1 mai solemn şi mai autoritar...

Toamna de-acum bătea pe la uşi, când fericiţii soţi au făcut o repetiţie generalâ. Intre timp, Lili se înţelesese cu nişte băbuţe din mahalaua Teleneştilor, să le sfinţească gospodăriile şi îl sili într-o zi pe Jorj... sâ iasă pe teren.

Au cutreierat în acea zi împrejurimile satului. La vechiul cimitir, Jorj citi o liturghie, apoi improvizâ sfințirea unei fântâni, a lui Glod, din izlazul Ciulucului şi crama din Ciorna. Intâlnindu-1 întâmplâtor pe Lucachea, paznicul de-acolo, 1-au precestuit...

— Mare este puterea ta, doamne! făcu Gheorghe Nâsturel, când Lili îl îmbârbăta spunându-i câ...picioarele lui poartă prin lume un cap atât de înțelept!

— Cuculețule, continua dânsa să-1 încurajeze. Fii fecund! Talentul tău sclipeşte. Trebuieşti bătut cu flori!

Dar Gheorghe avea fricâ să se certe cu Dumnezeu. Adeseori memoria îl dădea de sminteală, încurcând rânduiala rugăciunilor.

— Mi-i în grijă, nevastă-hâi, făcu el, când Lili îi spuse câ zilele vhtoare va trebui sâ sfințească o casă la Teleneşti.

— Dacă omul munceşte, străduințele lui se fructificâ. Oricât s-ar fi îndoit Gheorghe, totul depindea de băsăul soției, care era practică, prefera totdeauna faptele în locul vorbelor. La ziua cu pricina au comandat un taxi şi, boiereşte, au plecat în mahalaua satului Teleneşti.

— Curaj, Jorj! îl tot îmbârbâta consoarta. Cooperativa

"Crucea şi tămâia" îşi începe glorioasa activitate, iar tu ai să te

faci îndrâzneț. Nu fi un prinde-fugă!

In ograda gospodăriei îi aştepta lumea: nişte bâtrânele curățel îmbrăcate, care de curiozitate, care de dragul praznicului ce avea sâ fie dupâ sfmțenie. Lili îl prezentâ pe părintele Amfilie şi ceru să li se ofere casa mare, ca să-şi îmbrace odăjdiile. Gheorghe îşi puse veşmintele popeşti, crucea aurită în gât şi căpătâ o înfățişare solemnă.

Ieşind în pragul casei, băbuțele cucernice s-au repezit sâ-i sârute mâna, iar unele au îngenuncheat în fața lui, bătând mătănii fără întrerupere. Tremuricii din pulpele picioarelor nu-1

pârâseau pe nou-ouatul preot...

— Curaj şi ingeniozitate, Jorj, îi şopti Lili.

— Binecuvântează, doamne, roabele ta-a-le-e... slobozi părintele Amfilie glasul tremurând, emoțiile ținându-1 încă strâns în cleşte.

Toate rânduielile decurseră bine. Lili se ținea scai de el, cu pechinezul subsuoară, mereu amintindu-i ce trebuie sâ facă la rânduiala sfințeniei. Părintele cu alai din urmă aghesmui ocolul, poiețica, coştireața, gârliciul, saraiul, iar când trebui să treacă în casă, Lili consideră că soțiorul este în stare să-şi ducă singur misiunea nobilă până la capăt. Ea rămase să parlamenteze cu gospodina chestiunile financiare. Preoteasa fu condusă cu onor în capul

mesei din casa mare, iar cățelușul, rămas fără de supraveghere, cât pe-aci să facă o pacoste în pragul ușii, dacă un omulean nu speria patrupedul:

— Câți, sobacă, de pe prispâ!

Fredonând cântece prin ograda gospodăriei, Gheorghe Năsturel simțea că se rupe lanțul de legătură. Ceva nu-i ieșea la socoteală. Se oprea mai des, făcea solemn cu mâna semnul crucii în patru părți ale cerului, de unde, precum mărturisește scriptura, că la veacul de-apoi vor trâmbița apostolii sfârșitul lumii... Băbuțele cucernice își făceau și ele cruce ca la comandă, iar el, muind stibla de busuioc în caldarea cu agheasmă, le stropea din abundență:

— Doamne, miluiește-e! mârâia ca un patefon vechi. Apoi, parcă mânat din urmă, părintele cooperatist se pomeni în tinda casei. Urma să citească "Trebnicul". Și anume aici avea să se întâmple. El deschise cartea, dar prin fața ochilor lui prinse a pluti ecuații cu mai multe necunoscute din algebra lui Filipaș. Cum nimerise ea în locul "Trebnicului" nu era vreme de gândit. Frica i se adunâ în pulpele picioarelor, simțind cum de la o vreme un roșcovan cu mustăți subțirele începu a-i clipi bolnăvicios din ochi. Bărbatul venise la sfințirea casei de dragul praznicului și aștepta nerăbdător sfârșitul slujbei. Potrivind bâlbâielile preotului, fâstâceala lui, chipeșul roșcovan îi zâmbi șăgalnic:

—Părinte!..

— Dați totul la mână! cutremură preotul aerul cu voce fricoasa.

Bâbuțele își făcurâ cu toate semnul crucii și într-o clipă i-au aprins tămâia și cădelnița.

— Dă-i pinteni, părinte, îl îndemnă din nou roșcovanul când Gheorghe se împiedică de o pauză cam lungă și apăsătoare, plină de confuz. Mârâind "Doamne, miluiește", părintele Amfilie vedea înaintea ochilor ecuații matematice și m clipa de restriște căuta sâ-și amintească mâcar o frântură de rugâciune, dar limba i-o luase înainte și el scoase ca din torbă o voce enervatâ:

— Ve-e-șnica pomenire-e!..

0 șuviță de fum desprinsâ din cădelniță pătrunse prin hățișul bârbii, se încolătâci ca un șarpe după gâtul pâros, ieșind pana la urma prm gunle manecilor largi...

— Dai cu oiștea-n gard. N-a murit nimeni, părinte! râse în zeflemea roșcovanul.

— Că n-o să trâim cât crucea bisericii, fiule, i-o tăie cam obrăznicel Gheorghe Năsturel în clipa de pierzanie, presimțind, totodată, că roșcovanul cearcâ să-1 dea de gol.

Mătâhăind cădelnița pe la poalele băbuțelor ascultâtoare, câldârit de-a binelea, Gheorghe simțea câ mintea-i continuâ sâ răscolească mâcar un gând din cele repetate de atâtea ori împreunâ cu Lili. Răgazul de tăcere era lung, nimicitor şi de-odatâ roşcovanul, parcâ vrând să-1 ajute, ca un veritabil isonar îi adie o melodie, pe care foarte curând preotul Amfilie o prinse pe vârful buzelor subțirele:

De unde vii tu oare, mîndre căpitane…”

Bărbații adunați acolo luară preferatul cântec drept o mândrie a momentului şi curând în tinda casei o forță magică înfiripâ un cor de toată lauda. Plin de cuvioşenie, părintele, în posturâ de dirijor, mătăhăia bucuros cădelnița, cântând cu toții dimpreună. Cineva prinse a bate voiniceşte cu piciorul ritmul, iar ceilalți bărbați, stâruitori, continuau cu mare îndrăzneală cântecul mai departe:

"N-ai văzut tu oare, mândre câpitane,

Un sergent ce poartâ numele de Jan…"

"Corişti" zoreau de istov. Fericit, preotul Amfilie flutura

agitat câdelnița şi, dând a se întoarce la strofa a doua, deodată observară cum fețele bâtrânelelor evlavioase deveniserâ boțite

şi agresive, iar peste o clipă — înarmate cu bârghidâie şi cociorve… Credincioşii din mahalaua Teleneştilor nu permit nimânui sâ-i ia m batjocurâ. Cu toată credința fațâ de Dumnezeu, indignarea i-a pus total pe picior de război. 0 bătrânică, stimată de tot satul, care păstrase până mai odinioară o față neprihănită şi blândețea ochilor, deveni roşie ca bogasiul, căutând-o printre lume pe cucoana preoteasă:

— Unde-i pomanajioaica?! Să ne facă dânsa de râsul găinilor?

Alta, cu pestelca prinsă-n şold, grasă cât un butoi, îşi bunghi privirile către Gheorghe, căruia de emoții i se hârtoie barba într-o parte şi strigâ fârâ cruțare:

— Afuristule, procletule!

Intr-o caldă şi fericită contemplare, Lili continua să stea cocofată m capul mesei, până simți vuietul de-afară. Nu dovedi să afle ce se întâmplă că fu catapultată de pe scaunul unde şedea. Imbrâncită în pragul casei, prinzând pechinezul subsuoară, se pomeni dintr-odatâ sub o ploaie de acuzări trimise asupra cuplului fericit.

— Aiştia-s cu Dumnezeu în suflet şi cu draci în coaste!

— Mare-i mânia ta, doamne! se bâlbâi Năsturel, scâpând "Algebra" din mână şi câutând cu ochi buimatici în jur. Lilicâ-hăi, sai în ajutor!..

"Peucii", simțind câ-i bâja, cu melodia strânsă pe buze s-au împrâştiat ca puii de potârniche care şi încotro, iar Lili, înțelegând câ numai picioarele o pot scăpă de toate, râcni ca o actriță din întunericul scenei, într-un spectacol dramatic:

— Ravagiu, Jorj! Batem m retragere!..

Culegându-şi poalele rochiei în mâini, apucă hudița îngustă, pechinezul înainte, iar Gheorghe, care păru să mai şovăie, fu silit să țâşnească ca o ghiulea din tindâ şi să o ia la sănătoasa pe urmele consoartei. S-au oprit după o fugă sănătoasă pe vârful dealului din Ponoare, un deal acoperit de un zmeuriş şi negară din preajma Ineascăi.

— Nevastă-hăi! lăcrima Gheorghe Năsturel cu vocea-i necăjită, adunându-şi zdrențele odăjdiilor. M-am poticnit de-odată... Aşa e când n-ai ţineri de minte.

— S-a trece şi asta, Jorj! îl consola Lili, făcându-i vânt cu evantaiul şi picurându-i pe fiecare degețel câte-o lacrimă de jale. Toate-s trecătoare în astă lume, precum trecâtoare e şi apa Ciulucului...

După o vreme s-au astâmpărat Năstureii cu avutul mod-est ce-1 aveau în jurul gospodâriei lor. Mai cresc câte-un ani-mal pe care-1 vând la Căpreşti... In toate satele de primprejur s-au deschis şi s-au sfințit biserici cu preoți tineri.

Numai Lili, fire ingenioasă şi novatoare, nu se poate astâmpăra. Cu vreo câteva luni în urmă a vândut un godac şi din insistența ei, pe banii agonisiți, au cumpărat... un telescop! Serile senine se urcă în podul casei să privească stelele prin ocheana lungâ, cercând să afle tainele farfuriilor zburătoare, ale universului, sâ afle cum trăiesc oamenii pe alte planete... Şi doar din vreme-n vreme, scrutând nemărginitul cerului, Lili oftează visătoare:

— Aşa e, Jorj... Dragostea mişcă stelele. Cu ele şi casa, şi gospodăria toată înfloreşte...

ZI-I UN MARŞ, CĂ VINE TATA!

Fiicei Daniela

Tata sosise înfr-o sâmbâtă, îndeseară. Nu-1 văzusem demult, că rar dă pe la noi, în capitală. Veni îmbrăcat în blugii fratelui (stăteau pe el ca nişte ițari) şi într-o scurteică cu guler de cârlan brumăriu. Pe cap avea, ca totdeauna, cuşma țurcănească, de care nu se desparte din ziua cununiei.

Vizita lui neaşteptată se nimeri parcă la moment, căci era sfârşitul lunii şi intrasem într-o acută criză de bani. Ne-am îmbrățişat diplomatic — eu urmărind buzunăraşul pãrintelui, unde se gãsea portmoneul.

— Am sosit cu treabă la voi, zise tata, dându-ne în primire bunătățile de acasă. Mă-ta m-o trimis să cumpăr câte ceva pentru zile negre, căci nouă cât ne-a mai rămas... şi n-are să ne ducă lumea la țântirim cu pielea în săcriu...

Mărturisirile lui, ca totdeauna sincere, mă întristară, dar fără zăbavă pornirăm tustrei — el, eu şi soție-mea — prin prăvăliile, dughenele oraşului, vorba lui, după stota de tătuşii, zolnice pentru năsălie şi podurele, ceară de toiaguri şi alte buclucuri, cum le numea el.

— Poate ne sparii cu-n leu! 1-am atacat cu o întrebare de la spate.

Soția, mai timidă şi mai ruşinoasă, cum i se cuvine unei nurori, mă smotri prin semne. Părintele, chipurile, nici n-a auzit...

Cutreierăm magazinele până m amurg, dar nu cumpărăm nimic din cele necesare tatei şi ne întoarcem acasă pe străzile aglomerate, obosiți şi flămânzi. Tata, însă, avea răbdare țărănească la mâncare. Păşea țanțoş înaintea noastră, până mă întrebă, arătând la balcoanele unei clădiri moderne, cu vreo douăzeci de etaje:

— Bine, măi, da unde țin bieții oameni polobocul cu vin acolo, sus? Şi-apoi cum de trage soba fumul pe hogeag la aşa înălțime?

Văzând el că nu-mi arde a glumă, o bună bucatâ de vreme tăcu, îndulcindu-se cu "mompasele" de care fâcuse rost dintr-un buzunar al scurtei.

— E timpul să mâncăm, am zis, urmărind ce avea să spună în această privință şi buna mea soție.

— Las-câ vâ fac o zamă în astâ-searâ din gâinâ de casă pe care a adus-o tata, încercă ea să potolească aşchiile de childuri dintre părinte şi fiu.

— 0 duceați greu pe când învățați, studenți, la universitate... Acuma, dacă ați scâpat la leafa voastră...

Tata, ca tot neamul nostru, se trage dintr-o viță haiducească şi nu-i mare lucru sa-1 scoți dm sante, daca il sacai mtruna. Insă atunci nu mă lăsa în pace buzunâraşul cela al lui cu miros de parale, căci îmi ghioräiau măruntaiele de foame. Cu vorbe dulci, mâgulitoare, i-am abătut pe o ulicioară, unde ne-am pomenit fațâ-n fațâ cu o "Plăcintâ", un restaurant de toatâ frumusețea.

Miros de fripturicâ, de mujdei, pui prăjiți, de mămâliguță cu brânză de oi şi alte bunătăți pământeşti, drese cu muzică de ospăț, parcă îți îndemnau picioarele sâ intri.

— Ce dugheană! făcu tata, încântat de arhitectura lăcaşului.

— In palatul ista se bea numai "Lacrimă de vădană" — vin de care nici nu-ți închipui, 1-am informat eu. Tata a lucrat multă vreme vinificator. Intrăm?

Părintele se opri brusc din mers. Făcu un pas înainte, apoi doi înapoi, împleticindu-şi parcă picioarele, se clătină, aduse lin cuşmoiul pe fruntea

asudată şi încrețită, de parcă trăsese coasa şi acum avea de gând să se mai odihnească.

— Cât o sâ mă ție o masă aici? i-am citit eu chibzuința în privire.

Am aruncat, necăjit, mâinile m părți, chipurile: "Ce pot sâ-ți fac, dacă tremuri pentru orice bănuț..."

— Lasă-1 în pace, zise soția şi ea frapată de frumusețea feerică a luminilor colorate, ce jucau prin geamurile enorme ale restaurantului "Plăcintă".

— "Lacrima vădanei"! făcu mirat tata, zău că n-am auzit. Şi după o pauză, arătă spre muzicanții de dincolo de geamul asudat, clătinându-se în ritmul melodiei: Dar ei pot cânta marşul lui Virgil de la magazinul din Ineasca?

— Aiştia şi pe dracul îl ştiu, am potrivit-o eu la repezeală, bucuros de hotărârea lui, căci, la o adică, de unde aveam să cunosc dacă muzicanții au ştire despre marşul scripcarului bețivan de prin părțile noastre.

Am intrat. Tata dori să i se cânte marşul, după obiceiul sătenilor, încă de la poartă, de la intrare, de aceea scoase un leu boțit din portmoneu şi ne trimise înainte. Am ales cu soția o masă, apoi m-am apropiat de orchestră, aşteptând să-şi termine cântecul. Sala mare era plină de fum de țigară, iar fascicule de lumină colorată jucau haotic pe pereți. La două mese din fața sălii stătea un bulibaşă, înconjurat de nişte țigani jucăuşi, care îl felicitau cu ocazia zilei de naştere. La altă masă, cu flori multe, nişte georgieni, cu şepcile mari cât frunza de brusture, fumau tăcuți, îngândurați; mai în fund, în semiîntuneric, discutau agitați o grupă de tineri tunşi chilug, toți într-o formă — scurte de piele, cu lănțişoare de aur la gât şi inele groase pe mâini. Lângă fereastră o ceată de studenți în haine kaki, ce se întorseseră odinioară de la țelină, cu băuturi pe masă, cuprinşi de umere, se legănau, lămurind prin cântec cum se bea lunea, marțea, miercurea... şi în celelalte zile ale săptămânii. Sprijiniți cu spatele de coloana pătrată, lucitoare, din dreapta localului, doi negri dezlegau cu mâini dibace taina cubuşorului Rubik.,. Toți păreau ocupați cu ale lor, numai în centrul sălii, m vecinătatea noastră, bătea la ochi o masă bogată, străjuită de-o femeie durdulie, care nu-şi rupea privirea întristată căutând spre uşă... Aştepta pe cineva.

Muzicanții porniră un "Mani-mani". Pe terasă nu dansa nimeni, deoarece lumea încă nu se îmbătase. Numai țiganii, la mesele lor, fluturau fericiți din mâini, cu barizuri înflorate. Când muzica încetă, am dat leul dobarului, i-am lămurit situația, rugându-l să-i zică un marş, că ... vine tata! După o pauză, deodată sala se umplu cu lumină şi muzica, solemnă, începu să-i zică un marş militar, de pe timpurile lui Petru Rareş. Tata, care stătea în prag ca un par

bătut, tot atunci se clătină, apoi porni țanțoş spre noi. In dreptul mesei țiganilor, în dreptul meselor celorlalți aflați în sală, îşi scotea respectuos cuşma din cap, făcând plecăciuni, aşa cum fac moldovenii, când intră la Ineasca cu marşul în nuntă şi strigă binevoitor: "Bună sara şi bine v-am găsit la sfântă masa asta, cinstiți gospodari şi gospodine!" Lumea îl privea nedumerită: oare cine-o fi şi de unde s-a luat?.. Socotindu-şi datoria făcută, părintele se aşeză alături de noi la masă, urmărind cu zâmbet binevoitor mulțimea din jur, dar dând cu ochii de femeia grăsană, săltă sprinten de pe scaun şi-i acordă o plecăciune aparte.

Femeia, deodată nici să-l ia în seamă. Îmbrăcată în rochie de mătase azurie, având dantură de aur, inele cu pietre lucitoare, coc blond (la înălțime se putea lua la întrecere cu țurca tatei), . iar peste umerele goale — aruncată o blană albă, scumpă, ea stătea supărată pe cel care nu mai venea.

— Ce pelicică de dobitoc are pe umăr? întrebă tata în şoaptă.

— Nu pricep, i-am răspuns într-o doară.

Mai în fundul sălii, după un paravan, două chelnerițe măsurau vesele, în fața oglinzii, o căciulă de blană de vulpe argintie. Soția, observându-le, îşi potrivi costumul bordo, cusut nu demult. Chelnerul nu se grăbea să se arate, foamea mă chinuia, iar tata tăbărî asupra mea cu întrebările: "li drept că NATO a mântuit de cosit fânul pe deal? Adevărat îi că Reigan acela e făcut de fată mare?"

După ce a aflat câte ceva ce se mai întâmplă în lumea mare, tata, văzând că n-am gust de taifas, nu chiteşte mult şi unde ridică o mână în sus, fluturând degetele şi strigând poruncitor:

— Jupâne! Adă oca şi trei costițe!

Atâta a fost de ajuns. Probabil că tata în tinerețe a frecventat asemenea instituții de veselie, cunoştea binişor rânduiala ce domină în ele. 0 copiliță în haine naționale moldoveneşti se apropie de noi, cu glas ciripitor, puțin speriat:

— Vă ascult. Comandați, vă rog... "Jupânul", pe care tata îl avuse în vedere, îi produse nedumerire, făcând-o pe chelneriță să roşească.

— Mâncărică, mămăligă, brânză de oi, jumări, ghiveci, am rostit eu ca să-l scot pe tata din încurcătură.

—... şi o "Lacrimă de vădană", nu uită să adauge el.

— Una numai? am făcut-o eu pe glumețul. Vădana plânge cu amândoi ochii! Apoi chelneriței: Două "Lacrimi..."

Vinul auriu căzu pe placul bătrânului, îl învioră. Lumea se veselea, nişte tineri ieşiseră pe terasă şi dansau bryk. Numai durdulia îşi pierduse, se vede, răbdarea, căci chemă chelnerița să achite plata pentru masa comandată. Dar

se mai reținu, deoarece muzica "zicea" la sugestia unuia dintre studenți şi calea spre ieşire era barată de dansatori. De microfon se apropie un bărbos cu fălcile mari, lucind de sudoare, cu fruntea aplecată în jos de emoții adânci. Deschise larg gura şi cântecul răsună tocmai... jalnic:

"Foaie verde şi-o ridiche,
Hoinăreşti prin lume, potârniche...
Dar când turturica zboară, of!
Viața-i mult amară, zău..."

— Cum te mai împaci cu serviciul ?

Ceva mai înainte el mă întrebase de Reigan, iar eu, la rân-du-mi, de ce n-aş fi putut afla câte ceva despre pensionarii paznici din satul nostru?

— Îs pe foaie de boală, răspunse tata. Pe dânsul, însă, îl preocupa cu totul altceva: De ce nici un suflet al lui Dumnezeu nu chiuie în joc? C^ veselie e asta fără de chiuială? Capitală, dragă doamne..."

— Nacealnicul! am dus degetul spre buze, arătând la femeia ce stătea cu poşeta în mână, gata de ducă.

— Ea, nacealnic? Şef de depozit, vasăzică? se cruci bătrânul gata să trântească cuşma în pământ de obidă.

— Ştiut că nu-i de la coarnele plugului, zâmbi galeş Ala, soție-mea.

Tata se ridică şi — hai-hai — răzbătu în mijlocul celora care dansau. Se proțăpi pe picioare şi, găsindu-şi punctul de sprijin, slobozi un chiuit năprasnic. Apoi, fără pic de jenă, în ochii nedumeriți ai mesenilor, îşi întări cuşma pe ceafă şi-şi ridică bata pantalonilor. După pregătirile de cuviință, prinse a tropăi mărunțel, deschizând şi închizând la piept brațele. Dansa fierbinte, îndârjit, cum fac moldovenii prinşi în iureşul hostropățului. Era omul la datorie!

Deodată (vorba ceea: "De ce te temi nu scapi!") se apropie de grăsana în rochie de borangic. Printr-un gest delicat, stil "retro", îşi flutură țurca până la căputele ciubotelor şi o invită la dans. Femeia, surprinsă, făcu o mină acră, dar văzându-l pe tata cum țopăia înaintea ei, chiuind întruna şi repetând gestul ospitalier cu căciula, zâmbi larg, prieteneşte... Sprijinindu-se de scaun, ea îşi desfăcu mâinile în parți, ca şi cum i-ar ti zis:

"Uite, vezi, aş dansa cu plăcere, dar..."

— Lasă-l în pace, mă mustră soția a câta oară. Are poftă de veselie. Să se distreze cât îi pofteşte inima...

Din păcate, melodia se sfârşi ca înadins. Rămas cu țurca în mână, tata se întoarse cu fața spre muzicanți. Se apropie apoi de bărbatul cu fața mare, asudată şi-l rugă cu glas tare, să se audă:

— Îngeraşul lui Hristos, zi-i moşului "Găinuşa", şi arătă spre femeia de colo. S-o mângâi oleacă... Nu vezi, că-i scârbita de se usucă.

Căpetenia muzicanților înțelesese că-i vorba de-o ofertă şi, surâzând cu subînțeles, pocni din degete, adică: "Vrei muzică, moşulică? Plăteşte!" Tata îşi descheie cu băgare de seamă nasturii bondiței — bărbosul, dacă era om chitit la minte, trebuia să ghicească într-un fel că acesta are bani. Are, dar îi ține unde se cuvine ca banul să fie ținut.

— Vezi? se lăudă el. Zi-i "Găinuşa" şi te-oi mânțăni. Bărbosul nu înțelegea româneşte, strâmbându-şi fălcile, stătu în cumpene şi, bănuind că are în față un comersant de pielicele de prin nordul republicii, îşi trecu mâna peste strunele chitarei şi-i zise vesel lui tata:

—Chântă!..

Tata, legănându-se, începu să-i zică o melodie străveche, iar bărbosul — s-o prindă dibaci pe strunele chitarei. Săltăreața "Găinuşă" îl întărâtă şi el, chiuind mulțumit, se apropie tropăind iar de masa celei invitate, dar încă necunoscută, surprinzând-o deja cu furculița de fripturică în gură...

— Lasă-l în pace! mă rețінu iarăşi soția, râzând cu poftă de năzbâtiile copilăreşti ale tatei.

Iar tata parcă avea jăratic în ciubote. Tropăia măruntel din picioare şi se învârtea vârtej. Noi nu mai însemnam pentru el nimica. Nici să ne ia în seamă. Femeia, măsurându-l cu pnvirea-i zâmbăreață, îşi îndrepta mărgelele şi, lăsându-şi blana scumpă pe speteaza scaunului, se ridică. Tata, când se pomeni față în față cu o femeie atât de voinică, parcă să dea înapoi, dar parcă nu.

— Lasă-l în pace...

Prea mult, însă, n-a stat să se gândească. 0 cuprinse gospodăreşte de talie şi, în ritmul "Gămuşei", începu să tropăiască pe loc şi tot mai des. Partenera îşi făcu şi ea vânt, descriind câteva rotocoale în jurul lui. Tata atâta şi aştepta, chiuind şi mai cu foc. Apoi se aşeză într-un genunchi, silind-o sa-i sara împrejur într-un picior, sa țină mana in sus, ca o statuie a libertății.

Toată lumea se ridică de la mese şi urmărea amuzată scena. "Găinuşa" e un dans vechi, cu multe figuri. Şi nu dintre cele uşoare. E de ajuns, probabil, să spui, că la sfârşit partenera trebuie să sară, să se arunce în brațele partenerului... Dar când dansezi cu o... găinuşă ca cea pe care tatei îi abătuse s-o scoată la joc... Până-şi acei bărbați bărbieriți pe cap, care până atunci păreau a fi absenți în sală, îşi aruncară privirile spre acea pereche. Vă închipuiți privelişte? Ei, bine, trebuie să vă spun că tata nu s-a făcut de râs...

Aproape de sfârşit, el se dădu înapoi, la vreun pas de femeie,

îşi răşchira picioarele in parţi, scuipa vârtos in palme şi, cârceindu-şi mâinile butucănoase, de parcă avea să se trântească la berbec, îndemnă cu toată seriozitatea partenera să-i sară m braţe. După legea dansului!

Femeia, la început şovăi, apoi râzând cu toată făptura, se repezi deodată spre tata şi... ateriză în braţele lui! "Găinuşa" fusese prinsă şi, tot atunci, tata cu vinele de la gât umflate de încordare, chiui şi mai aprig, apoi o slobozi din prinsoare. Sala izbucni în aplauze. Şi se prelungiră atâta timp, cât el o conduse la braţ până la masa ei, unde mai făcu şi o plecăciune de mulţumire.

— Of!.. Şi nimica nu mă doar?! răsuflă din adânc tata, revenit la locul lui.

Dar nici nu reuşi să-şi tragă sufletul, că de pe terasă bărbosul îi făcu un semn cu mâna, cerându-i plata pentru comandă. Tata se apropie, cercetă mai în de lung în ochii lacomi ai muzicantului, ce trăia şi el sub impresia "Găinuşei", dar când cavalerul îi întinse răsplata, barba i se boţi pe loc.

— Pentru tunsoare, îngeraşul moşului! îl blagoslovi tata, vârându-i sub nas nişte bănuţi, pe care avu grijă sa-i vânture de fărâmături... Zâmbetul de pe faţa bărbosului se stinse şi el privi la tata ca la o rămăşiţă a trecutului. Părintele nostru făcu un gest cu ţurca şi se porni la masa unde comandasem câte-o porţie de mititei, pe când bărbosul îi trimitea din urmă un solfegiu vulgar. Tata se opri, lovit parcă de-o săgeată în spate, deveni nervos, hărţăgos, clătină ameninţător din cap:

— Liturghia, precistania cui te are... Te burduhăşesc eu acuşica, ia!

Mirosea a conflict direct, dar pe toate le opri un georgian, ce se apropie de tata cu zâmbetul larg pe buze. îl luă cu respect de braţ, îl aduse la masă, apoi se întoarse la muzicanţi şi cu o privire dispreţuitoare îl lovi pe bărbos cu o bancnotă grasă în faţă, ordonându-i cu accent plăcut caucazian:

— "Gaianuşea"! şi zâmbi larg spre tata. Bărbosul o luase la nas, şovăia, iar când de el se mai apropiară doi băieţi dintre cei cu lanţuri de aur la gât, bărbieriţi pe cap, ca să-l întrebe de sănătate, totul reveni la ritmul nor-mal. Lumea se încinse în dans, tata îi îndemna pe toţi să se prindă în horă, iar el şi partenera lui jucau în centru, împungând tavanul cu gluga ţurcii. Bulibaşa, înroit de nişte ţigăncuşe colorate, georgienii, studenţii, negrii, tinerii bărbieriţi pe cap, ce îşi aruncară hăt colo scurtele, rămânând doar în cămăşi, cu aurul mult pe ei — toţi îşi găsiseră "găinuşele" lor şi între popoarele celea ne mai făcuserăm loc eu şi cu soţia, simţindu-ne cu tata într-o familie mare, veselă şi fericită...

— Voinică femeie, zicea tata, trăgându-şi sufletul după dans, de parcă era un pugilist la răgazul dintre reprize. Curată, volăneaţă, hărnicuţă la joc... De la dânsa miroase-a toporaş!

Femeii îi era vesel cu noi. Ne-a poftit la masa ei. Ne-a servit cu vin "Oneşti, apoi cu cel de "Trifeşti", "Grătieşti", "Ineşti"... Tata, după fiecare păhărel, scotea fâşicul cu "mompasele" şi ne servea pe rând. Soția mă ghionti uşurel şi arătă surâzătoare cu ochii la foaia de boală în care tata învelise bomboanele. Nu era tocmai momentul să-i atrag atenția, căci femeia era cucerită de blajinătatea şi amabilitatea bunului meu părinte, nici să-i pară râu de omul ce-l aştepta odinioară.

Soția găsi repede limbă comună cu dânsa şi-i scrise rețeta tortei "Napoleon". După câteva melodii, cineva strigă poruncitor: "Găinuşa" şi tata, "remorcat" de parteneră, ieşea la joc. Amândoi erau ghioalcă de sudoare.

— Las' că te spun eu la mama! am zis în şagă.

— Măi, paingănule! nu mă răbdă el. Ce atâta vorbărie şi hlizobeală?! Țist! Eu îs stăpân aicea... Te ştiu de când erai acasă — iute la mânie şi leneş la lucru. Apoi continuă să mă convingă: lan bagă tu de seamă cu ce partret de nevastă joc eu. Face să te-azvârli sub tanc după dânsa, nu alta...

Avui de furcă cu el până se făcu oră târzie. Chelnerița ne socoti masa şi tata, nevoit să scoată banii ce-i avea în portmoneu, primise restul atât cât trebuia să-i ajungă de drum spre casă, dar spre uimirea mea, ştiindu-l cam zgârcit, n-avea pe față nici o umbră de regret. Avea doar două dorințe. Numai două. Să nu mă grăbesc, căci are el o vorbă de spus "sărmanei femei". Şi alta — nu cumva să-l spun mamei...

— Mergem! l-am silit cu toată seriozitatea, simțind că muzica nu are capăt. Şi-apoi la şaptezeci de ani este greu să zburzi atâta cu o femeie care n-avea, probabil, nici cincizeci. Unde 'mai pui că gazdele unde locuim sunt nişte oameni buclucaşi, mai ales dacă te reții târziu în oraş şi le întrerupi somnul.

— Fecioraşule, poate zăbăjim puțintel? privea tata cu jale în urmă.

— Acasă! i-am stins rugămintea fără îndurare. Afară era toamnă târzie. Vântul mâna frunzele pe asfaltul negru şi lucitor. Bureza. Răcoarea strângea în spate. Când sosi ultimul troleibuz, ne-am grăbit în înghesuială şi, îndulciți de proaspetele impresii, mergeam spre casă. Credeam că am petrecut cea mai frumoasă seară din viața orăşenească, dar spre groaza mea şi neliniştea soției, când să coborâm... Pericol! Tata nu se vedea nicăieri. Noi încolo, noi încoace — tata nu-i şi pace! Am sfeclit-o. E bătrân, nu vede bine prin întuneric, locuri necunoscute şi-apoi câte se pot întâmpla într-un oraş în timp de noapte!.. Pornirăm alarmați o fugă înapoi, în direcția restaurantului, unde crezusem că l-am prăpădit, dar nu văzurăm decât o pereche de tineri care se sărutau, rezemați

de un stâlp. Soția mă sfătui să anunț poliția, însă, în vreme ce mă îndepărtam spre telefon, ea hohoti din urmă:

— Doamne, cât i-i de bine lui în sara asta cu noi!.. M-am întors ca fript spre geamurile mari ale restaurantului, de unde năvălea melodia săltăreață a "Găinuşei". Zărisem cuşmoiul tatei, care sălta mărunțel să boldească tavanul, iar alături se legăna silueta femeii m rochie azurie de mătase.

Tata nu se dădea dus. Mai să se îndârjească la mine:

— D-apoi eu la armată am fost sportist!.. Femeia îl chema cu voce disperată:

— Păunaşule!.. Nu pleca, opreşte-te în îmbrățişările mele! ... A plecat a doua zi foarte devreme. Mi-a spus că n-a închis un ochi toată noaptea. "Găinuşa" i-a zuruit mereu în urechi şi-apoi s-a gândit la femeia ceea : cine oare a petrecut-o pe dânsa acasă şi dacă nu s-a rătăcit cumva în "scârba" asta de oraş…

— Măcar de i-aş cunoaşte adresa, îngână el plin de obidă. Aman vroia să vină vara la noi, să ne ajute la prăşit în grădină…Ce boi minunat ave!

NEAGULE, FRUMOSULE…

— Neagule, frumosule!.. umbla Rădulina valvârtej prin ogradă, boțind telegrama şi amintindu-le tuturora că astăzi e o zi însemnată pentru toți lăieşii din Ineasca.

In satul nostru, alături de alte neamuri, locuiesc şi o boaghe de țigani pe care mătuşa îi numeşte cu un singur cuvânt — "țigănărit". Şi asta mult înseamnă. Demult s-au astâmpărat oamenii care sute de ani au cutreierat pământul în lung şi în lat cu şatrele în căutarea norocului. Azi norocul şi l-au găsit la Ineasca. Sunt gospodari în toată legea, mulți dintre ei au vaci olandeze, magnetofoane japoneze, sunt fruntaşi în producție, fapt care le sporeşte nemărginit mândria. Şi pe bună dreptate.

Neagu, feciorul cel mai mare al Rădulinei şi al lui Ştefănache Cepurel, a isprăvit armata şi azi întoarcerea lui la vatră stârni mare tărăboi în ograda lor. Neagu este aşteptat să sosească deseară, cu trenul, la gara Buhnării şi probabil o să-i iasă în întâmpinare însuşi bulibaşa de la Soroca, cu tot onorul… 0 parte din țigănărit, neamurile grămădite de prin Ursari şi Budişoara, discută agitați cum să facă mai bine ca să-l întâmpine pe soldat.

Fierb cazanele, zângănesc cosoarele, zbiară mieii, cotcodăcesc găinile, sub cortul împodobit cu lăicere şi războaie se împodobesc două rânduri de mese.

In ajun a plouat. Cerul e tulbure. Prin ogradă se împrăştie rumeguş de lemn, ca să nu fie glod. La poartă stă de-a gata fanfara lui Naum Locş, un evreu tânăr de la Teleneşti, cu studiile muzicale terminate. Rădulina, căreia îi ţâşnesc firele albite de sub şalinca legată în nod lângă ureche, inspectează pregătirile, tot trage din lulea şi rareori intervine cu sfaturile. Un curcan se plimbă prin ogradă, înfoiat în pene, un boldei latră a lehamite, iar în ocol un buhăieş cu privirile blânde începe a mugi îndelung de răsună valea satului şi muchia Lipăgăului.

— Să cântaţi, boalelor! se stropşeşte ea către muzicanţi gata de plecare spre Buhnării, şi sloboade fumul prin colţul zbârcit al gurii. Să i se ducă vestea lui Neagu ca de un câine pârlit. Că-i fecior de gospodari. Soldat! A făcut armata tocmai la Bug!

Alivencile, ciulamaua, găluştele cu oase (mâncarea preferată a ţiganilor din Ineasca), răciturile de cocoşel, chisăliţa din agude — toate bucatele i se par mătuşii numai bune şi socoate că e timpul să plece spre gară. Degrabă soseşte trenul. Ţigănăritul, de la mic la mare, îmbrăcat în ce au mai frumos, prinşi de mâini, dansând bucuroşi, se îndreaptă cu alai "la tren".

Rădulinei i s-au uscat ochii tot privind în zare. Nu 1-a văzut pe Neagu doi ani încheiaţi, şi aşteptarea îi macină răbdarea...

— Neagule, odoraşul mămucăi! rostea ea din când în când. Ţi-a mâncat anii străinătatea!

Cunoaşte întreg satul că mai grea armată ca a lui Neagu Cepurel nu a avut nimeni. De vreo câteva ori ţigănăritul întreg a fost la unitatea de pe malul Bugului, dar de fiecare dată comandamentul, văzând alaiul, i-a trimis acasâ fără a-l scoate pe Neagu la iveală.

Măcar cu un ochi să-l fi zărit! Li se lămurea că băiatul are o slujbă grea, de mare răspundere, care cere multă sârguinţă şi concentrare maximă, ce nu-i permite să se abată nici măcar pentru o clipă...

— Duceţi-vă acasă şi dormiţi liniştit, soldatul vă păzeşte de nădejde, li se spunea.

Dar timpul fuge repede, ca şi apa Ciulucului, şi, iată, în astă-seară Neagu Cepurel soseşte în gară. Ţigănăritul, nerăbdător, stă în aşteptare, Rădulina continuă să boţească telegrama în mâini, iar Ştefănache priveşte mereu fotografia în culori a lui Neagu, geme şi varsă lacrimi în palme...

De după cotitură apare locomotiva şuierând lung-prelung, iar când vagoanele prind a scârţâi lângă peron, se stârneşte învălmăşeala. Muzicanţii ţin instrumentele de-a gata. Rădulina şi Ştefănache pornesc de-a lungul trenului

cu brațele desfăcute spre cer, gata să-l strângă pe fecioraş în îmbrățişările lor părinteşti:

— Neagule, frumosule, au unde eşti, mămucă? strigă țiganca tare, apoi se răsteşte ca din senin la muzicanți: Cântați, mâi, să se audă... Cântați!..

Orchestra îi zice marşul...

Când trenul se opri, careva din puradei strigă bucuros, arătând spre uşa unui vagon:

—Ura! Ura! Iacă-tă-l-îi...

Ştefănache şi Rădulina nu mai pot de fericire. Lumea adunată în gara aplaudă, dansează "Tananica" şi chiuie neîntrerupt în onoarea celui sosit.

In uşa unui vagon stătea un țigan cu o ținută aranjată, gras, cu mustăți stufoase, oacheş ca pământul; la gât avea prins un binoclu, iar pieptul înfoiat lucea de insigne. Pe umerele late țigănăritul zări, cu răsuflarea tăiată, o cordea subțirică de culoarea gălbenuşului de ou.

Țiganca nu putu ține piept bucuriei şi gemu cu vocea înfundată, lungind silabele — s-o audă toată gara de lume:

— Aurdi! Şuear la mama ero, şucar!.. Frumosul şi delicatul mamei, frumos!..

Muzicanții, parcă îndemnați de salva tunului, îi aterizează soldatului întors la vatră alt marş, încât plopii din preajmă stăteau neclintiți ca şi cum ar fi primit onorul. Neagu, ieşit în uşa vagonului, nu se grăbea să coboare. Se tot uita la ciubotele lui lustruite, apoi se îndrepta din spete, urmărea cu o uşoară neîncredere pe cei de pe peron şi zâmbea larg. De sub buzele lui cărnoase ieşea la iveală un dinte de aur.

Țiganii iar gem a uimire... în copilărie, fiind cel mai mare în familie, Neagu trebuia să dădăcească pe cei mici, în vreme ce părinții plecau la lucru pe deal. Să-i dădăcească şi să-i hrănească, însă el le bea laptele şi-apoi, când frățiorii şi surioarele scânceau, le dădea buza de jos să i-o sugă în loc de biberon şi astfel rămăsese buzat de prăpădenie. Acuma, însă, la întoarcere, buza i se ascunsese sub mustățile stufoase, şi Rădulina nu mai poate de fericire, privindu-l:

— Frumosul mamei, frumos! Au să te deoache şi au să se prăpădească fetele după tine..., şi iar se oțărăşte către muzicanții lui Naum Locş, ce fac răgaz: Cântați măi, dar-ar budihaceea în voi!

Muzicanții suflă asudați m tromboane, iar părinții se repăd să prindă soldatul în îmbrățişări, dar Neagu îi opreşte prin-tr-un semn: stați pe loc, nu vă apropiați! Scoate din buzunar

un obiect asemănător cu o lumânare groasă de parafină, o ridică deasupra capului, trage de un căluş, ca peste o clipă cerul tulbure al serii să se umple de lumini multicolore. Tot atunci Neagu scoate din gât binoclul şi urmăreşte focul de artificii.

Întreg ţigănăritul prinde iarăşi să geamă a uimire, fiecare arătând cu mâinile întinse spre soldatul din uşa vagonului:

— Vezi ce poate soldatul!

Apoi Neagu se hotărăşte să cadă în braţele lor. 0 puzderie de pupături. 0 căldare de lacrimi de dor. Muzica cântă încontinuu.

Pornesc cu tot alaiul spre sat. Neagu merge înconjurat de toată ceata şi e zgârcit la vorbă. Din când în când scoate câte-o rachetă din buzunarul vestonului şi umple cerul satului cu lumini. Fiecare trece cu interes să se uite prin binoclul de artilerie, pe care Neagu îl ţine în mână şi nu-l încredinţează nimănui. Copilaşii, îmbrăcaţi-dezbrăcaţi, sar, dănţuiesc în jurul soldatului, şi dintr-o dată Ineasca se pomeneşte în sărbătoare.

— Hâtrul mămucăi, hâtru!..

Cineva, fără voia lui Neagu, se repede şi-l sărută, încât soldatul se cutremură, iar dacă-l atacă vreo ţigăncuşă, înţepeneşte zguduit şi zâmbeşte larg, descoperindu-şi dintele de aur...

— Daţi-vă, călăiţelor, într-o parte, se răsteşte maică-sa la ţigăncuşele obraznice. Să nu mi-l deocheaţi... Ori , dacă vă este râu, veniţi mâine şi-l mai vedeţi.

La porţile satului, unde drumul coteşte, pe Neagu îl aşteaptă un cortegiu de maşini de la Soroca, m frunte cu bulibaşa. După ce Neagu trage două rachete în cinstea căpeteniei ţiganilor, acela îl ia sub aripa sa, alături, şi privesc plini de mândrie parada limuzinelor ce trec prin faţa lor într-un rând enorm care începe de la un capăt al satului şi se încheie în celălalt. Automobilele sunt împodobite cu panglici colorate şi flori de câmp.

Bulibaşa, într-o bondiţă de piele veritabilă, de desubtul căreia se vedea un costum albastru firma "Couturier", încins cu o centură ornamentată cu creste zimţate de cocoşi, îmbrăţişează mereu soldatul şi-l bate prieteneşte pe umăr. Neagu, în semn de recunoştinţă, îi dăruieşte binoclul, pe care i-l anină în gât. Bulibaşa îl pune la ochi şi multă vreme priveşte şiragul nesfârşit de maşini.

— Cântaţi, măi, arde-v-ar pe maţe! se răsteşte iarăşi Rădulina.

Fanfara continuă să cânte marşuri militare, alaiul se îndreaptă spre casa lui Ştefănache Cepurel... Ograda e plină de oaspeţi Câteva chirande cu ochi negri ca tăciunile se vânzolesc pe lângă umerii vânjoşi ai ostaşului demobilizat, fără a se stingheri de bulibaşa, iar alte codane, mai modeste, stau împopoţate

pe scaune şi mănâncă răsărită prăjită. In ocol buhăieşul tărcat iar prinde a rage, întinzând capul peste gard.

Neagu continuă să zâmbească, mândru de situația în care s-a pomenit, şi nu scoate o vorbă de prisos. Vorbească mai mult cine vrea! El în armată a învățat sâ cugete. Cugetul său zboară undeva departe, peste Valea Brânduşei, iar trupul... e în ograda încinsă a sărbătoare.

— Vino, Negule, frumosule, în casă c-au să te deoache fetele, îi tot poartă de grijă Rădulina şi se stropşeşte la fetele ce-i ating cu mâna epoleții: Fertic! Să veniți mâine să-l mai vedeți pe Neagu. Astăzi — gata!..

— Las-o, mamă, mai moale, că tare mi-a mâncat dorul după ele armata la Bug, cearcă să-i reproşeze Neagu, surâzând fetelor zvelte ce roiesc în jurul lui... Ştefănache Cepurel nu conteneşte să-şi măsoare feciorul ca pe un exponat de muzeu. Uneori sloboade glas strident, copleşit de emoții părinteşti, că nu şi-a văzut odrasla doi ani încheiați. Neagu trimite o rachetă în înaltul cerului. Apoi Ştefănache iar se apropie de Neagu, achipuie o insignă lucitoare de pe pieptul lui şi-l întreabă:

— Pentru care merite ai primit-o, fruntaşe? Neagu chibzuieşte cât chibzuieşte şi, înainte de-a se porni spre capul mesei, alături de bulibaşă, aruncă sinceritatea în

auzul fetelor:

—Apoi, tătucă, care merite? Migdalurile estea îs ieftine ca braga. Acolo, la Bug, poți să-ți cumperi la magazin câte vrei. Zece bănuți una! Cumpără-ți şi poartă-le sănătos, că n-o să te deoache nimeni cu ele...

Cei care-l înconjoară pufnesc în râs, iar Ştefănache devine furtună neastâmpărată. îl ia uşurel de mâneca vestonului într-o parte şi-i zornăie cu vocea la ureche:

— Mâi, nebun ai fost şi nebun ai rămas... Oare nu poți spune că migdalul cutare sau cutare l-ai câştigat pentru anumite bravuri: c-ai fugit bine, c-ai ochit la vreme în țintă, c-ai luat primul loc la călărie?

— Ce fel de ochit, ce fel de împuşcat, ce fel de călărie, teti? râde Neagu în toată nedumerirea. Am fost gornist! Du-te şi întreabă la unitatea de la Bug cine se scula în fiece dimineață, până nu sunam eu deşteptarea, umflând goarna de-mi bârâiau fălcile? Gornist am fost! Bulibaşa stă de-o parte şi nu aude convorbirea celor doi, ci numai, aşijderea unui comandant de oşti, se uită prin binoclu şi se miră de minunile tehnicii militare.

— Vezi ce poate soldatul! tot face el arătând spre Neagu. Precum e moda la lăieşii de pe la noi, cântecele şi dansurile urmează unul după altul. Naum Locş e muzicant bun şi le cântă pe plac. Puradeii din jur aleargă, flutură

bariuri şi marame colorate deasupra capului, sar în sus, țipă. De bulibaşa se apropie soția, împreună cu fiică-sa, tinerică, tocmai pe gustul lui Neagu. Soția bulibaşei struneşte de curea un cățeluş roşcat, căruia, când latră, i se zăreşte un dinte, iar într-o ureche are prins un cercel... Neagu vroi să spună ceva fiicei bulibaşei, dar prea mare era gălăgia din ogradă.

Se veselesc toate popoarele din sat. Eu şi prietenii mei Andrei Beşliu, Tudor Belitei, bădița Ion Țapu, care împleteşte scaune şi coşernițe din lozie şi le duce apoi la târguri internaționale, Olenka Lesiuk, o hahluşcă jucăuşă , ca o iuşcă, ce a tot otrăvit inima mai tuturor flăcăilor din Ineasca, dar care până la urmă s-a căsătorit cu un vădăoi de la Verejeni, cu cinci copii şi spune fetelor că mai minunat lucru pe lume decât dragostea curată nu există; se veseleşte moş Leiba, care demult nu mai vinde var la dugheană şi e bucuros de pensie. Suntem încântați de cele văzute, de cele auzite.

Neagu le-a povestit tuturor mesenilor câte drumuri anevoioase a străbătut în armată, împreună cu goarna. In ziua când s-a demobilizat, povestea el, 1-a petrecut plângând toată unitatea, neştiind nici ofițerii ce-au sa făcea şi cine avea sa-i scoale mai departe cu trâmbițatul de goarnă în fiecare dimineață. In semn de recunoştință i-au dăruit rachetele şi binoclul...

— Trăiam bine cu toți ofițerii, mai ales când stăteam la gaubaht! zice deodată Neagu, încât lui bulibaşa îi tremură cercelul la ureche. Şi pentru ce ați crede? Păi, pentru ele, şi arătă zâmbitor spre țigăncuşele frumuşele de la masă. Tare mă mai usca dorul după ele, ş-apoi dacă săream gardul în oraş... La Bug pentru orice săritură peste pârlaz eşti tras la răspundere...

Şi iar muzica mătură toate nedumeririle. Rădulina îl căinează pe Neagu şi nu-şi poate găsi astâmpărul. Trage din pipă, se apropie de urechea bulibaşei, iar acesta dă din cap a înțelegere. Neagu nu-şi ia ochii de la fiica lui.

— Negule, frumosul mămucăi, nu te osândi, zice mătuşa, am grăit cu bulibaşa. Chiranda ține socoteală. li place de tine şi frumusețea pe care o are n-o dă nimănui, decât numai ție, Neagule!..

Dinspre ziuă, în toiul veseliei, se zvoneşte peste tot că Neagu, bravul soldat, se însoară! Cu fiica bulibaşei, care, de doi ani, fără ştirea lui, se usucă de dorul măritatului. Bulibaşa cu soția sunt veseli şi mândri. Zâmbetul lor iradiază la luminile cortului. Amândoi netezesc pe rând părul moale al fiicei, apoi cățeluşul cel cu dinte de aur şi continuă să zâmbească larg spre ginerele ce se coace chiar în ochii lor ca un bubuşlui de bujor.

— 0 să-l dăm la lege pe Neagu, spune, trăgând cu lăcomie din pipă, pe când Ştefănache se uită rece şi indiferent la toată întorsătura ce se iscă în ograda gospodăriei lui.

— Să le începem pe toate de la Soroca! propune deodată bulibaşa, plin de entuziasm, mai să-şi rupă poalele fundiței.

De aceeaşi părere e şi soția lui. Fiica, pe care a pălit-o măritatul, oftează copleşită de plăcere şi încântare față de bravul soldat cu buza lată, dosită sub mustață.

— Neagu, frumosul mămucăi, se-nsoară! parcă începe să se vaicăre țiganca. Iar se înstrăinează de noi... Aoleu! Strigă dansa într-un sfârşit, de parca i s-a aprins casa.

Chiar în dimineața acelei zile căpetenia țiganilor din Soroca a hotărât să se declare că e gata să-şi dea fata după bravul oştean Neagu Cepurel şi să celebreze evenimentul, prin logodnă, pe malul Nistrului...

Cortegiul de automobile stă la dispoziția țigănăritului din Ineasca. Toți se îmbracă, îşi achipuie chimirurile, îşi potrivesc pălăriile pe cap, se pornesc motoarele şi maşinile, aranjate în coloană, prind a se mişca pe drumul ce duce spre Soroca. In fruntea cortcgiului de maşini e "Kadilak-ul bulibaşei, unde se află, fireşte, şi Neagu, alături de logodnica lui.

Când zorii fâlfâiau din aripi, deasupra satului nu rămăsese decât luminile de artificii ale rachetelor pe care le lansase Neagu la despărțire. Bulibaşa se uită la ele prin binoclu până se stinseră şi zise:

— Intr-un ceas bun!

Tot neamul țiganilor din Ineasca e în mare cinste! In maşina din coada coloanei fanfara lui Naum Loeş îşi umflă tromboanele fără istov. Neagu stă cocoțat în cea din fruntea coloanei, c mulțumit că simte aerul proaspăt, cu miros de flori venit din largul câmpiei.

... Nu s-a ştiut toată ziua ce a fost acolo, la Soroca. Nimeni n-a aflat de ei până a doua zi dimineață. Spre răsăritul soarelui, cei din Ineasca s-au pomenit cu nuntaşii la poarta satului. Veneau pe drumul dinspre Soroca dezorganizați, ca o armată care bate în retragere. In fruntea tuturora păşea Neagu, cu epoleții rupți şi buza însângerată. Bătut cum era, încerca să lămurească cele întâmplate:

— Pe crucea mea c-am vrut toate să fie bune!.. Rădulina se răstea întruna la compania lui Naum Locş:

— Cântați, boalelor, arde-v-ar pe mate, că suntem gospodari ori ce dracu!..

Muzica nu mai părea solemnă, dar camufla cât se poate de bine gâlceava şi neînțelegerile țigănăritului.

... Ce s-a întâmplat la Soroca multă vreme a fost pentru Ineasca o taină. Abia peste câteva săptămâni, lucrurile s-au limpezit. Când s-a dus Neagu să

logodească, fiind întrebat dacă n-are păcate pe suflet, după cum e obişnuinţa lăieşilor să clarifice, nu a putut să nu fie sincer. A mărturisit tuturor oamenilor că s-a încurcat la Bug cu o ţigăncuşă, pe care nu prea o iubeşte ca pe fata bulibaşei, dar care umblă după el şi-l caută ca să-l facă tată tânăr. Şi s-a adresat către ţiganii de la Soroca, să-i ia apărarea. Sincera destăinuire a fost crudă şi amară, dar ea a apărat de pacoste cinstea bulibaşei. Drept răsplată, căpetenia ţiganilor a îndemnat pe ineşteni să-şi ia tălpăşiţa în chipul cel mai romantic, şi rar dintre cei participanţi care să nu se fi ales cu câteva cucuie. In schimb, au dovedit încă o data ca mai deschişi şi sinceri nimeni ca la noi in sat nici că există...

Peste câteva luni de la întâmplare, la Ineasca poposi o ţigăncuşă cu pruncul în braţe, fericită că, în sfârşit, 1-a găsit pe bravul şi neînfricatul gornist. Mai cu scârţ, mai fără, Neagu şi-a bărbierit mustăţile şi a jucat o nuntă de lătrau câinii în târg şi i-a mers vestea, vorba Rădulinei.

In rând cu toată lumea, în capul mesei, m-am veselit şi eu cu prietenii, cu sătenii şi cu fiica lui Neagu Cepurel, de la care aflasem că mamă-sa, tot plimbându-se prin trenuri şi căutându-l pe tatăl ei, i-a pus un nume cât se poate de potrivit: "Pasajirka”.

JANET

Era o copiliţă silitoare, frumoasă ca lacrima, dar cu sânge de viperă. Avea gâţe negre, ochi la fel ce jucau mereu a şiretenie, plini de neastâmpăr, iar faţa doldora de pistrui, pe care natura îi presărase tocmai unde trebuia să le stea mai drăguţ, şi nişte degeţele sprintenele, săltând pe clapele acordeonului. Toate acestea — căci ce altceva putea fi la mijloc?

mi-au şi trezit prima oara in viaţă norul acela neînţeles, zis dragoste. Până atunci socoteam că avusesem o copilărie norocoasă şi sătenii se mândreau cu mine. Eram cuminte, ascultător... Numai că, mai devreme ori mai târziu, vremea te pune la încercare. Precum vă spuneam, neliniştea mea o trezise ea, Janet, ucraineanca ceea care trăia în mahalaua Velniţei din partea de sus a satului.

Toamna, când am început clasa a şaptea, Veronica Isidorovna, învăţătoarea de literatură, ne-a spus că am intrat în anii adolescenţei — vremea, cum s-a exprimat ea, marilor căutări, a tainelor. Toate căutările şi tainele mele, însă, erau Janet. Peste tot îmi apărea în cale, ignorându-mă de la primele încercări de a mă lua în seamă. Şi de ce oare se întâmplă totdeauna ca ţie să-ţi placă cineva, iar tu ei nu?! Nu eram cine ştie ce înalt de statură, nu mă prea deosebeam nici la învăţătură, nici chiar în meciurile de fotbal... Una era limpede:

dăduse peste mine inspirația şi la orice recreație vărul Pavel avea de transmis din partea mea câte-un maldăr de poezii dedicate ei. Janet le citea, dar fără să-mi scrie vreun răspuns — nici pe loc, nici mai pe urmă, chinuindu-mă cu tăcere. Până la urmă îmi deveni totul limpede. Am înțeles degrabă, spre deznădejdea mea, că întârziasem... Da, da, întârziasem! Janet prinse a îndesi vorba cu Minuță Cosor, un băiat ce absolvise şcoala, lucra laborant şi aştepta să fie luat la armată. Minuță avea nişte mustăți rare, țepoase, care deveneau cu fiece zi mai îndesate şi mai crâncene. Natura pe deasupra îl mai înzestrase cu un spate lat şi nişte pumni cât barosul.

Fiind unicul copil la părinți, era alintat şi socoteam că pot să-mi încerc puterile cu dânsul. Intr-o seară am vrut să-i stau în cale, să-i cer socoteală: ce are el cu Janet, dar spre marea mea dezamăgire, am simțit pe dată că stârnisem mânia băiatului. Minuță, fără multe lămuriri, mă luă de subsuori şi cu oarecare neglijență îmi aruncă trupul m cânepa deasă din grădina Irinei Țiganca... Căzusem, deci, victimă, căci nu mă aşteptasem la împotrivirea lui atât de dârză. Ce a urmat, ați dori să ştiți? Tot atunci Janet a aflat despre tragedia mea, căutând după aceea să-mi facă mereu în ciudă.

Cum? Îmbrăca cele mai frumoase rochii şi venea dimineața la şcoală, pe cărarea dinspre livada lui Tănase Adaşanu, cu soarele în față şi roua pe picioare. Trecea zâmbind, cu pasul ei lin, plutitor, ca o lebădă pe ape... Eu? Oftam necăjit că nu-i dreptate pe pământ şi mă durea inima văzând-o cum după lecții îl aştepta la poarta şcolii pe Minuță, care venea s-o ducă acasă pe rama de dinainte a bicicletei. Fără să vreau, Janet îmi apărea in închipuire, îi simțeam răsuflarea alături...

Uneori, după lecții, veneam acasă, vorbeam de unul singur ca un apucat şi toate cele nimerite în cale se prăvăleau — ulicioarele smântânite, oalele bătute, tavaua cu alivancă... Odată, auzind că Janet îl acompaniază pe Minuță la acordeon şi ştiind că el n-are glas, am dat năvală în club cu tot cu cârdul de gâşte pe care le aduceam de la şes. Voisem să le stric veselia atunci când le era viața mai dragă, dar mă amăgisem amar de tot. In lăcaşul de cultură Nichita Țurțuiac, şeful clubului, făcea repetiție cu Silvica, o zvenovoaie de la legumăria colhozului, pregătind-o pentru festival. Vreme îndelungată ne-am chinuit tustrei până am putut scoate nevoile celea de păsări afară din lăcaşul cultural. Bineînțeles, Nichita trăsnind şi tunând indignat...

Când ai un necaz la inimă şi dacă vrei să-ți fie mai uşor, trebuie să-l împărtăşeşti prietenilor. Aşa zice lumea. Şi fiindcă nu-mi puteam afla locul, i-am spus pătărania vărului Pavel, care de când îl ştiu a fost un şiret şi un dugleş de crapă pielea pe el. Vărul m-a compătimit cum se pot compătimi

neamurile apropiate la o durere şi, deoarece era cu două clase mai mare, m-a sfătuit, ca un om mai în etate, să fac în fel şi chip ca Janet sa mă la cat de cat m seama.

L-am rugat cu lacrimi în ochi pe tata să nu mă mai tundă chilug, ci să-mi lase percică şi eram nespus de mândru că mă alesesem, în sfârşit, cu un smoc de păr în frunte. De altfel, verişorul meu m-a împins şi la o altă faptă, chipurile, folositoare pentru ridicarea autorității mele.

In anul cela cântam în fanfara şcolii, la bariton, instrumentul care se socoate sufletul orchestrei. Cu toate acestea, Janet continua să rămână indiferentă. Pavel ce face? Aduce goarna din camera pionerească şi la recreația cea mare, când toți şcolarii se aflau în curte, mă asigură:

— De data asta ai să vezi!

Şcoala noastră se afla gard în gard cu biserica, care se mai ține ca printr-o minune întreagă, şi într-o clipită m-am cățărat în clopotniță şi am trâmbițat cu toată solemnitatea adunarea la careu... Tot câştigul a fost nota cea mai joasă la purtare...

Dar zilele treceau şi cu cât treceau, cu atât sufletul în mine nu-şi găsea împăcare... Aerul serilor era mirositor, dulce, iar luna pe cer - o întruchipare get-beget a fetişoarei celea gingaşe şi nevinovate... Mai pe scurt, grozav chin pe capul meu, dar nu m-am descurajat chiar şi când am aflat crudul adevăr.

De vină era Minuță, care în fiece seară trecea pe lângă casa noastră şi se ducea să stea până noaptea târziu pe banca de la poarta ei, străjuită de nişte tufe de liliac. Asculta melodiile duioase pana in puterea nopți, iar când acordeonul amuțea şi stelele luceau nervoase pe cer, peste sat se lăsa un chin îndârjit, iar la vale, printre hudițele înguste, cobora spre casă flăcăul Minuță! Toate cele se făceau ca să mă zădăre anume pe mine, iar eu ca omul cel prost nu-mi puteam stăvili necazul: "îmi faci în ciudă? mă înfocam eu. D-apoi stai, neică! Toată răbdarea are un capăt, iar tu, Minuță Cosor, încă nu ştii cum merge ursul la deal..."

In mintea mea de copil timp de câteva nopți în şir s-a plămădit, apoi s-a copt strategia unei răzbunări pe care trebuia s-o sufere pielea lui Minuță. In trebuşoara asta îl atrăsesem şi pe fratele Gheorghiță, înarmându-l cu o dâră de corn. N-am vrut să-l iau pe Pavel, căci era guraliv şi deci nu putea fi om de nădejde...

Se lăsase o noapte adâncă, întunecoasă, de toamnă timpurie. Răceala mă strângea binişor în spate, dar stăteam neclintit cu pielicica goală unsă cu dohot, cu pene în păr şi îl aşteptam pe Minuță sub podul cel mare. Fratele vroia

de acuma sa se duca acasă, căci zdrevenise de frig, când auzirăm şuieratul îndepărtat al flăcăului.

Venea de la Janet. Şuiera ascuțit "Ciocârlia" şi, când mi-am încordat privirile, l-am zărit apropiindu-se de noi cu mâinile în buzunar, țopăind nepăsător prin bulgării drumului.

— Amu-i amu... mă ghionti fratele, când Minuță trecea podul prin dreptul nostru.

Am țâşnit ca o şopârlă de sub pod şi am sărit în spatele lui Minuță, care icni numai. Aşa cocoțat de-a călare prindem a-i da pinteni şi a-l grăbi cu un pămătuf de urzică pe la glezne.

Înnebunit de spaimă, Minuță scoase un urlet răguşit, apoi, sufocându-se, porni tot o fugă spre luminile îndepărtate ale magazinului.

— Săriți, oameni buni, că se face moarte de om! chema el satul în ajutor.

Minuță fugea ca un cal sirep şi nărăvaş, dar nici eu nu mă dădeam sărit din spatele lui. Şi când bietul flăcău nu mai avea de acum vlagă şi zării cum dinspre magazin o luaseră în întâmpinarea noastră doua potăi înrăite (erau câinii paznicului), am slobozit umerii vânjoşi ai lui Minuță şi — tiva, băiete, înapoi. Dulăii, însă, nici să-l ia în seamă pe Cosor. Uns cu dohot cum eram, semănam cu necuratul, adică tocmai bun de întărâtat un cârd de potăi. îmi scăpărau călcâiele, dar javrele mă urmăreau tinoase — noroc numai de daraua fratelui...

Din seara cu pricina Minuță a lăsat lucrul la şcoală, iar la poarta Janetei nu s-a mai auzit acordeonul o vreme. S-o fi priceput băiatul cine i-a făcut-o, dar n-a îndrăznit niciodată să mi-o spună... Atâta doar că Janet mă săgeta după aceea cu ochii ei mari, pătrunzători. Dar întâmplarea nu schimbă nimic în relațiile mele cu Janet. Of şi iară of!.. De-ar fi fost atunci chip, ca şi acuma, să-mi pot scoate inima din piept s-o las să vorbească în locul limbii, apoi nu m-ar fi acuzat lumea pentru faptele nesăbuite. Şi ce era să fac? ! Numai eu ştiu ce înduram, dar de schimbat nu eram în stare să schimb nimica! Devenisem tăcut, retras, înconjurat de laudele dirigintelui la adunările părinteşti: cică nu mai sunt cel care am fost, că am o sete şi o poftă lupească de cunoştințe. Dar vorbele dulci, ca şi slava, nu m-au încălzit niciodată.

Trecu iama, primăvara. Vara Mânuță plecă la armată. Janet - la bunicii ei din Prikarpatic.., Veni toamna cu mere coapte şi

must de poamă. Janet se făcea cu fiece zi tot mai drăguță. Mai ales în timpul când clasa noastră mergea la culesul poamei, la Ciorna, fata umplea podgoriile cu vocea ei cristalină şi duioasă:

"Struguraş de pe colină...

In jurul ei foiau băieții ca țânțarii. Complimente care mai de care — pe lângă ele poeziile mele nu valorau o ceapă degerată. Fata însă era credincioasă dragostei sale. Era mai mult tristă, tăcută. Iar când primea vreo scrisoare cu fotografia marinarului Mânuță, toate celelalte pentru dânsa nu mai însemnau, probabil, nimic. Cânta, făcea tărăboi prin clasă, luându-se după colegii ce îndrăzneau să-i spună vreo vorbuliță cu usturici. Mă întristam şi mă bucuram împreună cu ea, fără ca să ştie careva, aşteptând să se limpezească toate de la sine, dar vremea trecea nemiloasă şi în relațiile noastre nu se vedea nici o schimbare.

În toiul iernii Janet, de rând cu celelalte colege, prinse a frecventa şezătorile din mahala. Băieții le vizitau seară de seară, stăteau la taifas, declinând pe cutare sau cutare, şi numai eu rămâneam de-o parte ca o insulă singuratică în oceanul adolescenței. Ce-i drept, scriam poezii cu duiumul şi le expediam fără întârziere pe la redacții, primind răspunsuri laconice:

"Deocamdată mai încercați...". Asta pe de o parte. Pe de altă parte, însă, toate gândurile mele roiau în jurul chipului drag. Doream măcar pe-o clipă să fiu în preajma ei, să-i admir în tăcere ochii, părul bogat, să-i ascult glasul...

Era ultima iarnă a aflării mele în sat (după aceea urma să trec cu traiul în altă parte) şi trebuia să leg cumva firul dragostei mele, tăinuite, față de Janet.

Ultima iarnă şi, poate, ultima oară când m-am potrivit altora. Şezătorile erau în toi şi vărul Pavel mi-a spus că Janet a întrebat într-o seară de ce nu mă duc şi eu acolo, unde tineretul satului se veseleşte. Până hăt târziu fetele brodau la canava, torceau, iar bieții le țineau de urât. Şi atunci m-a împins naiba să le fac o surpriză. Am îmbrăcat un cojoc întors pe dos, iar pe față mi-am pus un obrăzar... 0 seară întreagă flăcăii şi fetele de la şezătoare au făcut glume pe seama mea, străduindu-se să afle cine era dincolo de obrăzar. Printre găurile măştii o priveam în voie pe Janet, rezemată de hornul pe care erau zugrăvite două lebede, şi învăța a toarce. In zarva ceea de vorbe am prins la curaj şi am încercat s-o ating cu mâna... Ea zâmbi sfioasă, răspunzându-mi cu acelaşi gest. Cu inima lăsată în călcâie, i-am prins strâns mânuța. Cei din jurul nostru se hlizeau în fel şi chip, iar vărul Pavel unde face o dată, încercându-mă adică de minte:

— La sam... Pune-i mana la sam şi... vezi ce-o sa facă... Îndemnul cela veni ca o pasăre neagră pe cer şi dintr-o obrăznicie fără margini am dat să mă apropii şi mai avan de dânsa...

Fulgerător, Janet m-a împuns furioasă în coastă cu furca de tors. 0 durere ascuțită m-a făcut să văd stele verzi... Am făcut pe loc stânga-mprejur şi

am ieşit valvârtej afară, încolţit de râsete vesele şi glume. Pe mine însă mă cuprinsese un fior de ciudă şi ruşine nemaipomenită. Anume atunci, tremurând

ca varga de necaz, am înţeles că dragostea nicicând nu poate fi câştigata prin şiretlicuri...

Până la absolvirea şcolii, mi-a fost dat să mă mai îndrăgostesc o dată, dar asta a fost cu totul altă poveste — una aparte...

Minuţă a făcut armata şi s-a întors la vatră, absolvind mai târziu, împreună cu Janet, Institutul Agricol prin corespondenţă şi acuma în sat la noi nimeni n-are casă ca a lor... Şi, mai ales, bucuria cea mare — patru copii, un băiat şi trei fetiţe, pe care îi cresc cu dragoste şi în bună înţelegere. Şi când, mânat de dorul baştinei, revin pe acasă, mă poftesc în ospeţie şi pe la ei, ca pe un vechi şi statornic prieten.

Aici povestea mea se încheie. Şi mai zic:

— Ferice de Janet, de omul care crede în tăria de neînvins a dragostei adevărate...

JOS MAFIA!

Uf, că mare pacoste mi-am luat pe cap atunci când am dat consimţământul să candidez la alegeri. Ce-a făcut poporul cu mine, măiculiţă dragă. N-a fost spusă din partea lui în adresa mea nici o propoziţie, fără ca să nu mă doară. Numai Tudor Feştilă câţi peri albi mi-a scos în seara întâlnirii cu alegătorii!

— Decât te-ai izbi în deputaţi, mai bine ai avea grijă de subalternii dumitale. Pe Mitică Ghebuţă l-au prins săptămâna trecută la femeie străină, l-au despuiat, pe vreme de ger în ce l-a născut mă-sa şi l-au slobozit c-o biciuşcă în largul câmpiei...

— Habar n-am despre această întâmplare, am zis, însemnând totodată cazul în carneţel, dar Tudor continuă să-mi aducă informaţii preţioase, la părerea lui:

— Norocul lui Ghebuţă c-a dat peste el un creştin cu căruţa... Ei, domnule candidat în deputat, acuma să ne spui, dacă nu ştii nimica despre cazul acesta, unde-i azi Ghebuţă, că nu-l vedem să iasă prin lume?

— Este trimis la cursuri de perfecţionare, mi-am amintit. Sala a început să se agite. Toţi m-au acuzat că am făcut-o premeditat, că l-am ferit pe subaltern de judecata populară... Nimeni din cei adunaţi nu m-a susţinut. iar Ion Fârlea chiar mi-a dat de ştire că atâţia ani sunt nacealnic, dar nu m-am hotărât să-mi operez nijelul, pe care el ştie din copilărie că îl am lângă buric...

Puteai auzi orice în adresa mea.

— De ce i-ați dat drumul la perfecționare lui Ghebuță? nu-şi găsea astâmpărul Tudor. Răspundeți chiar acuma! Fiți comunist până la capăt!

— Candidatul spune minciuni! mă etichetă hotărât o băbuță, activistă de la biserică. Ghebuță e la casa de creație, în pădurea de la Vadul lui Vodă. L-am văzut acolo. Doar scrie poezii la gazeta raională!

— Ei, ba! iar nu se astâmpără intrigantul Tudor, transformând adunarea solemnă într-un târg al gâştelor. Ce fel de poet poate fi Ghebuță, când mereu neagă legea prohibiției şi toate versurile lui put a rachiu? Se poate una ca asta, domnule candidat în deputat, ca să nu ştii ce se face în colectivul pe care-l conduci? .

Din sală continuau să zboare către mine întrebările ca pietroaiele. 0 domnişoară suavă, poştărița, cu vocea de turturică, mă examină:

— Spuneți-ne, câte kilograme de ruj ați păpat până acuma? Specialiştii niponi au constatat că un "Don Juan" mănâncă în viața lui zbuciumată până la cinci kilograme...

— N-am auzit, răspunsei că eram obligat s-o fac.

— Locuiesc la bloc şi nicidecum nu pot stârpi gândacii din apartament. De vină e vecinul de desubt. Când începe să-şi educe soția, toți gândacii, prin răsuflătoarea din bucătărie, dau buluc la mine. Cum mă veți ajuta, dacă, eventual, deveniți deputat?

— Câte femei a avut bunelul de pe mamă? întreabă altul, stârnind rumoare m sală.

— Trei. Două au murit de moarte bună, iar a treia a fugit cu un comunist deştept de la Ghermăneşti.

— Bravo! mă aprecie poştărița.

— Spiru Zmău a adormit, horăie şi strică zgomotos aerul. Se poate să-l dăm afară? mă pocni un moşneguț cu întrebarea.

N-am ştiut ce să răspund. Când lumea se sătură de tăcere, agronomul Fănică constată în auzul tuturora:

— El tace, deoarece este securist! Ce să mai stăm cu el de vorbă? Jos mafia!

Şi în clipa ceea am hotărât să mă apăr cu metode vechi.

— Da, sunt securist! i-am răspuns eu, înghițind câteva noduri de emoții, ştiind că la securitate lucrează oameni cinstiți şi oneşti cu un trecut revoluționar. Mâca mea a fost ibovnica lui Kotovski!

— Care mâcă, bre? s-a mirat un sat întreg împreună cu biografii de moment.

— Cea de pe tată, am continuat eu minciuna, căci Fănică, agronomul, ieşi în fața tuturora cu un şumuiag de hârtii, extrase din biografia mea.

— Eşti o putină de minciuni, stimate candidat în deputat! răcni Fănică. Mâca ta de pe tată, pe vremea românilor, aducea apă şi umplea ulucul din care se adăpau caii lor. Aşa că securist nu poți fi nicicacum. Mai bine spune altă gogoaşă, ca să o crezi tu, apoi ceilalți.

Am roşit iar până-n măduva oaselor, dar nu aveam răgaz nici în situația creată:

— E prevăzut în programul matale cum s-o măritâm pe Ioana Țuțu, delegată la vreo câtcva congrese ale partidului, mulgătoare, care ne-a dus slava departe de hotarele satului? mă fulgeră din spate mătuşa Ilenuța. Săraca, a fost şi ea deputată vreo zece ani pe la Chişinău, dar tot nemăritată a rămas.

— Eu tare ştiu?

Aflând că în problema dată nu sunt competent, mătuşa a dat a lehamite din mână.

— Ce fel de candidat mai eşti şi neata...

Of, ce chin am avut?.. Nu doresc nici la puiul cel de şarpe. Deşi, persoana de încredere, veterinarul din sat, mă îmbărbăta cu şoapta ruptă sub mânecă:

— Nu te da! Rabdă până la ultima picătură! La urmă, însă, a fost şi mai trist. După o sumedenie de

întrebări deocheate şi pe alocuri insultătoare, tot acel Fănică

mă întrebă cu luare-aminte:

— Stai, stai... Dar Dumneata nu cumva eşti Michiduță, care nu ai strigat niciodată pe stradă, la raion "Jos mafia!"?

— De ce adică să strig? m-am autoapărat.

— Dar la puşcărie ai stat? se grăbi cineva din sală ca să afle.

— Ferita sfântul! răspund.

— Ei, d-apoi ce fel de deputat vrei să devii mata, dacă n-ai stat după gratii şi n-ai strigat niciodată "Jos mafia!»? înseamnă că nu te-ai restructurat şi nu eşti bun de deputat. Ale cui interese vei apăra în viitorul parlament?

Iată aşa, oameni buni! După miezul nopții s-a terminat toată bătaia asta de joc. Am tremurat după aceea o săptămână în aşternut, lângă femeie şi copii.

Peste câteva zile au avut loc alegerile. Şi azi blestem ziua când am îndrăznit a mă gândi, din îndemnul Frontului popular, că mă pot face peste noapte deputat. Cine nu mă crede, lasă să încerce. Sunt sigur, fără ocolişuri, că va avea ocazia să ştie ce gândesc oamenii despre el; să ştie din gura lor cine-a fost el, strămoşii lui, pe care lume trăieşte şi ce-l aşteaptă peste o sută de ani.

LAS' C-OM VEDEA NOI

Nunta era în toi. Gospodarii, vorniceii şi druştele jucaseră zestrea miresei, stătuseră la masă şi acum dansau înveseliţi de muzica săltăreaţă. Când orchestra lui Mangu tăcea, tineretul, din îndemnul lui Ghiţă Obrejanu, se năpustea spre masa mirilor şi-i îndemnau sa se sărute:

—A-mar! A-mar!

— Pupaţi-vă! aproape că se strofolea Ghiţă. Matei, mirele, zgârâiat pe obraz, cu mustaţa plină de glod şi buza crăpată, din care se prelingea o şuviţă de sânge, stătea ca un stâlp în capul mesei mari, nici să se clintească spre mireasă. Scuipa gâfâind peste umăr, îndreptându-şi din când în când floarea de la reverul vestonului.

— Nu-i nică, o ţinea el una şi bună, iscodind cu privirile prin mulţimea cea veselă, poate vede vinovatul...

Acum câteva clipe, mirele vru să dea bir cu fugiţii — uite-aşa: să lase nunta în voia soartei, cu atât mai mult că vărul Onisim 1-a dojenit pe furiş, chipurile spunându-i că neam din neamurile lor nu s-a făcut până într-atâta de râs... Unde s-a mai văzut oare să se joace la Ineasca nunta, atunci când mireasa-i cu burduhanul la gură? L-au "îmbrobodit" bine, n-ai ce spune!..

— Nu-i nică, las'c-om vedea noi care pe care...

Dar noaptea câte nu se pot întâmpla!

Taman când, prin întuneric, era să sară pârlazul din fundul grădinii, în cale-i se proţăpi proaspătul său cumnat, Ghiţă Obrejanu, un munte de om, cu părul negru, vâlvoi şi braţe de măcelar. Pricepând pe dată că mirele vrea să şteargă putina, Ghiţă, fără îngăduire, îl îmbrâncise ca să-l facă să sărute pământul, apoi îi trase câţiva zdupaci bunişori, încât cuconul mire reveni aproape zburând în capul mesei...

—A-mar! A-mar!

—Nu-i nică...

Aflată alături de mire, mireasa, ca o căpiţă de fân înzăpezit, liniştita şi împăcata, îşi ţinea mereu privirile blânde spre soţ. Burta îi ajungea aproape de bărbie, şi unii din nuntaşi se şuşoteau între dânşii că mai puţin de doi gemeni nu naşte... Ghiţă, însă, stătea ţeapăn şi încrezut lângă noul său cumnat ca un bodygard, de parcă l-ar fi străjuit să nu-l fure cineva. Atâta doar că arareori ridica mâinile lui ca două hlandane în sus, fluturându-le către mulţimea de tineret, dirijând alaiul.

— A-mar! A-mar! nu se ogoia lumea, cerând de la miri să se sărute până la zece...

Numai că mirele n'avea dorință, nici chef să sărute mireasa. Continua să răsufle sufocat, apoi să scuipe peste umăr, bodogănind mai mult pentru el...

— Nu-i nică... Las'c-om vedea noi cine-i mai breaz în noaptea asta!..

Nuna cea mare, o femeie în vârstă, cu şalincă lucitoare peste umerii mari, cerca să-l netezească cu mâna pe la ureche, să-l liniştească. Între timp, o druşculiță dolofană, cu bucle de păr castaniu, înaltă, îşi furişa mereu privirile spre mire, de unde le întorcea numaidecât spre mâinile cât căuşele de măsurat grăunțe ale lui Ghiță, care mai şi fluturau în văzduh, deasupra lumânărilor colorate de cununie. Crăpa de necaz, nu alta, pricepându-l pe Matei adevărat ostatec...

— A-mar! A-mar! striga cumnatul în gura mare chiar lângă urechea nervoasă a lui Matei, să-l surzească. Pup-o!

Mirele, după o clipă de şovăire, cuprinse a lehamite mireasa, ca pe un butoiaş, şi o sărută mai mult de ochii lumii. Apoi se îndreptă din spate, privi tot atunci la druşculița dolofană, a năpastă, dar însoțit de aplauze furtunoase şi urale care mai de care, reveni la bombăneala lui:

— Nu-i nică... Las'c-om vedea noi...

Pe la cântatul cocoşilor a fost chemată moaşa satului, mireasa dusă de urgență la maternitate, iar când veni iarăşi rândul să se mai veselească în iureşul jocului, mirele s-a văzut dator să primească felicitările de tată:

— Să-ți fie de bine, cocoane mire! Veseleşte-te şi fii bucuros, eşti mire şi tată, deodată...

Matei stătea îngândurat în capul mesei, mânca borş scăzut şi răspundea parcă a lehamite la fiecare mătăhăială din cap. Buza nu-i mai sângera... Nănaşa, nănăşelul, un bărbat scund, chel, atent la maniere, îi şterse mustața de glod, altă floare albă înflorea pe costumul negru, iar percica nu stătea bârzoiată ca mai înainte.

Lumânările ardeau mai pronunțat şi mai viu. Undeva, în preajmă, druşculița simpatică mai şedea pe scaun cu mâinile lăsate a pagubă în jos şi privea deznădăjduită la tot ce se petrecea în jur.

Ghiță continua să-l străjuiască pe noul său cumnat şi îndemna cu aprinsă însuflețire pe meseni:

— Să fie sănătoşi tinerii însurăței şi hăpăleții lor!... Iar Matei tot mai rar şi mai rar scuipa peste umăr, bodogănind încetişor, să nu-l mai audă Ghiță:

— Nu-i nică, nu-i nică... Pân' la urmă ...

— "DOR DE MAMĂ..."

Muzica veselea nunta cu diverse melodii săltărețe. Dansau druştele, ginerii şi soacrele. Numai ginerele de la Revaca, Gheorghieş Cotoi era

neastâmpărat. Soția şi soacra au încercat să-l roage de-a se mai potoli în ale lor, dar el se urâți la ele, încât femeile au dat a lehamite şi l-au lăsat să-şi facă mendrele cum îi era feleşagul pe la nunți. El solicita ca muzicanții să-i cânte special una şi aceeaşi melodie. Arareori stătea în fața lăutarilor-vulturi de la Bardar şi, lovind cu pumnul în masa lor, ordona cu ochii injectați şi nespus de sever:

— Să mi se cânte "Dor de mamă"!

Şi comanda lui Gheorghieş Cotoi, ca în povestea cu Făt-Frumos şi Ileana Cosânzeana, era îndeplinită fără şovăire. Toate-ar fi fost bune, dacă acest ginere de la Revaca nu ar fi întrecut măsura. După fiecare duşcă se proțăpea înaintea muzicanților şi, iar lovind cu pumnul în masă cu puterea unui baros, ordona:

— "Dor de mamă"!

Mitică, căpetenia muzicanților, care pe lângă lăutărie mai era şi veterinarul satului, avuse până atunci câteva întrevederi de felul acesta cu nuntaşi turbulenți, insistenți, hărțăgoşi. Ştia cum să le vină de hac. Mai ales când se îmbătau crâncen... Când Gheorghieş îi chinuise pe toți cu dorul de mamă, Mitică, promițând că-i satisface comanda, făcu plin de prietenie către nuntaşul cu ghinion:

—Iți cântăm hojma "Dor de mamă", iar dumneata nici un pahar de vin nu doreşti să închinăm împreună.

— Sunt adânc atins de această propunere, amice! exclamă Gheorghieş Cotoi. Să bem cât mai mult, frați români basarabeni! Şi să ne pupe-n c.r duşmanii î

Intre timp Mitică pregătise "elixirul tinereții" — un pahar, amestecat pe jumătate cu un purgativ, medicament transparent, fără gust, pe care îl bei şi după foarte puțină vreme cauți uşurare prin tufari.

— Să fim sănătoşi şi sa piară toți gândacii din America! ură Mitică.

— Chileala, hăleala şi muierile îl țin pe bărbat în formă, zise vajnic Gheorghieş Cotoi, apoi căscă guroiul şi, cu lăcomie, sorbi băutura propusă dintr-o înghițitură.

— Aveți careva doleanțe, amice?

— Ca de obicei. "Dor de mamă", răspunse dulceag Cotoi. Şi muzicanții prinseră a-i trâmbița melodia solicitată. Gheorghieş trecu plin de aere prin fața soacrei şi a soției cu trei copii mărunței şi o pofti la dans pe o grăsană, ca şi el,

tinerică, ce sprijinea gardul şi până atunci n-o jucase nimeni...

— Să cântați cât voi spune eu, le zise Mitică prietenilor. Şi când lumea obosise de-a binelea să se tot rotească în ritmul lent, deodată i se întâmplă ceva

ginerelui de la Revaca... Gheorghieş Cotoi simţi că în pântecele lui au început să facă rebeliune... guzganii; nişte sunete stranii, ca şi cum un pod al casei era presurat cu mosoare, îi cutreierau burta. Fără nici o preîntâmpinare, o izbi de lângă el pe domnişoara durdulie şi, ca un taur răncăluit, dispăru pe o portiţă în întunericul grădinii, după casa gospodarului...

În zorii zilei, când nuntaşii se mai împrăştiaseră pe la casele lor, în ogradă îşi făcu apariţia şi Gheorghieş Cotoi. Alb ca varul, asudat, cu ochii holbaţi, trecu pe lângă soacră, soţie, copii şi se opri drept înaintea muzicanţilor ce aveau o înfăţişare obosită, dar liniştită, de parcă nu se întâmplase şi nu ştiau nimic.

— Măi oameni buni, mormăi Gheorghieş Cotoi. Nu ştiu ce dracul s-a întâmplat cu mine, dar după ce am băut cu voi paharul, am batjocorit toate cartoafele din grădina lui moş Tănase. Şi nici acum nu-mi pot găsi astâmpărul.

Mitică, în loc să-l compătimească, se întoarse către lăutari şi le ordonă:

— "Dor de mamă"!..

Numai muzica începu să-i zică melodia, tot atunci ginerele de la Revaca se apucă de burtoi şi, fulgerător, în loc să pornească dansul preferat, dispăru în fundul grădinii, după casă. Tot atunci muzicanţii prinsera a-i zice marşul...

TOFIK BEY

Fiului Petricâ

De-a lungul anilor, deplasările mi-au mâcinat sănătatea, iar ultima mi-a rămas în memorie ca una de pomină. Se destrăma Uniunea, atitudinea faţă de moldoveni, la Moscova, deveni rece; la hoteluri nu gâseai un pat şi, ca totdeauna, fusei nevoit, cu cele două valize pline cu documente şi manuscrise, să mituiesc portarul pentru a-mi găsi un locuşor în demisolul căminului aspiranţilor — o clădire pe cât de impozantă la exte-rior, pe atât de mizerabilă în interior.

Era oră târzie, odâiţa cu o lampă slabă în colţul înnegrit de păianjeni mă întâmpină cu obişnuita tristeţe şi răceală. Nu vroiam nimica, decât să mă dezbrac, să cinez ceva din puţinul avut cu mine şi să mă culc, pentru ca a doua zi să fiu la Arhiva de stat. Când am dat sâ mânânc, mi se păru straniu un paravan de pluş negru, de-a latul odâii, dincolo de care se auzea mocoşindu-se cineva.

Culcat pe somiera cu arcurile defectate, încercai să adorm, când deodată paravanul se trase niţel parcă de la sine şi în unul din unghere desluşii un chiriaş, care la lumina unui poponeţ stătea cu picioarele sub el — o adevărată arâtare cu braţele păroase de halebardier, ridicate spre tavanul murdărit de muşte, bătând mătănii, rostind arareori în surdină: "Al-lah! Allah!" Alâturi, un

cocoş cu picioarele lungi, pieptos, cu creasta cărnoasâ şi ciocul ca un iatagan, străjuia o cobză. Ochii îi luceau la flacăra lumânării. Inclinându-şi capul când spre stăpân, când spre mine, cocoşul cârâia abia desluşit.

Eram deprins cu surprize de tot felul, căci aşa era soarta minorităților sosite în deplasare la Moscova, mai ales când erai lefter — să fie gâvozdiți prin încâperi mizerabile. Flâmând, după o zi de cale, nu-mi puteam permite o trapezâ bogată, dar cu un codru de pâine, douâ cepe şi o harchină de brânzâ chibzuii să-mi potolesc foamea. Urmărind cu uimire pe cel care dialoga cu Dumnezeul Orientului, aruncam câte-o farâmitură cocoşului care tresărea uşurel la suspinele stăpânului cu fundătoarea m sus. Presupusem că omul venit din stepele Asiei e un nevoiaş ce se împacă aidoma mie cu mizeria megapolisul ei rus, la un moment de restrişte, când prietenia de nezdruncinat odinioară a popoarelor Uniunii intraseră într-o... criză acută.

Necunoscutul, isprăvind cu rugăciunea, coborî mâinile pe genunchii înşelvărați şi, făcând spre mine o plecăciune cu tumănele, surâse dezgolindu-şi dantura aurită:

— Tofik Sulambek-bey, ințclesesem că se prezintă, netezindu-şi pintenogul porumbac ce cârâia alături.

— Ghiță Şuşu de la Ineasca, răspunsei, făcând un gest asemănător. Aspirant din Moldova. Român basarabean.

Huiduma mâ privi cordial. I-am dat o bucatâ de pâine cu brânză, pe care dânsul o privi, înainte de a se hotărî s-o mănânce, pe o parte şi pe alta.

— E de oaie... Brânză, am zis eu.

— La noi, în Turania, oile nu se mulg. N-am ştiut că moldovenii pot prepara asemenea deliciu. Ştiam că vă place vinul, femeile şi cântecele...

După ce-şi astâmpără foamea ca şi mine, Tofik Bey surâse laraşi, apoi voind sa-mi taca o surpnza, lua cobza de-alatun şi, nestingherit, începu energic să gâdile cele două strune, aducând în odaia sumbră galop de herghelii sălbatice în libertatea stepelor asiatice.

— Ai harem acasă? l-am întrebat când i se potoli vocea. Bărbosul mă privi şăgalnic:

—Despre femei se vorbeşte la alt nivel, zise dânsul. Doreşti să cinăm acătării ?

— Mâine, am răspuns ştiindu-mi situația financiară.

— Sunt sărac, până una alta, dar cu timpul vreau să am, ca toți gighiții respectabili, o rezervație de femei. Nu harem, ci re-zer-va-ție! Numai atunci mă voi astâmpăra. Uite, Durdi, cocoşul ista ma va ajuta sa-mi implmesc visul.

Văzându-mă frapat de spusele lui, necunoscutul hotărî

sa-mi otere o masa, cum zicea el, in onoarea mea. Apasa un buton roşu de pe peretele din spatele lui şi, deodată, uşa de la intrare se deschise brusc. In prag apăru o duduie cu ochi de vulpişoară, aţmtiţi la cocoşul lui Tofik Bey. Purta o minijupă ce lăsa să i se vadă coapsele dolofane şi botforii cu pinteni argintii. 0 pereche de sâni seducători jucau nestingheriţi sub bluziţa-i transparentă, stârnindu-mi fiori. Inghiţii două noduri în sec: tazamţa sadea! intra cu capui sus, impmgand un carucior cu un talger încărcat de bunătăţuri: icre negre şi roşii, jigou, parmezan, maţe cabaline umplute cu orez, răcituri de cămilă, peltea de smochine. Toate bucatele aromitoare şi variate deveniră deodată un soi de frontieră între mine, Tofik Bey şi cocoşul lui.

— E o maseză clasa-ntâi! strecură el, arătând cu privirile la duduiţa cu bucle, care ieşea pe uşă graţiindu-şi fesele, parcâ împărţind: una ţie, alta mie. Hai, frăţâne, serveşte dinbucatele mesei!

începui să înfulec de-mi foia pieptul. După o habă de vreme, duduiţa reapăru într-un halat turcesc, se opri în spatele celui care o plătea, clănţăni a furie dinţii spre mine şi prinse a-i face lui Tofik Bey masaj la umeri. Durdi, cocoşul, ciugulea întruna bucăţelele de carne. Savurând masajul, Tofik Bey amnca mereu sub limbă grăuncioare verzui, picurate dintr-o punguliţă, şi curând ochii lui se bulbucară enorm. Cocoşul începu iarăşi să cârâie nemulţumit.

— Mâine vei lupta pentru viitorul femeilor mele, îşi netezi el pintenogul. Voi da chişca la toţi în chişlac, căci mâ voi pricopsi cu o rezervaţie de cadâne...

Duduia prinse a face nişte viraje în jurul nostru, ba dezgolindu-şi, ba acoperindu-şi bustul, iar când capul pornise a mi se învârti, mai să-mi pierd echilibrul, Tofik Bey îi făcu masezei un semn să părăsească odăiţa.

Avui un somn neliniştit şi mă sculai cu noaptea-n cap. Amicul meu horăia de cădea tencuiala de pe pereţi, cocoşul cârâia alene cu ochii închişi. Tăbârcind cele două valize cu documente, plecai la arhivă unde lucrai toatâ ziua la teza mea "Mişcarea revoluţionară a feroviarilor din Basarabia". Intorcându-mă, de vreo câteva ori am fost oprit de miliţia moscovită şi controlat ce marfă duc în valize. Imi venea foarte complicat până îi convingeam că hârtiile mele nu au nici o atribuţie la chestiuni de spionaj sau de bişniţă. La cămin, i-am povestit şi lui Tofik Bey, care mă aştepta nerăbdător despre să-mi potolesc foamea. Urmărind cu uimire pe cel care dialoga cu Dumnezeul Orientului, aruncam câte-o fărâmitură cocoşului care tresărea uşurel la suspinele stăpânului cu fundătoarea în sus. Presupusem că omul venit din stepele Asiei e un nevoiaş ce se împacă aidoma mie cu mizeria megapolisul ei rus, la un

moment de restrişte, când prietenia de nezdruncinat odinioară a popoarelor Uniunii intraseră într-o... criză acută.

Necunoscutul, isprăvind cu rugăciunea, coborî mâinile pe genunchii înşelvăraţi şi, făcând spre mine o plecăciune cu tumănele, surâse dezgolindu-şi dantura aurită:

— Tofik Sulambek-bey, înţclesesem că se prezintă, netezindu-şi pintenogul porumbac ce cârâia alături.

— Ghiţă Şuşu de la Ineasca, răspunsei, făcând un gest asemănător. Aspirant din Moldova. Român basarabean.

Huiduma mă privi cordial. I-am dat o bucată de pâine cu branza, pe care dansul o pnvi, inainte de a se hotan s-o mănânce, pe o parte şi pe alta.

— E de oaie... Brânză, am zis eu.

— La noi, în Turania, oile nu se mulg. N-am ştiut că moldovenii pot prepara asemenea deliciu. Ştiam că vă place vinul, femeile şi cântecele...

După ce-şi astâmpără foamea ca şi mine, Tofik Bey surâse laraşi, apoi voind sa-mi faca o surpnza, lua cobza de-alatun şi, nestingherit, începu energic să gâdile cele două strune, aducând în odaia sumbră galop de herghelii sălbatice în libertatea stepelor asiatice.

— Ai harem acasă? l-am întrebat când i se potoli vocea. Bărbosul mă privi şăgalnic:

—Despre fem.ei se vorbeşte la alt nivel, zise dânsul. Doreşti să cinăm acătării?

— Mâine, am răspuns ştiindu-mi situaţia financiară.

— Sunt sârac, până una alta, dar cu timpul vreau să am, ca toţi gighiţii respectabili, o rezervaţie de femei. Nu harem, ci

re-zer-va-ţie! Numai atunci mă voi astâmpăra. Uite, Durdi, cocoşul ista ma va ajuta sa-mi implmesc visul.

Văzându-mă frapat de spusele lui, necunoscutul hotărî să-mi ofere o masă, cum zicea el, în onoarea mea. Apăsâ un buton roşu de pe peretele din spatele lui şi, deodatâ, uşa de la intrare se deschise brusc. In prag apăru o duduie cu ochi de vulpişoară, aţintiţi la cocoşul lui Tofik Bey. Purta o minijupă ce lăsa să i se vadă coapsele dolofane şi botforii cu pinteni argintii. 0 pereche de sâni seducători jucau nestingheriţi sub bluziţa-i transparentă, stârnindu-mi fiori. înghiţii două noduri în sec: fâzăniţă sadea! Intră cu capul sus, împingând un cărucior cu un talger încărcat de bunătăţuri: icre negre şi roşii, jigou, parmezan, maţe cabaline umplute cu orez, răcituri de cămilă, peltea de smochine. Toate bucatele aromitoare şi variate deveniră deodată un soi de frontieră între mine, Tofik Bey şi cocoşul lui.

— E o maseză clasa-ntâi! strecură el, arătând cu privirile la duduiţa cu bucle, care ieşea pe uşă graţiindu-şi fesele, parcâ împărţind: una ţie, alta mie. Hai, frăţâne, serveşte dinbucatele mesei!

începui să înfulec de-mi foia pieptul. După o habă de vreme, duduiţa reapăru într-un halat turcesc, se opri în spatele celui care o plătea, clănţăni a furie dinţii spre mine şi prinse a-i face lui Tofik Bey masaj la umeri. Durdi, cocoşul, ciugulea întruna bucăţelele de carne. Savurând masajul, Tofik Bey arunca mereu sub limbă grăuncioare verzui, picurate dintr-o punguliţă, şi curând ochii lui se bulbucară enorm. Cocoşul începu iarăşi să cârâie nemulţumit.

— Mâine vei lupta pentru viitorul femeilor mele, îşi netezi el pintenogul. Voi da chişca la toţi în chişlac, căci mâ voi pricopsi cu o rezervaţie de cadâne...

Duduia prinse a face nişte viraje în jurul nostru, ba dezgolindu-şi, ba acoperindu-şi bustul, iar când capul pornise a mi se învârti, mai să-mi pierd echilibrul, Tofik Bey îi fâcu masezei un semn să părăsească odăiţa.

Avui un somn neliniştit şi mă sculai cu noaptea-n cap. Amicul meu horăia de cădea tencuiala de pe pereţi, cocoşul cârâia alene cu ochii închişi. Tăbârcind cele două valize cu documente, plecai la arhiva unde lucrai toată ziua la teza mea "Mişcarea revoluţionarâ a feroviarilor din Basarabia".

Intorcându-mă, de vreo câteva ori am fost oprit de miliţia moscovită şi controlat ce marfă duc în valize. Imi venea foarte complicat până îi convingeam că hârtiile mele nu au nici o atribuţie la chestiuni de spionaj sau de bişniţă. La cămin, i-am povestit şi lui Tofik Bey, care mă aştepta nerâbdător despre cele întâmplate în oraş, despre conţinutul tezei mele, despre amazoanele de la Tiraspol, ce au blocat o vară trenurile, stând tolănite pe şenile.

— Sunt tinerele? mă întrebă el, habar să aibă despre filele istoriei moderne ale mişcărilor revoluţionare. Cum adun calâm, plec la Nistru să le iau pe toate în harem.

— Hrănite bine şi focoase, am adăugat, chibzuind în sinea mea că ar fi cazul să mă laud. Moldova noastră dispune de un foarte efectiv armament la porţile Europei. Nucleara sexului frumos!

Pe Tofik Bey îl trecură sudorile. Mărturisi că azi va avea o seară dificilă la concursul cocoşilor de luptă şi mă rugă să-1 însoţesc în calitate de...bodygard; una să nu-i fie urât, iar alta — să destăinuie confraţilor săi care e armamentul strategic al Moldovei. Şovăiam/însă el îmi propuse o remunerare solidă şi un pic de răgaz pentru a mâ hotărî. Intre timp, înainte de ducă, prinse a exercita nişte antrcnamente din domeniul yoghinilor din Sri Lanka... Işi despuie corpul

de lenjerie — adevărate huse pentru tancuri — şi se arătă la lumina săracă a becuşorului electric cum 1-a făcut mamă-sa.

— Să nu crezi că stau aici în captivitate, zise el. Am s-apar acolo pe neaşteptate. Sunt pentru ei un rival de temut. Ei pot să mă găsească la oricare hotel modern, pe când aici...

Şi tot atunci prinsc a-şi juca burtoiul, ba lipindu-1, ba dezlipindu-1 de şira spinării, parcă apucat de năbădăi. Şi tot aşa, continuându-şi frământările, apucă un fir subțirel, ce-avea aninată la capăt o mutelcuță, şi îl slobozi în cavitatea bucală. După îndelungate vibrații ale burduhanului şi convulsii ale bazinului, firul de ață cu mutelcuța la capăt ieşi prin altă cavi-tate ruşinoasă a corpului...

Mai nu am debordat şi mațcle din mine, când Tofik Bey se agită şi mai tare. In vreme ce eu devenisem frate cu latrina din colț, el mă convinse că acest exercițiu e un ritual binevenit la curățirea intestinelor—corpul devine mai abil în orice situație...

Până la urmă, am acceptat sâ-i fiu călăuză în noaptea ce urma să pogoare peste oraş cu o singură condiție: să iau valizele prețioase cu mine. Mă temeam să nu mi le fure cineva şi-apoi adio teza de doctorand.

— E posibil, zise el, dar până la cazinoul nostru vom merge pe ocolişuri şi.. pe jos. Doar nu e chiar aşa departe. Surpriza sâ fie surpriză pentru rivali.

— Sunt deprins cu greutățile, încă de pe timpurile când târâiam la Ineasca saci la moară.

Tofik Bey m-a privit mirat, întrebător, dar fârâ sâ clarifice spusele mele, am pornit. In drum, cu pasărea cârâitoare subsuoară, el mi se destăinui că i-au trezit o mare curiozitate fetele care au stat o vară la Tiraspol pe calea ferată. Aflai apoi câte ceva din trecutul neiculeanului. In tinerețe, fusese mate-lot. A frecventat casele de toleranță din Hong-Kong, Singapore... Câți berbeci au sacrificat "nacealnicii" din aulul său ca el să obținâ studii superioare la Moscova! Apoi, când ştiința se demodase, alte turme de berbeci au fost puse la bătaie pentru a-1 însura cu prima, a doua şi a treia Şaherizade. E considerat acolo o progenitură de bai! Acuma ținea morțiş a-şi îmbogâți haremul cu ajutorul... cocoşului Durdi.

— Vei vedea ce poate pasărea mea!

La auzul afirmației, Durdi cârâi mulțumit. Penele lui multicolore aveam impresia câ emană miros de bani. Mâ copleşi nu atât inteligența cocoşului, cât ingeniozitatea condrumețului. Dorind a afla dacă am vreo şansă ca să mâ îmbogâțesc şi eu cumva în lumea asta, antrenându-mă într-un oarecare fel de business pe viitor, Tofik Bey îmi sugeră ideea ca sâ mă convertesc la

mahomedanism. Dacă vreu sâ trăiesc în sânul lui Allah, e nevoie să accept haremul. Am acceptat cu bucurie ideea lui, dar când mi-a spus că pentru aceasta mai trebuie să mă dau pe mâna hogelui, ca să mi se taie... prepuțul, bucuria mea s-a prefăcut în scârbă. Strânsei şi mai tare lângâ mine valizele cu documentele prețioase. Pe măsurâ ce drumul devenea tot mai întortocheat şi mai întunecos pe-alocuri, condrumețul ascunsese cocoşul în sân, năstruşnicul pintenat se zvârcoli şi după o habă de cale gâtul său gol ieşi prin schlițzul lui Tofik Bey... Gighitul-fakir continua sâ-mi vorbeascâ multe şi mărunte, simțind câ m-am speriat de propunerea de odinioară.

Ne-am oprit în fața unui edificiu modem, din sticlă şi beton, având forma unei iurte. Era cazinoul Societâții iubitorilor de harem. Aşa mi-a spus condrumețul. Din interior răzbăteau ecouri de muzică orientală. Inăuntru, peste tot, măsuțe joase, la care stăteau bârbați onorabili, cu picioarele aduse sub ei. Apariția lui Tofik Bey într-adevăr a fost o adevărată senzație. Bărbații mustăcioşi sorbeau ceşcuțe cu ceai, trăgând rând pe rând câte un fum din narghileaua comună, de la care sa ramificau trabucuri. Era cu aleşi de pe tâmpla țării. In jur nici zare de fustă. Cum ajunserăm în mijlocul sălii, încovoiat sub povara valizelor jerpelite, cu țanțoşa mea călăuză din urmă, toți cei adunați se ridicară, făcând temenele răzlețe în semn de stimâ şi recunoştință.

Pe terasa din mijlocul sălii observai în jocul luminilor încă un cocoş, ciugulind bucățele de cărniță fără sâ-i pese de cele petrecute alături. Bărbații, după ce ne-am aşezat la o masă, prinseră să se agite. Curând, câteva duduițe blonde au răsărit în sală ca nişte păpădii între arbuştii de dracilă, cu glamnică pe cap, făcând tuturora ochi dulci. Două din ele se apropiară, începând a-mi face masaj la umere. Pufnii într-un râs stupid, câci mâ gâdilam năstruşnic. Altă codană aduse bucate pe măsuța noastră şi multe crudităţi. Deodată Tofik Bey rosti câteva fraze neînțelese de mine, în adresa celor prezenți. Vorbea răspicat tot arătând cu mâna spre mine, către valizele jerpelite, repetând adesea cuvintele "TiraspoF', "Madam-Problem-Harem!.." 0 duduiță îmi turnă slugarnic dintr-un clondir o băutură albastrâ, care curând deveni roză în pahar, iar după ce băui, vedeam stele verzi înaintea ochilor.

La tribună îşi făcu apariția un burduhănos în halat vărgat cu tichie pe cap. Din gura lui se rostogoleau vorbe semiînțelese:

"Anaşa, mafisto-closetisto, Cosa nostra, vagabondo sexualo, dolarino falsivino —triperino garantino, calabalâc-halcâ, Yoc!" Când huiduma ce dezghioca "discursul" lăsâ în sală un crâmpei de linişte, Tofik Bey iar ridică mâna în sus şi aprobă cele spuse printr-un cuvânt: "Hop!" Apoi, îşi duse fudul, parcă, cocoşul pe terasa spintecată de lumini jucăuşe. Sala deveni un infern.

Urlete şi huiduieli din toate părțile întărâtau cocoşii la bătaie pe viață şi pe moarte. Crestele sângerau, penele zburau ca fulgii mânați de spulber.

Cruzimea cocoşilor mă înfiorâ de-a binelea. In sfârşit rivalul lui Durdi căzu răpus; întinzând gâtul şi căscând pliscul, îşi dădu duhul. Tofik Bey începu nestingherit să-i pupe pe toți la hurtă,

iar când privirile noastre s-au regăsit, mâ întrebâ de ce-aş avea nevoie pentru a ti m culmea tericirn ca şi el.

— 0 mie de lei salariu şi...pază de corp, i-am râspuns nechibzuit.

Neiculeanul meu, care câştigase în urma bătăliei cocoşilor un țuhal de parale, surâse mirat de naivitatea mea. Excortat de un întreg cortegiu de duduițe maseze, Tofik Bey mai ținu un discurs din care desprinsem doar... că victoria de azi se datorează şi mie, om al cărților, al ştiinței, care asaltez cu succes arhivele, răscolind istoria trecutului.

Mulțimea se ridică m picioare, făcând plecăciuni de omagiu, iar duduițele, aplaudând frenetic, s-au retras în saună, unde erau aşteptate de clienți. Cineva mă rugă sâ rostesc un logos privind problemele care-i frământâ astâzi pe românii basarabeni. Şi m-am hotărât, dar, nefiind împuternicit sâ reprezint Republica, Guvernul, Frontul popular, Interfrontul sau Găgăuz-halci, nici chiar opinia publicâ a duduielor tiraspolene, am tras aer m piept după o lungâ cugetare. Mi-am ascuțit glasul şi, înflăcărat, luându-mi ca aliat dulcele grai românesc, începui să aduc la cunoştințâ merituosului demos, a acelei galerii de bărbați fideli de pe tâmpla țării Turanice, crâmpeie glorioase din tradițiile revoluționare ale amazoanelor de pe malul Tiligulului. Entuziasmul patriotismului puse stăpânire pe cuget atât de abitir, încâtuitasem că cei dimprejur nu înțelegeau din ce le vorbeam nici o boabă. Dar aveam ocazia să le dau de înțeles că pericolul îi poate paşte pe toți dacă măcar una din tiraspolence ar nimeri întâmplător în haremul lor, câci unde-şi vârâ ruşii femeile, nici michiduțâ n-are ce-şi băga coada...

Sala asculta cu urechile ciulite apariția la tribunâ a unui proaspât fecior al unei tinere republici independente şi suverane. Câțiva ieşiră să fumeze. Ceilalți crăcănaseră picioarele de uimire, când veni vorba de politică, iar acolo unde mişună discuții de acest fel, apar confuziile şi conflictele directe cuPuterea...

Aşa şi s-a întâmplat... Deodată, afară, prinseră a țipa sirene, girafaturi sâltărețe spintecau întunericul cenuşiu. Praf de puşcă, scârțâitul roților de tren, zbătându-se în frânele forțate, ceastuştele cântate pe şenile — toate deodată furâ curmate de fluierul strident al milițienilor, ce puseră în fugă pe cei adunați la cazinoul în formă de iurtă. Până să mă dezmeticesc, un polițist

zdravăn, fixându-mă cu privirile îndobitocite, îmi sus-pendă discursul în plină însuflețire şi mă dărâmă cu forța de pe cele două valize pe care mă cocoțasem ca să vociferez. Era cât pe ce să izbesc pe un alt chipiu roşu cu capul la linguriță, cum mă ştiu în bătăile de la clubul din Ineasca, mai ales că Tofik Bey stătea la uşa din fundul sălii, după perdeaua înflorată, făcându-mi mătăhălos cu mâna ca să spăl putina.

Doborât la podea, îmi suciră mâinile şi prinseră a mă căuta prin buzunare — dacâ nu am vreun mauser sau droguri. Negăsind nimic, m-au întrebat unde-mi sunt ...briliantele. Minții atunci inspirat, pomenindu-mâ singur m enorma încăpere, că sunt temporar angajat ca bodygard la amicul Tofik Bey şi încă nu m-am pricopsit cu giuvaiere... Mă alesei tot atuncea cu un retevei peste şale, aşa, ca din senin, pentru profilactică, precum au încercat sâ-mi explice, dar am oftat ca o femeie când i se rup apele...

Trei hojmălăi de milițieni, împreună cu şeful direcției de contraspionaj, au examinat cu lupele manuscrisele mele, de parcă erau originale extrase din cavoul lui Tutanhamon, dar stabilind, în prezența-mi, până la urmă prin rație, că nu pot fi primul agent al serviciilor secrete din Găgăuz Yeri, n-am întreprins diversiuni teroriste la cazacii din Transnistria lor natală, şi-au cerut scuzele de rigoare, de teamâ ca să nu fie implicați într-un conflict direct internațional. Cu ajutorul computerului aflară adevăratul meu nume, despre Ineasca, centrul civilizației moderne. Moscoviții şi-au mai cerut o dată scuze pentru aplicarea reteveiului. Restituindu-mi valoroasele valize, mă petrecură la aerogarâ şi, după două ore de zbor, mă văzui bine sănătos în casa mea din mahalaua Melesteului...

In câteva săptămâni, susținui teza şi devenii doctor habilitat. Dorul de întâmplarea de la Moscova, de Tofik Bey, de cocoşul lui nu mă părăsea. Nu ştiam ce s-a întâmplat cu el, de ce în hărmălaia ceea m-a părăsit subit. Care puşcărie înfundase?Intre timp, amazoanele de pe malul Tiligului făcură o vizită la cneazul Kremlinului cu petiție de apărare a drepturilor omului în Transnistria. Dar nu sfârşi bine pelerinajul lor, câ primii o carte poştală de la... Tofik Bey, cu o fotografie alăturatâ. în imagine, pe fundalul propriului avion cu inscripția "AIR-TOFIK-TURANIA INTERNATIONAL', desluşii pe marele meu amic, iar alături de el... un cocoş de luptă. Prietenul meu îmi comunica printr-o epistolâ că el, cu ajutorul pintenogului, a fost în stare sâ cucerească şi să împace toate securistele Tiligului, convertindu-le într-un harem de maseze salarizate...

LA IZVOARE

lovu de Beşeni retrăi zguduitoarea dramă a celui de-al zecelea divorț şi se decise ca să-şi întremeze sănătatea la Slănic-Moldova. Colinele pitoreşti împădurite, turişti din toate colțurile lumii, iar femeile drăguțe (slăbiciunea lui dintotdeauna) îl pomeni într-o lume feericâ.

Luase de la Ineasca o damigeanâ cu vin, dimineața mai ales ieşea la balcon, nu înainte de-a se "aghesmui", şi cu o micâ ocheanâ, de la etajul şase, urmărea ca un pirat fustele învolburate de vânt ale doamnelor. Ele, cu începere de pe la chindie, împăienjeneau aleile parcului din preajma bisericii vechi...

In una din zile s-a spovedit la bazilică de păcatele făcute, dar preotul, un june imberb, ascultându-1, i-a zis când s-au întâlnit afară, lângă o bancă:

— E pâcat atunci când preacurveşti, fiule, şi în celelalte fii liniştit.

lovu, din clipa ceea, mereu se amesteca printre cozile cu femei elegante de lângă izvoarele cu apă curativă, ascultându-le păsul. Medicii i-au prescris să bea apă de la sonda cinci sute, unde veşnic era cea mai insuportabilă coadă. Nu venise el chiar numai pentru sănătate. Era un secret al său: să-şi găsească aleasa inimii! Poate cu noul castravecior să emigreze în Occident. Visa la o eventuală promenadă pe străzile aglomerate ale Parisului. Auzea peste tot numai vorbă cunoscută, gălâgioasă de-a evreilor din Israel, ce-au emigrat mai ieri acolo, dar nu uitaseră nicidecum de Perla Moldovei. Vroia să intre în cârdăşie cu vreuna din fostele locuitoare ale târgului Teleneşti.

Pentru aceasta, dupâ ce urmârea o habă prin ocheanâ vilegiaturistele, cerca apa celorlalte izvoare, constatând că sonda 300 miroase a ou clocit, cea cu numârul 200 a cuibar de gâscă, iar cinci, ca la Purcica, locul de la Ineasca, unde se aflâ ferma de porcine.

Dar anume la "Purcica" a întâlnit-o pe Jozefinne de Napo-leon. 0 madamâ bine, cu rochie roşie, părul de culoarea scrumului de țigarâ, cu pantofi albi, ale câror câlcâie de oțel țăcâneau categoric, scufundându-se în asfaltul înfierbântat de iulie. El dibuia franceza, dar îndatâ a înțeles câ are de furcâ cu o doamnâ tare, ce emanâ atmosferâ parizianâ. li plâceau animalele, câci mereu stăpânea de curmei în timpul plimbârilor solitare un câțeluş mic, pufos, ce lâtra pururi pițigăiat. Când nu le ajungeau cuvinte, recurgeau la gesturi, împlinind discuțiile lor despre viața din prezent şi trecut.

Zilele deveniserâ pentru lovu cu adevârat fericite. Uitase şi de odihnâ, şi de sondele curative pe care medicii i le-au recomandat. Marea lui pasiune era ea, Jozefinne de Napoleon. Se strâduia din răsputeri s-o înduplece să se adâncească într-o promenadă pe potecile împădurite. Dânsa nu agrea discuțiile m odaia lui. în vremea plimbărilor pe alee, lovu îi urmărea pe furiş sânii proeminenți ce jucau în rochia de crepdeşin. Uneori sughița de emoții.

Până la urmă a înțeles şi doamna că sufletele lor au nevoie de singurătate. Jozefinne de Napoleon într-o după-amiază se dădu voinței bărbatului de au luat amândoi calea spre potecile deluroase, pitoreşti, ale Slănicului. Ziua era plină de arşită, dar printre pinii drepți ca lumânarea dăinuia o răcoare plăcută.

Anevoios au ajuns la cabană. Râsuflau obosiți, admirând pitorescul plaiului. Cățeluşul se muta de la un copac la altul, câutându-şi loc sâ se odihnească şi el. Pe lângâ ei arareori îşi fâcea âpariția câte un trecâtor cu câte-un vas plin cu apă de la izvorul tăinuit în hățişurile de mai de sus ale dealului.

Dinspre apa şuşuitoare a păstrâvăriilor din vale, adia a miros plăcut şi se auzeau vocile celor veniți să se odihneascâ pe potecile Slănicului din țara fâgâduințelor.

— Ce feerie! exclamâ Josefinne, întinzând brațele în părți a plăcere. De-am avea o găină coaptă la foc!

— Eu visez la o curcuță! adăugâ lovu, simțind dinspre femeie un miros de ierburi proaspete.

Cu visul la mâncăruri vânătoreşti, îndrăgostiții s-au ridicat pe o potecă, şerpuitoare printre hățişuri. Erau curioşi s-ajungă cât mai curând la izvorul tăinuit, mai în susul Cabanei, despre care în tot Slănicul se vorbea doar în şoaptâ...

Smolit şi buzat, cu o închipuire de mustață sub nas şi priviri ce nu exprimau nimica, lovu o ținea la braț, parcă dirijându-i mişcările galeşe.

— Budulăieşule, şopti ea încântată de natura divină, stăpânind cățeluşul de curmei.

— Jozefi-n-ne! răspunse lovu de Beşeni încântat. Simt aproape sonda plină de tainele dragostei...

Un fel de icneală cu sughițuri din partea bărbatului acoperi pauza ce urmă. Au ridicat încă un deluşor împădurit, apoi au coborât pe un platou de unde se vedea ca în palmă râul şerpuitor printre stâncile din vale. S-au oprit aşezându-se alături. Erau singuri. Pentru ei vorbea tăcerea. In fațâ era izvorul, cu o inscripție pronunțată pe un pietroi: "Pentru gospodarii şi gospodinele fidele ale Slănicului." Privirile li s-au întâlnit. Ca la doi hulubaşi ai păcii...

— Budulăieşule...

—Jozefinne...

Proaspeții îndrăgostiți s-au decis să guste apa despre care la Slănic se vorbea pe furiş. Cățeluşul se îndepărtase.

Drag mi-a fost a ciobâni
Şi-a bea apâ cu pumni...

îngână lovu.

Jozefinne de Napoleon se privi în oglindă, cochetând, încântată de tezaurul folcloric românesc.

Se făcea răcoare ca într-un zămnic. Clipele curgeau. Stăteau amândoi pe o buturugă de stejar. Soarele surâdea printre copacii fremătători. lovu luă apă în mâini şi o servi pe Jozefinne din pumni. Sorbi cu plâcere şi privirile lor se întâlniră iar. Luâ şi dânsa apă, de-1 îndemnâ să-şi potolească setea. lovu băui lung din pumnişorii rotunzi, închipuindu-şi că soarbe mustul dulce al unui harbuz. Procedura le plăcu şi fidelii amanți ai Slănicului au repetat la rând, de vreo câteva ori, procedura.

S-au lăsat apoi pe spate, ascultând cum creşte iarba. lovu adună dumitrițele ce tremurau chiar la câpătâiul lui, aşezându-le peste sann cat zamoşn ai madamei... instantaneu, săgetări stranii în

burtă... lovu de Beşeni se cârceie oțărât, lucru ce îl repetâ şi Jozefinne de Napoleon. 0 pierdea încețoşată, cu vârcolaci, care le trezirâ halucinații nebuloase. lovu îşi adunâ toate puterile, strecurând doar printre dinți: "Scuze moi şi mille pardon!..." Fără prea multe explicații, o luară valvârtej, printre tufarii din susul pădurii, spre cele mai apropiate tufişuri din josul izvorului. Numai cățeluşul flocos, râmas de unul singur, începu

sâ tremure şi să schelăie pițigăiat...

îndrâgostiți, nimeriseră întâmplător la sonda cu apâ purgativâ. Bâurâ cu lâcomie, cuprinşi de văpâile sentimentelor ce-i stăpâneau chiar lângâ izvor. Ceea ce le păru mai dulce şi fermecător, trebui să fie motivul unei amare despârțiri.

Se îndepârtară în direcții opuse. Nu se mai gâsiră nici peste o zi, nici peste două, nici pânâ la sfârşitul aflării lor la Slănic-Moldova. Neglijența de care dâdu dovadâ lovu de Beşeni îl fâcu de astă dată să rateze o minunată ocazie de a locui la Paris cu Jozefinne de Napoleon ...

"AICI A TRĂIT ŞI A CREAT”

Cu-cu! lacătă-mă-s şi eu. Haiduc în două exemplare! Tânâr prozator, scriitoraş de însemnâtate locală, ce tinde din vârtos să ocupe oarecum tronul laureaților de talie republicană, europeană şi chiar, poate, mondială!

Sunt disciplinat, n-am darul suptului, ca unii din cunoscuții deja consacrați, şi-s fecund! Scriu hojma poezioare, povestioare, nuvelişoare, pamflețişoare, poemuşoare... oare, oare... şi asud mereu! Nu-i uşor să scrii mult şi să rămâi m umbră, sâ nu te ştie nimeni, dragă cititor. Aşa mi-i dat. Unii scriitoraşi devin renumiți m timpul vieții, iar după ce dau ortul popii, devin zgârciți că iau tot scrisul lor cu ei la țintirim. Pe când eu, chiar daca mame-

poimame voi mchide ochii, sunt sigur ca raman vestit în opinia publică de la noi ca un om bun şi de treabă. Şi cum să nu, dacă zeci de ani sunt citit de către colaboratorii redacțiilor şi editurilor, restul populației nici bănuind că scriu.

Redactorii mă citesc atât de bine, că singuri lucrătorii prestigioaselor publicații au devenit egoişti: nu vor să dea nimănui să-mi citească opera. Cât despre publicare, nici vorbă...

Situația mă consolează şi nu prea. Zeci de ani mâ linguşesc pe lângă cei cu portofele roase şi posturi-cheie, dar toate-s în zadar.

...Scriu şi asud. In anii ce s-au aşternut între paginile biografiei mele, de când am îndrăznit să mă ițesc printre scriitoraşii începători, am schimbat vreo zece locuri de lucru. La ce bun? E-he! Sunt precaut! Dacă într-o bună zi bătrâna

harca imi cere sa intmd sandaluțele, voi şti ca las m urma mea o biografie bogată şi plinâ de taine. Sunt sigur că după moartea mea, brigăzi întregi de biografi vor studia intens firul vieții mele în plan istoric. lar după ce biografii au să rotunjească cât de cât truda mea măreață, la intrarea multor edificii, unde am lucrat, au să apară inscripții: "Aici a asudat şi a creat..." Studiez şi cunosc amarnic de multe, sunt gata sâ mâ împărtăşesc cu viitorii cititori ai operelormele. Bunâoarâ, zilele trecute am aflat o noutate curioasă. Ştiați oare că omul, când strânutâ, aerul țâşneşte afară pe gurâ cu o viteză de peste o sută de kilometri pe oră? N-ați ştiut? Apoi sâ ştiți! Dacă veți îndrâzni să legați capăt de discuție cu mine, multe vă pot spune, însă acuma sunt preocupat mai mult de viitorul scrisului meu.

Cu-cu! Dragi celebrități din fotoliile de la casa Uniunii Scriitorilor! Am sosit să vă iau locul. Feriți-vă cumva mai într-o parte! şi mai faceți un loc în jilțuri şi pentru noi, tinerii condeieri, că avem de-acum bărbuțe blajine pe care ni le mângâie cu-atâta zel nepoții, iar manuscrisele noastre tot mucezesc pe rafturile editurilor, aşteptându-şi rândul să vadă lumina tiparului. Intre timp voi ați monopolizat toate şi nu vreți să cedați cu una, cu două... Ehe-he! Destul cât, sătui butie fiind, ați organizat mereu în perioada de stagnare răzmerițe şi ați fredonat cântece despre... foame! Avem şi noi nevoie de libertatea voastrâ, iar scaune la mesele din birouri gâsim. Şi un templu al dreptâții şi adevărului găsim! lar vouâ vă zicem: "Basta! Destul cât ați avut libertate şi vremuri de aur, când vitâritul la Dănceni era în floare, dealul Petricanilor — forjăria cadrelor republicane, iar un pseudosavant-rege aducea solii cu duiumul într-o livadă-parc, pentru a le demonstra cum cresc merele! Azi bat la poartă şi aşteaptă sâ sară pârleazul zeci de "tineri^ca mine, care... asudă şi scriu." Nici la Ineasca, la

cosit fânul în luncâ, nu se munceşte cum lucrez eu, de-mi paraie oasele. bcnu, scnu, scnu m anommat... Soția, nevasta, soacra, copiii, nepoții nâzbâtnici nu izbutesc să mă citească din urmă şi eu rămân în totală umbră. Noaptea tot omul doarme, visează lângâ draga lui soție, şi numai eu casc, mi-i somn de prăpădenie, dar scriu, scriu...

La toate acestea vin cu un sfat către dragii mei confrați:

prin mijloace proprii, folosind fiecare în parte pista lui de decolare, sâ asaltăm birocrația zilelor de azi şi să ne întâlnim, biruitori, în pragul editurilor la răsârit de soare în mileniul trei. Nu vă sfiiți! Vom răstuma fotoliile stagnanților, ca mai apoi să le trimitem lamuzeul ținutului natal. lar dacâ, oricum, vă este frică şi teamă, că de, sunteți din gospodari, atunci luați exemplu de la mine.

Aprindeți luminile şi priviți-mâ în persoană. Sunt, cum v-am mai spus, un haiduc în două exemplare: scriitoraş tânăr cu barba de-acum însuritâ, şi scriitor de onoare în anticamerele redacțnlor şi editurilor noastre. Cândva acolo, sunt sigur până in măduva oaselor, vor fi dezvelite, solemn, plăci comemorative cu inscnpții: "Aici a trăit, a creat şi a aşteptat...

ROATA MORII SE-NVÂRTEŞTE

Prietenului familiei noastre Silvestru Maximilian

Veneau la vale cinci muzicanți, înşiruiți de-a latul drumului ca fluierele naiului. Dobarul Mircea Cataramă, o lungoare crăcănată cu fața smolită şi lunguiață, căruia satul îi zice "odoraşul", păşea în fruntea tuturora, lovind uşurel, dar neîndemânatic, în darabana cârpită. Ținea hangul unei melodii săltărețe pe care o şuiera cu măiestrie deosebită Timofei Mosorel, un holtei, fecior de lele ce cânta de-o potrivă la caval, ocarină şi iorgafon (instrumente purtare acum subsuoară) care-i aduceau mare bucurie şi... necaz. Şuieratul pentru Timofei era o camuflare a stării lui sufleteşti. Arareori îşi sălta sprâncenele căutând supărat către "odoraş" care făcuse după încheierea nunții o mare nedreptate. Cântase cel mai mult la toate instrumentele, însă banii câştigați, din ambiția lui Mircea, i-au împărțit la toți totuna. Cu toate acestea dobarul, ca să acopere supărarea holteiului, atunci când nu se auzea şuieratul, prindea să țipe cu vocea lui deocheată:

"Cu rachet-am să mă sui In vârful rodomului..."

Lică Turturel, însurat luna trecută, om cu sânge iute, îngâna şi el melodia impusă de dobar, dar se încurcă neştiind cuvintele;

surâdea cu dor, mirosind întruna lăcrimioarele ce le ducea la aşternutul cald al soţiei. Pe cer luna surâdea şi ea a plăcere, când umbrele celor cinci se lungeau şi se scurtau printre ramurile înverzite ale copacilor.

— Degrabă ajungi la femeiuşca ta, zice Mihai Jighiuţă la urechea lui Lică, când printre ramuri, în vale, zăriră luminile sprinţare ale satului. Milica o să-ţi iasă în prag, îţi va întinde mânuţele s-o iei în braţe, te va pupa... Arion Zestraşu, cel mai josuţ şi mai gras dintre toţi drumeţii, trăgea cu urechea la şoaptele pădurii, îşi achipuia gologanii de la fundul buzunarului şi, găsindu-i la loc, oarecum nestăpânit, chiui sus şi tare a izbândă. Deodată "odoraşul" greşi tactul melodiei şi Mihai Jighiuţă sări îndârjit cu vorba:

— Ba să am iertare, Odor Odorovici! La întorsătura asta trebuia să holbezi ochii de trei ori...

—Just, fiule, căzu de-acord Mircea. Unde sunt doi români, acolo există trei păreri. Şi iar prinse să bată doba şi să ţipe.

— Te umflă cântările, nene, aprecie iar Arion. Dobarul însuşise secretul bătutului pe apucate, de la colegii de companie, care îl învăţaseră ca în timpul pauzelor să holbeze ochii, iar când loveşte cu măciuca în darabană, să-i clipească. Cu maimuţăreala pe faţa luminată de razele slabe ale lunii, Mircea, atunci, rămânând fidel semnelor convenţionale însuşite, trecu la alt cântec şi ţipătul lui deşucheat împânzea pădurea toată:

"laca s-o-mplinit şi luna,
Când am fost şi eu la una.
Şi m-am dus pe înserat
La femeie cu bărbat.
Când pe la un miez de noapte,
Cineva la uşă bate.
Eu crezui că-i necuratul,
Dar ea-mi spune că-i bărbatul..."

Vocea dobarului se înalţă până la vârful supărării lui Timofei, care, cu cât se apropiau de casa de la cordon a pădurarului, cu atât mai abitir clocotea de emoţii. Îşi imagină cum acolo, într-o cămară cu perdele înflorate, pe divanul moale, în aşternutul sacru doarme Ruxanda... Îşi aminti acea seară, când pe cerul senin, înmiresmat, se jucau stelele, iar el cerca zadarnic la geam să o convingă... Ea nu vroia să meargă după el. Atunci nu a vrut. Mai întâi Ruxanda i-a spus că iubeşte foarte mult poeziile (are o bibliotecă întreagă de cărţi), deşi dânsa nu le poate compune. Apoi s-a lăudat că şeful corului din Clocuşna i-a dedicat un poem întreg, cu ea, eroină pozitivă desigur, m centru. Timofei în seara cu pricină şi-a luat angajamentul, chiar i-a promis că îşi va da toate

strădiunțele să învețe pe de rost multe versuri de dragoste... După toate, fata, sprijinită cu coatele pe pervazul geamului, privea la el cu zâmbetul şăgalnic şi i-a spus că aceste promisiuni nu sunt destule. Nu-I poate accepta deocamdată ca logodnic, deoarece este... mai jos decât ea cu o şchioapă, şi-apoi când va încălța pantofii cu tocuri înalte, cum va putea ieşi cu el în lume? Înțeleaptă fată, potrivi el. Dar la despărțire îi spuse să nu se descurajeze cu totul, că şi poate peste vreun an o să adauge şchioapa ceea...

Jumătate de an se tot chinui la bara fixă de pe toloaca satului, să se lungească şi pare că şi-a atins scopul. Dar amintindu-şi de refuzul fetei, simțea că i se furişează în suflet un fior de tristețe şi necaz. Unde mai pui că între timp ajunse la urechile lui că cel din Clocuşna a izbutit să publice poezii dedicate Ruxandei la ziarul raional. Mai avea o noutate ce-i lăsa o doză de optimism: tatăl ei nu vroia s-o dea după corist, deşi clocuşneanul nu o dată a încercat s-o fure. Pădurarul trăia cu unica speranța: sa-i fie moştenitorul aproape, iar clocuşneanul, şi el ambițios, să o ducă în satul de la nordul republicii.

Timofei stătea în cumpene. Emoțiile îl năboiau şi mai tare ştiind că peste câteva clipe va fi foarte aproape de Ruxanda. Poate să cadă de-acord cu Mircea şi să-i trimită chiar acuma pețitori? Vezi, vinul deja fierbe în poloboace, şi-apoi a crescut şi el oleacă de la seara ceea când pe cer se certau stelele... Numai Cataramă aista strică afacerea cu urletele lui deocheate. Dacă aude pădurarul, viitorul socru, un boşorog capricios fără de pereche. Pesemne a sălbătăcit cu totul şi nu-i pasă dacă Ruxanda se va chinui o viață în pustietatea asta!

"Ş-am sărit ca un cocoş
Peste-o putină cu borş
Şi de frică, să vedeți,
Dam cu capul de pereți..."

— Te-apucă pachițele, Odor Odorovici? reproşă Timofei nemulțumit că dobarul întrece simțul măsurii.

— Nu te osândi, Mosorele, făcu Mircea hotărât. Ştiu durerea ta, dar vreau să-ți spun că deja ai crescut atâta ca să fii totuna cu Ruxanda. Te ducem mire acuma. Duduița pădurarului până la urmă se va pocăi în bisericuța sufletului tău.

— Numai de nu s-ar fi lățit în răstimpul cât n-ai văzut-o. Tare nu iubesc femeile frumoase, grase şi proaste, conchise filozofic Arion Zestraşu.

Cineva chicoti, iar Lică Turturel, scărpinându-şi dosul mâinii, privi fulgerator spre Arion, care-şi achipuia gologanii în buzunar, şi zise:

— Nu te pune în poară cu tinerețea, bade. Şi nu râde. Noaptea râsul se plimbă de mână cu plânsul. Mai bine-ați lua de seamă... în margine s-aude cineva...

Tot atunci, încordându-şi auzul, muzicanții desluşiră dinspre casa pădurarului o voce răguşită de bărbat:

"Pă-ă-ă-să-ri-că, mu-u-tă-ți cuibu-u-l..."

Vocea semăna mai mult cu un muget decât cu o declarație de dragoste şi deodată fu acoperită cu o salvă de armă... După o clipa, vocea se auzi puțin mai încet şi mai fricoasa.

— Împuşcă haidamacul ca la sfințit de agheasmă la Iordan, făcu Mihai Jighiță, vârându-şi mocoşitor cămaşa în pantaloni. 0 păzeşte pe copilă de golanii din Clocuşna. De fraierii ceea numai cu puşca cu două țevi poți scăpa. Le-a spus omul o dată, de două ori...

— Eşti o putină de minciuni! aprecie liniştit cineva dintre condrumeți. Pădurarul nici nu vorbeşte cu el. Ba chiar nici la un metru de el nu-i dă voie să se apropie.

— Sigur, confirmă dobarul înduioşat. "Păsărica" e toată-n colivia pieptului holteieşului nostru şi nu poate aparține altuia.

— Vă paşte Mosorel! ațâță spiritele Arion strângând cu putere şi izbândă banii în pumn. Lui Mosorel nu-i merge nici la o cale alături de Ruxanda. Mai ales dacă fata va încerca să se poarte la modă şi să îmbrace pantofi cu tocuri înalte.

— Eu o iubesc! nu-şi putu stăpâni emoțiile Timofei.

—Just, fiule! jubilă Mircea. Trebuie să ne hotărâm în seara asta, acum. Nu de alta, dar noaptea e lungă şi până în zori cineva poate să-ți dea chişca. Ruxanda nu doarme acuma. Ea stă cu gura căscată să se mărite şi poate că s-a săturat să mai stea în pustietatea asta...

Dinspre casa pădurarului, parcă aproape, parcă departe continua să se audă vocea solistului nocturn. Întreruptă iar de bubuitura de armă, continuă mai apoi, dar tânguios, ca o rugăminte umilitoare:

Pă-ă-să-ri-că...

— Îndrăzneşte, Mosorele, reveni calm la firul discuției dobarul. Altele din jur nu costă nici o pătlăgică. Hotărăşte-te sa fii mire în ia-seara şi lasă pe mine. Daca laşi lucrurile în voia soartei, ți-o iau alții înainte.

— A rămas să te determini unde-ți îndrepți oiştea, spuse cineva şi iar chicoti.

— Numai să nu dai în gard cu ea, îl susținu altul.

— Te dăm la lege, făcu Mircea cu voce liniştită. Omul o dată se naşte, o dată moare şi o dată trebuie să se însoare, Mosorele!

Muzicanţii se agitaseră şi Timofei simţi cum îi zvâcneşte inima. Iar şi-o închipui pe Ruxanda cu gâţă lungă peste umăr, buzele-i de vişină coaptă şi gângăvi înghiţind noduri:

— Dacă nu ştiu ce să fac...

— Apucă-te de c... şi sai în sus...

Arion zâmbea zeflemitor la lumina slabă a lunii. Apoi adăugă, parcă înadins să-i atingă strunele sensibile ale sufletului:

— Nu-i cazul să te jertfeşti pentru o buleandră buiacă cum e Ruxanda, Mosorele. Am încercat şi eu cândva, m-am dat drept gentleman, dar îţi închipui ce mi-a zis ea? A spus că atuncea când o să mi se taie jumătate de pântece, mă voi putea numi gentleman... E iute la limbă şi apoi la mijloc e şi cel de la Clocuşna, care umblă nebun după ea. Ba chiar am auzit că se întâlnesc pe furiş, ca doi motănaşi şi vor să se ieie... Nu m-aş vârî în vizuina unde hodineşte lupul!

— Fiştecare cu gusturile sale, nu mai putu băiatul, mai să scape iorganul de subsuoară.

Pe Arion îl puse pe gânduri îndârjirea flăcăului. Numără încă o dată banii din buzunar şi cercă oarecum să se îndreptăţească:

— Satul vuieşte. Despre relaţiile lor numai la gazetă nu se scrie. De-atâta se şi teme pădurarul. Ori poate crezi că taică-său împuşcă să sperie bursucii din popuşoişte?

— E atât de bine şi plăcut însurat! făcu Lică, clipind ochii de fericire, afundându-şi nasul în bucheţelul de lăcrimioare. 0 peţim ast'seară pe gagică, Mosorele?

— Ce v-aţi legat de mine, dulăilor, de parc-aş fi cu stea în frunte şi cuiva îi scapără între ochi? !

Pumnul lui cât un căuş putea să facă mare supărare.

— Apoi, Mosorele, încercă Mircea mai cu binişorul. Noi, cu minţile lucide şi cu mâinile harnice, putem lega în ia-seară nodul unei căsnicii isteţe.

— Faceţi atâta haz de necazul meu.

— Mi-eşti drag ca ochii din cap şi n-aş vrea să păţeşti ca unii din noi, însurându-te nesocotit.

— Ferit-a sfântul! aprobă Arion. Odor Odorovici dacă se duce la curse lungi cu maşina, apoi femeia îl tunde chilug, ca să nu placă duduiţelor zurlii, ci să le înspăimânte cu mutra lui de pompier.

— Tacă-ţi talanca!

— Ce n-ați zice, dar însurătoarea e de la Dumnezeu pe capul omului, lansă Lică filozofic, îmbătat de mirosul lăcrimioarelor. Poate-a da Domnul să se lege în ia-seară între dânsul şi Ruxanda o dragoste sălbatică pentru toată viața, şi-apoi vorba ceea...

— Însurătoarea-i leacul nebunilor! sări Arion.

— Încă o vorbă-n plus, Arioane, şi-ai să ieşi din pantaloni ca să-ți fac o clismă cu ace de patefon! îl preîntâmpină băiatul cu voce militărească.

— Gata, tac...

— Fata nu-i o cetate de necucerit, reveni la discuție dobarul. Tu, Mosorele, ai mari emoții, ți se hotărăşte soarta la vârsta când în trupul tău, după cum socoate medicina, ți se schimbă sângele. Dar las' pe noi! Calmează-te. Doar eşti băiat deştept, cu ceas pe mâna!

— M-aş uni, dacă ar încerca cineva dintre voi să o scoată pe Ruxanda din casă. Şi se apropie de Arion: Încearcă tu, doar eşti lup şi n-ai a te înspăimânta de pielea oii. Nu-i aşa?

— Aş face-o, Mosorele, cu dragă inimă, dacă nu mi-ar fi mațele slabe la împuşcături, murmură Arion.

Gâlceava stârnită de muzicanți se auzea la depărtare. Din înălțime, ochiul nopții lumina drumul şerpuitor spre vale. Cineva prinse iar să şuiere o melodie de scoatere a miresei din casă.

— Ce-ai găsit bun la Ruxanda, nicidecum nu se astâmpăra unul. Chiar să fiu lovit cu polonicul în frunte — totuna nu pricep...

— E deşteaptă că-i cu ochelari!

— Şi-i din gospodari holteița, se băgă iar pe fir Zestraşu, cu veşnica-i mocoşeală de a-şi vârî cămaşa în pantaloni. E una la taică-său! Ați zărit juncanii priponiți la curtea lui Trifan? Văzut! Pentru cine-i creşte pădurarul? Pentru gineraş! Are să-i cumpere "Jiguli" cu perdele albe. Ia atunci o să ne duci la nunți cu tranduletul, Mosorele!

— Ba o pleaşă!..

— Nu-i chestia în bogăție, îngână Lică visător.

— Săraci să fim, dar bani s-avem! reproşă Arion.

— Logodesc în ia-seară! zise ferm Mosorel, dar în voce i se contură o scamă de emoții.

— Înțeles! pricepu Mircea. Dați-mi voie să vânez duduița?

— Avante!

Casa pădurarului era adumbrită de nişte stejari şi fagi tinerei, care fremătau uşurel în vânt. La unul din cele trei geamuri ardea un candelabru cu

trei lumânări. Undeva, în fundul grădinii, după glugile de păpuşoi, se auzea lătrat de câine. În jur mirosea a corovatică şi matiolă. În pauzele dintre lătratul potăii se desluşea cântatul chiriecilor. Mircea, clipind şi holbând ochii, încetişor lovea cu degetele în darabană, antrenându-se parcă, îngânând printre dinţii de fier: "Roata morii se-nvârteşte..." Între cei cinci înflorise înţelegerea şi buna dispoziţie, siguri că pădurarul, om gospodar, va fi întru totul de-acord să aibă un ginere ca Timofei. Mircea chibzuise vorbele pe care are să i le spună întru apărarea mirelui. E băiat singur la mama, dar e talentat şi împreună într-o casă vor găsi sprijin şi înţelegere.

În vale satul dormea. Lătratul câinilor amuţise, împuşcăturile la fel, ca şi cântecul cerşetor. Viaţa din jur părea o poveste şi numai ceva imprevizibil putea să-i abată de la intenţia frumoasă. Drumul cotea spre poarta înaltă, cu vârfurile crenelate de la cordonul pădurarului, când deodată Mircea Cataramă, ce păşea în fruntea tuturora, se opri înţepenit locului.

— Pluton, pe loc repaus!

S-au oprit şi ceilalţi plini de nedumerire şi neîncredere. Ca din pământ, în calea lor, răsări o namilă de om. Adevărat dulap mişcător. În pălărie neagră de fetru, cu borurile largi. Rostise odinioară comanda şi stătea cu o mână ridicată în sus şi la lumina slabă a lunii se zărea tăiuşul argintiu şi lucitor al unei securi.

— E acel de la Clocuşna, şopti Arion, apoi izbucni cu voce plângăreaţă: Oare de ce nunţile astea se mântuie pe la miezul nopţii? Aşa şi m-am gândit că o să păţim, sfâşie el cuvintele printre dinţi şi slobozi banii în ciubotă.

— Gura, chiorhanule! ordonă apăsat Cataramă. Necunoscutul îşi păstra calmul, până muzicanţii se astâmpărară, deşi fiecare dintre ei se gândea că au pus-o de mămăligă cu veselia lor. Cel cu pălărie scoase din buzunarul pantalonilor galife o cutie şi prinse a o hârcâi nervos pe tăişul lucitor al securii. Mircea aduse darabana la spate şi socoti că e obligat să parlamenteze. Ieşi cu pieptul înainte, flutură nemulţumit din cap şi cuvântă apelând la propriul jargon diplomatic:

— Ce-ţi doreşte rânza, budihace?

Vorbele dobarului îl făcură pe necunoscut să tresară, încât se întoarse către copacii din preajmă şi strănută uşurel. Tot atunci muzicanţilor le trecură furnici prin mădulare. Deveniră singurei şi înstrăinaţi, parcă. Din toate părtile din tufişuri mocneau mucuri de ţigară a răzbunare. Ascuţind securea cu aceeaşi calmitate, necunoscutul se apropie de Arion, atinse cu unghia strunele chitarei şi-i ordonă cu voce de bas:

—Zii lambada!

— Dacă n-am strune. S-au rupt la nuntă toate deodată, sări minciuna de pe buzele lui Arion.

— Acuşica o să-ți dăm noi. Strune din mațe de lup sălbatic, zise necunoscutul cu severitate, după care se aplecă puțin, puse mâna la gură şi strănută zgomotos, de parcă în mijlocul lăutarilor explodă o grenadă.

— Ce doriți de la sufletele noastre, domnule? interveni Mircea ca un sol al păcii.

— Să ne spuneți poezii, declară deodată necunoscutul la urechea fricoasă a lui Arion. Ca să eliberezi terenul strategic şi să ieşi de-aici teafăr, recită pe de rost balada "Vin turci cu maciuci .

Arion simți că îl cuprind sudorile. Frecventa şcoala serală şi se cutremură mai auzind şi rugămintea lui Mircea:

— Hai, cumătre Arioane, strânge mintea la teasc... Dar..., în loc de solicitările tuturora, Arion slobozi pe gâtlej un țipăt din fundul esofagului:

— Eu n-am ținere de minte pentru poezii!

— Păcat, nouă ne plac poeziile acuma în puterea nopții, regretă necunoscutul, ascuțind securea, în timp ce mucurile de țigară se strâmtorau pe lături din toate părțile. Erau mulți, cercul îngust şi nicidecum n-aveai cum să speli putina şi să dai bir cu fugiții.

— Odor Odorovici, spune-le să ne lase în pace, să nu mă înjunghie ca pe un godac, văzu Arion unica salvare în persoana dobarului şi sughiță cu zgomot.

— Acasă ne aşteaptă soțiile, confirmă Lică Turturel, mângâind cu gingăşie buchețelul de lăcrimioare.

— Oameni buni, sloboziți-ne... Poate vă cântăm ceva, propuse şi Mircea necunoscuților.

Mihai Jighiuță o isprăvise cu vârâtul cămăşii în pantaloni, şterse greoi sudoarea de pe ceafa păroasă şi zise:

— Cu adevărat, să veselim oleacă pe bieții creştini, care fumează...

— Nişte nebuni au de gând să ne dea cep la sânge, iar noi să le cântăm de bucurie, se înfierbântă nemulțumit Timofei.

— Gura! Mosorele, dacă vrei să fii mire în ia-seară...

— lată ce-i cozul, fii ieşiți din sânul poporului, se lumină la față necunoscutul. Să ne fie vorba scurtă. Suntem veniți de departe şi... căutăm şi-avem nevoie de sânge haiducesc. La nordul republicii el este intoxicat cu samogon. Pe schimb de libertate o să vi-l scurgem din vinele voastre fierbinți. Şi se adresă mucurilor de țigară: Care-i norma în astă-seară, leilor?

— Câte-o vadră de căciulă! glăsui cineva dintre copaci, urmat de zăngănitul unei căldări deşarte. In tăcerea creată, cineva socoti că e o glumă de

prost gust, dar necunoscutul se apropie de Arion şi printr-o mişcare fulgerătoare îi smulse un fir de păr din barbă.

— Nu vă atingeți de mine că-s neam cu preşedintele colhozului şi-s deputat! țipă Arion tremurându'i călcâiele. Deputat în sovietul local.

— Se vede de la o poştă, fiule, că nu eşti sex-gangster, zeflemisi necunoscutul, apropiindu-se de Mircea, care luă m fața lui poziție de drepți cu o mână sprijinind doba: Ştii să o bați?

— Mă-nvârt după soare cu ea! raportă soldăţeşte Mircea, tropăind din picioare ca un buestraş nărăvos.

— Acuma-i noapte, mă mizerie! îi aminti huiduma, strângându-şi zâmbetul pe față.

—... Mă învârt după lună şi stele! se corectă Mircea, stând smirna.

— Aşa... Totdeauna când ne sperie cineva, ne place să scăpăm de belea prin supuşenie oarbă, surâse iar huiduma ce continua să inspecteze muzicanții.

Apoi, de cel cu securea se apropiară doi inşi tot atât de înalți şi zdraveni. La pieptul unuia dintre ei se zărea o floare albă de cununie. Şi-au şoptit ceva între ei şi-l lăsară pe necunoscut să acționeze mai departe. Luna se ascundea tot mai des printre nori şi devenea parcă mai întuneric. Muzicanții zăriră printre copaci, mai în vale, luminile câtorva limuzine ce bârnâiau abia auzite... A te învârti după lună cu o doba jerpelită e o treabă din domeniul fantasticii şi necunoscutul scoase o întrebare parcă din buzunar:

— Dar... "Roata morii..." o puteți învârti?

— Ştiut-că! glăsuiră în cor toți luminați de zorile libertății.

— Toată lumea să cânte! ordonă înțepat necunoscutul, înălțând toporişca deasupra capului. Mergeți încolonați, cu marşul până în vale, dar să nu dea domnul să cârniți în altă parte ori să încetați de suflat până la casele cui vă are.

— Eu răspund de toate, îl încredință Mircea, holbând ochii, gata să lovească în darabană.

— Răspunzi cu capul! concretiză necunoscutul, m timp ce lăutarii s-au aşezat vrând-nevrând în ordinea fluierelor de nai.

— Acuma, fiilor ieşiți din sânul poporului, veți îndeplini nobila misiune de-a sustrage inamicul hain... Pentru onor, cu "Roata morii...", spre Ineasca voastră iubită, înainte — ma-a-rş!

Pădurarul, auzind gălăgia de la poartă, încărcă puşca de vânătoare, încuie uşa iatacului unde dormea unica lui fiică cu lacăt englez şi porni supărat:

— Golanii! 0 să-i împuşc la dracul!..

Dar, numai cum deschise poarta, zări mucuri de ţigară împrăştiindu-se prin tufişuri şi izbucnirea unui marş de fanfară pe dată îi sustrase auzul. Mircea, clipind-holbând ochii, chiar alături de pădurar, păşea în fruntea tuturora, lovea încrezut cu măciuca m dobă şi îndemna confraţii cu vocea-i răguşită:

"Morăriţa cu fuiorul, ţac, ţac, ţac! ..

Pădurarul închise în belciugi şi porni amuzat pe urma muzicanţilor. Demult nu auzise o melodie atât de frumoasă şi dulce. Părea că uitase de cele rele, care l-au chinuit pân-atunci. Puse o floare ruptă dintr-un copac în ţeava armei şi, cuprins de veselie, pe urmele muzicanţilor, care-i ziceau bine şi apăsat, tropăia mulţumit că mai este tânăr şi bătrâneţea zăboveşte undeva peste pădure. Veselia cobora în puterea nopţii peste Ineasca, buimăcind oarecum somnul sătenilor. Numai în deal, la geamul Ruxandei, se descuiau lacătele şi o voce, tot atât de dulce şi plăpândă, străpungea întunericul.

"Pă-â-să-ri-câ, mutâ-ţi cuibul..

Lăutarii umflau din răsputeri tromboanele, nici să se uite în urmă. Abia ajungând în mijlocul satului pustiu, îl lăsară nedumerit pe pădurar cu arma în spate ca să asculte ropotul paşilor speriaţi, care se împrăştiau buluciţi pe la casele lor.

A doua zi era mare tărăboi. Pădurarul, mânios, demonstra valvârtej tuturor o secure, găsită sub geamul stricat al Ruxandei... li înjura de mama focului pe un oarecare poet ce-i lăsase zălog o poezie plină de înţelepciune. II îndemna să fie calm, să se pregătească de nuntă, deoarece dragostea mişcă soarele, stelele şi nici o ambiţie nu poate să-i stea în cale.

AH, DE-AŞ FI UN...JAPONEZ

De la o vreme încoace mulţi dintre compatrioţii noştri îmi dau ghes la uşa baroului de avocaţi, cerându-mi consultaţii cum să obţină asistenţă juridică să-şi rezolve o opţiune după care să poată liber, fără probleme, emigra în faimosul Occident. Încearcă în fel şi chip să convingă instanţele judecătoreşti că pe vremurile de până la perestroikă au fost nevoiţi să-şi camufleze originea. Adică ei, în realitate, nu mai sunt români basarabeni, cum este scris negru pe alb în documentele lor oficiale, ci aparţin unei naţiuni cu mult mai prestigioase a lumii contemporane. Ei aduc, cu lux de amânunte, argumente pe masă că Moldova, precum a zis şi cronicarul, s-a aflat totdeauna în calea tuturor relelor, iar invadatorii — turci, tătari, francezi, nemţi, ruşi — toţi au fost tineri şi iubitori de femei frumoase, precum sunt moldovencele. Nemaivorbind de evrei,

care au trăit totdeauna umăr la umăr cu moldovenii, populând în trecutul apropiat majoritatea urbelor noastre...

Clienții mei sunt destul de fermi în acțiunile lor. Fiecare vine la birou cu probe bazate ba pe un act de cununie al părinților, scos nu se ştie de unde, ba pe alte mărturisiri din cele mai ingenioase.

— Mama mea m-a făcut cu un evreu, îmi declară deunăzi un cetățean dintr-un sat din preajma Teleneştilor.

--Păi, certificatul dumitale indică foarte clar că eşti moldovean.

-- Apoi, ştii matale, dom'le avocat, mătuşa mea mi-a spus tot secretul: mama, când era tinerică şi tata dus la concentrare, s-a abătut până în târgul Teleneştilor, să vândă o găină. La tejghea stătea Ițic Şlagbaum, evreu, tinerel şi el. Buna mea măicuță a cerut un preț pe găinuşă, iar chipeşul evreu i-a pus condiție: dacă trece să-i arate păsărica după paravanul magaziei, costul orătaniei va creşte considerabil... Mama, buna mea mamă... S-a cam codit o habă, dar, împovărată de nevoia sărăciei, s-a lăsat pupată după dorința vicleanului Ițic... Atunci m-au şi zămislit pe mine... Deci, în realitate sunt evreu şi vreau să emigrez în țara în care bătrânul Ițic îşi încălzeşte oasele pe nisipurile litoralului mediteranean...

Mărturisirile tipului par a fi potrivite. Îi fac o acțiune în judecată. Dânsul mai aduce în sala onoratei instanțe câteva persoane ce erau prezente atunci în piața găinilor. In consecință, judecata emite o decizie prin care clientul meu obține în actele de identitate apartenența la una din cele mai prestigioase națiuni ale lumii, garantându-şi o viață plină de belşug în chiar inima Israelului...

Mă învăluie invidia. De ce nu aş putea găsi şi eu un clenci să devin evreu? Poate altfel s-ar uita lumea la mine. M-aş bucura de mai mare respect printre clienți, dar aşa... Mi-i milă de bunii mei părinți. Nu ştiu de ce, dar clienții vin să-şi schimbe naționalitatea, ca să poată emigra în țara lor de origine, numai după ce le decedează părinții. Unul spunea în judecată, cu lacrimi în ochi, că buna şi cinstita lui mămică avuse aventură de dragoste — în fâşia de pădure de lângă Ineasca — cu un hitlerist, în timp ce tatăl său, notat în buletinul de naştere, era mobilizat să lupte cu ruşii. Din motive demne de înțeles, el n-a divulgat acest secret până nu s-a schimbat politica... Acuma doreşte să obțină apartenența la o națiune deşteaptă şi cultă, precum este considerată cea germană. Deşi lucrează la stația raională de însămânțare a vacilor, în esență şi în gând este neamț. Tatăl lui a fost Hans, şi nicidecum Haralambie... Plus că s-a mai interesat: dacă va fi declarat neamț, acolo, în

Germania, va obține casă, masă, serviciu, un trai din belşug scutit de pogromuri.

Munca avocatului se compune, precum pricepeți, din viețile clienților, cu toate problemele lor.

-- Domnule, mă pisălogeşte unul într-o zi. Sunt rus în cuget şi gândire, până în a şaptea viță. Chiar dacă într-o bună zi toți ruşii, printr-o minune dumnezeiască, pleacă pe o navă în cosmos şi nu rămâne nici unul pe pământ, eu totuna cu ei am să țin şi rus o să mă socot.

-- Ai vreun temei să te consideri rus? Îl întreb pe bărbatul cu capul patrat şi spatele lat de la Nisporeni.

-- Iată, continuă, demonstrîndu-mi o fotografie îngălbenită de

de vreme, în care 1-am recunoscut pe eroul legendar Grigon Kotovski în tinerețe. Cu o armonică în mână, înconjurat de duduițe chipeşe şi zvelte. Ultimul haiduc strângea în brațul stâng o codană de o frumusețe rară, venitâ spre noi dir vâltoarea anilor.

— E bunica mea, concretizează cu trufie clientul, arătând cu degetul la fetişcana din brațele lui Kotovski. Dânsa a fost... î-î-î, cum sâ zic... ibovnica eroului legendar, care fura de la cei bogați şi împărțea celor săraci. Deci, bunica mea este partici-pantă la instaurarea Puterii Sovietice m Basarabia... Ei, precum vă dați bine seama, eu, ca nepot al acestei onorabile femei, sunt de origine rusă. Am dreptate?

Oricum, peste o habă de vreme, clientul în cauză vine la mine şi-mi flutură decizia judecății — argumentul lui cu fotografia a fost fenomenal pentru instanța de judecată. In sfârşit, el se poate considera liber, obținând ceea ce a dorit:

— De azi înainte şi pcntru totdeauna, în spatele meu va sta Moscova, şi nu Bucureştii. Sunt mândru că aparțin națiunii marelui Puşkin, Tolstoi, Dostoievski şi soției voievodului nostru...

— Trăiască nația! strig cu deodată.

— Sus cu ea! exclamâ clientul meu victorios. Coşul pieptului i se umflâ de mândrie. Câtă bucurie simte un om al legii când clientul său câştigă cu brio cauza în instanța judecătorească. Datorită muncii lui asidue, a avocatului, astăzi foştii noştri consângeni sunt proprietari de magazine la TelAviv, Paris, Berlin, muncesc de zor chiar şi la curățatul closetelor m țărilc unde au izbutit, grație fanteziei şi ingeniozității lor, să se aciueze, găsindu-şi vâna strămoşească.

Numai eu mă chinui în "țărişoara" asta mică cu problemele mari, şi nu pot izbândi nimica. Fiindcă părinții mei, precum v-am mai spus, au fost şi

rămân oameni de treabă, s-au împăcat cu ceea ce au avut şi n-au încurcat credinţa cu puterea, moşia cu muierea, sula cu prefectura.

Dar fantezia mea tot nu se poate ostoi. Chibzuiesc să-mi fac şi eu operaţie plastică, pentru a-mi îngusta făcătura ochilor, să seamăn cu un nipon get-beget. Atunci am să-i întrec pe toţi:

emigrez în Japonia. Numai de s-ar mai potoli acolo un pic cutremurele de pământ şi intoxicaţiile cu gaze sarin.

LA IZVOARE

lovu de Beşeni retrăi zguduitoarea dramă a celui de-al zecelea divorţ şi se decise ca să-şi întremeze sănătatea la Slănic-Moldova. Colinele pitoreşti împădurite, turişti din toate colţurile lumii, iar femeile drăguţe (slăbiciunea lui dintotdeauna) îl pomeni într-o lume feericâ.

Luase de la Ineasca o damigeanâ cu vin, dimineaţa mai ales ieşea la balcon, nu înainte de-a se "aghesmui", şi cu o micâ ocheană, de la etajul şase, urmărea ca un pirat fustele învolburate de vânt ale doamnelor. Ele, cu începere de pe la chindie, împăienjeneau aleile parcului din preajma bisericii vechi...

In una din zile s-a spovedit la bazilică de păcatele făcute, dar preotul, un june imberb, ascultându-1, i-a zis când s-au întâlnit afară, lângă o bancă:

— E pâcat atunci când preacurveşti, fiule, şi în celelalte fii liniştit.

lovu, din clipa ceea, mereu se amesteca printre cozile cu femei elegante de lângă izvoarele cu apă curativă, ascultându-le păsul. Medicii i-au prescris să bea apă de la sonda cinci sute, unde veşnic era cea mai insuportabilă coadă. Nu venise el chiar numai pentru sănătate. Era un secret al său: să-şi găsească aleasa inimii! Poate cu noul castravecior să emigreze în Occident. Visa la o eventuală promenadă pe străzile aglomerate ale Parisului. Auzea peste tot numai vorbă cunoscută, gălâgioasă de-a evreilor din Israel, ce-au emigrat mai ieri acolo, dar nu uitaseră nicidecum de Perla Moldovei. Vroia să intre în cârdăşie cu vreuna din fostele locuitoare ale târgului Teleneşti.

Pentru aceasta, dupâ ce urmârea o habă prin ocheană vilegiaturistele, cerca apa celorlalte izvoare, constatând că sonda 300 miroase a ou clocit, cea cu numârul 200 a cuibar de gâscă, iar cinci, ca la Purcica, locul de la Ineasca, unde se aflâ ferma de porcine.

Dar anume la "Purcica" a întâlnit-o pe Jozefinne de Napo-leon. 0 madamâ bine, cu rochie roşie, părul de culoarea scrumului de ţigarâ, cu pantofi albi, ale câror câlcâie de oţel ţăcâneau categoric, scufundându-se în asfaltul înfierbântat de iulie. El dibuia franceza, dar îndatâ a înţeles câ are de furcâ cu o doamnâ tare, ce emanâ atmosferâ parizianâ. li plăceau animalele, căci mereu stăpânea

de curmei în timpul plimbărilor solitare un căţeluş mic, pufos, ce lâtra pururi piţigăiat. Când nu le ajungeau cuvinte, recurgeau la gesturi, împlinind discuţiile lor despre viaţa din prezent şi trecut.

Zilele deveniserâ pentru lovu cu adevărat fericite. Uitase şi de odihnă, şi de sondele curative pe care medicii i le-au recomandat. Marea lui pasiune era ea, Jozefinne de Napoleon. Se străduia din răsputeri s-o înduplece să se adâncească într-o promenadă pe potecile împădurite. Dânsa nu agrea discuţiile m odaia lui. în vremea plimbărilor pe alee, lovu îi urmărea pe furiş sânii proeminenţi ce jucau în rochia de crepdeşin. Uneori sughiţa de emoţii.

Pânâ la urmă a înţeles şi doamna că sufletele lor au nevoie de singurâtate. Jozefinne de Napoleon într-o după-amiazâ se dădu voinţei bărbatului de au luat amândoi calea spre potecile deluroase, pitoreşti, ale Slănicului. Ziua era plină de arşitâ, dar printre pinii drepţi ca lumânarea dăinuia o răcoare plăcută.

Anevoios au ajuns la cabană. Râsuflau obosiţi, admirând pitorescul plaiului. Căţeluşul se muta de la un copac la altul, câutându-şi loc sâ se odihnească şi el. Pe lângâ ei arareori îşi fâcea âpariţia câte un trecâtor cu câte-un vas plin cu apă de la izvorul tăinuit în hăţişurile de mai de sus ale dealului.

Dinspre apa şuşuitoare a păstrâvăriilor din vale, adia a miros plăcut şi se auzeau vocile celor veniţi să se odihneascâ pe potecile Slănicului din ţara fâgâduinţelor.

— Ce feerie! exclamâ Josefinne, întinzând braţele în părţi a plăcere. De-am avea o găină coaptă la foc!

— Eu visez la o curcuţă! adăugâ lovu, simţind dinspre femeie un miros de ierburi proaspete.

Cu visul la mâncăruri vânătoreşti, îndrăgostiţii s-au ridicat pe o potecă, şerpuitoare printre hăţişuri. Erau curioşi s-ajungă cât mai curând la izvorul tăinuit, mai în susul Cabanei, despre care în tot Slănicul se vorbea doar în şoaptâ...

Smolit şi buzat, cu o închipuire de mustaţă sub nas şi priviri ce nu exprimau nimica, lovu o ţinea la braţ, parcă dirijându-i mişcările galeşe.

— Budulăieşule, şopti ea încântată de natura divină, stăpânind căţeluşul de curmei.

— Jozefi-n-ne! răspunse lovu de Beşeni încântat. Simt aproape sonda plină de tainele dragostei...

Un fel de icneală cu sughiţuri din partea bărbatului acoperi pauza ce urmă. Au ridicat încă un deluşor împădurit, apoi au coborât pe un platou de unde se vedea ca în palmă râul şerpuitor printre stâncile din vale. S-au oprit

aşezându-se alături. Erau singuri. Pentru ei vorbea tăcerea. In faţâ era izvorul, cu o inscripţie pronunţată pe un pietroi: "Pentru gospodarii şi gospodinele fidele ale Slănicului." Privirile li s-au întâlnit. Ca la doi hulubaşi ai păcii...

— Budulăieşule...

—Jozefinne...

Proaspeţii îndrăgostiţi s-au decis să guste apa despre care la Slănic se vorbea pe furiş. Căţeluşul se îndepărtase.

“Drag mi-a fost a ciobâni

Şi-a bea apâ cu pumni...

îngână lovu.

Jozefinne de Napoleon se privi în oglindă, cochetând, încântată de tezaurul folcloric românesc.

Se făcea răcoare ca într-un zămnic. Clipele curgeau. Stâteau amândoi pe o buturugă de stejar. Soarele surâdea printre copacii fremătători. lovu luă apă în mâini şi o servi pe Jozefinne din pumni. Sorbi cu plâcere şi privirile lor se întâlniră iar. Luâ şi dânsa apă, de-1 îndemnâ să-şi potolească setea. lovu băui lung din pumnişorii rotunzi, închipuindu-şi că soarbe mustul dulce al unui harbuz. Procedura le plăcu şi fidelii amanţi ai Slănicului au repetat la rând, de vreo câteva ori, procedura.

S-au lăsat apoi pe spate, ascultând cum creşte iarba. lovu adună dumitriţele ce tremurau chiar la câpătâiul lui, aşezându-le peste sann cat zamoşn ai madamei... instantaneu, săgetări stranii în

burtă... lovu de Beşeni se cârceie oţărât, lucru ce îl repetâ şi Jozefinne de Napoleon. 0 pierdea înceţoşată, cu vârcolaci, care le trezirâ halucinaţii nebuloase. lovu îşi adunâ toate puterile, strecurând doar printre dinţi: "Scuze moi şi mille pardon!..." Fără prea multe explicaţii, o luară valvârtej, printre tufarii din susul pădurii, spre cele mai apropiate tufişuri din josul izvorului. Numai câţeluşul flocos, râmas de unul singur, începu

sâ tremure şi să schelăie piţigăiat...

îndrâgostiţi, nimeriseră întâmplător la sonda cu apă purgativâ. Bâurâ cu lâcomie, cuprinşi de văpâile sentimentelor ce-i stăpâneau chiar lângâ izvor. Ceea ce le păru mai dulce şi fermecător, trebui să fie motivul unei amare despârţiri.

Se îndepârtară în direcţii opuse. Nu se mai gâsiră nici peste o zi, nici peste două, nici pânâ la sfârşitul aflării lor la Slănic-Moldova. Neglijenţa de care dâdu dovadâ lovu de Beşeni îl fâcu de astă dată să rateze o minunată ocazie de a locui la Paris cu Jozefinne de Napoleon ...

"AICI A TRĂIT ŞI A CREAT

Cu-cu! lacătă-mă-s şi eu. Haiduc în două exemplare! Tânâr prozator, scriitoraş de însemnâtate locală, ce tinde din vârtos să ocupe oarecum tronul laureaților de talie republicană, europeană şi chiar, poate, mondială!

Sunt disciplinat, n-am darul suptului, ca unii din cunoscuții deja consacrați, şi-s fecund! Scriu hojma poezioare, povestioare, nuvelişoare, pamflețişoare, poemuşoare... oare, oare... şi asud mereu! Nu-i uşor să scrii mult şi să rămâi m umbră, sâ nu te ştie nimeni, dragă cititor. Aşa mi-i dat. Unii scriitoraşi devin renumiți m timpul vieții, iar după ce dau ortul popii, devin zgârciți că iau tot scrisul lor cu ei la țintirim. Pe când eu, chiar daca mame-poimame voi mchide ochii, sunt sigur ca raman vestit în opinia publică de la noi ca un om bun şi de treabă. Şi cum să nu, dacă zeci de ani sunt citit de către colaboratorii redacțiilor şi editurilor, restul populației nici bănuind că scriu.

Redactorii mă citesc atât de bine, că singuri lucrătorii prestigioaselor publicații au devenit egoişti: nu vor să dea nimânui să-mi citească opera. Cât despre publicare, nici vorbă...

Situația mă consolează şi nu prea. Zeci de ani mâ linguşesc pe lângă cei cu portofele roase şi posturi-cheie, dar toate-s în zadar.

...Scriu şi asud. In anii ce s-au aşternut între paginile biografiei mele, de când am îndrăznit să mă ițesc printre scriitoraşii începători, am schimbat vreo zece locuri de lucru. La ce bun? E-he! Sunt precaut! Dacă într-o bună zi bătrâna

harca imi cere sa intmd sandaluțele, voi şti ca las m urma mea o biografie bogată şi plinâ de taine. Sunt sigur că după moartea mea, brigăzi întregi de biografi vor studia intens firul vieții mele în plan istoric. lar după ce biografii au să rotunjească cât de cât truda mea măreață, la intrarea multor edificii, unde am lucrat, au să apară inscripții: "Aici a asudat şi a creat..." Studiez şi cunosc amarnic de multe, sunt gata sâ mâ împărtăşesc cu viitorii cititori ai operelormele. Bunâoarâ, zilele trecute am aflat o noutate curioasă. Ştiați oare că omul, când strânutâ, aerul țâşneşte afară pe gurâ cu o viteză de peste o sută de kilometri pe oră? N-ați ştiut? Apoi sâ ştiți! Dacă veți îndrâzni să legați capăt de discuție cu mine, multe vă pot spune, însă acuma sunt preocupat mai mult de viitorul scrisului meu.

Cu-cu! Dragi celebrități din fotoliile de la casa Uniunii Scriitorilor! Am sosit să vă iau locul. Feriți-vă cumva mai într-o parte! şi mai faceți un loc în jilțuri şi pentru noi, tinerii condeieri, că avem de-acum bărbuțe blajine pe care ni le mângâie cu-atâta zel nepoții, iar manuscrisele noastre tot mucezesc pe rafturile editurilor, aşteptându-şi rândul să vadă lumina tiparului. Intre timp

voi ați monopolizat toate şi nu vreți să cedați cu una, cu două... Ehe-he! Destul cât, sătui butie fiind, ați organizat mereu în perioada de stagnare răzmerițe şi ați fredonat cântece despre... foame! Avem şi noi nevoie de libertatea voastrâ, iar scaune la mesele din birouri gâsim. Şi un templu al dreptâții şi adevărului găsim! lar vouâ vă zicem: "Basta! Destul cât ați avut libertate şi vremuri de aur, când vitâritul la Dănceni era în floare, dealul Petricanilor — forjăria cadrelor republicane, iar un pseudosavant-rege aducea solii cu duiumul într-o livadă-parc, pentru a le demonstra cum cresc merele! Azi bat la poartă şi aşteaptă sâ sară pârleazul zeci de "tineri^ca mine, care... asudă şi scriu." Nici la Ineasca, la cosit fânul în luncâ, nu se munceşte cum lucrez eu, de-mi paraie oasele. bcnu, scnu, scnu m anommat... Soția, nevasta, soacra, copiii, nepoții nâzbâtnici nu izbutesc să mă citească din urmă şi eu rămân în totală umbră. Noaptea tot omul doarme, visează lângâ draga lui soție, şi numai eu casc, mi-i somn de prăpădenie, dar scriu, scriu...

La toate acestea vin cu un sfat către dragii mei confrați:

prin mijloace proprii, folosind fiecare în parte pista lui de decolare, sâ asaltăm birocrația zilelor de azi şi să ne întâlnim, biruitori, în pragul editurilor la răsârit de soare în mileniul trei. Nu vă sfiiți! Vom răstuma fotoliile stagnanților, ca mai apoi să le trimitem lamuzeul ținutului natal. lar dacâ, oricum, vă este frică şi teamă, că de, sunteți din gospodari, atunci luați exemplu de la mine.

Aprindeți luminile şi priviți-mâ în persoană. Sunt, cum v-am mai spus, un haiduc în două exemplare: scriitoraş tânăr cu barba de-acum însuritâ, şi scriitor de onoare în anticamerele redacțnlor şi editurilor noastre. Cândva acolo, sunt sigur până in măduva oaselor, vor fi dezvelite, solemn, plăci comemorative cu inscnpții: "Aici a trăit, a creat şi a aşteptat...

ROATA MORII SE-NVÂRTEŞTE

Prietenului familiei noastre Silvestru Maximilian

Veneau la vale cinci muzicanți, înşiruiți de-a latul drumului ca fluierele naiului. Dobarul Mircea Cataramă, o lungoare crăcănată cu fața smolită şi lunguiață, căruia satul îi zice "odoraşul", păşea în fruntea tuturora, lovind uşurel, dar neîndemânatic, în darabana cârpită. Ținea hangul unei melodii săltărețe pe care o şuiera cu măiestrie deosebită Timofei Mosorel, un holtei, fecior de lele ce cânta de-o potrivă la caval, ocarină şi iorgafon (instrumente purtare acum subsuoară) care-i aduceau mare bucurie şi... necaz. Şuieratul pentru Timofei era o camuflare a stării lui sufleteşti. Arareori îşi sălta sprâncenele căutând supărat către "odoraş" care făcuse după încheierea nunții

o mare nedreptate. Cântase cel mai mult la toate instrumentele, însă banii câştigaţi, din ambiţia lui Mircea, i-au împărţit la toţi totuna. Cu toate acestea dobarul, ca să acopere supărarea holteiului, atunci când nu se auzea şuieratul, prindea să ţipe cu vocea lui deocheată:

"Cu rachet-am să mă sui In vârful rodomului..."

Lică Turturel, însurat luna trecută, om cu sânge iute, îngâna şi el melodia impusă de dobar, dar se încurcă neştiind cuvintele;

surâdea cu dor, mirosind întruna lăcrimioarele ce le ducea la aşternutul cald al soţiei. Pe cer luna surâdea şi ea a plăcere, când umbrele celor cinci se lungeau şi se scurtau printre ramurile înverzite ale copacilor.

— Degrabă ajungi la femeiuşca ta, zice Mihai Jighiuţă la urechea lui Lică, când printre ramuri, în vale, zăriră luminile sprinţare ale satului. Milica o să-ţi iasă în prag, îţi va întinde mânuţele s-o iei în braţe, te va pupa... Arion Zestraşu, cel mai josuţ şi mai gras dintre toţi drumeţii, trăgea cu urechea la şoaptele pădurii, îşi achipuia gologanii de la fundul buzunarului şi, găsindu-i la loc, oarecum nestăpânit, chiui sus şi tare a izbândă. Deodată "odoraşul" greşi tactul melodiei şi Mihai Jighiuţă sări îndârjit cu vorba:

— Ba să am iertare, Odor Odorovici! La întorsătura asta trebuia să holbezi ochii de trei ori...

—Just, fiule, căzu de-acord Mircea. Unde sunt doi români, acolo există trei păreri. Şi iar prinse să bată doba şi să ţipe.

— Te umflă cântările, nene, aprecie iar Arion. Dobarul însuşise secretul bătutului pe apucate, de la colegii de companie, care îl învăţaseră ca în timpul pauzelor să holbeze ochii, iar când loveşte cu măciuca în darabană, să-i clipească. Cu maimuţăreala pe faţa luminată de razele slabe ale lunii, Mircea, atunci, rămânând fidel semnelor convenţionale însuşite, trecu la alt cântec şi ţipătul lui deşucheat împânzea pădurea toată:

"laca s-o-mplinit şi luna,
Când am fost şi eu la una.
Şi m-am dus pe înserat
La femeie cu bărbat.
Când pe la un miez de noapte,
Cineva la uşă bate.
Eu crezui că-i necuratul,
Dar ea-mi spune că-i bărbatul..."

Vocea dobarului se înalţă până la vârful supărării lui Timofei, care, cu cât se apropiau de casa de la cordon a pădurarului, cu atât mai abitir clocotea de emoţii. Îşi imagină cum acolo, într-o cămară cu perdele înflorate, pe divanul

moale, în aşternutul sacru doarme Ruxanda... Îşi aminti acea seară, când pe cerul senin, înmiresmat, se jucau stelele, iar el cerca zadarnic la geam să o convingă... Ea nu vroia să meargă după el. Atunci nu a vrut. Mai întâi Ruxanda i-a spus că iubeşte foarte mult poeziile (are o bibliotecă întreagă de cărți), deşi dânsa nu le poate compune. Apoi s-a lăudat că şeful corului din Clocuşna i-a dedicat un poem întreg, cu ea, eroină pozitivă desigur, m centru. Timofei în seara cu pricină şi-a luat angajamentul, chiar i-a promis că îşi va da toate străduințele să învețe pe de rost multe versuri de dragoste... După toate, fata, sprijinită cu coatele pe pervazul geamului, privea la el cu zâmbetul şăgalnic şi i-a spus că aceste promisiuni nu sunt destule. Nu-I poate accepta deocamdată ca logodnic, deoarece este... mai jos decât ea cu o şchioapă, şi-apoi când va încălța pantofii cu tocuri înalte, cum va putea ieşi cu el în lume? Înțeleaptă fată, potrivi el. Dar la despărțire îi spuse să nu se descurajeze cu totul, că şi poate peste vreun an o să adauge şchioapa ceea...

Jumătate de an se tot chinui la bara fixă de pe toloaca satului, să se lungească şi pare că şi-a atins scopul. Dar amintindu-şi de refuzul fetei, simțea că i se furişează în suflet un fior de tristețe şi necaz. Unde mai pui că între timp ajunse la urechile lui că cel din Clocuşna a izbutit să publice poezii dedicate Ruxandei la ziarul raional. Mai avea o noutate ce-i lăsa o doză de optimism: tatăl ei nu vroia s-o dea după corist, deşi clocuşneanul nu o dată a încercat s-o fure. Pădurarul trăia cu unica speranța: sa-i fie moştenitorul aproape, iar clocuşneanul, şi el ambițios, să o ducă în satul de la nordul republicii.

Timofei stătea în cumpene. Emoțiile îl năboiau şi mai tare ştiind că peste câteva clipe va fi foarte aproape de Ruxanda. Poate să cadă de-acord cu Mircea şi să-i trimită chiar acuma pețitori? Vezi, vinul deja fierbe în poloboace, şi-apoi a crescut şi el oleacă de la seara ceea când pe cer se certau stelele... Numai Cataramă aista strică afacerea cu urletele lui deocheate. Dacă aude pădurarul, viitorul socru, un boşorog capricios fără de pereche. Pesemne a sălbătăcit cu totul şi nu-i pasă dacă Ruxanda se va chinui o viață în pustietatea asta!

"Ş-am sărit ca un cocoş
Peste-o putină cu borş
Şi de frică, să vedeți,
Dam cu capul de pereți..."

— Te-apucă pachițele, Odor Odorovici? reproşă Timofei nemulțumit că dobarul întrece simțul măsurii.

— Nu te osândi, Mosorele, făcu Mircea hotărât. Ştiu durerea ta, dar vreau să-ți spun că deja ai crescut atâta ca să fii totuna cu Ruxanda. Te ducem mire

acuma. Duduița pădurarului până la urmă se va pocăi în bisericuța sufletului tău.

— Numai de nu s-ar fi lățit în răstimpul cât n-ai văzut-o. Tare nu iubesc femeile frumoase, grase şi proaste, conchise filozofic Arion Zestraşu.

Cineva chicoti, iar Lică Turturel, scărpinându-şi dosul mâinii, privi fulgerator spre Arion, care-şi achipuia gologanii în buzunar, şi zise:

— Nu te pune în poară cu tinerețea, bade. Şi nu râde. Noaptea râsul se plimbă de mână cu plânsul. Mai bine-ați lua de seamă... în margine s-aude cineva...

Tot atunci, încordându-şi auzul, muzicanții desluşiră dinspre casa pădurarului o voce răguşită de bărbat:

"Pă-ă-ă-să-ri-că, mu-u-tă-ți cuibu-u-l..."

Vocea semăna mai mult cu un muget decât cu o declarație de dragoste şi deodată fu acoperită cu o salvă de armă... După o clipa, vocea se auzi puțin mai încet şi mai fricoasa.

— Împuşcă haidamacul ca la sfințit de agheasmă la Iordan, făcu Mihai Jighiță, vârându-şi mocoşitor cămaşa în pantaloni. 0 păzeşte pe copilă de golanii din Clocuşna. De fraierii ceea numai cu puşca cu două țevi poți scăpa. Le-a spus omul o dată, de două ori...

— Eşti o putină de minciuni! aprecie liniştit cineva dintre condrumeți. Pădurarul nici nu vorbeşte cu el. Ba chiar nici la un metru de el nu-i dă voie să se apropie.

— Sigur, confirmă dobarul înduioşat. "Păsărica" e toată-n colivia pieptului holteieşului nostru şi nu poate aparține altuia.

— Vă paşte Mosorel! ațâță spiritele Arion strângând cu putere şi izbândă banii în pumn. Lui Mosorel nu-i merge nici la o cale alături de Ruxanda. Mai ales dacă fata va încerca să se poarte la modă şi să îmbrace pantofi cu tocuri înalte.

— Eu o iubesc! nu-şi putu stăpâni emoțiile Timofei.

—Just, fiule! jubilă Mircea. Trebuie să ne hotărâm în seara asta, acum. Nu de alta, dar noaptea e lungă şi până în zori cineva poate să-ți dea chişca. Ruxanda nu doarme acuma. Ea stă cu gura căscată să se mărite şi poate că s-a săturat să mai stea în pustietatea asta...

Dinspre casa pădurarului, parcă aproape, parcă departe continua să se audă vocea solistului nocturn. Întreruptă iar de bubuitura de armă, continuă mai apoi, dar tânguios, ca o rugăminte umilitoare:

Pă-ă-să-ri-că...

— Îndrăzneşte, Mosorele, reveni calm la firul discuției dobarul. Altele din jur nu costă nici o pătlăgică. Hotărăşte-te sa fii mire în ia-seara şi lasă pe mine. Daca laşi lucrurile în voia soartei, ți-o iau alții înainte.

— A rămas să te determini unde-ți îndrepți oiştea, spuse cineva şi iar chicoti.

— Numai să nu dai în gard cu ea, îl susținu altul.

— Te dăm la lege, făcu Mircea cu voce liniştită. Omul o dată se naşte, o dată moare şi o dată trebuie să se însoare, Mosorele!

Muzicanții se agitaseră şi Timofei simți cum îi zvâcneşte inima. Iar şi-o închipui pe Ruxanda cu gâță lungă peste umăr, buzele-i de vişină coaptă şi gângăvi înghițind noduri:

— Dacă nu ştiu ce să fac...

— Apucă-te de c... şi sai în sus...

Arion zâmbea zeflemitor la lumina slabă a lunii. Apoi adăugă, parcă înadins să-i atingă strunele sensibile ale sufletului:

— Nu-i cazul să te jertfeşti pentru o buleandră buiacă cum e Ruxanda, Mosorele. Am încercat şi eu cândva, m-am dat drept gentleman, dar îți închipui ce mi-a zis ea? A spus că atuncea când o să mi se taie jumătate de pântece, mă voi putea numi gentleman... E iute la limbă şi apoi la mijloc e şi cel de la Clocuşna, care umblă nebun după ea. Ba chiar am auzit că se întâlnesc pe furiş, ca doi motănaşi şi vor să se ieie... Nu m-aş vârî în vizuina unde hodineşte lupul!

— Fiştecare cu gusturile sale, nu mai putu băiatul, mai să scape iorganul de subsuoară.

Pe Arion îl puse pe gânduri îndârjirea flăcăului. Numără încă o dată banii din buzunar şi cercă oarecum să se îndreptăţească:

— Satul vuieşte. Despre relațiile lor numai la gazetă nu se scrie. De-atâta se şi teme pădurarul. Ori poate crezi că taică-său împuşcă să sperie bursucii din popuşoişte?

— E atât de bine şi plăcut însurat! făcu Lică, clipind ochii de fericire, afundându-şi nasul în buchețelul de lăcrimioare. 0 pețim ast'seară pe gagică, Mosorele?

— Ce v-ați legat de mine, dulăilor, de parc-aş fi cu stea în frunte şi cuiva îi scapără între ochi? !

Pumnul lui cât un căuş putea să facă mare supărare.

— Apoi, Mosorele, încercă Mircea mai cu binişorul. Noi, cu mințile lucide şi cu mâinile harnice, putem lega în ia-seară nodul unei căsnicii istețe.

— Faceți atâta haz de necazul meu.

— Mi-eşti drag ca ochii din cap şi n-aş vrea să păţeşti ca unii din noi, însurându-te nesocotit.

— Ferit-a sfântul! aprobă Arion. Odor Odorovici dacă se duce la curse lungi cu maşina, apoi femeia îl tunde chilug, ca să nu placă duduiţelor zurlii, ci să le înspăimânte cu mutra lui de pompier.

— Tacă-ţi talanca!

— Ce n-aţi zice, dar însurătoarea e de la Dumnezeu pe capul omului, lansă Lică filozofic, îmbătat de mirosul lăcrimioarelor. Poate-a da Domnul să se lege în ia-seară între dânsul şi Ruxanda o dragoste sălbatică pentru toată viaţa, şi-apoi vorba ceea...

— Însurătoarea-i leacul nebunilor! sări Arion.

— Încă o vorbă-n plus, Arioane, şi-ai să ieşi din pantaloni ca să-ţi fac o clismă cu ace de patefon! îl preîntâmpină băiatul cu voce militărească.

— Gata, tac...

— Fata nu-i o cetate de necucerit, reveni la discuţie dobarul. Tu, Mosorele, ai mari emoţii, ţi se hotărăşte soarta la vârsta când în trupul tău, după cum socoate medicina, ţi se schimbă sângele. Dar las' pe noi! Calmează-te. Doar eşti băiat deştept, cu ceas pe mâna!

— M-aş uni, dacă ar încerca cineva dintre voi să o scoată pe Ruxanda din casă. Şi se apropie de Arion: Încearcă tu, doar eşti lup şi n-ai a te înspăimânta de pielea oii. Nu-i aşa?

— Aş face-o, Mosorele, cu dragă inimă, dacă nu mi-ar fi maţele slabe la împuşcături, murmură Arion.

Gâlceava stârnită de muzicanţi se auzea la depărtare. Din înălţime, ochiul nopţii lumina drumul şerpuitor spre vale. Cineva prinse iar să şuiere o melodie de scoatere a miresei din casă.

— Ce-ai găsit bun la Ruxanda, nicidecum nu se astâmpăra unul. Chiar să fiu lovit cu polonicul în frunte — totuna nu pricep...

— E deşteaptă că-i cu ochelari!

— Şi-i din gospodari holteiţa, se băgă iar pe fir Zestraşu, cu veşnica-i mocoşeală de a-şi vârî cămaşa în pantaloni. E una la taică-său! Aţi zărit juncanii priponiţi la curtea lui Trifan? Văzut! Pentru cine-i creşte pădurarul? Pentru gineraş! Are să-i cumpere "Jiguli" cu perdele albe. Ia atunci o să ne duci la nunţi cu tranduletul, Mosorele!

— Ba o pleaşă!..

— Nu-i chestia în bogăţie, îngână Lică visător.

— Săraci să fim, dar bani s-avem! reproşă Arion.

— Logodesc în ia-seară! zise ferm Mosorel, dar în voce i se contură o scamă de emoții.

— Înțeles! pricepu Mircea. Dați-mi voie să vânez duduița?

— Avante!

Casa pădurarului era adumbrită de nişte stejari şi fagi tinerei, care fremătau uşurel în vânt. La unul din cele trei geamuri ardea un candelabru cu trei lumânări. Undeva, în fundul grădinii, după glugile de păpuşoi, se auzea lătrat de câine. În jur mirosea a corovatică şi matiolă. În pauzele dintre lătratul potăii se desluşea cântatul chiriecilor. Mircea, clipind şi holbând ochii, încetişor lovea cu degetele în darabană, antrenându-se parcă, îngânând printre dinții de fier: "Roata morii se-nvârteşte..." Între cei cinci înflorise înțelegerea şi buna dispoziție, siguri că pădurarul, om gospodar, va fi întru totul de-acord să aibă un ginere ca Timofei. Mircea chibzuise vorbele pe care are să i le spună întru apărarea mirelui. E băiat singur la mama, dar e talentat şi împreună într-o casă vor găsi sprijin şi înțelegere.

În vale satul dormea. Lătratul câinilor amuțise, împuşcăturile la fel, ca şi cântecul cerşetor. Viața din jur părea o poveste şi numai ceva imprevizibil putea să-i abată de la intenția frumoasă. Drumul cotea spre poarta înaltă, cu vârfurile crenelate de la cordonul pădurarului, când deodată Mircea Cataramă, ce păşea în fruntea tuturora, se opri înțepenit locului.

— Pluton, pe loc repaus!

S-au oprit şi ceilalți plini de nedumerire şi neîncredere. Ca din pământ, în calea lor, răsări o namilă de om. Adevărat dulap mişcător. În pălărie neagră de fetru, cu borurile largi. Rostise odinioară comanda şi stătea cu o mână ridicată în sus şi la lumina slabă a lunii se zărea tăiuşul argintiu şi lucitor al unei securi.

— E acel de la Clocuşna, şopti Arion, apoi izbucni cu voce plângăreață: Oare de ce nunțile astea se mântuie pe la miezul nopții? Aşa şi m-am gândit că o să pățim, sfâşie el cuvintele printre dinți şi slobozi banii în ciubotă.

— Gura, chiorhanule! ordonă apăsat Cataramă. Necunoscutul îşi păstra calmul, până muzicanții se astâmpărară, deşi fiecare dintre ei se gândea că au pus-o de mămăligă cu veselia lor. Cel cu pălărie scoase din buzunarul pantalonilor galife o cutie şi prinse a o hârcâi nervos pe tăişul lucitor al securii. Mircea aduse darabana la spate şi socoti că e obligat să parlamenteze. Ieşi cu pieptul înainte, flutură nemulțumit din cap şi cuvântă apelând la propriul jargon diplomatic:

— Ce-ți doreşte rânza, budihace?

Vorbele dobarului îl făcură pe necunoscut să tresară, încât se întoarse către copacii din preajmă şi strănută uşurel. Tot atunci muzicanților le trecură furnici prin mădulare. Deveniră singurei şi înstrăinați, parcă. Din toate pârtile din tufişuri mocneau mucuri de țigară a răzbunare. Ascuțind securea cu aceeaşi calmitate, necunoscutul se apropie de Arion, atinse cu unghia strunele chitarei şi-i ordonă cu voce de bas:

—Zii lambada!

— Dacă n-am strune. S-au rupt la nuntă toate deodată, sări minciuna de pe buzele lui Arion.

— Acuşica o să-ți dăm noi. Strune din mațe de lup sălbatic, zise necunoscutul cu severitate, după care se aplecă puțin, puse mâna la gură şi strănută zgomotos, de parcă în mijlocul lăutarilor explodă o grenadă.

— Ce doriți de la sufletele noastre, domnule? interveni Mircea ca un sol al păcii.

— Să ne spuneți poezii, declară deodată necunoscutul la urechea fricoasă a lui Arion. Ca să eliberezi terenul strategic şi să ieşi de-aici teafăr, recită pe de rost balada "Vin turci cu maciuci .

Arion simți că îl cuprind sudorile. Frecventa şcoala serală şi se cutremură mai auzind şi rugămintea lui Mircea:

— Hai, cumătre Arioane, strânge mintea la teasc... Dar..., în loc de solicitările tuturora, Arion slobozi pe gâtlej un țipăt din fundul esofagului:

— Eu n-am ținere de minte pentru poezii!

— Păcat, nouă ne plac poeziile acuma în puterea nopții, regretă necunoscutul, ascuțind securea, în timp ce mucurile de țigară se strâmtorau pe lături din toate părțile. Erau mulți, cercul îngust şi nicidecum n-aveai cum să speli putina şi să dai bir cu fugiții.

— Odor Odorovici, spune-le să ne lase în pace, să nu mă înjunghie ca pe un godac, văzu Arion unica salvare în persoana dobarului şi sughiță cu zgomot.

— Acasă ne aşteaptă soțiile, confirmă Lică Turturel, mângâind cu gingăşie buchețelul de lăcrimioare.

— Oameni buni, sloboziți-ne... Poate vă cântăm ceva, propuse şi Mircea necunoscuților.

Mihai Jighiuță o isprăvise cu vâratul cămăşii în pantaloni, şterse greoi sudoarea de pe ceafa păroasă şi zise:

— Cu adevărat, să veselim oleacă pe bieții creştini, care fumează...

— Nişte nebuni au de gând să ne dea cep la sânge, iar noi să le cântăm de bucurie, se înfierbântă nemulțumit Timofei.

— Gura! Mosorele, dacă vrei să fii mire în ia-seară...

— Iată ce-i cozul, fii ieşiţi din sânul poporului, se lumină la faţă necunoscutul. Să ne fie vorba scurtă. Suntem veniţi de departe şi... căutăm şi-avem nevoie de sânge haiducesc. La nordul republicii el este intoxicat cu samogon. Pe schimb de libertate o să vi-l scurgem din vinele voastre fierbinţi. Şi se adresă mucurilor de ţigară: Care-i norma în astă-seară, leilor?

— Câte-o vadră de căciulă! glăsui cineva dintre copaci, urmat de zăngănitul unei căldări deşarte. In tăcerea creată, cineva socoti că e o glumă de prost gust, dar necunoscutul se apropie de Arion şi printr-o mişcare fulgerătoare îi smulse un fir de păr din barbă.

— Nu vă atingeţi de mine că-s neam cu preşedintele colhozului şi-s deputat! ţipă Arion tremurându'i călcâiele. Deputat în sovietul local.

— Se vede de la o poştă, fiule, că nu eşti sex-gangster, zeflemisi necunoscutul, apropiindu-se de Mircea, care luă m faţa lui poziţie de drepţi cu o mână sprijinind doba: Ştii să o baţi?

— Mă-nvârt după soare cu ea! raportă soldăţeşte Mircea, tropăind din picioare ca un buestraş nărăvos.

— Acuma-i noapte, mă mizerie! îi aminti huiduma, strângându-şi zâmbetul pe faţă.

—... Mă învârt după lună şi stele! se corectă Mircea, stând smirna.

— Aşa... Totdeauna când ne sperie cineva, ne place să scăpăm de belea prin supuşenie oarbă, surâse iar huiduma ce continua să inspecteze muzicanţii.

Apoi, de cel cu securea se apropiară doi inşi tot atât de înalţi şi zdraveni. La pieptul unuia dintre ei se zărea o floare albă de cununie. Şi-au şoptit ceva între ei şi-l lăsară pe necunoscut să acţioneze mai departe. Luna se ascundea tot mai des printre nori şi devenea parcă mai întuneric. Muzicanţii zăriră printre copaci, mai în vale, luminile câtorva limuzine ce bârnâiau abia auzite... A te învârti după lună cu o doba jerpelită e o treabă din domeniul fantasticii şi necunoscutul scoase o întrebare parcă din buzunar:

— Dar... "Roata morii..." o puteţi învârti?

— Ştiut-că! glăsuiră în cor toţi luminaţi de zorile libertăţii.

— Toată lumea să cânte! ordonă înţepat necunoscutul, înălţând toporişca deasupra capului. Mergeţi încolonaţi, cu marşul până în vale, dar să nu dea domnul să cârniţi în altă parte ori să încetaţi de suflat până la casele cui vă are.

— Eu răspund de toate, îl încredinţă Mircea, holbând ochii, gata să lovească în darabană.

— Răspunzi cu capul! concretiză necunoscutul, m timp ce lăutarii s-au aşezat vrând-nevrând în ordinea fluierelor de nai.

— Acuma, fiilor ieşiți din sânul poporului, veți îndeplini nobila misiune de-a sustrage inamicul hain... Pentru onor, cu "Roata morii...", spre Ineasca voastră iubită, înainte — ma-a-rş!

Pădurarul, auzind gălăgia de la poartă, încărcă puşca de vânătoare, încuie uşa iatacului unde dormea unica lui fiică cu lacăt englez şi porni supărat:

— Golanii! 0 să-i împuşc la dracul!..

Dar, numai cum deschise poarta, zări mucuri de țigară împrăştiindu-se prin tufişuri şi izbucnirea unui marş de fanfară pe dată îi sustrase auzul. Mircea, clipind-holbând ochii, chiar alături de pădurar, păşea în fruntea tuturora, lovea încrezut cu măciuca m dobă şi îndemna confrații cu vocea-i răguşită:

"Morărița cu fuiorul, țac, țac, țac! ..

Pădurarul închise în belciugi şi porni amuzat pe urma muzicanților. Demult nu auzise o melodie atât de frumoasă şi dulce. Părea că uitase de cele rele, care l-au chinuit pân-atunci. Puse o floare ruptă dintr-un copac în țeava armei şi, cuprins de veselie, pe urmele muzicanților, care-i ziceau bine şi apăsat, tropăia mulțumit că mai este tânăr şi bătrânețea zăboveşte undeva peste pădure. Veselia cobora în puterea nopții peste Ineasca, buimăcind oarecum somnul sătenilor. Numai în deal, la geamul Ruxandei, se descuiau lacătele şi o voce, tot atât de dulce şi plăpândă, străpungea întunericul.

"Pă-â-să-ri-câ, mutâ-ți cuibul..

Lăutarii umflau din răsputeri tromboanele, nici să se uite în urmă. Abia ajungând în mijlocul satului pustiu, îl lăsară nedumerit pe pădurar cu arma în spate ca să asculte ropotul paşilor speriați, care se împrăştiau buluciți pe la casele lor.

A doua zi era mare tărăboi. Pădurarul, mânios, demonstra valvârtej tuturor o secure, găsită sub geamul stricat al Ruxandei... li înjura de mama focului pe un oarecare poet ce-i lăsase zălog o poezie plină de înțelepciune. II îndemna să fie calm, să se pregătească de nuntă, deoarece dragostea mişcă soarele, stelele şi nici o ambiție nu poate să-i stea în cale.

REPETIȚII NOCTURNE

(variantâ)

Istoria asta a început cu mult înainte de judecată... Nuvela Gutuie, conducătoarea cercului de dans, depuse multă trudă şi sudoare până Zaharia

Murgu ajunse dansator de forță în formația de artişti amatori "Invârtita". Fata era necruțătoare cu el în timpul repetițiilor.

— Plie! Sus piciorul, Murgule, sus!.. Zaharia, sărmanul, slăbise de nerecunoscut. In schimb câştigase în agerime şi sprinteneală la executarea dansurilor pe scenele satelor din împrejurimi, unde concerta "Invârtita"..

Nuvela, însă, nu-1 scotea din regim şi pace! Repetiții peste repetiții — mai mult în doi, în clubul pustiu până hăt spre miezul nopții...

De la o vreme, socotind că dansurile nu mai au farmecul de altă dată, Murgu Zaharia o cam rări cu repetițiile. Altfel zis, îşi văzu de treabă flăcăul satului, căci tractorul îi ducea dorul.

După primăvară, veni vara, apoi toamna.

Nuvela deveni mamă tânără, cu prunc pe brațe, iar el, Zaharia Murgu, fu dat în judecată. Era bănuit câ el e tatăl copilului...

In sală, la judecată, erau prezenți dansatorii "Invârtitei" şi câțiva săteni care, întâmplător, nimeriseră în ziua aceea la Teleneşti. Treaba era delicată, plină de dramatism chiar, căci Nuvela, bătându-se cu pumnul în piept, susținea sus şi tare că Zaharia e tăticul copilului, iar băiatul nu recunoştea nici în ruptul capului.

— Dacă te mai gândeşti? îl ținea din scurt Nuvela, aşteptând să intre în sală judecătorul cu asesorii. Copilul îți seamănă leit... Ruptă bucățică!

— Ştiut că, numai eu am umblat cu tine la repetiție noaptea, se incrancena flăcaul.

— E sângele tău, şi fata îl îndeamnă din ochi să se uite la fețişoara rozovă a pruncului. Năsucul, fruntişoara, buricuțul... Şi prinzând la curaj: Gândeşte-te cât nu-i târziu...

— Parcă numai eu am fost la repetițiile tale, ținea una şi bună. Ş-apoi eşti mai mare decât mine cu cinci ani. Te-ai vârât peste cei mititei. Ştiut că poți să amăgeşti cum vrei.

— Tu, numai tu eşti tatăl copilului, Zaharia meu, cel fost drag. Ții minte vara trecută, când ne plimbam noaptea dupâ istovitoarele repetiții pe malul Ciulucului? Cântau broaştele şi broscoii. Eu am scris despre aceasta în jurnal...

— Hai taci, nu te mai lăuda!

In sală intră judecâtorul, asesorii. Lumea se ridică în picioare.

Zaharia, dupâ ce toți se aşază, rămâne stâlp, cu' capul aplecat. La orice întrebare a instanței el are un singur răspuns:

— Nu ştiu nimica! Nu vreau să fiu tatâ! Trebuie mai întâi să fac armată, ş-apu...

— Expertiza medicală presupune că pruncul e al dumitale, domnişorule Murgu, afirmă judecâtorul, un bărbat gras, cărunt, cu alunică pe obraz.

— Nu vreau să ştiu nicâ. Ce-i scris acolo pe hârtie, îs mmciuni... Ea a nâscut copilul, ea să-1 crească!

Nuvela prevăzuse toate din timp şi o asemenea cotiturâ de situație în viața ei n-a surprins-o. De mai bine de zece ani a tot făcut notițe într-un caiet, pe care-1 luase cu dânsa la judecată, servindu-i ca probă.

Ascultând oarecum amuzată bâiguiala lui Zaharia, dânsa lăsâ copilul alături, pe bancă, şi prinse a răsfoi zilnicul. La pagina 13 citeşte: "E primăvară târzie. 25 mai. Noaptea, în club, e adâncâ. La geam zâmbeşte luna plină, reflectându-şi pieziş lumina peste divanul de odihnă. Zaharia surâde prm somn a plăcere şi arareori şopteşte: "lubire!" (de şapte ori!) Cearşafurile miros a scrobealâ proaspătă..."

— Pe țaca n-ai s-o minți, îl previne Nuvela. E dovadă incontestabilă. Scrisă cu mânuța mea, în prezența ta! Atunci noaptea, după repetiții, la Duminica Mare...

Păi, am văzut că purta cu dânsa un caiet gros, dar ce credeți că mă interesa pe mine atuncea ce înregistra ea acolo? face supărat Zaharia. Ea mă chinuia întruna cu repetițiile. Toți dansatorii se duceau pe la casele lor, iar noi — haida!..

— Cocuța e şi a ta! râde obraznic spre dânsul Nuvela.

— S-a vedea el până la urmă...

— Mai încap îndoieli, Murgule?

— incap! se impncineaza baiatul, manandu-şi percica spre urechea stângă.

Pruncul din brațele Nuvelei începe să scâncească. Apoi —şi sa planga tara sa-i pese de cele ce se întampla în jur. Remei încearca sa-1 ogoaie, dar acela se intarata şi mai rau.

— Fii cavaler, domnişorule Murgu, vocea e a asesoarei celea tinerele din stânga judecătorului. Ține şi dumneata olecuță copilul — vezi că femeii îi vine greu... Fii educat, măcar la judecată...

Şovăitor, Zaharia priveşte în jur, apoi ia pruncul şi înțepeneşte cu el în brațe.

— Leagănă-1, Murgule! strigă cineva din cei ce asistă în sală.

Flăcâul, neîndemânatic, porneşte să salte uşurel pruncul înfâşat. Panglica roşie cu fundă mare, ce înconjoară pe la mijloc scuticul, îi ajunge la nas şi îl gâdilă. Scâncetul pruncului se domoleşte.

— Ei, acum mai încap îndoieli, că nu sunteți tatăl copilului? îl întreabă mirat judecătorul.

— Incap! se rățoieşte Zaharia. Şi Mihalache Liulea a umblat noaptea la repetiție, dar acuma se face mort în popuşoi... Când îi bâja, toți se dau cu fundătoarea la gard. Aşa e de când lumea şi pământul. Prietenul bun la nevoie se cunoaşte!

In sală este invitat Mihalache, un flăcăuan cu mustața pe oală, tuciuriu la față, care se bungheşte împrăştiat la cei trei judecători, dezvinovățându-se:

— Nu mai dansez, domnilor, de vreo trei ani... Să umblu noaptea la repetiție? Doamne fereşte! Nuvela e de față — poate să confirme... Nu o dată mi-a spus că locul meu îi la treierat grâul pe fățare, nu la "Invârtita"... Eu am vrut sâ mai joc, dar dînsa nicicacum...

Tânăra mamă clatină aprobativ din cap, iar judecătorul îl ia din nou la discuție pe Murgu:

— Pe cine mai presupui dumneata că ar fi tatăl copilului?

— Pe Halarambie Susăiță... Mai în an vară despre relațiile lor numai în gazete nu se scria. Vuia satul...

— Are femeie, bre! îl obrăzeşte careva din sală.

— Te târâie careva de limbă? şi Zaharia îşi aruncă încruntat cătătura spre sală, legănând pruncul în brațe. Eu răspund pentru cuvintele mele, căci se hotărăşte soarta mea de azi încolo...Lui Susăiță aista tot îi plâcea să facă repetițiile în puterea nopții.

Nuvela sare imediat de pe bancă, răsfoieşte în pripâ caietul şi ia poziție de apărare:

— Nu minți! Susăiță nici în zilnicul meu nu figurează..

— Parcâ în pomelnicul tău ai scris totul...

Judecata urmăreşte scopul să descopere adevărul. In sală este invitat martorul Susăiță, un tânăr bondoc, rumen la față, cu părul creț, neîngrijit. Poartă ciubote cu tureatca întoarsă, cămaşă roşie.Se uită în jur şi tresare, când copilul din brațele lui Zaharia prinde iar să scâncească.

— Leagănă-1, domnişoru Murgu! iar îl îndeamnă asesoarea tinerica.

Zaharia, ascultător, începe săjoace gospodăreşte copilul pe brațe.

— Huța! Huța!.. Liuliu! ..Liuliu!.. îl încurajează o voce din sală.

Judecătorul surâde uşurel, abia vizibil pe sub mustăți, dar se străduieşte să pară solemn.

— Anul trecut, în luna când s-a zămislit copilul nostru, Halarambie era în concediu, la Pițunda, jubilează Nuvela descoperind semnătura din zilnic.

— întocmai! răsuflă uşurat Halarambie. Vara trecută am stat îngropat m nisipul fierbinte aproape o lună, ca să-mi lecuiesc stomacul...

— Oare numai eu îs tatăl copilului?! face Zaharia către Susăiță. Nu-i chip să fii şi tu?

— Numai tu, Murgule, tu... îi şopteşte Susăiță, dar în aşa fel, ca să-1 audă şi sala.

— Recunoaşte, farmazonule! strigă, descumpănitâ, mătuşa Vera lui Sajin ce stătuse până atunci tăcută pe banca din fundul sălii. Paznic ani de ani la clubul din sat: pe toate le vede şi pe toate le ştie. Are fața mare, plină de încrețituri, puțin tremură din cap şi poartă mărgele măşcate, galbene la gât. Zaharia, simțind că funia se cam strânge la par, cearcă să înfrunte vorba mătuşii:

— N-am nevoie de părerea matale... Mata le scorneşti pe toate...

— Ferit-a sfântul! Câte ştiu eu... zice bătrâna ofensată. Oare nu eu te-am văzut cum jiucai noaptea cu pielea prin club, tropăind înaintea bietei femei ca un armăsar?

Lumea devine mai atentă şi o ascultă pe mătuşa Vera, care mărturiseşte cum "repetau" Nuvela şi Zaharia în toiul nopții anul trecut, în primăvara ceea, cum farmazonii i-au "pişcat" cireşele din grădină, cum i-au pătulit pătrunjelul...

— Ei, ziceți şi dumneavoastră, cine altul poate fi tata copilului, dacă nu el, mânca-1-ar posoaca! îşi încheie mătuşa Vera depunerea de mărturii, arătând spre bietul Zaharia. Săptămâna trecută 1-am văzut în fața clubului, când a întâlnit-o pe nevasta asta cu pruncul în brațe. El, biribantul, a tras scutecelul de pe fața pruncului şi a zis tare: "Gu-gu-gu, fetița tateiF

Zaharia, mai mult mort decât viu, continuă să legene copilul cu privirile plecate. Nuvela zâmbeşte, se apropie de dânsul, ridică scutecelul şi se convinge că fetița doarme.

— Mai întreb o dată: recunoaşteți că sunteți tatâl copilului? rosteşte judecătorul.

— Incă-s prea mititel ca să fiu tată, nu se pierde Zaharia. Atunci judecătorul apelează nemijlocit la probele materiale anexate la dosarul civil. Un şumuiag de fotografii şi toate — numai Zaharia cn Nuvela! In doi — pe malul Ciulucului (ambii în costume de baie), în doi — pe scena clubului "La vatra horelor", sub un vişin dat în floare. Obraz lângă obraz, mână în mână...

— Mai aveți ce spune, domnişorule! ? îl împunse asesoarea tinerică.

— Greşeala tinereții... convine în sfârşit Zaharia, după o grea şi îndelungată pauză.

— Nu v-am spus eu, mânca-1-ar norocul! aprobâ opinia publică în persoana mătuşii Vera. Apoi către Zaharia şi Nuvela:

Decât aţi umbla pe la judecată, mai bine aţi face o nuntâ, apoi o cumătrie frumoasă..

— 0 nuntâ de-acele comsomoliste, fără de alcool! Strigă cineva din "Invârtita".

— Ce fel de nuntă, dacâ mireasa nu-i fată? face altul în şoaptă.

— Amu aşa e moda.

— Eh, se frăsuie Zaharia, că zbuciumate mai sunt tinereţile în zilele noastre... N-ai chip nici cu dragostea sâ şuguieşti, că îndată apar copiii...

— Apoi, vreţi sâ fiţi tată de bunâ voie, domnişorule Murgu? întreabă serioasă asesoarea.

— Nici capul, nici mintea nu mâ duc ce sâ fac... abia auzit murmură Zaharia.

... Când judecata se sfârşi, Nuvela luă copilul din braţele proaspătului, declarat de instanţă, tătic şi-i zise lui Zaharia:

— la-te de seamă! Deseară reîncepem repetiţiile. Să fii prezent la club! Doar eşti primul dansator al "Invârtitei".

AH, DE-AŞ FI UN...JAPONEZ

De la o vreme încoace mulţi dintre compatrioţii noştri îmi dau ghes la uşa baroului de avocaţi, cerându-mi consultaţii cum să obţină asistenţă juridică să-şi rezolve o opţiune după care să poată liber, fără probleme, emigra în faimosul Occident. Încearcă în fel şi chip să convingă instanţele judecătoreşti că pe vremurile de până la perestroikă au fost nevoiţi să-şi camufleze originea. Adică ei, în realitate, nu mai sunt români basarabeni, cum este scris negru pe alb în documentele lor oficiale, ci aparţin unei naţiuni cu mult mai prestigioase a lumii contemporane. Ei aduc, cu lux de amânunte, argumente pe masă că Moldova, precum a zis şi cronicarul, s-a aflat totdeauna în calea tuturor relelor, iar invadatorii — turci, tătari, francezi, nemţi, ruşi — toţi au fost tineri şi iubitori de femei frumoase, precum sunt moldovencele. Nemaivorbind de evrei, care au trăit totdeauna umăr la umăr cu moldovenii, populând în trecutul apropiat majoritatea urbelor noastre...

Clienţii mei sunt destul de fermi în acţiunile lor. Fiecare vine la birou cu probe bazate ba pe un act de cununie al părinţilor, scos nu se ştie de unde, ba pe alte mărturisiri din cele mai ingenioase.

— Mama mea m-a făcut cu un evreu, îmi declară deunăzi un cetăţean dintr-un sat din preajma Teleneştilor.

--Păi, certificatul dumitale indică foarte clar că eşti moldovean.

-- Apoi, ştii matale, dom'le avocat, mătuşa mea mi-a spus tot secretul: mama, când era tinerică şi tata dus la concentrare, s-a abătut până în târgul Teleneştilor, să vândă o găină. La tejghea stătea Iţic Şlagbaum, evreu, tinerel şi el. Buna mea măicuţă a cerut un preţ pe găinuşă, iar chipeşul evreu i-a pus condiţie: dacă trece să-i arate păsărica după paravanul magaziei, costul orătaniei va creşte considerabil... Mama, buna mea mamă... S-a cam codit o habă, dar, împovărată de nevoia sărăciei, s-a lăsat pupată după dorinţa vicleanului Iţic... Atunci m-au şi zămislit pe mine... Deci, în realitate sunt evreu şi vreau să emigrez în ţara în care bătrânul Iţic îşi încălzeşte oasele pe nisipurile litoralului mediteranean...

Mărturisirile tipului par a fi potrivite. Îi fac o acţiune în judecată. Dânsul mai aduce în sala onoratei instanţe câteva persoane ce erau prezente atunci în piaţa găinilor. In consecinţă, judecata emite o decizie prin care clientul meu obţine în actele de identitate apartenenţa la una din cele mai prestigioase naţiuni ale lumii, garantându-şi o viaţă plină de belşug în chiar inima Israelului...

Mă învăluie invidia. De ce nu aş putea găsi şi eu un clenci să devin evreu? Poate altfel s-ar uita lumea la mine. M-aş bucura de mai mare respect printre clienţi, dar aşa... Mi-i milă de bunii mei părinţi. Nu ştiu de ce, dar clienţii vin să-şi schimbe naţionalitatea, ca să poată emigra în ţara lor de origine, numai după ce le decedează părinţii. Unul spunea în judecată, cu lacrimi în ochi, că buna şi cinstita lui mămică avuse aventură de dragoste — în fâşia de pădure de lângă Ineasca — cu un hitlerist, în timp ce tatăl său, notat în buletinul de naştere, era mobilizat să lupte cu ruşii. Din motive demne de înţeles, el n-a divulgat acest secret până nu s-a schimbat politica... Acuma doreşte să obţină apartenenţa la o naţiune deşteaptă şi cultă, precum este considerată cea germană. Deşi lucrează la staţia raională de însămânţare a vacilor, în esenţă şi în gând este neamţ. Tatăl lui a fost Hans, şi nicidecum Haralambie... Plus că s-a mai interesat: dacă va fi declarat neamţ, acolo, în Germania, va obţine casă, masă, serviciu, un trai din belşug scutit de pogromuri.

Munca avocatului se compune, precum pricepeţi, din vieţile clienţilor, cu toate problemele lor.

-- Domnule, mă pisălogeşte unul într-o zi. Sunt rus în cuget şi gândire, până în a şaptea viţă. Chiar dacă într-o bună zi toţi ruşii, printr-o minune dumnezeiască, pleacă pe o navă în cosmos şi nu rămâne nici unul pe pământ, eu totuna cu ei am să ţin şi rus o să mă socot.

-- Ai vreun temei să te consideri rus? Îl întreb pe bărbatul cu capul patrat şi spatele lat de la Nisporeni.

-- Iată, continuă, demonstrîndu-mi o fotografie îngălbenită de

de vreme, în care 1-am recunoscut pe eroul legendar Grigon Kotovski în tinereţe. Cu o armonică în mână, înconjurat de duduiţe chipeşe şi zvelte. Ultimul haiduc strângea în braţul stâng o codană de o frumuseţe rară, venitâ spre noi dir vâltoarea anilor.

— E bunica mea, concretizează cu trufie clientul, arătând cu degetul la fetişcana din braţele lui Kotovski. Dânsa a fost... î-î-î, cum sâ zic... ibovnica eroului legendar, care fura de la cei bogaţi şi împărţea celor săraci. Deci, bunica mea este partici-pantă la instaurarea Puterii Sovietice m Basarabia... Ei, precum vă daţi bine seama, eu, ca nepot al acestei onorabile femei, sunt de origine rusă. Am dreptate?

Oricum, peste o habă de vreme, clientul în cauză vine la mine şi-mi flutură decizia judecăţii — argumentul lui cu fotografia a fost fenomenal pentru instanţa de judecată. In sfârşit, el se poate considera liber, obţinând ceea ce a dorit:

— De azi înainte şi pcntru totdeauna, în spatele meu va sta Moscova, şi nu Bucureştii. Sunt mândru că aparţin naţiunii marelui Puşkin, Tolstoi, Dostoievski şi soţiei voievodului nostru...

— Trăiască naţia! strig cu deodată.

— Sus cu ea! exclamâ clientul meu victorios. Coşul pieptului i se umflă de mândrie. Câtă bucurie simte un om al legii când clientul său câştigă cu brio cauza în instanţa judecătorească. Datorită muncii lui asidue, a avocatului, astăzi foştii noştri consângeni sunt proprietari de magazine la TelAviv, Paris, Berlin, muncesc de zor chiar şi la curăţatul closetelor m ţărilc unde au izbutit, graţie fanteziei şi ingeniozităţii lor, să se aciueze, găsindu-şi vâna strămoşească.

Numai eu mă chinui în "ţărişoara" asta mică cu problemele mari, şi nu pot izbândi nimica. Fiindcă părinţii mei, precum v-am mai spus, au fost şi rămân oameni de treabă, s-au împăcat cu ceea ce au avut şi n-au încurcat credinţa cu puterea, moşia cu muierea, sula cu prefectura.

Dar fantezia mea tot nu se poate ostoi. Chibzuiesc să-mi fac şi eu operaţie plastică, pentru a-mi îngusta făcătura ochilor, să seamăn cu un nipon get-beget. Atunci am să-i întrec pe toţi:

emigrez în Japonia. Numai de s-ar mai potoli acolo un pic cutremurele de pământ şi intoxicaţiile cu gaze sarin.

INDISPOZIȚIE

Fiicei Nelly

Mircea Buzatu nu se mai simte în apele sale deja o săptămână încheiată. Aseară, venind de la serviciu, nici n-a mâncat, nici n-a băut. S-a lungit în pat cu un ziar dinainte, iar soția lui, Natalița, câreia îi place să se privească întruna în oglinda, m loc sa-1 caineze, sa-1 mangaie ca are un lucru nervos, îl luă la rost. Că ar^ trei fete, că iarna bate la uşă, iar ele n-au paltoane. Soția îl sâcâie mereu, vrea să-1 descoase, să afle gândurile care-1 frământă, dar el tace. 0 tăcere lungâ, apăsătoafe, care tocmai năruieşte pereții. îşi plimbă privirile prin casă şi, în afară de dezordine, pare a nu vedea nimic. Parcă are halucinații magăreşti. "Nevastă-mea, se gândeşte el nemulțumit, numai fete poate face. Ş-apoi unde poți să mergi mai departe, bre Mircea Buzatu, numai cu fete ? Una e că țoalele femeieşti, începând de la lenjerie şi terminând cu scurtele de piele şi căciulile de ondatră sunt al naibii de scumpe, iar alta... Degrabă va da în ele pârpâra măritatului, vor împrumuta numele de familie al ginerilor şi se duce pe copcă seminția Buzaților!..." Pe fața lui se perindează o umbră de tristețe. "Da, aşa e... Mi s-a învechit nevasta. Numai să vorbească întruna, ca un automat de apă gazoasă, poate. Ce-i pasă ei că la serviciul meu se efectuează revizia fiscală, iar şeful, care-a absolvit două cursuri de paraşutist, barem idee să aibă despre contabilitate..." Seara e plictisitoare, gândurile îl duc mereu la masa de serviciu. Işi pipăie nervos mustățile, care, susțin colegii de breaslă, seamănă leit cu cele ale şefului. Nici s-o audă pe Natalița! Soția, după ce stinge lumina în odae, prinde a-i da târcoale în aşternut ca o vulpişoară. Mircea, neîmpăcat, se scoală şi pleacă să se relaxeze în altă odaie.

"Dacă eram mai hâtru pe când holteiam, astăzi n-ajungeam un biet contabil cu mânecări jerpelite. Eram vedeta scenelor . În mine zilnic moare un artist!"

Işi aminteşte de prima dragoste, care a ajuns vedetă a ecranului, şi cearcă să se îndreptâțească. "Artist ajungeam şi eu, de ce nu?" Priveşte în oglinda şifonierului, încruntă sprâncenele, chipurile, îşi antrenează mimica muşchilor faciali şi iar se întristeazâ. "Acolo, pe scenă, toate îşi au legile lor stricte, regizate. Vorbeşti cu glas tare, cu voce stinsâ. Artist fiind, mai poți improviza câte ceva în timpul spectacolului! Dar un contabil? Incearcă şi opune-te voinței şefului..."

Mircea adoarme într-un târziu, ca să se trezească dimineața îmbrăcat în aştemut. Noaptea prin somn a visat coşmaruri: s-a certat la cuțit cu ex-paraşutistul... lese din odaie. In casâ deja e tărăboiul obişnuit de dimineață. Soția şi fiicele fac aerobica în fața televizorului. In costume de baie, sar, se

frământă una în fafa alteia, iar vocea optimistă a cântărețului de după ecran le ține hangul:

"Ai intrat a câta oarâ, ai, ai, ai...
In liga superioarâ, ai, ai...
lar noi mai dorim ceua —
Sâ obții tu cupa UEFA.
Zimbru! Zimbru!..."

Mircea abia se strecoară spre lavoar printre coapsele ce jongleazâ neruşinate în calea lui.

— Mircele! îi strigă soția, care se ridică dintr-odată în mâini cu picioarele în sus, desfăcute țăpoi. Imi permiți să-mi fac ondulație chimică?..

Mircea trânteşte supărat uşa, încearcâ să se spele, dar apare mezina cu tetina in gura, tațaindu-se şi ea m ntmul muzicn. Se dezbrâcă de pijamă şi-1 roagă pe tăticu s-o îmbrace în costumul de gimnastică. Se spală grăbit, căci întârzie la serviciu şi — fuga în stradă, cu geanta plină de documente.

La serviciu, în cabinet, sunt trei mese, la care stau el şi încă doi colaboratori: o femeie în vârstă şi un moşneguț cu fmntea încrețită, fără un fir de păr pe cap. Mircea, înainte de-a se hotărî sâ revadă clitul de acte ce aşteaptă iscălitura lui, scoate din buzunarul vestonului pieptenele, oglinjoara, scuipâ în palmă, să-şi netezească părul roşcat, gâtul pistruiat, şi...deodată înțepeneşte de-1 trec furnici. Şi-a uitat o jumătate de mustață nebărbierită! El, despre care se spune că seamănă leit... Işi acoperă speriat cu palma buza de sus.

Noroc că nimeni nu 1-a observat. Bătrânul ia receptorul, formează alene un număr, apoi, la receptor, prinde a se lăuda cuiva de la celălalt capăt de fir că i-a rămas un singur an până la pensie şi mai lucrează aşa, târâş-grăpiş, ceac-pac, să treacă timpul... In vremea asta femeia îşi toceşte cu o piuliță argintie manichiura; a izbutit dis-de-dimineață să-şi cumpere la bufet patru borcănaşe cu mazăre verde. Cel care a vorbit la telefon întrerupe liniştea din cabinet:

— Vă este ştiut? rosteşte el pe o notă monotonă. In cantina trustului nostru nu se pune norma cuvenită de zahăr în ceai.

— Păi toți bucătarii de-acolo sunt hoți! exclamă femeia. Şi propune: Poate n-ar trebui să tăcem şi să-i declarâm la poliția fiscală.

Femeia şi bătrânul privesc spre Mircea, care se ține cu mâna de gură. Amândoi înțeleg că-1 doare măseaua şi prind a-1 căina, însă Mircea socoate că ar fi mai bine să-i jelească stomacul ce-i ghiorăie de foame. Seara trecută, certându-se cu Natalița, a refuzat să cineze. Işi aminteşte şi despre vizita prietenului de mai deunăzi, care, venit în ospeție, nu s-a dat dus acasă până n-

au chiuit de câteva ori — să-1 audă întreg blocul. Era vesel şi dispus ca un godăcel după baie:

— De mâine vom bea numai lapte şi ceai! Declar în astă-seară Legea prohibiției! Adio, rachioaş!... Totuşi până mâine mai este şi hai să bem! După care amicul, gros la şale cât un butoi, trase o concluzie filozofică: Dar ştii tu, Mirciule, că cea mai rea situație pentru un bărbat alde tine este atunci când te dor măselele, în casă e frig, în căldare nu-i apă, iar scumpa ta soțioară se dedă cu precizie undeva desfrâului...

Mircea atunci, fără a mai aştepta declanşarea Nataliței, sătul de tărăboaie, îl apucă de guler şi umplu strada cu el...

Buzatu se pomeneşte deodată alături cu femeia în vârstă, care-1 întreabă de-1 mai slăbeşte măseaua...

— Ihî, răspunde el acru.

Subalterna se retrage îndurerată, formează un număr la telefon şi în alt capât al oraşului găseşte prietena ce lucrează în calitate de medic. Mai întâi se plânge de nelegiuirile care se revoltă că în ospatana lor — ca nu-i carne, acum m preajma sărbătorii —, apoi spune despre năpasta ce a dat peste şeful ei.

E veterană a trustului. Mircea îi cunoaşte siauiciumle. Ea îşi lăuda şi-şi câina superiorul până când acela se concedia... Pe urmă... Bătrânul fereşte în lături clitul de hârtii şi, simțind câ nu-i iese ceva la socoteală, le pune neglijent în sertar. Revizorul i-a găsit unele greşeli, dar el speră să le rectifice în viitorul apropiat.

Mai are timp. Profită de ocazie că femeia vorbeşte continuu la telefon, sustrăgând atenția şefului, şi iese afarâ.

Mircea se plictiseşte de vorbăraia femeii. Repede mâinile in parți, sa-i trosneasca in^neietunle şi, aruncandu-şi întâmplător privirile pe fereastră, vede cum, peste drum, afară, lângă o cisternă, stă în coadă bătrânul. După ce îşi ia țapul de bere, moşul revine în cabinet roşu la față, ca o sfeclă de borş. Se aşază la masă. Dar... are poftă de ducă.

Fără zâbavă, oțărându-se, îşi aranjează basca roşie pe cap şi începe să geamă. Sş apucă de burtă şi iese pe uşă.

— Ulcerul! se întristează femeia. în decursul zilei nu-1 mai vede nimeni la masa de lucru. Femeia îi ia apărarea, continuând să-1 compătimească:

— Extraordinar! Pânâ la masâ a fost sănătos şi, uitați-vă, ce fac bătrânețile. Vai! Vai!..

Timpul trece, soarele se ițeşte de printre nori, luminând crengile dezgolite ale copacilor din preajmâ. Câte un fulg argintiu joacâ neastâmpărat dincolo de sticla geamului.

Revizia e în toi. Trece de la o secție la alta. Mare panicâ în rândul administrației. Sunâ telefoanele de serviciu, se verificâ cifre, revizorii cer documentele necesare, colaboratorii se scarpină la ceafă nedumeriți... Cine face, măi, revizie m preajma Anului Nou?

Mircea se apucă de lucru. Scoate stiloul din buzunar, îşi acoperâ porția de mustață nebărbierită. Prinde a scrie şi... iar zăboveşte, sustras de fotografia de sub sticla mesei. Zăboveşte a necaz. Trei fete, cu gurile larg deschise, râd obraznice la dânsul.

"Gherghinele tatei, gherghine...".

Incearcă a se lua cu alte gânduri, însă telefonul nu-1 lasă în pace. Mare năpastă pe capul omului mai sunt şi telefoanele acestea... Sună soția. Un hohot de râs se revarsă în receptor:

— Citesc o carte despre Japonia. (Natalița lucrează bibliotecarâ.) Ştii, Mircele, vreau sâ devin pentru tine o g-heişâ! Sâ mai nasc douâ fetițe. Sâ avem cinci fetițe. Ador c'ifra clnci. Sunt născută în luna mai şi vreau să am cinci fete... Ce zici? şi soția râde de pârâie receptorul, după care îl întreabâ: N-ai uitat că trebuie să-i cumperi Margaretei paltonaş? Să fie francez, bordo, ca la copila vecinului... Şi Corina are nevoie de un palton cu guler de lamă, iar Daniela... Apoi nevasta trece la alte griji de familie: Când închei programul?

— La şapte, ca de obicei.

— Atunci să treci pe la alimentară, pe la unchiul Fănuță. Imprumută de la el nişte bani şi cumpărâ ouă, carne, iaurt... Ai înțeles ?

— Până la salariul meu au mai rămas cinci zile.

—Uite! larăşi cifra “cinci”...Minunat! exclamă în receptor soția, dar de cedat nu cedează: Fă-i o vizită lui Goriță — roagă-1 să-ți împrumute câteva cutii de bomboane "Meteorit", de-ale noastre, "Bucuria"...

Mircea desprinde receptorul de la ureche, îl ține cât mai departe, dâ îngăduitor din cap, iar cu mâna se ține oțărât de mustață. Femeia a observat ceva suspect şi nu-1 slăbeşte, privindu-1. El ar vrea să încheie discuția, dar soția, la telefon, ține morțiş să afle, totuşi, dacă doreşte bărbatul ei să aibă o gheişă la casă, care i-ar naşte în viitorii ani încă două fete.

Intre timp colaboratorea ieşi din cabinet şi reapăru peste o vreme cu un pachet. Cumpărase de la bufet ficat de porc. Din urma ei dădură buzna câteva colege durdulii. Au deschis o revistă de mode străinâ şi prinseră a se măsura una pe alta cu un metru: li se potriveşte rochia recomandată acolo ori nu. Bătrâna stă lângâ uşă, păzeşte să nu intre careva străin să le surpnnda cu ce se ocupa in timpul servicmlui.

Prietenele discută agitate despre ficatul de porc, ce se vinde acuma la bufet, dar şi despre moda contemporană. Curând, în cabinet intră, neliniştită, secretara de la anticameră şi înainte de-a se încadra şi dânsa în polemică, privind moda contemporană, îi face semn cu degetul.

-- Vă cheamă şeful, tot acum. Urgent!

— la mai lasă-mă în pace! îşi smotri Mircea soția, care nicidecum nu dorea să-1 slâbească la telefon. Mă cheamă şeful, ți-i clar?

Femeile se împrăştie. bâtrâna ascunde ficatul în masă, metrul îl bagă în buzunar. Când dă să plece, în cale-i apare Valeriu, economistul trustului.

— la mapa cuvenită, zice prietenul. Fii comunist până la urmă! Să nu-ți fie teamă. Prin greutăți — spre stele!

Mircea stâ pe gânduri, se frământă, apoi ia mapa cea groasă subsuoară şi în vreme ce de la Moscova se transmiteau cuvântările delegaților la congres, iese în coridor.

Porneşte cu pas hotărât, deşi n-a avut niciodatâ tărie de caracter sâ-i spună şefului ade^ărul crud atunci când acesta, în prezența revizorilor, încearcă să dea vina pe subalterni.

Şeful îl întâlneşte cu ochi de sticlă. Trage lacom din țigarâ. Rămâne țeapăn o clipă, apoi iarâşi apropie țigara tremurândă, parcă să zădăre buzele lui subțiri, şi, în sfârşit, sloboade fumul. Mircea se gândeşte: "Dacă mai scap teafăr şi de data asta, îi cumpăr soției şi fetelor paltoane din stofă de câmilă! ...Numai sâ nu mâ dea afară din servici. Sunt membru de partid..."

— Cum dovedeşti dumneata, tovarăşe Buzatu, că piatra şi cimentul ard în foc? se bungheşte şeful la el, arătându-i pe document poziția contului, unde îi stă iscălitura. Materialele m cauzâ sunt trecute la pierderi. Cică au ars împreună cu depozitul, vara trecută. Poftim!..

Mircea a luat apă în gură. Şeful e strofolit.

— Cum? ! continuâ să-i sară țandăra fostului paraşutist. Răspunde, pentru că aceeaşi întrebare mi-o pune şi mie revizorul de la minister.

Cu o mânâ se ține de falcă, iar cu altă mânâ smulge din mapă un document după altul, le înşiră pe masă şi începe a explica situația realâ. Vorbeşte cu atâta înfocare, încât, de-odată, uitâ că palma nu trebuie s-o dezlipească de la falcă... Dar fiindcă a uitat, capătul nebărbierit al mustâții se repede ca o sâgeată în ochii sclipitori ai şefului...

— E vorba de camioanele cu piatrâ de construcție şi ciment, îi explicâ Mircea şefului, care în probleme elementare de contabilitate e tufă. Sunt camioanele care au luat calea de la poarta depozitului, astă-vară, spre vila cumnatului dumnea voastrâ... lată, drept confirmare, țidula iscălită cu propria-

vă mână, tovarăşe director general... In ziua ceea m-ați prevenit şi la telefon: "Mircică, materialele în cauză, care s-au dus la vila cumnatului, le treci imediat la pierderi, împreună cu depozitul incendiat..."

Şeful trosneşte, în sfârşit nervos din degete şi îşi dă seama că, în afară de Mircea, nimeni nu-1 mai poate salva. Dă să-i întindă mapa înapoi, dar contabilul se face a nu vedea. Atunci îl ia altfel:

— Ştiu că ai nevoie de primă, pentru a procura paltoane fetițelor dumitale. Soață-ta m-a telefonat odinioară, m-a rugat... Am nişte cunoştințe la depozitul de mărfuri industriale...

— N-am nevoie de nimic!

Mircea iese grăbit din cabinet, răsuflă uşurat şi o vreme sprijină uşa cu spatele. Cineva îl întreabă despre dispoziția directorului general, dar el, agitat din cale afară, duce mâna la falcă, acoperindu-şi mustața. Cu cealaltă mână îşi şterge fruntea asudată, după care se întoarce m cabinetul său, unde femeia m vârstă atâta şi aşteaptă — sâ-i pună o mie şi una de întrebări. Mircea, însă, a amuțit ca de când lumea...

Ca din pământ, apare şi o prietenă a acesteia, una cu nasul cât o gulă măşcată, de parcă şi 1-ar fi altoit, şi discuția porneşte! Discută aprins ele în de ele, îndreptățindu-1 pe şef: om bun ca el nu găseşti în toată republica! Cine altul, dacă nu el poartă răspunderea enormă în timpul reviziei? Un glas din coridor dă zvon răsunător:

— Curcani! Hai la curcani!

Tropăituri grăbite — pe coridor, pe scări, lumea dând buzna spre bufetul de la parterul edificiului. In cabinet se face tăcere. Mircea, rămânând singur, lasă mustața m pace şi cu gândul sa se apuce in siarşit, de lucru, porm sa se aşeze in scaun. Dar, de vreo săptămână, din bunătatea colaboratoarei, în cabinetul lor se oploşise o lepădătură de motănoi. Şi ciudat lucru, motanul cu pricina, preferă scaunul lui... Mai pare să aibâ şi purici, fiindcă de-aseară a început să-1 pişte pe sub haine. Acuma doarme pe scaunul lui Mircea. De parcă s-ar plodi şoarecii anume aici. Inciudat cum era, înşfacă pisoiul de blană, îi leagâ o tinichea de coadâ şi, zăbovind un pic, îl aruncă în coridorul lung, cam întunecos şi pustiu. Femeile în celâlalt capât tocmai se ridicau pe scările de la primul etaj, de la bufet — cu jambon şi curcani afumați. Inaintea tuturor, "în avangardă", păşea bătrânul colaborator cu bască roşie pe cap, ducând şi el alandala un cogeamite curcânoi. Motanul, speriat de zgomotul tinichelei, saltă dintr-o parte în alta, nimerind curând drept în brațele moşneagului. Acestuia îi sare basca de pe scâfârlie şi curcanul afumat din mână! Țipetele stridente îl fac pe Mircea să iasă în coridor, uitând, bineînțeles, de jumătatea de mustață. Se

pomeneşte faţă în faţă cu subaltema. Femeia surâde nedumerită, "savurându-i", amuzată, jumătatea necioplită a mustăţii...

Îi face loc să treacă în cabinet, intrând şi el după dansa. Hârtiile gem pe masă. Şi contabilul Mircea Buzatu se înfundă în ele. Scrie, socoate la abac şi iar notează cifre. Femeia s-a agăţat de telefon şi nu-1 mai sloboade din mână. Işi anunţă toate cunoştinţele câ s-a pricopsit cu un curcan, jambon, câ şi-a găsit într-o revistă germană modelul unei rochii potrivite pentru sezonul estival.

Mircea oftează din când în când, dar de la birou nu se ridică pân' la sfârşitul zilei de muncâ. lese ultimul din cabinet şi urcă în autobuzul de serviciu, care aşteaptă la scară.

Autobuzul aşteaptâ ca pe poartă să iasâ mai întâi maşina şefului. Dupâ un timp oarecare iatâ-1 şi pe şef, apărând în pragul clâdirii. Mustăţile, mai ieri ţepoase şi ţapene, acum îi sunt plioştite.

— E slut cu "fiurerur nostru! scapă cineva o vorbă.

— Aşa-i soarta de paraşutist! Azi într-un loc luminos, mâine laîntuneric...

Şi Mircea îşi netezeşte pârul roşcat de sub nas. Bine a fâcut, chibzuieşte el în mintea lui, că a hotărât să nu-şi mai lase mustăţi. Ca ale directorului...

De hotărât hotărâse el, dar de ras şi le-a ras, deocamdatâ, numai pe jumătate...

NICHITA DE LA TROLEIBUZ

0 iarnă întreagă clubul din Ineasca a stat închis, sub lacăte. De vină a fost Nichita Ţurluiac, nepotul primarului, care m răstimpul dat asalta cu râvnă nişte cursuri de iluminare cul-turală la Soroca. Tineretul se revolta, cerea să le vină în ajutor Chişinăul. Clubul, însă, cu toate acestea a rămas sub zăvoare, iar locul şefului pustiu.

In acelaşi timp Mircea Căruntu, băiat cuminte, harnic, ascultător, deştept şi cu studii muzicale terminate, ascundea de ochii lumii diploma cu menţiune şi lucra cu rnare însufleţire laborant la staţia pentru însămânţarea vacilor de la Teleneşti.

Pe Nichita îl aşteptau acasă şi părinţii, mai cu seamă bunicuţa — la rugămintea nepotului ea vânduse urgent junca, să-1 ajute la încheierea studiilor. E adevărat că dânsul făgăduise bătrânei că-i va restitui cheltuielile, cum numai o să intre în exercitarea funcţiei — chiar din primul salariu.

Abia la sfârşitul lui aprilie, când părea că răbdarea tineretului nu mai are mult şi plesneşte, Nichita părăsi pe neaşteptate cursurile şi se mfiinţă la Ineasca.

S-au descuiat lacătele, au zângănit zăvoarele şi în club s-au aprins deodată toate luminile. A venit Nichita!

Băiatul, fiind om cu obraz, mai întâi s-a socotit într-un mod original cu mâca. I-a aninat în casa cea mare un tablou pe care era desenată o vacă de toată frumusețea, ce semăna leit cu junca tărcată, vândută de bătrână, pentru ca nepoțelul să-şi sfârşească studiile. Apoi s-a apucat cu trup şi suflet de deselenirea vieții culturale din sat.

Se făcuse parcă mai zdravăn. Se mirau şi sătenii: iată cum îl preface oraşul pe om. In câteva luni!.. Şi cui să-i treacă prin minte că băiatul îmbrăca sub cămaşă o cojocică, iar când se întorcea noaptea de la serviciu, îşi prindea sub haine, lângă linguriță şi buric, o lopată de fier. In cazul dacă 1-ar încerca cumva cu pumnii în burtă. Chipurile, sâ simtă fraierii cu cine are de-a face, şi să nu-1 mai sâcâie pentru lipsa îndelungată din sat, din ce cauză clubul n-a funcționat. Lumea, privindu-i manierele cam bănuitoare, strângea din umere. Vorba ineştenilor: priviri deştepte, gânduri proaste!

De repezit, însă, n-avea cine să se repadă la Nichita. L-au lăsat în plata domnului. Şi el, simțind că sătenii sunt din neamul pacifiştilor, mai în toiul verii aruncă dracului lopata şi bondița, câci se topea de câldură...

Purta blugi peticiți, cu şapte buzunare şi două prohaburi, o scurteică cu bărboşi imprimați pe spate, de cotcodăceau găinile prin mahala când îl vedeau, iar pe maiou — o frumusețe de buhai se repezea spre toreadorul elegant cu sombrero... Mergea prin sat, ca un curcan zadarat de o carpa roşie, cu pnvin importante, vajnice, de parcâ s-ar fi temut să nu dea în gropi. Colegii de şcoală nu şi-au dat seama încotro bate consăteanul lor. Mai ales la început. De-1 întrebau: "Sunt probleme, Nichita?", n-auzea. Era necesitate să-1 mai întrebe o dată... De-1 salutau ca mai înainte: "Noroc, Nichita!", el tuşea m silă şi răspundea grozav de tot: "Bună ziua!”

Ca tânăr specialist ce se considera, muncea pentru autoritate, ştiind câ va veni timpul când ea, autoritatea, va lucra pentru el. Lucruri banale, dar Nichita avea încredere în puterile sale şi nu stătea cu mâinile în şolduri. La intrarea în cabinetul lui, te întâmpina inscripțiaî "Accesul persoanelor neoficiale este interzis".

Imbrăcase pereții cu poze de femei celebre, nițeluş despuiate. Pe birou o balerină de porțelan ținea în mâna ridicată o tablă pe care era scris în limbile oficiale ale ONU "Nu fumați!" Magnetofonul, legat cu difuzorul de pe acoperişul clubului, stâtea în dreapta mesei. Când era în duşi buni, anunța prin microfon ştirile sportive, alteori, de-1 frecventa muza, îşi recita poeziile. Se considera un poet viu, primul poet m sat. Crezul lui era că literatura este o chestie ce-1 face pe om sâ viseze lucruri mari, chiar având mijloace mici. La Moldova, în ultima vreme, cui nu-i lene se face poet cu multe cărți publicate, dacă izbuteşti să ai

pile... Şi el, deseori, noaptea mai ales, se visa călare pe un Pegas, zburând deasupra unei plaje. Unde şi te întorceai — portretul lui Nichita Țurluiac de poet melancolic, elegiac... Nişte profesori chei, pleşcați pe de-a întregul, cu ochelari cenuşii, se plimbă mânați de orgoliu pe țărmul mării. discutând agitați faima lui Nichita...

Dacă şi se întâmpla să-i dea târcoale vreo criză de creație, nu se dădea bătut. Işi punea costumul sportiv, încălța adidaşii. Lumea dovedea să prăşească lanuri de păpuşoi, iar Nichita alerga într-o goană nebună, peste Lipăgău, spre Podiş, până la pădurea de la Stănica. Dus şi întors.

Sătenilor le plăceau antrenamentele asidue ale şefului focarului cultural, căci dânsul se dovedi a fi şi un fotbalist talentat, înnăscut. Fetele, admirându-ijocul, se dădeau în vânt după dânsul, strigându-i entuziasmate pe la colțuri de hudiți:

—Dă-i cărbuni, Nichita! Bravo-o-o! Bravisimo! Unul din liderii sindicatelor locale, la o adunare a cotaşilor, a declarat cu toată seriozitatea, împungând cu degetul mic

spre Nichita:

— Plânge "Zimbru" după tine, maiestre!

Şi cum să nu fie admirat, dacă a fost primul care a ştirbit tradițiile "Butoiaşului"...

Ani la rând tagma Târsâneştilor nu primise pe nimeni în echipă, decât din neamul lor, consângeni adică. De la nepoțelul Gavrilaş şi finuțul Costică (vârful de atac), Păncrat (libero) şi terminând cu nănăşelul Ghițâ (portarul), toți se țineau scai, mai ales că la sfârşitul meciului, ca din minune cineva din liderii locali scociora de undeva o limită de fonduri băneşti pentru a face o sindrofie grandioasă la marginea pădurii, la Chitca.

Toate au mers cum au mers până mai vara trecută, când formația locală s-a poticnit la ecuatorul întâietății raionale, pomenindu-se în dedesubtul clasamentului. Atunci, după intervenția la țanc şi dibace a primarului, Nichita îşi făcu loc (cu coatele) în "Butoiaş".

Pe teren a apărut ca un vârtej. Purta pe chiloți un "zece" (ca la Diego Maradona sau Pele), iar pe maiou îşi afişase cu litere de-o şchioapă numele: "Nichita Țurluiac". Debutantul presta un joc spectaculos, rezultativ, orice ocazie de gol fiind fructificată. Cea mai mare laudă a obținut-o prin golul victoriei asupra "Struguraşului" din Hirişeni, rivalul dintotdeauna al echipei lor.”Butoiaşul” s-a pomenit în cohorta liderilor! Evenimenl care a cutremurat din temelie opinia publică din împrejurimi. Din ziua ceea pe stadionul din Ineasca, scandat fără osteneală, numele şefului de club plutea în aer ca o

turturică către apele Ciulucului, ajungând pânâ hăt departe, la ferma de lapte marfă. De la o vreme se ivise printre admiratorii lui Nichita şi conducători ai echipelor prestigioase din capitala țării, interesându-se cam cât ar valora un eventual transfer al fotbalistului cu numărul "zece" pe chiloți. Dar Nichita nici nu dorea să ascuite sau sâ discute despre oferta vreunei achiziții la fotbalul profesionist. Punctul lui de reper — în suflet — rămânea, totuşi, poezia.

Pe zi ce trecea în mintea lui se înfiripau gânduri tot mai nobile şi mai frumoase. Simțea chiar cum îi cresc aripile avântului şi ale inspirației. Compusese o claie de stihuri. Ultimul său poem, de pildă, avea plasat în frunte un epigraf şocant, orientat împotriva unui lector ce-1 chinuise în examenele de absolvire la cursurile de iluminare culturală:

"Te uitai atunci ca lupul
Unde-mi odihneam eu trupul."

Lucrarea avea un deznodământ tragic. Sârea cămaşa de pe Nichita, în miezul nopții, deasupra microfonului, citind cu mare vervă strofele din capul epilogului:

"Fiț-ar mutra-n puşcârie,
Element burghez ce eşti!
Râu ar fi de tine, "Ştirliț",
De-ai veni pe la Ineşti!.."

Şi, vorba ceea: "Unde dai şi unde crapă." Nu izbuti Nichita sâ-şi ia păhăruțul răgazului, că la uşa cabinetului auzi un lătrat strident de câine. Cățeaua lui Ghiță Fâlfâitu, paznicul de la prisacă, hămăia turbată, iar proprietarul potăii, enervat la culme pe Nichita, răcni prin broasca uşii:

— Dacă nu ieşi pân-afară, mai bine fă-ți harachirea! Şi Ghiță izbi cu piciorul în uşă, uitați-vă, oameni buni, să nu pot închide un ochi noptilița întreagă din pricina lui...

— Moş Ghițâ-ă! sări fără sine Nichita. Dați-vă seama! Intențiile dumneavoastră constituie un caz de infracțiune cinică şi, conform articolului din codul penal... Mai bine, cât e lucru cu cinste, luați-vă coteieşul agresiv şi bateți în retragere...

Paznicul, fiind megieş cu părinții lui Nichita, era poate singurul care ştia că băiatul mai intenționează să devină om al legii. Jurist! Deseori, mai pe înserate, îl zărea sub nucul din grădină cu un băț vărgat în mână, mătăhăind cu el energic, chipurile, dirijează circulația pietonilor pe stradă. Auzind împerecherea de cuvinte "cod penal", el o lăsă mai moale, prinzând potaia de curmei. 'Te pui cu nichipercea?" se gândi el. Scuipă vârtos şi, pornind spre casă, strigă ctitorului cul-tural de la Ineasca:

— Băieţele! S-o ştii de la mine: de mai aud o dată nevoia asta de radiu, care nu mă lasă noaptea să mă odihnesc, îţi beau sângele!.. Hai, Braun, acasă, las' c-oi vorbi eu cu tat-su...

A fost Ghiţă, a vorbit, numai că părmţii lui Nichita 1-au probozit că nu înţelege progresul culturii în mediul nostru ru-ral, al cărui promotor e feciorașul lor şi, în genere, i-au dat de înţeles să fie mai precaut şi mai atent cu valul de gusturi moderne ale generaţiei tinere...

Nichita, simţind astfel sprijin şi putere în sine, hotărî să nu se abată nici în ruptul capului de pe calea iluminării. Işi înjghebă o bibliotecă şi, în scurtă vreme, toate cărţile mai întrebate despre dragoste numai la el le puteai găsi. Se plimba pe lângă "Luminiţa" satului, cu o carte subsuoară, dornic s-o schimbe — să fie tot despre amor, dar mai frumoasă la copertă. Era moda cărţilor necitite, dar tendinţa de a le colecta cât mai multe.

A mai vrut Nichita să organizeze la club un ansamblu vo-cal-instrumental, chiar alcătuise cu propriile-i puteri cântecul, care trebuia să fie "marca" formaţiei, "Daţi-mi voie să vă... vânez", însă Mircea Căruntu, invidios, nevoie mare, boicotă propunerea şefului de club, când acesta propusese ca ansamblul să fie numit "Procurorii", şi toate s-au dus de râpă. Nichita însă nu cedă, căci pe tărâmul culturii mai rămân atâtea de făcut!

În sat sosi toamna aurie şi, o dată cu ea, numai cum se lâsa amurgul, peste Ineasca, de pe acoperişul clubului, începeau să se reverse melodii selectate de pe toate meridianele globului. Inimosul ctitor al culturii considera că ar fi fost păcat să nu comenteze arta la microfon:

"Stimată mătuşa Liţica, drept recompensă pentru munca plinâ de abnegaţie pe lanurile mânoase ale satului, noi, generaţia mai tânâră, vă oferim un cadou muzical: Simfonia a patruzecea si-bemol major, de Motzart".

Cum trebăluia prin ogradă, mătuşa începu să lăcrimeze de bucurie. N-a mai crezut ea ca la bătrâneţe să se găsească cineva să-i pomenească de bine numele...

"Pricochi Taran a fost găbjit aseară cu-n ţuhal de urluială. Pentru domnul Taran, se adresa Nichita prevenitor prin difuzor, transmitem cântecul: "Doamne, ocroteşte-i pe români!" Muzica, Păunescu Adrian!"

Pricochi ascultă, icnind înăduşit m pumn, şi mai să intre în pâmânt de ruşine.

Dar... după cum Ciulucul îşi are sfârşitul în Răut, după cum soarele răsare ca să apună, aşa şi lui Ţurluiac al nostru îi veni sorocul să eclipseze de pe "ecranul" satului. Ineasca se făcea a nu-1 înţelege. Lucru ştiut: dacă începe să nu-ţi meargă în viaţă, ia-ţi lumea-n cap şi fugi, cât nu-i târziu, să nu ştie

nimeni încotro ai dispărut. Le poţi lua pe toate de la început, numai, de data asta, în altă parte. Şi, colac peste pupăză: în meciul final la cupa raională "Butoiaşul" cedâ la limitâ m fața "Struguraşului". Nichita a jucat formidabil, dar Târsâneştii îi boicotase întreg meciul, fără a-i permite sâ realizeze vreun moment de atac. lar pe deasupra, în cursa unui dribling căzu cât era de lung, într-o baligă de bovină, nimeritâ pe gazon, apoi se ridică şi alergă ca bătut de cahlă, cu nişte litere abia desluşite pe spate: "NIA... ȚUIA.."

Fortuna i-a întors haina pe dos. De necaz, şi-a vândut cămaşa cu toreadorul desenat pe ea unui muzicant din Chiştelnița, cumpărându-şi în loc o chitarâ...

A doua zi, înainte de răsăritul soarelui, fărâ a da clubul în primire, Nichita lăsă urmâtorul anunț pe uşa cabinetului: "Am plecat în haiducie". Şi părăsi satul. Plecă scârbit, migrând la oraş.

...Timpul nu stă pe loc .Şef de club a fost numit în cele din urmă ,Mircea Căruntu. La o lună, în sat a luat ființă un teatru popular. Acum, la sărbători, Ineasca se îmbracă în cele mai frumoase haine şi nu e lume mai veselă ca oamenii din părțile noastre.

Despre Nichita veneau nişte zvonuri, cum că a devenit artist şi se plimbă cu “trupul” prin țară şi peste hotarele ei.

Numai Ghiță Fîlfîitul regretă că Nichita Țurluiac a părăsit satul şi...s-a dus să lucreze procuror “pi tăt” Chişinăul...

Dar s-a întîmplat odată că cineva din săteni venind la capitală, s-a plimbat cu troilebusul....A uitat să perforeze tichetul la compostor.Şi-atunci, prin oglinda retrovizorului din cabina şoferului, îi ținti ochii unui tînăr, care tot atunci, cu o eleganță afişată, luă microfonul şi preveni călătorii cu glasul atît de cunoscut:

-- Stimați orăşeni, nu uitați să dezverginați tichetele la timp! Obrazul este cel mai sigul controlor!

Era Nichita...

DĂ-I PINTENI, NICHITA

După multe peregrinări la oraş, făcându-şi tot atâția prieteni câți şi duşmani, Nichita Țurluiac s-a reîntors la Ineasca. Ca sâ se pregătească de examene la drept şi, poate-poate, să se însoare. Clipa marilor încercări de la universitate era încă departe şi până atunci, el se luă în bedreag cu vărul Valentin, mai mare ca el cu vreo cinci ani şi flăcău tomnatic, cum sunt mulți pe la Ineasca. li ajuta să împartă buteliile cu butan-propan sătenilor.

— Dă-i pinteni, Nichita! îi zise vărul în prima zi de lucru. Fraza îi plăcu băiatului şi de-atunci încolo încerca să nu scape nici un moment important în viață.

Gazul era deficitar şi primele pe listâ erau femeile gravide, mamele singure şi participanții la războiul cu Hitler. Abia după ce toți aceştia erau asigurați, ceea ce nu se întâmpla niciodată, verişorii cu tractorul puteau să mai poposeascâ pe la berăria lui Țalic din centrul satului.

Intr-o zi când văpaia verii pârjolea tot ce era verde, la Ineasca, tractorul cu remorcă fu stopat în loc de Domnica Zăludache, femeiuşcă uscățivă, cu ceas pe mână, care începu să-i mitralieze cu rafale de vorbe deocheate:

— Nu mă feresc din drum pân' nu-mi dați o butelie... Raionul are grijă de noi. Şi pentru confirmare se răsproțăpi înaintea lor, adaugând cu o siguranță hotărâtă: Să ştiu că vă crapă beşica udului, că nu mă feresc...

Cu Domnica Zăludache, aşijderi ca orice femeie nesatisfăcută la Ineasca, poți stârni un război mondial. Rudele lui Agache Feştilă, care-i era dator cu nişte bani şi care decedă fără să o preîntâmpine, au întors mortul de la poarta țintirimului îndărăt. Până când n-au pus mână de la mână de s-a achitat, defunctul n-a fost predat humei.

— Du-te acasă şi aşteaptă, încercă Valentin s-o i-a cu blândețe..

— 0 pleaşă, țipă deocheat Domnica. Vă ştiu eu... Şalvirilor. Am să merg împreunâ şi-o sâ-mi dați butelia...

— Unde să te luăm?

— în remorcă, pe butelii, îngădui nervos femeia.

— Nu permite tehnica securitâții. Vrei să buhnească vreo butelie. Dar văzând ochii încruntați ai Domnicăi şi picioarele-i proțăpite în fața tractorului, Valentin se ogoi zicând: Ca să n-avem neplăceri, urcâ-te pe butelii, dar îmbracâ antigazul pe fațâ.

— Şi-oi îmbrâca, se burzului nevasta, smucind din mâinile tractoristului antigazul. Scufundându-şi fața în el, arâta ca o elefantiță. Tot atunci se cățărâ ca o felinâ în remorcă, pe stogul de butelii.

Tractorul se smuci din loc şi pe arşița toridă cutreieră cu Domnica cocoțatâ pe vârful piramidei tot satul. Sâtenii, trecând pe ulițe, căscau gurile ca strămoşii noştri la urs, când țiganii veneau cu circul ambulant. Văzând că femeia suportâ cu stoi-cism zâpuşeala, Valentin, în cele din urmâ, opri tractorul în dreptul berăriei lui Țalic... In vreme ce verişorii se râcoreau la umbra nucului, chinul Domnicâi trecu peste paharul nâdufului. Aruncă cât colo trompa antigazului, luându-i la haimana chiar în pragul bufetului:

— Armâsarilor! Porcani împuțiți... Sâ mâ ista eu în gazul vostru. Am să plătesc slujbe la rabinul din Puțuleuca de-o să mergeți afară sânge şi patroane. Sâ ştiți cum sâ vâ bateți joc de nărod...

Martor conflictului trebui să fie tocmai Micluşa Lipovanul, pictorul avangardist din sat, care vara trecută, pentru că nu-1 asigurase la vreme cu cotă de pâmânt, făcu greva foamei în fața primăriei. 0 lună întreagă Micluşa fu asistat de-o grupă de medici, iar Valentin 1-a salvat de la moarte... cu tractorul. El a adus la fața locului o cisternâ cu apă călduță, pentru a i se face clistire la vreme... Pânâ la urmă, răzvrătitul avangardist şi-a obținut cota funciară şi de-atunci el constituie ochiul supraveghetor al dreptâții la Ineasca. Verişorii, după dojana ce le-o ținu Micluşa, trebuirâ să ia în seamâ chemarea la re-spect, ca să-i ducă Domnicăi butelia mult râvnită.

Nu considerau verişorii că au fâcut vreo gafâ. Viața pentru ei deveni interesantă prin observațiile active efectuate dintr-o parte. 'Trebuie sâ te dedici umorului, astfel viața e cu mult mai interesantă, îl învăța Valentin, apoi striga să răsune Lipâgăul: Dă-i pinteni, Nichita!"

Mâncau bine pe la stăpânii buteliilor şi dormeau haiduceşte sub tufele de poamă căpşună, din grădina lui Nichita, unde se şi mai pregâteau de examene, aci asaltând cărțile, aci urmărind viața mahalei, oamenii ei. Vorba e că Micluşa dobândise de la un comunist descurcăreț de la Ghermăneşti un țap de prăsilă, zvonind peste tot câ e de Angora, bun de sămânță. Oamenii dornici de bişniță cu lână de calitate prin Turcia şi Polonia, se dădeau în vânt după samânță de capre de soi. Micluşa, profitând de ocazie, stabili chiar şi o taxă pentru un seans de împerechere:

zece "leoparzi" (aşa poreclise el valuta națională). El abandonase pictura şi atâta auzeai in ograda lui, în ocol:

— Djulibars, avante.

Patrupedul iubit îşi făcea misiunea plin de conştiinciozitate, sub supravegherea stăpânului, care la sfârşit aplauda frenetic. lar la urmă incasa solda, cunoscută şi acceptată de întreaga împrejurime din lunca Ciulucului.

Şi poate nu se întâmpla nimic deosebit, dacă luptătorul de ieri pentru echitatea socială nu mai făcea abuz şi din asta. Patrupedul de Angora nu putea acoperi ofertele, iar caprele veneau la țap cu duiumul. Oricât Micluşa nu-şi îmbărbăta dobitocul — Djulibars, atacă! —, combustibil nu-i ajungea. Şi ce credeți câ s-a întâmplat? Ex-grevistul se închidea în cotețul ocolului şi, izolat, boronea cu o măturiță de dracilă spatele căpriței, chipurile, a fost chinuită de copitele lui Djulibars. Obținea astfel "leoparzii" săi iliciți, capra rămânând însă stearpă, iarposesorul ei... cu buza umflată. Când oropsitul popor îl năvăli

revoltat peste o habă de vreme, Micluşa încercă a se justifica, chipurile, nu s-a ținut sămânța, promițând să le mai treacă o dată pe bietele pătimaşe prin "cabinetul" lui Djulibars pe gratis. Aici Valentin şi Nichita nu mai scăpară ocazia şi-1 amenințară cu răchetul.

-- Păi, nu vedeți ce vremuri trăim? se sperie el de-a binelea. Arta e pe brânci, statul nu dă nici un leopard pentru ameliorarea ei, iar Djulibars salvează frumusețea de care are nevoie popo-rul... Cu ajutorul lui'mă hrânesc şi eu, şi satul are lapte şi carne de ied. Dacă vând tablourile mele la SOTBI, achit toate... caprele sterpe.

Şi ca să se dezbaiere de orice conflict, Micluşa descântă țapul cu agheasmă şi-1 vându la Căpreşti, pe un preț solid, niştor țigani din Soroca.

Verii, însă, rămâneau şi mai departe observatorii activi ai satului. De examene se pregăteau ca motanul pentru nuntâ, încât atunci când veni vremea, cum s-au dus aşa şi au venit de la oraş. Căutau compătimire la fiecare cine-i întreba, cercând a se îndreptăți.

— Nu-i dreptate pe fața pământului, nu-i, se tânguia Valentin.

Nichita era şi mai drastic în concluziile sale.

— Dacâ aveam un butonaş sub masă, aruncam în aer pocitania ceea de examinator, care stă^a în. fața noastră, molfăia jambon cu mămăligă prăjită şi ne întreba nişte lucruri despre care nici la carte nu scrie...

— La chimie m-a pus să scriu la tabla "H", iar eu am scris aşa cum s-a auzit cuvântul "Gaş". Parcă nu e totuna? întreba obijduit Valentin, câutând consolare în privirile camarazilor.

Dar cum lumea astăzi nu e prea sentimentală, degrabă tânguirile lor nu mai mişcau pe nimeni şi verişorii continuau să lucreze împreună, rămânând martorii capriciilor şi năzdră-vâmilor sâtenilor,

— Dă-i pinteni, Nichita, strigă Valentin, apăsând pe acce-lerator. Şi Nichita se făcea atent la viață şi... la alte peripeții.. Peste sat veni timpul când toată lumea cumpără, vinde şi nimeni nu se intereseazâ ce se face peste pâriaz. In vecmatatea verişorilor, trăieşte lon al lui Manolache, căruia, Dumnezeu i-a ajutat, să se însoare a şaptea oară cu o femeie ingenioasă, ce porni sâ-1 învețe chiar din primele zile cum are loc trecerea de la socialism la capitalism. Băbătia îşi croi un drum stabil între casă şi bişnițăria din Puțuleuca, "măritând", cum zicea ea, toate vechiturile din vistieria soțului, aduse cândva ca trofeie din Germania la sfârşitul râzboiului. Apoi dânsa târgui vinul ce-i mai rămăsese în poloboace, îmbărbătându-1 pe moşneag că pe banii câştigați se vor duce la vară la odihnă, pe nisipurile Tatarbunarului...

Când baba rumenită, sulemenită şi bine hrănită nu mai avu mărfuri la îndemână, se făcu, în văzul Ineascăi, vânzătoare de cârnaț. Propunea trecătorilor de la Malul Galben marfă delicată şi aromată. Nimeni nici să priceapă de unde lua carne pentru asemenea industrie, până când într-o după-amiază satul nu fu zguduit de o împuşcătură. In ograda lui Manolache baba, albă ca varul, stătea îngenuncheată cu mâinile împreunate la piept, înduplecându-şi soțul ce ținea m cumpene țeava armei fumegând:

— lonel, loane, mărogel, se ruga ea speriată făcând temenele.

— la-o la trap spre baştină, de uită aceste meleaguri, striga moşul. De nu, fac râşniță din şoldurile tale. Mută, polonicul lui tat-o...

Văzând puşca îndreptată iar spre sânii ei enormi, baba, adunându-şi în mâini poalele rochiei largi, țipă, apoi adoptă viteza antilopei saiga, urcă dintr-odată dealul Lipăgăului, unde, asudată şi gâfâind greu, în văzul întregului sat, se opri. De-acolo, pentru orice eventualitate, mai chibzui să-şi strige soțul înfuriat:

— Măi loane, poate te răzgândeşti, ai?

In loc de răspuns, moşul ochi şi trase două focuri spre movila de carne mişcătoare din vârful medeanului. Baba prinse câteva boabe de mazăre în poale, mai țipă o dată muiereşte şi, lăsând colbul în urma ei să se răsfețe, dispăru după salcâmii de-acolo o dată şi pentru totdeauna. Satul nu avu când să-1 condamne pe moşneag. Mai ales că faptele babei le adulmecară tot Nichita cu Valentin. Descoperiră că de când Manolacheoaia începu s-o dea cu cârnațul pe la Puțuleuca şi malul Galben, toate mâțele şi câinii Ineascăi dispăreau pe apa sâmbetei... Aflând aceasta de la flăcăi, moş lon nu putu să nu-şi amintească de arma cu care a umblat ani în şir la vânâtoare. De-atunci pierdu cheful să se mai căsâtorească. Cu toate acestea, la veselii dansa, săltând prin horă ca un holteieş, şi Nichita odată-1 ischiti de n-are cumva o lumânare în buzunarul vestonului, ca în caz de nevoie să aibă cu ce-1 veghea la o eventuală trecere în lumea celor drepți. Om mai hotărât şi prevăzător ca el la Ineasca nu e. El fu unicul care dete cel mai prețios sfat lui Gică Vatamanu, suferind de când era de obezitate. Dacă se adresă lui Manolache cum s-o facă mai pe slăbănogul, acesta clipi şiret din ochi:

--Sâ flămânzeşti ca şi Micluşa la grevă şi să sapi la canal mâncând numai moare de curechi. Dieta asta te face vână la toate...

Din acea zi Gică lăsă tractorul, începând sâ se ocupe de gospodărie. Zidi beci, poețică şi ca să aibă un ban în casă îşi cumpără o dobă. Să fii muzicant la Ineasca e mare lucru. Mai ales era venerată orchestra la înmormântare, solicitată la Teleneşti, la Băneşti (unde se mănâncă covrig cu mâlai), la

Mihalaşa şi Leuşeni, peste tot unde cuiva îi venea de cântat prohodul. Şi cum Gică nu prea avea auz muzical, toată mahalaua, de când îşi procurase dobâ, era cuprinsâ de nesomn. Cum numai se lăsa amurgul, se ducea în casa mare şi începeau repetițiile. La început măhălenii credeau că el bate podele. Până cineva il ispiti şi el raspunse sincer, ca un inger:

— laca şi noaptea visez notele. Dacă nu mă scol şi nu le bat oleacă, parcă nu-mi ajunge ceva. Numai aşa pot să mai slăbesc...

— Dâ-i pmtem, bâiete, îl îndemnau verişorii în locul mahalei.

Vatamanu s-a zbătut până când Mihai Curjos 1-a inclus în orchestră. Dar chiar din debut, la o ceremonie funerară, în loc să țină ritmul "huralului", începu să bată doba zăluțeşte, în ritm de "bulgărească", făcând de râs onoarea muzicanților. Fu exclus din compania lui Curjos şi de-atunci totul porni să-i meargâ anapoda. Când soția nâscu, el se chercheli şi striga la oficialitâți că doreşte să-şi numeascâ fiică-sa Strulea. Şi se tot zborşea cu vocea lui de artizan cât îl țineau bojocii:

— Fa, cine a făcut casa, beciul şi saraiul ista? Fără a aştepta răspunsul tot, el tropăia cu picioarele în duşumea: Eu, fa-a, eu.

Soția crezu că 1-a deocheat cineva, duse un sac de tărâțe la Marina țiganca de-1 descântă cu păr de câine şi de-atunci Gică se împacă mai binişor cu consoarta. De câte ori se întâlnea cu Nichita, îi răspundea:

— De ce nu mai cânt la dobă? Păi, am înțeles că nu-i frumos. Toată lumea la mort plânge, iar eu, un nebun, trebuie să cânt.

Şi dacă pe Vatamanu Nichita îl înțelegea, apoi pe Nicolae Țuhup, vecinul din fundul grădinii lor, nu prea. Abia de-i crescuse puf pe la nas că-şi aduse mireasă acasă, la mama şi tata.

— Mă însor, tatăi, trânti el hotărât.

— Eşti încâ mititel, măi. Se străduia părintele să-i stăvilească patimile înflăcărate ale feciorașului.

— Invață-1 pe tâta copiilor matale, reproşâ Nicolae. Dacâ imi stncați msuratoarea, daram soba cu picioarele...

Dar după nuntă Nicolae deveni băiat de treabă. Atât doar că rămăsese certat cu toate rubedeniile, numai ca să-şi păstreze căminul de familie. Poate de aceea nu se prea ducea în sat pe la nunți şi cumetrii, deşi atât lui, cât şi nevestei tare le mai plăcea să se veselească în petreceri. Au găsit şi ei consolare. Stăteau amândoi pe prispă şi ascultau cum din mijlocul satului venea în valuri muzica de nuntă. Apoi se ridicau, prin pocloane adânci se invitau unul pe altul şi porneau prin toată ograda să înjghebe dansuri de societate.

Dragostea e ca fasolea din căldare: cu cât adaugi apă, cu atât se umflă mai tare. Vorba cântecului: "Numai puişor şi pui, el e-al meu şi eu-s a lui..."

Uneori se duceau la părinții lui Nichita, şi atunci flăcăul trebuia să asculte laudele proaspătului însurățel cu vreo zece ani mai tanar:

— Eu, când mă întâlneam cu actuala mea soție, eram cuprins de tremurici sufleteşti şi ziceam în mine: "Doamne, fă s-o iau pe Eleonora... "

Dar nici Eleonora nu se dădea bătută:

— lar eu, când ibovniceam cu Nicolae, făceam rugăciuni înaintea fiecărei întâlniri: "Da, doamne, sâ mă ceară Țuhup al meu m casmcie...

Mărturisirile tinerilor îl răzbiră pe Nichita. Se lăsă păgubaş dejundica şi-şi puse basaul ca sa gaseasca aleasa mimn. beara se abătea pe la fete. Până în amurg pregătea în ogradă, la cuptoraş, cele necesare pentru un borş cu sfeclâ roşie, mâncarea lui preferată. Apoi chema duduile respectate ale satului, încercându-le care cum poate bucătări, dar nici una n-a putut susține concursul. Şi el conchise că fericirea trebuie căutată în altă parte. II lepădă pe Valentin în plină zi, tocmai când se defectă tractorul şi plecă la un prieten, la Bălți.

Toamna târziu, când Ineasca sfârşea culesul şi răvacul fierbea în butoaie, Nichita se întoarse cu mireasâ în sat. 0 fetişcană iute ca piperul, care practica aerobica. In fiecare dimineață , în costum de baie, făcea antrenamente în ogradă la Nichita şi toată mahalaua se trezi încântată câ nora lui Gheorghe Țurluiac poate sta cu picioarele în sus ca țăpoiul, da poate şi să le râşchire pe linie dreaptă, cum nu s-a mai văzut la Ineasca.

Una din măhălence, Ileana lui Vasile Fotea, mai avană de ambiț, încă destul de tânără şi ea, dar rotunjind peste o sută de kilograme la cantar, ca sa slabeasca, işi baga m cap ca ar putea şi ea sâ învețe a ține picioarele linie. Urmări vreo câteva dimineți nora lui moş Gheorghe Țuruiac, întârziind chiar şi cu mulsul vacii, până crezu că a prins secretul figurii. Şi într-o bună zi, pe la miezul nopții, când toți ai casei adormirâ, ieşi în grădiniță şi, sprijinindu-se de gărducean, desfăcu cât putu picioarele şi se lăsă din putere, aşa cum văzuse câ face nora mahalagiului. Sub greutatea sutei de kilograme, picioarele se desfăcură, dar tot atunci, străpunsă până la creier de un junghi mai straşnic decât la naştere, Ileana leşină. Işi reveni cam peste o orâ, oftând lung şi anevoie, amorțită de reveneala dinspre zori, cu bărbatul chinuindu-se să o ridice. Vreo trei zile nu-şi putu aduna picioarele la loc, încât Vasile fu pornit să-i ceară socoteală lui Nichita pentru paguba ce aduse, chipurile, sănătății neveste-si şi liniştii din familie...

Viața la Ineasca își urma cursul ei. Oamenii — fie la noi, fie la București — se laudă, se ceartă, se împacă, se bețivănesc, dacă-şi dau slăbiciune gâtului, şi o iau la goană dacă trebuie în căutarea fericirii, s-ajungâ un tren plecat din gară. Nichita uită degrabâ ciracii de la oraş, îl lăsă pe Valentin să se războiască cu Domnica Zăludache şi cu pensionarii, iar pe zăluzii satului — în plata lui Dumnezeu. Şi doar când zămislea un gând mai vrednic — o cumetrie sau o casă nouă —, îşi proțăpea vârtos picioarele pe glie şi-şi şoptea în sinea sa:

— Dă-i pinteni, Nichita!

TAVERNĂ

Aproape de miezul nopții sindrofia luase amploare. În izul apăsător de alcool, în fumăraia deasă—numai vorbe şi frînturi de cîntece. Muşterii ajunseră la gradul de beție cînd toți vorbesc şi nimeni nu ascultă.Dacă stăteai gînditor într-un colț de sală, puteai auzi:

--Am trăit toată viața cum mi-a plăcut. Cu multe femei şi soacre. Nu mă mai interesează ce-o să se petreacă după mine, cînd mă vor duce cu picioarele înainte la țîntirim şi apoi, peste hoitul meu gropaşii vor trînti trei tone de pămînt…

-- Trăim într-o societate oarbă, cînd toată lumea e guristă şi nimeni nu vrea să fie…urechist! Nimeni nu ia în seamă vorbele pronunțate cu atîta zel de bărbații de-aici, iar chelnerul atâta apucă – să le execute comenzile, tot turnîndu-le în pahare…

-- Toți se vaicără că se trăieşte rău… Nu-i adevărat; se papă, se bea ca înainte, dar… cu frică pentru ziua de mîine!

-- Am ajuns la vîrsta cînd încetişor, câte unul, o să înceapă a ne duce cu sandalele-nainte la cimitir. Un vecin de-al meu, businessman, are deja comandat cimitirul său, privat! E bogat, cu chiag!A mai cumpărat un hectar de păşune aparte.Vrea să se simtă şi pe lumea cealaltă aparte, cu bogații! Deşi el nu ştie că pe mormîntul lui, ca pe celelalte, obişnuit noapte se vor pişa cîinii…

--Aseară am bătut cu pumnul în masă şi i-am declarat consoartei: Ori eu, ori soacra! Că de nu, am armă, mitralieră. O invit la marginea satului şi în fața ei , trag prima împuşcătură în văzduh. Şi dacă nu o croieşte de fugă, adica nu se sperie, ochesc în ea…

-- La traiul care-am ajuns s-avem lumînări pregătite de-a gata. Mai ales să dovedim să le aprindem la vreme!

-- Ce minune de popor sunt vecinii mei evrei! Cît de frumos şi iscusit se pot ei lăuda unul pe altul! Numai pentru asta trebuiesc stimați. Mai ales că au şi un premiu de prestigiu, al lor, național, care se numeşte… Nobel!

— Amice, ai frică să nu te-audă! Eşti talent şi geniu local, dar dac-o să te pronunţi prea dur despre ei, geniu de însemnătate locală vei rămânea. Fii prudent cu femeile, mai ales!

— Tremur de frică, dar aşa e firea mea. Nu pot să ţin gura închisă. Dacă tac prea mult — buhnesc!..

— Un păcat e televiziunea română... Ei se complac în filme străine, muzică engleză şi au uitat că mai au şi limbă maternă. La modă sunt banii ţiganilor, turcilor şi curvele basarabene, venite dinspre Rusia. latâ ce este televiziunea română după revoluţia lui Ceauşescu... Jos totul şi sus ... n-ai ce ridica!

— Tot ce glăsuieşti sunt minciuni! Ei acolo vorbesc ca amencanii, se comporta ca americann, lar daca ar şti ca sunt acoperiţi cu dolari... se vor preface în negri americani! Ts-s!.. Taci să nu ne audă securitatea noastră naţională!

— "Aşa-i româ-nu-1, când se veseleşte-e-e..."

— Gata, s-a zis cu limba lor de stat! Economia e a noastră, a ruşilor. In mâinile noastre e pâinea şi cuţitul moldovenilor...

— Trăiască naţia şi... sus cu ea!

— E slut de mine, amice... Aseară mi-am uitat femeia în troleibuz...

— Dragul meu, de-ai şti dumneata câtă artă şi literatură se face la noi în stare de ebrietate! latâ de ce criticii nici la trezie nu pot să scrie un rând despre ea. Nu li se plăteşte şi, dacă au pântece mare, trebuie găluşte şi multă, multă băutură. Acolo în pântece se nasc vorbele lor şi laudele multe, pe zacaz! Lăutori de cuvinte pot face criticii noştri.

— Consoarta, aseară, întâmpinându-mă cu citorul în prag, m-a săltat de guleraş şi mi-a colindat: "Netrebnicule, măgarule, curvarule, impotentule, neostoitule, şmecherule, beţivanule, bătrânciosule, urâciosule, buhaiule, fustangiule, palavragiule, berbecuţule, vulturaşule, şoimuleţule, dragule, iubitule!.."Am o soţie de platină!

"Aşa-mi vine câteodatâ
Sâ mâ bat cu ea de piatrâ.
Dar când stau şi mâ gândesc
Tot cu dânsa mă hrânesc..."

-- Popa ista urlâ aşa de tare că ne-astupă pe toţi. Hai să-1 bocănim, fraţilor, câ doar nu suntem în biserică...

— Dacă lumea va încerca vreodată să-şi exprime nemul-ţumirea prin tăcere, apoi să ştiţi că viaţa-n ţara noastră va muri. Să nu lăsăm ca poporul nostru să piarâ din senin...

— Apostolul nostru de la Moscova e puternic! Genial! lar noi îi dăm cu piciorul...El e maladeț! Nu citeşte în ultima vreme nici o gazetă. El, în caz de eşec aicea, are unde s-ascunde acolo. S-au deprins demult cu frigurile şi ruşii. S-a deprins şi-aici, când vede prosoapele noastre aşternute sub colaci voievodali... Ca sâ vezi hâtrenie! Spui ceva şi fugi, apoi după ce ai fugit, revii, lar spui şi lar fugi...

— Trăiască mintea moldovanului cea de pe urmă! Unul la zero pentru fotbaliştii de la "Tiligul"! Oamenii noştri la Chişinâu sau la Paris, la New York sunt gata să ne prezinte... rânza! Aşa ne este feleşagul: cu cât îi este mai rău vecinului, cu-atât mai bine nouă!

— Noi, care până la urmâ totuna o să biruim!

— In țara noastră nu poți fi ocrotit decât numai după ce eştibătut. Poliției, organelor de drept, le trebuiesc fapte, probe, dovezi, amprente pe fațâ... Mai întâi primeşte, domnule sau doamno, o bătâiuşcă, să nu te poți hrâni vreo lună-douâ, apoi procuratura te va lua în seamă.

— Mai ales când începe campania preelectorală şi în prag apar "Sfinți pârinți de la mânăstire..." ca sâ-ți demonstreze că cutare pretendent e fidel. Nu mai ține nici cu ruşii, nici cu românii, şi s-a oprit de furat din ajutoarele de binefacere venite de peste hotare.

— "Foaie verde, lobodă, hai bărbați că-i sloboda..."

— "Aşa-i viața, aşa-i piața, aşa-i țața!.."

— Plec iar la soție. N-ai putea să-mi spui ce-ar trebui să fac pentru a lichida mirosul de usturoi? Ea mă trimite să dorm până-n zori în şură, apoi dimineața, după ce-mi spăl dinții cu "Colgate", mă trimite la serviciu... laca s-au obrăznicit țoapele! N-am nici o vină că-mi place usturoiul, iar dacă mă împuțesc nițel, ea totuna trebuie să mă iubească. Nu-i aşa, frățîne?.. Numai centura de marinar le mai poate învăța minte pe muieri! Dar marea ne-au luat-o ucrainenii şi catarame de marinar în Moldova n-au de unde să fie. Ați înțeles politica?

— Am horăit noaptea trecută, iar femeia mea m-a alungat de lângă ea, să dorm în iatac. Eu îi spun o dată şi de-o mie de ori că horăitul nu este o boală...

— Opriți căldura, fraților! în oraşul nostru s-au plodit o mulțime de escroci şi aş vrea să le public pozele la ziar, dar printre ei sunt mulți oameni de stat, judecători, polițişti, pe care-i arată zilnic la televizor şi... am întârziat...

— Inainte de a acosta soți, eu... am fost nevoit să dorm cu ea în ascensor, iar acolo nu ştiu cine-a pus un divan. laca lume obraznică!

— Da-i slută muierea ca o cioroaică… Nici nu ştiu pe cine să mulţumesc, nici nu ştiu pe cine să… bat. Aşa am o poftă să pup pe cineva străin acum! Fraţilor, ador virginele şi nicidecum perforatele. Că nu-s tichete de troleibuz!..

— Fii cuminte şi nu te repezi la portretul de pe perete. E proaspăt ales. E cu ochelari, deştept. lar securitatea ţi-a da un pupat, că n-o să-1 poţi duce.

— Fraţilor! S-a stins lumina!..

— Acum se pot arunca grenade!..

Se mijea de ziuă. Dinspre stradă se auzeau tot mai frecvent troleibuzele. Numai şoferii, care-şi aşteptară toată noaptea patronii, dormitând m maşinile luxoase, ieşiră acum într-un cerc al lor şi, mai întinzându-şi ciolanele de lene şi oboseală, să le pocnească mădularele, aprinseră ţigările…

VOIEVODUL ARE GRIJĂ DE NOI (IX)

Viaţa moşiei musteşte, e în fierbere, în clocot.Scrutin după sufragiu, gaşcă după gaşcă urlă, trîmbiţează din surle,dorindu-se cu orice preţ…găibăraţi la treuca, la tîrlă…Pleacă în hăul istoriei Pekea Piatră Licurici Balalaiecinicul zîmbăreţ care mugea şi s-a huştiulit în tronul naţiunii Vovka Buliharin de Mauzoleu, hîtru …de rage. Buna ziua noapte! Minunea s-a petrecut! Principala profesie care au însuşit-o de minune holopii moldoveni e să fii… prost . Nu mai este Pekea să ne vîrfuiască! Suntem fericiţi că în frumtea holopilor de noi stă Vovca Buliharin,care în viaţa lui nu a citit nici o carte românească! El e soarle răsare al naţiunii. Chip lui patrat şi brumăriu insuflă încredere,mai ales că e în cîrdăşie cu Vova ţiganul de la Orhei,care numai moschiceşte ştie a vorghi.Vovka Buliharin ne va aduce o viaţă bună, promite că n-o să ne belească,nici belciugească! Promite a deveni un voievod cu adevărat autohton necastrat de ouăle patriotice. Curaj, confraţilor holopi!Unul ne-o beleşte, altul ne-o zîmbeşte, toţi ne promit şi ne doresc binele,ca deocamdată să rămînem crăcănaţi în faţa propriului destin.

Vovka Buliharin nu doreşte să ne bădărănească.Ne urmăreşte prin ochiană, întărtat de prinţişorul,cu vreo trei uzinele de zahăr la nordul friguros al Ţării de sus şi, bate cu toiagul în alfaltul fertil după secetă,şi vociferează de pe dealul Durleştiului,imaginîndu-şi că se află pe blindatul “Aurora”:

-- Am luat puterea tătî şi nu-mi clădiţi macaroane pi… uşi ! Kapeţ! ochii lui secaţi,reci ne priveşte prin ceaţă, dorindu-ne prosperarea,dar se zguduie, auzind la urechea lui :”Cucurigu, boieri mari, da-ţi punguţa cu doi bani!”

La asemenea întorsătură de situaţie, el îşi continuă logosul:Ce fel de punguţă, ce fel de bani, dacă lipciofleandura mea de băiet e acolo?!Da o pleşă nu vreţi?Ştiţi ce-I aceea pleaşă?Pot să vă spun pi moldoveneşti… De la Cremlin a plecat Buric Rachiu Ursălăul şi a venit Budăieşul Trîntaciul.Acesta are să ne

facă dreptate.Să vedeți dacă nu îmi va da medalie pentru ce-o să vă fac.Eu vă spun pi moldovneşti…Nicidecum pi romîneşti.De unde s-au luat românii iştea pe capul nostru? Hospodi!… Eu nu pot să vă fac nimica ghini dacă cei de eri au părăsit distanța…Sînt impotent şi eu oleacă la făcutul ghinelui..Ponimaieşi?..

Da, stimată holopime , au părăsit distanța figurile de ceară ale istoriei Sulănare Gurgui Ghebuțovici, Zamfirache Bîrghidău Andreli,Michea Țopan etc…E pus în rînduri de cutiuțe Boldei Cotei de la Cobaie,cu tăt cu fumei,Babacul a oprit răncăluindu-se a supărare ceasulSpectaculos a părăsit tabăra de izgoi Andruşa Curbă Anu.Acuma e în halat vărgat nou, se v-a ascunde prin vizuina a vreunei organizații de binefacere. De unii mîncăi ai neamului, îmi pare rău că vor să plece.Cu dînşii am lucrat, cu dînşii am furat şi-acuma uite-I pleacă,pentru că îi lasă la putere pe feciorii şi nepoții lor…Se stinge ecranul cu Michea Țopan, plecat cu cireada la 380 de grade, ca să împerecheze vitele cu buhaiul satului. Andruşca Curbă Anu grămăticul,care a țipat de la tribună alegîndu-se cu hernie şi patrimoniu furat. Linia moartă nu a acceptat-o doar Bărbosul cu limbrici şi păduchi patriotici .Maladeț! El , datorită celui cu trebălăul şi pumnălăul mai mare decît creierul s-a poticnit în capătul unei hudiți .Acuma dînşii n-au prilejul să buhăiască în pumn! Ei au prins muchia treucei,au evitat secerea ce le trecea pe la fudulie. E o tulburare de fricire în cercul lor , ca în mijlocul unei cirezi dezorientate de strechii…Aşa e viața!

Doar Babacul,uitîndu-se la ceas mai încearcă să se opună cu declarația de țăran mucalit:

-- Nu rîdeți,nu vă hliziți şi nu vă chifniți în fața eşecului nostru!Loc pentru revanşă există totdeauna.Mai ales dacă am izbutit să furăm bani destui pe care-I păstrăm la colțun…Da-u-ar Hatab şi urmaşii lui Filimon Boghiu peste cei care nu ne-au ales!..Oameni buni! Mă cunoaşteți şi vă cunosc. De azi înainte cobor cu mare tristețe în ilegalitate. Nuplec la Floreşti, care este Camp Davidul nostru natal, ci purced în haiducie, sperînd de curînd să revin, să fac un nou haos în țarat, pentru a ne aburca precum omida în cornul puterii.Deocamdată trageți adînc cu toții în plămîni aerul răgazului.Ancipați lucrurile şi buclucurile! Nădăjduiți că va veni ziua cînd vom merge iar în Piața Marii adunări naționale. Acolo o să crăcănăm cu toții degetele de-asupra scăfîrliilor şi 29/06/06vom striga “Victory!”pentru ca iar… să ne dați crezare! Pînă atunci, suportați cutremurul social. Să luptăm molcom chiar fiind mutilați psihologic, fără tărie în mişchi, fie şi slăbiți…fără de un coi…

--Voievodul are grijă de noi!

Roata istoriei se cotileşte înainte.Prostia autohtonă, altoită cu frica incurabilă venită de la turci şi muscali, i-au amplasat în avanscenă, la cîrma divanului pe Malciş Plohiş Comsomoliş,Vovka Ţiganul mentul de Orhei,care ştie a vorghi doar moschiceşte şi, desigur Vovka Buliharin .Deci, aceştea au sceptrul, aceştea s-au apucat să meargă din nou la furat, la amăgit,la promis, la surîs aidoma lui Pekea Balalaiecinicul, cel care cu fiece ocazie ştia a cînta ceastuşca:

--Foaie verde doi bujori,
Iarna pe la şezători,
V-am cusut iei cu flori…
La-la-la-la-la- fumeia mea!!!

Melodia preferată şi a Calminei Spalnîi, acea vertebră națională ale aşternuturilor domneşti! Această Doamnă mai continuă să fîsîie, adică să joace precum a jucat şi în jurul casei partidului!

Dumnezeu să ne ierte. Aşa au fost şi aşa sunt timpurile!De trăit bine oricînd trebuie!Nu-i vina nimănui, al ei cu atît mai mult. Cine nu este împăcat de politica țaratului, să se adreseze Bîrlogului Constituțional , la Vichea Artilieristul,unde veți găsi pulpa, vîna dreptății. Cine însă, nu o va găsi acolo, s-o caute insistent…la fundul mării. Chiar dacă ukrainenii ne-au tîlhărit marea cu ajutorul muscalilor, neavînd ieşire la ea, totuna căutați-o, holopime! Vedeți, că pentru cineva dreptatea în țaratul nostru, se dă cu lopata.Mai ales pentru acei care dobîndesc credite şi obțin la treucă comisioanele. Dă-te bă într-o parte şi nu divulga tainele statului.Speră,tinde,caută, faceți un sfîntu-aşteaptă înapoi …

-- Voievodul are grijă de noi!

Odrasla lui Vezir Piatră Licuric a pierdut jumătate de moşie la cărți? Nu-i nimica! Robii de noi, îndreaptă cu pielea şi-n papuci orişice greşală istorică.Ați înțeles treaba.Ați realizat-o? Bine! Zîmbiți vă rog, cu toții încă pentru o sută de gramuri!Dați-vă şlepcile peste ochi, acei pupcurişti, care sunteți simpatizanții voievodului la bucurie şi necaz, căci Budăieşul de Mosc vă v-a susține. La Tirişpolie stau tancurile de-a gata, de vîndut pentru cei care se mai plîng că nu şi-au împlut buzunarele,pentru ca mai apoi să facă acte de binefacere. Ajută vreo cinci bătrîni şi tot atîțea orfani,drept ca rezultat să-şi aducă masiva contribuție la majorarea numărului de vagabonzi şi copii ai străzilot.Şi nimeni pentru asta să nu aibă nici o vină şi, desigur -- nici o răspundere.Cel de mai eri cu păducii Patriotici în barbă de la Gloata populară ne mai zîmbeşte (înainte de a se stinge gunoaiele aprinse sub el, mai fumegă putoarea promisiunilor făcute

cu duiumul) ca un turnător al KGBului, prin mijlocirea prestigioaselor “Glia”, “Evoluția mării”,turnînd peste oponenți malofeică şi zoi:

-- Voievodul are grijă de noi!

Dar să lăsăm în pace ordinarii logofeți, găibărați cu ajutorul nostru,legal la treuca puterii. Să luăm aminte la artificiile mileniului din piața Marii adunări naționale,unde frumosul adormit al națiunii, împreună cu unicul campion al țaratului la SUMO Aferim Burlăgheanu (cel care la Anul nou a împărțit macaroane germănoase şi posmagi pentru măseluțele bieților pensionari, să-şi ridice reitingul) privesc încîntați la mana care v-a veni. Uimitor logofăt mai e şi acest ampion al luptelor SUMO ! Stă viclean şi hîtru, în ambrazurica Cetății de scaun ,aidoma unui bărbat al neamului de la nordul țaratului, şi aşteaptă momentul ! El e (deocamdată) mina de aur a rezervelor naționale, unde se clocesc politicienii de mîine. Ceilalți,Voi, hoaspa tulburați-vă, amestecați-vă cu urluială, iar cînd v-a veni momentul, porcii au să vă pape! Ştim cui să dăm sceptrul... Şi iar aplaudă manevranta Calmila Spalnîi, îndreptîndu-şi ochelarii cu rama aurită a comunismului. Dac-a trebui, campionul SUMO, Aferim Burlăgheanu, huştiuliuc în tron!Deocamdată răbdare şi... calîm.Care nu poate răbda îl punem pe post pe genralul cu pumnălăii şi trebălăul lui de-o să vă iasă mustul pe ochi. Fiți cuminți, dacă doriți ca pendulul istoriei să se bălăbănească normal,încolo şi-napoi...

-- Voievodul gîndeşte... are grijă de noi!

Mai avem vreme de a cugeta pînă a fi mai bine răul decît astăzi.Au începu a se bolborosi divănarii în apele lor tulbure.S-au tulburat pînă mai ieri, cînd bunul nostru voievod, s-a decis să abandoneze tronul.A cugetat îndelung ,şi-a amintit despre aceia că trebuie să ne onoreze cu un logos de adio,aidoma lui Buric Rachiu Ursălăul, înainte de a-i ceda sceptrul lui Budăieş Trîntaciul. Pekea Piatră Licurici Balalaiecinicul şi-a îndreptat la rădăcină ochelarii şi, purtîndu-şi limba peste buzele secătuite de atîta lenevie domnească, a vociferat:

-- Gata! Fertic! Eu mă retrag! Eu nu mai pot iubi cum o făceam în tinerețe! Am dat drumul la slobodă cît am putut dar de-acuma nu mai pot da drumul oricît m-aş stărui noaptea...Dragi holopi! Ridic această cupă de şampanie pentru cei care au trăit pe lîngă mine de au supt țîța domnească!V-am condus cu multe amăgeli şi intrigi. Aşa mi-i feleşagul din moşi strămoşi.Asta m-o învațat partidul!Doar de pe lîngă Soroca mă trag!.. Am o rugăminte la voi, dragii mei sătui şi asigurați holopi,datorită mie (zicînd acestea el ne arată pe furiş limba)... N-o credeți pe Ala lui Filip Pugaciov, care a spus, neruşinata că vila de la Mayami e a mea. Nu-I adevărat! Căsuța ceia de cîteva hectare nu este numai a mea.dacă e să-l parafrazez pe marele Ştefan... Acea

vilă este a nepoților şi străstră nepoților mei!.. Gata, plec la odihna binemeritată. M-am obosit să tot zîmbesc, să tot amăgesc! Destul atîta frunză pentru cîini, mînca-m-ar norocul!Spatele frontului îmi este asigurat! Ei, Malciş Plohiş Comsomoliş! Fii solemn! Sulănare Gurgui Ghebuţovici,la fel, aşijderi!…Ş-apui eu, să ştiţi… Mai am nişte prieteni nevizitaţi,nişte cărţi erotice necitite (despre viaţa eroică a Monicăi Levinsky) la îndemînă…

La acest pasaj el tuşeşte în pumn, iar Vovka Buliharin de la Mauzoleu,alături de Apostol Pavel de Mosc, se cutremură în balia de sudoare patriotică în care s-au pomenit…Alături stă micul schizofrenic Costică Văleanu,care dindată se apucă entuziasmat a citi în stil kagebist versurile marelui Puşkin…Nicidecum în româneşte. Kakaia razniţa!? face el, să-l audă Buliharin…

În această pauză istorică,deodată intervine, cine credeţi…

-- Este pe-aici vreun creştin să-mi dee o cană cu apă? Vreau să încep un discurs în limba natală,face Apostolul Pavel de Mosc cu toată povara bunătăţii noastre… Tot ce voi spune este adevărat! Ascultaţi voievodul care pleacă şi pe cel care va veni! Ei o să-mi dee banii care i-am pierdut la inflaţia operelor mele. Trăiască noul aoărut în istoria românilor basarabeni!

-- Ce-i cu românii iştea face deodată,spărgînd gheaţa nedumeririlor Vovka Buliharin. Terminaţi odată, şi nu-mi aninaţi macaroane pi uşi…de furie acesta se înneacă în emoţii,nu poate vorbi mai departe , făcînd doar un semn holopilor de a continua să dea ascultare voievodului ce abdică.

-- O să vă amintiţi mereu de mine, preia logosul Pekea.Am fost un voievod care a ştiut să

trăiască în pace cu Dracul şi în prietenie cu… latrina! N-am adus nici un rău răilor,deaceia răul m-a ocolit pe mine pe jupîneasa mea, prima madonă moldovnească ce este ..rusoaică, dar spre fericire s-a izghit în ţară peste voi…Doar nu este bine atunci cînd nu faci nimica căci,precum a spus-o mama mea,în această situaţie a demagogiei nimica nu se întîmplă!E o legitate de pe vremea cînd eram la comsomoale. V-am dorit din birou mereu ghinele dar dacă nu s-a primit… (desface mîinile în părţi şi,pe furiş ne-arată iarăşi limba!) Ce să-i faci,precum a zis poetul: rabdă holopule şi taci!Pe vremea domniei mele s-a cîrligat un viac şi alt linoleum (pardon, mileniu!) a început. Aş dori ca să-mi coaseţi un halat de Doctor Honoris Cauza! Să-i daţi cezarului ce este al cezarului şi să mă trimiteţi, nu la origine căci acolo touna n-o să încap şi n-o să mă duc, dar să mă trimiteţi la vila de la Condriţa ca să beau apă cristalină de izvor şi să vă scriu memuare…Dacă n-aveţi postav pentru halat de Doctor, apelez îndată la amicii prinţului de la Solnţevo, ceia ce în traducere

româneasco-moldovenească înseamnă Țara soarelui haiducesc!Deci, dragi holopi aruncați şarvanalele! Aprindeți poponețele şi încercați de a pune vrănile sărite de la balercile desfundate ale națiunii! Poftim sceptrul, Vovka Buliharin !Pleacă prin țaratele unde sunt transferate de către banditomanii autohtoni visteria, comisioanele.Treuca deja e a ta! Divănarii vă stau la dispoziție. Iar voi holopi, fiți cuminți şi spor la sorghitură! (Înainte de a spune ultimile cuvinte, cortina începe să cadă, iar în toată Cetatea de scaun deja prind să grohăie porcălăii…) În rest,dragii mei succesori ai partidului, porniți şenilul! Nici un pas în stînga, în dreapta decît numai cu dinaintea înapoi! În toate situațiile e binecunoscut…

--Voievodul are grijă de noi!

VOIEVODUL ARE GRIJĂ DE NOI (X)

Deci,iată-ne pricopsiți cu un doge proaspăt în mileniul trei de la naşterea lui Hristos.

-- Privet, şanti, buna zîua tovarăş! Dacî vrei şă şii ministru, treb" sî şii de pisti Nistru! După cum se vede, complect uitasă-ți cu toții de noi…Aşa, treaba nu merge! Privet!, ne salută el de la înalta tribună a partidului unde s-a hotărît dînsul , fericitul să şiibă în fruntea noastră a , tuturora cum s-ar zice şi cum se spune…Şi să nu îi punem macaroane pi…uşi!Căci el e puternic ca boul, are voință, dar…nu prea are minte.Dar , aşa ne dă Dumnezeu,gărgăuni, cît merităm şi ăputem duce. Treaba , sau trebălăul v-a merge iute şi bine!

Voievodul-trufanda, o să ne scape, e de-al nostru, încercat, călit ,trecut prin toate labirinturile hoțiilor dezastruoase săvîrşite în aspect istoric şi umanitar.După ce a pus mîna pe Biblie, a pupat steagul, a bolmojit jurămîntul adăugă hotărît că el porneşte să ne aducă multe vîrtejuri de bunătate. Cum a fost pîn-amu n-are să mai fie încolo nicicacum!A dat slobozire boierilor să-şi schimbe maşinele,vilele,comisioanele, copiii lor să însuşească engleza căci vor trebui să stea la cîrmă atît aici cît şi peste hotarele gliei.Bucură-te țară,bucură-te popor căci peste noi a venit din nou năluca Europei.Au venit priviri agresive,priviri hapsine divănari cu buzunare goale…Aceştea o să ne salveze.Nu-i nici un bai că cei ce au luat toiagul pribegiei fugind de fericirea ce mişună în țarat.Buliharin e un general de nuntă deja. Face temenele pline de succes față de Vovka Budăieşul Trîntaciul de la Kremlin şi totul o să şiibî ghini! Precum au spus-o latinii:Veni,vedi vici! Ceia ce pre dulcele grai moldovenesc înseamnă,precum a spus-o noul voievod:Am venit ,am văzut…am cufirit, ponimaieşi!? Şi nu-I aninați macaroane pi uşi! Aşa-i zaconu şi putoarea,

pardon,am vrut să zic: Puterea! Vova Buliharin este profetul, el a venit cu tot adinsul să ne scape de hoții, beții, curvării şi alte metehne condamnate şi de bunul Dumnezeu.Cît mai multă seriozitate cut mai multe flori la postamentul domnitorilor şi al eroilor! Asaltează istoria, bagăte în ea cu mîinile şi cu picioarele căci unde au intrat mîinile şi picioarele acolo, neapărat va intra şi capul! Slava este aproape de noi. Doriți rezolvarea nodului gordian al Transnistria? Poftim! O cedăm dracului, căci totuna nici un tolc din ea. Aşa, pe moldoveneşte şi nicidecum pe romîneşte. Hospodi, tî moi!

- Voievodul are grijă de noi!

Acuma trebuie să ne bucurăm de schimbările venite peste noi, după ce Malciş Plohiş Comsomoliş, a lunecat de pe arena politică… în jilțul divanului, la gospodăria țaratului…Pe neprins de veste s-a popoțat la cîrma țaratului triumviratul: Brutarul,Culinarul şi … Ciocoladnicul! O crăiasă şi doi crai cu mintea de la răsărit!Primele trei puteri! Cea de-a patra sunt mîncătorii de voroave… gazetarii adică! Dar une-i jurisprudența, mărite voievod? Da, her ego znaiet! Ne răspunde el cu seriozitate şi cumpătare în voce… “ Iaca aşa,să ştie holopii că noi nimica nu vrem să facem decît numai cu mîinile altora, şi nicidecum nu cu ai noştri ,părtaşii lui Valoghea de la Mauzoleu”, a spus încruntîndu-şi fruntea Vova al Nostru, Buliharin…Vonic ca boul,plin de voință şi cu puțină minte! ”Dar, dacă-i aşa, aşa să fie!”, am vociferat noi holopii, hotărîți a merge înainte cu noul gospodar, cu pațanul de Başcalia, rugîndu-l… să nu dea .. bîca! Dacă se întîmplă ceva neconvenit muscalilor, nu dați înapoi, căci…

-- Voievodul are grijă de noi!

Precum am înțeles viața merge şi mai bine înainte. Pekea,spulberat cu un picior în fund de către valul istoriei, folosind anume acest pseudonim literar, mulțumit de cele prădate şi furate, a început din numele lui Vezir Piatră Licurici , să scrie monografie după monografie, demonstrînd ce bine a fost în perioada lui de intrigi şi ciulangeală partiinică.Printre ochelarii lui impozanți ne priveşte vesel şi surîde,privindu-se mai apoi în oglindă,mirîndu-se că… hîtru l-a mai făcut mamă-sa.A condus tronul cîțiva ani, fără să facă nimica şi a rămas… erou! Brava! Petrucio! Dă-i pinteni Vova Buliharin! Mauzoleul e al tău, sceptrul , la fel. Trezeşte-l pe Vovka, bărbatul lui Nadea şi adă-l în centrul cetății de scaun. Iar tu pupă steagurile,sărută icoanele, vizitează mereu altarele , unde bandiții tăi odată cu atăta insistență le-.au ponegrit. E o tradiție istorică, evidentă de a linge cele ce ai scuipat odată.De la Pekea şi Babacul pornite. De, aşa stau vremile, aşa ne-a schimbat istoria…Oare nu sunt de acord şi patriarhii poieziilor noastre? Cum să nu fie, dacă dînşii , la fel doresc să li se dea medalii

şi regalii pentru a avea cu ce se duce la nunţi şi cumătrii.În parcul public leagă la gît cravate roşii, amintind că Vovka de la Mauzoleu le este călăuză şi putere!Nici un fel de frică, nici un fel de ruşine, totul să se facă monoton, serios, cu pasul înainte şi capul sus spre stele…În divan e democraţie ca niciodată. Pe canapelele lui moi au nimerit alcoolicii,depravaţii,schizofrenicii,urlătorii de teorii mediocre. Într-un cuvînt: au nimerit toate păturile sociale de al căror reprezentanţi, ţaratul demult visa şi merita…Meritul l-a adus şi icoanele, bojicele noastre patriuotice, care s-au pricopsit cu avere, premii,dracul ştie pe unde şi cu care comînd prin Moscova, Bucureşti.Principalul e că cei, care au monopolizat patriotismul s-au pricopsit cu lauri. Şi continuiă să se mai pricopsească! Căci, Europa de-cuma începe a ne duce înapoi, fiindcă,

--Voievodul are grijă de noi!

Mai ieri, la Nistru, bunul nostru doge, însoţit de Vovca albăstrelul, care poartă mereu în reasă celular pentru a ţine contact direct cu cancelaria domnească,a fost întors de la pîrlaz înapoi, la Cetatea de scaun. Mefisto de Tirişpolia i-a dat de înţeles lui Vova Buliharin, că nu este deplinu stăpîn al moşiei. Vovca Buliharin a smîrcit, a înghiţit găluşca şi şi-a achipuit în tăcere ouăle puterii, căzînd de-acord totdeuna să continuie voroavele cu Mefistofel de Tirişpolia,manevrat ca Arlechinul de către cerata lui Vova Budăieşul de Mosc.Precum îneţelegeţi, dragi holopi trebile pe dinăuntru şi cele din afară merg strună şi în cruce de ghini!Şi tot aşa înainte spre comunism! Armata proştilor la conducere, cei hîtri de rag (care au ales majoritatea!) să stea cu nasul într-un loc şi să se obişnuiască de a se tace, dacă se doreşte de a nu fi cumva mutilat el şi odraslele lui. Iat-aşa. Unde-s trei nu sunt doi:

--Voievodul are grijă de noi!

Priviţi la diriguitorii sfărăiţilor noştri cum se bălbîie în exprimare şi uimiţi-vă! Prim gospodarul, cînd vorbeşte ai impresia că nu –şi duce gîndurile pînă la capăt,e speriat ca şi cum ar fi ieşit odinioară din vizuina de lupi şi îşi spune ultimul cuvînt înainte de a i se pronunţa sentinţa capitală. Doamna din capul divanului, încurcă verbul cu substantivul, adjectivul cu predicatul şi îşi face socotelile ei culinarice., ca un meşter veritabil din dealul Sorocii.Vovca ,mai ieri primeşte în fund un picior de la Mefisto de Tirişpolia şi…devine pe dată albăstrel!Cum îl hutucheşte, el aşa dansează a lea Mosc! Aşa vă trebuie ,proştilor de voi…

--- Voievodul are grijă de noi!

Privirile lui puternice, de bou prăvălit, face să se hurduce scaunele multora, chiar şi unele bojici naţionale, care mai ieri îl sărbătoreau şi se pupau

cu Zîmbărețul,Piatră Licurici, acuma caută cu privirile printre gard, cum să facă de a nimenri în atenția lui Buliharin, căci, de, au copchii şi ei, cu magazine şi bufeturi pe lîngî biblioteca națională, care trebuiesc creditate, ocrotite în furtul lor obişnuit.Bardul îşi aruncă pletele a lea Mihia peste fruntea-i chinuită de boală, şi caută caută…Poate bojica lui să aibă primenire la Cetatea de Scaun iar…De-ar da Domnul să fie iar observată tot aşa cum era pe timpul lui Vezir Piatră Licurici !Iar dacă nu, vorba ceia : « Huideo, potaie ! »Plecați la baie !

MENTALITĂȚI

Cleptomanul

De cum intră în transportul public, morsocînd guma de mestecat,priveşte parcă indiferent la toți călătorii. Se străduie să fie mai corect decît alții, să nu calce pe nimeni pe picioare, să nu să se înghesuie.Doar că mîinile lui, parcă înadins vrei-nu- vrei lunecă inteligente printr-un buzunar-două, care îi oferă posibilitatea modestă de a trăi şi el din puținul ce-l agonisesc oamenii. Şi cum să-şi blesteme el soarta, dacă spre deosebire de ceilalți călători, cum n-o dai mîna-i lunecă,lunecă prin sacoşe,prin…sutienele femeilor, ce tăinuiesc pe-acolo bani petru a face piața…. Doar buzunarele, sutienele nesupravegheate, necesită şi ele…pază. Puțin îl interesează sexul şi alte patimi vremelnice ale tinereței oarbe. Nimic mai scump pe lume pentru el nu există decît senzația de a…achipui întruna buzunarele oamenilor.

Invidiosul

E tăcut, ştie a ține limba după dinți, posedă toate soluțiile şi recetele ce-ți pot asigura un trai mai bun. Are caracter dur, lucru ce-o ajută să-şi tăinuiască toate cunoştințele. Doreşte să fie singurul deținător a mai tuturor tainelor, încît nici SIS-ul să nu poată concura cu el.E bine dacă Dumnezeu l-a înzestrat cu un oarecare talent, iar dacă nu, apoi dă-i Doamne unghii mari ca să aibă ce ronțăi cu dinții. Dacă aude că cineva din apropiații lui are oaczia de a călători pe gratis în America sau că face dragoste cu o domnişoară cu părinți bogați se apucă de-şi muşcă mustățile. După ce-şi termină de ronțăit unghiile şi dinții din gură. Aşa i-i feleşagul şi n-ai ce-i face.

Lăudărosul

Vrea ca tot ce spune el să devină doctrină filosofică, puț de înțelepciune ! Îşi doreşte toate minciunile pămîntului ca să devină adevăr numai pentru clipa cînd le rosteşte. Mai vrea ca prima noutate să parvină de la el; că pămîntul se

roteşte, că e rotund, că el a dresat în toiul campaniei electorale…trei fosile, două jirafe la menagerie şi …o deputată din fracțiunea parlamentară Liga femeilor.După fiece vorbă a sa, mai ales în public, obişnuieşte ca pielea obrazului să-i fie rezistentă, trecută prin încercări psihologice …

Harnicul

Dacă e moldovean neapărat lucrează pentru străini.Mai ales la măturatul străzilor şi curățitul copacilor, clumbelor din parcuri. Dacă e rus – pentru votcă, iar de e evreu --pentru dînsul şi progeniturile sale.Mereu e cu gîndul la redobîndirea capitalului,pentru care nu cumva să permită lenei să intre între pereții trupului său. Se scoală dimineață, trezeşte copii somnoroşi şi le dă cîte o mînă de răsărită, silindu-i să iasă în stradă să numere camioanele care circulă pe şosea. Numai aşa va deveni harnic el şi cei care vor veni după el. Aşa e mintea moldovanului, mai ales cea de pe urmă. E chinuit cînd simte că oamenii nu au nevoie de el, îl lasă parcă să stea pe linie moartă. Saltă de pe un loc pe altul, vocea îi sună ca de aramă înăuntrul sufletului, chemînd semenii ca să nu rămînă indiferenți față de ei însăşi, față de femomenele negative ce se derulează în jurul lor…Deaceia printre moldoveni sunt mai mulți oameni harnici, decît printre sămaşii lor de alte naționalități, fiindcă ei bine mînuiesc mătura, hărlețul, lopata,beschia şi barosul… Şi va fi aşa pînă moldovenii nu vor conştientiza că sunt români şi punctum !

Lenosul

I se înmoaie mădularele şi toată coloana vertebrală. Cînd este poftit la curvoadă se ascunde sub laviță.Toată lumea i se face vinovată, iar soarele devine călău cînd stă în dricul zilei şi încurcă societatea… să adoarmă. Cel mai mare călău al său în dricul amezii poate fi soarele care-l bate în ochi cu razele calde prin rama ferestrei de la căpătîi. Pentru a înlătura aerul greu în încăperea unde se află, este dator să se folosească de parfumuri sau deodorante.

Profesorul

Scărpinîndu-se adesea în pantaloni cu mîinile, trăieşte după teoria constantă că oul nu poate fi mai hîtru decît găina. Ține să adune toate prelegerile lui cu miors de naftalină într-o monografie , pe care o va pune în

vînzare studenților la un preț fabulos, nu cu mult înainte de începerea examenilor la disciplinile pe care le predă. Ochii lui ageri mişună în orbite acoperind clocotul chemător al sufletului, trezit la viață de domnişoare drăgălaşe ce ascultă cu înfrigurare prelegerile lui geniale…cu miros de naftalină.Este sigur , că odată şi odată Preşedintele țării o să-i aprecieze munca sa de ani de zile şi-i v-a conferi neapărat titlul de “Om al ştiinței”!

Studentul

Pentru dînsul învățătura e pe planul secund. El trebuie să fie rumior, odihnit, cu bani de buzunar, luați de la amantă sau de la bunica din pensie.El confundă lesne oraşul Ulan Bator cu oraşul Braşov, Roma cu Aroma, Geografia cu Geometria. Cînd are nevoie spune că e student, cînd îl impune situația, zice că-i şomer. Poate concubina cu o vădană mai în vîrstă, decît mama sa ,numai să fie bogată. Putred de bogată!

Orăşeanul

E deprins să-şi facă necesitățile în casă. Vorbeşte puțin cînd n-are bani deloc şi vorbeşte mult cînd are bani puțini.Cînd pierde numărul banilor agonisiți pe căi neoficiale este întreprinzător şi…fudul. Uită că îşi are obîrşia din Puțuleuca, mahalaua faimoasă a Teleneştilor ! Mereu e cu gîndul să emigreze în țări prosprere, iar într-o bună zi, mergînd spre locul de muncă, nitam-nisam să găsească jos, în fața lui…o pungă cu bani.Să vorbească mai mult ruseşte şi să falsifice accentele cuvintelor limbii române, pentru a părea mai vajnic şi mai solid.

Săteanul

Toate ale gospodăriei necesită a le face cu propriile puteri, singur, neajutorat de nimeni. Să se plîngă mereu pe guvernanții de sus, care mereu uită, complectamente de…țărani.Să facă o casă, apoi un sarai alături puțin mai mare decît casa, pe urmă—o başcă la poartă şi o bicătărie de vară, unde să doarmă în serile senine. Mai ales toamna, să strîngă roada, să mărite, să însoare, să cunune, să fie invitat la ceremonii: femeia merge în urmă, iar gospodarul înainte. Dacă este invitat la orele 12, sau după masă, el neapărat se prezintă la 00 noaptea sau după miezul nopții.Invitat la masa cea mare el nu prea gustă din bucate, fiindcă înainte de-a veni la sărbătoare… a mîncat acasă. Aşa e bine şi aşa e de folos ! Cu cît mai mulți cumătri şi fini, cu atît e mai trainică mafia locală !

Curvarul

Mereu îi tremură călcîiele şi este preocupat de statistică: cîte femei iubeşte în decursul săptămînii,lunii şi anului? Are fraze bine chibzuite, de serviciu, care le adresează fetelor, domnişoarelor şi doamnelor, deşi nicidecum nu se descurcă, nu ştie cum să deosebească clar aceste categorii…Este cea mai grea , cea mai străveche profesie a pămîntului,pe care a inventat-o omenirea.Un curvar nu are dreptul moral de a fi lipsit de timp liber. El nu are nici dreptul material de a umbla hoira fără bani de buzunar.Altfel el nici nu mai poate să se numească aşa.Mai este necesar ca el să fie liniştit cu gîndul, că dacă nu era curvar neapărat trebuia să se drogheze…

Vînzătorul

Este enervat mereu pe organele fiscale, pe cîntarele corecte şi mărfurile care nu cresc în pre. Îl irită trecătorii care trec parcă aiuriți pe lăngă tejghele şi nu cumpără nimica. Îl enervează şi-l aduc la cataclisme sufleteşti, scrîşneşte nevolnic din dinții, dacă chiar în apropiatul său loc de specului s-a instalat un rival…. Vrea să vîndă totul, inclusiv pereții magazinului, iar marfa să i-o aducă înapoi cumpărătorii pentru ca el s-o revîndă la un preț majorat. Şi nimeni să nu aibă grijă cu care organe sau lucruri necesită a se ocupa.Regretă întruna că nu a sosit timpul cînd se v-a începe a vinde aerul de-afară…

Cumpărătorul

Este derutat de avalanşa mărfurilor ieftine şi nepotrivite. Idealul unui cumpărător e cum să-l poată minte pe cel zîmbăreț de la tejghea, cum să-l impună de a-i ceda cît mai mult din prețul de cumpărare. Doreşte totdeauna cu bani puțini să procure mărfuri diverse şi bogate.Să miroase conservele, peştele şi carnea înainte de a se achita cu ele.Să facă frumoase complimente domnişoarelor vînzătoare, fiind totodată prudente, ca ele să nu-i fraierească la preț…

Zgîrcitul

E un mare specialist în calitatea hîrtiei igienice. În majoritatea lor sunt născuți în zodia Fecioarei. Îşi face cu regularitate clistire şi întreprinde cure de slăbire, dar de fiecare dată cînd intră în veceu rîde, iar cînd iese e mîhnit de

pierderile şi risipa ce i-o poate aduce destinul….Are multe vocații, talente înnăscute, dar nu le dezvoltă, fiindcă e convins că nu-i va aduce niciunul profit.

Businessmanul

Banii sunt puternicia lui şi principalul obiect de studiu în vizorul zilnic. De cum se trezeşte în pat este frămîntat de unul şi acelaş gînd: Cum să găsească un partener străbogat pe care să-l poată bancrotiza fără de judecată civilă!?sum să-şi convingă contraagentul de a obține un credit, care nu v-a fi posibil de rambursat vreodată… Zgîrcenia este zestrea lui principală. El poate să ofere multe daruri unei prostituate şi, nicidecum un suport celora care sunt săraci cu adevărat. Nu vrea să creadă faptul că toată averea lui este furată de la noi, oamenii simpli şi precipitată în buzunarele-i slinoase ale businessului autohton…Toate petrecerile : cununiile, nunțile, botezurile, cumătriile sunt ale lui şi el stă totdeauna cocoțat în capul mesei. Este invitat în casa majorității, fiindcă de la el…pute a bani !

Afaceristul

Pentru a reuşi un favor buzunarului este gata să citească romane, iar la nevoie concretă chiar să se prefacă din bărbat în muiere. Pentru a participa la o discuție serioasă nu v-a avea nevoie decît să-şi scoată capul de sub poala rochiei Se v-a ține în rochie pînă cineva îi v-a împrumuta o sumă frumuşică. După aceasta poate reveni la starea de bărbat , pentru că acum e tocmai momentul să plece, neobservat din oraş. El este bine educat, chitit la haine, cu pantofii lustruiți şi chepcă în carouri, cu bumb de-asupra capului.Trebuie să faci acte de escrocherie, cît mai frecvent să-ți schimbi locul şi mijlocul de acaparare. Adresa juridică să coincidă cu locaşul unei biserici, unei grădinițe de copii sau, în cel mai rău caz cu cel al comisariatului de poliție… Iar după aceasta, poftim ! Creditorii să-l caute cît doresc şi unde vor !

Deputatul parlamentar

Cît e la cîrma puterii are privirile importante, păşeşte puțin crăcănat, alandala, de parcă ar avea chiag la fund şi se salută alene. E un dihore de însemnătate statală! E sluga noastră, el ne conduce şi are dreptate în…imunitate. Trebuie mereu să fie concentrat cum să izbutescă să se acapere cu mai multe bunătăți pe care i le-a dăruit soarta. A învățat eticheta zîmbetului, poate să promită multe, dar nimica să nu facă, să fie gros de obraz

şi minciunos, dar minciunile le spune cu iscusință, încît şi singur le crede, pentrucă sunt minciuni…care aduc profit!Una din condițiile principale, e că a fost nomenclaturist la comsomoale, la partidul comunist.Altă condiție că este colaborator înnăscut al KGBului, sau ale altor servicii speciale ale statutlui. Altfel ar fi văzut el loc în Parlament cum şi-ar fi privit ceafa fără de oglindă. Numai că o condiție strictă al securiştilor totdeauna a fost sfînta obligațiune ca să nu recunoască acest lucru nici chiar atunci cînd este dus la țîntirim.

Savamți…Savanți…

De la o vreme Academia din Moldova a început să pîrîie de doctori habiltați şi nehabilitați.Un deosebit progres în ale cuceririi olimpului ştiințific îl ocupă la moment…juriştii.Din studentul de ieri, te pomeneşti azi (şi de ce nu mîine?!) cu un savant… de însemnătate…locală! Numeroase consilii de dincoace şi de dincolo de Prut, prezidează, (mai că nu prinzînd chieag la fund!) ascultă, apoi beau vin, mănîncă găluşte şi conferă,decernează,declară… La ora actuală în Moldova ştiința curge gîrla! Juriştii demonstrează prin legi locale şi internaționale cum este posibil şi admisibil combaterea crimei organizate,corupția în cele mai înalte eşaloane ale puterii…Apoi, aceşti masculi ai națiunii, (este o raritate de menagerie de a descoperi un colaborator al jurisprudenței care cîntăreşte sub o sută de kilograme!), obțin titluri,titluri.Peste piepturile lor maiestoase de marinar, curg conferiri,denumiri de doctori habilitați-tărcați şi nehabilitați-roşcați!În piepturile lor de-aramă clocoteşte sîngele a patru vieți.Deşteaptă-te, române! La noi în țară e ordine şi bunăstare fiindcă avem savanți jurişti.Dar dacă are iscusința de a lua masiv mită, aflîndu-se în exercițiul funcțiunii, acest reprezentant al Femidei semioarbe din societate, mai devine şi jurist din blocul economiştilor. Hai la alegeri, maiestre! Instaurează simbolul,precedentul! De însemnătate locală, deşi dînşii se consideră Cavaleri de Puțuleuca!Cum ei numai îşi apără tezele,pe dată la noi încetează evaziunile fiscale,se dau cepurile la poloboace, găluştele aburinde stau de-a gata.

Şi asta nu-i totul.Cei care au cufirit (pardon, cucerit!) tot ce se poate cuceri, nu se opresc. Ei asaltează orizonturi noi. Peste noapte avornici devin…Doctor Honoris cauza! Prin pile se coase halate şi, îmbrăcîndu-le obțin chipuri sobre de mitropolit albăstrel şi obtuz… La ceremoniile de abilitare asistă Patriarhii poeziei noastre, care cu pletele răvăşite în vînt,

recitesc…”Măicuță, de ce l-ai adus pe lume pe Petruță…Măicuță uşor, încetişor…fă-l din faşă doctor…”

Unul,care vinde cu succes armament în Transnistria, are trupul păzit de satrapi, participă în grup de jaaz şi sponsorizează abil tartajurile tuturor cărților.După ce a furat toate ajutoarele umanitare, în loc să stea la zdup, el dintr-odată, chiar dacă nu prea ştie a scrie şi a citi, este declarat şi el Doctor Honoris cauza! Nu încape nici o îndoială! El merită! Aşa spune şi Patriarhul poeziei naționale cu pletele împrăştiate în vînt.Totul e bazat pe lege,totul este justificat. Înainte, națiune! Cînd l-au îmbrăcat în chimonoul megru, i-au clădit chipiul cu canaf, individul în cauză, a făcut o plecăciune, vociferînd:” Eu vă iubesc fiindcă altele nu ştiu cum să fac…Vreau să vă bucur! Sunt mecenat,căci am fost spriginit să fur totul ce se poate.Pe bază juridică furînd de la golănime ajutoarele umanitoare,le-am supus comercializărilor holopilor prostiți, ca mai apoi să-mi clădesc numele pe memoria istoriei…Oare nu vedeți cum mă slăvesc barzii,muzicanții,pupcurişţii eterni ai Curții! Mersi pentru că suntem proşti!Profesia ne merge de minune.Pentru titlurile națiunii. Ca să devii savant nu odată capeți hemoroizi.Deci, pentru doctori,pentru Honorizi-hemoroizi!…”

Astăzi chiar dacă avem mai puțini preoți decît Doctori Honorius causa…principalul e să respectăm statistica!Nunțile şi cumetriile.Să ne ştim de neamuri, să ne avem de cumetri! Fiurerii, dogii,ducii şi regii sunt la rînd…Important să fim răbdători a ne da la strungă pe rînd!Cineva a declarat că, avînd bani poți face ca şi oile să fie frumoase.Se avîntă în ştiință generalii,care au, se zice pumnii mai grei decît creierii. Şi în loc de minte,un trebălău în frunte!Ştiința e în afara politicii,fiindcă politica, precum s-a spus nu odată , e o mare prostituată…La treabă băieți.Dacă nu cu pumnălăul, apoi cu trebălăul! Juriştii,economiştii devin cu duiumul la modă,în avanscena vieții ştiințifice. Nu cruțați pereții Academiei!Deşteaptă-te române! Avante! Înainte, căci oraşul,localitățile noastre au o sumedenie de edificii,pereții cărora sunt îmbogățite cu plăci comemorative ale mediocrităților din trecut.Numai dacă o să izbuteşti a obține în viața asta un milion două furat, neapărat progeniturile tale, o să-ți ridice onorul şi prin plăcile comemorative, în care se va menționa cu litere de aur, scrise pe marmura albă:”Aici a trăit, a umblat ,s-a odihnit şi a creat…” Principalul e să nu ne hîrtoiem pe loc drept. Inainte!Avante! Cine să ne susțină, cine să ne cînte osanale totdeauna avem.

AVEM COPII MINUNE, AVEM UN VIITOR!

Vecinii republicii încearcă să înțeleagă, de ce avînd un petic de rai trăim rău cu cei mai dotați copii din lume. Şi africanii, şi chinezii cu istoriile lor milenare, ba chiar grecii şi evreii, au obosit în mersul lor greoi să-I ajungă din urmă pe copii noştri. Ce mai vorbă. Ai noştri ca brazii! Din victorie-n victorie! Pleacă la concursuri peste hotare, acolo unde nici nu au auzit de Moldova., de Nistru , de Prut, Maria Bieşu şi Grig Vieru,Galaicu Păun şi Vasile Gărneț,ei ne duc faima… Avem cei mai dotați, talentați copii din Sud-Estul Europei!Copiii noştri fac minuni la Paris! În mod obişnuit ei scuipă cu virtuozitate în capul trecătorilor de pe Turnul Eifel. Din Occident revin acasă cu lauri, titluri şi burse!Premii la fel! Nu uitați,luați aminte. Dar cine sunt aceşti vunder cinzi ai junglei noastre naționale? Cînd am căutat mai bine, ei nu sunt decît nişte descendenți din părinți care ne-au trîntit economia de pe şezute, pe pîntece…Odraslele acestora se plimbă încolo şi încoace ducîndu-ne faima. Această jertfă a națiunii se va recupera înzecit atunci cînd noi nu vom mai fi, dar trebuie să răbdăm pînă la capăt…

Un tip, mai ieri era fugaci la şcoală ,peste noapte a devenit medic care culca şi continuă să culce oamenii pe spate, sugerîndu-le că el nu are nimica cu securitatea.Acuma, dînsul şi-a lansat progenitura, în aula studențească! Savant celebru! Contra bani şi oile devin celebre! Dar,nici o discuție în plus! Copiii noştri sunt cei mai talentați de la marginea Europei de Sud Est…de talie…locală!Principalul ca părinții progenitorilor noastre să aibă cu ce se lăuda pe la nunți şi cumătrii!Şi la alte ceremonii publice şi nepublice. Cine şi ce are cu copiii lor.Care şi cît a furat şi are ocazia să se laude…Doar nu este frumos să ai bani şi să chiulangeşti.Sau chiulangind să rămîi lefter… Copiii lor sunt pregătiți pe banii noştri şi asta tot e bine… Precum a spus marele Bard,la răsărit sub soare se-nchin-al meu apus…Cu-atît mai bine țării şi lor cu-atît mai bine…

Cui lor? Celor care ştiu a repartiza cu iscusință banii comuni dintr-un buzunar în altul…Dar ce ne facem cu oamenii care n-au bani şi nu pot să-şi lanseze progeniturile pe orbită occidentală? Să fie liniştiți şi siguri că sunt oameni de treabă, împreună cu copiii lor? Nu prea iese la socoteală, trebuşoara mă-sii de treabă. Ce curată murdărie! Ce spurcăciune de timpuri avea să aducă omul nou, Doamne, iartă-mă, dacă poți…

TARCAȚAUA

Mitică Tarcațaua dorimise noaptea într-un stog de fîn din preajma heleşteului,ademenit de murmurul izvorului ce se scurge spre apa tulbure a

Ciulucului. Hainele lui erau boțite de parcă odinioară ioeşide din gura vacii.Sughița, clipea mereu din ochi precum au obiceiul s-o facă mahmurii şi-i sălta din cînd în cînd umărul stîng.Întîrziase ca să vină la vreme la ferma de vaci. Colegii lui au fost nevoiți să încarce iarba cosită cu furcile, căci numai el, Mirtică putea porni tractorul din şopron. Îninte de a pleca la odihnă el, îi punea nişte secrete şi oricît nu s-ar străduit cineva să-l pornească, era zadarnic. Această mîiestrie, îi aducea lui Mitică o doză de mîndrie şi, presupusă încredere de sine. Fără de el, munca la fermă nu poate avea loc!De data aceasta,îi părea oarecum rău că a întîrziat, şi-a dus de nas camarazii, însă, în obiceiurile lui nu era ca să recunoască deschis greşelile, oricît de mari şi grele nu le-ar fi făcut. Orgoliul şi mîndria de sine lua vîrf la toate. Aşa îi este caracterul împrumutat de la părinți!

Acuma, după ce se încheiase mulsul vacilor de dimineață,iar cîrdul cirezii fusese mînat de către cîteva femei la păscut pe şes,majoritatea firmarilor venise la cantină.Obosiți de muncile grele prestate desdedimineață, mîncați de-a binelea, majoritatea bărbaților din sală, mai zăboveau la mese, savurînd odihna.Mitică, intră vajnic în ospătărie, se salută cu camarazii printr-un gest al mîinii, făcînd o mină de parcă nimica nu s-ar fi întîmplat şi se apropie de ferestruica albă, la care stătea Ana bucătăreasa.Era în vinerea mare şi, Ana înainte de a-i turna în farfurie,în întrebă:

În macaroane să pun ulei sau unt?

-- Lui, mai bine pune-i clorofos! Strigă de la masa lui Gavrilă, feciorul lui popa Dumitru.

Mitică înțepeni locului, de parcă odinioară vorbele băiatului guraliv îl înfipse cu un bold într-o bucă.Îşi întoarse privirile cu mişcări de manechină şi-i arătă băiatului cu degetul spre obraz, chipurile; dă-ți seama ce vorbeşti, june!

-- Da, da, acolo este un hîrb de clorofos, -- repetă ştrengăreşte Gavril, -- uite, sub calorifer.

-- Mergem pînă afară, -- îl opri Mitică cu glasul calm. – Să clarificăm situația.

-- Mergem pînă afară! – sări de pe scaun băiatul.

Toți ieşiră buluc din ospătărie. Cineva dintre firmari zise: ce-o să mai fie şi acuma!..

Aneta, rămase portret la gura gişeului. Văzînd că tot conflictul s-a început de la curiozitatea ei, ieşi speriată după cei doi certați, dar era tîrziu.

Primul ieşi cugura înainte, Mitică:

-- Mă murdărie, -- se îndîrji el către băiat, -- Mitică îi apăsă batjocoritor cozorocul şepcei peste ochi şi făcu nemulțumit: -- Mulgărițoiule!.. Te pui în poară cu badea care-i tractorist nu odată, dar de 700 de ori…

-- Mînile ți-s de aur, iar capul ți-i de oaie, -- zise Gavril îndreptîndu-şi cozorocul.

Mulțimea adunată în jurul lor făcu o pauză cu tăcerea. Mirosea a bătaie. Mitică însultat se făcu roşu ca bogasiul, gîndi să-i tragă băiatului un bobîrnac, dar se reținu. Vorba e că Gavril cîțiva ani în şir a cîştigat berbecul la trîntă. Şi mai avea o socoteală Mitică. Pentru dînsul ziua cea era încărcată şi trebuia s-o scoată la capăt mai repede. Avea de bătut doba la un mort şi treaba asta pentru dînsul însemna un ban cîştigat.

-- Eu nu mă ocup cu murdării ca voi, -- o făcu Mitică simțindu-se obijduit, apoi îl amenință pe băiat: -- Ați tăiat vacă zdohnită şi nu v-ați temut că dați carnea la stat.

-- Nu era zdohnită, -- protestă Gavril supărat.

-- Avea o sîrmă în inimă, -- zise Arion , medicul veterinar.

-- D-apoi de ce n-a ras cînd ai înjungiat-o? – se hlizi Mitică la băiat.

-- Am ras eu, ție nu ți-i tot una? – îl izbi băiatul cu privirile.

-- Ştiu eu, -- se hlizea Mitică, în schimb ce lumea grămădită în jurul lui nu vedea nimic de rîs, ba chiar căruțaşul Agache îl mustră:

-- Ai în vedere Mitică, dacă n-o să cari buruianul de pe Balțata, la iarna o să te mugă vacile…

-- Păi vezi că țîncul popii nu-mi dă pace să trăiesc! – să îmboură Mitică spre băiatul, care îşi muşcă buza de obidă, cît pe ce să-l lovească cu pumnul, dar în orice lucru trebuie să-ți păstrezi calmul pînă-n ultimul moment.

-- Bade, -- zise Gavril împecuitor, -- hai mai bine la lucru şi lasă doba în pace, caci la ferma fără tractorul matale ni-i greu. Mitică avea de dus şi azi la calîm şi avea temeiul să se laude.

-- Mă învîrt cu doba după soare! – apoi se laudă către băiat.—Tu nu ştii cu cine ai de furcă… Cum îs eu, dar asară l-am întîlnit la nuntă pe Sulac, chiar am băut cu dînsul.

-- Toată lumea ştie că ai un pîntece plin cu minciuni, -- nu tăcu Gavril.

În sfîrşit Gavril îl şocă pe Mitică, care se supără cu totul şi încearcă să-şi bată joc de băiat:

-- Spune chiar acuma; tîrşilă: Cine îți este popa Dumitru în afară de tată? Spune repede? Ha? N-aud… -- Mitică se apropie cu urechea spre el.

Gavril se fîstîci. Cineva se chicoti de rîs, dar îşi prinse veselia în palme. Băiatul , la asemenea întrebare simți că să topeşte pănîntul sub el. Sînjele îi

clocotea în vine, să plîngă de necaz, nu alta, dar după o habă de tăcere iradie bucuros. Culesese o idee ingenioasă şi îndemnă toată gloata să.l urmeze lîngă perjul de lîngă şopron. Acolo în timpul mesei iubeau toți firmarii să se joace de-a "capra".

-- Mensiu Tarcațaua! – zise Gavril, lovindu-l cu degetul în burtă, -- dacă îți spun cine e părintele, în afară de tată – află toată lumea. Nu-i cinstit , Mitică Belofrontovici.

-- Tu nu înconjura, spune ce te întreabă poporul, îl preveni Mitică cu însistență de parcă vroia să se vîre în sufletul băiatului.

-- Camarad Tarcațaua! – reproşă Gavril parcă cu politețe. – O să vă scîrbiți de bucuria dumneavoastră. Pe cuvînt! Lumea e de față, e martor ocular. Dacă îți spun în auzul tuturora te faci "capră" şi te sap de trei ori…

-- Ha? – cască prosteşte Mitică. – De trei ori?

-- De două ori? – se interesă Gavril.

-- Spune ce te-am întrebat, -- parcă se împăcă Mitică rîzînd caragios. Băiatul îl sprijini

pe Mitică de perj făcîndu-l o "capră" miauată în toată lungimea tractorului de marca 700.

-- E mult de două ori, -- hotărî să scape de belea Mitică.

-- M-am gîndit şi la lucrul ista, -- îl netezi Gavril pe spate, -- Ca să nu-ți pară mult, o să te sărim țoi deodată. Aşa-i că fac de două ori?

-- Ştiutcă, -- se împăcă Mitică şi iar bombăni, -- Spune tare ce te-am întrebat…

Gloata ştia răspunsul care trebuia să-l spună Gavril, dar luară cu toții apă în gură. Băiatul n-avea încotro. Nu ştia precis dacă e drept cele stîrnite de lume, dar se dădu lîngă urechea "caprei" şi zise plin de necaz:

-- Popa Dumitru mi-i şi tată mi-i şi bunel…

Nu dovedi să termină vorbele, că mulțimea începu să hohotească. Gavril se uita la o movilă de guri proaste şi urîte. Ferbea de mînie. Mai tare rîdea Mitică, care cu timpul îşi ascunse nasul mulțămit în sînul camaşei şi aştepta să fie călărit din clipă în clipă.

Gavril îl luă lăturaş pe Mişa Cănățui, un munte de băiat, se depărtară de-o poştă să aibă cum îşi face răzgon şi amîndoi scuipară a treabă în palme.

-- Haide să-i atacăm maiura prorocului Tarcațaua! – țipă Mişa fălos.

-- Ecze-cu-ți-a! – îl susținu Gavril amuțindu-l cu degetul pe Mitică. Băiatul venit din viteza mare, ateriză pe umeri înguşti de femeie a tractoristului. "Capra" icai ridicol. Gavril simți iz ascuțit ce îi hîrtoie vasul, dar se sprijini să nu cadă, c-apoi, după lejile joacei "țapii" devin ei singuri "capre".

Din urmă, ca o stihie, trăgînd ciubotele murdare de beligar după sine Mihai, fără cruțare, se năpusti pe noada lui Tarcațaua. “Capra”, spre hazul tuturora, urlă dobitoceşte şi căzu răpusă la pămînt…

Lui Mitică din nas îi curgea o şuviță de sînge. Parcă îl apucase posoaca. Se ținea de şale şi unicul gînd care îi clocotea în mînia sa, vroia să se răzbune pe toți care rîdeau…

Se desprinse cătinel de la locul “caprei” şi dispăru pentru multă vreme. Le-a părut de şanț la toți, dar Mitică o luă la obraz. Era de acum soarele sus, ameaza, însă tractorul stătea priponit lîngă groapa de silos şi nimeni nu-i ştia năravul.

Şeful fermei, un om slab, dar al dracului la gură, tăman venise de la raion unde participase la un seminar. Dintr-o frază a pus toată lumea pe roate, iar Gavril era în sat să-l caute pe Mitică. Îl găsi pe Mitică la țintirim. Se încîlcea printre cruci din urma sicriului şi lovea ca un hăbăug în doba cîrpită. Lumea se îmbulzea lîngă groapă, dar nici Mitică nu se lăsa în urmă şi lui Gavril îi venea greu să între în vorbă cu dînsul. Popa Dumitru cînta “Veşnica pomenire, veşnica pomenire!”, iar Mitică nu uita să-i țină hangul cu doba şi lumea se uita chiorîş la el. Popa se încurca. Zăpăcea prin aer cu cadelnița de parcă silea să se dea mai repede sicriul în groapă. Şi aici Mitică veni în “ajutor”. Lăsă doba într-o parte, zmunci lopata din mîna gropaşului şi începu energic a da țărîna peste sicriul din groapă… Lumea încremeni.

-- Opreşte, fiule! – sări cu vorba părintele Dumitru, -- eu trebuie s-arunc primul. După buchia sfîntei scripturi, pentru iertarea păcatelor…

-- Păi da, părinte, -- i-o întoarse Mitică cu gura bată, -- dumneata ai leafă, iar eu îs din vîrabotcă: cît lucrez – atîta îmi plăteşte…

Gavril nu ştia ce să facă. Vre-o doi oameni vînjoşi, plini de jale îl luă pe Mitică în părîng, de mîni şi de picioare, şi îl aruncă cu toată ura peste nişte ciritei de porumbrele. Îi aruncă doba cît colo în rîpă şi Mitică înțelesese că nu-i de glumit cu poporul satului. O luă la sănătoasa cît mai era lucrurile cu cinste şi veni acasă.Îi ieşise băutura pe gîtlej, dar nu vroia să meargă la fermă, oricît nu-l rugă băiatul. Veni a doua zi. Şeful fermei îl chemă la cabinet şi după ce ieşi de acolo era galbăn, lovit de frică. Şeful i-a amintit că sunt legi pe care fiecare e dator să le răspecte, iar Mitică se teme de miliție. Alta e că Gavril nu dormise toată noaptea. Se gîndi cum să-l “bucure” pe renumitul tractorist al fermei lor… Acum Mitică păşea spre tractor şi nu credea în altele decît în muncă şi disciplină, dar lîngă groapa de silos se buimăci… La volan cineva puse un “Crocodil”. Răpitorul de faneră ținea într-o mînă o furcă de fier , iar în

cealaltă panoul pe care atîrna caricatura. Eroul nostru era înfăţoşat într-o mantie, beat la volanul tractorului care pluteşte într-o sticlă cu rachiu…

În acea zi Mitică deveni hegemonul revoluției din sat.Tractorul lui bîrnîia pe toate hudițele satului, în căutarea lui Gavriil, dar el nu avea să ştie că feciorul popii, deja plecase cu o zi în urmă la şcoala de mecanizatori din Cucucruzeni.

Tarcaţaua avuse pocsie pe tot satul.Pînă la sfîrşitul lunii cînd primi salariul.

--Am cîştigat luna asta puţintel, dar…macar mă trag cu tractorul! Şi la urmă iar îşi amintea de năzbîtnicul Gavriil: De ce m-a desenat baistrucul cu bască roşie pe cap? N-am purtat bască roşie de cînd m-a făcut mama pe faţa pămîntului?!..D-apoi pe desenul cela nu era chip de om gospodar, ci o animală ordinară!

De-atunci Mitică, deşi a îmbătrînit, oamenii tot îl mai sîcîie:

--Ei, cum măi Todirică, era bine de trăit înainte?

-- Eram tînăr şi-n putere. Mecanizaţia era pe picioare, iar eu cît doream atîta mă trăgeam cu tractorul…Iaca Gavriil, s-a făcut bisnessman şi nici nu cearcă să grăiască cu mine…E bogat,pentru dînsul e altă viaţă…Între taică-său şi bunelul său…

EPISTOLA

lui Timofei Trubă
pentru rubrica “felicitări”
a redacției « De-a hîrjoana »

Domnule redactor!

Prin prezenta ţin să vă comunic că de azi înainte nu mai este chip de trăit normal în ţara asta. M-am apucat să vă scriu cu scopul de a-l felicita pe nănaşul meu cu ziua naşterii,dar înainte de a vă ruga ceva, doresc să analizez unele aspecte religioase şi morale din societatea noastră scîrnavă. Pentru asta ţin să vă înşir sfaturile mele acumulate pe propria-mi experienţă de viaţă:

Mai întîi de toate – în rezultatul oricărui amor, nici un fel de aborturi!Nici un atribut anticontraceptiv!Nici un fel de acţiuni care ar întrerupe sarcina!

În al doilea rînd -- nici un fel de mîngîieri cu schimb de …palme! În timpul actului necesită a se şti că se poate de sărutat numai obrazul drept şi arareori -- spatele. În timpul sexului vîrsta bărbatului nu e de dorit să

depăşească cea a femeii.Actul sexual propriu-zis sau coitusul se admite şi chiar se recomandă de-a se exercita nu mai mult de odată între cicluri.

În al treilea rînd, femeia trebuie să nască singură, fără ajutorul cuiva,dintr-o parte. Nu trebuie nimica să se taie.Instinctul totdeauna dictează momentul ceea ce trebuie să se facă în situiații de-acestea dificile.E nevoie să se aibă un mod sănătos de viață. Fără excese , fără pară şi foc! E de dorit, cînd afli că a născut amanta, să tragi un joc gol puşcă,la lumina lunii. Viața trebuie s-o trăim fără de arme, fără rezervoare artificiale de apă.Este oribil de a-ți face baie, stînd lioarcă în ploaie.Ei, dar dacă undeva te mănîncă, trebuie să te şi mai scarpini la timp. Rapănul de pe corp se poate de curățit şi cu mîinile goale, dacă o să te clăteşti cu propria-ți... urină. În asemenea situații se recomandă a evita plăcerile acute, alcoolul şi chiperul iute. Dar să încerci a scrie poezii, şi de a-ți face cu regularitate clismă. Fiecare lehuză să împroaşte cu laptele ei din piept cînd alăptezi un copil străin. Altminterlea laptele poate să se îmbrînzoşeze. Luați aminte! De la vaci, capre, oi şi alte animale mulgătoare, a se lua laptele în beneficiul naturii.

În al patrulea rînd: Ceea ce se seamănă şi trebuie să încolțească nu trebuie de mîncat. Nici semințele de floarea soarelui, fără a se scuipa cojile nu trebuiesc consumate, altfel, pe neobservate te încui şi basta, nu mai vezi soarele! De la copacii ofiliți nu trebuie să se frîngă frunzele. De-acolo ele cad cu de la sine putere... Vorba poetului! Merele, perele, vişinile, trebuie să cadă de pe ramuri cu tot cu codițe. Iar harbuzul – cu coadă cu tot. Şi doamne fereşte să i se mănînce coaja.În asemenea situație nu trebuie să te frezezi, să te bărbiereşti, să-ți tai unghiile. Iar țînțarii, gîzele ori să le striveşti sau nu totuna ele există şi vor exista pe capul nostru cît vom fi şi vom trăi. Mai bine rabdă cu îndîrjire pişcăturile lor! Lucrul acesta nu se chiamă călire. Asta e viața în toate manifestările ei. Dacă ai prins o căpuşă, înainte de a o scăpa sub piele,de ai trîntit-o la pămînt, asta înseamnă că eşti demn de a fi decorat cu “Meritul civic”. Iar dacă gîza a izbutit să intre sub pielea ta, mai bine crîşneşte dinții şi rabdă urlînd pentru a te descărca, a te răcori....Mai în scurt, nu trebuie s-o nimiceşti, căci şi dînsa e dată de la Dumnezeu să trăiască cum poate. Nici un fel de medicină! Nici un fel de lecuire,tratament (ultimile două cuvinte sunt sinonime).

În al cincilea rînd: Dacă cineva s-a hotărît să moară,se interzice orice înmormîntare. Hoitul mai bine nu trebuie de atins.

În încheiere,iarăşi doresc a mă referi la sex.În primul rînd el trebuie să decurgă în mod natural. Instinctul totdeauna te duce de rîpă. Amplituda devierilor în timpul aşa- numitului coitus (cuvînt sinonim cu “sexul”) trebuie să

se desfăşoare în aşa mod, încît să se facă cît mai puţină fricţie peste tot. Se înterzice categoric de a orienta organele genitale cu ajutorul mîinilor.

Asta-i tot, stimată redacţie, ce vă propun eu pentru rubrica "Felicitări."

Da, era să uit, mai am o rugăminte. Transmiteţi vă rog o melodie în înterpretarea lui Nicolai Vasilevici Sulac, pentru soacrele mele. Nu uitaţi că degrabă va începe vremea cînd oile umblă cu berbecul.E o tradiţie milenară de înmulţire a genului oieresc. Cu atît mai mult cu cît la Paşte avem nevoie de cîrlănaşi jertfiţi şi fripţi pe tigaie, sau jăratec... De pelicele la fel, fiindcă ernele prin părţile noastre au devenit geroase, cu multă zăpadă. Deci, precum aţi înţeles --- toate încep şi converg la oi... Îmi pare bine că redacţia va avea prilejul să publice o bogată informaţie , precum este articolul meu , scris din abnegaţie, la lumina scundă a opaiţului, comunicîndu-vă totodată că prin părţile noastre lumină electrică, se dă cu ţîrîita... Ţăranul ştie şi rabdă multe. Alta nu i-au rămas de făcut...şi asta e tot ce am putut să vă comunic prin prezenta.Mulţumesc anticipat,de la un viitor deputat, al vostru Timofei a lui Halarambie Trubă de la Puţuleuca.

LA ZATOCA

Dacă doriţi a savura fermecătoarea Marea Neagră,pe care cu atîta amabilitate şi zel ne-au furat-o ruşii,ca s-o deie în stăpînirea perseverenţilor ukraineni,este nevoie să confruntaţi vămile...Exact cum m-am pomenit , cu familia în vipia verii trecute mergînd la odihnă spre Zatoca...Am avut prilejul de a simţi pe propria-mi piele privirile încruntate ale vameşilor ,care prin acţiunile lor de intimidare cu mult zel îşi bat joc de moldoveni, convinşi că nimeni nu-i v-a trage în ţeapă.Doar ukrainenii ca şi noi sunt în devenirea deplinilor depline de membri ai Consiliului Europei...Ei n-au auzit că prin aceste locuri cîndva au existat şi moldoveni; că Cetatea Albă, Chilia, Izmailul... mai poartă file scrise ale istoriei românilor.Oamenii din părţile locului par a vea pe lngă stomacul lor şi o...rînză de găină...Ne-au controlat bagajele,copiii, soţiile, soacrele au fost verificate dacă nu cumva vreuna din ele e de...sex ambigen...În sfîrşit,iată-ne cazaţi,pe omoplaţi,la una dintre bazele turistice situată în edificii exmoldoveneşti...Adică dintre cele construite de către moldovenii contemporani,dar vîndute de către birocraţii de la Chişinău,pentru costul de un leu şi un comision de..un milion...Oricum mizeria e mare,iar preţurile sunt de talie europeană.Severitate,stricteţe şi obrăznicie în stilul bunilor noştri vecini... Am cerut ca pe lîngă odihnă, să mi se prezinte (precum au afirmat romanii)...spectacole de circ! Contra valută forte, nci o problemă.Oricare capriciu din banii noştri sunt potolite. Am mers în excursie ,să le arăt copilaşilor mei Cetatea Albă,fala istoriei noastre naţionale.Acolo, însă am găsit

cetatea în măreția ei falmică, dar ghizii nici mîrc ceva despre moldoveni! Am purces apoi în drum şi iată-ne de curînd la Tatarbunarul cu istoria sa glorioasă. Am fost familiarizați cu istoria revoluției de la 1924 ațîțată de ruşi şi ukraineni contra românilor, pentru ca ulterior tot ei , ruşii după 1940 să căsăpească şi pe învinşi şi pe răzvrătiți... Pe vitrinele expoziționale n-am văzut decît doar pistoalele revoluționare pentru vameşii ukraineni de azi... Purcedem mai departe,la faimosul Ismail, unde cîndva un general chior i-a zdrobit pe aliotmani ca să ne elibereze,chipurile,ocupîndu-ne cu abilitate pămînturile dintre Nistru şi Prut.Dar pe malul Dunării, nici zare de cetate! La Chilia au găsit luntre şi pescari...Care va să zică, ce nu vă place,bă? Nu-i nimica, pane hohol! Prietenia de nezdruncinat între noi şi voi continuă faimos! Chiar dacă nu ne comvine ceva: noi înghițim găluşca,iar voi -- mîncați-vă slănina.... Ce simpăticuți sunt vecini aduşi peste noapte pe capul nostru în obrăznicia lor, de către “fratele mai mare!” Cine nu mă crede n-are decît să meargă la ei,trecîndu-le vămile, admirîndu-le Zatoca şi istoria care nu le aparține, de care nu au grijă...

GENERALUL DE PAIE

Înalt,zdravăn,rebel la privire,cu mîinile mari şi puternice cît căuşile de turnat grîul în țuhali.Adevărat taur,adevărat dulap mişcător. Are o înfățişare de frate al pămîntului,răpit de la coarnele plugului, adică țaran,mereu cu ochii-i iscoditori, mereu se întreabă în sine: Cît o să aştepte pînă v-a ajunge: de la plug... la cosmodrom?! Uneori îşi permite să glumească.Cravata de la gît parcă stă mai mult de formă, mai curînd e un atribut de prisos. Creierul lui (au determinat gerontorologii!) în cutia lui craniană e minuscul ,comparativ cu pumnălăii... În vreme ce actualii miniştri, demnitari ai statutlui,făceau năzdrăvăniile lor, el, cu pas convins de tractorist, mergea zilnic în pădurea Sireților de se lua la încăierare cu stupul de albine, ridica greutăți,bea must de buruiene... Făcea sport , adică. Astăzi a devenit tare ca oțelul,numai vînă de Putere! Aşa şi trebu, zice dînsul! Edilii, oponenții lui de eri, au rămas răscrăcănați! S-au înfricoşat c-o să-i omoare ,stau în aşteptare c-o să le taie tuturora boaşele... Mulți s-au speriat de el şi au fugit.Alții stau călare pe geamantane, ascunşi prin fări, cei de-al treilea soi, s-au predat. Au cedat...te pui cu nebulul, zic ei!I-au permis fără echivoc, să avanseze pe ierarhia serviciului specific, vertiginos fugitiv ,demn de zborul unui general-savant, doctor în ştiințe!.. El e în avanscena vieții cotidiene!Mereu apare la ecranul televizoarelor, vociferînd că e pornit să încearcece a dezrădăcina crima

organizată , corupția...Nu are în nimeni încredere. Mereu aruncă fraze – tertipuri: "Las-că te ştiu eu pe dumneata! Ai furat ,împreună cu voievodul calul lui Kotovski, tata rechetului!.." Într-o zi a mers la Guvern ,cerînd de la întreg cabinetul, să lase amprentele lor pentru verificare...Miniştrii şi toți hoții legali de rang mare de-acolo s-au înfricoşat văzîndu-l, de moarte. Şi-au făcut cruce, au scuipat în sîn cu toții. Mai ales că el , în locul bodygarzilor, ținea de curmei un dulău cît un vițel, hrănit cu inimă de bou...

Salvarea săracilor şi oropsiților! Generalul nostru național, faima şi mîndria gliei populare! Datorită lui de azi înainte avem toată încrederea că nimănui dintre noi, holopii, nu ni se vor încalcă drepturile omului...Numai să fim atenți , să nu-l scoatem din sărite,c-apoi!.. Dacă se enervează, îi saltă pahoanele din loc, ciocăneşte cu pumnălăii metalici în biroul de stejat, tună cu niscavai Dumnezei peste cap şi...purcede străduitor de a combate corupția şi crima organizată ce mişună ca o nălucă în statul independent şi suveran.... Sunt mîndru de pămînteanul meu codrean! El a devenit o spaimă națională pentru mafia de la nord cuibărită tot mai mult şi mai aprig la capitală!

În ultima vreme, cînd trebuie ca cineva să evite închisoarea pentru comiterea fraudelor, moldovenii, neapărat îi fac peste noapte... aleşi ai poporului! Astăzi pumnălăii şi trebălăul generalului flutură ca două barosuri pe ecranele națiunii. " Şi duneata şi Dumneata taci că ştiu cine ieşti şi cît ai furat; cine ții ginerele cine ți-I soacra ş-aşa mai departe...Aşa cî...tăceți cu toții!Dacă vreți s-aveți de-aface cu mine,încercați... Pînă n-am încercat eu!"

DE VINĂ SUNTEM NUMAI NOI... BĂRBAȚII

Femeile țării Moldovei sunt derutate. Pentru a limpezi lucrurile, ele se întrunesc, fac mereu concrese , cerîndu-şi drepturile spre aripile albe ale democrației, egalității şi echitării sociale. Ele au lideri ce binecuvîntează sus şi tare de la tribune, toate discursurile lor, canalizîndu-se în problema legată de facerea pîrtiilor spre cîrma țării; de a face în fel şi chip ca pe noi, bărbații să ne mai trimită... la cuhnie. Dar, precum suntem noi, barbatii fideli puncii lui Dumnezeu ca femeia trebuie sa si mai teama de sexul vinjos, ele, adeseori, in mare voga ne invinuiesc in toate pacatele pamintului.Acuzarile femeilor societatii nostre sunt strins legate de fenomenele sociale si naturale ale economiei de piata.Totul ce se intimpla cu ele in ultima vreme,de vina suntem noi, barbatii... Poate pentr-aceasta ele au recurs la un procedeu politic de rezonanta. Au cocotat la tribuna epocii o gurista a natiunii care, de cum se urca la tribuna, sprigினindu-se in cirje vocifereaza, cercind sa dee la socoteala occidentul::-- Doamne , Iisuse Hristoase, pazeste tara si poporul! Adu-ti aminte,

Doamne ca Rusevel a condus America stind in carucior, fiind hranit cu lingurita, iar pe mine nu vor raii istea de moldoveni, sa ma aleaga presedinte! Barbatii nostri sunt niste marginiti la aceasta margine a Europei! -- Sa fie marginiti masculii! racnesc politiencile noastre.Vreau sa amintesc:fmeile noastre sunt receptive fata de idealul dragostei.Simtind mizeria vremii pe propria lor piele, ele au dreptul ...sa scuipe pe printul care incearca sa le ancoreze , daca saua calului sau nu este de aur, iar cavalerul respectiv nu este seful unei companii bogate. La noi femeile, acuza si ochesc tinta, in centrul careia se zvircoleste un suflet de barbat.. O domnita cu tigaroiul in gura sta sub un gard cautindu-si insistenta ...pantalonii, arareori trage un git de sampanie dintro garafa cu eticheta rupta, sughitind amarnic, aratind cu degetul catre primul ins care trece linistit pe-alaturi: " Voi sunteti urmasii Romei?.." Bordelurile si bulevardele oraselor din Turcia, Grecia , Italia, Cipru, Portugalia... s-au aglomerat de curvistinele noastre. Apare simpla intrebare: Cine sunt de vina de-aacest dezastru ? Desigur , barbatii!O domnisoara, studenta la facultatea de Drept de la ULIM la maternitate a nascut cu succes un arab ca pina seara , cu performanta olimpica sa-l paraseasca, sarind geamul. Cine este vinovatul? Desigur, noi barbatii moldoveni! In tara noastra , fiecare a doua femeie e, schizofrenica, din nascare... Cine sunt vinovatii? Nici o discutie, nici un comentariu! Noi, barbatii! In orasele si satele noastre in ultima vreme multi negrisori, purtatori de limba romana joaca fotbal frumos... Cine este vinovat in schimbarea la fata a natiunii moldovenesti? Desigur, barbatii nostri, bata-i vina. Ei prea mult dorm si uita sa-si ocroteasca consoartele. Daca o femeie bomba de miinie, nu face demincare sotului, nu-i place sa gospodareasca,iar in timpul unui eventual divort, porneste aprig copii impotriva tatalui, mai puneti la indoiala cine e de vina? Desigur, el, barbatul! Ceva se pierde, ceva se adauga, dar societatea merge inainte! La universitatile noastre s-au deschis larg usile clinicile juridice . Consoartele noastre au de unde lua informatii necesare de a se apara. E adevarat, ca intr-o zi din nefericire o ambulanta a adus la clinica respectiva pe o femeie careia i se rupsese apele si a nascut chiar pe masa unui profesor-avocat universitar... Nu-i mare bai! Profesorii de-aici s-au clarificat ,dar liga femeilor a constat cu certitudine, ca vinovati in incidentul respectiv sunt numai si numai neglijentii istea de masculi...A o incheia linistit, calm cu femeile, n-are nici un rost sa opunem rezistenta inversunata, decit... sa plecam pe alte planete. Dar nu sunt sigur ca nu vom fi gasiti si intorsi inapoi. Femeile fara de noi nu pot exista, fiindca nu vor avea cui spune cine este vinovatul soartei lor deplorabile.Ele, cit n-ar fi de abile in capricii, totuna nu-si doresc sosirea potopului. Si noi , oricit de corecte

n-ar fi faptele nicidecum nu dorim a ne lipsi de ele. E rau cu rau,dar...Precum s-a exprimat bunul meu amic izgonit pentru o vreme de la domiciliu: "Sa nu fim ca la stina!" Daca nu ma credeti, iesiti in strada si va veti convinge ca efectul stinii... continua! Chinuite ramin numai femeile! Indurare, salvare, sarinti oameni buni ca-i pojar! Cine sunt de vina in Moldova ca imbatrinesc si mor...femeile? Dacă ele merg la Sergheevca sau Zatoca şi intrînd între valuri să se urineze, cine credeți că sunt de vină? Desigur că noi, bărbații, deoarece n-am avut grijă ca să le învățăm la vreme ...să înnoate. Altele nici nu se pot pune la îndoială.

ÎNTR-O ZI M-AM POMENIT... MORT

(Variantă)

Într-o bună zi, facîndu-se inventarierea în cancelaria domnească, întîmplătoi am fost trecut în lista celora care trebuic să plece. în asemcnea cazuri, e şliui deja, nimeni nu doreşte să-ți aflc părerea, decît te aşază cît mai comod ui sandalele înainie, într-o fnimusețe de sicriu. Nu m-am lăsat dus cu totul dc nas, flindcă am multc pile şi înainte de a da ortul popii, îneleştai puternic dinții, zăbovind sufletul în mine. lar dacă ai suflet. poți simți şi asculta totul a-se petrece împrejurul coşciugului, pină a fl dus pe năsălii la groapă.

Deci, Ineasca este în doliu. S-au adunat radele, camarazii de serviciu s;i tnă petreacă. Am fost o notorietate aproape ignorată de Boemă, dar au sosil săcompleteze cortegiul diferiți tipi necunoscuți. Chiar şi reprezentantul puterii de stat. Orchestra prezidențială, care la Chişinău totdeauna, lîngă avioanc, întîlneştc soliile străine, cînlă întruna, la poarta casei părinteşti, niarşul funebru. Pc vîrful Lipăgaului, o baterie de artilîerişti stau de-a gata, ca la prima comandă să traga salve, în mcmoria celuia care nu mai este. Ani priceput că Guvernul nostru abulic are grijă să-şi înhumcze cu pompă hoiturilc celcbre. Posteritatea, care pînă mai ieri habar n-avea cum mâ lupt cu mizeria timpului, o dată cu decesu! meu s-a priceput că am tbst un nestemat național.

Dar e ştiut că, în situația aceasta a corpului omenesc, prioritate de a-1 deplînge li se dă, în primul rind, rudelor apropiate.

Am avut mai rnulte dragoste în viața mea faclie (ca sa nu lc confund, elc sîntnumerotate!) şi laînormîntareau venitcam toateodată.

Copiii mei. care constituie şi ei o rezervație, cu ale lor. Care lăcrima în tihnă, care se juca de-a bîja, aiții se scobeau în nas, nici să-i intereseze ce s-a întîmplat cu creatorul lor. Pe cînd femeile, toate cu plctele în vînt, s-au aranjal în rînd, facînd coadă ca să mă bocească.

în şopron, un mîțuc nieuna ascuțit şi jalnic.

Cînd dragostea numărul unu, sc pregătise să sloboadă cuvinte de jale, aplecată asupra chipului meu, deodată, din spate, dragostea numărul nouă, în fotă opreg, de i se fillîiau poalele, prinse nestăvilit a ciripi în auzul tuturora:

—~ Cum de-ai muri-i-t, dragul meu armăsari! Parcă mai ieri sărcai sprintenel peste geam, în odăița fcricirii noastre.cînd bârbatu-mi nu eraacasă-ă-!!!

— Dă-te într-o parte să-1 bocesc mai întîi eu, depravato! interveni cu promptitudine dragostea numărul şapte, carc pînă a ajungc la căpătîiul meu, mai întîi leşinăde cîteva ori, revenindu-şi după ce ftisesc stropită cu agheasmă.

— Prima trebuie să-l bocesc eu! îşi facu loc cu coatele dragostea numărul cinci, cea care toată viața n-a fost mulțumită cum îi plătesc pensie alimentară. Sînt îndurcrată, îndureratclor! Eu 1-am iacut fericit cu doua fete gemene.

Dacă-i vorba de asta, se include în ceartă dragostea numărul fluuasprezece. care s-a prezentat ca prin minune la ceremonia funebră, cu o Hioboadă neagră, trasă peste ochii fardați. Simt deja cum joacă icrele în plnlccele meu, dar al cui e copilul voi şti nuniai eu!...

- Iubițelul Boricelul!!! încrucişă mîinilc a necaz dragostea numărul Ircisprezece, cu care am înccrcat să mă căsătoresc îndată după ullimul l'ulrcmur de pămînt din Moldova.

- Închide-ți gura, curvo! Mai tare m-a iubit pc mine, căci nici bărbatul mcu nu ştie că am copil de la mortut ista...

Un tel de burzuluia]ă şi învălmăşeală se stîrni în mijlocul ogrăzii. Mirosea a gîlceavă şi flocăială între dragostele mele, iar în jur nici zare de polițist sau minpier.

Un analist de la securitatea de stat. harnic, cu un aparat, fotografia din toate părțile şi din toate pozițiile sicriul, înconjurat de flori de busuioc uscat. Securistui avea nobila misiune, la încheierea dosarului personal, de a convinge conducerca lui că, azi, dcja am întins canioarcelc.

Situatia tensionată au descărcat-o doi avocați, delegați de către Onducerea de vîrf, pentru a rnă petrece pe ultimul drum. Tăbărîse cu ei o mroană din flori vii, procurată la poarta pieței de cîini şi găini. În ajun, pentru chestia asta au adunat, cu mare dificultate, cîte doi lei de căciuiă, de Ia fiecare membru al colcetivului. Bravii noştri avocați,cînde vorba să adune un asemenea comînd, bărbații au o înfațisare de castrați, iar femeile, pare că cineva vrea să le sugrume. De: au şi ei nevoile lor, sărmăneii! Mita este cu anii tot mai micâ, deoarece le-o hîştesc de sub nas polițiştii, procurorii, ludcrătorii de toate nivelurile...

Şi iată, în sfîrşit, unul din reprezentanţii avocaturii ieşi în mijlocul ogrăzii, răscrăcănă picioarele şi, în stilul institutului de apărare, improviză un fel de miting.

- S-a cîrceiat şi a înţepenit trupul unui mare jurist! vociferă colegui. Plîngeţi, tîlharilor, banditilor, hoţilor! Admiraţi frumosul hoit şi deplîngeţi salvarea voastră în decurs de mai mulţi ani. Dupa care avocatul, cu răsuflarea întretăiată, facu un îndemn: care aţi avut datorii faţă de el, mita care aţi împărţit-o numai cu procurorul şi judecătorul, profitaţi de ocazie şi aduceţi-vă contribuţia în această clipă de rămas bun...Priviţi înjur cîte femei frumoase rămîn fară dc suport material...

La adunarea funebră asîsîa cumătrul celei mai mari autorităţi interlope. Ba chiar şi cel de la combaterea corupţiei şi crimei organizate, care în tinereţe putea să rupă potcoave de cai. Dînsul, împuternicit, a încercat să spună ceva în semn de omagiu, însă, de coşciug s-a apropiat Izvorel Şmatocul, clientul meu de ani de zile.

Izvorel, în ochii holbaţi ai celui ce mai încerca atunci să îndoaie o potcoavă de corupţîe. Îşi descoperi scăfîrlia chilugă şi, după un suspin afundat, scoate lanţugul de aur de la gît şi mi-l aşază la urechea stîngă. Lîngă urechea dreapă a depus telefonul mobil. Retrăgîndu-se, îşi mai acoperi faţa cu batista, ca să scape cîteva lacrimi. Între timp femeia iuşcă, cea care a fost totdeauna nemulţumită cum i-am acordat pensia alimentară la întreţinerea copilului. Ciordeşte pe neobservate lanţugu! preţios.

Izvorel ridică o mînă cu pumnul strîns în sus şi strigă:

— Dormi în pace, frate! Fii avut acolo sus, iar telefonul ţi 1-am pus în caz de voi avea nevoie de consultaţii, cum să ies din cutare sau cutare situaţie în care viaţa...

Un buzălău gras se aşeză pe nasul meu neutiu, în vreme ce lîngă corpul nemişcat îşi facu prezenţa reprezentantul de la Uniunea Scriitorilor, criticul literar, care atîta vreme cît am creat şi publicat, s-a facut a nu mă observa, şi a declarat nu o dată că nu exist ca scriitor. Acesta, fară pregătire, începu din capul locului:

— In memoriam, stimat popor! Deplîngeţi soarta acestui mariir ul neamului! Urmăriţi mîinile lui puse pe piept, degetele lui care par că mai scriu opere valoroase! A fost un scriitor, adevărat îngrăşămînt mineral pentni literatura de mîine. De la Rebreanu încoace... Criticul, pe care îl ştiam cn paremiolog notoriu, parcimonios la complemente, deodată se înăbuşi într-o tuse măgărească, pe care o poţi auzi la scriitorii consacraţi, după banchetelc cu beţii crîncene, la lansări de carte avute adeseori în incinta casei Uniunii

Scriitorilor. Umpleți paharele, aprindeți lumînările! Caciuliți-vă, amicilor! Cârțile lui vor dăinui multă vreme departe de movila mormîntului lui! Moartea neruşinoasă a îndrăznit să ne rapească un adevărat geniu al narațiunii...

Ascuttîndu-i ciripitul acestui bard, deodată simțisem cum începusem a mă clătina în sicriu.

Evenimentele se desfaşurară şi mai anapoda. Criticul în cauza, de la o vreme a devenit mîna dreaptâ a ex-voievodului nostru, cu ajutorul căreiti merituosul om al Puterii se scarpină în fund.

— Fii mîndru, dragă confrate, continuă criticul politician, căci timpurile te-au înțepenit la această clipită! Nu te-ai încovoiat în fața destinului.

Şi tot atunci, fața oficială a Puterii noastre începu să dea citire Decretului prezidcnțial, prin care mi se conferca, post-mortem, titlul de Laureat al festivalului național "Galbena agudă", apoi, după o pauză, mai concretiză ca, decum voi fi astupat cu huma strămoşeasca, la căpatîi mi se va instala un bust.

La aceste note, simții cum se începu în jur o furtună cumplită. Calamitatea naturală m-a întors cu fundul în sus, iar panlalonii mi s-au dat în jos, dezvelindu-mi partea ruşinoasă a corpului către cei ce veniseră să mă comemoreze...

Fflră a se mai mişca timpul înainte, pe dealul Lipăgăului, o canonadă de artilerie zgudui tihna Incascăi, năruind malurile, astupînd groapa cu cotlon a mormîntului meu.

KILLERUL

În dricul amiezii, după masa de la cazinou, proaspătul capitalist moldovean dormita, întins în fotoliu, cu picioareîe pe masa, stil american. La uşa oficiului de la intrare, stâtea paza de corp, un bărbat cu inustață, care nu ştia să zîmbeascâ. Dinspre strada animată, se auzeau voci de domnişoare, care treceau dispuse dinspre Universitate. In curînd, cînd îoropeala părca să-i cucereascâ de-a binelea pe cei de la oficiu, ca un trăsnet, din tăriile cerului, se auzi un zgomot tulbur şi neclar.

Învălmăşit degălăgie, capitalistul abia desfacu pleoapcle şi văzu în fața lui o huidumă bărboasă, cu mîinile vînjoase, în care ținea un "Mauzer", îndreptat lîngă tîmpla lui. Paza de corp, dezarmata, cu un pămătuf în gură, stătea legat burduf, la picioarele lui.

-- Mîiniie-n sus, chiloții în jos! Nici o mişcare în plus, căci chistolui e încărcat! răcni înspăimîntător nămila bărboasă.

-- Ce se-ntîmplă, Domnule? facu mirat, capitalistul, păstrînd o mină veselă pe fața lui grasă şi asudată de placere.

-- Gura! Nici un fel de abateri lirice! Sînt killer! Am misiune nobilă, de la patron. Sînt asasin!

-- Că nu eşti labagiu, surîse lejer amenințatul cu moartea. Vreau să cred că ai copii, soție gravidâ, soacră bolnavă şi te afli în exercițiui funcțiunii. De aia şi tulburi liniştea la ora asta de odihnă. -- --- Banii te-mping la toate!

-- Chiar şi la acte de teroare, căzu de-acord capitalistul, luîndu-şi picioarele de pe masă, ridicîndu-se. Îşi aşeză vestonu] negru peste umerii lați scoase pămătuful din gura bodyguardului şi, revenind în jilț, întrebă domol: Ce marcă e puşca dumitale?

Glonteie iataganului în curînd o să-ți găureasca buhul, te va face hoit, aşa că „ridică mîinile în sus, dacă nu doreşti să întinzi picioarele!

— Bengos raportat, fiule! Aşa băiat de treabă, te porți cu tunul ista pe la casele gospodarilor. Nici Kennedi n-a avut fericirea să fie asasinat cu aşa armă. Ce doreşti în schimbul "trupului" meu?..

— Bani, desigur....Viața e o adevărată tristețe şi nurnai banii pot s-u învioreze nițeluş...

— Straniu, de unde s-au luat atîția filozofi cu pistoletele pe capul nostru?' medită capitallstul. Probabil, nici voievodul nostru nu ştie c-avem în țară killeri nevoiaşi, flămînzi...

— De ieri nici rouă n-am pus în gură, zise cu sinceritate potențialul asasin, caruia începu să-i tremurc mîinile.

Capitalistul apăsă pe un butonaş din perete, ca în uşă, albă ca varul, sfi apară o domnişoară elegantă.

— Bietul om, facu cu privirea capitalistul. Ca şi cei doi, de dimineață ,au venit să mă împuşte şi... te rog, două cafele.

— Cu plăcere! Imită domnița o plecăciune caraghioasă de balerinâ.

— Subalternii mei sînt ascultători, facu patronul, urmărind lăcomos manierele duduii, apoi... iar ciocnindu-se parcă de revolverul din mîinile asasinului, şopti; ia loc, doar ai venit cu... misiune grea.

Şovăitor, killerul se aşeză, şterse broboaneie de sudoare de pe frunte şi zise:

— Şefii ca şefii... Al meu e adevărată canalie. Mai întîi vede în fața ochilor banii, apoi omul... Dumneata nu ai putea să-mi propui un lucru mai bănos?

— De vînzător, zise prompt patronul. Ce-o sa faci cu revolverul, după ce mă vei trimite pe lumea cealaltă?

— O să-l arunc în lada cu gunoi. Aşa cere instrucțunea...

— Ți-aş propune să mi-1 vinzi. Mîine plec la vînătoarea de prepelițe CU ministrul de interne... El are în colecție o mitralieră, de pe timpul lui Ceapaiev....

— Nu, eu am misiunea să achit trupul dumitale?

Reapăru duduia cu talerul cu două cafeluțe, deja fară să mai atragă atenție la revolverul din mîinile kitleruliu.

În coridor, cei din paza de corp dialogau agitați, prin telefoane mobile, despre ruta, pe care urma s-o efectueze, mîine, patronul la vînătoarea de prepeiițe cu ministrul de inteme.

— Dac-o să mă-mpuşti, nu vei primi bani pe revolver.

— De ce?

— Fiindcă banii se află în safeu, iar cheița în altă parte.

Paza de corp s-a calmat şi îşi exercită funcțiile normal.

— Eşti patriot, român?

— Basarabean.

-- Atunci de ce nu vociferezi pre dulcele grai românesc? se mirâ killerul.

-- La noi toți cîinii şi nacealnicii se obişnuieşte să vorbească ruseşte.

-- Dâ-mi parale pcntru “Mauzer" şi am plecat, se astîmpără killerul, pînă ce îşi sorbi zgomotos cafeluța.

— Cîți vrei pe el? patronul desfacu portmoneul, din care se vedeau bancnote vaioroase.

-- Toți! Aproape că răcni de admiratie killeail.Nu-ți plafona posibilitățile, maiestre, dacă doreşti ca trupul dumitale să meargă mîine la vînătoarea de prepelițe.

In curînd revolverul din mîinile killerului trecu în posesia patronului, care se răsplăti, pentru el, cu bani negligenți, să-i numere. La despărțire, s-au îmbrățişat prieteneşte şi killerul, salutînd paza din coridor, cu picioarele tremurînde, ieşi vesel în plină stradă. După ce s-au iimpezit lucrurile, cei din coridor, încă speriați de moarte, dădură buzna în cabinetul patronului, care îl surprinse vesel, cu fața plină de mulțumire. Patronul duse la gură, de rînd cu noul revolver, achiziționat de la killer, şi încerca să şuiere în țevile lor ca la nai.

-- Bun băiat c killerul de odinioară. Fără multă negociere, a cedat de parcă ar fi ştiut că am slăbiciunea colecționarului de revolvere. Dacă l-aş ii întîlni, zău că 1-aş angaja în compania noastră în seviciu...

Şi cînd spiritelc se potoliră şi cei din paza de corp s-au întors la posturile lor, adăugă:

-- In societatea noastră cu bani poți cumpăra şi moartea... Iaca vremuri mai trăim!

VOIEVODUL ARE GRIJĂ DE NOI... (VII)

Mai ieri, în emisiunea televizata "Ora bovinelor" zîmbărețul şi maladețul nostru voievod ne-a prevenit că... el nu poartă nici o vină de mizeria în care ne-am pomenit şi ne-a prevenit pentru aceasta: "Nu mă împungeți!". Ne-a îndemnat să ne pastrăm bine gărgăunii în cap, dacă dorim să fie blînd şi cuminte c-apoi e dc-ajuns să trezeşti animalul din el şi-i crapă răbdăul, Din caz de ceva chiar Sulănare Gurgui Ghcbuțovici sta de-a gata să schimbe şaua de pe măgarul unui partid pe altul!... De cînd i-am oferit prilejul ca să ne zîmbească zilnic, voievodul nostru s-a transformat şi calitativ şi cantitativ. I-a dat chişca precedentului. Deşi a atins onorata vîrstă de plecare, nu doreşte s-o facă cu una cu doua. Cîine-cîineşte se mai menține în tron, totodată menținîndu-i la vlastie pe succesori. Are o sumedenie de obligații... Ast' noaptc s-a trezit buimatic din somn. De la vila din Miamy i-a vociferat prințul moştenitor. A pierdut, sărmănelul, dolăraşi în casino... "Nu-i nimica, tati! — 1-a liniştit voievodul. Pentru noi, în țarat inuncesc milioane de robi... Cumva ieşim din belea, dar numai fă aşa, ca nimeni să nu afle, nimeni să nu se pricеapă, iar în caz. de ceva eu pot zîmbi minciunind. Am experiență încă de pe vremea cînd eram pe la Talibani şi comsomoale...".

Oricum, stimată plebe, noutatea nu a fost chiar bună şi dtn cauza băietului său s-a enervat... Din pricina stresului, bunul şi harnicul nostru voievod a decis ca să... schimbe gospodarul țaratului.,.

Mai întîi i-a propus unui de la Larga, campion în lupta SUMO, om de la nord... însă acesta a cîntărit, a cîntărit, a chibzuit, pîna a zis: "E devreme, măria ta! Mai bine voi candida pe viitor la Tronul dumitale. lar pînă una alta voi duce hățurile, cîrmuind Cetatea de scaun... Avem timp, zăboveşte. Nu te encrva şi nu te grăbi... Oamenii de la nord stau peste tot şi-s gata oricînd să fie de partea dumitale, numai dac-o să lefaci concesii şi favoruri..." A căzut de-acord voievodul, dar, după ce a rămas cu fruntea încrețitrtă, l-a propus pe Pațan de la Pîrjolteni, băiat de la codru, cu ştiință de a falimenta gospodării mărunte, specialist în domeniul sucurilnr! Şi a stat Pațan la conducere, şi a făcut multe dregătorii bune, chiar foarte bune, pînă cînd într-o bună zi, cei de la Divan au hotărît, la hurtă, să-i deie un genunchi în fund şi să rămînă iar gospodia noastră fără de cap. Amintirea despre el se păstreaza şi, la viitoarele alegeri, Pațanul neapărat o să-şi scoata capul pe fereastră, fiindcă cinstitul şi harnicul

popor va fi pentru el, Tot aşa, rămînind în aşteptare, la orizontul gospodăriei noastre naționale, a apărul un real pretendent la salvarea națiunii, căruia i-am zis Michea Malciş-Braviş-Comsomoliş! Notoriu specialist în problemele bălegarului! Acesta ne-a răscracănat din primele declaraiții televizate cu propunerile sale novaționale. Şi vrem să-1 credem. Era vrcme de iarnă, nu aveam căldură, lumină... El, mititelul, ne-a holbat ochii, amintindu-ne de tehnologia străveche a tizicului... Cu ajutorul sprijinului zîmbareț al bunului voievod, peste noapte a aburcat la putere cel mai ingenios tizicar al Europei! Astăzi ştim, holopii de noi, cum trebuie să folosim biogazele şi lostoipenele lăsate în preajma Cetații de Scaun de către bovinele, care nu cumva să ne împungă voievodul! "Trăiască tizicul!" Aşa strigă artiştii din stradă impozitați la procesiunile vesele şi triste. Nici o cumătrie, nici un mort nu este dus pînă la capăt, dacă nu se efectuează ameliorarea bunăstarii visteriei statului! Dijmele trebuie să fie o obligațiune şi o mîndrie națională. Toate bovinrle sa fie luate la evidență... Prin zîmbete şi pălăvrăjeală se poate de condus țaratul holopilor de noi la infinit.

Această trecere în revistă, bunul nostru voievod a făcut-o din startul emisiunii televizate de la "Ora bovinclor"...

Emisiunea i-a oferit prilejul ca să se declanşeze în toată puterea demagogiei. Numai el ştie cît este de greu e sa conduci o țară, fără a face mare treabă, decît să vorbeşti apăsat şi argumentat...

Domnia sa şi-a continuat logosul în maniera-i înțeleaptă: "Onorată... absență! Mai repet încă o dată şi de o sută de ori. Nn mă împungeți! Mi se impută că eu, înainte de a deveni robul istoriei în țarat am promis că voi face multe. Am mai promis, dacă nu voi putea isprăvi promisiunile minciunoase (aşa precum le fac loți candidații la tron, de altfl nu numai eu !), arunc sceptrul şi mă întorc la vila de la Mosc... Am promis, dar vreau să vă spun că... nu mi se primeşte nică! (Şi la această pauză Voievodul... ne arată limba!): şi iar se repetă. Am încercat sa-1 aduc în fruntea gospodăriei pc unicul campion la lupta sumo din țaratul nostru, care poseda visterie puternică şi o ceafă groasă, dar ce să-i fac dacă acesta... speriat a stuchit în sîn de frica? Taman însura băiatul şi era socru mare!... Am propus mai apoi Pațanul, amicul banchirilor hoțomani din Occident, dar şi el a fost hurducat de cei de la gloata populară, al cărui patriotism îl mai păstreaza doar în barbile lor pline cu păduchi... Iaca, numai consecventul grandoman Boldei Cotei de la Cobaie, meşterul bețiilor de cuvinte, îndată a purces cu caii în galop pestc pîrău, la Mandela de pîrnaie obținînd colacul de salvare. Am gasit acolo consensus cu Mefisto de Tirişpolie şi... de-am ales Pațanul!... Şi aşa e bine, puşcăria e cu noi, stimată plebe! Lasă-

1 să conducă! Aşa a zis şi istoria! Freacă palmele şi se bucură ducele nostru să se cutremure "Ora bovinelor", totodată, prevenindu-ne, clipind numai un ochi: "Da, pentru asta, nu mă împungeți! Credeți că este uşor sa-i opresc de la furat țaratul pe cei care s-au pornit cu mine la furat? Sîntem, europeni! Din victorie-n victorie păşim din alegere-n alegeri. Numai aşa vom învinge sarăcia... Cei care au furat un milion, să le dăm voie să mai fure încă unul, pentru a avea ce să mai deie şi țaratului. E un adevăr bun şi, nicidecum demagogie! Fiți liniştiți! Cei care fură, iau mită sînt... eliberați de către cei care nu primesc salariile la vreme. Cei corupți combat şi dirijează corupția, criminalii organizat controlează crimele organizate! Pumnii generalului sînt mari, poate rupe cu ei potcoave, poate face declarații hîrtoiate de drepte la televiziunea de la Mosc. Şi să nu vă credeți că este vreo politică la mijloc... Totul este în corelație de forțe chibzuită, amenajată, astfel ca voievodatul să păşească fară multe demagogii, cu picioarele înainte şi capul din urmă. Businessmanii, buzunaromanii, banditomani nu dau mare importanță cum folosesc eu predicatul, substantivul, adjectivul sau verbul... "Ora bovinelor" e cea mai populară şi solicitată de voi...

— Voievodul are grijă de noi!

Principalul e că hoții națiunii, care stau sub aripa mea să nu ceara mare socoteală, să nu mă cicălească, să nu mă belească, ci să-mi dea voie de a-mi trăi liniştit batrînețea pînă la noile alegeri... Hă-hă! Am absolvit literele sau istoria, nu mai țin minte, dar este caul să-1 parafraxez pe marele poet "Furînd în taină, am păstrat tăcere...!" La toată-această seamă de cuvinte, în semn de aprobare... ne îndeamnă o voce de hoțoi:

— Voievodul are grijă de noi! –

Coşul pieptului nostru s~a înfoiat şi mai mult, după ce i-am ascultat din gura voievodului un fragment din logosul slobozit pe cepul butoaielor din chihnița Cricovei. De-acolo, de unde prințul moştenitor a cărat cît a putut şampania, vinul şi coniacul, pentru a-şi burduşi cheremul... Din acest beci, deja aproape devastat de la voievodul maladeț am aflat că, odată, la începutul caricrei sale politice (ca în poveste!), un biet înțelept armean 1-a învățat; " Dacă bei vin alb, te urinezi ca o bovină, culoarea băuturii. Dacâ cinsteşti onest, vin roşu, chiar dacă te țurluieşti împotriva vîntului..., din trupul dumitale, smerdule, se ostoiesc pigmenții coloranți de alcool roşu!" Aşa a afirmat bunul voievod către holopimea Moscului, din răcoarea renumitei chihnițe, unde, zîmbări'lul nostru şi-a prăpadit tinerețea încă de la vremea aflării lui prni comsomoale. Din discursu-i am mai desprins că el, (sărmănelul!) aidoma smerzilor, dascălilor, juzilor... nu primeşte leafa cîte jumătate de an! (Doamne fereşte şi apără!). Susținut masiv de jupîneasă îşi menține echilibrul pe muchia

prăpastiei datorita borcanelor conservate de cu toamna, cînd prima Doamnă a țaratului tîrîie, dişelîndu-se, plaselc pline cu fructe şi legume de la Piața centrală. "Onorată... absența! a continuat deja hemesitul noslru doge. N-am creat pînă azi nici o inițiativă, nici o propunere care vi s-ar fi întipărit în memorie, care m-ar pomeni istoria, din pricina e că, aşijderi dumneavoastră, nu mi se dă leafa la vreme. Țaratul se face că plăteşte, eu mă fac că lucrez! Ha-ha!!! Economisesc cum pot. Trăiesc cu familia din fasole şi murături, încît nopțile mai ales, mie şi jupînesei ne ghiorăe mațele de foame ca la nişte cai sălbatici! Ca să nu mă credeți demagog, rcpet: fac ceea ce pot! Doar pîna la mine hoții nu erau chiar aşa de bogați, iar săracii atîta de saraci. Este un merit apărat de lege!... Avem în țarat şi avocați internaționali, care hoinăresc prin lume să vada cum se trăieşte ghini, fără ca ei, ex-securiştii să aiba creat... cadrul juridic. Ce originalitate, Domni-lor!.„ Onorată... absență! Avocații vă apără fără să dispună de-cadrul juridic sănătos. Legile lor, ca să nu repet demagogic, sînt plimbările impresionante peste hotare... De altfel şi pe mine mă încînta voiajurile. Am garda de corp, body-guarzi, adică, îmbracați care în costum tărcat, care în veston făra nasturi, pantaloni roşii, galbeni, pantofi ce scîrțîie, cu călcîielc înalte, cineva dintre ei poarta gîțe la ceafa... Spatarii mei nu seamănă unul cu altul. Se uimeşte Europa, America, dar mai ales Asia cînd îi vede, Acolo, în Asia, domnule, toți de la curtea lor sînt ca din cutie... În timpul călătoriei la Toşkent, logofeții mei au adus acasa impresii şi zămoşi... Unul, (sărăcuțul, n-a dovedit încă să fure de-ajuns prin privatizare, nu i se dă leafa la vremce...), s-a reținut la piața Alai, cumpărînd zămoşii, dar a izbutit totuşi prin ingeniozitatea lui sa oprească din zbor avionul, şi s-a întors victorios spre baştină... îngădui a vă dezvălui impresii. Şi aşa este normal să fie! Numai nu mă împungeți! Noutăți proaspete vin de peste Nistru. Mefisto de Tirişpolie prin ingeniozitatea sa, cu ajutorul meu, a izbutit sa atragă atenția comunității mondiale. Dunărea de jos, Prutul de mijloc şi toată albia Nistrului ne este trainic hotărnicită. Moscul are încredere în el, mai puțin în mine, căci îi slujesc cu pietatc şi manipularea ne ține în căpăstrul istoriei şi al zonei de influență. E ştiut încă de la cronicari că de la slavi ne tragem... Onorată absență! Să mai revenim încă odată la ale noastre, pămînteşti... Şi voievodul continuă să se repete. V-am adus în capul gospodăriei țaratului pe acest Michea, dar acesta este deja Malciş-Braviş-Comsomuliş! Ați priceput ingeniozitatca lui? Ați sesizat cum trebuie sa iernăm cu ajutorul tizicului? Cum trebuic sa legalizam prostituția şi narcomania? Lui mătincă îi aparține viitorul în istorie. El, din start, a restabilit uitata şi prestigioasa profesie de CĂCĂNAR! Dar să nu credeți că aceşti noi căcănari vor fi ca înainte vreme înzestrați cu caruțe, şi poloboacc

publice. Cu ajutorul creditelor europene (dacă ni le va da! Hă-ă-ă!) vom compiuteriza industria cuvenită, astfel ca din ea să căpătăm... cît mai multă... putoare. Concomitent avem nevoie şi de biogaze pentru a depăşi criza energctică! Putoarea ne va aduce bucurie şi căldură. Fiţi atenţi şi perseverenţi ceia ce spune noul gospodar. Sa mai luaţi aminte că de la el vine licoarca către buget. Sc vor impozita curvele, haiducii şi mormintele. Cîntăreţii de la nuntă vă vor veseli, iar cu mîna ne vor răsplăti... Numai aşa!... Doar, precum am spus, în mentalitatea mea, de la slavi şi numai de la slavi ne tragem! Sîntem trăitorii ţaratului tînăr condus din urmă de către cxperimentaţi băgatori de seamă de la Mosc. Boierii noştri se deprind cu criminalul în capul meselor pătrate şi rotunde. De la fraţii mai mari au ce învăţa. Pînă oi slobozi o nouă şi definitivă hiritiseală, totul o să meargă înainte. Ne aflăm doar la "Ora bivinelor" împreună cu toţii, adică.,. cu voi...

— Voievodul are grijă de noi!?

. — Onorata,.. absenţă! Nu fiţi chiar aşa de băgăreţi şi răi ca să mă controlaţi chiar toate ce fac eu. Sînt deja cu un picior în istorie, oare nu înţelegeţi? Daţi-mi îndurare. Am cumătri, amici, copchii, nepoţi, care trebuic amplasaţi la posturi bune. Cine-mparte, parte-şi face! Sînt şi eu om. Jupîncasa mea trebuie într-un fel sau altul să obţină ajutoare umanitare, ca la sărbători s-o arate la telcvizor cum împarte daruri copiilor şi persoanelor obidite. Dar, va previn, dacă televiziunea nu lucrează, nici într-un caz nu se vor da ajutoare. Ajiutăm cu ce putem eu, împreună cu jupîncasa nicii, a primarului, a vel-logofătului. îi plăcut cînd, la sărbători, calicii, invalizii, neajutoraţii primesc pachete cu mîncare? Adevărat a glasuit ideologul agriculturii noastre, Michea Ţopan, în campania electorala: "Noi v-am bagat în sărăcie şi tot noi o să vă scoatem de acolo!" Aşa că răbdaţi pînă la urmă! A baga e mai uşor decît a scoate. O ştie de la mic la mare în voievodatul nostru. Ha-ha-ha!!! Şi iar voievodul cugetînd adînc repetă. A scoate e mai uşor decît a baga... Deşi, la anii mei vă asigur, este dificil şi una, şi alta. Eu am bagat pre mulţi la putere ca să le fie greu altora de-a mă scoate uşor. Am mai spus-o şi-o mai spun. Colecţionez epitafe. Vreau, la adînci bătrîneţe, cînd voi sta singuratic pe-o stîncă, privind ceea ce n-am făcut cînd am putut, fiindcă n-am avut împuterniciri, o să ticluiesc eu cartea vieţii mele. Cu epitafe... Şi mai am materiale pentru o carte. Voi scrie despre prinţii mei, care joaca bine la casinou,.. Aşa se spune şi la Mosc, în surdina Putinei. Să fim serioşi şi să ştim cine stă în spatele meu. Regrupaţi-vă, pregătiţi-vă de viitoarele confruntări, unde aveţi a mă realege... Chiar daca acei copchii de la divan gîndesc ca m-o dat de-amu pe două bcţe. Duhul meu multă vreme o să vuiască. Nu vă pară

lucrul de glumă şi de şagă, onorată plebe! Să nu fim demagogi! Depăşiţi-vă mentalitatea! N-o luaţi cu criticile razna înainte, ci porniţi puţin mai civilizat aşa, huideo, înapoi...

— Voievodul are grijă de noi!

Dacă aţi crede ca bunul voievod nu se străduie pcntru binele vostru, vă greşiţi amarnic, dragă holopime. A sta în tron, chiar dacă nu faci nimica, poţi obţine hemoroizi. Aşa că el e în veşnică mişcare! Priviţi cum el schimbă lucrurile. Printr-o putere magică milionarii clandestini stau în fruntea divanului şi zilnic sfatuiesc cum să ducă contul creditelor care vin din străinătate pentru a fi redistribuie în buzunarclc lor. Cei de lîngă curtea cetăţii de scaun au grijă cum să-şi înveţe odraslele prin Americi, să aibă rezervate locuri prestigioase la Cimitirul Armenesc, în cazul transformării lor în... hoituri. Dacă e nevoie ca pe cineva să-1 înlăture din post, găşculiţele se grupează, se unifică şi provoacă rivalul la o luare de mită... Pentru a întări proba... gaşca este în stare să trezească în toiul nopţii Consiliul suprem al magistraturii, organ ce slujeşte Puterii aidoma forţelor trupelor aeropurtate! Atuul logofeţilor noştri este imunitatea în faţa legii. A reţine e mai greu decît a da drumul! Şi, în finalul "Orei bovinclor", bunul nostru voievod, milostiv ne roagă: "Onorată... absenţă! Pentru a face careva progrese în mentalitatea mea pe care am depăşit-o, dati-mi noi împuterniciri. Cu noi forţe eu vă voi putea mai uşor conduce. Vă las la judecata voastră, stimată holopime, ca să cugetaţi. Se apropie sărbătorile de Paşti. Viaţa, precum vedeţi şi dumneavoastra, merge înainte, vrei nu vrei. Aseară am auzit la radio că o firmă cumpără fasole tărcăţele de la populaţie... înseamnă că ceva se mişcă în voievodatul nostru. Mişcaţi-vă şi voi. Depăşiţi-vă mentalitatea şi luaţi seama ce faceţi... Pînă a vă gîndi cum să procedaţi, vă las singuri, din capul vostru! Iar eu, fiîndcă c sărbătoare mare, mă duc să-mi ciocnesc ouăle... Voi pînă atuncea votaţi... Depăşiţi-vă mentalitatea. Nu mă împungeţi mai mult... Asta-i politica ţaratului. Aşa cred eu, Petrucio al vostru... care-s... bun şi... dorogoi...

Ei, nu v-am spus eu, oameni buni, că: din Victorie-n victorie păşim prin... gunoi, deoarece:

-- Voievodul are grijă de noi!

VOIEVODUL ARE GRIJĂ DE NOI

Am o casă dc copii şi trăiesc în mizeria timpului. Sînt de-un an de zile şomer, n-am vilă, n-am ginere care să fie angajat la Seabeku; de la ţară nu-mi aducc nimeni barein o torbă cu fasolc.

Am fost specialist mare-în ale selccţiei, dar acuma sînt nevoit să mă hrănesc vînzînd chiloţi de damă, cu buline albastre, sutiene aduse prin contrabanda din Israel... şi am curajul... să le înghit pe toate.

Visez la ziua cînd, odată şi odată, toate vor lua sfirşit cu ajutorul Celui dc Sus şi al celuia pentru care, cu vreo doi ani în urmă, pe vreme de viscol şi gcr, am facut coadă la co^ul roşu, ca să-1 alegem duce, voievod al ţării.

L-am ales pe ccl mai bun dintre cei mai buni, căci nu estc ranchiunos, orgolios, nu-i supărăcios, nu se lasă cotidus de fcmeie, ştie a se pupa la recepţiile oficiale. Care va sâ zică, eu, ca şi miile de iobagi din cnezatul nostru, am dat aprobare dc a-1 aburca pc actualul voievod pe tronul Cetăţii de Scaun. înii tot dă tircoale o poezie învăţaţă cîndva la şcoală:

“ Fii liniştitâ, copilă din Paris,

Căci Stalin se gîiuleşte şi la tine...”

De cînd ne-am pricopsit cu noul împărat, dorm mai liniştit. D-a-a, limpurile s-au schimbat. în casă, alături de copii şi nevastă, rccităm în ficcare dimineaţă aceste cuvinte, fară a băga de seamă că ne este grcu: nu avem ce mînca, nu avem un serviciu. Staţi liniştiţi şi tăcuţi. Pe tronul ţării şade omul nostru, El e harnic. Gîndeşte întruna...

Voievodul arc grijă de noi!

Serile, privesc încîntat la televizor cum primeşte soli la papat, pupîndu-i cu patimă. Amarnic sc mai pupă voievodul nostru cu oaspeţii de peste hotare, care ne închină daruri-credite. Zic unii că nepoţii şi strănepoţii vor trebui sa le restituie. Le-or restitui, nu-i bai, că sîntcm un neam muncitor, cu flăcăi zdraveni şi fete hamice foc. Surîd în capul familiei şi br-r-r! alung frigul din apartanient. Pupatul voicvodului în faţa întregului popor mă încălzeştc şi mi se uşurează suflctul. Ştiu bine că îa vară va fi cald. Oricum, speranţa moare ultima, şi eu sînt optimist:

Voievodu] arc grijâ de noi!

încercc careva sâ spunâ că n-am dreptate. îl dau pe mîna legii. Avem poliţie? — Avcm. Avem carabinieri prin unităţi de pădure? — Avem.Procuratură, securitate? Seabeku, Agă dc Tirişpolea, Divan, Başkan, Ţopan?... Avemşisîntembogaţi.Totulscrostogoleştemţaranoastrăcu380 de grade, penlru binele nostru, bine pus pe policioare. Uric de înţolirc a tuaregilorcu petec de moşie avem?— Avem. Scumpul şi înaltprealuminatul nostru voievod ţine zilnic sfal cu poporul. Se discută aprig de neamul moldovenilor şi de

curmarea din rădăcină a halduciei. în Cetatea de Scaun nici un cîine domestic nu mai muşcâ, Şi toţi înţeleg muscăleşte. Mai întîi că lucoarea vine de la Mosc. Şi apoi a fost ucaz pe ţară ca toată golănimea să poarte botniţe japoneze cumpărate pe valută. Aşa ca orice patruped să nu poată muşca, decît doar să latre. Şi acum în urbe e o siguranţă totală din mila şi blagoslovenia lui. Niinic nu se ia pe gratis, nimic nu se fură. înţelegeţi ce disciplină persistă din grija lui? Doamne fereşte de un împărat lenos...

Voievodul are grijă de noi!

Vecinul meu spune că, mai ieri, capuchehaiele şi sfctnicii în caftane luxoase au faeut o vizită de lucru la Durleşti. întreg alaiul era rînduit, după pravile, de curte: în fruntea piramidei — Alesul înfipt pe un ducipal roib. Ceva mai în stînga, Buric Buricovici Seabeku, iar prin părţi, la o suliţă de prinţul de Ottawa — Micluşa Andon, portar de biserica Adormirii Maicii Domnului, vel-paharnic de Seabeku. Şi Gheorghieş-bei, mazilitul, acest patriarh al moldovenismului de la Universitate, încălecat pe un măgăruş albăstriu de Goteşîi, arunca glume opintind subsuoară un vraf de ziare "Dreptatea moidoveanului", pcntru vitele cornute mari de la fcrma, pe care aveau s-o viziteze. în unna acestora, câlare pe trăpaşi negri, doi avocati ghizdavi, cu titluri ştiinţifice de curte. încheia procesiunea călimarul Vasilică Dascălul, grozav letopiseţ al vieţii personale a voievodului. Vizirul şezuturilor azurii, care în anii de tristă amintire a iscodit cronicile bătrîne şi hrizoavele fiteraturii universale, cel care, chipurile, a fost prigonit de fanarioţi, avea acum grijă sa dea bovinelor învăţăminte. în drum, toţi sfetnicii s-au jurat încă o dată voievodului că divanul nostru este curat în faţa lui Dumnezeu şi a poponilui. Nimeni dintre ei niciodată nu s-a aflat în cîrdăşie cu acea lucoare de la Răsărit, că toţi sînt pentru o moşîe unică şi suverană. Voievodul a surîs cu aprobare şi a pocnit din harapnic, speriind trăpaşii bîrligaţi ai avocaţilor, grăbind alaiul. La muncă, fîrtaţi! Soarele-i sus, vremea trece...

Voievodul are grijă de noi!

După ce sfetnicii i-au povăţuitpe durleşteni cum se fac copii în agricultură, întreaga delegaţiune s-a întumat în mare grabă, cu avionul, la Cetatea de Scaun, fiecare sfetnic, în partc, pregătindu-se să meargă la judecată. Avocaţii de curte erau gata să le apere în procesele intentate, cinstea, fala şi fudulia lezate de nişte glasuri naţionale, de la ţară. Nişte obrăznicături ce n-au acces la arhivele securităţii şi îndrugă adevăruri neverifîcate! Unde s-a mai văzut... Cică ei sunt în cîrdăşie cu Prinţul de Ottawa, care le-a dat o toşilcă de dolari, să se rc în fruntea divanului. Avocaţi, la luptă!... Să ştie o ţarăcum se atentează ln ghizdăvirea demnHarilor. Nişte zurbagii atcntau la mîndria, la

fudulia voicvodului nostru, îndraznind chiar... să-1 critice. După cc Măria sa a declaraî, din capul divanului, "Nu mă frecați alîta"..., n-am dorniit o noaptc întreagă, blcstemîndu-1 pc cel care a îndrăznit să pună la îndoială cinstea şi demnilatea lui. Nici o disculie. La judecată, băieți! Cu divanul întreg şi voicvodul Fn frunte! Lîlsați la o parte grijile minuscule ale țării şi ocupați-va cu avocații, în amvon, de restabilirea a ceea ce aveți de pierdut... Voievodul nostru nu poate 11 criticat, şi de-a fi nevoie să-i apărăm demnitatea şî onoarea, scot sabia ascuțita din lcacă şi, personal, fară a-mi lua ramas bun de la nevastă, soacrâ şi copii, mă itrunc pestc ambrazura ultragiată. Sînt totdeauna gata pentru luptă şî apărarea demnității babacului. Poate după ce vom birui, voievodul are să mă trimită ca logofat în Amerîca. Cine călătore^te într-acolo, acela nu mai are nevoie de nimic. Acolo vezi şi afli multe. Şi eu intenționez să fiu aîături de odrasla lui. S-o ştie toată lumea c-am să nimeresc acolo.

Volevodul are grjjă de noi!

Scuzată să-mi fie sinceritatea, dar cinc nu va lua în consideratie mârturisirea mea, pc acela îl cotonogesc. Dau o cînzeacă peste cap şi e de-ajuns ca de la mine numai un pic să putâ a rachiu, căci nebuneală — cît doreşti. Eu am grijă de el, şi dînsul de mine. Mai zice lumea că toată tara îşi are voievozii pe care şi-i merită. Adevărat iaste. Voievodul cste necesar, deoarece ei ne apără şi zi, şi noapte de duiăi, hoțălăi şi porcălăi... lată că şi după vizita dc la Durleşti vacilc însâmînțate cu "Dreptatea moldovanului", cu sfaturile înțelepte ale Patriarhului şezuturilor azurii, zilele trecute au produs, la ferrna de lapte-marfa din localitate, un soî nou de bovine. Tot pîntecele este numai ugere, din care tîrîie încontinuu lapte gras. Apoi nu-i ndevărat: cum ți-i voievodul, aşa-i şi plodul?. Lucrurile sînt cu mult mai complicate.

Voievodul arc grijă de noi!

E drept ca societatea cu răspundere lîmitată se hurducă, dar voi, frați-confrați, dacă vă estc greu, nu vă întristați. Fiți bărbați pînă la urmă! Azi ne cstegreu, mîinepoatefi şi mai nevoios,poimîine, lapragul tău, orchestrava cînta "Huraiul", în schimb e anul porcilor... care-şi duc viața mai mult în noroi...

Voievodul are grijă de noi!

Ne bucurăm eu şi copiiî mei, c-am ales ce ne-a plăcut. Voievodul nostru, ttțijderea boierilor de divan, este consecvent, pcrscverent şi curat ca lacrima în toate. Nicicînd n-a fost fanariot şi nici kaghebist. EI a pus mîna pe Biblie! Priviți divanul în acțiune. !a dolarii cu împrumut şi pleacă spre Răsărit, spre asfințit , spre nord, spre Marea Neagră, să ne aducă fericire în casâ. Vezirul Piatră Licurici cu patru ochi e mereu numai zîmbet şi urechi; aci e la Mosc, 5 aci e m Balcani. Şi nu-i stă gura, cuin nu stă moara pe vreme de belşug, ca, pînă lâ

urmă, să ajungem în democrație. Dacă ieri eram cu traiul pe pîntcce, azi am ajuns să şedem pe şezute. Avcm poloboacele pline cu vin, de pe moşie nu fură nimeni un pai. Pleacă la Comrat şi Tirişpolea, se consultă cu

sfetnicii din Finlanda, Bourkina Faso, cum se pot produce porcine negre cu , ochi albaştri, ca mai apoi să ne anunțe linişte şi pacc... de la Mosc. Şi totul se petrece uimitor de repede, cu buna apreciere şi acordu] celui ales de rnine,

tine, şi alții... Las'că...Voievodul are grijă de noi!

"Istoria, pînă la urmâ, ne va îndreptăți", zice bunul şi harnicul nostru voievod. Şi eu îl cred. Pară-n țară, grîu la vară. Ridicați cu loții mîna dreaptă şi desfaceți două degcte în semn de victorie. Ca şi cum noi am fi învins... Am auzit că, aseară, ilustrul nostru voievod s-a trezit buimatic de pe canapeaua dornnească şi i-a verovit jupînesei sale:

— Ce-i de facutcu scriitorii iştia, căci mai departe nu-i nici un chip. Mă critică la fieee vizită, pe care o am la odraslele mele, care sînt deştepte şi vorbesc la perfecție engleza. Oare nu li-i păcat de Dumnezeu? Sîntem doar de la romani şi daci... Şi dacă ne-ar ccre măcar sovietul, zău că i-aş sfatui să lase toate grijile împărăției pe seama mea şi să-i dea pe scriitorii turbulenți, răzvrătiți... în judecată. Să se judece o sâptămînă, o lună, cum fac şî sfetnicii divanului. Ar cîştiga cu brio bani pe procese, şi-ar restabili onoarea. Ar stabili, în sfîrşit, că nici ei nu sînt kaghebişti, homoazurişti, trădători de neam etc., etc. Ar acapara parale berechet, ca mai apoi sa-i dea în fondul copiilor, s-ar odihni ja vară pe nisipurile Mării Egee, alături de turculeanul cel simpatic, ce ne-a vizitat rnoşia vara trecută. după care am slobozit uric tuaregilor... Nimic nu ne trebuie decît pace şi linişte... în sufletul masivului voievod.

Să ştiți că voievodul totdeauna are dreptatc. Şi de ce îl tot critică scriitorii ăştia? Că zi şi noapte e în acțiune? Să trăiască fiecare cu capul şi mintea lui, să se apere de cumetri, cumnați, gineri şi de alde Buric Buricovici de Ot-tawa. Acest prinț, care are o toşilca de parale valută, şi deja Dealul Măgurii de mult s-a ajuns cu Dealul istoric ce-i zice al Sionului. Nu vă descurajați, prieteni! Oiştea carului e îndreptată undc trebuie, ca să ocolească gardul. Voievodul are grijă de noi!

Mai ieri s-a dat o halcă celor din sud. Mîine se va da încă o harchină Agăi de Tirişpolea. Azi se împarte raiaua pentru bulîbaşa dc Otaci, Soroca, raiaua de Trifaneşti, pentru buiibaşa de-acolo... Zic unii că rmine-poimîine divanul zămisleşte sâ mai rătuiască o aftă balcă de moşie unor case de toleranță... Să ajungem în mileniul trei fercheşi şi pristăvîți: tunşi, raşi şi şantizați... Asta-i voința noastră. Şi a voievodului. El e alesul, el e omul nustruîn scaun. Trăiască voievodul... Şi sfetnicti care ştiu ce fac şi cui împart țara... Mai aies El, cel pe

care l-am ales pe ger şi viscol. C'hiar dacă acuma e ftrcn, mîine va fi dezastru, nu am nici o frică. In capul nostru stă Et, cu sprîncenele-ncruntate şi cugeta zi şi noaple. întruna. Pe cînd eu sforăi lîngă ncvastă, el gîndeşte ca la Paris. Sa fie sanătos. Sus paharul, fericiții de noi! l'll stă pe tron cu mîna sub barbă. Fiți pe pacc, fiți liniştițiî Vă asigur. Orice s-ar intîmpla, avantc! Totuna pîn-la urmă o să biruim! Voievodul are grijă de noi!

II

Şi cum vă spuneam, stimată plebe a țaratului nostru, de cînd am devenit independenți, pe acest picior de plai mioritic sosesc solii peste solii. Vin să nc admire traiul, mălaiul, precum şi ai noştri ca brazii, logofcți, sfetnici, capuchchaic alc divanului, în frunte cu marele voievod, mereu purced pe calea aerului, peste mări şi țări, să ne adueă, asemenea berzeior, mîncare la pui, credite şi schimb de experiențe despre viața ce gîlgîie acolo ca pe gura burluiului. în soliile acestea cu supravegherca celui ales de noi, toți se strecoară cu hîrzobul: cumetri. gineri, cumnați, ibovnice şi alte rubedenii ale boierilor locali. Poatc chiar asta m-a facut să mă cer într-o călâtorie peste hotare, că sînt şî eu o roată la căruța donmului. Mi-am pus hainele cele bunc, ciubote cu potcoave, pălăria cea cu floare la ureche; soacra mi-a păduchit barba, soața mi-a retezat unghiile de la mîini şi picioare şi, prezcntîndu-mă la Cetatea dc Scaun, am bătut la poartă. Dar aflai că voievodul nu era la domnie. Pescuia cu undița în plină singurătate, undeva prin heleşteiele Ciulucului. Mi-au oferit audiență flăcaii lui Codoşilă Olmoi, cei ce păzesc securitatea Bisericii Adormirii Maicii Domnului. Ascultîndu-mi pasul, ini-au zis, tarâ multă explicație. să mă duc mai repede de-acolo într-un loc... de unde toți ne tragem şi unde nimeni nu se întoarce. Văzînd că sînt prea insistent, mi-au spus să nu fiu din cale-afară de deştept, c-au să-mi dea la bot!.. Dar curios cum sînt pentru cei ce pleacă în delegații, pe bănişorii liolopilor de noi. nu m-am dat înfrînt cu una cu două. Tocmai în ajun pomiserâ spre America patru solii, ca cei de-acolo sâ înțepenească auzind, de la Michea 'fopan, că țaratul nostru îşi are izvoml politicii externe... la coada buhaiuliii satului... Voievodul, dupa solia avută la Mosc şi negocierile fructuoase cu lîuric Rachiu Ursălăul, fusese declarat mojicul săptămînii... Copleşit de bogata lui apostolie la tclevizor, mi-am dat seania că el estc bărbatul (Babacul) neamului de soi. Deci...

Voievodul are grijă de noi.

Am hotărît să rămîn un martor ocular la ceea ce fac logofcții, prinții, prințesele, pahamicii şi postelnicii treghilor dirtăuntru şi din afară ale politicii noastre naționale.

Căci ei, pe bună dreptate, fac multe. Aflai din ziare că divanul este ospitalier, atunci cînd țaratul li-1 vizitează soții străine. Aici, în Cetate, mai aflai că odată, după ce o delegație de tuaregi fu primită cu pompă şi se produse schimbul unei cantităfi de perje uscate de la Tmşeni pe un bogat harnaşament pentru cămilele din Ceadîr-Lunga, solia celor cu fața tuciurie fu dusă să odihnească la vila voievodală din pădure. Purcei fripți în cuptor, cu morcov în dinți, frîgărui de cal, sarmale, răcituri de cocoşel, băuturi de toaîe felurile, duduițe găgăute, ruscuțe în ii naționale moldoveneşti dansară pe săturate "Sfredcluşul", încît aceştia, după ce facură o promenadă pe "prospectele" vinicole de la Mileştii Noi, întorcîndu-se în Sahara, au declarat lumii întregi, într-o conferință de presă, ca la poarta Europei au descoperit o nouă formă de orgasm... ospitalitatea basarabeană.

Adevărat câ prin soliile astea au loc şi lucruri folositoare. Patriarhul şezuturilor azurii, rnarele comis, cel cu măgaruşul albâstriu de Gotcşti, plimbîndu-se prin diverse delegații, polemizînd aprins la "Dreptatea moldoveanului", a pus ochiul său arap pe o fată stătută, ambasadoare, intenționînd să-i ceară mîna şi inima. Lumea din cetate vorbeşte că onorabila i-a promis lacrimi de gelozie, apartament în inima Manheten-ului şi... un loc garantat la cimitirul Arlington. Cred că înțelegeri dumneavoastră — toate au loc sub obladuirea şi supravegherea ageră a celui ales de noi. El, care cunoaşte de mic copil de la bunei cum se cresc plantele şi doghitoacele, împrcună cu Michea Țopan a înfăptuit zilele trecute o victorie în ale diplomației. A rechiziționat de la băştinaşii pampei argentiniene un taur cu patru boaşe, hotarînd asîfel problema cornutelor mari în voievodat. Are ce arc Topan cu buhaiî... Deci, negocierile sînt fructuoase. Dați-i pinteni, băieîi! O solie de englezoi, după ce au chefuit o săptămînă în parcul de]a Taul, ne-au juruit un antrenor de fotbal, care ne va scoate din grea cumpănă. De-acum încolo nu vom mai scoate din poartă golurile cu țubalul la fiecare meci internațional. Aşa zice voievodul, care e un mare sportiv şi-i place biliardul. Nu-I intrece nimeni în Cetate la bătuî bilele...

Şi să nu credeți că pe cine-1 bate, nu are grijă să-l şi promoveze în misiunî. Pentru mari merite în agricultură — şi la biliarde — el l-a numit pe Michea Țopan în fruntea unei prestigioase solii la Fun-Af-Uti, capitala statului Tuvalu. Acolo Michea cît pe-aci era să răstoarne carul demnității de ncani, La început a parlamentat cu succes, obținînd de la aborigeni icrc pentru un soi de

pcşte ce nu se împute la căldură, atît de necesar iazuriior noastre de adâpat vacile, în schimbul statuii lui Kotovski. în alocuțiunea sa, Michea Țopan a informat tuvalezii, că ei sînt mai aproape decît cnezatul de peste Prut. Dar cînd le-a declarat cîte grade are circumferința, care specie de buhai stă la baza politicii unui stat proaspăt suveran... Cei care-1 ascultau se simțiră căzuți din copaci. declărindu-1 pe solul nostru Puț de-nțelepciune! Căpetenia oraşului Fun-Af-Uti 1-a propus pentru medalie. însă Michea Țopan se înfîrnă din două mo tive. Primul e că primise chiar m momentul cela o epistolă de-acasă, precum că soția lui a fost prinsă în aştemut cu altul. far al doilea era că, dupa tradițiile aborigenilor de-acolo, acordarea distincției trcbuia să urmeze ritualul înşurubării unui belciug în nas... Ceea ce, uşor fie spus, nu-i convenea — belciugul avea să-i împiedice la degustarea vinului ""Ncgru de Purcari", di-rect din gîtul garafei, o savurație nemaipomenită pentru Puțul de-nțelepciune al băştinaşiior noştri la momentu! dat. Numai intervenția unei membre a deIegației,CamilaCălcîi,reginaaştemuturilordregătoreşti, carcapostelnicit în odăiledomneşti delalvanBadeaîncoace, azi specialistversatîn probleme de menopauză, a ştiut cum se potoala prieteneşte aborigenii tuvalezi, motivînd că Michea Topan a coborît urgent de pe scenă, deoarece s-a îmbolnăvit de brîncă şi poate primi distincția numai prin corespondență. Şi această aplanare s-a efectuat cu bunul consimțămînt al voievodului, stînd o noapte întreagă la fîrul roşu... Aşa e cînd avem bărbați ai neamului de soi...

Voievodul are grijă de noi!

Zilele acestea mi-a fost dat să fîu martor la mari pregătiri: la invitația voievodului cnezatului nostru aştepta vizita Impăratului tuîuror țîganilor, care trebuie să amclioreze îndustria ştirbită a farmecelor şi descîntecelor pentru holtei, holtcițe, celibatari şi fete stătute. Poate după aceasta s-a mai ogoi comisul de la "Dreptatea moldoveanului" şi va cuceri mai lesne inima celei fete mari. Mi&iunea diplomatică venea să afle dacă nu cumva sînt lezate drepturile şi moravurile "tuaregifor" de pe la noi. Mai mare responsabil pcntru primirea Țigănoiului fu numit marcle logofet Sulanare Gurgui Ghebuțovici, supraveghetorul neamurilor puțuntele din țarat, peaza rea a baştinaşilor de noi. Această dregătorie e ținută sub controlul celora de la Mosc, Strasbourg, personal al voievodului, consilieri avîndu-i pe Agii de Comrat şi Tirişpolea. La aerogară ieşiră să-1 întîlnească Micluşa Andon Bujorelul, Buric Buricovici Seabekude Selbaşi,desigur, Vezir PiatrăLicurici cu patru ochi, care-1 ținea la braț pe Michea Țopan, proaspăt bandajat în unna pierderii multor aiiați din gaşcă, cu ocazia unei împunsături dc buhai... Cînd elicopterul Regelui tuturor țiganilor, carora peste Prut li se mai zice "romi", ateriză pe ptatouf dc la

Lingura, toate bulibaşele şi bulibăşeii adimați acolo au gemut de uimire... Regele țiganilor căzu de-acord la negocieri ca să livreze țaratului nostru un contingent de vrăjitoare şi cîteva şatre întru dcschiderea unei Academii de tumăneli şi farmece. Cît stătea la masă în grădina domnească, la un păhărut cu vin, în agonîa sincerității, Marele țigănoi 1-a povățuit pc voievodul nostru ce să facă pentru a slăbt nițeluş. Vorba e că, atlîndu-se într-o vizită în Micronezia, babacul avu dificultăți scrioase cu televiziunea de-acolo, carc nicidecum nu putea să-l încadreze în ecran. I s-a recomandal o cură dc slăbire şi, deşi azi, în voievodat, nimeni n-are nevoie sâ-1 întreacă în kilograme. aspectu] luî lasă de dorit. Cu cît va slăbi voievodul nostru în timpul apropiat rămîne să determine doar Curtea constituîională. Regele țiganilor, însa, i-a sugerat ideea să facă alergari zilnice în jurul Cetătii de Scaun, cum facc omologui său la Casa Albă, iar dacă n-o să-i ajute nici accasta, apoi n-are decît să punâ mîna pe hîrleț, ca să mai sape ia şanț, avînd în raționul dc mîncare doar mâmăJjgă şi moare de curechi... La rîndul său, voievodul a promis că va reaiiza în viața propunerea Regelui de a construi un tuncl prin catacombele de la Cricova, care sâ iege metropola țigănească de pe malul Nistruiui cupiațacentralăa Cetății de Staun. Cuniinatratativeloroficialefu slobozirea unui uricde înțolirecelordin Sorocaşi Otaci cumoşie... Dupăun banchci aprig în rîpa jui Bekir, Regeîe tuturor lăieşilor primi onorul, în fața paradei miiitare, a unităților ligăneşti de intervenție rapidă... Să fi vazut ce zîmbet de cxtaz sc contura pe fața bunukii nostm voievod, că a izbutit să rezolve, oarecum, problema neamurilor puțintele din tarat... Acesta este mcritul lui, succesul alcsului nostru, fratide laGalali... Nu-i lamijlocnici o minciuna. nici un tărăboi. Purşi sîmplu: Vbievodul are grijă de noi!

Şi după ce soliile pleacă, pînă mai vin altele, lumea se potoleşte. Măcar că in ultima vreme plebea e numai vorbă şi vorbă despre activitatea unui nou dregător. Aflat pînă mai ieri în umbră, azi la rîşnila zvonurilor se macină acțiunile lui Zamfirache Bfrghidău Andreli, care, cu diplomatia lui, a adus din Africa doi rinoceri şi patru babuini, îmbogățind, astfel, turmele menajeriei domneşti. Gurile rele ale Cetății spun că el demult pîndcştc scaunul voievodal. Ca rusul: e viclean şi-aşteaptă momentul! Cu ajutorul Mosc-ului şi al băieților lui Codo^ilă Olmoi, a mai încheiat cîteva contracte de majoră importanță: dc la Mosc să ne livreze tizic de cămilă şi gâinaț dc curcan, să avem ce pune pe foc cînd or cadea frigurile, să avem roade bogatc în urma îngrăşării cerno^iomuriior codrene. Mă gîndii să fac şi eu chirdos cu altc cnezatc, poate mai obțin niscaiva credile pentru plebea țării. Dar îini dete peste mîini Micluşa Andon Bujorclul, zieîndu-mi să nu-mi bag tnteresul undc nu mâ țînc fcsul.

Andon Micluşa, portaral Bisericii Adonnirh'Maicii Domnului, e rotofei, vel-paharnic, cîrdaş cu ghizdavj dregători; s-a opintit mult ca să devcnim un Voievodat al proceselorjudiciare de restabilire a fuduliei Jezate. Adevărat iaste că acest logofat are o biografîe grea. De mic copil a fbst bătut cu polonicul pe cap şi are niulti invidioşi. Din vreme în vreme, în semn de simpatie şi dragoste personală, cîte-un ortac nechibzuit îi inai trimite mesaj

I mai sperie. Dar las'că şi Micluşa a angajat avocați, gata să-I ajute să se ntutc într-un conac, inai lîngăbunul şi iubitul nostru ales... Numai ca întrebarea în felul unnător: cum o să calătorească acuma mititelul peste Prut cu fontainere de televizoare, cu hîtrii bişnițari şi avînd mină de savant? Plebea lirhci mă isprăvnici chiar cu o interpelare în această problemă, dar voievodul inA sfatui să credem cu toții în Dumnezeu, mă asigură că, la vară, va fl cald |i mă ispiti dacă nu doresc un post într-un nou partid. lar, pînă la unnă. nc niîngîie cu dulcele şi părintescul lui: " Etcetera, etcetera, etcetera... " După care , tot atunci, facu şiret din ocbi către Codoşilă Olmoi:

— Voievodul are grijă dc noi!

Acum sînt liniştit de securitatea noastră. Dormeam noaptea cu frica în sîn şi toporul sub căpătîi. Ce mai vorbă, băieții veseli ai lui Codoşită Olmoi pol organiza un trăsnet, înscena o luare de mită, ca să mă pună la zdup, un liilger, un accident rutier... Tot visam, în ziarele noastre de orientare suveranâ, ninagii pentru un ilustru patriot, prieten bun cu voicvodul şi nu se ştie a cîta roală la căruța lui. Se tacea că mă duc pe aleea marilor martiri, patru pe nâsaiie, cu sandalele înainte la cimitirul armenesc. Acum, slavâ Domnului, visez colac şi bortă de covrig din făină, de la moara renaşterii şi concilierii sociale.

Priviți în sus, uitati-vă în jos şi veți vedca ce harnici logofeți are țaratul nostru, tarîmițat în cnezate. Vrem sau nu vrem să recunoaştem, ei ne fac isloria. Orice ghiduşie s-ar face pe această palmă de pămînt, voievodul e sigurdeziuacarevine. Pînă lanoilealegeri arecine neocroti intcresele. Mă uit la sceptrul din mîna dreaptă a voievodului şi mă conving că el nu este lâsător cum li se parc multora. Pe toți logofeții de bună-credință, care 1-au nbiircat în tron, la urmă a ştiut a-i deturna. Pe aceleaşi valuri revinc acum la |iutere, chiar dacă tronul i sc hurducă. Ați priceput unde-i îngropată cățeaua succesului'? în manevre iscusite. Şi aman mai zîmbeşte el. Parcă-i zîtnbetul (iiocondei... De la Nistru pîn' la Tisa, zîmbiți toți ca Mona Lisa... Ceva se npropie, ccva el trebuie să facă la momentul oportun. Norii lui se îngroaşă pcste Cetatea de Scaun... Zilele trecute s-a supărat şi a ieşit trîntind uşa din gaşca crescătorilor de animale progresiste. Cu ocazia asta, am aflat că Domnia sa a deprins, de la mama şi dc la tata. limba românească. Nu ce-a

moldovenească, pe care o îmbrățişaseră pînă atunci! Şi că i-a trcbuit, sărmănelul. să trăiasca o viață de om şi o Constituție, ca să priceapă acest lucru şi să nl-1 spunăîn preajma mariloralegeri. Las' că-ibine, maiestre, cc se face la voi.

Voievodul are grijă de noi!

Şi să nu creadă alde Zamfirache Bîrghidău Andreli, Micluşa Andon Bujorelul, Vezir Piatră Licurici cu patru ochi sau Michea Țopan că noi nu le-am ghicit gîndurile tărcatc — vor să-I detroneze pe alcsul nostru, ca să se cocoațe ei peste speteaza jilțului domnesc, să aibă liberul acces la treuca voievodală. împart putcrea în mai multe tabere — fiecare cu ambrazurica, annamentuî, bornbardamentele şi găşculița lui intenționează a se aventura la concursul râzmerițelor de palat. Noi, fnsă, ne vom apăra voievodul, care ne-a luminat zilele trecute, afîrmînd puternic că noi nu vorbim moldoveneşte, ci get-beget româneşte... îl votn apăracu furcî, țăpoaie, sule, ilăie, bîrghidăie... etcetera, etcetera, etcetera!... Sînt primul pe baricade, care n-am să le dau voie altora să se aburce la putere. Voievodul de azi ni-i drag şi scump. E plin de virtute! E puternic nu acel care vorbeşte mult, d acel care nu ştie ce să spună, dar tace şi face. lar noi vom munci ca să facem bani, ca să aibă cu ce pleca soliile peste hotare, în căutarea potcoavelor pentru cait cămțelor noastre. Şi voi, ghizdavi avocați, cu halebardele de-a gata, fițî prudenți, perseverenți, pentru operativitate schimbați trăpaşii pe automobile de marcă străină şi activați, salvați, opinați...

Teri, voievodul mă ferici cu o invitatie la Cetatea de Scaun, la o partidă de biliard. Mi-a aflat în sfîrşit păsul. Mai şti'i, nevoia, poate jucînd cu el o partidă, dacă nu spun nimica râu, contra lui', mă include pe lista ceea... Cîte se pot întîmpla într-o zt de vară!. Căci totul se face spre bine. Se promite că bâtrînii vor primi la vreme pensia, holopii — leafa. Dacă ajung şi eu vreun logofat şi plec în America, promit, dragă plebe, să descriu adevărat ce-ani văzut: cum trăieşte şi ce mănîncă Prințul nostru acolo, ce anecdote spun americanii despre noi. De la bunul nostru voievod, aştept un gest de binecuvîntare, asupra numelui famiiiei rnele. Căci el ne iubeşte şi nu ne mai beieşte. Care acolo, bă, nu e de acord? Să nu vă împingă păcatul, ca să nu veniți la alegeri. Să-mi fiți alături de mine pe baricade. Să ştiți că eu sînt un mare prevăzâtor. Babacul va cîştiga scrutinul, dacă n-o să permită gardului să-i frîngă coarnele. Nu vă fie frică. Fiți siguri! Avante pentru cauza sfîntă a lui şî a oamenilor de soi...

Voievodul are grjjăde noi!

III

Amu, stimată plebe, dacă am devenit un meleag, precum zc capuchehaiele noastre "suvenir" şi "indulgent" — căci abia prididîm să desfacem inîinile, ca să îmbrățişăm dulce pe cîți vin şi vin cu hurta pe la noi şi să tot facem daruri cîte-o halcă autonomă de moşie, cîle-un complcx hotelier, cîte-o companie aeriană, cfte-un combinat de produs urdă oricui sc pripăşeşte prin republică — , am ajuns să avem un Ayatolah şi mai mulți voievozi-ncvoi, cu inari griji de noi. Şi flecare-i vodă în başcanut sau cnczatul său, iar în Cetatea tli' Scaun întind avan dintr-un singur Divan chiar vreo trei voievozi odată, npostoliți la fiece juma de an de faimosul Ayatolah Apostol de Mosc, care ba uprinde, ba stinge luminile de pe oiştile căruțelor neamului. Nu ostenesc să udune fiecare la alaiul său cît mai mulți logofeți, arcalii şi sa hirotonisească dcasupra lor cîte-o agă mai osîrdioasă, nici catadicsesc cum să-şi orinduiască llccare sfera lui de influență: care cu muscalii, care cu americanii, iar care cu nliotmanii din toată lumea. lar Divanul se face că nu ştie decît de-un singur voievod. Plin vîrf cu tcți-logofeți, înaintea cărora iaste Vezîr Piatră Licurici cu patru ochi, moțăie sAptămîni întregi în sudoarea frunții să emită drepte pravile şi zacoane. E un idcvărat ştiubei de juri-logofeți, care mai supli, care mai grăsuleni, afară de iinul Butoi... Şi cînd te gîndeşti ce hair ai dintr-un poloboc deputat, decît sa-1 iiinpli la vreme, să-i dai cep la plăcinte sau găluşte. Pravilele coborîte din I)ivan ocrotesc interesele iobagilor de pe întreg globul, iar pe alocuri ş pe ulc noastre, încît țaratul are cel mai mare număr de puşcării la suflet din l'iiropa. lar în viața de toate zilete, şi la sarbători mai ales, Voievodul nostru ilccorează cete de boieri cu giubele, mirosind a naftalină, rupte-n fund şi cîrpite-n coaîe ca, poate, la apropiatele alegeri, aceşti izgoi să dea buzna la urne... Sau să emită din cînd în cînd şi vreun uric de avnnistte, punînd în Jibertate pe cîte-un schilod-doi, care, eliberat de-acolo, e numai gata de odihnă /cşnică. De toate acestea avem a ne bucura alâturi de aceşti izgoi, cad:

Voievodul arc grijă de noi!

, Legi s-au izvodit destule, dar din toate nu izvorăşte naftă şi n-avem cu ce Incălzi casele plebeilor. Aşa că, luminați plebei ai Divanului, mai cobîlțiiți nintea şi puneți în mişcare creieruşii-ruşii-ruşii... şi vă veți da seama cum oleacă de la noi vagoanele cu bunătățile plaiului, ca să obținem de la Mosc paie, paie... pentru o oaie. lar dacă le vom ocroti conaționalii, le vom mai acorda cîte-o halcă de pămînt pentru a-şi depozita bîtca orientata spre Balcani, Irept recompensă am putea primi o ciucă pe gratis, cărbune şi cu ajutorul lui, foarte mult... oloi, căci

Voievodul are grijă de noi!

Aşa e cînd legea exprimă voința mea, a noastră, a tuturora şi, desigur, a Babacuîui.

Carabinierii, ori ca sufcră de orbul găinilor, ori că poartă tălanci la pinteni ţji-i aud hoții, că izbutesc să ne curăte apanamentele şi să se cărăbanească inainte de a fi depistați. lar dacă şi sînt descoperiți, judecata le acordă viză de reşedință în puşcărie, toî noi să-i întreținem, pătimaşul prădat rămînînd îinpăcat cu figura împletită în trei deş'te la fund de buzunar cîrpit. Ori cbiar dacă legea e de partea dumitale, stimabile iobag, în țaratul nostrii suvenir şi indulgent încă nu înseamnă că ți se apără drepturile. Cine plătcşle, acel;i dictează muzică şi într-o bună zi te poți alege cu un pîcior în fund şi dat afar;i din serviciu, cum a procedat vel-vătatul Parosu, de la televiziunea ex națională, cu plebea neascultătoare. Vedeți, dumneavoastră, deşi juzii din voievodat au cumpăratc multe apartamente, construite vile, se plimbă cu automobile sîrăine (desigur, trecute după soacre, gineri, prieteni, pentru a nu bate la ochi), se plîng, mititeii, că nu li se plătesc salariile cîte-o lună-două. Mor de foame, adică. Şi le plîngi de milă, cînd vezi cum domnii noştri judecători se chinuiesc cu lănțişoare şi brățări de aur pe mîini. siinbol al... sărăciei. Şi că nu-i aşa, se jură la microfon un fost logofat, mulțumit că-1 vede pe ecran tntreg țaratul. Ca un pintenog guşat vorbeşte mieros de democrație, deşi gîndurile lui pipăie prin univers vilă şi bani-valută-bancă elvețiană. lar vreme trece, vremc vine, tot se schimbă spre bine sau spre râu, încît nici capuchehaiele, nici logofeții, nici chiar avocații de curte nu află calea de ieşire din impas. Biata plcbe să se descurce cum poate. Atunci bunul nostru voievod face-un gest ca toate orătăniile din alaiul său se constituie într-o nouă gaşcă. tnsă mîncărimea, care începe între ea şi toate cele cîte mai sînt, seamănă cu cea a cîinilor din jurul căsăpiei. Apoi, cînd se descoperă o crima în țară, bravii noştri băgători de seamă la combaterea răfuielii organizate îşi primesc mita cuvenită şi toatelc se astupă cu lut cu balegă, încît avocaților de rind nu le rămîne decît... să tragă mortul de fudulie. Din care cauză între membrii Divanului se întîmplă adesea multe dihonii. Mai toți se jură că nu fură şi, prepuielnici cum sînt, trîmbită că alde Zamfirache Bîrghidău Andreli îşi poartă jupîneasa peste ocean, pe gologanii lor şi ai lăieşilor de Soroca. lar Andreli, de la Gîrmuirea Bulbucului de apă în țarat, are acces la microfonul Dîvanului şi oricînd poate informa ca el e "teafar la cap" şi cui nu-i place pupe-n c... Că jupîneasa lui e o femeie gospodină şi-i plac magazinele americane. Cine şi ce are cu gusturile ci. De aceea şi întreține el o echipă de hamali. Cum avionul, sosit de pe malul Temzei, Senei sau Rinului, aterizează pe aeropoitul Cetății de scaun, hamalii se întrec care să înhațe valiza mai mare. Căci dacă eşti hamic şi lipciu la descărcatul

trofeielor, te poți degrabă pricopsi cu un post de secretar-ambasador la Bonn sau Tirana... De fapt, cele aprige dezbateri m Divan purtate, în ultima vreme, în jurul restituirii salbelor confiscate de cătrc şoimii lui Antonescu, cînd evacuau țiganii la Bug... Voievodul participă şi el la dezbateri, avînd grijâ să-i stăvilcască în căpăstru, cu cîte-un uric numai bun pentru... bucătărie. O lună încheiată bunii noştri logofeți s-au zbătut ca ouăle-n piuă ca să "primcască" legea cu privire la trimiterca propriilor odrasle la învățături peste hotare. Mă rog, stntem o familie. Şi Vezir Piatră Licurici cu patru ochi, care se simtc capul Divanului, dar şi un mare Turist al neamului şi cuvios Strainic pestc mănăstirile de câlugârițe frumoase. Prea multe problcme nu-i flulură fundul, Mici cînd în țarat e mizerie. La urma urmei, şi el e la cîştig aici, ca şi bravii MKildoveni, care-şi dobîndesc simbrie la tăiat pâdure în taiga. Poate aceşti luirnici băieți, angajați de cîte-un Codoşilă Olmoi, zidesc prin împrejurimile Mosc-ului vreo navetă chiar, în caz de insucces, sa aibă unde paraşuta mai nproapedemarelecneazdelaKremlin Buric RachiuUrsălăul. Aici Vezirul cste messaggero, de-o fi să-i mearga. va ocupa locul babacului, de nu...

Uneori, Serdarul Para-Intoarsă, cînd trebuie tîrîş-grăpiş, ceac-pac, cîine-cîineşte schimbă juzii din urbe cu cei din provincie nu pentru că nu se ostenesc să cunoască graiul matern — dînşii sînt unşii buricului şi nu au frică de mînia tuaregilor, ci ca sa-şi facă cheagul său, protipendada sa, gîndind sa oblăduiascâ, în tronul Justiției Mari, pînă la adîrtci bătrineți. Cu blagoslovirea maimarelui pe Justiție, cînd e rnusai sa fie cineva detronat, se fac controale frontale, spațiale, totale, parietale, occipitale, şi dacă nu-i găseşte nici un clenci, bunul nostru voievod, judelui ratat îi articulează un picioruş în fund, încît suta de procurori nu-1 pot ajuta, devenind impotenți la respectarea lcgii elementare. Ce mai tura-vura, legislația noastră, după ce iaste slobozită de Divan, parcă s-ar opri în iezăturilebirocrației, ca să cadă în bulboana ielelor... contribuind astfel la înflorirea tradițiilor puşcăriaşe de ia noi. "Las-o, nene, maî moale!" strigă un glas din butoi:

— Voievodul are grijă de noi!

Judecata de-Apoi, cînd aude de restabilirea Mitropoliei noastre băştinaşe, face pe mortul în păpuşoi, sau o ține într-o beție de cuvinte, dintr-o instanță dejudecată în alta. Mai ales căîn capul ei stă Vichea Artileristul, mare logotat, iubitor a se da huța dintr-un jilț în altul, reuşind uneori să-şi moaie funduleţul în chiar două dubasuri, pînă bunul nostru voievod îl catapultează în jiîțul unde stă țapăn şi astâzi. Şi sta bine, căci nimica nu s-a schimbat sub soare. îndeosebi la pîrile cetăteneşti, unde cocoțată c lanuşa Coraslă-Cenco, cu o vedere de leoaică jugănită în agonia mulțumitei dc sine, care, cum aude graiul

băştinaşilor, o năboieşte pînticăria. Judii dc ia Areopag îşi schimbă obrazui cu mantia în fiecare şedință, că te cruceşti de fantczia lor bogată de a împutemici sau anula deciziile ăstor pîri cetățeneşti. Procuroraşii stau ş ei țepeni, de strajă celor aleşi. De n-ara dreptate, să spună cine a auzit ca în țaratul nostru să-1 bage la zdup pe vreun mafiot comunist, care ne beleşte cu vagoanelc? Desigur, n-am dreptate, o să ziceți, fiindcă ei nu exîstă la noi. Din mila lui Antonache Constangiul, Codoşilă Olmoi, câci:

— Voievodul are grija de noi!

Ați auzit cumva de secția călare pe şase cai'? Cea care ținea la vremca ei "acoperişur tuturor bordelurilor din urbe, încît azi rar pristav se plimbă prin cotloanele democrației cu maşinică proastă. Toți au trăsurele străine, căci leafa lor, ptiu... adică mita nu se mai număra în hîrtii, ci se măsoară în kilograme sau mctri. Dacâ nu mă credeți, mergeți sa vedeți la cine botează, pe cine cunună, ce vile au şi care-i gradul lor de zgîrcenie sau modestic. Avocații simpli (cu excepția celor de curte) stau tupîlați sub brusturi, în vretnc ce caiafele huzuresc prin vizuine, aşteptînd şiret momentul prielnic. Se bucurâ ca țara este o vacă ce paşte pe imaş mioritic, dar se mulge pe două parale în toată-mpărăția Mosc-uluî. Ăsta e țaratul nostru, cu voievodul călător, turist, pe cale de a-mi obține o denumire: Republica Bişnițară a Proceselor Judiciarc Coborîtoare din Divan. Căci toți se avîntă să-i judece pe autohtoni, cel puțin să-i prepuielnicească detoate relele. Sulănare Gurgui Ghebuțovici, bunăoară, se vede călare pe un cal securist de tracțiune Vladimir, cu buzduganul spînzurînd de mîna dreaptă, dusă în streaşina ochilor, inspectînd, de pe malul priporos al Bîcului, legile neamurilor puțintele. Ca mai tîrziu, prin alfabetul Morse, ca Zorgbe de la samuray, că transmită către Mosc, în Duma Porcălăilor de Stat, prețioase ştiri că, între pîraiele noastre natale, sînt lezate drepturile godacilor arămii. Că sînt prea puține şcoli moschiceştL țigăneşti, evreieşti, etiopieşti şi tocmai una CLI dulcele grai românesc la Tirişpoiea. Ştie el cui slujeşte, ta care sobă sc încălzeşte; rezistă şi la ură, şi la dispreț, iar cînd va împuți huştele, va arunca gavanosul, va zbura buluihăreşte către Țara fagăduinței, de unde i se trage obîrşia sau la Mosc, unde va fi declarat disident alături de Sf. Bartolomeu, ce face bulbuci acolo prin veceurile demnității ei şovino-naționale. Şi toate vor lua alurâ şi anvergură, rezonanță. Pînă la urmă, va sta într-un apartament luxos, hrănit bine, tot el trîmbițînd ca la noi mor iobagii de foame. Şi va cere şi mai departe ca drepturile izgoilor de peste Nistru să fie respectate stabil, precum stabî) este cuponul Moscului de Tirişpolea.

Alt logofat al Divanului — Geobbels Bornikov — cu priviri "'blînde", de îngheață udul copilului, văzîndu-1 la televizor, securist şi el de Mosc, este

preocupat de apărarea muierilor gravide şi a lehuzelor de la Rîbnița-Tighina. Mai ieri, a propus Divanului să se adopte pravilă pentru partea femeiască: "Volcine, volcare îşi va orienla strămeleagul farâ de voie în partea fatătoare a muiarei căzăceşti să hie pedepsit cu tăierea spurcatului strămeleag şi izgonirea lui din Țară.,." Pravila, nefiind primită de Divan, Geobbels Bornikov cloceştc acum dincolo de Nistru la o Universitate, unde face declarații de dragoste progeniturilor căzăceşti de-acolo.

Dar ce-o țin eu tot într-o critică, de parcă aş aştepta Ordinul "Apostolul Pavel" sau premiul Nobel? Câ, uite, bat în uşă Crăciunul şi Anul Nou. Şi s-ar cuveni să începem colindele. Dar n-aş vrea să pornesc înaintea Ayatoiahului - de Mosc Apostol, căci, de vreo doi-trei ani, anume el dă cep CRĂCIUNIADEI, el ne sfatuieşte cum să facem copii, iacare soroc să ducem vacile la buhai, mai facînd, pe-ntuneric, din degetul arâtător voievodului iutslru iubit, neprihănit. Mă rog, omul cînd e copil şi cînd e bătrîn paşte vnca. Cît despre Divan, să-i colindăm de gînduri mintioase, de vaccinuri pcntru boli scîrboase. Cine nu s-a pricopsit cu apartamente pentru odrasle să 'H' pncopsească, cine n-a furat destul să iasă la vînătoare pe grebenelele lioastre şi să depună imediat tot vînatul 3a banca elvețiană. Numai să nu pață i'c a pățit cel mai bărbat român de pe malul Dîmboviței. care-a depus acolo hişlarii, dc nu-i pot găsi nici țiganii. Fiți deştepți, logofeți cu ceas pe tnînă. Vi'i urăm de minte multă, să vă ferească îngerul păzitor de răzmerițe de palat >i Domnui să vă trimită multă linişte. Şi putere voievodului, ca să poata linpărți vagonul cu medalii, ce staționează la Revaca. Ca să poată cîştiga scrutinul, care îi este dat să-1 cîştige.

lar eu, dacă rămîn teafar, necotonogit, nearestat, ne... ne... de băîeții veseli ai lui Codoşilă Oimoi sau ai lui Antonache Constangiul, de cei şireți ascunşi |>rin păpuşoaie, ce-^i aşteaptă momenîul, zău voi facc lucruri bune întru i/vodirea izbînzilor, cărora noi le ducern dorul şi de care avem nevoie. La inulți ani şi toți acasâ. Bani grei, cinstiți gospodari, şi sa ne veselim cu toții în toi, ştiind că:

—Voievodul e voinic. Şi are grijâ de noi...

IV

Destimtl unui procuror de rind în Țaratul nostru
depinde în mare măsură
de cracii pantalonului celui ierarhic superior...
(Din cuvîntarea unui logojat la încoronarea regelui)

Deci, onorată plebe. precum ați aflat deja, Zimbrul de ieri şi-a rupt coarnele, după care în tronul Țării s-a plasat Vezir Piatră Licurici cu patru ochi.

Cu sprijinul lui Buric Rachiu Ursălăul, cneaz de Kremlin, şi Bulă Căciulă, hatman de Kiu, ne-am picopsit cu un mare specialist în zîmbete, devenind, în foarte scurta vreme, Țara Rîsului (a se subînțelege Țura Rusului — n. a.). Cum altfel, cînd fosta metropolă are nemărginită grijă să țină în hățuri moşiile de ieri. Priveşte TV-ul seara, stimată plebe, şi admirâ-l pe Voievodul nostru cît de elegant şi vesel e lîngă Prima lady moldoveană, care e... rusoaică, din țara lui Ursălău. Ascultă cum rosteşte "Buna zîua!" această prințesă, cu dragoste nemarginită de graiul moşiei noastre, la deschiderea vernisajelor, şi bucură-te. Ne mîndrim cu proaspăturl Voievod, care a declarat sus şi tare că se va lupta contra cumetrismului, nepotismului, care intenționase chiar de la bun început să-i înzăbăleze , să le stopeze accesul la conducere , dar... l-a ales pe prințul moştenitor fiul lui, adică cel mai responsabil pe investițiile străine, năvălite la Curte... Ne bucură că Voievodul nostru continuă cele începute şi neîncepute de Zimbrul, de Babacul, care s-a opintit să rămînă în tron, dar n-a reuşit, contra căruia bunul nostrii Licurici luptase cu atîta vehemență. Acum, se pare, că domnia sa e preocupat cum să-şi asigure securitatea coroanei şi a bătrîneților, carc îi bat deja la uşa. Doar are experiența timpurilor, în care a fostşef la alibani...Nimic nu se ia din senin. Toată lumina lui îndrumătoare duce azi spre capătul tunelului. Ştim că e, un general, al băgătorilor de seamă, legat cu pîrghii de Mosc şi, sârmânelul, n-are cum sa fie astfel. De ce? Fiindcă acele pîrghii îi sînt legate şi de picior, iar de faci un pas în lâturi, fară să ştie Buric Ursălăul, poți cădea jos. De aceea Voievodul are grijă de noi! Doar Mosc-ul 1-a binecuvîntat să se țină bine în gubernia lui Basarab!

Faraonii şi piramidele îşi au timpurile şi istoria lor. Aşa crede şi bunul nostru Voievod, cînd prin voroavele sale de la TV ne promite multe şi mărunte. Trebuie cedată o parte din moşie Transnislriei? De ce nu? Ei, Mefisto de Tirişpolea, vino la Gîşla Nouă şi primeşte-ți sceptrul! Nuniai vezi pace şi cîştig să fie în țară. Doar e susțincre dc la Mosc, de la Sulănare Ghebuțovici şi toți ceilaiți băgători de seamă ai Kiu-lui, de ia Capul Divanului, Michca Țopan, mare boier în Pontul Euxin. La o adică, din umbră are susținere şi de la acelaşi Zamfîrache Andreli, cu toşilca de parale furate, care acuma huzureşte în chilia sa, rîzînd de toată plebea, fîind sigur că

Voievodul are grijă de noi!

Pentru merite deosebite în arta de a face temenele la palat, Voievodul nostru, continuînd o bună tradiție, mai anină cîte-o medalie cu miros de naftalină. Marea noastră bogăție sînt vagoanele cu medalii şi distincții, care stau pe linie moarta, la halta Revaca. Zelul Voievodului nostru a fost observat deja de către regii şi împârătesele de pe mapamond. Franțuzoiul bolfos îl pupă

ca pe un latin la palat, regina Angliei, cum aude de el, înhamă îndată caii, pentru a-1 trage cu căruța pe malul Tamisei, ca pe un veritabil cumătru. Deja au început să tremure tilharîi, hoțomanii şi aşteaptă... să se întfmple ceea ce poporul i-a cerut Voievodului. lar poporul a dorit ca o veritabilă combatere a criminalității, în Voievodat, să înceapă de la Capul peştelui. Pentru a nu împuti situația. Căci, cum o să combată e! "crima organizată", dacă ea este de mult dirijată de majoritatea logofeților de Divan şi de alte servicii. Dar să nu o trîmbițăm prea tare cu faptele bunului nostru Voievod, caci el îl are pe cel mai mare Popă, cu veşminte de Mosc, ce-i iartă întruna păcatele, tot însoțindu-1 pe la mănăstirile codrene. Poate de aceea Voievodul ne promie o aşteptare optimistă. Şi el totcălătoreşte, iscăleşte şi... ne beleşte. Revoltați-vă, iobagilor, cît doriți, dar faceți-o în gînd, căci totuna logofeții au învățat iscusința de a nu da ascultare vociferărilor voastre. Aşa e inai bine țării, căci:

Voievodul are grijă de noi!

E bine cînd ai un Voievod, care vorbeşte multe, dar nu face nimic. Nu mai sîntem o colonie a morților de frică. Vorbim, vorbim, vorbim cu toții aşa cum ne-a învățat Vova de la Mausoleu. iar dacă vine vorba să combatem criminalitatea, logofeții cu arcane au început să-i aresteze deja şi pe avocați. Societatea noastră a avut totdeauna foarte mulți procurori, şi această tradiție este sfîntă. Judecați trebuiesc avocații. Aşa cred Lotostan şi Dospitu — mari comişi de curte. Asta e şi părerea lui Bulgur — satrap de război! Deci,

Voievodul are grijă dc noi!

Aşa o cere situația, rînza noastră naționala, de a ne ține limba, cînd ne fuge moşia de sub picioare. Aşa doreşte Buric Ursălăul, limbricul mefîstofelic de la Tirişpolea; aşa îşi freacă mîinile a bucurie şi izbîndă, şi plăcere hatmanul Caciulă de Kiu. E la modă țara proştilor cu un Voievod hîtu, care nu îşi asumă nici o răspundere, care nu cumva să-1 supere pe Ivan, doar cuimătru îi este. Posedă foarte bine arta de-a ne cumpăra şi a ne vinde, fiind convins ca nicî un procuror din Țarat n-o să-i facă nimic. Cu atît mai mult nici un avocat n-o să apere poporul,fiindcă, în caz de ceva, îi punem la dubă pe toți. Altfel cum să mai demonstrezi că ducem un război cumplit cu mafia? Aveți nevoie de alte protecții? Aşa că este exclus, în vecii vecilor, un eventual război civil. Aşadar,

Voievodul are grijă de noi !.

V

Dacă ți-a fost scris să te naşti român basarabean şi să trăieşti în țaratul nou-format, pe un mal de Prut, să nu te ruşinezi de propria ta origine. Aici

deprinzi a nu trăda neamul, a nu fura, a nu preacurvi , precum ne îndrumă sfînta scriptură, trebuie şi ieste neapărat să te bucuri de existenţă, să fii optimist şi ascultător voievodului nostru, care iată-iată poate să… devină altul. Şi atunci: schimbarea regilor—bucuria nebunilor. Dacă n-o să ne bucurăm, putem fi niţeloş jugăniţi, puşi la zdup şi doar… scutiţi de gîtuire. La noi s-a zis cu pedeapsa capitală!

Edilii de la Strasbourg ne-au poruncit: jungliieţi-vă, omorîţi-vă, violaţi-vă…voi înde voi, numai nu vă

împuşcaţi criminalii.

Acolo ne-au lăudat că am dat uric de înţolire cu pămînt tuaregilor din sud, din est, că Divanul a dat o sfîrlă carabină în dulcele grai al băştinaşilor, botezîndu-I altfel… închipuieşte-ti, stimată plebe, să se fi născut deputaţii noştri — cu toţii, printr-o minune — la Puţuleuca — o tihnită mahala a Teleneştiului. Cum ar fi numit ei acum limba? Care ar fi fost glotonimul grarului nostru în Constituţie? Alde Sulănare Gurgui Ghebutovici, Vezir Piatră Licurici, Geobells Bornikov, Jaclin loachim de Truşeneanca au şi făcut spume la gură pentru a aburca minciuna, ca să o admire banchirii Europei.,.

Străduinţele băgătorilor de seamă de la Mosc au biruit! Şi tot ei au izvodit cel mai scurt banc din urbea noastră: "Limba de stat".

In afară de kaghebiştii de tot felul, în Cetatea de Scaun s-au strecurat cîţiva patrioţt şi, desigur, cel ales de voi.

Voievodul are grijă de noi!

Curînd se încep alegerile. Nu se schimbă nimica sub soare. În fruntea Ministerului Adormirii Maicii Domnului a venit Codoşilă Olmoi… Securitatea ţării e în foiul stomacului. Ne mîndrim că, la mijloc, sînt putemicele ziduri ale Kremlinului, unde hălăduieşte nezdruncinatul cneaz Buric Rachiu Ursălăul. Bulă Căciula de Kiu… a pus coarnele ţăpoiului în drum, să nu ne dea drumul, cu barca, spre natala noastră Dunăre, natala noastră mare, spunînd că e neagră şi să nu ne măscărim… Are cine sta asupra noastra la priveghi… Ministerul Naţional al CozilordcTopor lucrează zi şi noapte. Agenţii secreţi ai Tigănoiului—Regele romilor din tot cosmosul, şi-a găsit locul la depozitele de slănină şi salam. Rusofonii n-au supărare pe el. La noi se respectă dreprul minorităţilor.

Demult am umplut Cetatea de Scaun cu ambasade, ambrazurele, partidute naţionale, iscoadele cărora sînt orientate, cu antenele, către apa clară a Prutului. Prin strădaniile acesteia şi ale tuturor străinilor pripăsiţi în ţaratul nostru al securităţilor camuflate şi necamuflate, unitatea noastră s-a consolidat dur ca un foc de tizic. Şi dupa ce bravii noştri vrăjmaşi au mai croit două

cnezate — turc şi muscălesc—, am ajuns să avem robii naționali (cei mai fermi în toată lumea), care vor hrâni veneticii cu frenetică ospilalitate. Deci, mişună fotoliile Divanului. Pentru toată pleava, la un moment dat, mîndria de neam au dosit-o într-un loc, unde nu suflă vîntul. Şi de-acum alți străini, prin străduința securiştilor, împînzesc țaratul, fluturîndu-ne dolarii din hublourile avioanelor, pe care tot noi va trebui să-i întoarcem celor ce vin, chipurile, de ne studiază piața, ne acordă consuitații şi... împrumuturi. îi purtăm prin restaurante, cu vinuri spumoase, cu maseze ochioase. Dînşii ne tratează cu automobile, achitate cu hîtrenia lor occidentală, de pe proştilor de noi. Ingenioşi sîntem la prostie.

AZI în Europa, nu ne mai facem de ruşine. Am obținut la cîrmă bărbatul neamului. Trăim bine. încă n-am întins sandalele. A mai rămas loc la țîntirim... sîntem speranța în buboi...

Voievodul are grijă de noi!

Îmi spune mai ieri vecinul că Divanul este păzit cu straşnică siguranță. Securitatea logofeților (fudulia noastră) este asigurată la domiciliu, în stradă în şedințe. Unii dintre ei se transfigurează în... logofete. Adică devin transsexuali. Iscariot Pop-Uloi trebuie să devină Jenea Pupă-Loae, iar Alisa Jaclin Truşeneanca — în Alibas Ioachim Prostalanca; cine-a fost român, acum e moldovan, cine-a fost cîndva vrîncean, azi a devenit Topan. La cine tost buricul pe burtă, acum va fi în coasta Evei, la cine a fost strămeleagul în spate, acuma, indiferent de viziunea politică, va fi amplasat în frunte! Divanul devine laborator, țaratul — un poligon de cercetari intensive al vitelor mari cornute, sau poligon de intervenție rapidă a kaghebiştilor de ieri şi de azi. Ei anume se fac a nu recunoaşte că, la începutul Mişcării de eliberare națională, s-au infiltrat şireți, în fruntea coloanei, să mai cotonogească, să mai gîtuie cîte oleaca pe cei cu mari pretenții de patriotism. In apusul euforiei de independență, ei ajung mari sfetnici în soliile străine. Toate delegațiile, ce pleacă în vizite, sînt elevii cumincioarei vițelării naționale, căliți în complicata luptă contra blestemaților români, contra naționaliştilor. Dacă vreo gură lăbărțată cearcă să critice securiştii, să urce la volanul unui autobuz, ca foarte întîmplător să comită, sărmăneii, un simplu accident rutier. Nu dorm flăcăii noştri (crescuți şi educați în spiritul folclorului românesc) nici cîtu-i secunda, stînd straşnic de pază la ocrotirea cinstei Divanului, numai ca aceştia să ridice mîna pentru cutare sau cutare lege, ce ar îndobitoci mai mult pe holopii de noi... Cei din fruntea coloanelor de ieri, azi, fac nucleul burgbeziei compradore, iar în mijlocul lor stă cocoțată... mafia locală, cu nuanțe de Rostov şi Odesa.

Îngrădiți cu ziduri, cozi de topor alde Ayatolahut Apostol de Mosc, cu legi de-apoi... ca bunul nostru să-nghită impotența în sec lîngă ei, din fotoliile moi...

Voievodul are grijă de noi...

Mîncînd zilnic curcani fripți, să li se îngraşe gîtul — Michea Topan, Codoşilă Olmoi, Pop-Uloi şi alți codoi. Aman se mai hlizesc toți de revoltele noastre... O mînă spată pe alta, şi nu mai căutați, domnilor holopi, dreptate... O cinzeacă de rachiuaş peste scăfîrlie şi totul va fi bine... Rîde Sulănare Gurgui Ghebuțovici (după reîntoarcerea de la Strasbourg, unde ne-a frecat cum a putut!), hohoteşte ca bulbucii la mămăligă de propria-i deşteptăciune, se priveşte în oglindă Cepuță Maiestrul, (repezind mereu cuvîntările lui despre limbă la tribuna Divanului), convins că lasă o brazdă în istoria neamului Iscariot Pop-Uloi, convinşi că,

Voievodul are grijă de noi!

Securitatea lucrează ca ceasul deşteptător cu cuc! La tot pasul, numai mărfuri turceşti şi israeliene. Noî în schimb, le exportăm bombe sexy şi Occidentul începe a ne cunoaşte... In apartamente avem apă rece, apă caldă în ziua scrutinelor sau în zilele de naştere ale împăraților, cu tarife comunale astronomice. Toate aceste taine le ocroteşte legenda lui Usturoi:

Voievodul are grijă de noi!

Amu, dacă trăim şi ajungem cu bine la noile realegeri, cu mîncarimea autohtonă tradiționala, cu spiritul insistent al Ayatolahului Apostol Pavel de Mosc, doldora de sfaturi, cu toți lingăii, pupcuriştii, alte soiuri de conformişti şi mafîşti, vom prinde ceea ce avem de cîştigat; ne vom pomeni la cîrmă cu tot soiul de înțelepți, fîi ai neamului de pe tîmpla țării, alde: Michea Țopan, Geobells Bornikov, Sulănare Ghurgui Ghebuțovici, Jaclîn Jachim Onasis de Truşeni şi: desîgur, cu bravii flăcăi ai lui Olmoi... Supravegheat de ei...

Voievodul are grijă de noi!

VI

Aranjează-ți ținuta, slimată plebe, că domnia noului ales este în plină declanşare. Nu are burduhan aidoma predecesorului său şi, etalîndu-şi cel mai fericit zîmbet din lume, întîi şi-ntîi, el a declarat câ nu va admite, în toată cetalea de scaun, să-şi bage nasul în cîrmuire nici un cumătru, nici un ginere sau fecioraş. Pentru ca chiar a doua zi (hă-hă-ha, proştilor!!!), Voievodul să sloboadă uric, aburcfndu-1 în jilțui de logofat, ce împarte bănişorii boieriior străini, veniți de peste alte haturi, chiar pe prințul moştenitor." Toşilca banilor totdeauna trebuie să aparțină neamurilor!" zîmbeşte şiret vorbarețul nostru domnitor, descălecat din lunca Răutului. Minciuna e una, iar realitatea istorică e alta... După care Dogele nostru începe gospodăreşte să dea ucazanii, cum

trebuie să se lupte cu haiducia şi criminalitatea. Atîta vreme cît Hoarda a XlV-a de la Tîrişpolie are armament de vîndut, iar gologanii se află la cheremul prinţului, cu concursul harnicului nostru zîmbăreţ şi maladeţ, bogăţiile moşiei zac în plină siguranţă. lar logofeţîi căpătuiţi îi asigurâ cu credinţă (zidind, sfinţind mănăstiri, chiar!)... domnia. Dîrjalele şi ciomegele aceşti logofeţi le ţin de-a gata, pentru a potoli spiritete, in caz de răzvrătire a prostimii de noi. Insuşi prietenui lui la cataramă, Mefistofel de Tirişpolea, care, cu ocazia sărbătoririi aniversării Moscului, amîndoi, deopotrivă, au primit, chiar din mîna lui Buric Rachiu Ursălăul, cîte un migdal de-aceeaşi strălucire, i-a jurat faţiş credinţă. Dacă Babacul, mai ieri, a sorbit cu Mefistofel şampanie, proaspătul nostru voievod se bucura, azi, copilareşte de medalii! AŞA că acum securitatea este asigurată şi din stînga şi din dreapta Nistrului. De cînd cei care au avut să se înfaţoşeze la treuca naţiunii, în Divan adică, de strajă, stimată plebe,mai stau acuma, în unison cu voievodul: Bardul Botdei Cotei de la cobaie, vestit grămătic securist, un ţuflic cu barbă, care, cu siguranţă, are cîţiva păduchi patriotici în ea (e aburcat în jilţ de la Gloata populară) şi, desigur, Babacul, leit bulibaşă în mijlocul unei şatre. Tustrei stau, în sfîrşit, alături, precum le-a fost de la început pornirea, atît de spectaculos i-a aburcat, KGBUL PE buricul moşiei strămoşeşti, Mosc-ul cel drag lor. Iar în vîrful piramidei, cu succeseluţele şi greşeluţclelui şade, fireşte,(hă-hă-bă,prostimea de voi!!!) iubitul nostru Vezir Piatra Licurici de ieri... Cu aceste personaje istorice deja şi cu tot felul de protejaţi ciocoi,

Voievodul are grijă de noi!!!

Dacă observă că la cineva nu-i place zîmbetul, Maria sa...ne arată limba! Ne potoleşte, şmecher, cu discursuri de felul întîi: " Oameni buni! Onorală absenţa! Ţin să vă aduc la cunoştinţâ, ca să nu vâ faceţi iluzii pentru ziua de mîine. Am furat tot ce s-a putut fura. Eu, cu ciracii mei, cu familia, m-am pricopsit cu ce-a dat Dumnezeu, mai ales cu banii partidului. şi acum avem de toate, fiindcă am ştiut cînd se poate de facut lucrul acesta. Fiindcă am fost pricepuţi. V-am dat ocazii să furati şi voi, dar n-aţi făcut-o, fiindcă nu aţi avut noroc şi parte, ca să vâ ajungă şi vouă. Acuma sîntem goi chistol! Budjătul e gol! Nu bociţi şi nu vă cainaţi atîta, nu faceţi greve, că mai rău o să şibă! Depăşiţi-vă mentalitatea! Daca nu aveţi cu ce trăi, bani, mai ales, împrumutaţi de la vecinii voştri, pe care i-a ajuns mintea şi curajul, să aibă ncuma şi automobile. Cei care au maşini, înseamnă că au ştiut cum să fure! Aminterlea, degrabă, intrăm în iană şi numai bine nu ne aşteaptă..." Şi ne zîmbeşte cald şi dulce din ecran. Iar în clipa următoare, tună domneşte: "Ajunge cît ne-am jucat

de-a statul! Luați aminte: Cine are gărgăuni în cap şi se poate învîrti. dobîndeşte de toate!"

Priviți! Ex-voievodul şi-a măsluit odraslele prin țări civilizate: una pe malul Potomacului, pe prințesă şi gineraş în munții Alpi, la austrieci. Fostul mare logofăt, aşa-zisul prim-gospodar Zamfirachc Bîrghidău Andreli a furat (ce ingeniozitate, dom'le!), Sfinxul din Egipt, cu bani dijmuiți, bineînțeles. Chiar dacă acuma are mare bătaie de cap, cum să-l scoată din țară, căci de cîte ori trece cu acest furat pe la vamă, este oleacă prins. Cumva ne descurcam noi şi... ne cerem scuze de la el..,Să fim serioşi! Parcă-i frumos pe un fost logofat, de aşa rang, sa-1 faci de rîs cu ceea ce a furat ca şi noi! Cei care încearcă acum să-l prindă, pe vremea gospodăririi lui, furau totuna şi se bucurau împreună... Odraslele mele stau şi ele hotărîte în jilțurile, în care le-a prins vremea, şi-s veseli, nu se jeluie! Le-au ajuns curaj şi mintelCînd eu țin sfat cu gloata, cum să curmăm tîlharia fn țarat băietul meu răspunde de vertolioate!.. În țaratul nostru mic, ca să obții un jilț, în care frumos te-ai da cu veselie huța, este nevoie de două lucruri: ori sa ai părinte la tron, ori să dai mită! Să ştiți că lucrurile stau anume aşa! (Şi voievodul iar tuşeşte, iar zîmbeşte). Înfloresc şi se-ngraşa, ca pîinea din dospit, logofeții de la vamă, de la capetele instituțiilor de şcolire, cei care-s meşteri la spus minciuni şi le cred măcar pe jumătate...Toate-n lurne au un rost: pămîntul e rotund, viața e lungă, răbdăul national e tare şi elastic. Şi-apoi ce ți-i scris de sus, dinainte ți-e pus. Şi noi păşim în pas cu vremea. Ca nişte hemesite şi ascultătoare oi, căci...

Voievodul are grijă de noi!

Astea nu-s caraghioslîcuri. Din anii '40, combatem corupția şi crima organizată. Taman cum zice voievodul! Hai înfoaie garmoşca timpului de-acum, zi-i o ceastuşka, Petrucio! Onorată plebe, porniți motoarele inițiativei din mijlocul maselor, cum ne-o cere istoria! Ocrotiți securitatca națională, cu logofeții căpătuiți pentru un veac înainte; mîndriți-vă că, în sfîrşit, s~a renăscut boierimea noastră națională, pe care a căsăpil-o cîhdva tătuca Stalin. Meritul voievodului nostru e că anume el a ştiut să renască boierimea autohtonă, pe greabănul prostimii țaratului! Cei care încă nu şi-au găsit un rost în viață, luati podorojnă de la bunul nostru Duce şi mergeți în căutarea fericirii prin Turcia, Grecia şi, desigur, Rusia, la fratele mai mare, care ne-a învățat destrăbălăciunea pămîntului timp de două secole şi trebuie să-l iubim cu trup şi suflet. La moscali e bine. Anume ei ne-ajută să combatem corupția, hoția, beția! Plebea de-acolo bea de stinge şi ceea ce-i uscat, din care cauză holopimea e cam impotentă şi antibebele au devenit o materie primă ieftină, din care se poate de tacut, la fabricile secrete din Rîbnița, Tirişpolia, nişte lucruri de

reteveie, de mai mare dragul... Cu aceste ciomege moderne. importate în țaratul nostru cu duiumul, organele ordinii de drept vor purcede efectiv la combaterea crimei organizate şi a corupției. Să nu vă para lucru de şagă, chiar dacă problemele în moşia noastră sînt rezolvate, în exclusivitale, prin intermediul sacilor cu bani. Ei, cine acolo îndrăzneşte să asmuțe proteste în plină stradă?! Mai încet cu ele. Reteveie avem, promisiuni avem, iar voi n-aveți decît să faceți vin, să vă pregătiți pentru iernat şi, orbeşte, să ascultați ce vă spune voievodul. El e atent ca şi predecesorul său. Cu regularîtate participă la hramurile satelor, ne sfătuieşte să fim răbdători, fiindca statul n-are bani şi nu poate să ne ajute cu nimica nicicacum...Toată salvarea ne este la veacul de-apoi,

— Voievodul are grijăde noi! .

E o artă de tip nou la marginea Europei, ca să ai un împâraț modern, în blugi de desubtul caftanului, să fie hîtru, darnic la promîsiun, pe eare holopimea le crede, indiferent dacă ele nu se îndeplinesc decît la ecranul televizorulut. Dar trăim într-o perioada dc tranziție. In Divan băieții lui Buliharin, cu mentalitatea lui Vova de la Mausoleu, aşteaptă deja: chiar daca vinturile bat de sus sau din jos, la noi în țărişoară nimic nou nu se întîmplă sub soare. Şi nu-i de mirare că o parte din liopciofleandurile de azi, care mai ieri se dihocau nestingherite în altarul lăcaşurilor sfinte, s-au răncăluit să stea întru apararea lui Valoghea de Mosc Bisericanu şi a întregii lui Mitropolii! Bunul nostru voievod susține de după porcanele de fîn, zîmbind, aceste inițiative. Adică el ne zîmbeşte şi ne beleşte! Aşa spun şi psalmurile, ca cine face bine, la bine ajunge. Boierii, dacă trăiesc bine într-o țară chinuită şi saraca, este pentru că-i uşor să conduci prostimea. Aşa crede Valoghea Bisericanu cu papahă de Mosc, aşa cred şi albăstreii, adepții de susținere, care-şi fac semnul crucii cu degetele de la picioare, crezînd plini de convingere că în jurul lor, deja se conturează aura divină. Taman ca vorba cea proastă: "Sînt cu Dumnezeu în vorbe, dar cu dracii primprejur!" Deja s-a şi propus ca pe stindardul țaratului nostru, alături de celelalte însemne, să se mai deseneze o ciuca mare, iar de desubtul ei să fie scris, conform Constituției: "Zîmbetul şi ciuca învelesc buca!"... Mergem înainte, cu toate puterile, în atac de moment contra răubinevoitorilor, spre crucea bastionului fericirii naționale. Chiar cu mîndria noastră de import.Numaî şi numai aşa, dorogoi,

— Voievodul are grijă de noi!

Este curios să urmăreşti, cum se joacă, în țaratul nostru, comediile, cum sc convertesc şi nebunesc ciocoii. Dacă credeți că nu am dreptate, consultați armata de jurişti şi ei vă vor confirma, unde au dispărut partidele şi partiduțele, scrîntita de Ioana Tereza, cea care urla lîngă iconostasele altarelor

că, fară de dînsa, ne vom prâpădi cu ztle, scurgîndu-şi lacrimi amare, trăind cu gîndul unde sâ-şi ascundă defuratul, liderii şi lideraşii scrutinului de ieri, care faceau şi ei spume la gură, numai ca să-i alegem, pentru iernat în Divan, la Treuca națională. Dacă nu ştiu dînşii ce să spună, o spun eu. Toți afaceriştii, groşii de obraz şi minciunoşii ratați au plecat, pînă la scrutinul viitor, în anonimat. Adîcă la furat, la trădat, ca să reapară, la momentul potrivit, cu noi lideri fabricați de promisiuni şi minciuni, inşi cu cioric pe obraz... In rest, se năruie economia, se închid fabrici şi uzine, falimentează colhozurile... Doar inchisorile sînt deschise. Este unica instîtuție din tarat, care nu dă faliment. Ca şi piața centrală. Aceste două organizații contribuie defmitiv la combaterea şi cimentarea crimei organizate. Chiar daca vîntul în țara asta bate numai dintr-o parte, nimica nou sub soare nu se-ntîmplă. Poți sa te revolți, smerdule, totuna nimeni nu te aude! La începutul domniei, El ne-a promis că nu va admite, precum v-am spus, la conducere cumătrismul, ibovnicîsmul, ne va da soldele şi holdele la vreme, numai sa mizăm pe ei. Dar acuma vremile sînt altele. Prețurile te cutremură. Azi se admite, ca să îmbraci camaşa cu gulerul la spate, ca peste zi să se interzica bărbaților să îmbrace pantalonii, fiindcă nu-s corect cusuți nasturii, iar peste a treia zi, să ceară ca mujicii să îmbrace ițari cu... doua "'prohaburi": unul dinainte şi altul la spate, Aşa este -statul nostru — mereu în mişcare, mereu în căutare, cu cadrul lui de legi. Supremația este a legii. apoi... celelalte minciuni. Şi fac dîvănarii noştri legi' cu secera şi ciocanul, cu păsări şi ceasuri, cu ciocîrlii, încît azi e una, mîine e alta, iar ca să le urmăreşti modificările, nu este în stare chiar centrul de informație de la "Nassa"... E bine, e bine, e bine!!! în această situație de bahnă, printre mormoloci, cîntă aprig un broscoi,

— Voievodul are grijă de noi!

A vocifcra miciuni, fară a trage cu obrazul, nici măcar în fața istoriei, este o chestie. Plebea vrea asistentă medicală, fiindcă o mănîncă fie mizeria asta de rîie, fie rîia asta de mizerie. Dacă vrea, nu-i nici o problemă. E adevărat că, mai deunăzi, o deşteaptă a națiunii, de la Spitalul Central al țaratului, a declarat, sus şi tare, că sîntem prea bogați în holopime şi trebuie de facut ceva pentru a mai contribui la pieirea ei parțială. Iar cine vrea lecuit — să plătească şi-o să-i treacă gustul de sănătate. D-apoi cum altfel!.. Că doar n-o să achite prințul moştenitor sau jupîneasa. Însuşi domnitorul nostru plăteşte serviciile medicale. Cînd are nevoie de un clistir din buruiene elevate, se urca în avion şi tulea! în Germania. Acolo se fac cele mai celebre clisme din Europa, sau poate chiar din lurne! Aşa~i dat de sus — cel care are bațule pleacă la lecuire, cel care n-are stă cuminte prin sate, oraşe, orăşele şi aşteaptă clipa, cînd va da pomană

sandalele. Drept că banii pentru unsul nostru sînt din caznaua Cetătii de Scaun şi-s adunați, aici, tot din sudoarea celor dijmuiți. lar dacă vreuti răzvrătit încearcă să se revolte, nu-i mare treabă de găsit un cosor țigănesc şi jugănit ca pe un godac. Intr-un cuvînt, să ne stimăm voievodul națiunii, pentru ca, cu ajutorul nostru, să-i fie mai uşor să ne conducă. Rostul domniei e sâ vorbeşti, să primeşti la palat solii străine. Mai ales, cu regularitate, pe Marele Turcălău, care pentru că ne susține dezbinarea moşiei, i-am amintil câ este un mare electric, conferindu-i titlul Doctor honoris causa, iar Franțuzoiului, i-am dansat frumos, precum i-o fac triburile africane în coloniiie lui, dîndu-i cheia de la urbe, să-i fie mai uşor a ne încuia şi descuia spre Europa! Nu este nici o crimă de lezmagestate, spunînd acest adevăr. Dacă nu te împaci cum este, se întîmplă cum poate fi. Şi să mai ştiți un adevâr. In țaratul nostru, dacă eşti cuminte, ascultator, atingînd o vîrstă însemnată, indiferent de merite şi talent, aidoma scriitorilor, automat ți se agață un migdal la piept. Voievodul o face cu mare satisfacție, stringîndu-ți cutremurâtor mîna. Să ştii tu cu cine ai de a face! Dar numai cum încerci a te face într-o ureche, se poate întîmpla, ca, seara, să te aştepte-n poartă o maşină girofar, cu o echipă dintre cei cu şandramalele roşii, de te pofteşte să-i însoțeşti acolo unde merită, demult să stea însuşi iubitul nostru voievod. Să dea seama unde-s bănişorii partidului şi celelalte furate. Dar el nu poate sta acolo, fiindcă 1-am ales să stea în jilț şi să zîmbească, aşa cum trebuie să fie într-un țarat, care se stimează. Viața merge bine, anapoda, înapoi, căci...

— Voievodul are grijă de noi!

Acuma, la finele veacului, dacă simțiți cumva că revolta vă dă ghes, închideți gramofoanele! Om bun, nu te vîri în trecutul dogelui nostru, că te poți alege cu un dosar penal. Doar la noi s-a declanşat lupta împotriva criminalilor organizați. Sau poate cineva, neidentificat (desigur) sa te pocnească ziua, în amiaza mare, cu o rangă pe cap, sau să ți se ceară o taxă de plată, ca să-ți treacă gustul de locul normal şi liniştit. Iar dacă linişte nu e, neaparat vei ieşi şi tu la furat, precum au facut-o demult boierii de la palat. Şi iată, în această situajie, vei fi neaparat închis şi dus la Cricova, la pîrnaie. Doar combaterea crimei organizate se referă numai la holopimea de noi. Ce-i al tău e al tau şi e pus de o parte, ce e a lor e al lor şi stă bine în punga lor! Iar cel care trebuie să ne ocrotească. Unde-i el... Uite-1. zîmbeşte! Temelia piramidei lui este construită din cărămizile Kremlinului de Mosc şi nu se va hurduca uşor.

Trecem, ca leii, din victorie-n victorie, spre mileniu! trei! Pentru că el contribuie activ la făurirea istoriei neamului, l-am botezat pentru veşnicie, în loc de "cel Mare", "cel Şchiop", "cel Batrîn", cu epitetul "cel Zîmbăreț şi

maladeț!" Alături, el va sta în hramul memoriei, cu Babacul cel Măşcat, ceas tărcat, tot de la Râut descălecat! iar dacă şi a comis, mititeiul, pînă acuma cîteva greşeluțe, la îndemînă îi stau două mitropolîi deodată, unde va avea să-şi destainuiască greşeluțele şi cine-i ierta păcatele. În rest, totul e bine şi să fîm fermi în zicala: "Salvați-vă care şi cum poate!" Fiti siguri ca putem miza pe noroc! Precum v-am mai spus şi v-o spun: Fiți siguri pentru ziua ce vine, caci din Durleşti pînă-n Băcioi,

Voievodul are grijă de noi!

E-E-l, RAZ, ŞI-NC-UN RAZ —HUŞTIULIUC LA URNE!

Prin Rusia cu-avioul

Umblă căulînd... creionul.

Z. B. S. Andreli

La această companie de câutare a unui Impărat în tron, azi, la Telecentru, s-a cocoțat, cu logosul său aproape, ccl mai de vază gospodar al țaratului -— Zamfiracbe Bîrghidău Sanguin Andreli, care, ca şi ceilalți vel-logofeți cu mari dregatorii, a lasat pentru o habă tregbile lor direpte şi, cu mare osîrdie, cearcă a ne ademeni să-i aburcam anume pe ei acolo, undc potrivesc c-o sa-i apuce fericirea. Zamfiracht e bine clădit cu pârul ondulat şi cărunțit la o parte, cu dureri uneori la stomac. Zîmbeşte rar de tot, ccea ce-1 deosebeşte de filfizonul costumelor de gală Vezir Piatră Licurici cu palru ochi. De la el aduce a barbat al neamului, deprins încă din fragedă copilărie cu ambrozia complexului agroindustrial, încă de cînd cutrciera satele şi sătişoarele împreună cu şătrarii iui. Numai că el s-a separat de vătrarii din obîrşie şi a îndrăgit coarnele plugului. Şi foarte degrabă a venit, cu ajutorul Moscului, ca un meteorit de Tunguska, ca un boiid pe fîrmainentul conducerii de vîrf a țaratului. Vrea să fie şi el rege. Şi de ce nu?!

Are o biografie atentă. Cîndva a păscut măgari, vaci, cămile, apoi oi, boi şi alte animale domestice, ca să rămînă repetent la şcoală... A facut şi studii petricane, s-a călit la forjeria de cadre a Cetății de Scaun. Şi odată, deprinzînd gustul puterii (dar nu şt al cărții), nu-1 mai părăseşte nici pentru o clipă visul de a se face vodă. Amu, daca cei doi crai au hotărît să lase țaratul, pentru o clipă, în voiasoartei şi să-şi măsoareputeri]e!aîntrecanie— care va ajunge mai repede la ghizdul tronului —, apoi el cu ce este mai rău decît alții şi de ce să nu le dea de înîeles că nu e altcineva decît craiul al treilea, în Cetatea de Scaun! Darpoatecbiarşiprimul! Şidecenu?! Nuştiei'ascriepelatineşte". (a citi decît "pi rusăşte"), nici nu-i trebuie, căci cuvîntarea şi-o ține la TV, fară de ochelari şi fară a se pregăti acasă: "Dragî adunari şi stimatî gloată!

De cînd o-nceput vînzoieala asta cu alegerili, luinea de la noi grăieşti cî vreu sî şiu Impărat. Şi pi bunî dreptati! Nu am hodinî nici zî, şî nici noapti, ca de fiecare raz, sî mî scol tresărind din somn, ca sî-i spun flimeii ce-am pâțît şi ce am a faşi, dacă, din caz c-am sî ajiung voievod (ceea ce nu fac acuma că am putințî, aflîndu-mî aburcat acolo undi m-au pus di la JVlosc). O spun curat di la-nceput: sî mî alegeț pi mini, cî di nu — sî mî credit cî, dacî nu ma alegeț, am sî mătur străzîle. Asta-i raz! Gîndifî-vă ghini la ceea ci spun! Am o gramadî di oaineni, cari stau de-a gata sî mă Nu t?uguiți cu focul! Dacî voi nu mă vreț — spune-o vorbă din tftli ini —, atunci eu vă vreu! Asta tîn minti c-o mai zis-o şi-un Apostol de hi nordul republişii, di undi-s şi eu şî-i ia modî sî şii tăț oamenii mari, ihşk'pți şî di conduşeri di pe-aist pămînt mănos... Dacî aveț vreo greutati |ti Mifleî, viniți la mini cu cîrdul şi spuniț. întrebarea stă aşa: ori pî mini, nii pi nimi! E un adevăr privit şi din dos şi din fațî... Vămai adaug un raz: (HK'li am şi eu. Am sî v-ascult şî, dacă devin la cîrmă, am sî fac totul pentru liolopii de voi. Doar sînteț o masî multî şî năcajîtă. Am di la şini împrumuta ilnkiri, dacî n-ați primit leafa şi vă încredințez cî datoriile estea nu voi o sî h întoarceți. Nici copchii voştri n-au sî dovidească sî li întoarcă, niş nepoțîi... liir şei cari au sî şi vii după mini, li rămîni economia noastrî, care veşnic e |H... deal.. Cu creditele ain s-aduc dinRusîiacărbuni, nafta,socdepatlajele, i-liiar şî craioane, pe care nu ni le-adat pe dejcabasoradi pisti pîrîu... Dacî n sî m-alcjeț pi mini, la o adică arn sî vă slobod şî... gazî... Rusîia o să-mi tloboadă mie gazî, iar eu o sî vă slobod vouî...

Lumea bălacăieşte din gurî cî am multi boali la borhăie, dar asta cu ifllu'nu-i drept. Minşiuni! Asta-i dreptpijiumatati... Ş-apu! DacîZimbrul, biibacul, şî cu Piatrî Licurici pot țîni copchii în brațî pui fotografîi, sau sta ili vorbî cu mamili lor la un lighian di plîcinti, apoi eu nu pot faci tăti nestea?! Sî greşăsc amarnic! Eu numai sî dau pricazul! Bulibăşeii mă sprijină lnri şî ghini în tăt Dealul Sorocii! Şi dacî cineva are sî încerci a mă critica, plcc la Maria El, laTiumen şînu vămai slobodgazî... O spun serios. Sî nu >ui eu atunşi Zamfiracbc Bîrghidau Sanguin Andreli, a căror parint mi si lnig di la Muşatini sau di la italieni! Aşa s-o discuperit la Academia di Jtiințî!.. Dacă o sîrămîneț farî di mini în Cetati, sînu v-aud atunşi bubăind [Mbu-hăhă!!): "Moscva slezam ne verit!" Faciț cum vă grăiesc eu, dacî /rcț sî vedeț craioani di la Rusîia. Tăi vreu să scoată voievodatul ista din ;ri/î. Aşa vreu şî eu, cu băietul meu, căci de cînd m-o facut mama, eu ştiu lai mult a scoati decît a baga... Dacî n-am sî razbat eu la Puteri, ari să jimereascî cucoşul, precum v-am grăit, iar dacî a cîşliga el, eu am sî stau |fngî dînsul. aşa cî bagaț di samî...

Chiar dacî dimul n-am citit nici o carti, eu totuna stau la puteri, fiindcă lii tăț deştepții pot sî răzbatî cum ani răzbăîut eu... Raz! !aca nu dîmut i-am gls, la un ghiraş de-al meu, sî-l pun cel mai di samî ajiutor de băgător di pamî. Da el zîce cî nu traji, cu, zîce, ştiu cî pot lua planca asta, dar mai sus... Da tu încearcă, îi zîc. Tu ce crez cî eu putem şî şiu prim-gospodar? Nu. >a, iaca, am încercat, şi-mi placi. încearcî şî tu! Glavno, sî ții o vremi cu ii, cî farrnazonii ceiadi români pîn ş-amu un craion nu ne-au adus dijeaba. /orba ceia moldovneascî: frati-frati, da brînza-i cu parali. Cu toati cî ei ni-s fraț pi jiumatati. Ei, dupa cum ştîț, sî trag ca şî noi di !a Rîm, da vorgbesu aminterlea: numai româneşte!"

Şi~aici Zamfirache Bîrghidău Sanguin Andreli, dircct dc pe ecran, arată cam băieţeşte, cam obrâznicuț, limba lui cu două puşchii pe ea, căci el nu ştie să zîmbeascâ atît de frenetic, ca omologul său de Curte. Vezir Piatră Licurici cu patru ochi... Apoi, după ce tuşeşte în microfon, continuă: " Aşa cî... bagaț di samî. Vă mai amintesc un raz şi-ncă un raz! Alejeţî-mă numai pi mini, dacî vreț să vă slobod gazî... sî lucrezî la vremi closeturile, s-aveț călduri şi culturî pi la iarna ci vini. Deci, farî mari bătăi di cap: huştiuliuc. înainte la urni! Trebui s-alejem odatî şi odatî, oameni buni. în țaratul ista pi şel mai bun dîntre tăț. Nu vă pai lucru di şagî! O spun înc-o dati şî de-o sutî di ori. Alejeţî-măpi mini. Amspus-ounrazşi mai spunde-omiederazuri... Mai anțărți, dădăori, în mart mesaj, am zîs cî nu mai cîşligăm alejerilc împreunî, cum ieşim din postul mare — tăiem cucoşul şi facem dinelrăsol... Am avut şî racituri, ce-i drept nu din cucoş, ci din cioric şi cochite de vacî. lar acuma nu mai putem răbda, trcbu să mîncăm chîtoroage din cucoş! Şi bagaț di samî sa nu cumva sî scăpăm cucoşu la Impărățîie... "

Aici logosul erouluî nostru "se încadra în vreme " şi el căutâ cu privirile într-oparte,în alta, aşteptîndaplauze. In culise, năvălirăaplauzele lui Vezir Piatră Licurici cu patru ochi, Sulănare Gurgui Ghebuțovici., alți satrapi, logofeți sosiți de la Mosc, cu "toşilce" burduşite de parale. Cineva îl încurajă strigîndu-i: "Brava!" şi ZamfiracbeBîrghidău Sanguin Andreli, cutremurîndu-se, mai întîi îi privi în oglindă chipul, convingîndu-se încă o dată cît de bîtru este, apoi lăsă să se înfloreasca, în colțul gurii lui, pentru întîia oara, un zîmbet sărăcăcios.

Şi el se aşeză din nou pe podiurn, de unde pare să nu mai aibă de gînd să coboare. Se puse pe ascuțit, îngîndurat totuşi, nişte "craioane", dîndu-ne tuturora de înțeles că, dacă n-o sa-1 votăm în alegeri, vom fl "luați la carandaş" cu toții... Ca pe vremuri...

Literatura şî aria, 3 7 octombrie 1996

ONORATA ABSENȚA

Moto: El şi-acolo-i, el şi-aici... Vezir Piatră Licurici!

Dragi bolopi din țaratvil nostru multpătimit! Precum sînteți bine infonnați, a început campania de alegeri, adică de aburcare a noului împărat în tronul C'etății de Scaun. Marea mîncarime naționala e în toi... Curînd ne vom îndrepta tu toții spreurne, ca sa-1 'ttăiem"peniştecaredin liste, iarpe unul—cel mai şmecher dintre toți şmecherii —- să-1 lăsăm întreguț. Candidații sînt aceiaşi care ne-au condus cîndva, cu glorie, spre viitorul întunecos, iar aici voi încerca a reproduce prelegerea lui Vezir Piatră Licurici cu patru ochi, cel mai iute dintre toți iuții, voinicul națiunii noastre, plin de virtutc, din sînul căruia aşijderi mie, ție, a ieşit şt el. Este un fel de filolog, un fel de istoric. şi dacă un oarecare Gbeorgbe Pompidu, cu asemenea şcoală, a fost un bietpreşedinte al francezilor la Paris, dc ce, la o adică, n-ar fl şi aici, pe malul priporos al Bîcului, un Voievod de astfel dc soi? Aşa afirmă şi aprigul susținător Sulănare Gurgui Ghebuțovici, ale cănii discursuri, prin "blîndețea" lor, aduc mai mult cu apeluri la război decît la alegeri...

Aşadar, Vezir Piatră Licurici cu patru ochi îşi potriveşte costumul din stofă rusească "guşa-hulubului", zîmbeşte ca o fată mare, în vecinătatea aşternutului proaspăt scrobit, şi-şi începe logosul, în fața holopilor de noi, cu unnătoarea adresare:

"Onorată... absență! Pîn1 acuma eu n-am fost la cîrma PuteriL n-am avut o posibilitate de a ajuta poporul, ci... numai am depistat vinovații de toate cele rele comise în țarat. lar relele s-au acumulat destule pe scăfîrlia noastră. S-a stîrnit război la Nistru, dar eu nu port nici o vină. S-au hîrțoiat relațiile cu holope de peste Prut, au aburcat în jilturile Puterii curnetri, gineri, ibovnice şi nănăşei, precum şi alte mbedcnii ale diriguitorilor din voievodat — toți confinnați prin Divan, al cărui Cap mă socot...

Dar eu nu port nici o vină! Am fost om mic, nu ştiu nimic... Mie nuniai tronul nu-mi ajunge, ca să fiu mare! De vină e Zamfirache Bîrghidău Andreli, care, tam-nisam, zboara cu elicoptenil la petroliştii din Tandîr, sau la Buric Buricovici Seabeku... lareu—pre legeamea—, delascâldătoarea debotez şi pînă la ziua de azi, am slujit, cu notorietate, acestui neam şi acestei țărîni prin comsomoale, prin vtrfde sutiți la delegații de tineret peste hotare. am sorbitdin ciutura comunistă cît am putut (unii zic şi pucistă... Aşa să fle!)... Dar nu sînt eu de vină, aşa au fost vremile. Pînă la uimă, însă, am revenit acasă dîn munți şi depărtări, ca sa stau la frînele pîrghiilor cheie şi... să nu pot nimica înîreprinde, căci sînt mic şi numai Voievod n-am ajuns. Dar nu-i nimica!

Biserica e la fel cu mine, căci mama, cînd nva facut drept la biserica m-o dus, la botez... Am fost tumător, recunosc, securist, pe cînd mă bucurani, ca şi azi, deprivilegii şi favoruri. Dartoateacestealelăsămpeseamaistoriei, căreia ştiam a-i astupa gura... Aşa au fost timpurile. Am suportat bine acelc vremuri vesele, precum ceilalți logofett de mare rang. Nc-am învațat a zîmbi cînd trebuie în fața voastră, aidoma lui Mefîslofel, a spune dulci minciunelf şi a arăta cine-i vinovatul în toate relele, cînd eşti mic... nu ştii nimic... Sîni adeptul loviturilor de grație, ştiu să obțin favoruri din orice situație şi din cîte vînturi bat afară... lar dac-o fi să dea vreo brîncă peste mine. mă voi faet' berbecel cuminte, ştiind că trebuie să mai aştept momentul. Doar mă aflu într-o lume civilizată, la poarta Europei! Dar, deocamdată — şi iar zunbeşlc feeric — am hâțurile invizibile în mîini. Moscul îl am în spate — i-am siujil după cum a şi fost nevoie. Mă bucur: am fost hîtru şi şirel, am fost diplomat şi le-am strîns mîna de la mic ş pînă la mare, pînăam ajuns Capul Divanului. Nu zic, am dat pe cîteşiunîi afară, dar am şi ridicat pe alții în dregătorii. într-im cuvînt, fie vorba între noi: pe mulți am ajutat şi de nimica n-am răspuns! Amicc nou-ouat Sulănare, dă-i pinteni cu chemările tale războinice şi rnă fa Voievod, c-apoi te fac cea mai mare Nulitate. peste puțurile țaratuluî, şi apa va avca gustul pe care-1 vei dori..."

Şi ca să-l creadă publîcul, să-i dea crezare şi dreptate, zîmbeşte larg.

"Destul,numai vreau sâ fiu mic şi să nu ştiu nimic. Vreau şi eusă-mpart medalii cui mă ling..., pardon, slujesc... Şi iar zîmbeşte victorios pe sub licuricii săi, ca fecioara în vecinătatea aşternutului..."'

"Noi aparținem poporului, noi aparținem nouă laolalta, şi nicîdecum nu apartinem fiecăruia în parte. Pentru noi, cînd e secetă, e bine, ne bucurăm cîl vom merge în popor şi vom da ajutoare, îar cînd ploua, ne întristăm, căci atunei plebea o duce bine şi nu are nevoie de noi.

Onorată absență! Niciodată nu o să cunoaşteți ce e raiul pe pămînt, daca nu mă veți alege pe mine. Sîntem născuți cu toții, asijderi mie, la grcle cumpenc ț;i numai eu vă voi putca scoate din vizuincle mizeriei, în care v-am... pomenit. Jos demagogia! Curajul meu îl cunoaşîeti că, de fapt, n-am facut multe, dar v-ain zîmbit din belşug, curajul meu e aprig, cajuncanul înrăit, căruia i-a fost întreruptti împereclierea. lar dacă ceva nu ne vine la socoteală, putem uşor să vă şi împungcm. Ei, Gurguieş Ghebuțovici, avante! Dacă voi cîştiga scrutinul, din Sulănarc lc ridic în grad şi te fac Sulă mare. Aşa-i, Michiduță Țopan! Tu, frătîne, ți-ai trăit Eraiul cuprins îoatâ viața într-un triunghi cu patru laturi şi-aJ mîncat mălaiul l;i toate380 dc grade...

Acționați pentm mine, apostoli, artişti bine plătiți, câci eu am să cîştig tronul şi-apoi toată viata o să jucați, cum o să vă cînt eu! Țaratul e doldora dc PUPCURIŞTI. Şi-apoi nu stntem noi cai înspumați cu totul, mereu în acțiune'.'!

Să mă alcgeți odatăşi pentru totdeauna Voievod! Pe viață, cajudecâtorii. ('flci sehirnbarea Voievozilor — bucurianebunilor! Acurna sîntsigurcâ voi I dcvcni capul tronului. însăşi Vanga, cînd întindea sandalele, în gura morții, fl prozis ca voi deveni mai marele pre Cetatea de Scaun. Ziarele istor băieți i'iicuieți mă stropesc mereu cu .căldări de iaude, cînd ajunge Momentul, e t'xact o dată pe Săptăinînă... Şi aşa fl-va căci eu, precum v-am spus, sînt I liilru, şiret şi deştept... şi diplomat. Acum merg şi la biserică, pe la sfînțiri, linpreună cu veteranii şi tot felul dc războinici. E adevărat, crucc încă nu-mi l'nc, dar credeți şi dumneavoastră, onorată absență, nu-i aşa de uşor să ridici j dicapta spre numele tatălui, cînd ai ordonat cîndva închiderea şi distrugerea caşelor. Dar vă spun, pe cinstea mea, eram mic şi nu ştiam nîmJc. Eu nu jnirt, pentru asta, îiici o vina. Acum biscrica e cu mine şi eu cu ea, căci am fost şi eu botezat cîndva... pe timpul românilor, popa citindu-mi rugăciunea ln dulce grai moldovenesc... Amin! încă nu sînt de tot bătrîn. şi după ce i-am Invîrtit pe toți, e un minunat prilej să apuc sceptrul în mînă.

Avante, Sulanare Gurguî Ghebuțovici, micul fiurer de la Alma niater, j diiți-i zor cu ciocănaşele în mase, spre cei proşti dar mulți, ca să mă aburce niînădelamînă, din primaopinleală.dreptîn fundul tronului. Săv-arătcum v-am arătal pîn' acutna că, dacă toate le-ai calculat, rămîi demagog în ale I ncmuririi sau nemuritor în ale demagogiei. E totuna. No passaran! Veterani | ncînfricați şi combatanți războinici înveterațî! Scuturați mantalele şi aruncați Idîrjalele! în numele țaratului şi poporului, pentru fototiu! Voievodul — | Inainteî Fondați de urgență, că e nevoie de un nou partid. Partidul unitații I mitionale "Şi alții... "! 3ardacă, la o adică, chibzuiți a mă da, printr-o minune, |jos, apoi... Fie-vămilă, am copchii!.."

Şi dcşi aplauzele sînt tot aşa de fuitunoase ca pe vremuri, ele nu mai au Ihici o importanță, cînd peste sală se revarsa zîmbetul httru, diplomatic al Ve/irului Piatvă Licurici cu patru ochi. lar după ce zîmbetul se rostogoli peste ultimele rinduri. se urcă pînă în loji şi balcoanc, tună de la tribună I t'ununa discursului, chcmarea de grație:

"Fraților mai mari, ajutați-mă să fiu abiircat în tron! Fic-vă milă, vă slujesc |t'U pietate! Sulănare, pune umărul cu toată gloata dumitale!"

Literatura şii arta, 31 octombrie 1996

SPOVEDANIA UNUI AVOCAT

Multe i se întâmplă într-o zi de muncâ unui avocat onest. Se vehiculeazâ zvonul că gologanii curg ca din Cornul Abundenței în buzunarele lui, precum câştigă muzicanții la nunți şi cumetrii.

Vă asigur că aşa ceva nu corespunde adevârului. Nu duc lipsă de clientelâ. Avem şi noi mierea noastră peste care adesea este turnatâ şi multă fiere. Imaginați-vă un desert dintr-o lingurâ de zahăr amestecat cu sare ce vi se serveşte zilnic. Instrumentele de lucru ale unui avocat sunt caracterul, răbdarea, virtutea şi cunoştințele enciclopedice. La barou am de furcă cu hoți, tâlhari, pungaşi notorii, tot soiul de afacerişti şi tipi din fosta nomenclatură.Viața le dă ghes sâ ne pâşească zilnic pragul. Clienții constituie sursa noastrâ de existență. Şi totuşi uneon iți vme sa-ți lei lumea in cap, dar rabzi, n-ai ce face, aşa e specificul meseriei.

Deunăzi, în săptămâna patimilor, dă buzna în baroul meu un zbanghiu pistruiat, cu perciuni încărunțiti, nepieptănați de o lună, fără nici un nasture la vestă, ca să i se vadă tatuajul de pe burta transpirată — un schior cu o undiță pe umăr.

— Ravagiu, domnule avocat! rosti el cu mare năduf. Nu vreau să fac moarte de om... Vă rog să-mi luați apărarea. Plebeii de la fabrică m-au desființat pur şi simplu. M-au zugrăvit la gazeta de perete, încât nici la bufet nu-mi pot arăta nasul. Eu... bând mă îmbăt, bând mâ dezbăt şi-am să mor neştiind c-am fost vreodată beat... Astăzi nimeni nu duce băuturica la ureche, dar de ce tocmai pe mine să mă zugrăvească, înotând într-o albiuță cu rachiu cu o bască roşie pe creştet? Păi, eu bascâ roşie n-am purtat de când m-a făcut mama pe fața pământului! Chip de om e acela? Animal ordinar, domnule! Sperietoare de cai şi cămile. De față e o încâlcare flagrantâ a drepturilor omului.

Clientul îşi miji ochii de vultur şi mă imploră să purred la tratative cu administratia fabricii, ca să fie reabilitat, tfâteva ore în şir am vorbit la telefon până am ajuns la un consens şi conducerea fabricii a revizuit caricatura: când clientulmeu s-a reîntors la locui său de lucru, în loc de boretă roşie pe peştetul celui desenat era cocoțată o căciuiă cu clape...

Precum. ți-ai dat prea bine seama, dragă cititdr, munca avocatului este asemenea unui vulcan ce mocneşte şi nu se ştie când are să erupă. Dacă nu suntem persevorenți, dăm uşor cu oiştea în gard şi drepturile omului rămân lezate.

Când unii membri ai Uniunii Scriitoriloi* au devenit parlamcntari, învrednicindu-se de colaci şi prosoape pe la Marile Adunări Naționale, avocatura a avut mull de furcă la desfacerea câsătoriilor acestora, deoarece,

judecați şi dumneavoastră, cum puteau să iasă în fața poporului, neavând alături soții noi şi tinere? Lucruri cunoscute de puțina lume, dcoarecc iot grcul 1-au dus pe umerii lor corpul de avocați. lar când e vorba de o chestiune statală, ne ținem neapărat limba dupădinți. Şi la compartimentul deputățiilor nu e vorba numai de bravii noştri scriitori.

O femeie mi se plînse, ca preotului sub poala patrafirului:

-- Am nevoie de un avocat puternic, precum am auzit că eşti dumneata... De la bărbat, deja nu mai am mîngîiere a opta lună...Dormim de-a picioarele...El vine seara tîrziu şi după ce meseşte, se culcă şi horăie... Ajută-mă, să iau divorțul, căci mai departe nu-i nici o posibilitate să trăiesc cu el...Eu am nevoie de mîngîiere, dar nu de horcăit...

Ai sesizat, dragă cititorul cît de necesar pot fi eu într-un moment de cotitură în viața unei femei nemîngîiate. Apoi, doresc să afli , că în meseria noastră este nevoie de multă pricepere, curaj şi îndrăzneală, pentru a sanitări societatea, aşa cum este cu metehnele ei...În unele cazuri trebuie, de urgență, să laşi şi haina de pe tine, numai ca oamenilor să le fie de folos de la acțiunile tale profesionale!

Imi amintesc că într-o zi veni la barou un tip înstărit, cu cearcăne sub ochi, îmbrăcat în nişte haine ce duhneau a naftalină. Foarte prudent, tipul, cu vocc stinsă, mă preîntâmpină că dialogul nostru e strict confidențial şi s-a înteresut dacă n-am prin sân vrcun microfon. Cu mare greu 1-am convins că baroul avocaților are altâ misiune în socletatea noastrâ dccât hotelul "Vatergate".

— Sunt preşedintele societății chinologice din oraş, mi s-a rc-icomandal tipul, mişcând bastonul dintr-o parte în alta. Imi arătă cu prudență fotografia unui cățeluş lățos, prinsă la roverul vestoirului. Contele Vasilică îi zice. A participat la o sumedenie do concursuri şi a câştigat câteva medalii. însă acum, când îi surâde glasul poporului, calea spre parlament i-o poate bara anume el,

Şi clientul se puse pe povestit:

— Vara trecută amicul meu mi-a lăsat în grijă cățeluşa lui, de rasa Riezenschnauzer, pentru a o cupla cu acest Conte Vasilicâ... Ei bine, eu tocmai spălam poloboacele şi n-am băgat de seamă cum a dat năvală spre cațeluşâ o potaie vagabonda.

AHcmenea bătaie dc joc nu s-a mai auzit. Deci, căţeaua amicului curânw va fãta căței obişnuiți, pseudoschnauzeri. Ş-apoi cum mft deVcurc cu alegătorii, spune, stimabile? Vreau un sfat pftrinteXc. Ce-i de făcut?

O situație, ucigă-1 crucea. Fruntea mi se acoperi cu broboane i proză, de mult Jansate şi băute, pricepem bine literatura! Eu sînt epicentrul poeziei

artistice rafmate de la noi şi sînt capabil şi ain dreptul istoric să npreciez adevăratele valori. Eu n-am scris desprc Lenîn niciodată şi chiar (liică am fost pionier, comsomolist, n-am devenit comunist, fiindcă atunci CÎnd a trebuit să fiu, el... a murit. Dacă cineva nu ne ascultă, indiferent de pcrsoana şi pozitia lui în societatea literară, îi punem căpăstrul cu zăbale şi înhămăm cu invidie.

— Eu mă angajez să fiu supas autorukii! răcneşte un alt critic, deja după ce ii înfulecat o oală cu sarmale, trei tartine,jumătate de găină prăjită şi a băut patru pahare. M-am înțeles cu maestrul că, în toate ziarele de la noi, voi lansa cîte un urticol de lăudătură despre cartea asta. Doar e-un act! Ce f'el de act?! Cultural!

In curînd, în sala sindrotlei se dă cep la un nou butoi şi prind a cînta Mutarii, corul țigănesc. E sărbătoare!. Dansează femeile cu bărbații, carc se cunosc reciproc, fiind omniprezcnți la oricc lansare de carte anterioară. Hunelul Nică odată se supăra pe megieşul de seama lui, care lotdeauna venea în ospețic cum răstuma mămăliga şi se aşeza la masă.

— Dănilă, zicea el revoltat. Se scoală dimineata, iese la poartă, priveşte hogeagurile şi de la care casa icse fum, acolo se duce, ştiind că oamenii fac cle mîncare. Lansarea cărțiî continuă loată noaplea. Autorul tot mîzgăleşte nutografe şi zice nestingherit cititorilor:

— Dă-ncoa zece lei! Atîta costă cartea.

— Păi, tansarea este pe gratis, nu?

— Găluştele, vinul şi veselia sînt pe degeaba, în ia-sară. Crapă şi te-ndoapă cît doreşti, iar cartea costă bani. Sîntem în cadrul economiei de piață, laudăroşilor!

— Pâi, cum s-o citim? N-avem bani s-o cumpărăm...

— Afară bîntuie saracia, proza şi poezia! face actorul cu pletele lungi şi iar recită o poczic şi iar pupă mîinilc şi obrajii feineilor,

In zori soseşte autobuzul şi participanții la manifestare sînt "încărcați" pentru a fi "împrăştiați" pe la casele lor. O bibliotecară — amfitrioana locaşului de sindrofie —anunță:

-- Peste o săptămînă, soția scriitorului va face cinste pentru premiul, care s-a acordat soțutui ei. Vă poftim la găluşte şi la piftie, căci acolo va fi numai poezie. Va fi, în parte, lansare de carte!

E nevoie de critici, lăutari şi actori? face un oarecare.

Desigur, BOEMĂ! răspunde actorul.

Şi nicidecum "BOIME"! pune punct autorul.

CA LA LIZION

Cândva a fost clopotar, iar după închiderea lăcaşului sfânt se dădu întru totul activităţii obşteşti — educator la un cămin muncitoresc. Era unicul din sat care poseda cheile de la uşa bisericii, parasite de-ataţia ani, şi se considera amaratul ei stăpân. La sârbători, după ce făcea puţină curăţenie prin al-tar, aprindea lumânările policandrelor, sfeşnicele şi, ferit de ochii lumii, îmbrăca odăjdiile fostului preot şi multă vreme, îngenuncheat înaintea catapeteasmei, se pocăia şi se spovedea întru iertarea păcatelor.

Dacă se întâmpla vreun deces, el era cel care slobozea îndoliaţilor prapurul, podgheazul, heruvimii, năsălia, iar la priveghi, cu vocea lui fârnâită, buchisea cartea de rugăciuni în lumina sfeşnicului, prohodind răposatul.

Gheorghe Năsturel parcă trăia m propria-i plăcere. Nu-şi împărtăşea cu nimeni bucuriile şi frământările. Vieţuia de unul singur. Avea acaret frumos, era harnic, însă traiul şi-1 ducea monoton: ajunsese la pensie, nu fusese căsatorit niciodată, iar ca să-şi mai aline singurătatea, uneori, pe cât putea să-1 rabde, îl lua la el pe nepoţelul Filipaş, elev de şcoală, care iubea toate disciplinele, cu excepţia matematicii.

Anii treceau, nu se prevestea nimica deosebit în viaţa plictisitoare a lui Gheorghe Nâsturel, dacă n-ar fi avut loc o întâmplare... La vârsta de argint, pe neaşteptate pentru el însuşi, o încheie cu burlăcia... S-a dus într-o joi la iarmarocul din Căpreşti cu vaca de vândut şi s-a întors acasă cu Lili, o femeie de anii lui, înaltă, lată în talie, cu ochi inteligenţi, în lumina cărora se ascundea un fel de "du-te încolo , vino încoace". Purta canotieră, rochie lungă cu falduri şi corsaj roşu; într-o mână flutura uşurel evantaiul japonez, iar în cealaltă ţinea m pechinez de curmei, rareon mustrându-1, când căţeluşul bârliga codiţa şi sălta lăbuţa din urmă.

Tânâra soţie îi zdruncină singurâtatea şi-i râsturnă destinul. Vorbea cizelat, cu intonaţii, frapându-1 pe Gheorghe, iar el, simţind alături un suflet cu un intelect "multilateral dezvoltat", îl apucau tremurici uşurei în picioare. Soţia îi mârturisea cu încântare că nu este altcineva decât o aşchie a "Luceafârului" de ieri, care, odată, îşi măcina sânâtatea pe scenâ, strigând în spectacole: "0, tempora! 0, mores!M Un şuvoi de noutăţi îl făcea pe proaspătul ei soţ sâ râmânâ multă vreme cu gura larg deschisă, când dânsa povestea despre viaţa Uniunii Scriitorilor, oamenilor de artâ, despre traiul care existâ pe alte planete, despre farfuriile zburâtoare; îl puse m cunoştinţâ câ văcarii, deja se numesc operatori, că Academia de Ştiinţe a determinat efectul muzicii de orgâ la creşterea vitelor mari cornute, iar cei de la circul din Chişinâu au început să dreseze o balenă albastrâ...

Gheorghe Năsturel, care toată viaţa a iubit munca la pământ şi nicidecum nu avu ocazia să facâ ştiinţâ, ascultând-o, râmânea statuie. Lili, ca să-1 coboare pe pământ, ridica deodată mâinile lungi şi slabe spre bolta cerului şi prindea să recite cu un dramatism deosebit:

— 0, vin, odorul meu nespus!..

Luna de miere nâvâlise peste casa vechişoarâ, acoperitâ cu şindrilă, peticitâ pe alocuri cu foi de ardezie, ca o mană în uger de vacă pe vreme de foamete, schimbând viziunea lui Gheorghe asupra vieţii. Lili avea grijă să-1 poarte curăţel, cu oglindâ şi băsmăluţă în buzunarul vestonului; îi parfuma percica însuritâ cu "pour les blondes" şi-1 convingea că viitorul lui va fi un cuib al fericirii. Printre alte noutăţi, Lili îi mai spuse câ în ziua de azi legea permite fiecârui cetăţean onest să deschidă afaceri economice, cum ar fi SRL-uri. Şi, întrucât el e posesorul cheilor de la biserică, de ce sâ nu se facă un ...preot cooperatist?! Astăzi, când în toate satele sunt biserici, iar preoţi nu prea...

Era la începutul restructurării, lumea abia de intuia ce democraţie o aşteaptă.

— Nevastă-hăi, bate în retragere Gheorghe cu vocea-i morQcârLoasâL. Nu-i de capul meu treaba asta...

— Jorj, prefera ea sâ-i zică, soţul care dâ ascultare

consoartei e norocos nu o dată, ci de o mie de ori!.. Şi tot atunci

cerca să-1 dea la socoteală: Ai obligaţiuni marţiale şi fii fervent! Suntem o familie mondenă şi ca orice oameni normali avem nevoie de parale. lar popia a fost totdeauna cinste şi bani! Nici o discuţie! De mâine începem ... repetiţiile. SRL-ul nostru se va numi: "Crucea şi tâmâia"! Eu voi dirija pârghiile financiare ale firmei, iar tu, deoarece porţi pantaloni, popia. Deci, rolurile sunt împărţite şi zarurile aruncate!

— Nevastă-hăi, se bâlbâia luat în duret Năsturel.

— Odoraşule! Nu uita că ne-am luat din dragoste, iar unde existâ dragoste, persistă armonia.

Dânsa vorbea hotărât, cu blândeţe, iar ochii senini şi mari sclipeau a fericire. Până la el, Lili avuse căsnicie cu vreo trei regizori, dar cunoscuse adevăratul fior al dragostei când 1-a întâlnit pe Jorj la iarmarocul din Căpreşti, cu vaca de vândut.

— Eşti de aluat, iubitule, grăbea soţia evenimentul. Insă din aluatul ista, dacă-1 voi frământa bine, am să coc turte dulci, plăcinte şi colaci.

Fără a mai aştepta acordul lui Năsturel, Lili îl puse la treabă. Seara, pe furiş, se strecurau în lăcaşul sfânt şi, feriţi de ochii lumii, începură să facă un fel de antrenamente.

— 0 să te chemi de azi înainte "Părintele Amfilie". Aşa se cuvine după canoanele bisericeşti, corcodelule!

Oricât se împotrivea Gheorghe, o putere magică îl făcu într-o zi să devină supus şi sâ deschidă cufăraşul negru, acoperit de păianjeni, unde se pâstrau cădelnița şi rasa fostului preot. Lili începu a-1 învăța să citească "Trebnicul". Făcându-şi întruna vânt cu evantaiul, dirija în fața lui cu o mână, silindu-1 să rotunjească gura la fiecare întorsătură de frază din liturghie. Pentru Gheorghe învățătura deveni un chin şi nu rareori se oțăra cerând să fie lăsat în pace:

— Fumeie-hăi!..

— Curaj, Jorj! şoptea dânsa, înmuindu-i inima. 0 chestie dificilă era glasul lui. Nenicul avea o voce de cahlă, iar la începutul repetițiilor nu se dădea nici în ruptul capului să cânte lângă iconostasul altarului cu voce răspicată, clară, aşa, cum i se cuvine unui slujitor al cultului. Lili, aidoma unui dresor de circ ce biciuieşte leul, îndemnându-1 să sarâ peste cercul de foc, mereu comanda:

— Hai, Jorj, alle, puiuțule!

—Nevastă-hăi, mormâia soțul, până se hotâra să-şi sloboadă vocea înfundată.

— Ce voce teribilă, Jorj! se oțăra soția, mângâind cățeluşul care se smucea nebunatic în zgârdița legătoare. Soțul urmârea speriat toate mişcările soției şi, cugetând adânc, continua să se opună:

— Nu-i de mine popia, Lilică-hăi!.. Mai bine lasă-mă să stric bujda asta şi să-ți zidesc un castel al dragostei noastre...

— Bani de coşnițâ să fie, Jorj, îl liniştea soția împăcată. Pe banii încă de la vinderea dobitocului la Câpreşti, Lili, în fiecare dimineață, pleca la piața din Teleneşti dupâ ouâ. Le cumpăra cu duzina şi din una-alta se zvoni printre băbuțele de-acolo că dânsa nu este altcineva decât preoteasă. Le explică ce înseamnă "Crucea şi tămâia. SRL" şi cu vorbe dulci, cine este preotul Amfilie, care după o pogrebenie şi-a stâlcit vocea şi numai ouale il vor ajuta sa lasa laraşi m popor...

Soția aducea de la piață ouă cu panerul şi-1 îndupleca să bea încontinuu numai albuşul. Gheorghe bâu într-o vreme scurtâ porția de ouă, pe care ar folosi-o armâsarul hergheliei m vremea împerecherii. Inima îi dorea şi alte bucate, dar Lili îl silea cu insistență să respecte regimul... Slăbise, burta se subțiase căpătând înfățişarea jalnică a unui câine ținut de stăpân la legătoare.

— Uncheşule! îl zădâra năzbâticul de Filipaş, care venea tot mai des la ei, ca s-o asculte pe Lili cum îl instruieşte. Ai sâ întinzi degrabâ opincile!

— Femeie-hăi, se ruga stingherit Gheorghe Nâsturel, dă-mi sâ mănânc...

— Un ouț sau două? cerca dânsa să-i stea la dispoziție.

— Vreau mămăligă cu borş! parcă se tânguia soțul cu fălcile tremurânde şi nodul gâtiței se ridica de câteva ori a sec.

— Fii râbdător, Jorj. la aminte! Lumea e plină de escroci, pungaşi, şperțari, pe când noi suntem o familie mondenă, cu misiunea nobilă de-a presura posteritatea împrejurimilor cu nițică fâină de cultură.

— Vreau mâncare, femeie-hâi!

— Păzea, Jorj! La noi în republică pânâ acuma toatâ cultura s-a făcut prin agricultură, argumenta Lili ca să evite orice con-flict cu soțiorul.

Flămând de un borş cu sfeclă roşie, sâ stea lingura copăcel în mijlocul castronului, Gheorghe mormâi ca un copil obijduit:

— Apoi în casa mea băutură şi mâncare nu-i prea găsi, dar culturâ — cu oborocul.

Insistența şi energia soției îl făceau sâ priceapă că unica lui salvare este stăruința şi supuşenia. Când se închideau amândoi înbiserică, dupâ iconostasul catapetesmei, Gheorghe slobozea tot mai îndrăzneț vocea, speriind păianjenii ce coborau pe lanțul policandrului.

— Doamne, miluieşte-e-e!

— Ami-in, râspundea în unison soprana soției. Repetițiile se întețiserâ. Veneau obosiți de la bisericâ. Năsturel înfuleca porția de ouă, fâcea repaus şi seara melodiile celeste iar se armonizau cu florile de pe pereții zugrăviți din casa mare. Uneori cățeluşul, cutremurat, prindea să întindă gâtul spre lună şi să scheune ca lupul flâmând şi Lili avea răbdare să-1 ogoiască, îndopându-1 cu pârjoale.

— Lizion, nu alta! râdea Filipaş, singurul martor al acestor repetiții stranii. Mai bine spuneți-mi cum sâ fac să dau examenele la algebrâ. Poate vâ împrumut cartea asta să pricepeți şi voi formulele cu una sau două necunoscute! ?

— Vai, generație pierdută! făcea Lili, bunghindu-se la nepot. Ce-ți pasă ție, chip de lut?! Mai bine urmează pilda

uncheşului şi munceşte ziua şi noaptea.

— Odihneşte, doamne, suHetul adormiților robilor tă-ă-i! aproba Gheorghe spusele soției printr-o rugăciune de la prohod.

— Odihneşte-e... răspunde în unison Lili.

— Mulți nebuni mai sunt pe fața pământului, doamne, îşi zicea Filipaş, urmârind nedumerit barba, mustâțile şi moțocul prins în fundiță, pe care şi le crescuse deja uncheşul. Oricât erau de aprige vorbele nepotului, gândul şi năzuința tinerilor soți nu puteau fi zdruncinate. Lili creionase "Trebnicul",

chibzuise un fel de scenariu pentru deprinderile soțului la rânduiala ecteniei. Pe unde nu avea ținere de minte, ea îl îndemna sâ aprindă vocea, astfel făcându-1 mai solemn şi mai autoritar...

Toamna de-acum bătea pe la uşi, când fericiții soți au făcut o repetiție generalâ. Intre timp, Lili se înțelesese cu nişte băbuțe din mahalaua Teleneştilor, să le sfințeascâ gospodâriile şi îl sili într-o zi pe Jorj... sâ iasă pe teren.

Au cutreierat în acea zi împrejurimile satului. La vechiul cimitir, Jorj citi o liturghie, apoi improvizâ sfințirea unei fântâni, a lui Glod, din izlazul Ciulucului şi crama din Ciorna. Intâlnindu-1 întâmplâtor pe Lucachea, paznicul de-acolo, 1-au precestuit...

— Mare este puterea ta, doamne! făcu Gheorghe Nâsturel, când Lili îl îmbârbăta spunându-i câ...picioarele lui poartă prin lume un cap atât de înțelept!

— Cuculețule, continua dânsa să-1 încurajeze. Fii fecund! Talentul tău sclipeşte. Trebuieşti bătut cu flori!

Dar Gheorghe avea fricâ să se certe cu Dumnezeu. Adeseori memoria îl dădea de sminteală, încurcând rânduiala rugăciunilor.

— Mi-i în grijă, nevastă-hâi, făcu el, când Lili îi spuse câ zilele vhtoare va trebui sâ sfințească o casă la Teleneşti.

— Dacă omul munceşte, străduințele lui se fructificâ. Oricât s-ar fi îndoit Gheorghe, totul depindea de băsăul soției, care era practică, prefera totdeauna faptele în locul vorbelor. La ziua cu pricina au comandat un taxi şi, boiereşte, au plecat în mahalaua satului Teleneşti.

— Curaj, Jorj! îl tot îmbârbâta consoarta. Cooperativa

"Crucea şi tămâia" îşi începe glorioasa activitate, iar tu ai să te

faci îndrâzneț. Nu fi un prinde-fugă!

In ograda gospodăriei îi aştepta lumea: nişte bâtrânele curățel îmbrăcate, care de curiozitate, care de dragul praznicului ce avea sâ fie dupâ sfmțenie. Lili îl prezentâ pe părintele Amfilie şi ceru să li se ofere casa mare, ca să-şi îmbrace odăjdiile. Gheorghe îşi puse veşmintele popeşti, crucea aurită în gât şi căpătâ o înfățişare solemnă.

leşind în pragul casei, băbuțele cucernice s-au repezit sâ-i sârute mâna, iar unele au îngenuncheat în fața lui, bătând mătănii fără întrerupere. Tremuricii din pulpele picioarelor nu-1

pârâseau pe nou-ouatul preot...

— Curaj şi ingeniozitate, Jorj, îi şopti Lili.

— Binecuvântează, doamne, roabele ta-a-le-e... slobozi părintele Amfilie glasul tremurând, emoțiile ținându-1 încă strâns în cleşte.

Toate rânduielile decurseră bine. Lili se ținea scai de el, cu pechinezul subsuoară, mereu amintindu-i ce trebuie sâ facă la rânduiala sfințeniei. Părintele cu alai din urmă aghesmui ocolul, poiețica, coştireața, gârliciul, saraiul, iar când trebui să treacă în casă, Lili consideră că soțiorul este în stare să-şi ducă singur misiunea nobilă până la capăt. Ea rămase să parlamenteze cu gospodina chestiunile financiare. Preoteasa fu condusă cu onor în capul mesei din casa mare, iar cățeluşul, rămas fără de supraveghere, cât pe-aci să facă o pacoste în pragul uşii, dacă un omulean nu speria patrupedul:

— Câți, sobacă, de pe prispâ!

Fredonând cântece prin ograda gospodăriei, Gheorghe Năsturel simțea că se rupe lanțul de legătură. Ceva nu-i ieşea la socoteală. Se oprea mai des, făcea solemn cu mâna semnul crucii în patru părți ale cerului, de unde, precum mărturiseşte scriptura, că la veacul de-apoi vor trâmbița apostolii sfârşitul lumii... Băbuțele cucernice îşi făceau şi ele cruce ca la comandă, iar el, muind stibla de busuioc în caldarea cu agheasmă, le stropea din abundență:

— Doamne, miluieşte-e! mârâia ca un patefon vechi. Apoi, parcă mânat din urmă, părintele cooperatist se pomeni în tinda casei. Urma să citească "Trebnicul". Şi anume aici avea să se întâmple. El deschise cartea, dar prin fața ochilor lui prinse a pluti ecuații cu mai multe necunoscute din algebra lui Filipaş. Cum nimerise ea în locul "Trebnicului" nu era vreme de gândit. Frica i se adunâ în pulpele picioarelor, simțind cum de la o vreme un roşcovan cu mustăți subțirele începu a-i clipi bolnăvicios din ochi. Bărbatul venise la sfințirea casei de dragul praznicului şi aştepta nerăbdător sfârşitul slujbei. Potrivind bâlbâielile preotului, fâstâceala lui, chipeşul roşcovan îi zâmbi şăgalnic:

—Părinte!..

— Dați totul la mânâ! cutremură preotul aerul cu voce fricoasa.

Bâbuțele îşi făcurâ cu toate semnul crucii şi într-o clipă i-au aprins tămâia şi cădelnița.

— Dă-i pinteni, părinte, îl îndemnă din nou roşcovanul când Gheorghe se împiedică de o pauză cam lungă şi apăsătoare, plină de confuz. Mârâind "Doamne, miluieşte", părintele Amfilie vedea înaintea ochilor ecuații matematice şi m clipa de restrişte căuta sâ-şi amintească mâcar o frântură de rugâciune, dar limba i-o luase înainte şi el scoase ca din torbă o voce enervatâ:

— Ve-e-şnica pomenire-e!..

0 şuviță de fum desprinsâ din cădelniță pătrunse prin hățişul bârbii, se încolâtâci ca un şarpe după gâtul pâros, ieşind pana la urma prm gunle manecilor largi...

— Dai cu oiştea-n gard. N-a murit nimeni, părinte! râse în zeflemea roşcovanul.

— Că n-o să trâim cât crucea bisericii, fiule, i-o tăie cam obrăznicel Gheorghe Năsturel în clipa de pierzanie, presimțind, totodată, că roşcovanul cearcâ să-1 dea de gol.

Mătâhăind cădelnița pe la poalele băbuțelor ascultâtoare, câldârit de-a binelea, Gheorghe simțea câ mintea-i continuâ sâ răscolească mâcar un gând din cele repetate de atâtea ori împreunâ cu Lili. Răgazul de tăcere era lung, nimicitor şi de-odatâ roşcovanul, parcâ vrând să-1 ajute, ca un veritabil isonar îi adie o melodie, pe care foarte curând preotul Amfilie o prinse pe vârful buzelor subțirele:

De unde vii tu oare, mîndre căpitane...”

Bărbații adunați acolo luară preferatul cântec drept o mândrie a momentului şi curând în tinda casei o forță magică înfiripâ un cor de toată lauda. Plin de cuvioşenie, părintele, în posturâ de dirijor, mătăhăia bucuros cădelnița, cântând cu toții dimpreună. Cineva prinse a bate voiniceşte cu piciorul ritmul, iar ceilalți bărbați, stâruitori, continuau cu mare îndrăzneală cântecul mai departe:

"N-ai văzut tu oare, mândre câpitane,

Un sergent ce poartâ numele de Jan..."

"Coriştii" zoreau de istov. Fericit, preotul Amfilie flutura

agitat câdelnița şi, dând a se întoarce la strofa a doua, deodată observară cum fețele bâtrânelelor evlavioase deveniserâ boțite

şi agresive, iar peste o clipă — înarmate cu bârghidâie şi cociorve... Credincioşii din mahalaua Teleneştilor nu permit nimânui sâ-i ia m batjocurâ. Cu toată credința fațâ de Dumnezeu, indignarea i-a pus total pe picior de război. 0 bătrânică, stimată de tot satul, care păstrase până mai odinioară o față neprihănită şi blândețea ochilor, deveni roşie ca bogasiul, căutând-o printre lume pe cucoana preoteasă:

— Unde-i pomanajioaica?! Să ne facă dânsa de râsul găinilor?

Alta, cu pestelca prinsă-n şold, grasă cât un butoi, îşi bunghi privirile către Gheorghe, căruia de emoții i se hârtoie barba într-o parte şi strigâ fârâ cruțare:

— Afuristule, procletule!

Intr-o caldă şi fericită contemplare, Lili continua să stea cocofată m capul mesei, până simţi vuietul de-afară. Nu dovedi să afle ce se întâmplă că fu catapultată de pe scaunul unde şedea. Imbrâncită în pragul casei, prinzând pechinezul subsuoară, se pomeni dintr-odatâ sub o ploaie de acuzări trimise asupra cuplului fericit.

— Aiştia-s cu Dumnezeu în suflet şi cu draci în coaste!

— Mare-i mânia ta, doamne! se bâlbâi Năsturel, scâpând "Algebra" din mână şi câutând cu ochi buimatici în jur. Lilicâ-hăi, sai în ajutor!..

"Peucii", simţind câ-i bâja, cu melodia strânsă pe buze s-au împrâştiat ca puii de potârniche care şi încotro, iar Lili, înţelegând câ numai picioarele o pot scăpă de toate, râcni ca o actriţă din întunericul scenei, într-un spectacol dramatic:

— Ravagiu, Jorj! Batem m retragere!..

Culegându-şi poalele rochiei în mâini, apucă hudiţa îngustă, pechinezul înainte, iar Gheorghe, care păru să mai şovăie, fu silit să ţâşnească ca o ghiulea din tindâ şi să o ia la sănătoasa pe urmele consoartei. S-au oprit după o fugă sănătoasă pe vârful dealului din Ponoare, un deal acoperit de un zmeuriş şi negară din preajma Ineascăi.

— Nevastă-hăi! lăcrima Gheorghe Năsturel cu vocea-i necăjită, adunându-şi zdrenţele odăjdiilor. M-am poticnit de-odată... Aşa e când n-ai ţineri de minte.

— S-a trece şi asta, Jorj! îl consola Lili, făcându-i vânt cu evantaiul şi picurându-i pe fiecare degeţel câte-o lacrimă de jale. Toate-s trecătoare în astă lume, precum trecâtoare e şi apa Ciulucului…

După o vreme s-au astâmpărat Năstureii cu avutul mod-est ce-1 aveau în jurul gospodâriei lor. Mai cresc câte-un ani-mal pe care-1 vând la Căpreşti... In toate satele de primprejur s-au deschis şi s-au sfinţit biserici cu preoţi tineri.

Numai Lili, fire ingenioasă şi novatoare, nu se poate astâmpăra. Cu vreo câteva luni în urmă a vândut un godac şi din insistenţa ei, pe banii agonisiţi, au cumpărat... un telescop! Serile senine se urcă în podul casei să privească stelele prin ocheana lungâ, cercând să afle tainele farfuriilor zburătoare, ale universului, sâ afle cum trăiesc oamenii pe alte planete... Şi doar din vreme-n vreme, scrutând nemărginitul cerului, Lili oftează visătoare:

— Aşa e, Jorj... Dragostea mişcă stelele. Cu ele şi casa, şi gospodăria toată înfloreşte…

ÎNTR-O ZI M-AIVI POMENJT FEMEIE

În uitima vreme am devenit celebru prin calitatea mea de fustangiu INCURabil! Unele fete tînjesc după mine. Sînt înalt, bogat şi frumos şi iată că unele tinerele, sperînd să le fiu soţ, au purces gravide şi nu ştiu ce să faca mai departe, iar vreo cîteva mă absorb cu privirile lor acuzatoare că n-am fost cu tact şi le-am lezat amorul. E adevărat că adeseori îmi pot permite să fiu lipsit de responsabilitate, să acostez orice duduie pe care. bineînțeles, am pus ochiul şi mi-a căzut tronc la inimioară. Într-un cuvînt, umblu, vorba ceea, ca albina din floare-n floare. Şi aşa aş fi convieţuit întreaga-mi viață făclie, cu asemenea concepţii, dacă într-o bună dimineaţă, în plină stradă, lîngă staţia circului, unde se îmbulzeşte lume de pe lume, plecînd care încotro, o putere supranaturală mă paraşută acolo... îmbrăcată în chip... de domnişoară. Adică pe mine, june chipeş de numai douăzeci de anî, puterea cea magică m-a prefacut în duduiță. Lucru extraordinar, precum vă daţi bine seama. Primul gînd care a încercat să mă consoleze a fost informațiile de ultima oră, în care statistica mondială dovedeşte că longevitatea femeilor este net superioară bărbaților. In rest...

O girafa dresată din ocolul circului. pare-se. a fost prima flinţă de pe faţa pămîntului, care a priceput confuzia , a scos capul pe fereasra grajdului şî slobozi, în auzul tuturor, un sunet vulgar.

M-am privit speriat în ferestrele, ca oglinda, ale unui minimarket şi am văzut cutremurat că am aspect de sex-bombă! în minijupă, cu părul ondulat, peste sînii plini ca doi zemoşi colhoznici, aveam coapse lungi, bogate şi seducătoare. Imediat am achipuit înspăimîntat locul, unde pînă adineaori era mîndria mea de bărbat, dar nu simţii nimic altceva decît... O poşetă elegantă cu parfum, ruj, rimel, pieptene şi cîteva preparate contraceptive imi atîrna pe umăr. Într-un cuvînt, eram duduie cu toate atributele ei. Privii într-o parte, în alta, roşind pînă în urechile în care străluceau doi cercei în formă de măgăruşi, dorii s-o croiesc la fugă din acea situaţie stupidă, însă tocurile chibrituri ale pantofilor m-au potcovit locului.

Bărbații îndată au pus ochii pe mine şi toţi care treceau pe alături începură să mă alinte cu blînde complimente. Buimăcit, pînă una-alta căutam cu privirea în jur, vrind să dau cu ochii de vreun cunoscut, care mi-ar fi putut pricepe situația, şi, pe neobscrvate, să plec cu el acasă.

-- Păpuşîco, nu mi-i spune cît e ceasul? aud alături o banală şi tradiţională întrebare, pe care zilnic o foloscam vizavi de fetele din stradă, încercînd să le acostez.

-- Eu ascult radioul înainte de a ieşi în oraş, răspund fidelă flăcăului.

— Incotro țineți calea, domnişoară? mă întreabă altul cu ochelari întunecaț, care se recomandă ca este avocat. N-am nevoie de apărător, am zis supărată. În societatea noastră lucrează mai mult banul decît avocatura.

— Sînteți atît de bine informată, dar să știți, domnişoară, că avocații sini utili pentru orice individ o singură oara, aidoma trîntorilor în ştiubei. Şi tipul, privindu-mă dulceag, mă întreabă iar:

—- Nu care cumva sînteți maseza dîn cooperativa "Împerecheri fericite" , aud o întrebare, care se topeşte mai apoi în torentul de lume.

— Mă grăbesc la "trîntă", zic eu, ştiind că trebuia să merg în acea zi la antrenament.

— Mamă-ta n-ar dori să aibă un gineraş ca mine'? mă întreabă clipind din ochi, cu blîndețe, un tip în şort înflorat, pe care doi fluturaşi se fugăresc în largul cîmpiei, cu picioarele paroase ca un babuin african.

— Eu te vreau în lumea mea! îmi zice altul cu plete lungi de poet, de la care adie un miros ascuțit de origine necunoscuîă. Precum fierarul doreşte nicovala, s-o bată cu ciocanul, melodios...

— Domnişoară, hai să fugim în lume, îmi propune unul cu alură de mafiot, învîrtind cheile pe deget de la jeep-ul staționat alături. Dau toate pe una şi intru în maşină cu intenția să-l rog pe acest bărbat al neamului să mă ajuite...Dar de bine ce mă aşez pe bancheta din fața, mă îngrozesc. Fusta, scurtă de tot, mi se ridică pînă aproape de brîu, dezgolindu-mi picioarele, de unde încep ele a creşte, să mi se vada chiloțeii cu doi hulubaşi exotici, desenați pe ei. Bărbatului începură a-i tremura mustața, bărbia, de la lîmple i se slobod şiroaic de sudori. Ochii lui se bulbucă lăcomos şi mă întreabă cu vocea-i stinsă de emoții puternice:

— Ce părere aveți de legalizarea bordelurilor în oraşul nostru? Sînt medic- ginecolog şi nu vreau să devin şomer. Zicînd aceste cuvinte, observ cum o mînă aspră şi păroasă luneca obraznic peste coapsele-mi planturoase.

— Nu vă atingeți, că-i păcat! Nu sînt femeie, ci bărbat!

— Sînteți hermafrodit?

— Nici eu nu ştiu...

— Nu care cumva sînteți şi virgină? mă întreaba obraznicul, analizînd: Poate fi un caz unic... Dacâ aveți probleme, vă puteți folosi de serviciile mele.

— Nu pricep, devin eu alb (ă) ca varul. potrivind că trebuie să mă destăinuiesc medicului, şi repet bălmăjind: în realitate sînt... bărbat, şi nu femeie...

— Tocmai de aceea te-aş sfătui să te examinez pe capra ginecologică.,. Mită de la tine n-am să iau...

Mi s-a trezit un interes nebun, uitînd că sînt în postură de duduiță suavă, închipuindu-mi cum aş arăta eu răscrăcănat (-ă), pe un stativ, din cabinetul acestui medic?

-- Vă jenați, tătucă? întreb aiurit (-ă), chibzuind că bărbatul de alături are vîrsta bunelului meu.

-- Mi-i micşorată potența şi trebuie să fac dragoste numai cu gagele tinerele. Dumneata eşti o candidatură potrivită. Ca de la plaja "Sculeanca". Începem aventura?

Vazînd că "bunicuțul" încearcă să pornească maşina, am zbughit-o afară. Mi-am îndepărtat privirite vulcanice cînd într-o parte, cînd în alta şi nu puteam s-o tulesc nîcăieri, deoarece tocurile înalte, precum am zis, m-au facut caluț potcovit în largul cîmpiei. Ziceam în gînd rugăciuni, chemînd acea forțâ supranaturală pentru a-mi aduce înapoi toate atrîbutele bărbăteşti. Altfel ce mă fac? Strămelcagul îmi lipsea şi cine o să mă creadă că anume eu sînt acel care am ieşit dimineața din casă, june zvelt şi chipeş. Părinților le îrebuie băiat, nu fată.

Atunci, pentru o clipă, am înțeles cît de caraghioşi sînt bărbații, cînd încerarcă să acosteze fetele în plină stradă, cît de ridicol sînt eu, care procedez exact ca şi ei, fară a respecta normele bunului simț. Am încercat să revizuiesc toate cele întîmplate. Cu chiu, cu vai, cam şontîcaind, am ajuns disperat pînă la parcul din preajma Mitropoliei, unde mi-a venit un gînd salvator: să plec maică la una dintre mănăstirile din codrii noştri.

Decepția era mare. Dar după cum toate au un început şi un sfîrşit, deodată, dintr-un copac, căzu peste mine o pereche dc pantaloni şi o pereche dc adidaşi. Pe dată mi s-au uscat piepții ca zemoşii şi, bunghindu-mă în părți să nu dea cu ochii de mine vreun nătărău, mi-am schimbat vestimentația, şi curînd am simțit sub ele... o foială de melesteu...

De atunci sînt atent cu fetele în stradă, nu-mî permit să le iau în derîdere şi mereu, cînd trec pe lîngă stația circului, mă simt înfricoşat, nu care cumva acea forță malefică să mă ducă iar la sîtuațla stupidă, care m-a prefacut din flăcău în duduie.

GREFIERA CU FESELE TRUFAŞE

Femeile stnt diferite: înalte, subțiri, drăguțe, mătăhăloase, neîngrijite, larnice, zgîrcite, hapsînc, şmechere, fennecatoare etc., etc. Dar fiecare vrea să fie bogată şi, avînd de toate, se țin cu ambele mîini de locul unde le-a lomenit timpul. Mai ales grefierele judecâtoriilor de la noi — majoritatea -- studente la Drept prin corespondență, cu ocheana îndreptată în perspecîiva lcvenirii lor în

funcția de judecători, post unde se ia mită din belşug, funcție care-ți creează mari favoruri şi siguranță în ziua de mîine.

Grefiera Zica Turculescu e numai voce cu reproşurile ei prin incinta islanței. Autoritară şi trufaşă, dînsa cste pururi stăpîna situației, iar în mare linâ,ca să nu ştie nimeni, scrie versuri într-un blocnotes...

— Scoateți-vă căciulile de pe scăfîrlii că n-ați venit la lizion, ci la Hramul ilicptății!

Dacă cineva nu-i dă ascultare, începe către clienți a vehicula cu un limbaj .inicstecatcu tcrminologiejuridică: "Sînt şi eujuridistă şi numă ultrageiați, “c-o să vă scapere opii!"

Apoi umblă val vîrtej pe coridoarele reci, fară lumina (e criza energetică ca peste tot!), legănîndu-şi feseledemonstrativ, menținîndu-şi privirile severe şi 'itirnind tlori din băt străfundurile subconştientului. Şi numai plutonierul Agache, un bărbat ajuns pe muchia hotarulin primei tinereți, nu-i prea ştia de frică. Era înalt şi lat în spate cît un dulnp de modă veche. Cînd facea "Şmirna!", pârea un monument de bronz. Purta pîstol la şold şi se răstea uneori la cei excortați, că le îngheța sîngele-n vene. El, uneori, se-ntîmpla s-obruftuluiască:" Ia taci, fa-ă, că nu eşti procurărească!"

Zica Turculescu, deşi crăpade ciudă, nu-i prea întorcea vocea: în dimirlin cîî o baniță a plutonierului creieri nici cît într-un cap de curcă. Cu asemenea tip nu face să te pui în poară! Ba, din contra. De la o vreme, întîlnindu-1, lasă toate grijile la o parte, îi zîmbea seducător, facîndu-i şmecheroaică din ochi.. Plutonierul se cotilea descumpănit de emotii. Într-o zi, Agachc deveni elastic ca o mlădiță de răchîtă. De mai multn vreme pusese el ochii pe clanul grefieretor, dar nu vroia să-şi şifonezi-etichetul. Acum însă se apropie de Zica cu paşi de căprior şi-i zise în şoaplii. stingherindu-se ca şi cum:

— leri arn divorțatşi sîntholteieş! Azi, amdreptul juridic sate invit la n şampanie... Chiar ştiind că ai bărbaî la casă, totuna vreau să facem amîndoi păcatul cel marc... Şi ghicindu-i şovăirea, plutonierul trecu neîntîrziat parcâ în ofensivă: Fă ce vrei, doreşîe ce vrei, dar tc vreau cu trup şi suflet!

Privirile lor tot atunci s-au întîlnit în vecinătatea gratiilor, unde stăteau închişi inculpații.

— Gîndurîle dumitale pot avea materializare, zise Zica, cbemîndu-1 de-o parte, dar va trebui să-mi răspunzi cum stai cu situația fînanciară de moment?

— Am încasat o micâ şpagă de la rudele unuia dintre işti închişi, raporl;i plutonierul după ce săltă din căputele cizmelor. Şi adăugă cu acelaşi surîs: Avem pentru a ne desfrîna nițeluş!

Grefiera continuă să-1 ischitească din priviri, pînă îl porunci:

— Dar, te irnplor, numai să nu îndrăzneşti să mănînci usturoi, mîncarca ta de toatc zilcle.

— Cît priveşte usturoiul, va fi exdus din raţion! Şi iar săltă din căputc.

Seara, în apartamentul plutonieruluî Agache cînta muzica, ardeau lumînările.cu şampanieşi obucatădeslăninătăiatăînfelii mari, Cîndmîinik' butucănoase şi pline cu păr, ca la o maimuţă, prinserâ a merge în recunoaştcrc peste şalcle mustoase ale femeii, Zica surîse şagalnic, înfiorată de emoţii:

— Scumpule, pentru a-ţi realiza dorinţele pline de plăceri, în corespundere cu cerinţele economiei de puiţă, c necesar... să achiţi taxa.

Plutonierul avea nişte bani, însă, ştiind că trebuie să achite pensia alimentară pentru cei patru copii drăguţi, părăsiţi mai ieri, i-a amintit chiar dacă e.. lefter, iotuna o vrea la nebunie!

-- Adică mă vrei pe datorie?

-- Ordonaţi!

Bine, căzu dînsa de acord, cînd sticla era goală. Fiindcă în odaia perdelelor colorate de la geamul îngust mai era o îrotinetă, dînsa îl despuie pe hravul plulonier, îl înşfacă de strămeleag şi prinse să-1 plimbe nestingherită |inn tot apartamentul, poruncindu-i să-şi amintească cuvintele din cîntecul revoluţionarilor francezi "Internaţionala".

După un sfert de ceas de veselie originală în felul ei, corpurHe lor au aparţinut unul altuia. Zica îi spuse vlăguită de valurile plăcerii:

——Nu-i problemă că eşti lefter... Azi, te achiţi, deocamdata, cu şifonierul ista. Plăcerea Irebuie râsplătită, Agache!..

Pînă la despărţirea de pomină. plutonierul trebui sâ cada de acord. Au comandat un microbus şi ilustra grefieră, întorcîndu-se spre casă, aducea la gospodărie o bogăţie întreagă.

Toate-ar fi fost eum nu se mai poate de plăcute, dacă peste cîteva zilc bietul plutonier nu venea în aula judecăţii, ca să-i raporteze aiarniat câ simte "nişte incomodităţi", cînd vine vremea să se urinezc...

— Nici o problemă! jubilă din nou grefiera. Soţul este şeful clinicii dc boli ruşinoase şi dînsul duce, uneori, lipsă de clienli. Silans, scuinpule!

— Cît o să mă ţină tratamentul dcfinitiv? îndrăzni să atle bravul plutonicr.

— Cu o sulă de dolari boala ti se va lua ca cu niîna!

în chiar după-amiaza aceleiaşi zile, pe drumul de ţară de la periferia lirbei, ce ducea spre cimitirul "Doina'", păţea falnic, îmbrăcată înîr-o blană de samur, grefiera Zica Turculescu. Unduind din şolduri şi străduindu-se lâ-şi murdărească cît mai puţin cizmele albe, căci era după ploaie. !n urma ci,

frămîntînd nepăsător glodul, îşi mişca picioarele grele plutonierul Agache. Avea o mutră bleagă, scîrbită, din cînd în cînd smucea fruntea în lus şi strîngea ochii a dureretji necaz. Cînddurerile îl mai slăbeau, arunca ;îlc-o cătătură înflorată la crucile dintr-o parte şi alta a drumului, abia |faişind să buchisească cîte-o inscripție neroadă dc tipul: "Pederaştilor! V-am ipus că sînt bolnav, dar voi nu m-ați crezut! Acuni, poftim, voi încă guleiți în libertate, iar eu zac hoit sub trei tone de humă strămoşeasca, Dumnezeu să-l ierte!" în celălalt capăt al cimitirului, Agache descopcri o bodegă, cu o lampă în Jrag, iar deasupra ei, inscripția firmei "Maladii ruşinoase". Prinse cum ieşiră frcodoi fericiți, bălmăjind bucuroşi:”Slavă domnului că-i SIFO şi nu SIDA!"

Pentru o sumă considerabila, compania "'Siftriptrest", condusă de sotul grefierei Zica Turculescu, bravul no.struplutonierse lecui în cîteva zile. Iar Zica cra şi mai bucuroasă ca soțul ei avu un client, din cei care nicidecum nu Inreau a se despărți de bănişori.

După acel caz, plutonierul Agache, cînd sc-ntîmpla să audă voci-a autoritară a grefierei Zîca Turculescu, ce smotrea pe cîte vreunul cu vorbele' " Ce te rîzi în incinîa judecătoriei, ca un inculpat, măi!?", înmărmurc.i momentan în pozîția de drepți. Ca semn de mare stimă şi respect. Abia dupa ce se îndepărta, petrecînd-o pe furiş, strecura printre dinți, lat şi apăsat, ca sa audă mimai el:

Arzo focul de muiere,
Vin juriştii la putere...

AVANTE, BĂGĂTORILOR DE SEAMĂ!

În țaratul nostru, de cînd au căzut zidurile Berlinului, iar noi, plebea proletară, am mers în fruntea coloanelor, stînd în fața tancurilor sa cerem ce ni se cuvine, am dobîndit încă un gard de sîrma ghimpală la Prut, iar la cîrma societății s-au întronat şi continuă să se mai gaibere ex-băgătorii de seamă. Într-un cuvînt: foştii agenți secreți ai regimuluî au devenit capîi agenților economici.

Dacă ai privi pajiştea țării şi ți-ai imagina cu ochii închişi, stimată plebe, admirînd aceşti boieri de azi cu maşini Iuxoase şi case cu mai multe niveluri, i-ai vedea pe turnătorii de ieri, care ne-au ținut în căpăstru, ca sa nu ne rățoim prea tare. Şi toți sînt băieți de treabă: puternici şi socotitori ai banilor Partidului comunist. La început, după începerea limpezirilor tulburărilor de

stradă, ei . au avut grijă, cu concursul Moscovei, să ne scindeze țaratul în trei moşii, iar acum, cînd pîinea, cuțitul şi politica sînt concentrate în partidele create de ei s-au găibărat cu toții la putere. Avînd instrucțiuni şi şcoli dinspre Mosc, soțiile fiindu-le mai ales slave, astăzi ei ne dau cu țîra ceea ce ni se cuvine. Şi încearcă să-i nominalizezi. Se fac butie de mînie. Doar nu sînt nebuni sau turbați să se recunoască. O Europă întreagă îidepistează, chiar şi în Amcrica ii scoate în vileag, iar la noi'? Doamne fereşte! Nu avem nici un securist rusesc de leac pe nicăieri! Cine-a spune că-i avem se prosteşte îndată. Dacă doreşti să-ți fie bine, linişte în viață, nu vorbi despre foştii turnători, lichele, cozi de topor. Ei nu există azi. De mult s-au restructurizat. Au devenit capul agenților economici, obținînd crcdite favorabile, posturi de ambasadori şi miniştri şi,deoarece fiecare din boierii contemporani ai neamului are cite un copil-doi oficiali, ştiind să le asigure viitorul prin şcoli occidentale, sînt foarte interesați, încă pentru o sută de ani înainte, ca nimeni să nu-i depisteze, să nu vorbească despre ei. Ei ne sînt floarea mîndră a țării. Chiar şi Voievodul noslru l-a plasat pe bunul prinț moştenitor în capul banilor, pe care îi aduc la noi bogătaşii de peste mări şi țări.

Precum am spus, cozi de topor avem destule. Avem azi şi vom avea mîine. În orice domeniu şi-n orice sferă de activitate. Ayatolahul nostru tot face ravagii dinspre Mosc, ca un apostol Pavel, şi ne dă ghioldumuri sub coaste că el, pînă acuma, n-a scris slovă decît moldovenească. lar drept merit a obținut moşie şi conac atît la Mosc, cît şi pe mal de Bîc. Unui băgător de seamă i se permite multe la noi. Azi şi mîine. Un alt literat, Boldei Cotei, azi cocoțat în fruntea înțeleptilor de aici, cel care ieri era disident la Mosc, în vreme ce pe mal de Bîc i se publicau cărțile, i se jucau spectacole de teatru, se aburca tot mai mult spre ghizdul tronului împărătesc. Ş-apoi cine-a spus că ei nu merită, acela e prost. Foştii şi actualii băgători de seanіă activează liber şi foarte hîtru, pentru ca să avem independența şi demografia în țarat. Ce mai vreți, proştilor de voi? Piețele agricole şi nationale de vînzau funcționează ritmic. Ciolane vi se dau? Tăceți din gură şl căutați-vă de treabă.

In Transnistria sînt deja pregătite tancurile, în Găgăuzia se cresc florile, iar pe mal de Bîc cozile de topor oricînd stau de-a gata să întîmpine iarăşi la podul Nistrului hoardele Mosc-ului, care vor veni puhoi să ne elibcreze.. Cine nu le ştie, cine nu le cunoaşțe. Un alt poetastru albastru, cu chip de mucenic, face incursiuni dincolo de pîriu, ca să tune şi să fulgere întru discreditarea monolitului național. Şi dînsul crede că cine este cu adevărat nu ştie, absolut, nimeni.

Bravo, dragă turnătorule! Te netezeşte posteritatea peste pletelc lirice. fîlfîinde în vînturile prielnice. Demonstrează-ți cît mai abundent tăria rînzii naționale. Avante! Participă împreună cu cei avansați la stingerea luminii, apoi vei contribui la aprinderea ei, după care vei ieşi, precum doreşti, pe scena poporului cerînd aplauze. Aşteaptă, cere şi ți se va da!

Precum am spus, dacă încerci să-i depistezi sau să-i dai la socoteală, să ştii că nu ai nici o şansă de a izbuti, Băgâtorii de seamă stau în cazemata societății şi-s bine plătiți, deşi pot să o faca pe nebunii şi să se ivească în ochîi noştri în haine sărace. Ei călătoresc peste hotare şi nu-i poți întîlni cu lunile, iar dacă mai ieri ți-au fost prieteni devotați, strigînd către tine din celălatt capăt dc stradă "Marele meu amic!", astăzi trec pe-alături şi se prefac a nu te observa Obişnuitele coincidențe ale securiştilor de ieri se înmulțesc, deşi ei cred că nimeni nu ştie care-i suportul lor real, ce i-a plasat în toate sferele de activitale ale Țaratului.

In Divanul nostru sînl băgători de seamă? Şi daca sînt, ce împortanță are? Ați vrut, băştinaşilor, privatizare? Poftim, dar numai după ce v-am lipsil de bani, de posibilitatea de-a cumpăra prea mult. Realitatea? Poftim! Alogenii (cei care țipă că li se lezează drepturilc omului) se zbuciumă cum să vîndâ la piața neagră cele cîteva apartamente, dobîndite în perioada de trislă amintire, cînd veniseră la noi ca specialişti de valoare, iar moldovenii (pardon, românii basarabeni) se luptă prin judecați de a obține acel loc (pat) din căminele mizerabile muncitoreşti. Cine să se lupte contra acestei nedrepîăți sociale? Justiția noastră impotento-autohtonă? Nu se poate. Hățurile le dirijeaza acei de sus, care sînt obligați să restituie polițelc fratelui mai mare. Şi de aceea sc tace, nu se observă lucrurile. Fac gît cîțiva plebei bătrîni, care nu mai au ce pierde, dar această fortă este egala cu o furtună în latrină. Monolitul celora care dețin puterea e trainică şi de neclintit. Cine nu-i mulțumit cum trăieşte să plece la Piața vînzării naționale. lar de nu... Să se ştie câ, în Țaratul nostru, puşcăriile vorbesc moldoveneşte, iar prestigioasele companii economice — aidoma tuturor veneticilor din oraşele noastre -— graiul lui Vova, înainte de a fi dus la Mausoleu. Cine nu vrea să creadă n-are decît să holbeze ochii. rascoleşte memoria cu referință la banditismul celora de la Mosc şi incepînd cu anul '40, să aibă grijă că foarte uşor pot fl jugăniți. Marea armată a băgătorilor de seamă, lăsată în toate jilțurile de conducere, luptă reuşit contra a ceea ce se numeşte național. lar dacă vine prea serios cazul despre unire. Poftim! Trimitem dincolo de rîu, în mod planificat, bine gîndit, cadre naționalc — bandiți la drumul mare şi cît mai muite prostituate. Şi le zicem: fraților, iată ce avem, apreciați-ne! Conform temperamentului şi tradițiilor noastre milenare. Iar adevărul pur o să-

l descopere doar stranepoții. Deocamdată însă avante, băgători de seamă din toate timpurile! Avante, caghebiştilor

ÎNTR-O ZI M-AM POMENIT… BĂIAT

Considerîndu-mă domnişoarâ fîdelă, pricepută a-i pune la respect pe junii. care doreau să mă acosteze în stradă, recunosc, am o ură incurabilă fațâ de bâieți. Sînt bine facută, fapt ce-mi dă prilejul de a fi mîndră, cu fustiță fină, prin care se prevede buricul, de care-am prins un cercel, iar băieții se țin scai de mine şi-mi fac curte. M-am certat cu multe din semenele mele, socotind că nu strică deloc mîndria şi fudulia unei domnişoare. Aşa puteam să cred întreaga-mi viață, daca într-o bună dimîneață în stația din preajma Colegiuiui Financiar-Bancar, unde învață fete mîndre şi oacheşe, nu mă pomeneam, grație unei forțe supreme, prefacută …în băiat. Cu mustață, favoriți, bicepşi, iar în locul cu pricina foia, aidoma unui melesteu, strămeleagul bărbătesc. Adică eu, domnişoară de numai douăzeci de ani, m-am pomenit june imberb, tncît aceasta descoperire neaşteptată mi-a tulburat mințile.

Frica s-a îndesit pe dată, cînd tocmai sunase clopoțelul de recreație şi în scuarul colegiului, la umbra teiului, s-au adunat duduițele să fumeze. Prezența mea acolo, în locul cela dosit, ştiut parca numai de ele, le-a trezit curiozitatea. Precum ați phceput, Dumnezeu ma prefăcuse fante cu alură medievală, cavaler, nu alta! Eram în şort şi din coapsele miele plantroase am rămas cu nişte picioare strimbe, crăcănate şi păroase. Domnişoarele prinseră a chicoti, iar una, cu pletele în vînt, zise celorlalte îndrăzneț, apreciindu-mă:

—- E drăguț, farmazonul!

— Băiețel-clopoțel, neînceput, nesărutat! mă aprecie o pistruiată.

— Nu sînt desfrînat, am reproşat eu. Ascult pe mama şi pe tata…

— Mîca sa te duca la înghețată, la menajerie?! completă una smolită, trăgînd lăcomos din țigară.

— ÎI am prieten pe Valerică, CU El plec la teatru, zic fară a-mi da seama că acum eram băiat.

— Ah, da! mă apreciază una cu părul cîrlionțat. Am auzit! în oraş s-au plodit albăstreii! Fetele de la Colegiul nostru iau în calcul evoluția minorităților sexuale. Nu-i aşa, fetelor, că sîntem gata să le apărăm drepturile dacă vor fi lezate?

— Conform Constituției țării, îşi dau cu părerea acestea, cu vocea tremurindă de emoții.

Am încercat să explic, dar fetele, chicotind, îşi vedeau de ale lor. Mi se fâcuse cleios în gură. Pe obraji simțeam că se preling şiroaie de lacrimi. Plîngeam îmbujorat, cu icneli de fată mare.

— Te-a supărat careva, frățîne? întrebă un bărbat care trecea pe alături.

— Fetele astea potrivesc că-s lesbi... pederast.

— Leag-o cu ață roşie, să nu ți-o deoache, rîse una mai îndrâzneață, admirîndu-mi locul din preajma Şchitz-ului.

Ca să aplanez cazul, m-am apropiat de coțofencle celea, încercînd să însâilez o cu totul altă discuție despre modă. Frecventez cursurile de croitorese şi de maseze. Pornisem a mărturisi pasionată despre stofe de in şi proprietățile lor, despre lenjeria feminină şi atribiitele igienice necesare domnişoarelor în perioada ciclului. Fetele au înțepenit cu țigara în gură, urmărindu-mă şocate.

— Nu cumva aveți copii? mă întrebă cea curioasă.

— Viața conjugala mi-i străină, răspund sincer.

— Se vede de la o poştă că eşti proaspăt însurățel şi faci sex ca un cal chior... Probabil, te-ai certat cu soția, stimabile? Dormi seara cu ea în pat valet? Ai dureri de cap, halucinații măgăreşti?...

— Măcar că-i familist, da-i frumuşel, nu se lasă cea curioasă.

Apoi s-a apropiat una, din cele mai autoritare, şi-mi facu o propunere ca să mă strîngă în spate. -- -- Eşti un june corupt, iar eu... coruptă. Amicul meu e directorul Cooperativei "Răpitorul". Acolo se adună copii de trupa, alde dumneata, şi aşteaptă telefoanele doamnelor solitare şi respectabile, bine asigurate, care au nevoie de masaj şi mîngîiere. Pentru o soldă convenabilă, mîngîi o mutră cu temperament cabalin şi devii îmbelşugat. Jos mizeria timpului!

— Sînt încă fetița! am strigat disperată. Caut alte plăceri!...

— Ba, da! Eşti lesbiană! facu una, cîntărindu-mi picioarele păroase de bărbat.

Mă dureau creierii. Numai melodia "'Emanuelle", ce răzbatea dinspre căminul studențesc, îmi alina cutremurul sufletesc. Nimeni nu mă credea că sînt fetiță şi nicidecum bărbat, în mijlocul unei societăți desfrînate.

-- Dacă nu-i însurat, fetelor, apoi calea spre iniina lui duce filiera Slării Civile, zise una potopită de corul de hohote chipeşe. Sună clopoțelul. Fetele vesele, distrate pe seama necazului meu. au zbughit-o la ore. Rămasă în parc în compania cîtorva cîini vagabonzi, ce se hîrjoneau între ei, am privit speriată în jur, cerînd de la acea putere supranaturală îndurare, căreia, pînă la urmă, ascultîndu-mi rugămintea insistentă, i s-a facut milă. Dintr-un arțar fremătător, ca o ploaie călduța de primăvară, câzură plutitor peste mine:

lenjeria, jupa alba ca neaua, pantofii, gentura cu toate atributele de domnişoară. Le-am cules ca pe o mană cercasca. Am intrat speriată în WC-ul public din parc şi, după cîteva clipe, păşeain deja elegantă pe străziie oraşuluî. Şocul trecuse odinioară prin toată ființa-mi, devenind hotărîtă pentru toată viață: să respect flăcăii însingurați şi să nu glumesc pe seama lor niciodată. Cine nu crede, n-aş dori ca soarta să-i ofere ocazia stupidă, pe care am avut-o într-o dimineață frumoasă de vară, în viața mea faclie, cînd, fară să gîndesc, devenisem pentru o clipă de coşmar... bărbat.

LA POSTURILE... NAȚIONALE

Ca tuturor cititorilor noştri îmi este cunoscută calitatea posturilor de televiziune ale statelor vecine şi prietene. în fiecare dimineață, admirăm miracoful secolului — televiziunea, oferindu-ne prilejul de a avea o impresie cît de cît despre esența vieții inteme şi exteme a țărilor în cauză. Aceste state, cu popoarele lor, au ceva original, care reprezintă gradul de temperament şi probleme ce-i frăinîntă pe oameni. Doar nu în zadar, de la o vreme, toate televiziunile, indiferent cîte etnii trăiesc pe teritoriul acestor țări, sînt numite naționale.

Televizîunea națională rusă mereu este preocupată de masele largi adunate în piață, îndemnîndu-le la răscoale şi revoluții, iar intelectualitatea, cu lux de amănunte, argumentează că teritoriile către care s-au răscrăcănat cnejii cu drujinele lor, secole la rînd, de la Atlantic pînălaPacific, sîntpămînturile loristorice. Kamceatka, insulele Kurile, Aleaska, Finlanda, Transnistria şi, desigur, Găgăuzia sînt ale lor!

Televiziunea Ucrainei se maniiestâ pe alt fagaş. De cu zori şi pînă-n seară, vecinii de la Bug discută rețete culinare. Urmaşii glorioşilor haidamaci, cu mîinile păroase şi cu mustățile pe oală, mestecă, fierb, prăjesc, apoi înfiilecă la bucatărie, iar femeile simpatice îi aprobă.

Moldovenii se prezintă cu televiziunea lor foarte specifică. De cum deschid ochişorii, crainicii, bîlbîindu-se ruşinați în jungla farmeculuî graî românesc, îşi anunță cumetrii, socrii, cunoscuții, ibovnicele că ziua începe cu... o mare sărbătoare. După care, cete de lăutari, în cos-tume naționale, cîntă şi joacă de le crapă tălpile, pînă seara. Chiar dacă nu-i defoc, nu-i de-mbrăcat, şcolarii nu învață, că le dîrdîie măseluțele de frig cu nu-i cu ce încalzi, dcoarece nu-s bani în buget, televiziunea națională rămîne cu dansul ş cîntecul popular veşnic alături...Se face impresia că grijile şi mizerîa noastră sînt de domeniul

fanteziei şi mai scump pe lume nu e decît cîte un concert, două pe zi, care durează... toată ziua.

Ajungem la televiziunea română.Bine dotați cu tehnicâ japoneză, frații de peste Prut mereu pun la încercare telespeclatorii, cu ajutorul crainicilor, care vorbescimpecabil engleza.dorindsăafleneapăratce cuvinte i-a spus aseară Udi lui Rufi, în serialul, care oglindeşte viața spiritualilor din statul Micigen... La ei nu se cunoaşte vreun concurs de-al istoriei naționale. Problemele, din afara frontierelor țării, au ilcvenit demult străine, fiindcă frunțile asudate ale românaşiior ghicesc întruna ce vorbe a spus americanul lapalat, cîndo săaita pe Monica... După multe contacte telefonice, în direct, crainicul dc pe malui Dîmboviței geme a izbîndă, felicitîndu-1 pe un norocos, care... a cîştigat iin milion de draga dimineată.

Observația savantă am cimentat-o în plus, avînd prilejul de a face rula Moscova-Bucureşti,cunoscîndu-mă cu serviciile vamale ale statelor respectîve. La trecerea pe la punctele strategice respective, înțelegi şi mai profund caracterul național al popoarelor, care ne înconjoară. Adică ai ocazia de a cunoaşte un caracteral unui popor... pc teren! Deci, mînă, birjare, de la Moscova la vale! Dar, de cum ajung la Voronej, avînd cu mine marfa în plus şî niscaiva gologani, dosîți în bata pantalonitor, şi, pentru a trece, fara a fi supus impozitărilor duble, propun vameşilor un rachiu, scrumbie şi murături... Indată am găsit I imbaj comun cu grănicerii! Dupa o sută-două de grame, ne-am amintit cu toții despre zilele de ieri, cînd eram un Imperiu, despre prictenia popoarelor şi s-a încins o veselie, cu cîntece şi ceastuşte la balalaică-Un vameş, după ce-o luase bine la măsea, şi-a dezbrăcat cămaşa şi mi-a dat-o ca unui frate... în zori, sub impresii majore, ne-am despărțit. Dar tocmai cînd să trecem pîrîazul frontierei, am fost ajunşi din urmă de călre vameşii mahmuri. Fără multă explicație, mi-au tras un toc dc bâtaie, învinuindu-mă că i-am dezbrăcat cu de-a sila şi mi-a luat cămaşa înapoi. Am trecut bosumflat rîul, pe unde cîndva s-a retras Napoleon cu armata lui, fiind amenințat de către cei cu care am chefuit aseară, că dala viitoare voi fi aspm pedepsit c-o inflație a valutei lor naționale!

Osîndiți de întorsătura situației, ne-am pomenit la vama ucrainenilor. Şi mai tiiult simțindu-mă cu musca pe căciulă, căci aduceam de la Moscovamarfaînplus, acestora le-am propusmită... Inraiți laprivire, Ntrănepoțiihaidamacilorauvîrîtîndatăbacşijulînbuzunareleloradînci, dar în loc sa mă slăbească, ei... mi-au mai cerut o taxăoficială, precum cer instrucțiunile, încît mi s-au ciuiit urechile de necaz. Nu costa pielea eît dubala. începui să şovăi, dar, slăvita vamă ucraineană îndată mi-au ntâvilit calea cu o boronă,

întoarsă cu cuiele în sus, dinaintea roților automobilului, prevenindu-mă că dacă nu achit aerul, pe care 1-am respirat cît doi călători pe teritoriul lor... Am încercat a dialoga, făcînd t'ell'rințe |a di'epturile inteniaționale, dar, lot atunci, a apănat unul în epolefi de cazac care, fără de vreo explicație, mi-a comunicat că trebuie sfl mai achit încă un impozit: de slănină. M-au silit să cumpăr un porc, din hutorul apropiat, şi să dau statului impozitul respectiv, la care sînt supuşi străinii, conforni legislației în vigoare. Am scăpat de beleaua ucraineana tocmai cînd i-am părăsit pe vameşii, ce infulecau slănină proaspătă de godac...

Slobozit de o tîmpenie, iată-mă pe mal de Nistru, la ai noştri moldoveni... Ascultîndu-mi păsul, consîngenii m-au căinat, punîndu-mă la masă cu muzică şi cu bucate. Vameşii aclamau urări de bine. Nici plată nu au spus să le dau. Doar, la despartire, printre îmbrățişări frățeşti, s-au slobozit cîteva replici: " Trec pe-aici toți veneticii. Beau şi crapă pe degeaba şi nu le dă în gînd macar un dolar sa ne dea pe deasupra. Avem acasă femei, copii..."

lată-mă, în sfîrşit, la frontlera Patriei-mume! Simt aerul baştinii, cu vameşul la Albița, un muntean tuciuriu, cu ochii vii şi plini de amabilitate. Le-am spus despre peripețiile avute pe întreg itinerarul, dar sînt fericit că m-am reîntors în Patrie.

— Nici oproblemă, fraților! facu munteanul impresionatparcăde avîntul meu patriotic. Aşa e! Fie pîinea cît de rea, tot mai bună-i în țara ta! Doriți un ceai, o cafelută, o gustărică!?

— Numai prin străini să nu te duci, i-am spus achipuindu-mi cei cîțiva dolaraşi, rămaşi în buzunarul pantalonilor, atît cît mi-ajungea să îmbraccopilaşii, că doar veneam de lacîştig... Mi-a fostgreu, frate!

—Vai!Vai!...Cum să se procedezecu un urmaşal Romei la vecini! Nu se poate! Extraordinar, fantastic, incredibil!.. Toată lumea-şi bate joc de români! Exact cum ne tocăm vecinii, în meciurile amicale şi neamicale de fotbal! Dar e bine că te-ai ținut tare ca un ştiulete! E bine!... românul are şapte vieți în pieptul lui de-aramă! Sănu nedăm la provocări cu vecinii, care vor mereu să ne dezbine tara!

Consîngeanul m-a îmbrățişat la întî]nire, la despărțire, apoi s-a răscrăcănatputemic, parcă măsurînd măreția gliei strămoşeşti, pe care fi este dat s-o apere, mi-a facut gest cu bagheta şi mi-a urat bună calc spre megapolisul românismului, de pe malul Dîmboviței.

Cu pieptul înfoiat de mîndrie, uitasem de toate intemperiile timpului şi veneam şuierînd spre casa din Piața Victoriei. Dar tocmai cînd am ajuns în Ferentari, vrînd să-nni potolesc foamea c-o fripturică la bodega "Gînsacul şi

Bobocica", am descoperit câ în buzunarele mele, nestîngherit, sufla vîntul. larîn jureraatîta veselie şi... jocuri de noroc.

C1AO, BUDĂI.

La Ineasca se zice, cînd Columb a descoperit America, la piața agricolă din Guadelupa, printre aborigenii locali, gospodarii din Budăi tîrguiau, plini de succes, miez de nucă.

Talentul vecinilor satului nostru de-a se ocupa cu exportul diferitelor produse alimentare peste mări şi țări l-am aflat încă de pe timpurile-comuniştilor, cînd călătoream pe meridiane străine, mînuind cu mâiestrie arcuşul violoncelului.

Odată, aflîndu-mă într-un turneu la Tbilisi, după ce i-ani frapat pe toți georgienii cu arii de Paganini, Vivaldi şi crîmpeie ale perlei "Grozovan" de Gherşfeld, şi aflînd că sînt din Moldova, ei au aplaudat la sindrofia ordinară, facînd plini de admirație:

— O, Moldova, Budăi... Gamargioba!

Curios, am întrebat amicii, cu şepcile cît brusturii, de unde le este cunoscut numele satului codrean, de peste dealul Ineascăi şi, atunci, fara a aştepta mult, m-au poftit la piața centrală, iar acolo, din depărtare, am auzit chemările celui mai mare speculant, de prin părțile noastre, Andronic Vulpe Doroftei:

— Curu' boului! Cumpăiați curu' boului!

Apropiindu-mă cu violoncelul subsuoară de cetățeanul animat, care încerca sâ comercializeze măceş uscat pentru ceai bun la lecuirea rinichilor , l-am întrebat de ce face publicitate mărfii în limba de stat a Republicii Moidova, pe care nimeni, în părțile locului, n-o cunoaşte.

— Lasă-i să aibă închipuire despre limba lui Eminescu, Alecsandri şi... Borea Druță, mi-a spus renumitul comersant, convingîndu-mă că măceşul lui are miros de codru.

Apoi s-a prăvălit Imperiul, societatea s-a aşchiat în mai multe stătulețe, s-au eliberat frontierele de barajuri ghimpate şi liinba noastră de stat, datorită negustorilor de la Budăi, a început sa-şi găsească o amplă raspîndire peste mări şi țări. Concurența pe arena mondială a crescut datorită invaziei hergheliilor de lăieşi de la noi, găgăuzilor, ruşilor, ucrainenilor, dar mai ales a budăienilor.

Eu, cu violoncelul, călătoresc în lung şi-n îat, datorită sponsorizăriloi efectuate de catre businessmenii autohtoni, artişti emeriți de ieri, care, grație banilor, au uitat de maică-sa şi de taică-său, numai nu de arta interpretativă a violoncelului meu. Sînt o rază de lurnină spre Occident, care propagă numele

republicii noastre natale. Primăvara trecută, după ce dau trei concerte în țara cangurilor, cînd am dat cu piciorul pe la piața centrală, aud vocea mustoasă a aceluiaşi Andronic Vulpe Doroftei, răsunînd la depărtări;

Ceapă, usturoi-căței

Helo, Budăi — Sidney...

Aflîndu-mă luna tecută la Bucureşti, după ce am devenit, ca oricare basarabean ce concertează acolo, laureat al premiului, cu pieplul plin de glorie dau pe Calea Victoriei cu ochii peste acelaşi Andronic Vulpe Doroftei din Budăi, care stătea alăturea ca o statuie de Ioana Zolotuşca, fată mare, din satul lui natal, propunînd-o lupilor pentru instituțiile locale de masaj.

Şi de-ar fi fost să tacă din gură această Ioană, dar, precum se obişnuieşte la femeile din Budăi, dacă nu glăsuiec — buhnesc pe loc, unde prinde şi dînsa a propune în gura mare:

-- Curu' boului! Curu' boului! Poftim, curu' boului!...

-- Unde strigi, zăludo! face Andronic Vulpe Doroftei. Doar am lăsat măcieşii acasă...

-- Păi, curu' e aici cu minc, iar boul a rămas acasă, raspunse Ioana cu zîmbetul de Chîrițoaie...

La Roma, chiar în preajma Arcului de Triumf, acelaşi gospodar l-am întîlnit cum facea reclamă inei căpițe de iarba-cățelei, convingînd trecătorii că o mixtură din acest preparat poate înlocui Herbalife-ul; dacă în apropierea celui ce doreşte să arunce din greutate există... un hectar de pădure. Şi, în toată învălmăşeala străzii, el facea reclamă mărfii pre dulceie grai românesc:

-- Hai poftim la Colizei

După troscot din Budăi! .

Gospodarii din satul cu pricina mi-au atras atentia mai ales la Paris. Francezii sînt nespus de bucuroşi că astăzi, pe meleagurile Senei, a poposit UN usemenea popor fceund, precum sînt românii basarabeni. În culise, în timpul antractelor, francezii mi-au spus că frantuzoaicele, care pînă mai îeri aveau grijă mai mult de creşterea cîinilor de rasă, iar soții lor să practice competițiile de călărie, lăsînd situația demografică tn pericol, astăzi lucrurile s-au schimbat spre bine. Discipolii lui Andronic VulpeDoroftei au contribuit activ la funcționarca ritmica a maternităților parizienc. Intr-un singur sezon au izbutit multe şi, astăzi. o sumedenie de copilaşi dolofani, deşi vorbesc impecabil franțuzeşte, poartă amprentele şi chipul gospodarilor din Budăi. Azi, Germania, prin intermediul oamenilor harnici din Budai, a aflat secretul fabricării vinului cu pelin, folosit de gospodinele din Budăi în ziua Sărbătorilor de Sfmți, în total 40 de pahare. Ba chiiar se spune că nemțoaicele ard de nerăbdare să viziteze

Budăiul, pentru a se convinge pe viu despn această tradiție multiseculară a oamenilor dîn parțile locului. Ele le-au îndemnat deja să ne vizîteze plaiurile pe grecoaice, turcoaice, chineze congoleze, puertoricance şi toate creolele țărilor din bazinu! Caraibilor.

Numai pe malul Temzei budăienii au suferit un mic accident... Trecîntl frontiera cu violoncelul meu subsuoară, verificîndu-mi actele că sînt din Republica Moldova, un reprezentant din Scotland Iard mi-a spus să fiu foarte prudent. Am fost informat că, în ajun, un gospodar din Budăi a minat Londra cu doi saci dc fasole tărcățele, vîndute la piața agricolă din partea locului Londonezii erau în panică ca în timpul atacului aerian, efectuat de nemți, în anul 1941. După multe ore de explicații, în pauza concertului susținut, i-am convins pe cei de la Londra că fasolele noastre sînt în afara oricărui pericol, nu constituie un al doilea Cernobîl, şi ei m-au crezut numai după ce le-am adus o confirmare de la comisia MAGATE... Astfel, eu am salvat nu numai cu arcuşul, dar şi cu ingeniozitatea, securitatea insulelor Albionului.

Nu este nici o invenție din partea mea. Toate aceste mărturisiri constituie o mâreață mîndrie şi o stima față de megieşii satului nostru care, prin contribuția lor de la vremile columbiene, fac numele plaiului mioritic să ajunga departe şi sa-şi găsească răspîndire în mijlocul popoarelor de pe glob, care au a ne cunoaşte şi a ne admira. Numai astfel vom pătrunde în Europa şi celelalte țari ale lumii, avînd îndrăzneala şi chibzuința Un Andronic Vulpe Doroftei, care şi acum se afla departe, pe insulele Marchize. vînzînd site de cînepa, strigînd în gura mare:

— Hello, Salam Aleikum! Padhadi ne boisea, skorei! Ciao, Budăi!

ZI-I UN MARŞ, CĂ VINE TATA!

Fiicei mele Daniela

Tata sosise înfr-o sâmbâtă, îndeseară. Nu-1 văzusem demult, că rar dă pe la noi, în capitală. Veni îmbrăcat în blugii fratelui (stăteau pe el ca nişte ițari) şi într-o scurteică cu guler de cârlan brumăriu. Pe cap avea, ca totdeauna, cuşma țurcănească, de care nu se desparte din ziua cununiei.

Vizita lui neaşteptată se nimeri parcă la moment, căci era sfârşitul lunii şi intrasem într-o acută criză de bani. Ne-am îmbrățişat diplomatic — eu urmărind buzunăraşul părintelui, unde se găsea portmoneul.

— Am sosit cu treabă la voi, zise tata, dându-ne în primire bunătățile de acasă. Mă-ta m-o trimis să cumpăr câte ceva pentru zile negre, căci nouă cât ne-a mai rămas... şi n-are să ne ducă lumea la țântirim cu pielea în săcriu...

Mărturisirile lui, ca totdeauna sincere, mă întristară, dar fără zăbavă pornirăm tustrei — el, eu şi soţie-mea — prin prăvăliile, dughenele oraşului, vorba lui, după stota de tătuşii, zolnice pentru năsălie şi podurele, ceară de toiaguri şi alte buclucuri, cum le numea el.

— Poate ne sparii cu-n leu! 1-am atacat cu o întrebare de la spate.

Soţia, mai timidă şi mai ruşinoasă, cum i se cuvine unei nurori, mă smotri prin semne. Părintele, chipurile, nici n-a auzit...

Cutreierăm magazinele până m amurg, dar nu cumpărăm nimic din cele necesare tatei şi ne întoarcem acasă pe străzile aglomerate, obosiţi şi flămânzi. Tata, însă, avea răbdare ţărănească la mâncare. Păşea ţanţoş înaintea noastră, până mă întrebă, arătând la balcoanele unei clădiri moderne, cu vreo douăzeci de etaje:

— Bine, mâi, da unde ţin bieţii oameni polobocul cu vin acolo, sus? Şi-apoi cum de trage soba fumul pe hogeag la aşa înălţime?

Văzând el că nu-mi arde a glumă, o bună bucatâ de vreme tăcu, îndulcindu-se cu "mompasele" de care fâcuse rost dintr-un buzunar al scurtei.

— E timpul să mâncăm, am zis, urmărind ce avea să spună în această privinţă şi buna mea soţie.

— Las-câ vâ fac o zamă în astâ-searâ din găinâ de casă pe care a adus-o tata, încercă ea să potolească aşchiile de childuri dintre părinte şi fiu.

— 0 duceaţi greu pe când învăţaţi, studenţi, la universitate... Acuma, dacă aţi scâpat la leafa voastră...

Tata, ca tot neamul nostru, se trage dintr-o viţă haiducească şi nu-i mare lucru sa-1 scoţi dm sante, daca il sacai mtruna. Insă atunci nu mă lăsa în pace buzunâraşul cela al lui cu miros de parale, căci îmi ghiorăiau mâruntaiele de foame. Cu vorbe dulci, mâgulitoare, i-am abătut pe o ulicioară, unde ne-am pomenit faţâ-n faţâ cu o "Plăcintâ", un restaurant de toatâ frumuseţea.

Miros de fripturicâ, de mujdei, pui prăjiţi, de mămâliguţă cu brânză de oi şi alte bunătăţi pământeşti, drese cu muzică de ospăţ, parcă îţi îndemnau picioarele sâ intri.

— Ce dugheană! făcu tata, încântat de arhitectura lăcaşului.

— In palatul ista se bea numai "Lacrimă de vădană" — vin de care nici nu-ţi închipui, 1-am informat eu. Tata a lucrat multă vreme vinificator. Intrăm?

Părintele se opri brusc din mers. Făcu un pas înainte, apoi doi înapoi, împleticindu-şi parcă picioarele, se clătină, aduse lin cuşmoiul pe fruntea asudată şi încreţită, de parcă trăsese coasa şi acum avea de gând să se mai odihnească.

— Cât o sâ mă ţie o masă aici? i-am citit eu chibzuinţa în privire.

Am aruncat, necâjit, mâinile m părți, chipurile: "Ce pot sâ-ți fac, dacă tremuri pentru orice bănuț..."

— Lasă-1 în pace, zise soția şi ea frapată de frumusețea feerică a luminilor colorate, ce jucau prin geamurile enorme ale restaurantului "Plăcintă".

— "Lacrima vădanei"! făcu mirat tata, zău că n-am auzit. Şi după o pauză, arătă spre muzicanții de dincolo de geamul asudat, clătinându-se în ritmul melodiei: Dar ei pot cânta marşul lui Virgil de la magazinul din Ineasca?

— Aiştia şi pe dracul îl ştiu, am potrivit-o eu la repezeală, bucuros de hotărârea lui, căci, la o adică, de unde aveam să cunosc dacă muzicanții au ştire despre marşul scripcarului bețivan de prin părțile noastre.

Am intrat. Tata dori să i se cânte marşul, după obiceiul sătenilor, încă de la poartă, de la intrare, de aceea scoase un leu boțit din portmoneu şi ne trimise înainte. Am ales cu soția o masă, apoi m-am apropiat de orchestră, aşteptând să-şi termine cântecul. Sala mare era plină de fum de țigară, iar fascicule de lumină colorată jucau haotic pe pereți. La două mese din fața sălii stătea un bulibaşă, înconjurat de nişte țigani jucăuşi, care îl felicitau cu ocazia zilei de naştere. La altă masă, cu flori multe, nişte georgieni, cu şepcile mari cât frunza de brusture, fumau tăcuți, îngândurați; mai în fund, în semiîntuneric, discutau agitați o grupă de tineri tunşi chilug, toți într-o formă — scurte de piele, cu lănțişoare de aur la gât şi inele groase pe mâini. Lângă fereastră o ceată de studenți în haine kaki, ce se întorseseră odinioară de la țelină, cu băuturi pe masă, cuprinşi de umere, se legănau, lămurind prin cântec cum se bea lunea, marțea, miercurea... şi în celelalte zile ale săptămânii. Sprijiniți cu spatele de coloana pătrată, lucitoare, din dreapta localului, doi negri dezlegau cu mâini dibace taina cubuşorului Rubik.,. Toți păreau ocupați cu ale lor, numai în centrul sălii, m vecinătatea noastră, bătea la ochi o masă bogată, străjuită de-o femeie durdulie, care nu-şi rupea privirea întristată căutând spre uşă... Aştepta pe cineva.

Muzicanții porniră un "Mani-mani". Pe terasă nu dansa nimeni, deoarece lumea încă nu se îmbătase. Numai țiganii, la mesele lor, fluturau fericiți din mâini, cu barizuri înflorate. Când muzica încetă, am dat leul dobarului, i-am lămurit situația, rugându-l să-i zică un marş, că ... vine tata! După o pauză, deodată sala se umplu cu lumină şi muzica, solemnă, începu să-i zică un marş militar, de pe timpurile lui Petru Rareş. Tata, care stătea în prag ca un par bătut, tot atunci se clătină, apoi porni țanțoş spre noi. In dreptul mesei țiganilor, în dreptul meselor celorlalți aflați în sală, îşi scotea respectuos cuşma din cap, făcând plecăciuni, aşa cum fac moldovenii, când intră la Ineasca cu

marşul în nuntă şi strigă binevoitor: "Bună sara şi bine v-am găsit la sfântă masa asta, cinstiţi gospodari şi gospodine!" Lumea îl privea nedumerită: oare cine-o fi şi de unde s-a luat?.. Socotindu-şi datoria făcută, părintele se aşeză alături de noi la masă, urmărind cu zâmbet binevoitor mulţimea din jur, dar dând cu ochii de femeia grăsană, săltă sprinten de pe scaun şi-i acordă o plecăciune aparte.

Femeia, deodată nici să-l ia în seamă. Îmbrăcată în rochie de mătase azurie, având dantură de aur, inele cu pietre lucitoare, coc blond (la înălţime se putea lua la întrecere cu ţurca tatei), . iar peste umerele goale — aruncată o blană albă, scumpă, ea stătea supărată pe cel care nu mai venea.

— Ce pelicică de dobitoc are pe umăr? întrebă tata în şoaptă.

— Nu pricep, i-am răspuns într-o doară.

Mai în fundul sălii, după un paravan, două chelneriţe măsurau vesele, în faţa oglinzii, o căciulă de blană de vulpe argintie. Soţia, observându-le, îşi potrivi costumul bordo, cusut nu demult. Chelnerul nu se grăbea să se arate, foamea mă chinuia, iar tata tăbărî asupra mea cu întrebările: "li drept că NATO a mântuit de cosit fânul pe deal? Adevărat îi că Reigan acela e făcut de fată mare?"

După ce a aflat câte ceva ce se mai întâmplă în lumea mare, tata, văzând că n-am gust de taifas, nu chiteşte mult şi unde ridică o mână în sus, fluturând degetele şi strigând poruncitor:

— Jupâne! Adă oca şi trei costiţe!

Atâta a fost de ajuns. Probabil că tata în tinereţe a frecventat asemenea instituţii de veselie, cunoştea binişor rânduiala ce domină în ele. 0 copiliţă în haine naţionale moldoveneşti se apropie de noi, cu glas ciripitor, puţin speriat:

— Vă ascult. Comandaţi, vă rog... "Jupânul", pe care tata îl avuse în vedere, îi produse nedumerire, făcând-o pe chelneriţă să roşească.

— Mâncărică, mămăligă, brânză de oi, jumări, ghiveci, am rostit eu ca să-l scot pe tata din încurcătură.

—... şi o "Lacrimă de vădană", nu uită să adauge el.

— Una numai? am făcut-o eu pe glumeţul. Vădana plânge cu amândoi ochii! Apoi chelneriţei: Două "Lacrimi..."

Vinul auriu căzu pe placul bătrânului, îl învioră. Lumea se veselea, nişte tineri ieşiseră pe terasă şi dansau bryk. Numai durdulia îşi pierduse, se vede, răbdarea, căci chemă chelneriţa să achite plata pentru masa comandată. Dar se mai reţinu, deoarece muzica "zicea" la sugestia unuia dintre studenţi şi calea spre ieşire era barată de dansatori. De microfon se apropie un bărbos cu fălcile

mari, lucind de sudoare, cu fruntea aplecată în jos de emoții adânci. Deschise larg gura şi cântecul răsună tocmai... jalnic:

"Foaie verde şi-o ridiche,
Hoinăreşti prin lume, potârniche...
Dar când turturica zboară, of!
Viața-i mult amară, zău..."

— Cum te mai împaci cu serviciul ?

Ceva mai înainte el mă întrebase de Reigan, iar eu, la rân-du-mi, de ce n-aş fi putut afla câte ceva despre pensionarii paznici din satul nostru?

— Îs pe foaie de boală, răspunse tata. Pe dânsul, însă, îl preocupa cu totul altceva: De ce nici un suflet al lui Dumnezeu nu chiuie în joc? C^ veselie e asta fără de chiuială? Capitală, dragă doamne..."

— Nacealnicul! am dus degetul spre buze, arătând la femeia ce stătea cu poşeta în mână, gata de ducă.

— Ea, nacealnic? Şef de depozit, vasăzică? se cruci bătrânul gata să trântească cuşma în pământ de obidă.

— Ştiut că nu-i de la coarnele plugului, zâmbi galeş Ala, soție-mea.

Tata se ridică şi — hai-hai — răzbătu în mijlocul celora care dansau. Se proțăpi pe picioare şi, găsindu-şi punctul de sprijin, slobozi un chiuit năprasnic. Apoi, fără pic de jenă, în ochii nedumeriți ai mesenilor, îşi întări cuşma pe ceafă şi-şi ridică bata pantalonilor. După pregătirile de cuviință, prinse a tropăi mărunțel, deschizând şi închizând la piept brațele. Dansa fierbinte, îndârjit, cum fac moldovenii prinşi în iureşul hostropățului. Era omul la datorie!

Deodată (vorba ceea: "De ce te temi nu scapi!") se apropie de grăsana în rochie de borangic. Printr-un gest delicat, stil "retro", îşi flutură țurca până la căputele ciubotelor şi o invită la dans. Femeia, surprinsă, făcu o mină acră, dar văzându-l pe tata cum țopăia înaintea ei, chiuind întruna şi repetând gestul ospitalier cu căciula, zâmbi larg, prieteneşte... Sprijinindu-se de scaun, ea îşi desfăcu mâinile în parți, ca şi cum i-ar ti zis:

"Uite, vezi, aş dansa cu plăcere, dar..."

— Lasă-l în pace, mă mustră soția a câta oară. Are poftă de veselie. Să se distreze cât îi pofteşte inima...

Din păcate, melodia se sfârşi ca înadins. Rămas cu țurca în mână, tata se întoarse cu fața spre muzicanți. Se apropie apoi de bărbatul cu fața mare, asudată şi-l rugă cu glas tare, să se audă:

— Îngeraşul lui Hristos, zi-i moşului "Găinuşa", şi arătă spre femeia de colo. S-o mângâi oleacă... Nu vezi, că-i scârbita de se usucă.

Căpetenia muzicanților înțelesese că-i vorba de-o ofertă şi, surâzând cu subînțeles, pocni din degete, adică: "Vrei muzică, moşulică? Plăteşte!" Tata îşi descheie cu băgare de seamă nasturii bondiței — bărbosul, dacă era om chitit la minte, trebuia să ghicească într-un fel că acesta are bani. Are, dar îi ține unde se cuvine ca banul să fie ținut.

— Vezi? se lăudă el. Zi-i "Găinuşa" şi te-oi mânțăni. Bărbosul nu înțelegea româneşte, strâmbându-şi fălcile, stătu în cumpene şi, bănuind că are în față un comersant de pielicele de prin nordul republicii, îşi trecu mâna peste strunele chitarei şi-i zise vesel lui tata:

—Chântă!..

Tata, legănându-se, începu să-i zică o melodie străveche, iar bărbosul — s-o prindă dibaci pe strunele chitarei. Săltăreața "Găinuşă" îl întărâtă şi el, chiuind mulțumit, se apropie tropăind iar de masa celei invitate, dar încă necunoscută, surprinzând-o deja cu furculița de fripturică în gură...

— Lasă-l în pace! mă reținu iarăşi soția, râzând cu poftă de năzbâtiile copilăreşti ale tatei.

Iar tata parcă avea jăratic în ciubote. Tropăia mărunțel din picioare şi se învârtea vârtej. Noi nu mai însemnam pentru el nimica. Nici să ne ia în seamă. Femeia, măsurându-l cu pnvirea-i zâmbăreață, îşi îndrepta mărgelele şi, lăsându-şi blana scumpă pe speteaza scaunului, se ridică. Tata, când se pomeni față în față cu o femeie atât de voinică, parcă să dea înapoi, dar parcă nu.

— Lasă-l în pace...

Prea mult, însă, n-a stat să se gândească. 0 cuprinse gospodăreşte de talie şi, în ritmul "Gămuşei", începu să tropăiască pe loc şi tot mai des. Partenera îşi făcu şi ea vânt, descriind câteva rotocoale în jurul lui. Tata atâta şi aştepta, chiuind şi mai cu foc. Apoi se aşeză într-un genunchi, silind-o sa-i sara împrejur într-un picior, sa țină mana in sus, ca o statuie a libertății.

Toată lumea se ridică de la mese şi urmărea amuzată scena. "Găinuşa" e un dans vechi, cu multe figuri. Şi nu dintre cele uşoare. E de ajuns, probabil, să spui, că la sfârşit partenera trebuie să sară, să se arunce în brațele partenerului... Dar când dansezi cu o... găinuşă ca cea pe care tatei îi abătuse s-o scoată la joc... Până-şi acei bărbați bărbieriți pe cap, care până atunci păreau a fi absenți în sală, îşi aruncară privirile spre acea pereche. Vă închipuiți privelişte? Ei, bine, trebuie să vă spun că tata nu s-a făcut de râs...

Aproape de sfârşit, el se dădu înapoi, la vreun pas de femeie,

îşi răşchira picioarele in parţi, scuipa vârtos in palme şi, cârceindu-şi mâinile butucănoase, de parcă avea să se trântească la berbec, îndemnă cu toată seriozitatea partenera să-i sară m braţe. După legea dansului!

Femeia, la început şovăi, apoi râzând cu toată făptura, se repezi deodată spre tata şi... ateriză în braţele lui! "Găinuşa" fusese prinsă şi, tot atunci, tata cu vinele de la gât umflate de încordare, chiui şi mai aprig, apoi o slobozi din prinsoare. Sala izbucni în aplauze. Şi se prelungiră atâta timp, cât el o conduse la braţ până la masa ei, unde mai făcu şi o plecăciune de mulţumire.

— Of!.. Şi nimica nu mă doar?! răsuflă din adânc tata, revenit la locul lui.

Dar nici nu reuşi să-şi tragă sufletul, că de pe terasă bărbosul îi făcu un semn cu mâna, cerându-i plata pentru comandă. Tata se apropie, cercetă mai în de lung în ochii lacomi ai muzicantului, ce trăia şi el sub impresia "Găinuşei", dar când cavalerul îi întinse răsplata, barba i se boţi pe loc.

— Pentru tunsoare, îngeraşul moşului! îl blagoslovi tata, vârându-i sub nas nişte bănuţi, pe care avu grijă sa-i vânture de fărâmături... Zâmbetul de pe faţa bărbosului se stinse şi el privi la tata ca la o rămăşiţă a trecutului. Părintele nostru făcu un gest cu ţurca şi se porni la masa unde comandasem câte-o porţie de mititei, pe când bărbosul îi trimitea din urmă un solfegiu vulgar. Tata se opri, lovit parcă de-o săgeată în spate, deveni nervos, hărţăgos, clătină ameninţător din cap:

— Liturghia, precistania cui te are... Te burduhăşesc eu acuşica, ia!

Mirosea a conflict direct, dar pe toate le opri un georgian, ce se apropie de tata cu zâmbetul larg pe buze. îl luă cu respect de braţ, îl aduse la masă, apoi se întoarse la muzicanţi şi cu o privire dispreţuitoare îl lovi pe bărbos cu o bancnotă grasă în faţă, ordonându-i cu accent plăcut caucazian:

— "Gaianuşea"! şi zâmbi larg spre tata. Bărbosul o luase la nas, şovăia, iar când de el se mai apropiară doi băieţi dintre cei cu lanţuri de aur la gât, bărbieriţi pe cap, ca să-l întrebe de sănătate, totul reveni la ritmul nor-mal. Lumea se încinse în dans, tata îi îndemna pe toţi să se prindă în horă, iar el şi partenera lui jucau în centru, împungând tavanul cu gluga ţurcii. Bulibaşa, înroit de nişte ţigăncuşe colorate, georgienii, studenţii, negrii, tinerii bărbieriţi pe cap, ce îşi aruncară hăt colo scurtele, rămânând doar în cămăşi, cu aurul mult pe ei — toţi îşi găsiseră "găinuşele" lor şi între popoarele celea ne mai făcuserăm loc eu şi cu soţia, simţindu-ne cu tata într-o familie mare, veselă şi fericită...

— Voinică femeie, zicea tata, trăgându-şi sufletul după dans, de parcă era un pugilist la răgazul dintre reprize. Curată, volăneaţă, hărnicuţă la joc... De la dânsa miroase-a toporaş!

Femeii îi era vesel cu noi. Ne-a poftit la masa ei. Ne-a servit cu vin "Oneşti, apoi cu cel de "Trifeşti", "Grătieşti", "Ineşti"... Tata, după fiecare păhărel, scotea fâşicul cu "mompasele" şi ne servea pe rând. Soția mă ghionti uşurel şi arătă surâzătoare cu ochii la foaia de boală în care tata învelise bomboanele. Nu era tocmai momentul să-i atrag atenția, căci femeia era cucerită de blajinătatea şi amabilitatea bunului meu părinte, nici să-i pară râu de omul ce-l aştepta odinioară.

Soția găsi repede limbă comună cu dânsa şi-i scrise rețeta tortei "Napoleon". După câteva melodii, cineva strigă poruncitor: "Găinuşa" şi tata, "remorcat" de parteneră, ieşea la joc. Amândoi erau ghioalcă de sudoare.

— Las' că te spun eu la mama! am zis în şagă.

— Măi, paingănule! nu mă răbdă el. Ce atâta vorbărie şi hlizobeală?! Țist! Eu îs stăpân aicea... Te ştiu de când erai acasă — iute la mânie şi leneş la lucru. Apoi continuă să mă convingă: Ian bagă tu de seamă cu ce partret de nevastă joc eu. Face să te-azvârli sub tanc după dânsa, nu alta...

Avui de furcă cu el până se făcu oră târzie. Chelnerița ne socoti masa şi tata, nevoit să scoată banii ce-i avea în portmoneu, primise restul atât cât trebuia să-i ajungă de drum spre casă, dar spre uimirea mea, ştiindu-l cam zgârcit, n-avea pe față nici o umbră de regret. Avea doar două dorințe. Numai două. Să nu mă grăbesc, căci are el o vorbă de spus "sărmanei femei". Şi alta — nu cumva să-l spun mamei...

— Mergem! l-am silit cu toată seriozitatea, simțind că muzica nu are capăt. Şi-apoi la şaptezeci de ani este greu să zburzi atâta cu o femeie care n-avea, probabil, nici cincizeci. Unde 'mai pui că gazdele unde locuim sunt nişte oameni buclucaşi, mai ales dacă te reții târziu în oraş şi le întrerupi somnul.

— Feciorașule, poate zăbăjim puțintel? privea tata cu jale în urmă.

— Acasă! i-am stins rugămintea fără îndurare. Afară era toamnă târzie. Vântul mâna frunzele pe asfaltul negru şi lucitor. Bureza. Răcoarea strângea în spate. Când sosi ultimul troleibuz, ne-am grăbit în înghesuială şi, îndulciți de proaspetele impresii, mergeam spre casă. Credeam că am petrecut cea mai frumoasă seară din viața orăşenească, dar spre groaza mea şi neliniştea soției, când să coborâm... Pericol! Tata nu se vedea nicăieri. Noi încolo, noi încoace — tata nu-i şi pace! Am sfeclit-o. E bătrân, nu vede bine prin întuneric, locuri necunoscute şi-apoi câte se pot întâmpla într-un oraş în timp de noapte!.. Pornirăm alarmați o fugă înapoi, în direcția restaurantului, unde crezusem că l-am prăpădit, dar nu văzurăm decât o pereche de tineri care se sărutau, rezemați

de un stâlp. Soția mă sfătui să anunț poliția, însă, în vreme ce mă îndepărtam spre telefon, ea hohoti din urmă:

— Doamne, cât i-i de bine lui în sara asta cu noi!.. M-am întors ca fript spre geamurile mari ale restaurantului, de unde năvălea melodia săltăreață a "Găinuşei". Zărisem cuşmoiul tatei, care sălta măruntel să boldească tavanul, iar alături se legăna silueta femeii m rochie azurie de mătase.

Tata nu se dădea dus. Mai să se îndârjească la mine:

— D-apoi eu la armată am fost sportist!.. Femeia îl chema cu voce disperată:

— Păunaşule!.. Nu pleca, opreşte-te în îmbrățişările mele! ... A plecat a doua zi foarte devreme. Mi-a spus că n-a închis un ochi toată noaptea. "Găinuşa" i-a zuruit mereu în urechi şi-apoi s-a gândit la femeia ceea : cine oare a petrecut-o pe dânsa acasă şi dacă nu s-a rătăcit cumva în "scârba" asta de oraş...

— Măcar de i-aş cunoaşte adresa, îngână el plin de obidă. Aman vroia să vină vara la noi, să ne ajute la prăşit în grădină...Ce boi minunat ave!

NEAGULE, FRUMOSULE...

— Neagule, frumosule!.. umbla Rădulina valvârtej prin ogradă, boțind telegrama şi amintindu-le tuturora că astăzi e o zi însemnată pentru toți lăieşii din Ineasca.

In satul nostru, alături de alte neamuri, locuiesc şi o boaghe de țigani pe care mătuşa îi numeşte cu un singur cuvânt — "țigănărit". Şi asta mult înseamnă. Demult s-au astâmpărat oamenii care sute de ani au cutreierat pământul în lung şi în lat cu şatrele în căutarea norocului. Azi norocul şi l-au găsit la Ineasca. Sunt gospodari în toată legea, mulți dintre ei au vaci olandeze, magnetofoane japoneze, sunt fruntaşi în producție, fapt care le sporeşte nemărginit mândria. Şi pe bună dreptate.

Neagu, feciorul cel mai mare al Rădulinei şi al lui Ştefănache Cepurel, a isprăvit armata şi azi întoarcerea lui la vatră stârni mare tărăboi în ograda lor. Neagu este aşteptat să sosească desearǎ, cu trenul, la gara Buhnării şi probabil o să-i iasă în întâmpinare însuşi bulibaşa de la Soroca, cu tot onorul... 0 parte din țigănărit, neamurile grămădite de prin Ursari şi Budişoara, discută agitați cum să facă mai bine ca să-l întâmpine pe soldat.

Fierb cazanele, zângănesc cosoarele, zbiară mieii, cotcodăcesc găinile, sub cortul împodobit cu lăicere şi războaie se împodobesc două rânduri de mese.

In ajun a plouat. Cerul e tulbure. Prin ogradă se împrăştie rumeguş de lemn, ca să nu fie glod. La poartă stă de-a gata fanfara lui Naum Locş, un evreu tânăr de la Teleneşti, cu studiile muzicale terminate. Rădulina, căreia îi ţâşnesc firele albite de sub şalinca legată în nod lângă ureche, inspectează pregătirile, tot trage din lulea şi rareori intervine cu sfaturile. Un curcan se plimbă prin ogradă, înfoiat în pene, un boldei latră a lehamite, iar în ocol un buhăieş cu privirile blânde începe a mugi îndelung de răsună valea satului şi muchia Lipăgăului.

— Să cântaţi, boalelor! se stropşeşte ea către muzicanţi gata de plecare spre Buhnării, şi sloboade fumul prin colţul zbârcit al gurii. Să i se ducă vestea lui Neagu ca de un câine pârlit. Că-i fecior de gospodari. Soldat! A făcut armata tocmai la Bug!

Alivencile, ciulamaua, găluştele cu oase (mâncarea preferată a ţiganilor din Ineasca), răciturile de cocoşel, chisăliţa din agude — toate bucatele i se par mătuşii numai bune şi socoate că e timpul să plece spre gară. Degrabă soseşte trenul. Ţigănăritul, de la mic la mare, îmbrăcat în ce au mai frumos, prinşi de mâini, dansând bucuroşi, se îndreaptă cu alai "la tren".

Rădulinei i s-au uscat ochii tot privind în zare. Nu 1-a văzut pe Neagu doi ani încheiaţi, şi aşteptarea îi macină răbdarea...

— Neagule, odoraşul mămucăi! rostea ea din când în când. Ţi-a mâncat anii străinătatea!

Cunoaşte întreg satul că mai grea armată ca a lui Neagu Cepurel nu a avut nimeni. De vreo câteva ori ţigănăritul întreg a fost la unitatea de pe malul Bugului, dar de fiecare dată comandamentul, văzând alaiul, i-a trimis acasâ fără a-l scoate pe Neagu la iveală.

Măcar cu un ochi să-l fi zărit! Li se lămurea că băiatul are o slujbă grea, de mare răspundere, care cere multă sârguinţă şi concentrare maximă, ce nu-i permite să se abată nici măcar pentru o clipă...

— Duceţi-vă acasă şi dormiţi liniştit, soldatul vă păzeşte de nădejde, li se spunea.

Dar timpul fuge repede, ca şi apa Ciulucului, şi, iată, în astă-seară Neagu Cepurel soseşte în gară. Ţigănăritul, nerăbdător, stă în aşteptare, Rădulina continuă să boţească telegrama în mâini, iar Ştefănache priveşte mereu fotografia în culori a lui Neagu, geme şi varsă lacrimi în palme...

De după cotitură apare locomotiva şuierând lung-prelung, iar când vagoanele prind a scârţâi lângă peron, se stârneşte învălmăşeala. Muzicanţii ţin instrumentele de-a gata. Rădulina şi Ştefănache pornesc de-a lungul trenului

cu brațele desfăcute spre cer, gata să-l strângă pe fecioraş în îmbrățişările lor părinteşti:

— Neagule, frumosule, au unde eşti, mămucă? strigă țiganca tare, apoi se răsteşte ca din senin la muzicanți: Cântați, mâi, să se audă... Cântați!..

Orchestra îi zice marşul...

Când trenul se opri, careva din puradei strigă bucuros, arătând spre uşa unui vagon:

—Ura! Ura! Iacă-tă-l-îi...

Ştefănache şi Rădulina nu mai pot de fericire. Lumea adunată în gara aplaudă, dansează "Tananica" şi chiuie neîntrerupt în onoarea celui sosit.

In uşa unui vagon stătea un țigan cu o ținută aranjată, gras, cu mustăți stufoase, oacheş ca pământul; la gât avea prins un binoclu, iar pieptul înfoiat lucea de insigne. Pe umerele late țigănăritul zări, cu răsuflarea tăiată, o cordea subțirică de culoarea gălbenuşului de ou.

Țiganca nu putu ține piept bucuriei şi gemu cu vocea înfundată, lungind silabele — s-o audă toată gara de lume:

— Aurdi! Şuear la mama ero, şucar!.. Frumosul şi delicatul mamei, frumos!..

Muzicanții, parcă îndemnați de salva tunului, îi aterizează soldatului întors la vatră alt marş, încât plopii din preajmă stăteau neclintiți ca şi cum ar fi primit onorul. Neagu, ieşit în uşa vagonului, nu se grăbea să coboare. Se tot uita la ciubotele lui lustruite, apoi se îndrepta din spete, urmărea cu o uşoară neîncredere pe cei de pe peron şi zâmbea larg. De sub buzele lui cărnoase ieşea la iveală un dinte de aur.

Țiganii iar gem a uimire... în copilărie, fiind cel mai mare în familie, Neagu trebuia să dădăcească pe cei mici, în vreme ce părinții plecau la lucru pe deal. Să-i dădăcească şi să-i hrănească, însă el le bea laptele şi-apoi, când frățiorii şi surioarele scânceau, le dădea buza de jos să i-o sugă în loc de biberon şi astfel rămăsese buzat de prăpădenie. Acuma, însă, la întoarcere, buza i se ascunsese sub mustățile stufoase, şi Rădulina nu mai poate de fericire, privindu-l:

— Frumosul mamei, frumos! Au să te deoache şi au să se prăpădească fetele după tine..., şi iar se oțărăşte către muzicanții lui Naum Locş, ce fac răgaz: Cântați măi, dar-ar budihaceea în voi!

Muzicanții suflă asudați m tromboane, iar părinții se repăd să prindă soldatul în îmbrățişări, dar Neagu îi opreşte prin-tr-un semn: stați pe loc, nu vă apropiați! Scoate din buzunar

un obiect asemănător cu o lumânare groasă de parafină, o ridică deasupra capului, trage de un căluş, ca peste o clipă cerul tulbure al serii să se umple de lumini multicolore. Tot atunci Neagu scoate din gât binoclul şi urmăreşte focul de artificii.

Întreg ţigănăritul prinde iarăşi să geamă a uimire, fiecare arătând cu mâinile întinse spre soldatul din uşa vagonului:

— Vezi ce poate soldatul!

Apoi Neagu se hotărăşte să cadă în braţele lor. 0 puzderie de pupături. 0 căldare de lacrimi de dor. Muzica cântă încontinuu.

Pornesc cu tot alaiul spre sat. Neagu merge înconjurat de toată ceata şi e zgârcit la vorbă. Din când în când scoate câte-o rachetă din buzunarul vestonului şi umple cerul satului cu lumini. Fiecare trece cu interes să se uite prin binoclul de artilerie, pe care Neagu îl ţine în mână şi nu-l încredinţează nimănui. Copilaşii, îmbrăcaţi-dezbrăcaţi, sar, dănţuiesc în jurul soldatului, şi dintr-o dată Ineasca se pomeneşte în sărbătoare.

— Hâtrul mămucăi, hâtru!..

Cineva, fără voia lui Neagu, se repede şi-l sărută, încât soldatul se cutremură, iar dacă-l atacă vreo ţigăncuşă, înţepeneşte zguduit şi zâmbeşte larg, descoperindu-şi dintele de aur...

— Daţi-vă, călăiţelor, într-o parte, se răsteşte maică-sa la ţigăncuşele obraznice. Să nu mi-l deocheaţi... Ori , dacă vă este râu, veniţi mâine şi-l mai vedeţi.

La porţile satului, unde drumul coteşte, pe Neagu îl aşteaptă un cortegiu de maşini de la Soroca, m frunte cu bulibaşa. După ce Neagu trage două rachete în cinstea căpeteniei ţiganilor, acela îl ia sub aripa sa, alături, şi privesc plini de mândrie parada limuzinelor ce trec prin faţa lor într-un rând enorm care începe de la un capăt al satului şi se încheie în celălalt. Automobilele sunt împodobite cu panglici colorate şi flori de câmp.

Bulibaşa, într-o bondiţă de piele veritabilă, de desubtul căreia se vedea un costum albastru firma "Couturier", încins cu o centură ornamentată cu creste zimţate de cocoşi, îmbrăţişează mereu soldatul şi-l bate prieteneşte pe umăr. Neagu, în semn de recunoştinţă, îi dăruieşte binoclul, pe care i-l anină în gât. Bulibaşa îl pune la ochi şi multă vreme priveşte şiragul nesfârşit de maşini.

— Cântaţi, măi, arde-v-ar pe maţe! se răsteşte iarăşi Rădulina.

Fanfara continuă să cânte marşuri militare, alaiul se îndreaptă spre casa lui Ştefănache Cepurel... Ograda e plină de oaspeţi Câteva chirande cu ochi negri ca tăciunile se vânzolesc pe lângă umerii vânjoşi ai ostaşului demobilizat, fără a se stingheri de bulibaşa, iar alte codane, mai modeste, stau împopoţate

pe scaune şi mănâncă răsărită prăjită. In ocol buhăieşul tărcat iar prinde a rage, întinzând capul peste gard.

Neagu continuă să zâmbească, mândru de situația în care s-a pomenit, şi nu scoate o vorbă de prisos. Vorbească mai mult cine vrea! El în armată a învățat sâ cugete. Cugetul său zboară undeva departe, peste Valea Brânduşei, iar trupul… e în ograda încinsă a sărbătoare.

— Vino, Negule, frumosule, în casă c-au să te deoache fetele, îi tot poartă de grijă Rădulina şi se stropşeşte la fetele ce-i ating cu mâna epoleții: Fertic! Să veniți mâine să-l mai vedeți pe Neagu. Astăzi — gata!..

— Las-o, mamă, mai moale, că tare mi-a mâncat dorul după ele armata la Bug, cearcă să-i reproşeze Neagu, surâzând fetelor zvelte ce roiesc în jurul lui… Ştefănache Cepurel nu conteneşte să-şi măsoare feciorul ca pe un exponat de muzeu. Uneori sloboade glas strident, copleşit de emoții părinteşti, că nu şi-a văzut odrasla doi ani încheiați. Neagu trimite o rachetă în înaltul cerului. Apoi Ştefănache iar se apropie de Neagu, achipuie o insignă lucitoare de pe pieptul lui şi-l întreabă:

— Pentru care merite ai primit-o, fruntaşe? Neagu chibzuieşte cât chibzuieşte şi, înainte de-a se porni spre capul mesei, alături de bulibaşă, aruncă sinceritatea în

auzul fetelor:

—Apoi, tătucă, care merite? Migdalurile estea îs ieftine ca braga. Acolo, la Bug, poți să-ți cumperi la magazin câte vrei. Zece bănuți una! Cumpără-ți şi poartă-le sănătos, că n-o să te deoache nimeni cu ele…

Cei care-l înconjoară pufnesc în râs, iar Ştefănache devine furtună neastâmpărată. îl ia uşurel de mâneca vestonului într-o parte şi-i zornăie cu vocea la ureche:

— Mâi, nebun ai fost şi nebun ai rămas… Oare nu poți spune că migdalul cutare sau cutare l-ai câştigat pentru anumite bravuri: c-ai fugit bine, c-ai ochit la vreme în țintă, c-ai luat primul loc la călărie?

— Ce fel de ochit, ce fel de împuşcat, ce fel de călărie, teti? râde Neagu în toată nedumerirea. Am fost gornist! Du-te şi întreabă la unitatea de la Bug cine se scula în fiece dimineață, până nu sunam eu deşteptarea, umflând goarna de-mi bârâiau fălcile? Gornist am fost! Bulibaşa stă de-o parte şi nu aude convorbirea celor doi, ci numai, aşijderea unui comandant de oşti, se uită prin binoclu şi se miră de minunile tehnicii militare.

— Vezi ce poate soldatul! tot face el arătând spre Neagu. Precum e moda la lăieşii de pe la noi, cântecele şi dansurile urmează unul după altul. Naum Locş e muzicant bun şi le cântă pe plac. Puradeii din jur aleargă, flutură

bariuri şi marame colorate deasupra capului, sar în sus, ţipă. De bulibaşa se apropie soţia, împreună cu fiică-sa, tinerică, tocmai pe gustul lui Neagu. Soţia bulibaşei struneşte de curea un căţeluş roşcat, căruia, când latră, i se zăreşte un dinte, iar într-o ureche are prins un cercel... Neagu vroi să spună ceva fiicei bulibaşei, dar prea mare era gălăgia din ogradă.

Se veselesc toate popoarele din sat. Eu şi prietenii mei Andrei Beşliu, Tudor Belitei, bădiţa Ion Ţapu, care împleteşte scaune şi coşerniţe din lozie şi le duce apoi la târguri internaţionale, Olenka Lesiuk, o hahluşcă jucăuşă , ca o iuşcă, ce a tot otrăvit inima mai tuturor flăcăilor din Ineasca, dar care până la urmă s-a căsătorit cu un vădăoi de la Verejeni, cu cinci copii şi spune fetelor că mai minunat lucru pe lume decât dragostea curată nu există; se veseleşte moş Leiba, care demult nu mai vinde var la dugheană şi e bucuros de pensie. Suntem încântaţi de cele văzute, de cele auzite.

Neagu le-a povestit tuturor mesenilor câte drumuri anevoioase a străbătut în armată, împreună cu goarna. In ziua când s-a demobilizat, povestea el, 1-a petrecut plângând toată unitatea, neştiind nici ofiţerii ce-au sa făcea şi cine avea sa-i scoale mai departe cu trâmbiţatul de goarnă în fiecare dimineaţă. In semn de recunoştinţă i-au dăruit rachetele şi binoclul...

— Trăiam bine cu toţi ofiţerii, mai ales când stăteam la gaubaht! zice deodată Neagu, încât lui bulibaşa îi tremură cercelul la ureche. Şi pentru ce aţi crede? Păi, pentru ele, şi arătă zâmbitor spre ţigăncuşele frumuşele de la masă. Tare mă mai usca dorul după ele, ş-apoi dacă săream gardul în oraş... La Bug pentru orice săritură peste pârlaz eşti tras la răspundere...

Şi iar muzica mătură toate nedumeririle. Rădulina îl căinează pe Neagu şi nu-şi poate găsi astâmpărul. Trage din pipă, se apropie de urechea bulibaşei, iar acesta dă din cap a înţelegere. Neagu nu-şi ia ochii de la fiica lui.

— Negule, frumosul mămucăi, nu te osândi, zice mătuşa, am grăit cu bulibaşa. Chiranda ţine socoteală. li place de tine şi frumuseţea pe care o are n-o dă nimănui, decât numai ţie, Neagule!..

Dinspre ziuă, în toiul veseliei, se zvoneşte peste tot că Neagu, bravul soldat, se însoară! Cu fiica bulibaşei, care, de doi ani, fără ştirea lui, se usucă de dorul măritatului. Bulibaşa cu soţia sunt veseli şi mândri. Zâmbetul lor iradiază la luminile cortului. Amândoi netezesc pe rând părul moale al fiicei, apoi căţeluşul cel cu dinte de aur şi continuă să zâmbească larg spre ginerele ce se coace chiar în ochii lor ca un bubuşlui de bujor.

— 0 să-l dăm la lege pe Neagu, spune, trăgând cu lăcomie din pipă, pe când Ştefănache se uită rece şi indiferent la toată întorsătura ce se iscă în ograda gospodăriei lui.

— Să le începem pe toate de la Soroca! propune deodată bulibaşa, plin de entuziasm, mai să-şi rupă poalele fundiţei.

De aceeaşi părere e şi soţia lui. Fiica, pe care a pălit-o măritatul, oftează copleşită de plăcere şi încântare faţă de bravul soldat cu buza lată, dosită sub mustaţă.

— Neagu, frumosul mămucăi, se-nsoară! parcă începe să se vaicăre ţiganca. Iar se înstrăinează de noi... Aoleu! Strigă dansa într-un sfârşit, de parca i s-a aprins casa.

Chiar în dimineaţa acelei zile căpetenia ţiganilor din Soroca a hotărât să se declare că e gata să-şi dea fata după bravul oştean Neagu Cepurel şi să celebreze evenimentul, prin logodnă, pe malul Nistrului...

Cortegiul de automobile stă la dispoziţia ţigănăritului din Ineasca. Toţi se îmbracă, îşi achipuie chimirurile, îşi potrivesc pălăriile pe cap, se pornesc motoarele şi maşinile, aranjate în coloană, prind a se mişca pe drumul ce duce spre Soroca. In fruntea cortcgiului de maşini e "Kadilak-ul bulibaşei, unde se află, fireşte, şi Neagu, alături de logodnica lui.

Când zorii fâlfâiau din aripi, deasupra satului nu rămăsese decât luminile de artificii ale rachetelor pe care le lansase Neagu la despărţire. Bulibaşa se uită la ele prin binoclu până se stinseră şi zise:

— Intr-un ceas bun!

Tot neamul ţiganilor din Ineasca e în mare cinste! In maşina din coada coloanei fanfara lui Naum Loeş îşi umflă tromboanele fără istov. Neagu stă cocoţat în cea din fruntea coloanei, c mulţumit că simte aerul proaspăt, cu miros de flori venit din largul câmpiei.

... Nu s-a ştiut toată ziua ce a fost acolo, la Soroca. Nimeni n-a aflat de ei până a doua zi dimineaţă. Spre răsăritul soarelui, cei din Ineasca s-au pomenit cu nuntaşii la poarta satului. Veneau pe drumul dinspre Soroca dezorganizaţi, ca o armată care bate în retragere. In fruntea tuturora păşea Neagu, cu epoleţii rupţi şi buza însângerată. Bătut cum era, încerca să lămurească cele întâmplate:

— Pe crucea mea c-am vrut toate să fie bune!.. Rădulina se răstea întruna la compania lui Naum Locş:

— Cântaţi, boalelor, arde-v-ar pe mate, că suntem gospodari ori ce dracu!..

Muzica nu mai părea solemnă, dar camufla cât se poate de bine gâlceava şi neînţelegerile ţigănăritului.

... Ce s-a întâmplat la Soroca multă vreme a fost pentru Ineasca o taină. Abia peste câteva săptămâni, lucrurile s-au limpezit. Când s-a dus Neagu să

logodească, fiind întrebat dacă n-are păcate pe suflet, după cum e obişnuinţa lăieşilor să clarifice, nu a putut să nu fie sincer. A mărturisit tuturor oamenilor că s-a încurcat la Bug cu o ţigăncuşă, pe care nu prea o iubeşte ca pe fata bulibaşei, dar care umblă după el şi-l caută ca să-l facă tată tânăr. Şi s-a adresat către ţiganii de la Soroca, să-i ia apărarea. Sincera destăinuire a fost crudă şi amară, dar ea a apărat de pacoste cinstea bulibaşei. Drept răsplată, căpetenia ţiganilor a îndemnat pe ineşteni să-şi ia tălpăşiţa în chipul cel mai romantic, şi rar dintre cei participanţi care să nu se fi ales cu câteva cucuie. In schimb, au dovedit încă o data ca mai deschişi şi sinceri nimeni ca la noi in sat nici că există...

Peste câteva luni de la întâmplare, la Ineasca poposi o ţigăncuşă cu pruncul în braţe, fericită că, în sfârşit, 1-a găsit pe bravul şi neînfricatul gornist. Mai cu scârţ, mai fără, Neagu şi-a bărbierit mustăţile şi a jucat o nuntă de lătrau câinii în târg şi i-a mers vestea, vorba Rădulinei.

In rând cu toată lumea, în capul mesei, m-am veselit şi eu cu prietenii, cu sătenii şi cu fiica lui Neagu Cepurel, de la care aflasem că mamă-sa, tot plimbându-se prin trenuri şi căutându-l pe tatăl ei, i-a pus un nume cât se poate de potrivit: "Pasajirka”.

NU-I UŞOR SĂ FII INVIDIOS

Agache Maranţa abia a izbutit să-şi publice prima carte, că a şi devenit prozator de însemnătate locală. Cum să nu te cuprindă invidia? Am şi eu patima scrisului, lucrez încontinuu asupra frazei, dar după ce Agache citeşte povestirea mea ordinară (dânsul se trudeşte la o gazetă), îmi apreciază opera cu o singură frază: "E îngrozitor! Îngrozitor!.." şi amin.

Am zece ani de când mă linguşesc pe lângă toţi redactorii, însă el, Agache, nu se dă la provocaţie şi-mi pune beţe-n roate. În ultima vreme, în genere, nu-mi prea răspunde cu toată tragerea de inimă la bineţe. Îşi publică povestirile, romanele, nuvelele, eseurile, pamfletele, ocupând o grozăvenie de spaţiu la toate publicaţiile posibile şi imposibile din Moldova. E fecund, ce mai vorbă! Şi dac-ar fi numai asta. Operele lui le aud la radioul naţional în toată ziua, sunt înscenate la televiziune, iar autorul e numai ţuflic de mândrie. E şmecher Agache, are peste tot pile, prieteni care îl susţin. Chiar şi în parlament, chiar şi în consiliul prezidenţial. Mă cuprinde un fel de tremurici, când îi apare o nouă povestire sau orice publicaţie în gazete sau reviste, iar lângă titlul clişat stă fotografia lui Agache Maranţa: cu barbă şi mustăţi, fără barbă, fără mustăţi. Chel sau cu perucă a la Cantemir, cum îl porneşte

dimineața soția la serviciu. Poartă sau nu poartă ochelari fumurii... Ba cu ochii aruncați, ba cu degetele la tâmpla obosită, de parcă ar fi Cehov...

Intr-o zi, în gazeta lui de bulevard, şi-a publicat toată familia. Pe prima pagină, în prim-plan era soția lui, ca un simbol al credinței şi bunăstării căminului familiar; apoi la rubrica "copilărie fericită" fotografia fetiței lui, iar pe ultima pagină, la compartimentul "proză", un eseu semnat de chiar Agache şi intitulat "Contribuția nutrețului la scoaterea oilor din iarnă". În imagine — mutra înflorită de zâmbet a autorului, surprins pe un stog de fân, cu un berbecuț în brațe!..

Fireşte, autorul iubeşte animalele domestice: caprele, bovinele, cabalinele, vitele mari cornute. Şi porcii. Credeam că pentru asemenea naturalism criticii îl vor lua în țeapă, dar ți-ai găsit!.. Republica ocupă primul loc pe țară în ceea ce priveşte numărul de scriitori pe cap de locuitor şi Agache mi-a telefonat la serviciu, reproşându-mi cu obrăznicie evidentă:

— Eu sunt om deştept, bre! Înscenez orice operă. Scriu cu tâlc, nu ca tine. Când trebuie şi e nevoie, operele mele put a balegă, când trebuie — ele miros a sânge! latâ adevărata operă. Să miroase, să pută! Numai aşa văd eu opera veridică...

Avu dreptate colegul! În seara acelei zile, nu-mi venea să cred, la radiodifuziunea națională, am auzit cu urechile mele, că un oarecare compozitor (cumătrul lui, desigur) i-a sonorizat opera şi vreo două ore orchestra a interpretat sonata "Contribuția fânului..."

Invidia mă mistuia până la ciolane. Nu-mi găseam astâmpărul. Am hotărât să mă relaxez, să uit de toate şi m-am dus cu fiicuța la o expoziție de artă plastică. Când colo, chiar la intrarea în sala mare, pe un perete atârna portretul lui, iar Agache Maranța, ca un prozator de însemnătate locală, ține un discurs în fața asistenței. In sala vecină — nu-mi venea să cred ochilor — deasupra "Coloanei infinitului" — chipul lui Agache, încruntat în "Cugetătorul" lui Roden. Oameni buni!..

M-am convins pentru totdeauna că el are pile peste tot. Mafie locală! Ah, oameni buni, de ce oare m-am născut atât de invidios pe lumea asta şi nu mă împac cu spusele celorlalți colegi: "Bine că poate!"? Scriu şi eu povestiri, dar nu prea mă năpusteşte succesul. Toată lumea de la redacții îmi aruncă operele la coş, deşi... Nu-i exclus cândva, la metazul SOTBI din Londra, să se vândă fiecare foaie din manuscrisele mele

cu valută forte, fantastic de mare... Insă până atunci, neavând pile, fiecare îşi permite a mă înjosi zicându-mi: "Îngrozitor!.." Şi se gudură de tremurici.

Agache Maranța a izbutit şi în filme să se imortalizeze... Cu vreo câteva seri în urmă, deschid televizorul să urmăresc premiera filmului, cu genialul poet m centru şi... mai să nu crape buhul în mine. Intr-un epizod ce oglindea epoca evului mediu la Comrat apare el, Agache! Cu barbă, mustăți, cu chip de prozator prigonit, stors de talent şi minciuna epocii... târguind pateuri la poarta pieței stăpânitorilor de şerbi.

N-am mai putut să-l suport. I-am telefonat rugându-l să nu se prostească cu evidențierea destinului intelectualității iobăgiste... El, însă, mă apostrofă:

— Ce înțelegi tu, bre? S-o ştii de la mine: prost să fii, noroc să ai. Dar dacă eşti prost şi n-ai noroc, apoi degeaba mai eşti prost!

Opriți-l, oameni buni! Ultima veste a survenit de la Tel Aviv. M-am demolat cu totul de invidie. "Contribuția fânului"... acolo, lângă muntele Sionului, s-a învrednicit de un premiu! Agache s-a mai fotografiat de câteva ori cu soacra şi socrul mai în toate gazetele şi revistele, precum i-a fost pe plac şi care l-au putut suferi până la urmă. Gata, e laureat! Nimeni n-are ce-i sufla în supă!

Seara trecută mi-a telefonat din aeroport, plin de mândrie şi încredere în ziua de mâine. Mi-a vorbit că premiul îl va cheltui în Suedia, la Stocholm... Când va veni momentul, acolo — țuşti! în palatul regal. Oameni buni, opriți-l! Cică el neapărat va da buzna în dormitorul lui Nobel, să-i pupe mâna reginei şi să o salute frățeşte... Opriți-l, oameni buni, pe Agache Maranța!

Doamne, oare mai trăieşte Nobel acela? Dacă se mai întâmplă ca el să devină cumătrul cu Agache Maranța — zău c-o să crap de invidie. Ce mai vorbă, Agache o să ajungă departe. Mai ales având pile, poți ajunge aşa de departe, încât nu se ştie dacă ai puteri a te întoarce...

însă noi, muritorii de rând, rămânem să ne chinuim în mrejele... invidiei. Deşi am o şansă de-a miza pe voi, oameni buni. Opriți-l, să nu plesnesc de invidie. Fie-vă milă, am copii. Vă rog frumos!

EU, MÂCA ŞI VĂRUL IZVOREL

Fiului meu Radu

Terminasem şcoala şi din îndemnul vărului am plecat să-mi încerc puterile la Institutul de Arte. Vărul avea talent: picta, compunea poezii, izbutind să le publice chiar şi la gazeta raională, cânta la chitară, încât fetele nu-l slăbeau din ochi. Ce mai vorbă, artist! Pe când eu îl urmam mai mult din curiozitate, deşi dânsul stăruia să mă convingă că neamul nostru nu poate exista în afara scenei...

Numai mâca Olimpiada, parcă înțelegând frământările şi îndoielile mele, nu-şi putea stăpâni lacrimile, căinându-ne ca

ne vârâm capul la o meserie grea şi ce ne vom face, mititeii de noi?..

— Mai puține sfaturi, mâcă, şi mai multe parale, îi zise vărul Izvorel la despărțire. Dacă eşti fără bani, oraşul nu te iartă. Viața la oraş e în buzunar.

Au adunat neamurile mână de la mână şi ne-au petrecut într-un sfârşit la învățătură. Şi ne-am fi pomenit noi chiar din clipele despărțirii vedete ale scenei, dacă nu ne aşteptau examenele de admitere. Ne aranjaserăm cu traiul la căminul studențesc, să ne pregătim intens pentru asalt. Rareori ne duceam şi la consultații, pe care le ținea un lector brunet, cu ochi şmecheroşi. Nu ne deosebeam prin nimic de ceilalți confrați, dar lectorul, nu ştiu de ce, se opri într-o zi la vărul Izvorel, poftindu-l la tablă:

— Acuma, fiul gliei, zise lectorul, să vedem cum ai priceput materialul. Scrie pe tablă şi analizează propoziția: "Neam din neamurile mele n-a învățat la Institutul de Arte, de când îi el...".

Nu ştiu ce se întâmplă cu vărul, dar începu să-i tremure picioarele, îl învăluise sudorile, borcănea nasul a mare voință, nicidecum s-o poată scoate la capăt, până când muştele, care bâzâiau prin sală, s-au grămădit puhoi şi ieşiră bulucite prin ferestruică afară... 0 droaie de suflori l-au scos câine-câineşte din încurcătură.

De la clipa ceea de ruşine, din îndemnul vărului, nu mai frecventam consultațiile. Hotărâsem a ne deprinde cu viața de la oraş. Ceilalți abiturienți învățau pe unde se nimerea: prin parcuri, pe străzi, iar eu cu vărul Izvorel, deoarece aveam bani destui, hoinăream prin oraş, cercând mereu a lega vorbă cu domnițele simpatice, drăgălaşe, cărora vărul li se recomanda că îl cheamă Artur Felipe de Medici, iar eu Boiardo Victorvera, lăudându-ne oricum că ştim cum se pronunță fraza "Eu te iubesc!" în 40 de limbi. Intr-o zi cucerisem inima chelneriței Alina de la Odăița, sat vecin cu Păunița de lângă Ineasca, o fată plăpândă cu chipul gingaş, care ne-a hrănit pe gratis.

Viața la oraş era frumoasă. Părinții acasă erau în aşteptare, dar eu cu vărul, simțindu-ne într-o situație comodă, nici să le scriem scrisoare. Seara, în vecinătatea căminului, tineretul ieşea la discotecă. Filmele, fotbalul, cafenelele, plaja de la Sculeanca cu domnițe elegante în bikini şi costume de baie — toate plăcerile erau ale noastre. Dar cum adia măcar nițel gândul la carte că îndată peste noi, ca din senin, se năpustea o lene haină şi o foame de lup...

— 0 să ne prăvale la examene, vere, aveam eu o presimțire ciudată.

— Fii solemn, Boiardo Victorvera! cerca vărul să mă liniştească.

Încleaştă pumnii şi fii gata pentru asalt! Învățătura e asemănătoare cu un taur ce râncăluieşte, iar dacă eşti prudent, dintr-o lovitură...

Toate ar fi fost bune, precum prezicea vărul, dacă de la o vreme nu ne pomeneam amândoi fără nici o lețcaie în buzunar. Marile sărbători au luat sfârşit. Stăteam ziulica întreagă la cămin, trăind cu pâine şi apa din garata, Iar când ne saturam de carte, cădeam răpuşi în mrejele unor somnuri haiduceşti... Ne alesesem cu nişte chipuri bugede, ochii ni se pierduseră undeva în orbite, iar vărul vorbea întruna numai despre bucate;

amintea mereu de brânzoaice, găluşte cu bulgur şi borş cu sfeclă roşie, pe care le făcea acasă mâca Olimpiada... Foamea ne chinuia şi noi, răzbiți, trăgeam cu piciorul pe la Alina. Altădată

ne-am ospătat cu bărdace culese în puterea nopții într-o grădină, ce avea un stâlp c-o singură lampă din mahalaua Melesteului, dereglându-ne stomacurile. Ni se balonaseră burțile şi am înțeles că nici vorbă nu poate fi să continuăm viața de abiturient fără o susținere materială din partea casei părinteşti... M-am sfătuit cu vărul, dar nu ne era nici la o cale să încercăm a ne îndreptăți în fața părinților pentru groaza de bani pe care o cheltuisem, până nu ne-am amintit cu dragoste şi dor de mâca Olimpiada. Vărul şi-a adunat tot talentul pe care-l avea şi, urgent, trimise la Ineasca o telegramă în versuri cu următorul mesaj:

"Un vânt nebun ne vâjâie în buzunare,
Închis ni-i teatrul, stadionul, pizzeria.
Râmas-am lefteri, mâcă, noi şi fantezia...
Dorim un borş cu sfeclă şi vărzare..."

Strigătul nostru din pustiu şi-a avut efectul. A doua zi, pe-nserate, mâca a fost la noi! Ne găsise trăgând la aghioase la etajul şaisprezece, unde locuiam şi deoarece nu fusese bătrâna mulți ani la Chişinău, atunci ne-a trezit cu un bocet, uitându-se ba la noi, ba pe fereastră, în josul străzii:

— D-apoi unde v-au suit pe voi ruşii, puişorii măicuței! Femeie puțintică, dar numai vână, continua să comenteze situația m care m-am pomenit eu cu vărul: Ce-s cu pereții iştia încleiați pe la încheieturi! Oare n-au găsit nacealnicii un loitrar de lut... Cum de puteți hodini voi în pace...

— N-ai grijă, o linişti vărul, căscând de-i pârâiau fălcile. Aici somnul e dulce şi plăcut. Ca şi cum ai dormi într-un porcan de fân în lunca Ciulucului... lată, cu mâncarea e mai slut...

Mâca se ogoi şi peste câteva clipe se alătură celorlalte bunici de la bucătărie, care veniseră de asemenea la oraş ca să susțină nepoțeii la examenele grele. Ne-a hrănit binişor cu borş şi tocana, Iar seara am ieşit

sprintenei, vioi, curajoşi pe terasa de dans, unde o domnişoară cânta la microfon:" Să cântăm iubirea, să cântăm..." Mâcile la balcoane, parcă în mod sincronic, împreuna cu mâca Olimpiada, îşi tăceau semnul crucii, mirate

cum dansăm breake, un joc ce trebuie să te tăvăleşti mai mult pe jos, cu picioarele fluturate prin aer...

— Aista-i jioc la voi, farmazonilor? se stropşi dânsa la noi, când ne-am întors în odaie, cercând s-o convingem ca nu e decît o pregătire pentru cariera de artist. Parc-ați fi nişte paralizați frământând o călcătură de lut! Gâfâieli şi opinteli.. Iaca înainte vreme când luai fata la danț... Iar azi — bătaie de jioc!

Potrivisem că mâca e un om vechi şi ar fi bine să-i arătăm să înțeleagă ce înseamnă lumea de azi cu transformările ei cosmice.

Profitând de ocazie, că a doua zi juca "Zimbru", ne-am dus tustrei pe stadionul republican, la fotbal. Tribunele gemeau de lume. Ne-am aşezat, înghesuiți din toate părțile, pe scaune. Mâca abia se zărea dintre noi, dar cu ochii ei înțelepți cerca să se dezmeticească unde au adus-o nepoții. Forfotă, urlete, înjurături deocheate, la auzul cărora ți se hârtoiau urechile, iar pe deasupra — o zăpuşeală tropicală. Alături de noi stătea un bărbos roşcat cu țigara între buzele cărnoase, iar în mâini ținea o plasă cu găini cumpărate la piață, care cotcodăceau mereu. Înainte de noi, vedeam o doamnă în panamă, voinică — adevărată zeiță hrănită cu orz. Băga mereu două degete în gura, şuiera ca o locomotiva şi stânga cat o stăpâneau bojocii:

— Claponilor! La fermă cu voi! Dacă mai pierdeți şi azi... "Zimbru" n-avea să ne bucure. Nici strategie, nici tactică. Echipa alerga pe teren şi era asemeni unei cirezi, în care a dat strechia. în poarta echipei dragi... ploua cu mingi. Intre microbişti — dispreț şi revoltă... Numai în repriza secundă, pentru o clipă, lotul "s-a trezit din somn de moarte"... Pavel Ciobanu, cu un dribling perfect, lejer, lansă în vârful de atac pe un "zimbrean", care țâşni cu brio în careul de pedeapsă, cercă să şuteze, dar... Atacantul se trânti spectaculos la pământ şi, cu ochi de bou prăvălit, căuta spre arbitrul meciului să i se acorde penalti. Arbitrul, însă, mătăhăi energic cu mâinile, chipurile, jocul continuă...

În tribune se stârni o indignare nemaipomenită. Suporterii îşi aprinseră țigările. Bărbosul parcă fusese lovit cu secera pe la fudulie. Trânti necăjit găinile m pământ, înjurând de toți faraonii.

— Ce-i asta, guguştiucii mâcăi? In toată această zarvă bătrâna pricepu că e vorba de omul în chiloți negri şi de un calup de săpun...

Ne-am întors la cămin dezamăgiți. Simțeam amărăciune în piept că la oraş nu e ca la sat: o veselie e veselie şi un joc e joc. Eram la vârsta când abia începeam să pătrund în miezul lucrurilor, dar la poarta adolescenței m-am

pomenit obosit de atmosfera oraşului. Vroiam să-mi iau zborul spre casă, dacă a doua zi nu s-ar fi început examenele.

Am scris compunere. Rezultatul aveau să ni-l comunice peste o zi şi, cu sufleţelele sfârâind, ne-am dus cu mâca să-l susţinem moraliceşte pe Izvorel, care avea de susţinut examenul la retorică... Vărul cuvânta pe scenă în faţa comisiei, avea o mutră inteligentă, îşi juca sprâncenele, iar de pe buze i se strecura un şuvoi de înţelepciune. Aşa potriveam eu, aşa potrivea şi mâca, iar Izvorel, într-o agonie a sincerităţii, îşi citea propriile-i versuri intitulate: "Contribuţia alicelor de plumb la înmulţirea raţelor sălbatice" (Cică, lămurea dânsul, atunci când ocheşti cu arma în stufăriile Ciulucului, raţele disperate se cufundă, alicele se împrăştie, ca după o zăbăjeală...la suprafaţa învăluratǎ să apară mai multe păsări decât au înotat odinioară...) Era o descoperire lirică, savantă, demnă de deducţia lui Darvin cu trifoiul şi fetele bătrâne, dar... comisia calmă îl opri, atacându-l cu o întrebare, care, după părerea mea şi a mâcăi, n-avea nici în clin, nici în mânecă cu Academia de Arte:

— June, ce face capra priponită când n-are ce paşte? Explicaţi legea mişcării punctului pe circumferinţă, concretiză comisia întrebarea...

Şi aici a fost bâja. Vărul, fără a pune scăfârlia în mişcare, băgase în pericol demnitatea şi mândria întregului neam de la Ineasca.

— In asemenea situaţie criminogenă, vorbi Izvorel cu intonaţie artistică, dobitocul patruped n-are alta a face decât... să ragă!

Răspunsul său pripit avu urmări fatale. Un membru al comisiei îi lamuri că în asemenea caz capra trebuie sa se mişte mai departe de pripon, ca să poată paşte iarbă proaspătă, astfel are loc mişcarea punctului pe circumferinţă...

Izvorel fu doborât. Îşi holbă ochii speriaţi, iar de pe faţă i se şterse orice umbră de inteligenţă.

-- Un "cinciuţ" măcar, se ruga umilitor Izvorel în faţa comisiei.

Deodată un bocet prelung se strecură prin sala bâcşită de părinţi şi mâci, care veniseră să-şi susţină odraslele.

— Puiuţul şi chinuitul mâcăi!..

— "Cinciuţii" au zburat în ţările calde, zise mai marele comisiei.

Dumnezeu ştie arta retorică pe nota "zece", noi, membrii comisiei, pe "opt", iar dumneata... "zero" tăiat. Pentru prima dată auzisem de nota "zero tăiat" şi ne-am indignat la culme:

— Nu-i dreptate pe pământ, mâcă, nu-i! era ferm Izvorel, după ce bunica, cercând să ne ogoiască, ne-a spus că săptămâna trecută, trăgându-ne boghii la o ţigancă, află că aveam să trecem amândoi cumpene... Şi iată le trecem! A

doua zi a fost de cotitură şi pentru biografia mea. Am obținut nota "doi" la compunere.

— Nu-i dreptate pe pământul ista mare! eram tustrei într-un gând.

Revenirea la baştină a fost cât se poate de grea. Ne-am fi prăpădit de necaz, dacă nu eram o armată întreagă de foşti abiturienți, ce ne strecuram pe uşa căminului studențesc cu valizele deşarte. Pentru consolare, pe terasa unde practicasem atâtea seri breake — dansul, m fața microfonului cânta domnița elegantă cu nostalgie:

"Se întorc copiii la părinții lor...

Totuşi la Ineasca am dosit insuccesul. Spusesem că n-am trecut concursul. Satul ne-a crezut. Continuam cu vărul să ne plimbăm pe ulițele şi hudițele lui în pantaloni banane, în maiouri albe cu inscripții străine şi adidaşi ai firmei "Zorile", veritabili agenți de reclamă ai renumitei întreprinderi din capitală. Numai părinții ne cereau recompensă. Ne-au pus câte-o seceră în mână şi vreo lună încheiată am curățat la sfeclă pe deal, că ne-a mers vestea de băieți harnici şi cuminți. Apoi în viața noastră au venit timpurile toamnei de aur. Eu cu Izvorel, deoarece eram muzicanți, duminicile cântam la nunți.

La Ineasca sunt cinci orchestre: pentru petreceri la armată, cumătrii, intrare în casă nouă, nunți şi înmormântări... Ne pregăteam, făceam repetiție în ajunul fiecărei nunți, căci în suflet, mai ales vărul, continua să se vadă steaua de mâine a ecranelor...

— Puişorii mâcăi, nu vă pierdeți curajul!

— La anul spargem baricadele şi rupem frontul! o încredința Izvorel.

La fiece nuntă-eram în elementul nostru. Cu ajutorul tehnicii, Izvorel imprima pe bandă de magnetofon o atmosferă rustică: cotcodăcit de cloşti trezite de pe ouă, muget de vițel, covițăit de godac, găgăit de gâscă şi alte asemenea sunete care erau emise la difuzoare. De la o vreme, satul îl considera cu adevărat artist plin de fantezie şi ingeniozitate, iar fetele mari îl numeau, nici mai mult, nici mai puțin, Artur Felippe de Medici! Dar vorba ceea: "Dezlega-i-ar sacul, vede-1-ai pe dracul! Spre finele toamnei, Izvorel dori să fie ultraoriginal şi, pare-mi-se, o cam luase hăisa. La nunta lui Ochimaş Târsână, care-şi mărita fata stătută, vărul, probabil inspirat de cele văzute la televizor (Sofia Rotaru doar cântă uneori învăluită de nori artificiali), fără ştirea cuiva, în vremea mesei mari, aduse un porcan de paie ude, îl vârî sub scenă şi-i dădu foc. Cortul cu mese bogate deodată se împânzi cu fum gălbui, înecăcios... Naşii, mirii, mesenii, toți se oțărau de usturime şi lăcrimau ca la mort. Gospodarul casei, oftigit de tuse, cu limba scoasă de un cot, ca pe gura burluiului, umbla năucit, căutând până ajunse în dreptul nostru. II privi boldiş pe Izvorel care

stâtea țanțoş lângă microfon, şi cânta în falțet, năpustindu-se cu privirile spre Ochimaş, punându-i o întrebare prin intermediul dramaticei melodii:

— "Kto je tî na samom dele, aisberg ili celovek?"

— Liturghia, precistania şi toți sfinții lui tat-to! tună gospodarul cu vocea înăduşită şi pițigăiată. Cobori, boseacule, de pe scenă!

Ochimaş, nestăpânit cum era, apucă o mătură de dracilă şi umplu lumea cu dragul meu verişor. lar Izvorel a odihnit până în zori într-o glugă de ciocleji în grădina Anghiloaiei, căci îl căutau cei trei feciori vânjoşi ai lui Ochimaş Târsânâ...

A doua zi vărul îşi reluă toiagul pribegiei. Mâca 1-a blestemat năprasnic pe Ochimaş şi 1-a plâns amarnic pe Izvorel... Vreo câteva luni n-auzisem nici o veste de la el, doar câ era în căutarea Târsâneştilor. Şi numai în toiul iernn, cand satul era împrospâtat de zâpadă şi viscole, în preajma Anului Nou, la Ineasca se răspândi o veste îmbucurătoare: vărul s-a produs într-un film şi va fi demonstrat la televizor! Mare zarva la Ineasca! Seara, în aJunul revelionului, ne-am adunat neamunle în casa mâcăi, ca sâ urmărim cu râsuflarea tâiată premiera filmului "înainte vreme". Era tema preferată a mâcâi. La ecran se demonstra o durere şi un necaz. 0 muzică de țintirim sfaşia inimile, acompaniind trecutul amar al gliei noastre. 0 scena mai dramatică decât alta. Vărul nu se zărea nicăien. Doar pe la sfârşitul filmului, cineva din mătuşile tatii înțepeni cu degetele spre ecran:

—El e!..

0 namilă înbodroanțe, cu fața năclăită de sudoare, mhamat

şi înjugat, opintea un plug printr-o arâtură... ca înainte vreme! Era un rol veridic, adevărat fiu al gliei din trecut, care m atara de propriile-i cătuşe n-avea nimic a pierde! Filmul luă sfarşit, dar stârni zarvă şi discuție aprinsă. Luminile caselor de pe Lipâgău nu s-au stins până în zorii zilei. Numai o voce îndurerată se prelingea în toată bucuria şi învălmăşeala

dezbaterilor:

— D-apoi ce ți-a trebuit să le ştii tu pe toate, puica maca-a-i, puică?!

STRATEGIA MÎINILOR INTINSE

Banii, în societate, trebuie sa circule neapăral, macar dintr-un buzunar în altul, iar în vremea acestei circulații, noi, membrii societății, trebuie să fiin

ingenîoşi în a respecta repartifia proporțională, pentru a şterge maren deosebire dintre bogați şi săraci.

O contribuție deosebită la acest compartiment şi-o aduc armatele dc cerşetori, care ne întîmpină zilnic în stradă. Dacă pînă niai ieri prioritatca lor o constituiau țiganii, astăzi, în acest cîmp al muncii găsim şi semnul crucii pe !a colțurile dc străzi. Şi şi-au plasat reprezentanții a toate etniile, care ne populează republica. Cerşesc foştii medici, profesoris amantek-de odinioară ale comuniştilor şi, pare-mi-se, că această castă constituk-epicentrul vieții cotidiene. De la ei poți auzi noutățilc zilei, aprecia mărimea coşului minim de consum; prin interrnediul lor are ICK valorificarea creației populare. Cîte cîntece şi balade auzi de la ei? Bunăoară, unul, o fi avînd 30 de ani, la colț de stradă, în preajm;i Parlamentului, dis-de-dimineață, întîmpină trecătorii facîndu-şi semnul crucii de la stînga la dreapta, apoi de la dreapta la stînga şi strigă ca să-i mori de milă:

Tatameu
La război cînd a plecat,
-Mama mea s-a măritat
Ca s-o ia de la-nceput —
Tare mult nu s-o gîndit,
Şi cu altul. m-a facut...
Of, tata meu! Amaru-i greu...

După asemenea mărturisire, cum să nu-i arunci în căcîula de pe asfall măcar un leu? A încercat să-i ignore cerințele un critic literar de la noi, carv. în afară de proza lui Camus şi a lui Sartre, nu recunoaşte nici o scrîeiv basarabeană. S-a făcut ciufut, trecînd pe alături. Imediat ce criticul, ca uii baros, s-a strecurat pe-atături, cerşetorul 1-a ajuns din urmă:

Maestre, nu uita! leri am fost un strugure pe harta Uniunli, iar aslăzi litcin o mînă întinsa pe globul pămîntesc...

Criticul, cu fruntea încrețită dc gîndire, intrigat de altfel, s-a oprit, dorind nllc mai multe perle de la acest geniu popular. Şi atunci cerşetorul şi-a declanşat filozofia acumulată pe baza experienței de viață:

-- Apoi, nu te mira, maestre, că străzile sînt pline de noi. Priveşte de la luăm exemplu... Cum începe ziua, cei care ne guvernează au grijă să îlidească cum să cerşească de la occîdcntali credite. Pleacă în nord, pleacă în sud, în est, în vestde cerşesc împrumituri... larnouă, mai binezis copiilor noştri, nepoților noştri, ce le-a mai rămas de facut?... Să fe restituie. Intbmiația neaşteptată t-a surprins pe ciufut şi, cugetînd în pasul lui, lunge la Parcul "Copilăria", acolo unde un confrate de-al nostru... paşte Inc şi după ce a anunțat la o lume

întreagă că locul va fi supravegheat de el, şi pe viitor se vor odihni micuții, a început să arnenajeze locul de agrement cu o...benzinărie. Domnia sa îşi publică necontenit capodoperele, tli'inonstrîndu-ne că astăzi şi fară a cerşi poți avea favoruri... Dar şi aici Hiiaiții, ca în vecinătatea oricărei benzinării, avînd posibilitatea crcată de iliislrul nostru om de cultură, se odihnesc cerşînd. Neatcnt din Jlre, precum t it dovedit, criticul literar trece pe-alături, fară a îndrăzni să conlribuie la urculația banilor dintr-un buzunar în altul. Şi micuțul Gavroche îl dă la brazdă:

-- Pai... Astăzi ai mai trecut pe aici, dar nimica nu mi-ai dat... Criticul se convinge pfnă la urmă că începe să înțeleagă adevărata proză M vicții, ca cerşitul constituie o strategic a statului nostru indcpendent. Tot aici, la benzinăria"'Copilăria", estedeja amplasattronul celui mai buclucaş cerşetor al oraşului, pe carc dacă vreun bos cu limuzină luxoasă, sosit să-şi Ittcă plinul. ccarcă a-i şterge ochii cu un bănuț-doi, el se revolta în auzul luniii:

-- Da, sc vede că eşli de la Procuratura, ba nu — de la Tribunal, sau nu — de la Parlamcnt... Ah, da, eşti de la Vamă! Aşteaptă judecătorii, vameşii, illreclorii depiajă, cei dela Preturi şi Primărie să fie zilnic mituiți bine, pentru că seara, cînd trec pe la benzinărie, să ne revină şi nouă cîte ceva din buzunareie lnr... mituitecam slăbuț... Vai, vai, vai decapul dumitaleşi al nostru! Unde se uită organete de supraveghere?!

E adevărat că existâ cerşetori fară studiî superioare, de acei care la fiece colț de stradă îți vîră în nas o mica reproducere a lui Goya, care o reprezintă pe Maria Magdalena căindu-se şi, imitînd semnul crucii, ți se plînge, cu un al micilor etnii ce ne populează urbea:

Mama aseară nu dat lui tata. Tata supărat, bătut mama. Trebuie leacuri niine... Mîine arde casa noastră. Dă bani!

Cu mulți din aceşti vagabonzi ai străzilor ne mai întîlnim prin cafenele , la nunți, cumetrii şi înmormîntări. Astăzi realitatea vieții cotidiene e la răscrici de drumuri, piețe, Guvern, Parlament şi Preşedinție. Toți se conduc de postulatul biblic: Cere şi ți se va da! Pare-se că acest lucru e pe cale să-l înțeteagă şi criticul. Parcă aud:

— Maestre, nu face gît! Asta ne-a mai rămas. Dacă n-am mai întinde mîinile după tot ce poate să ni se dea, mîine majoritatea din noi cu certitudine ar întinde...picioarele.

JANET

Era o copiliță silitoare, frumoasă ca lacrima, dar cu sânge de viperă. Avea gâțe negre, ochi la fel ce jucau mereu a șiretenie, plini de neastâmpăr, iar fața doldora de pistrui, pe care natura îi presărase tocmai unde trebuia să le stea mai drăguț, şi nişte degețele sprintenele, săltând pe clapele acordeonului. Toate acestea — căci ce altceva putea fi la mijloc?

mi-au şi trezit prima oara in viață norul acela neînțeles, zis dragoste. Până atunci socoteam că avusesem o copilărie norocoasă şi sătenii se mândreau cu mine. Eram cuminte, ascultător... Numai că, mai devreme ori mai târziu, vremea te pune la încercare. Precum vă spuneam, neliniştea mea o trezise ea, Janet, ucraineanca ceea care trăia în mahalaua Velniței din partea de sus a satului.

Toamna, când am început clasa a şaptea, Veronica Isidorovna, învățătoarea de literatură, ne-a spus că am intrat în anii adolescenței — vremea, cum s-a exprimat ea, marilor căutări, a tainelor. Toate căutările şi tainele mele, însă, erau Janet. Peste tot îmi apărea în cale, ignorându-mă de la primele încercări de a mă lua în seamă. Şi de ce oare se întâmplă totdeauna ca ție să-ți placă cineva, iar tu ei nu?! Nu eram cine ştie ce înalt de statură, nu mă prea deosebeam nici la învățătură, nici chiar în meciurile de fotbal... Una era limpede:

dăduse peste mine inspirația şi la orice recreație vărul Pavel avea de transmis din partea mea câte-un maldăr de poezii dedicate ei. Janet le citea, dar fără să-mi scrie vreun răspuns — nici pe loc, nici mai pe urmă, chinuindu-mă cu tăcere. Până la urmă îmi deveni totul limpede. Am înțeles degrabă, spre deznădejdea mea, că întârziasem... Da, da, întârziasem! Janet prinse a îndesi vorba cu Minuță Cosor, un băiat ce absolvise şcoala, lucra laborant şi aştepta să fie luat la armată. Minuță avea nişte mustăți rare, țepoase, care deveneau cu fiece zi mai îndesate şi mai crâncene. Natura pe deasupra îl mai înzestrase cu un spate lat şi nişte pumni cât barosul.

Fiind unicul copil la părinți, era alintat şi socoteam că pot să-mi încerc puterile cu dânsul. Intr-o seară am vrut să-i stau în cale, să-i cer socoteală: ce are el cu Janet, dar spre marea mea dezamăgire, am simțit pe dată că stârnisem mânia băiatului. Minuță, fără multe lămuriri, mă luă de subsuori şi cu oarecare neglijență îmi aruncă trupul m cânepa deasă din grădina Irinei Țiganca... Căzusem, deci, victimă, căci nu mă aşteptasem la împotrivirea lui atât de dârză. Ce a urmat, ați dori să ştiți? Tot atunci Janet a aflat despre tragedia mea, căutând după aceea să-mi facă mereu în ciudă.

Cum? Îmbrăca cele mai frumoase rochii şi venea dimineața la şcoală, pe cărarea dinspre livada lui Tănase Adaşanu, cu soarele în față şi roua pe

picioare. Trecea zâmbind, cu pasul ei lin, plutitor, ca o lebădă pe ape... Eu? Oftam necăjit că nu-i dreptate pe pământ şi mă durea inima văzând-o cum după lecții îl aştepta la poarta şcolii pe Minuță, care venea s-o ducă acasă pe rama de dinainte a bicicletei. Fără să vreau, Janet îmi apărea in închipuire, îi simțeam răsuflarea alături...

Uneori, după lecții, veneam acasă, vorbeam de unul singur ca un apucat şi toate cele nimerite în cale se prăvăleau — ulicioarele smântânite, oalele bătute, tavaua cu alivancă... Odată, auzind că Janet îl acompaniază pe Minuță la acordeon şi ştiind că el n-are glas, am dat năvală în club cu tot cu cârdul de gâşte pe care le aduceam de la şes. Voisem să le stric veselia atunci când le era viața mai dragă, dar mă amăgisem amar de tot. In lăcaşul de cultură Nichita Țurțuiac, şeful clubului, făcea repetiție cu Silvica, o zvenovoaie de la legumăria colhozului, pregătind-o pentru festival. Vreme îndelungată ne-am chinuit tustrei până am putut scoate nevoile celea de păsări afară din lăcaşul cultural. Bineînțeles, Nichita trăsnind şi tunând indignat...

Când ai un necaz la inimă şi dacă vrei să-ți fie mai uşor, trebuie să-l împărtăşeşti prietenilor. Aşa zice lumea. Şi fiindcă nu-mi puteam afla locul, i-am spus pătărania vărului Pavel, care de când îl ştiu a fost un şiret şi un dugleş de crapă pielea pe el. Vărul m-a compătimit cum se pot compătimi neamurile apropiate la o durere şi, deoarece era cu două clase mai mare, m-a sfătuit, ca un om mai în etate, să fac în fel şi chip ca Janet sa mă la cat de cat m seama.

L-am rugat cu lacrimi în ochi pe tata să nu mă mai tundă chilug, ci să-mi lase percică şi eram nespus de mândru că mă alesesem, în sfârşit, cu un smoc de păr în frunte. De altfel, verişorul meu m-a împins şi la o altă faptă, chipurile, folositoare pentru ridicarea autorității mele.

In anul cela cântam în fanfara şcolii, la bariton, instrumentul care se socoate sufletul orchestrei. Cu toate acestea, Janet continua să rămână indiferentă. Pavel ce face? Aduce goarna din camera pionerească şi la recreația cea mare, când toți şcolarii se aflau în curte, mă asigură:

— De data asta ai să vezi!

Şcoala noastră se afla gard în gard cu biserica, care se mai ține ca printr-o minune întreagă, şi într-o clipită m-am cățărat în clopotniță şi am trâmbițat cu toată solemnitatea adunarea la careu... Tot câştigul a fost nota cea mai joasă la purtare...

Dar zilele treceau şi cu cât treceau, cu atât sufletul în mine nu-şi găsea împăcare... Aerul serilor era mirositor, dulce, iar luna pe cer - o întruchipare

get-beget a fețișoarei celea gingașe și nevinovate... Mai pe scurt, grozav chin pe capul meu, dar nu m-am descurajat chiar și când am aflat crudul adevăr.

De vină era Minuță, care în fiece seară trecea pe lângă casa noastră și se ducea să stea până noaptea târziu pe banca de la poarta ei, străjuită de niște tufe de liliac. Asculta melodiile duioase pana in puterea nopți, iar când acordeonul amuțea și stelele luceau nervoase pe cer, peste sat se lăsa un chin îndârjit, iar la vale, printre hudițele înguste, cobora spre casă flăcăul Minuță! Toate cele se făceau ca să mă zădăre anume pe mine, iar eu ca omul cel prost nu-mi puteam stăvili necazul: "îmi faci în ciudă? mă înfocam eu. D-apoi stai, neică! Toată răbdarea are un capăt, iar tu, Minuță Cosor, încă nu știi cum merge ursul la deal..."

In mintea mea de copil timp de câteva nopți în șir s-a plămădit, apoi s-a copt strategia unei răzbunări pe care trebuia s-o sufere pielea lui Minuță. In trebușoara asta îl atrăsesem și pe fratele Gheorghiță, înarmându-l cu o dâră de corn. N-am vrut să-l iau pe Pavel, căci era guraliv și deci nu putea fi om de nădejde...

Se lăsase o noapte adâncă, întunecoasă, de toamnă timpurie. Răceala mă strângea binișor în spate, dar stăteam neclintit cu pielicica goală unsă cu dohot, cu pene în păr și îl așteptam pe Minuță sub podul cel mare. Fratele vroia de acuma sa se duca acasă, căci zdrevenise de frig, când auzirăm șuieratul îndepărtat al flăcăului.

Venea de la Janet. Șuiera ascuțit "Ciocârlia" și, când mi-am încordat privirile, l-am zărit apropiindu-se de noi cu mâinile în buzunar, țopăind nepăsător prin bulgării drumului.

— Amu-i amu... mă ghionti fratele, când Minuță trecea podul prin dreptul nostru.

Am țâșnit ca o șopârlă de sub pod și am sărit în spatele lui Minuță, care icni numai. Așa cocoțat de-a călare prindem a-i da pinteni și a-l grăbi cu un pămătuf de urzică pe la glezne.

Înnebunit de spaimă, Minuță scoase un urlet răgușit, apoi, sufocându-se, porni tot o fugă spre luminile îndepărtate ale magazinului.

— Săriți, oameni buni, că se face moarte de om! chema el satul în ajutor.

Minuță fugea ca un cal sirep și nărăvaș, dar nici eu nu mă dădeam sărit din spatele lui. Și când bietul flăcău nu mai avea de acum vlagă și zării cum dinspre magazin o luaseră în întâmpinarea noastră doua potăi înrăite (erau câinii paznicului), am slobozit umerii vânjoși ai lui Minuță și — tiva, băiete, înapoi. Dulăii, însă, nici să-l ia în seamă pe Cosor. Uns cu dohot cum eram, semănam cu necuratul, adică tocmai bun de întărâtat un cârd de potăi. îmi

scăpărau călcâiele, dar javrele mă urmăreau tinoase — noroc numai de daraua fratelui...

Din seara cu pricina Minuță a lăsat lucrul la şcoală, iar la poarta Janetei nu s-a mai auzit acordeonul o vreme. S-o fi priceput băiatul cine i-a făcut-o, dar n-a îndrăznit niciodată să mi-o spună... Atâta doar că Janet mă săgeta după aceea cu ochii ei mari, pătrunzători. Dar întâmplarea nu schimbă nimic în relațiile mele cu Janet. Of şi iară of!.. De-ar fi fost atunci chip, ca şi acuma, să-mi pot scoate inima din piept s-o las să vorbească în locul limbii, apoi nu m-ar fi acuzat lumea pentru faptele nesăbuite. Şi ce era să fac? ! Numai eu ştiu ce înduram, dar de schimbat nu eram în stare să schimb nimica! Devenisem tăcut, retras, înconjurat de laudele dirigintelui la adunările părinteşti: cică nu mai sunt cel care am fost, că am o sete şi o poftă lupească de cunoştințe. Dar vorbele dulci, ca şi slava, nu m-au încălzit niciodată.

Trecu iama, primăvara. Vara Mânuță plecă la armată. Janet - la bunicii ei din Prikarpatic.., Veni toamna cu mere coapte şi

must de poamă. Janet se făcea cu fiece zi tot mai drăguță. Mai ales în timpul când clasa noastră mergea la culesul poamei, la Ciorna, fata umplea podgoriile cu vocea ei cristalină şi duioasă:

"Struguraş de pe colină...

In jurul ei foiau băieții ca țânțarii. Complimente care mai de care — pe lângă ele poeziile mele nu valorau o ceapă degerată. Fata însă era credincioasă dragostei sale. Era mai mult tristă, tăcută. Iar când primea vreo scrisoare cu fotografia marinarului Mânuță, toate celelalte pentru dânsa nu mai însemnau, probabil, nimic. Cânta, făcea tărăboi prin clasă, luându-se după colegii ce îndrăzneau să-i spună vreo vorbuliță cu usturici. Mă întristam şi mă bucuram împreună cu ea, fără ca să ştie careva, aşteptând să se limpezească toate de la sine, dar vremea trecea nemiloasă şi în relațiile noastre nu se vedea nici o schimbare.

În toiul iernii Janet, de rând cu celelalte colege, prinse a frecventa şezătorile din mahala. Băieții le vizitau seară de seară, stăteau la taifas, declinând pe cutare sau cutare, şi numai eu rămâneam de-o parte ca o insulă singuratică în oceanul adolescenței. Ce-i drept, scriam poezii cu duiumul şi le expediam fără întârziere pe la redacții, primind răspunsuri laconice:

"Deocamdată mai încercați...". Asta pe de o parte. Pe de altă parte, însă, toate gândurile mele roiau în jurul chipului drag. Doream măcar pe-o clipă să fiu în preajma ei, să-i admir în tăcere ochii, părul bogat, să-i ascult glasul...

Era ultima iarnă a aflării mele în sat (după aceea urma să trec cu traiul în altă parte) şi trebuia să leg cumva firul dragostei mele, tăinuite, faţă de Janet.

Ultima iarnă şi, poate, ultima oară când m-am potrivit altora. Şezătorile erau în toi şi vărul Pavel mi-a spus că Janet a întrebat într-o seară de ce nu mă duc şi eu acolo, unde tineretul satului se veseleşte. Până hăt târziu fetele brodau la canava, torceau, iar bieţii le ţineau de urât. Şi atunci m-a împins naiba să le fac o surpriză. Am îmbrăcat un cojoc întors pe dos, iar pe faţă mi-am pus un obrăzar... 0 seară întreagă flăcăii şi fetele de la şezătoare au făcut glume pe seama mea, străduindu-se să afle cine era dincolo de obrăzar. Printre găurile măştii o priveam în voie pe Janet, rezemată de hornul pe care erau zugrăvite două lebede, şi învăţa a toarce. In zarva ceea de vorbe am prins la curaj şi am încercat s-o ating cu mâna... Ea zâmbi sfioasă, răspunzându-mi cu acelaşi gest. Cu inima lăsată în călcâie, i-am prins strâns mânuţa. Cei din jurul nostru se hlizeau în fel şi chip, iar vărul Pavel unde face o dată, încercându-mă adică de minte:

— La sam... Pune-i mana la sam şi... vezi ce-o sa facă... Îndemnul cela veni ca o pasăre neagră pe cer şi dintr-o obrăznicie fără margini am dat să mă apropii şi mai avan de dânsa...

Fulgerător, Janet m-a împuns furioasă în coastă cu furca de tors. 0 durere ascuţită m-a făcut să văd stele verzi... Am făcut pe loc stânga-mprejur şi am ieşit valvârtej afară, încolţit de râsete vesele şi glume. Pe mine însă mă cuprinsese un fior de ciudă şi ruşine nemaipomenită. Anume atunci, tremurând

ca varga de necaz, am înţeles că dragostea nicicând nu poate fi câştigata prin şiretlicuri...

Până la absolvirea şcolii, mi-a fost dat să mă mai îndrăgostesc o dată, dar asta a fost cu totul altă poveste — una aparte...

Minuţă a făcut armata şi s-a întors la vatră, absolvind mai târziu, împreună cu Janet, Institutul Agricol prin corespondenţă şi acuma în sat la noi nimeni n-are casă ca a lor... Şi, mai ales, bucuria cea mare — patru copii, un băiat şi trei fetiţe, pe care îi cresc cu dragoste şi în bună înţelegere. Şi când, mânat de dorul baştinei, revin pe acasă, mă poftesc în ospeţie şi pe la ei, ca pe un vechi şi statornic prieten.

Aici povestea mea se încheie. Şi mai zic:

— Ferice de Janet, de omul care crede în tăria de neînvins a dragostei adevărate...

ULTIMUL DRUM

Plîng ramurile copacilor, vîntul pe drumurile satului stîrneşte colbut primăverii. La Ineasca a dcccdat Avram Oică. laca aşa! De dimineață bun sănătos, iar pcste zi i s-au umflat boaşele şi azi deja îl duc cu picioardc înaintc. Eadevărat,acam iubit, caşi ceilalți frați ai lui,paharul,a dat tîrcoale Domnicăi Tiniță, fată stătuta, bună la trup şi la inimă, dar că o să moară atil de fulgerător, nimeni n-a crezut. Are copii mari, cu familiile lor, şi are cine-l boci. Jalea e mare, iar bocetele, aceste perle iblclorice, sînt prezente din abundență la procesiunile funerare din Ineasca. Tocmai de aceea a şi veni atîta lume la mort. Una e că, după înmormmtare, se va face praznicul şi se vor da pomenile, iar aita e că cel din sicriu are un sat de neamuri şi are cine-l boci. În văicăreala celora care-l petrec pe ultimul drum, poți auzi multe file din viața intimă a decedatului,necunoscute de toți în timpul vieții. Iar gură-cască sînt cît doreşti în ograda mortuiui.

Primul care îşi declanşează jalea cea marc e fratele Artemie, un munte de bărbat cu capul mare şi gîtul lung, pe care chiar dis-de-dimineață, înlru pomenirea decedatului, a turnat cît i-a primit burduhanul. In tăcerea creată ținînd cojocica pe care a primit-o odinioară de pomană de la cumnată-sa. Artemie bunghi ochii lui de bou prăvălit şi răcnî ca lupul flămînd la lună:

— Frățioare... fraţioare! Ai fost mila şi mîngîierea noastrâ.. apoi îşi roli privirile, chiti la cojocica ce a aparținut decedatului şi continuă bocetul: Femeita mi-a dat de pomană şuba iasta, da' eu să mă ista-ntrînsa! Nu-mi trebuie ea! Mai bine tu, scoală şi hai acasa!..

— Tătuțică, tătuțică-ă-ă! Ai fost tare ca un annăsa-a-r! îi luă hangul flica decedatului, o femeiuşcă zdravănă, cu mîinile încrucişate la piept. Vocea ei devcni şi mai jalnică, atuncî cînd cortegiul tunerar ajunse în dreptul Domnicăi Tinița, care stătea plînsă, cu coatele rezemate de poartă: Scoală, tătuțică, şi vezi-o pe Domnica... De-acuma n-ai să mai vii la dînsa cînd mama nu-i acasă-ă-ă! Că tare-ti mai plăceau labele de rață cu fudulii de purcel, prăjite cu ceapâ, pe care ți le face-e-e!!!

Lumea plînge şi regretă că Avram Oică n-o sa inai aibă ocazia să treacă pe la vecina setoasă de mîngîiere. Doar soția lui, o fcmeie care numai dînsa i-a cunoscut capriciile o viață întreaga, pînă la ținiirimul din Dealul Călugărului afost mută. Sătenii nu auzeau din gura ei o vorba, crezînd că şi-a pierdut vocea de durere şi necaz, Tocmai cînd defunctul trebuia să fie coborît în groapă, ea ridică mîinile desfacute către ceruri, răcnind de parcă o înjunghia:

Măi omule, măi omule!

Ții minte cînd ne-am cununat?
Tit-n papuci cu scîrțîiele,
Eu în panlofi cu tropăiele,
Măi omule, măi otnule!
De frumos n-ai fosi frumos,
Pup '-mă-n c... şi mergi sănătos!
De cuminte n-ai fosî cuminte,
Pup'-mă-n c... şi mergi inainie!
laca vezi s şi locul tău,
Nu cu pumni in capul men!

Răsună valea şi vîlceaua. S-atrecut un om din viață şi cu cl păcatele lui. Plîng copacii, vîntu! stîrnieşte colbul primăverii. Lumea e împăcată, şi după ce peste hoitul lui Oică sînt trîntite cîteva tone de humă strămoşeascâ, fiecare (inpăcat câ şî-a facut misiunea, petrecîndu-l creştineşte pe uhimul drum, se întoarce la casa de unde l-au scos cu sandalele înainte, ca să prăznuiască în memoria şi-n pomana lui. lar la morturile din Ineasca, perlele folclorice sub formă de bocete sînt frecvente şi demne de atenție.

RUŞII SUNT ÎN PERICOL!

Pe cînd masele răbufniră, în plină stradă, cu revendicări politice, |H valurile mişcârii de trezire a conştiinței naționale, omniprezent era şi Nelu Platiniceanu, o firc pînă atunci cuininte şi neînsemnată în viața de toate zilele . Era prezent la mitinguri, la podul de flori de la Prut şi cel de la Nistni, umlr bandele ruseşti declanşase râzboiul. Peste tot asculta cu înfrigurare cuvînlanl* înflăcărate ale românilor basarabeni, în majoritate veniți cu şcoli de mesi-i it de la Moscova, pentru a-şi face ulterior grad politic, prin multiplelc loi declarații: " în Moldova noastră suverană, în toate posturile sînt mmirii rusofoni! Numele slave au invadat certificatele de naştere şi prezintâ un gi îiv pericol pentru antroponimia naționala! Dispar prenumele româncíyli tradiționale: Gheorghe, Vasile, Ileana, Daniela etc. lar noi... sîntem rommti şi punctum!"

Dar nu zăbavă, proaspătul nostru voievod horpăi o cupâ de şampuiiw moldoveneascăla Kremlin cu Mefistofel deTirişpolia şi încbeiearmisli|iul

De atunci, vremile s-au schimbat radical de bine pentru cocoşeii nation.ili de la tribune care, cu ajutorul Moscovei, tot ei au dcvenit stăpîni în cnpul inesei, c-au uitat şi de muma lor, cînd a venit treaba să-şi îmbogătcasi ii buzunarele şi ambarele. Toți patrioții străzîi au devenit peste noaptc hn|i legali

sau ilegalî, ca să uite definitiv despre cele îngăduite. Mai ales se uilii-n de revendicările... demografîce!

Trecînd prin deziluzii amare şi pocăințe deşarte, după nopți de chib/mn chinuitoare, Nelu Platiniceanu sedecise sâtreacăşi el în ofensivă. Să iipiml cum poate şi cu ce are, pe seama tranziției la economia de piață.

leşi pe malul Bîcului, în chiloții lui cei înflorați, şi prinse sa-şi arale, pe snh citul subțire, destoinicia fuduliilor bărbăteşti fetelor care nu aveau acccs pv plajele altor tărîmuri decît al falnicului pîrîu din capitală... Avu priză chiar din primele zile! Şi nu trecu nici un an încheiat, vorba cronicarului, şi el trebui să se înfrățească... cu maternitățile. Acolo petrecea şi întîtnea frecvent cu flori lehuzele... lar peste alți vreo doî-trei ani pe străzile urbei întîlnea tot mai ili-h copilaşi zglobii şi ghîduşi, întorcîndu-se de la grădiniță, care rault mai semănau la umblet cu Nelu Platiniceanu. Alții, mai cu seamă fetițele, îi aminteau dc filr o fată oarecura cunoscută, întîlnită cîndva pe litoralul... Bîcului.

Ceea cc-i umplea mai mult inima era sentimentul demnitătii de pahml In actele de naştere ale viitorilor cetățeni ai Moldovei suverane nu mai figurau, ca mai înainte, prenumele Ivan, Ruslan, Snejana, Svetlana, ci alteliv tradiționale, autobtone: Aurel, lonel, Ilcnuța, Măriuța...

Acum toate ajutoarefe umanitare începură să curgă spre NeluPlatinicL- ;uiii Ba chiar prinseră să-i facă des curte mass-media, portretele lui împodohimt cele mai citiîe pagini ale ziarelor scandaloase. Mă rog, fiecare cu businessul lui!

Numai societatea rusească "Puşkin — cîntărețul moldovenilor" a început hnlealarma. Chiara înaintatun protestla Consiiiul Europei că în Moldova se încalcă drepturile omului, că modificarea procentului demografic pune în pericol drepturile şi sănătatea minorităților naționale, precum sînt ruşii. Arma slrategică era privită de comunitatea rusă cu înfrigurare. Şi nu fară temei: JA s-ii dovedit a fi mai efectivă chiar decît armata a XlV-a.

Cu aceasta ocazie, deunăzi, pe aeroportul mililar din Tirişpolia, aterizase lul faimosutui jurist, Valoghea Jidilaw, venit direct de la Kremlin, întru a se liiii măsuri urgenle. Excentricul Valoghea nu se înfațişă în chiloți de mătase pe pliija de la Turunciuc, deşi destoiniciile bărbăteştî erau inai fudule decît ale lui Nelu Platiniceanu. Poate din cauză că, la aerodrom, îl întîlni o gardă de onoare, în care înlemniseră aliniați copii eleganți, îmbrăcati în sarafane de Reazan şi Smolensk. lar cînd vestitul sîfilitic începu să-i salute şi să răcnească slove de urale în pretinsa lui gubernie, tinerii velicoruşi, dirijați deun bătrîn pedagog, îl salutară cu o "ceastuşkă" de Povolgia, care începea cu strofa:

Noi sîntem români!

Noi sîntem romăni
Şi vom fi pe veci aici stăpîni!
JOS MAFIA!

Uf, că mare pacoste mi-am luat pe cap atunci când am dat consimțământul să candidez la alegeri. Ce-a făcut poporul cu mine, măiculiță dragă. N-a fost spusă din partea lui în adresa mea nici o propoziție, fără ca să nu mă doară. Numai Tudor Feştilă câți peri albi mi-a scos în seara întâlnirii cu alegătorii!

— Decât te-ai izbi în deputați, mai bine ai avea grijă de subalternii dumitale. Pe Mitică Ghebuță l-au prins săptămâna trecută la femeie străină, l-au despuiat, pe vreme de ger în ce l-a născut mă-sa şi l-au slobozit c-o biciuşcă în largul câmpiei...

— Habar n-am despre această întâmplare, am zis, însemnând totodată cazul în carnețel, dar Tudor continuă să-mi aducă informații prețioase, la părerea lui:

— Norocul lui Ghebuță c-a dat peste el un creştin cu căruța... Ei, domnule candidat în deputat, acuma să ne spui, dacă nu ştii nimica despre cazul acesta, unde-i azi Ghebuță, că nu-l vedem să iasă prin lume?

— Este trimis la cursuri de perfecționare, mi-am amintit. Sala a început să se agite. Toți m-au acuzat că am făcut-o premeditat, că l-am ferit pe subaltern de judecata populară... Nimeni din cei adunați nu m-a susținut. iar Ion Fârlea chiar mi-a dat de ştire că atâția ani sunt nacealnic, dar nu m-am hotărât să-mi operez nijelul, pe care el ştie din copilărie că îl am lângă buric...

Puteai auzi orice în adresa mea.

— De ce i-ați dat drumul la perfecționare lui Ghebuță? nu-şi găsea astâmpărul Tudor. Răspundeți chiar acuma! Fiți comunist până la capăt!

— Candidatul spune minciuni! mă etichetă hotărât o băbuță, activistă de la biserică. Ghebuță e la casa de creație, în pădurea de la Vadul lui Vodă. L-am văzut acolo. Doar scrie poezii la gazeta raională!

— Ei, ba! iar nu se astâmpără intrigantul Tudor, transformând adunarea solemnă într-un târg al gâştelor. Ce fel de poet poate fi Ghebuță, când mereu neagă legea prohibiției şi toate versurile lui put a rachiu? Se poate una ca asta, domnule candidat în deputat, ca să nu ştii ce se face în colectivul pe care-l conduci? .

Din sală continuau să zboare către mine întrebările ca pietroaiele. 0 domnişoară suavă, poştărița, cu vocea de turturică, mă examină:

— Spuneți-ne, câte kilograme de ruj ați păpat până acuma? Specialiştii niponi au constatat că un "Don Juan" mănâncă în viața lui zbuciumată până la cinci kilograme...

— N-am auzit, răspunsei că eram obligat s-o fac.

— Locuiesc la bloc şi nicidecum nu pot stârpi gândacii din apartament. De vină e vecinul de desubt. Când începe să-şi educe soția, toți gândacii, prin răsuflătoarea din bucătărie, dau buluc la mine. Cum mă veți ajuta, dacă, eventual, deveniți deputat?

— Câte femei a avut bunelul de pe mamă? întreabă altul, stârnind rumoare m sală.

— Trei. Două au murit de moarte bună, iar a treia a fugit cu un comunist deştept de la Ghermăneşti.

— Bravo! mă aprecie poştărița.

— Spiru Zmău a adormit, horăie şi strică zgomotos aerul. Se poate să-l dăm afară? mă pocni un moşneguț cu întrebarea.

N-am ştiut ce să răspund. Când lumea se sătură de tăcere, agronomul Fănică constată în auzul tuturora:

— El tace, deoarece este securist! Ce să mai stăm cu el de vorbă? Jos mafia!

Şi în clipa ceea am hotărât să mă apăr cu metode vechi.

— Da, sunt securist! i-am răspuns eu, înghițind câteva noduri de emoții, ştiind că la securitate lucrează oameni cinstiți şi oneşti cu un trecut revoluționar. Mâca mea a fost ibovnica lui Kotovski!

— Care mâcă, bre? s-a mirat un sat întreg împreună cu biografii de moment.

— Cea de pe tată, am continuat eu minciuna, căci Fănică, agronomul, ieşi în fața tuturora cu un şumuiag de hârtii, extrase din biografia mea.

— Eşti o putină de minciuni, stimate candidat în deputat! răcni Fănică. Mâca ta de pe tată, pe vremea românilor, aducea apă şi umplea ulucul din care se adăpau caii lor. Aşa că securist nu poți fi nicicacum. Mai bine spune altă gogoaşă, ca să o crezi tu, apoi ceilalți.

Am roşit iar până-n măduva oaselor, dar nu aveam răgaz nici în situația creată:

— E prevăzut în programul matale cum s-o măritām pe Ioana Țuțu, delegată la vreo câtcva congrese ale partidului, mulgătoare, care ne-a dus slava departe de hotarele satului? mă fulgeră din spate mătuşa Ilenuța. Săraca, a fost şi ea deputată vreo zece ani pe la Chişinău, dar tot nemăritată a rămas.

— Eu tare ştiu?

Aflând că în problema dată nu sunt competent, mătuşa a dat a lehamite din mână.

— Ce fel de candidat mai eşti şi neata...

Of, ce chin am avut?.. Nu doresc nici la puiul cel de şarpe. Deşi, persoana de încredere, veterinarul din sat, mă îmbărbăta cu şoapta ruptă sub mânecă:

— Nu te da! Rabdă până la ultima picătură! La urmă, însă, a fost şi mai trist. După o sumedenie de

întrebări deocheate şi pe alocuri insultătoare, tot acel Fănică

mă întrebă cu luare-aminte:

— Stai, stai... Dar Dumneata nu cumva eşti Michiduță, care nu ai strigat niciodată pe stradă, la raion "Jos mafia!"?

— De ce adică să strig? m-am autoapărat.

— Dar la puşcărie ai stat? se grăbi cineva din sală ca să afle.

— Ferita sfântul! răspund.

— Ei, d-apoi ce fel de deputat vrei să devii mata, dacă n-ai stat după gratii şi n-ai strigat niciodată "Jos mafia!»? înseamnă că nu te-ai restructurat şi nu eşti bun de deputat. Ale cui interese vei apăra în viitorul parlament?

Iată aşa, oameni buni! După miezul nopții s-a terminat toată bătaia asta de joc. Am tremurat după aceea o săptămână în aşternut, lângă femeie şi copii.

Peste câteva zile au avut loc alegerile. Şi azi blestem ziua când am îndrăznit a mă gândi, din îndemnul Frontului popular, că mă pot face peste noapte deputat. Cine nu mă crede, lasă să încerce. Sunt sigur, fără ocolişuri, că va avea ocazia să ştie ce gândesc oamenii despre el; să ştie din gura lor cine-a fost el, strămoşii lui, pe care lume trăieşte şi ce-l aşteaptă peste o sută de ani.

BĂRBAȚII AU ZBURAT DIN... PANTALONI

Adeseori, privind în stradă fcmeile noastre, ai impresla că bărbații noştri iiu zburat din... pantaloni E vremea veacului de-apoi. Ne-am pomenit într-o vreme că reprezentanții sexului tare, pentru a nu-i lua vîntul de pe stradă, se |in cuomînădebatapantalonîlorlorşi cucealaltăde...fiistafcmeii. Cei care ini consoarte îşi află sprijinul de blugii soției lor! E o apatie completă din partea sexului tare. Nici să ia în considerațiecum le îmbrăcăm, cum ne îngîjim ile ele ca să râmînă gingaşe, frumoase şi drăgăstoase.

Pe timpul comuniştilor, vremile erau mai favorabile, deşi mai amestecate. Atunci, unii bărbați aveau pasiunea scrisorilor anonime la instanțe, cercînd prin zel ideologic să sustragă opinia publică prin critici vehemente la adresa

l'emeilor, care tindeau tot mai mutt spre emancipare. Erau convinşi că ceea ce fac este corect. Obrazul gros suportă oricc critică.

Astăzi, cînd democrația a ieşit în avanscenă, bărbătuşii neamului se modernizeazâ şi nicidecum nu rămîn în urma femeilor. Care se face albăstrel, care îşî vopseşte buzcle, îşi cîrlionțează părul pe bigudi, ca să fie cît mai original. Doar ca să aibă deosebire de femeie. Ei tot mai mult asalteazâ paginile ziarclor şi revistelor, pentru a convinge opinia publică din țarâ ca sînt anume ei, locomotiva din capătul trenului național,

"Mironosița Moldovei" — prestigioasa publicație de la noi, în fruntea căreia stă cocoțată o bolnavă dc schizofrcnie — este periodic împîn/ită de reportajc şi omagii celor mai prosperi masculi din țară, care, prin talentul lor de hoțomani, au adus țara la sărăcie. Şi acest lucru, de a induce lumca în croare, necesită un mare talent: sa vorbeşti, să minți şi să te creadă femeile... l>e fapt, este o zicală, că cea mai frumoasă femeie este aceea care a fost mințitâ. Rockfelerii şi Forzii noştri au devcnit ischiuzari atotputernici, căci bisericile, presa şi banii sînt ai ior. Chiar dacă avem şi unul în capul mesei, care mult sc îmbățoşează, ca să hotărască cîte ccva în musafîric şi nimica acasă. A fost din faşă la conducere cu vorbăraia şi tot cu vorbăraia conducerii ;i rămas. Chiar dacă femeilor le este astăzi rău, dînsul nu vrea să cedeze tronul, Tocmai aşa cum se zice în popor: ""Nici un vițel nu înțarcă de la vacă de bunăvoie". Preferă fuste ridicate şi lipsă de răspundere în fața istoriei. Visul lui e ca să poată întoarce coasta Evei înapoi, pentru a începe marea lugendă de la început, după placul lui.

Toate secretele şi teir.ele de actualitate sînt bătătorite şi el are doar o icşire — să țîşnească din pantaloni şi s-o ia la sănătoasa sub ftistălVrca singur să renască legenda, care 1-ar plasa mai comod în îstorie. E] vrea să se i/băvească de proprii lui pantaloni, să nu rămînă încurelat, ci în hlamida împărătească, unde se camuflează hoțiile vremii comode. Atunci se va returna roata istoriei de la începutul începuturilor, oprindu-se la prima fustă părăsită. Doar femeile demult au acceptat pantalonii, recurgînd la o revoluție de fuste, devenind de bunăvoie şoferi, mîneri, preoți, miliardari. Totul a fost în aşteptarea unui bărbat cu pantalonii aterizați pe gleznele politicii naționale. Oricurn, ați priceput deja, sîntem în aşteptarea... matriarhatului. Istoria sta de-a gata să-şi însemne notele originale. Să ne potrivim mai chibzuit în scaune, să cerem maximă atenție şi să nu mai fim judecați de femeile contaminate de snobism. Se înfiripează epoca fărăpantalonilor!

Dar ce ne facem cu acei virili bărbați ai națiunii, care şoptesc, printre zîmbetul ochelarilor, onorată plebe feminină? De ce el se opune atît de dras-tic

intențiilor Dumneavoastrâ de a readuce pe corpul însuflețit al bărbaților acei blestemați de...pantaloni? într-un tîrziu, acel de la care lumea aşteaptă multe, se îndreaptâ de şale şi vocifereazâ de la tribuna înțeleaptă a timpului: — Onorată.-.absențâ! Personal nu-s un împuşcă-n lună! ne asigură el. Am merite deosebite la renaşterea boierimii autohtone ca oclasă, care fusese mai ieri muribundă. larvoi, dragelenoastre femei, aveți răbdare. Pantalonii sînt ai voştri, iar fustele ale noastre! Mai bine să se distrugă țara decît hoții care ştiu a ne ferici cu bogățiile lor necontrolate. Nu apelați la istorie cu nici un fel de ieremiadă, chiar dacă prostimea este cam ififlîe. Totul este relativ şi nimic absolut. După părereamea, adaugăel,îndreptîndu-şiochelarii: Mai bine o istorie cu fusta ridicată, decît pantalonii readuşi pe trupul bărbatului!

INTERVIU PE TEME APOLITICE

Nu aparțin nici la un partid politic, chiardacă sînt scriitor, şi pentru a-mi hrăni familia am devenit, în baze obşteşti, preşedinte de onoare al Societății ocrotirii cămilelor din țară. De aceea am fost plăcut surprîns, cînd, deunăzi, în oficiul meu s-a înfațişat un june, setos de senzații, ingenios, de la cotidianul "Sărăcia poporului", care s-a recomandat Viorel Văcăroîu, arătîndu-mi legitimația de membru-corespondent, şi, îndată, fară de răgaz, a început, prin sîcîielile lui, să mă întrebe ce cred despre siîuația polilică din republică. L-am potolitprintr-un gest, că nu doresc să discut despre politică, din sîmplul motiv că nu am candidat niciodată la postul de preşedinte al țării, nu sînt o persoanâ însemnată pentru socieîate, dar.., junele, răzvrătit, mişeleşte, îmi băgă reportofonul sub nas, întrebîndu-mă:

Viorel Văcăroiu: Vă este străină ameliorarea politică pe arena internațională, cu vecinul nostnj de la Tiraspol, adică...cu Rusia?

E u: Nu, desigur, am spus-o ca pe şleau, strîngînd de emotii hățurile unei cămile ce-i venea să scuipe avan... Aş dorî să devin conducătorul ruşilor... Doar port un nume de botez ca şi țarul lor!

Viorel Văcăroiu: După care veți abandona literatura?

Eu: Posibil... ebinesă fii împăratla ruşi. Cînd vrei dansezi rock,dirijezi invhcstre la Berlin, pişii femeile de tîțe la Moscova, fară ca elc sa purceadă guivide. Dacă te îmbolnăveşti, te lecuieşti cu "Barza albă"... ori ți se fac clistire Cii usturoi, în cele mai de elită clinici... Poți să promiți ceea ce nu se va îndeplini HiL'iodată, ştiind dinainte că nu trebuie sa ai remuşcări de conştiință...

Viorel Văcăroiu: Astfel veți lâsaoumbrâîn istorie?

E u : Demagogia este o artă, nestrăină şi pentru noi, românii basarabeni.

Viorel Văcăroiu: Amărăciunea mişcă progresul, maiestre! Ea e bucuria jvicții dvs. politice?

Eu: Amărăciunea mea e că nu m-am născut pejumătate evreu. Meritele mele locale, dobînditc în ameliorarea înmulțirii cămilelor din republică, datorită susținerii diasporei române din Canada, puteau aduce cucerirea prcmiilor europene, internaționaie, sau chiar şi pe cel Nobel. Dacă rnai eram nițeluş evreu.

Vîorel Văcăroiu: Atunci, care-i bucuria dvs. politică?

E u : în curînd se va inaugura traseul caravanei Orhei-Chişinău. Va fi un

ilransport ieftin, pentru oamenii de la țară, carc vor veni să vadă cum trăiesc boierii la Valea Morilor. Sînt calm şi solemn! Cămilele nu consumă mult, pul trăi o săptămînă fară de apă. Aşa e...

Viorel Văcăroiu: Credeți că societateanu mai arenevoie de cărțile |dvs.? Uniunea Scriitorilor stă de-a gata...

(între timp cămlla nărăvaşă, neobservat, l~a scuipatpc bietul corespon-

Eent, ccire s-a cutremurat nițel, dar a ştiitt să țină reportofonul la distanța cuvenita.)

E u: Pardon (am zis apelînd !a cunoştinfele tnele universilare în domeniul limhiî franceze) La Uniunea Scriitorilor... e coadă enonnă la ulei, tainâ, zahăr. Acolo, în primele rînduri, stau cei în vîrstă. Alde păianjen ca mine trcbuie să mai aştepte.

Viorel Văcăroiu: Totuşi aveti în vîața dvs. faclie un crezpolitic? Eu: Dacăm-ai provocat, apoi... Republica Moldova a ignorat petrolul

Ițflrilor din Golf şi importă de-acolo camile. Benzina o ia de la ruşi... Şi e bine. Cu cămilele noi avem mari economii şi cu ajutorul lor redresărn relațiile intcretnice din republică. La Comrat vom deschide în curînd o manufactură lr hâțuri pentru cămile, cea mai mare din EuropalVom angaja multa lume în :iinpul muncii. Europa are nevoie de harnaşament pentru cămile. Pentru ni'casta ni s-au ofcrit şi credite de la banca mondiala. In vreme ce majoritatea lâiaiiilor nu au văzut cum arată leul de ani de zile, spre Occident, întru nmeliorareasituației cămilelorde la noi zboarădelegații mari, cu cheltuieli l'iiiitastice, pentru aaduce de acolo schimb de experiență..,

Viorel Vacăroiu: Maiaveți şi altedoleanțeînalepolitieii externe.

Eu: Vreau comunitatea mondială să ne ajute să reunim Basarabia tji Bucovina de Nord cu Patria-mamă, precum a facut în 1948, pe malul lordanului... Doar am spus ca regret că nu sînt.-.evreu.

Viorel Văcăroiu: Nu vedeți pericolul de a avea urmări grave în caracterul nostru național, cînd vom deveni un tol întreg de teritoriu?

Eu: Nu-t nici un bai. Vom rămîne un muşuroi de viespi la marginea Europei, maiestre!

Viorel Văcăroîu: Soiicitcasălimpezițimințitecititorilornoştri. De ce vă sacrificați întru apărarea cămilelor? Veți avea sanătate ca să realizați acest minunat proiect de însemnătate națională?

Eu; Mă voi strădui din tot coşul picptului! Numai astfel, cînd fiecare organ autonom al statului nostru tînăr va lucra ca iepurii la înmulțirea bunâstării speciei lor, vom obține încrederea că niciodata n-o să ne cadă muşchii în acest domeniu...

Viorel Văcaroiu: Sînteți o persoană de neprețuit, aidoma pînzelor lui Tițian, Tintoretto, Giorgione şi ale penusurilor lui lurie Matei...

Eu: ConstatareadumitaleîmitrezeşteoenormădragostedevialăîChiar dacă aseară, neavînd experiență la înbămatul cămilelor, era să mă strangulez într-un hăț.

Viorel Văcăroiu: Credeți ca avem o societate coruptă? Totul se cumpără, totul se înstrăinează?

Eu: înca o dată nu doresc să mă bag în politică! Dar.,.întrebarea pusă trebuie luminată... Răspunsul este sincer şi laconic. La noi numai Patria nu se vinde!

Viorel Văcăroiu: Dacă aveți duşmani, cum vă descurcați cînd ei doresc să vă lovească?

Eu: Depindeundedorescsămă lovească. Chiarşi atunci cînd măchitesc mai jos de centură, mă baricadez cu o herghelie de cămile...

Viorel Văcăroiu: Aşdorisăîncheiemdiscuțiapeonotâoptimistă?..

Eu: Mă bucum că s-a cucerit premiut Nobel cu ajutorul bărbaților, carc-au combătut impotența cu Viagra.., Revoluția şi evoluția cămilelor continuă. Bărbații neamului au viitor! In societatea de azi, avem două categorii dc oameni: una care fură, iar alta care-i invidiază pe aceştia pînă-n măduva oaselor. lar Viagra pe toți îi uneşte, dacă, bineînțeles, vom avea banî ca să o procurăm la timp.

Viorel Văcăroiu: Vă mulțumesc din tot adîncul pieptului pentru intcrviul acordat!

Eu: Să creşti mare ca un cămiloi de prăsilă, de care deocamdată țara duce lipsă!